

A. gr. b. 1170-2

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

<36609156810010

<36609156810010

Bayer. Staatsbibliothek

DEMOSTHENIS
ORATIONES
SELECTAE VII

EX

RECENSIONE I. BEKKERI PASSIM MUTATA.

PROLEGOMENIS, SCHOLIIS DISPERSIS,
LECTIONIS VARIETATE SELECTA, ALIORUM
SUISQUE NOTIS

INSTRUXIT,

INDICES LOCUPLETISSIMOS

ADDIDIT

FRANC. JOS. REUTER,
GYMNASII AUGUSTANI AD S. STEPHANUM PROFESSOR.

P A R S II.

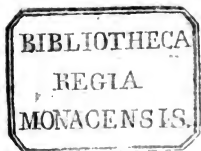
CONTINENS ORAT. DE PACE, PHILIPP. II. III.

AUGUSTAE VINDELICORUM
IN LIBRARIA MATTH. RIEGERIANA.
MDCCCXXXIII.

Ms.
177.

6/17/17

A. gr. 6. 1170-2

Ἔστιν οὐχ ὁ λόγος τοῦ ῥήτορος τίμιος οὐδ' ὁ τόπος τῆς φωνῆς,
ἀλλὰ τὸ ταῦτά προαιρεῖσθαι τοῖς πολλοῖς καὶ το τοὺς αὐτοὺς μισεῖν καὶ
φιλεῖν, οὗσπερ ἂν ἡ πατρίς.

Demosth. de Cor. p. 319, 12 — 15.

42B

P r a e f a t i o.

In hac altera editionis meae Philippicarum Demosthenis parte quum eodem, quo in priori, cui Philippica I, Olynth. I. II. III. insunt, consilio eademque explicandi ratione usus sim, non est, quod in prooemio multa praemittam. Illud tantum, ne quis me forte vituperet, praemonendum est, quod, quum ex voluntate bibliopolae Demosthenis Philippicas septem non uno comprehenderem tomo, sed in duas partes dividerem, ut pauperiores discipuli facilius singulas emere possent, eas adnotationes, quae in priori parte continentur, in hac altera, ubi opus esse videbatur, paucis repetendas censebam, non raro novis quibusdam adjunctis, ut utraque pars, quantum fieri posset, absoluta per se esset neve discipuli ambas sibi parare cogentur. Huic enim rei hodie vel maxime est consulendum. Codices autem, qui in hac parte signantur, et editiones adjunctaque, quibus partim ipse, partim ex aliorum auctoritate usus sum, infra brevius enumerantur: latius enim de plerisque in parte I dictum est. In corrigendis erratis typographicis idem *Aug. Jos. Altenhoeferus*, qui in priori parte, eadem sedulitate pro sua in me amicitia mihi auxilio fuit, cui debitas gratias repeto. Ita hoc opus, cum bona sin-

•

ceraque voluntate susceptum perfectumque cum fide et studio, quantum in me fuit, lectoribus benevolis trado, haec duo etiam atque etiam optans, primum, ut aliquantum utilitatis juvenes studiosi, imprimis patriae meae, ex ejus usu percipiant, deinde, ut in manus benevoli, humani peritique censoris perveniat, qui ab omni cupiditate alienus peccata designet, ut probos homines decet, non malitiose ea omittens, quae fortasse bona in eo leguntur.

A. *Conspectus Manuscriptorum,*

quae in altera hujus editionis parte signantur.

PAR. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 = *Parisinus primus, secundus* etc.

AUG. 1, 2, 3 = *Augustani codices*, hodie in bibliotheca regia Monacensi.

BAY. = *Bavaricus*, consentit cum F Bekkeri.

WEIM. = *Weimaranus*.

OBSOP. = *codex Obsopoei* i. q. Pannonicus Wolfii.

HARL. = *Harlejanus* Tylori.

HARRIS. = *codex Jacobi Harris Sarisberiensis*, quo Taylor. usus est.

LAUD. = *codex Laudianus* Tylori.

ALD. TAYL. = *Aldina* Tylori.

APP. FRANEF. = *Appendix Francofurtana*.

VOSS. = *codex Vossianus*.

COD. VICT. = *codex Victorii*.

LESSING. = *Lessingianus* Reiskii.

ΣΥΦΩΥ = *codices Bekkeri*.

L. M. N. Dd. Ee etc. = *codices Augeri*.

VIND. 1, 3, 4 = *codices Vindobonenses*, in bibliotheca Caesarea Vindobonensi, ab Abrahamo Camondone in commodum Voemelii collati.

BERN. = *codex Bernensis*.

REHD. = *codex Rehdigeranus*, Vratislaviae conservatus et a Julio Heldio collatus in usum Voemelii.

LINDENBR. = *codex Lindenbrogianus*. Vid. Tayl. apud Schaeferum I. p. 101.

DRESD. = *codex Dresdensis*, a Rüdigerō collatus.

B. *Conspectus editionum et translationum,*

quae in altera hujus editionis parte signantur.

ALD. Editio *Aldina*. Venet. 1504. fol.; ed. Lutet., Reiskius et Bekkerus eam sequuntur.

FELIC. Editio *Bern. Feliciani*. Venet. 1543. Vol. III. 8. Eam sequuntur H. Wolfius et Augerus.

P. MANUT. Editio *Pauli Manutii*. Venet. 1554. Tom. III. 8.

LUT. Editio *Parisina*. 1570. fol.

WOLF. Editio *Hier. Wolfii*. Bas. 1572. fol. Repetita est Francof. 1604 et Genev. 1607.

LUCCHES. Editio *Vincent. Lucchesinii*. Romae 1712. 4.

REISK. Editio *J. Jacob. Reiskii* Lips. 1770 sq. Vol. XII. 8.

AUGER. Ed. *Ath. Augeri*. Par. 1790. T. I. 4.

BECK. Editio orationis de Pace a *Dan. Beckio*. Lips. 1799. 8.

BEKK. Ed. *Imm. Bekkeri*. Berol. 1816. Repetitae sunt ejus editiones 1824 et 1825, in quibus saepe discrepat vir doctus a priori editione.

SCHAEFER. Apparatus criticus et exegeticus ad Demosthenem. Ed. *God. Henr. Schaeferus*. Lond. 1824 sqq.

BREM. Ed. *Jo. H. Bremii*. Goth. et Erf. 1829.

VOEMEL. Ed. *J. Theod. Voemelii*: Demosthenis Philippicae orationes V (Phil. I, Olynth. tres, de Pace). Francof. ad M. 1829. Demosthenis Philippica II. Francof. 1832.

RÜDIG. Ed. *C. Aug. Rüdigeri*: Demosthenis Phil. I, Olynth. res et de Pace. Lips. 1818. 8. Editio altera vulgata est 1829. Demosthenis Phil. II, de Chersoneso, Phil. III. Lips. 1833.

JACOBS. Demosthenes Staatsreden. Uebersetzt etc. v. *Fr. Jacobs*. Leipz. 1805. 8. Nova editio, in vulgus exiit 1833.

BECKER. Des Demosthenes Philippische Reden, übersetzt und erläutert etc. v. *Dr. Alb. Gerh. Becker*. Hall. 1824.

FLATHE: Geschichte Macedoniens etc. v. *Dr. Ludw. Flathe*. Leipzig 1832.

FOERTSCH: Commentatio critica de locis nonnullis Lysiae et Demosthenis. Scr. *Car. Foertsch*. Lips. 1829.

ENGELH.: Adnotationes criticae in Demosthenis orationes Olynth., Phil., de Pace, de Chers. etc. Berol. 1828.

Scr. Augustae Vindelicorum mense Oct.
MDCCCXXXIII.

Prolegomena

in

Orationes de Pace, Philipp. II. et III.

§. 1. Nuntio de Olynthi expugnatione atque excidio (Olymp. CVIII, 1. a. Chr. 348) ¹⁾ Athenas allato, summa perturbatio ac metus omnium animos cepit. Ac primum quidem furorem cives in Charetem, quo inprimis duce male res gestae erant, effuderunt. Quam ob causam accusatus vix ab interitu ope pauperiorum civium, quibus ex praeda in prioribus bellis facta largiri solebat, liberatus ²⁾ postea quoque benevolentia populi usus est. Atheniensium autem res eo tempore admodum dubiae ac trepidae erant. Frustra enim legatis ad civitates Graeciae missis eas ad foedus compellere contra Philippum tentaverant ³⁾, quum singulae civitates se invicem suspectas haberent et quidvis pati essent paratae ⁴⁾, quum Thessalia a rege teneretur ⁵⁾, quum in Euboea tyranni Philippo dediti urbibus imperarent ⁶⁾, quum Thebani et Phocenses ad internecionem se invicem impugnarent ⁷⁾, et tota Peloponnesus in factiones divisa esset ⁸⁾. Ipsi vero, omnibus urbibus in litore Thraciae et Macedoniae amissis ⁹⁾, mille quingentis talentis in bello Macedonico, sociali et Phocensi consumptis ¹⁰⁾, adeo fracti erant, ut pacem fieri vehementer optarent. Atque idem Philippus voluit. Is enim post expugnatam Olynthum majora appetens maximo desiderio reliquam Thraciam, quam Cersobleptes tenebat, Chersonesum, quae Atheniensium erat, possidendi et per Thermopylas in Phocensium terram invadendi flagravat, id quod jam Olymp. CVII, 1. a. Ch. 352 frustra tentaverat. ¹¹⁾ Quod quum per vim assequi non posset, Atheniensibus cum Cersoblepte Phocensibusque conjunctis, fraude illos aggredi pacisque mentionem facere Athenis constituit. Prae-

§. 1. ¹⁾ Vid. Proleg. P. I. §. 16. ²⁾ Diod. Sic. XV, 95. XVI, 21. 22. 36. ³⁾ Diod. Sic. XVI, 54. Aesch. de fals. leg. §. 79. Dem. de fals. leg. §. 505. ⁴⁾ Phil. III. §. 33. de Cor. §. 45. ⁵⁾ Vid. Proleg. P. I. §. 7. 11. ⁶⁾ Vid. ad or. de Pac. §. 5. Phil. III. §. 57. ⁷⁾ Vid. Proleg. P. I. §. 9. 12. ⁸⁾ Dem. de Coron. p. 251. §. 18 sqq. Proleg. P. I. §. 15. ⁹⁾ Vid. Olynth. I. §. 26. ¹⁰⁾ Vid. ad Dem. Olynth. II. §. 28. Aesch. de fals. leg. §. 71. ¹¹⁾ Vid. Proleg. P. I. §. 11. ad Phil. II. §. 7.

terea timuit, ne Thebani, bello Phocensi debilitati, Atheniensibus sese adjungerent ab iisque auxilium peterent; quare hanc societatem impediturus illis auxilium, his pacem obtulit, cujus quidem rei auctor Demosthenes est.¹²⁾ Quem in finem voluntatem suam pacis componendae divulgavit, ut Athenienses aut a civibus suis ab ipso corruptis, aut ab iis, qui e Macedonia veniebant Athenas, de ea certiores fierent. Hoc autem erat difficillimum factu, ut Phocenses a pace excluderentur. Eorum enim excidium et Thessali Thebanique, socii regis, petiverunt, et rex ipse voluit, ut hos eo magis sibi conciliaret iisque in posterum uti ex arbitrio posset. Bellum autem Phocense varia fortuna adhuc duraverat, resque eo pervenerant, ut neque Phocenses, a sociis suis parum adjuti¹³⁾, neque Thebani, a quibus multae urbes Boeotiae (Orchomenus, Coronea, Thespieae, Plataeae, Tilphossa, Corsiae) defecerant, stare posse viderentur (Olymp. CVIII, 2. a. Chr. 347). Quare Thebani auxilium a Philippo petiverunt.¹⁴⁾ Is autem, quum jam de pace agere cum Atheniensibus coepisset, iisque simulate dicitasset, se servare velle Phocenses, id quod Thebanos scire opus non esset, exiguum tantummodo opem, ne aut Atheniensium aut Thebanorum animos a se averteret, misisse videtur.¹⁵⁾ Jam vero ad inceptum redeamus expediamusque, qua ratione de pace agere coeptum eaque ipsa composita sit, quae quidem res difficillima est, quum documenta potissimum ex Demosthenis et Aeschinis orationibus de falsa legatione repetenda sint, illo accusante, hoc se defendente in his orationibus, unde facile intelligitur, utrumque rebus pro sua ratione et commodo usum valde eas pervertisse. Sed quia longum est, singulas res enarrare, obiter tantum eas attingemus.

Paulo ante Olynthi eversionem, quum Athenienses jam ad pacem inclinarent, et Euboeensium legati Athenis commemorassent, regem propensum esse ad pacem, idemque Phrynon quidam, qui rerum suarum causa in Macedonia fuerat, dixisset, Philocrates¹⁶⁾ in concione proposuit, ut regi legatos de pace mittere Athenas liceret, quod Demosthenes ipse probavit.¹⁷⁾ Sed haec res ad Philippum non perlata est. Itaque Olyntho jam capta, quum cognati civium Olynthiorum, qui capti erant, in concione precarentur, ut res publica curam eorum susceperet, Demosthene et Philocrate suffragantibus, Aristodemus histrioni et poetae tragico, qui forte in Macedoniam proficiscebatur, mandatum est, ut regis animum exploraret. Una cum eo profectus est Neoptolemus histrio, qui a Philippo jam prius

¹²⁾ de Cor. p. 231. ¹³⁾ Olynth. III. §. 26. ¹⁴⁾ Isocrat. ad Phil. §. 55. ¹⁵⁾ Diod. Sic. XVI, 58. Dem. de fals. leg. §. 520. ¹⁶⁾ Is

erat civis turpissimus, a Philippo corruptus, Demosthenique infestissimus, qui pessima quaeque de eo dicit. Cf. de fals. leg. p. 412. §. 229. Ibid. p. 405 omnium Atheniensium flagitiosissimum et impudentissimum eum designat. Vid. Reisk. in ind. Hist. Phil. II. §. 30. ¹⁷⁾ Aesch. de fals. leg. §. 12 — 15.

corruptus multum ad pacem faciendam valuit. Quam ob causam a Demosthene accusatus populi favore absolutus discessit.¹⁸⁾ Ille igitur Aristodemus una cum Neoptolemo benigne et liberaliter a rege exceptus est et mox Athenas rediit. Ibi aliquamdiu cunctatus tandem in concione aperuit, Philippum et pacem et foedus cum Atheniensibus facere velle.¹⁹⁾ Ac Philippus quoque blandas epistolas ad Athenienses misit multaque, sed nihil certi, pollicitus est.²⁰⁾ Philocrates vero, laudatus a Demosthene ipso, qui ejus fraudem nondum perspexerat, decerni jussit, ut et Philippo legatos mittere Athenas liceret, et ipsi Athenienses legatos ad eum mitterent.²¹⁾ Designati igitur sunt legati *Ctesiphon, Aristodemus, Jatrocles, Cimon, Nausicles, Dercylus, Phryno, Philocrates, Aeschines et Demosthenes*. Haec legatio appellabatur *ἡ περὶ τῆς εἰρήνης*.²²⁾ Ii celerrime ad regem profecti benigneque ab eo excepti de pace egerunt; sed nihil certi inter eos pactum est. Reposcentibus Amphipolin rex denegavit²³⁾ neque magis iis concessit, ut Phocenses in foedus reciperentur, quibus receptis Thebanos se offensurum esse intellexit. Hoc tantum promisisse videtur, se illos servaturum esse, et, quemadmodum ante abitum legatorum pollicitus erat, in Chersonesum Thracicam se non esse invasurum.²⁴⁾ Vix autem legati erant regressi, quum Cersobleptem celeriter aggressus est. Haec omnia Philippus ita transegit, ut fraude cum ceteris legatis, praesertim cum Aeschine, composita Demosthenem prorsus deciperet.

§. 2. Regressos igitur legatos statim secuti sunt regis legati, illisque, inprimis Aeschine, multa de bono regis animo jactantibus¹⁾, pax constituta est, in qua socii Athenienses includebantur, exceptis Phocensibus, quos Philippus excludi voluit et se servare velle simulaverat. Pacis autem conditiones quae fuerint, non satis manifestum est, nisi ut Amphipolis cum omnibus urbibus regionibusque, quas cepisset, regi cederetur²⁾, ut Chersonesus, excepta Cardia, Atheniensibus relinqueretur³⁾, ut Idrieus, Cariae rex, Rhodum, Chium, Coum et Byzantium retineret⁴⁾, ut posteri quoque hac pace tenerentur, quod quidem addendum Philocrates curaverat.⁵⁾ Sed deceptus est Demosthenes, decepti Athenienses. Dum Athenis pax constituitur et altera legatio ad Philippum de jure jurando comparatur, rex adversus Cersobleptem expeditionem facit, in qua eum adeo in angustias adducit, ut in fidem eum reciperet, acceptoque ejus filio obside sub sua potestate regnare patere-

¹⁸⁾ Vid. ad or. de Pac. §. 6 sqq. ¹⁹⁾ Aesch. de fals. leg. p. 344. §. 12. 16. 17. ²⁰⁾ Dem. de fals. leg. §. 40. 188. ²¹⁾ Aesch. de fals. leg. p. 201. §. 18. 19. adv. Ctesiph. §. 63. ²²⁾ Vid. ad or. de Pac. §. 10. ²³⁾ Aesch. de fals. leg. §. 21. 33. 48. ²⁴⁾ Aesch. de fals. leg. §. 65.

§. 2. ¹⁾ Phil. II. §. 28. ²⁾ Dem. de fals. leg. p. 385. §. 145. de Pac. §. 25. ³⁾ Dem. de fals. leg. p. 365. §. 78. de Pac. §. 25. ⁴⁾ Dem. de Pac. §. 25. ⁵⁾ Dem. de fals. leg. p. 358. §. 54. Phil. II. §. 31.

tar.⁶⁾ In eadem expeditione plures urbes Graecas et castella sibi subjecerat, in quibus nominantur *Serrion*, *Doriscus*⁷⁾, *Chanus*, *Ganida*.⁸⁾ Quae omnia facta non essent, si legati de pace jure jurando firmanda missi prius Athenis abiissent iterque suum acceleravissent. Quamdiu enim Philippus nondum juraverat, nulla res eum impedivit, quominus in bello gerendo perseveraret.⁹⁾ Quam ob causam Demosthenes enixe elaboravit, ut altera legatio mitteretur, quae regem ad jus jurandum adigeret. Ea legatio vulgo *ἡ περὶ τοὺς ὅρκους* vocatur.¹⁰⁾ Ei fere iidem, qui priori, interfuerunt. Qui legati, in quibus Demosthenes ipse cum Aeschine erat, quum nimis diu Athenis morarentur, qua re orator noster perspicere coepit, se esse delusum atque inductum, hoc auctore populi jussu coacti sunt, eo proficisci, quo regem esse comperissent.¹¹⁾ Sed tanta, quanta poterant, tarditate iter facientes, ut Philippo tempus relinqueretur, consilia sua in Thracia exsequendi, tandem in Macedoniam venerunt, quamquam regem in Thracia esse non ignorabant.¹²⁾ Neque Demosthenes quidquam aliter facere poterat; solus enim integer fuit, ceteris omnibus a rege corruptis. In Macedonia autem, ubi regis adventum expectabant, Pellae legatos praecipuarum Graeciae civitatum, Euboeensium, Thessalorum, Thebanorum, Lacedaemoniorum et Phocensium invenerunt¹³⁾, qui omnes salutem suam a Philippo petebant, Euboeenses, ut ille domesticis perturbationibus ipsos liberaret, Thessali Thebanique, ut, quod professus esset, Phocenses perderet¹⁴⁾, Lacedaemonii, ut pro Phocensibus agerent, Phocenses denique ipsi, ut bellam deprecarentur. Ii enim, quoniam suspectos Athenienses habebant, audierantque ex orationibus apud Athenienses habitis, regem ipsos servaturum esse, ad eum magis, quam ad Athenienses, a quibus non multo ante petentes, ut in pace includerentur, erant rejecti, confugere maluerunt. Rex autem e Thracia reversus et in medio horum omnium collocatus, consilio cum principibus Thessalorum et Thebanorum habito, omnes decepit. Nam, ut Justini verbis utar¹⁵⁾, „legationibus auditis, his veniam belli pollicetur, jure jurando adactis, responsum nemini prodituros: illis contra venturum se auxiliumque laturum. Utrosque vetat parare bellum, aut metuere.“ Ita usque ad extremum tempus Phocenses ei confisi sunt. Quid? Inspectant Philippum expeditionem in se ipsos parantem, proficiscentemque cum exercitu in Graeciam comitantur.¹⁶⁾ Atque ipsi Atheniensem legati sequebantur eum, Demosthene adeo Athenas mittere epistolas prohibito, nec prius, quam in Thessalia erat, Pheris juravit Philip-

6) Aesch. de fals. leg. p. 267. §. 90. Vid. ad Phil. II. §. 7. 7) Phil. III. §. 15. 8) Dem. de fals. leg. §. 156. 9) Dem. de Cor. §. 25—28. de fals. leg. §. 150 sq. 10) Dem. de Pac. §. 10. 11) Dem. de Cor. §. 39. 12) Dem. de fals. leg. §. 155. 13) Dem. de fals. leg. p. 58A. §. 139. 14) Just. VIII, 4. 15) Lib. VIII, 4. 16) Phil. III. §. 11 et 68.

pus¹⁷⁾, postquam illi insuper concesserunt, ut neque socii Philippi jurarent, quo magis eorum ope in Athenienses consulere posset, et Cardia sub regis auctoritate esset¹⁸⁾, ut denique Phocenses nominatim pace excluderentur.¹⁹⁾ Jam non amplius dubitavit Demosthenes, se cum civibus esse deceptum.

§. 3. Tandem post tres menses revertuntur legati cum Philippi epistola, quae eorum moram excusaret¹⁾, et statim senatum adit Demosthenes, omnem aperit fraudem, hortatur, ne vanis pollicitationibus confidat, et suadet, quae ad servandos Phocenses facienda sint. Ac re vera persuasit senatui, ut decretum ex sua sententia faceret.²⁾ At tribus diebus post concio habita est; prior surrexit Aeschines ac multa jactavit de iis, quae cum Philippo egisset; se ei persuasisse, ne contra veteres Amphictyoniae leges Phocensium et Boeotiorum urbes everteret, ut causam illorum magis jure, quam armis dirimeret³⁾, commemoravitque, si Athenienses nihil moverent⁴⁾, ipsos post aliquot dies audituros esse, et Thebas obsideri⁵⁾, et Thespias atque Plataeas restitui⁶⁾; quin etiam facile fieri posse, ut pro Amphipoli concessa ipsis Euboea traderetur et Oropus restitueretur⁷⁾. Laudibus ornatus a populo descendit a rostris. Tum prodiit Demosthenes ac docuit, omnia falsa esse et vana, quae ille dixisset, nec quidquam horum se audivisse. Sed orationem ad exitum perducere non potuit. A Philocrate interpellatus ineptis argutiis⁸⁾ a populo deridetur.⁹⁾ Ita populus Atheniensis, qui ob segnitiam socordiamque consopiri mulcerique, quam vera audire ac fortiter agere maluit, Philocratis rogatione decrevit, ut, quae in pace essent constituta, rata essent, atque adeo regem ob bonum in se animum summis laudibus extulit.¹⁰⁾ Iterum legatio ad regem missa est, in qua Aeschines erat, qui, ne videret suis oculis Phocensium miserum excidium, quod ipse paraverat, subito morbum simulavit.¹¹⁾ Interim eodem die, quo haec Athenis agebantur, et Aeschines ad consolandos Athenienses, qui, nuntio allato, appropinquare regem, perterriti erant, optima quaeque de Philippo polliceri pergebat, Philippus penetravit per Pylas, quas statim praesidio mercenariorum firmavit¹²⁾, etiam nunc comitantibus cum Phocensibus, qui eodem tempore foedus cum rege fecerunt, quo et sua et omnium Graecorum salus perdita est.¹³⁾ Nam Phalaecus, Nicaeae¹⁴⁾ praefectus, quamquam hanc

¹⁷⁾ Dem. de fals. leg. §. 174. ¹⁸⁾ Dem. de Pac. §. 25. ¹⁹⁾ Dem. de fals. leg. p. 590. §. 158.

§. 3. ¹⁾ Dem. de fals. leg. §. 58. ²⁾ Dem. de fals. leg. §. 51. ³⁾ Aesch. de fals. leg. §. 108—116. ⁴⁾ Dem. de fals. leg. §. 20. 21. 76. 220. de Cor. §. 35 sq. ⁵⁾ Dem. de Pac. §. 10. ad Phil. I. §. 48; II. §. 7; III. §. 11. ⁶⁾ Phil. II. §. 50. ⁷⁾ Vid. ad or. de Pac. §. 10. Phil. II. §. 50. ⁸⁾ Vid. Phil. II. §. 50. ⁹⁾ Dem. de fals. leg. §. 44—46. ¹⁰⁾ Dem. de fals. leg. §. 48—56. ¹¹⁾ Dem. de fals. leg. p. 578. §. 121 sqq. ¹²⁾ Vid. ad Phil. II. §. 7; III. §. 52. ¹³⁾ Dem. de fals. leg. p. 559. §. 57 sqq. ¹⁴⁾ Phil. II. §. 22.

urbem tenens satis firmus erat, ut Philippum ab introitu angustiarum prohibere posset ¹⁵⁾, tamen legatis missis pactionem cum rege iniit hac conditione, ut cum agmine suo (octo millibus mercenariorum) libere in Peloponnesum abire ipsi liceret. ¹⁶⁾ Jam Phocenses, omni spe destituti, regi se tradiderunt ¹⁷⁾. Aliae eorum urbes vi, aliae voluntate aut potius prodicione captae sunt (Olymp. CVIII, 2. a. Chr. 347) ¹⁸⁾. Hic finis erat belli Phocensis seu sacri, quod per decem annos gestum Graeciae interitum paravit. Magis odio Thebanorum et Thessalorum, quam Philippi crudelitate immane Amphictyonum ab eo convocatorum decretum factum est, ut Phocenses ex numero Graecarum civitatum ejicerentur, ut locum cum suffragio in Amphictyonum concilio amitterent, ut annum mille talentorum tributum solverent, ut urbes eorum delerentur, ut arma et equi ad Apollinis Delphici opes compensandas venderentur ¹⁹⁾. Quid? Octaei adeo postulaverant, ut Phocenses tanquam sacrilegi de rupibus praecipitarentur. ²⁰⁾ Macedonum Thebanorumque praesidia urbes tenebant, quarum pars his tradita est. ²¹⁾ Nec mitius in Boeotiae urbes, quae a Thebanis defecerant, in Orchomenum, Coroneam, Thespias, Plataeas aliasque consultum est, quae muris dirutis sub Thebanorum potestatem redactae sunt. ²²⁾ Incolae harum urbium, ut multi Phocenses, Athenas frequentes confugerunt benigneque excepti sunt. ²³⁾ His igitur beneficiis Thebanos sibi ad dictos reddidit, ut eum in Amphictyonum numerum recipi paterentur. ²⁴⁾ Itaque ei duo suffragia, Phocensibus et Corinthiis, eorum sociis, crepta, Amphictyonum edicto tradita sunt ²⁵⁾; simul constitutum est, ut ei una cum Thessalis, quibus jus suffragii apud Amphictyones restituerat ²⁶⁾, et Thebanis praesidium et cura ludorum Pythicorum deferretur ²⁷⁾. Praeterea *προμαρτελειαν τοῦ θεοῦ* i. e. praerogativam oraculi consulendi, Atheniensibus ereptam, ipsi concesserunt (Olymp. CVIII, 3. a. Chr. 346) ²⁸⁾.

§. 4. Haec omnia absentibus Atheniensibus confecta sunt. Qui quum viderent, per Thermopylas penetrasse Philippum, et Phalaecum in Peloponnesum abiisse, perterriti multa paraverant, quibus a primo impetu, si quem rex faceret, tuti essent. ¹⁾ Aeschines autem, qui subito aegrotare desiit, ad regem profectus est ²⁾, neque postea eum puduit dicere, se in ducentis iis fuisse, qui vocati essent ad convivium, quod in Phocensium

¹⁵⁾ Vid. ad Phil. III. §. 11. ¹⁶⁾ Phil. III. §. 11. ¹⁷⁾ Diod. Sic. XVI, 59. ¹⁸⁾ Dem. de fals. leg. §. 62 sq. ¹⁹⁾ Diod. Sic. XVI, 60. ²⁰⁾ Dem. de fals. leg. §. 142. ²¹⁾ Dem. de Pac. §. 21. ²²⁾ Vid. ad or. de Pac. §. 21. Phil. II. §. 13. ²³⁾ Vid. de Pac. §. 18. ²⁴⁾ Vid. Phil. II. §. 9. ²⁵⁾ Vid. ad Phil. II. §. 7; III. §. 32. ²⁶⁾ Vid. ad Phil. II. §. 22. ²⁷⁾ Phil. III. §. 32. Diod. Sic. XVI, 60. Paus. X, 8. ²⁸⁾ Phil. III. §. 32.

§. 4. ¹⁾ Dem. de Cor. p. 237. §. 56 sq. ²⁾ Dem. de fals. leg. p. 380. §. 126.

ruinis Philippus instituerat. Philippus ipse epistolam Athenas misit his verbis: „Scitote, nos intra Pylas esse progressos et Phocidem subegisse, et quae oppida ultro ditionem fecerunt, in ea praesidia introduximus; quae vero imperium detrectaverunt, vi cepimus et civibus sub corona venditis evertimus. Quum vero audirem, vos instrui ad opem illis ferendam, scripsi vobis, ne jam ea de re laboretis. Nam si omnino dicendum est, non moderate facere mihi videmini, qui quum pacem pepigeritis, nihilominus in aciem descendatis, praesertim quum Phocenses in communibus nostris pactis non sint comprehensi. Quare si non manebitis, nulla re, nisi auspicandis injuriis, antevertetis³⁾.“ Ad Amphictyonum concilium, quod rex convocaverat, Thebani, Thessali, Locrenses, Argivi venerant; abfuerant autem Lacedaemonii et Athenienses, qui eam ob causam, quae in eo constituta erant, non agnoverunt.⁴⁾ Itaque legati regis, Thessalorum et Thebanorum Athenas venerunt, postulaturi, ut Amphictyonum illa decreta rata haberentur.⁵⁾ Summa ira exarsit populus, et Aeschines surrexit regisque mandatum laudare ausus est; sed tumultuante populo, quod Macedonibus et barbaris sedes in Amphictyonum concilio concederetur⁶⁾, rostris descendens ad legatos dixit, ne curarent tumultum; multos esse, qui clamarent, paucos, qui arma essent laturi.⁷⁾ At Demosthenes, qui nihil aliud nisi patriae salutem spectavit intellexitque, jam alienissimum esse tempus belli contra Philippum suscipiendi,

in oratione de Pace

jussit, pacem esse servandam. Mala rei publicae conditione breviter commemorata, suaeque in patriam caritate et integritate, qua semper utilissima quaeque suasert, civibus comprobata, pergit docere, jam non tempus esse resistendi Philippo, quum periculum sit, ne rex, Thebani, Thessali et Argivi sub Amphictyoniae specie communi bello Athenienses persequantur⁸⁾; non operae pretium esse, bellum de umbra movere, quo nomine contumelioso jus in Amphictyonia sedendi appellat.⁹⁾ Ad meliora igitur consilia revocati cives agnoverunt ea, quae legati postulaverunt (Olymp. CVIII, 3. a. Chr. 346).

Erant jam veteribus temporibus quidam, qui putarent, Demosthenem hanc orationem scripsisse quidem, sed non in concione habuisse, quoniam in aliis omnibus orationibus contra Philippum verba fecerit, in hac autem ejus postulata adjuvare videretur. In eorum numero *Libanius* est, qui p. 56, 15 sententiam suam confirmare studet loco ex Dem. de fals. leg. oratione p. 375, quo loco orator Aeschinem vehementer perstringit, quod regis mandatis de eo recipiendo in Amphictyoniam non solum non repugnaverit, id quod omnium maxime

3) Dem. de Cor. p. 238. §. 39. 4) Vid. de Pac. §. 14. 5) Dem. de fals. leg. p. 375. §. 111. 6) Dem. de fals. leg. p. 446. 7) Phil. III. §. 51 sq. 8) Dem. de fals. leg. p. 375. §. 112 sq. 9) Vid. de Pac. §. 25. 9) Vid. Disp. Orat. de Pac.

facere debuerit; quum non praestiterit ille, quae ipse ejus verbis promiserit; sed etiam *quod unus omnium civium regis postulationi suffragatus sit*; ergo Demosthenem, ait, idem fere fecisse, si hanc orationem habuerit. At non idem fecit Demosthenes. Ille enim quasi patronus pro regis consiliis mandatisque verba fecit; Demosthenes autem tantum ea suasit, quae rei publicae utilia essent, vehementerque regis rationem agendi vituperavit. *Doumaeus* bene Libanium refutat his verbis: „*Aliud est ferre, si quid ferendum est; et probare, quod probandum non est.*“ Pessime autem lapsus est *H. Wolfius* ad or. de fals. leg. p. 375. 20, ubi hanc orationem Aeschini tribuendam esse censet. Nihil enim in ea est, quod, sive dictionem, sive modum et rationem orationis, sive animum scriptoris gravem tristemque respicis, vel Demosthene indignum vel Aeschini consentaneum sit. Praeterea, quae in hac oratione dicuntur, plane congruunt cum iis, quae in oratione de falsa legatione a Demosthene habita continentur, et *Dionys. Halic. ep. ad Ammaeum* VI. p. 737. R. eam oratori nostro adscribit. Vid. Beck. in transl. Germ. p. 222 sqq. Jacobs. in transl. Germ. p. 309 sq.

§. 5. His igitur rebus perpetratis rex laureatum exercitum in Thessaliam, inde in Macedoniam abduxit. Neque Athenienses fructus pacis, quos speraverant, perceperunt. Non enim Thebani, hostes eorum, deleti sunt, sed Phocenses, socii; non Thespieae et Plataeae sunt restitutae, sed una cum Orchomeno, Coronea, Corsiis aliisque Boeotiae urbibus Thebanis traditae sunt; non Euboeam et Oropum pro Amphipoli receperunt Athenienses, sed in illa insula rex contra ipsos agere pergebat, hanc urbem Thebanis reliquit¹⁾. Athenienses contra, quum, ingenti pecunia in bellis consumpta, fracti essent, quum socii sui, Phocenses, Cersobleptes, Alenses (eorum urbem prope Pharsalum in Thessalia sitam Philippus in expeditione contra Phocenses ceperat maleque tractatam Pharsaliis traderat²⁾, aliique partim extincti, partim a pace exclusi essent³⁾, quum omnia loca in Macedonia et Thraciae oris sita amisissent, quum Chersonesum minus, quam antea, tutam haberent, quum Pylis a rege occupatis eum terra in Graeciam penetraturum non amplius prohibere possent; his igitur omnibus amissis in magnis rerum angustiis collocati erant, ut non de communi Graecorum jure et externis possessionibus, sed jam de patria ipsa servanda consultandum esset. Quo magis autem Philippus potentia crevit, eo celerius Graeciae libertatis interitus imminabat.⁴⁾ Jam occupatis urbibus in litore Macedoniae et Thraciae sitis usque fere ad Hellespontum et Bosporum aditus maris illi patebat, ut classis majoris exstruendae imperiique in mari comparandi opportunitas daretur et con-

§. 5. ¹⁾ Vid. supra §. 20. Phil. II. §. 50. de Pac. §. 10. ²⁾ Dem. de fals. leg. p. 352. §. 39. ³⁾ Dem. de Chers. p. 105. §. 66. ⁴⁾ Phil. II. §. 6.

silium Persas aggrediendi facilius exsequi posset, quam ad rem etiam Isocrates eum adhortatus est.⁵⁾ Neque a Graecis magnopere timere eum oportuit. Alios enim bello debilitaverat, ut Phocenses; alios ad quietem compulerat, ut Athenienses; alios beneficiis sibi conciliaverat, ut Thebanos et Thessalos⁶⁾; alios autem metu injecto sibi obnoxios fecerat, ut Lacedaemonios; alios denique sibi devincire instituit, ut Peloponnesios⁷⁾. Atque ita misera Graecorum conditio erat, ut non solum singuli in singulis civitatibus proditores omnia in ejus commodum regerent salutemque Graeciae perderent,⁸⁾ sed etiam ut omnes fere civitates, sibi invicem invisae et suo tantum commodoductae, neque appropinquantem tempestatem evitare studerent⁹⁾; neque ad communem hostem propulsandum sese conjungerent¹⁰⁾, opinione inductae, non ad se perventuram esse tempestatem, quin immo ex alterius calamitate se ipsas fructum esse percepturas. Neque vero quidquam Lacedaemonii pro Graeciae libertate agere potuerunt. Circumventi enim a Peloponnesiis et impugnati a dolo Philippi vix se ipsos tueri potuerunt. Athenis autem duplex erat genus eorum, qui cum rege Macedoniae stabant. Alterum enim genus ab eo erat corruptum¹¹⁾, alterum melius de eo judicans non putabat, eum Graeciae libertati insidiari.¹²⁾ Nec defuerunt ii, qui Graeciae statum viresque recte judicantes existimarent; eum majorem esse, quam ut vi et bello posset cohiberi; quam ob causam semper auctores erant, nihil contra eum esse molendum. Multi denique omnem rei publicae causam salutemque abjecerant. Contra hos omnes Demosthenes, maximus ille orator, admirabili quadam constantia atque virtute, quasi persona tragica contra fatum, pugnabat tantaque sagacitate omnia regis consilia explorabat et omnes illius conatus in lucem protrahebat, ut rex, quum ejus orationes ad eum delatae essent, responderet: „ipse quoque, si audivissem Demosthenem, bellum contra me suscipiendum esse decrevissem.“¹³⁾ Unde fit, ut orationibus ejus post pacem factam habitis multo magis, quam prioribus, delectemur, quarum quidem quasi prologus Philippica secunda habenda est.¹⁴⁾ Atque adeo Persarum regem in Philippum incitare studuit¹⁵⁾ pecuniamque ab illo ad mercenarios comparandos accepit.¹⁶⁾ Neque tamen omnino virtus illa majorum interierat apud Athenienses. Ii enim soli ex omnibus civitatibus ad communem libertatem tuendam parati erant; sed neque adjuti sunt a ceteris Graecis, et ipsi adeo debilitati erant, ut non amplius res regere possent, sed ab his regerentur.¹⁷⁾ Sed ad res ordine exponendas revertamur.¹⁸⁾

5) Vid. Proleg. P. I. §. 4. 6) Vid. ad Phil. II. §. 9. 7) Vid. infra §. 7. 8. 8) Phil. III. §. 49. De Cor. §. 295 sq. 9) Phil. III. §. 53. de Cor. §. 45—47. 10) Phil. III. §. 28. 11) Phil. III. §. 29. 12) Phil. II. §. 32. 13) Vid. Proleg. P. I. §. 4. Phil. II. §. 6. 14) Plut. X Orat. Vol. II. p. 845. C. Hanc quidem sententiam inprimis perfecta Phil. III dixisse videtur. 15) A. G. Beck. transl. Germ. Vol. II. p. 254. 16) Vid. ad Phil. III. §. 71. 17) Plut. Dem. 20. Deinarch. adv. Dem. §. 48. 18) Dem. de fals. leg. §. 288.

§. 6. Philippus, ut paulo ante diximus, cum exercitu suo in Thessaliam et Macedoniam redierat. Ibi Illyriis nova expeditione plane devictis (Olymp. CIX, 1. a. Chr. 344)¹⁾, animum ad res Thessaliae componendas attendit. Nam iterum in hac terra tyranni exstiterant, fortasse iidem Pitholaus et Lycophron, quos jam saepius terra Philippus expulerat. Quibus igitur denuo ejectis, Thessalorum favorem renovavit²⁾ ac Pheras, cujus urbis incolae partes tyrannorum secuti esse videntur, et jam prius ejus castra in Phocenses sequi noluerant³⁾, expugnavit praesidioque, ut alias urbes, firmavit (Olymp. CIX, 1. a. Chr. 344)⁴⁾. Nec inde ab hoc tempore unquam tyrannorum fit mentio. Jam viribus in hac terra satis firmatis rerum publicarum formam constituit communique consilio (*Κοινόν*), quo Thessaliae civitates inter se continebantur, dissoluto, Tetrarchiam instituit, in quatuor partes describens Thessaliam, in Thessaliotidem, Phthiotidem, Pelasgiotidem et Hestiaeotidem⁵⁾. Singulis partibus singulos Tetrarchas⁶⁾, toti autem Thessaliae decem viros praefecisse videtur⁷⁾. Neque vero solum urbes tenet praesidiis⁸⁾, sed etiam redditus earum retinet⁹⁾, quos prius illae concesserant, mox autem repetiverant¹⁰⁾; jubet Thessalos castra sua sequi¹¹⁾ et imperat epistolis, qua quidvis ratione comparandum sit¹²⁾. Nihilo tamen minus variis artibus Thessalos sibi benevolos addictosque servavit¹³⁾. Nicaeam enim jam prius in eorum fidem dederat¹⁴⁾; Magnesiam postulantibus restituerat¹⁵⁾; nobilibus, quacunque poterat, ratione blandiebatur, atque adeo duas Thessalides in matrimonium duxit.

§. 7. Eodem tempore nova oblata est opportunitas, rebus Graecorum se immiscendi, qua, ut solebat, cupidissime usus est. Lacadaemonii enim, finito bello Phocensi, denuo principatum Peloponnesi affectaverant¹⁾. Quare Argivi et Messenii, falsa opinione decepti, Philippum sincere et integre oppressos tueri, et legatione quadam Atheniensium ad Lacadaemonios perterriti²⁾, jam eo tempore ad illum se applicaverant, quo Delphis Amphictyonum concilium convocaverat (Olymp. CVIII, 3). Neque rex, dum in Thessalia commorabatur, ut alios populos³⁾, ita hos quoque magis sibi conciliare omisit⁴⁾. Nec spes eum fefellit. Nam urgentibus Lacadaemoniis illi ad regem, ejus opem imploraturi, venerunt. Atque adeo statuas Argivi et Arcades publice ei posuerunt, et, si venire vellet in Pello-

§. 6. ¹⁾ Diod. Sic. XVI, 69. ²⁾ Diod. Sic. XVI, 69. ³⁾ Dem. de fals. leg. p. 444. §. 320. ⁴⁾ Dem. de Halon. p. 84. §. 32. Phil. III. §. 12. ⁵⁾ Phil. II. §. 22; III. §. 26. ⁶⁾ Theopomp. ap. Harpocr. s. v. *τετραρχία*. ⁷⁾ Voemel. in Proleg. Phil. II. p. 11 sq. ⁸⁾ Dem. de fals. leg. p. 424. §. 259 sq. ⁹⁾ Phil. II. §. 22. ¹⁰⁾ Vid. Olynth. III. §. 22. Proleg. P. I. §. 11. ¹¹⁾ Dem. de Chers. p. 93. §. 14. ¹²⁾ Phil. III. §. 35. ¹³⁾ Dem. de Chers. p. 105. §. 62. ¹⁴⁾ Vid. ad Phil. II. §. 22. ¹⁵⁾ Phil. II. §. 22. Olynth. I. §. 7. 11.

§. 7. ¹⁾ Polyb. XVII, 14. ad Phil. II. §. 9. ²⁾ Vid. de Pac. §. 18. ³⁾ Diod. Sic. XVI, 69. ⁴⁾ Phil. III. §. 17. 18.

ponnesum, se eum amicum esse recepturos edixerunt⁵⁾. Quare Philippus, missis epistolis, Lacedaemonios Messenia cedere jussit⁶⁾, pecuniam et mercenarios Messeniis et Argivis misit, rumoremque sparsit, se mox ipsum in Peloponnesum venturum esse (Olymp. CIX, 4. a. Chr. 344)⁷⁾. Nec tamen hoc tempore eo venit, ut ex Phil. III. §. 72 patet, sed multo serius post pugnam Chaeroneensem (Olymp. CX, 3. a. Chr. 338) expeditionem in Peloponnesum fecit⁸⁾. Athenienses autem, apud quos post pacem compositam multae caeque vehementes orationes in Philippum habebantur⁹⁾, quum Lacedaemonios, quibus juncti erant, servare et Philippi consilia irrita facere vellet, Demosthenis rogatione¹⁰⁾ legatos ad Messenios ceterosque Peloponnesi populos miserunt (Olymp. CVIII, 4 aut CIX, 1), in quorum numero ipse Demosthenes erat¹¹⁾. Qua in legatione orator noster ceterique legati Peloponnesios a perniciose Philippi societate detertere studuerunt, exemplo usi mala agendi ratione, qua ille in Olynthios Thessalosque consuluerit¹²⁾. Neque tamen multum effecerunt. Nam Messenii et Argivi, suum tantummodo, non totius Graeciae commodum ante oculos sibi ponentes¹³⁾, quamquam vera dixisse Demosthenem intelligebant, tamen Philippo confidere non desierunt¹⁴⁾. Hic tantum fructus legationis fuit, ut non statim rex consilia sua ad exitum perducere posset.

§. 8. Quae quum ita essent, Philippus, et impeditis consiliis et de maledictis, quae oratores in eum congerebant, iratus, legatos Athenas misit questuros, quod Athenienses etiam post pacem initam omnes Graecos in ipsum concitarent darentque crimini, se nihil eorum, quae promisisset, praestare, quum tamen nihil pollicitus esset. Praeterea postulavit, ut isti sui obtrectatores poena afficerentur. Simul venerant legati Messeniorum et Argivorum cum querimonia, Athenienses, quamquam se tutores communis omnium Graecorum libertatis jactarent, tamen socios esse Lacedaemoniorum, qui nihil aliud nisi urbium Peloponnesiacarum servitutem spectarent. Nec immerito haec querimoniae habitae esse videbantur, ut ex iis, quae commemoravimus, intelligitur. Sed Athenienses universam Graeciam, illi se ipsos tantum conservare voluerunt, et propinquo periculo perterriti non illud viderunt, quod e longinquo a Philippo imminebat. De hac autem Peloponnesiorum legatione, quam Libanius narrat, assentiente Dionysio¹⁾, adhuc sub iudice lis est. Nusquam enim sit mento hujuscemodi legationis et verba Phil. II. §. 28 nonnisi ad Philippi legatos commode possunt referri. Utcunque res se habet, his legationibus, certe Philippi, magna in difficultate versabantur Athenienses, qui non

5) Dem. de fals. leg. p. 424. §. 26 sq. 6) Phil. II. §. 13. 7) Phil. §. 15. 8) Vid. Weisk. Hyperb. p. 36. Polyb. IX, 33. 9) Phil. II. init. 10) Dem. de Cor. p. 252. §. 79. 11) Phil. II. §. 19. 12) Phil. II. §. 20 sqq. 13) Phil. II. §. 12. 14) Phil. II. §. 26.

§. 8. 1) Vid. Liban. arg. Phil. II et Dionys. Epist. ad Aum. c. 19.

habebant, quod responderent. At Demosthenes, ut in aliis omnibus rerum angustiis, ita in hac quoque vindex dignitatis civium suorum prodiit et

secundam orationem Philippicam

habuit (Olymp. CIX, 1. a Chr. 344), in qua legatorum et Philippi et Peloponnesiorum querelas summa cum constantia ac prudentia refutat. Maxime autem, hac data occasione usus, in eo elaborat, ut omnes sui cives perspiciant, hostem Graeciae esse Philippum ejusque interitum dolose parare²⁾; eum alia polliceri, alia facere; quare ne fidant ei, sed omnibus resistent viribus, quum non solum primus pacem violaverit, neque ea, quae sit pollicitus, praestiterit, sed eam violare pergat. Quod ut magis exponat, omnia ea, quae rex adhuc contra pacem fecerit in perniciem non Atheniensium solum, sed omnium Graecorum, ostendit, adhibitis exemplis eorum, quos adhuc ille deceperit, explicatisque ejus consiliis, quibus in posterum Graecos decipere perrecturus sit. Inprimis autem hoc civium suorum animis imprimere studet, ipsos potissimum ab illo peti, quippe qui, quum sagacitate consilia ejus perspiciant, tum probitate a majoribus accepta ad malas artes protrahi non possint et quasi mediis in rebus collocati omnium rerum agendarum auctores ac principes sint; quam ob causam strenue enitantur et pugnent pro communi libertate, ut et se et ceteros Graecos a perniciem liberent. Nam timuit, ne cives sui et ignorantia, qui esset status totius Graeciae, et veteri Lacedaemoniorum odio, et specie quadam magnanimitatis, quippe quorum auxilium contra Lacedaemonios imploraretur, a vera Graeciae utilitate averterentur. In hunc finem majorum egregia facta virtutesque commemorat, quibus ad eandem agendi rationem cives inflammare studet, ut majoribus digni evadant³⁾. Simul id efficere tentat, ut Athenienses foedus cum omnibus Graeciae civitatibus contra communem hostem incant, cujus rei commemoratione illud quoque consequitur, ut doceat Messenios Argivosque, qui pro hebeti ingenio ignorent regis calliditatem ac suum tantummodo commodum spectent⁴⁾, non hanc ob causam Athenienses foedus cum Lacedaemoniis composuisse, ut singulas civitates opprimerent, sed omnium libertatem a communi hoste tuerentur. Denique, ut alia ex parte civium animis mala, ex nimia credulitate fiduciaque in Philippi actiones profecta, altius infigat, oratores jubet produci et ad rationem reddendam adigi, quorum verbis freti pacem perniciosam cum Philippo inierint⁵⁾. Postquam peroravit, Philippi socii, fortasse Argivi et Messenii, surgentes professi sunt, vera dixisse Demosthenem; Aeschines autem contra dixit ac patriae

2) Phil. II. §. 6 sqq. 3) Phil. II. §. 11 sq. 4) Phil. II. §. 19. 27.

5) Vid. Dispos. Phil. II. Beck. transl. Germ. p. 259 sqq. Jacobs. transl. G. p. 261 sqq. ed. 2dae.

hosti patrociniatus est ⁶⁾. Athenienses vero, auctore Heggippo, nonnulla in pace mutari voluerunt ⁷⁾. Ceterum sunt, qui credant, ex nostra oratione illud esse profectum, ut Hyperides paulo post Philocratem, qui in amicissimis erat Philippo, accusaret; quam quidem accusationem secuta est accusatio Aeschinis.

§. 9. Interea Philippus alia molitus est. Praeter Thessalos alii quoque populi, Thessaliae finitimi, in quorum numero Aenianes, Aetoli et Dolopes nominantur, ei se adjunxerunt ¹⁾. Per hoc tempus (Olymp. CIX, 2. a Chr. 345) expeditiones in Ambraciam, Leucadiam ²⁾, Acarnaniam et Cassiopiam, Epiri regionem, fecit. In Cassiopia tres urbes, Pandosiam, Buchetam et Elateam cepit, easque Alexandro, Molossorum regi, tradidit ³⁾. Deinde Naupactum, Aetoliae urbem, ab Achaeis conditam, Aetolis, sociis suis, tradidit ⁴⁾; Echinum in Phthiotide sibi subiecit ⁵⁾, Elin in Peloponneso occupavit magnamque ibi caedem, duabus partibus se impugnantibus, effecit ⁶⁾, Megaris insidiatus est, qua in urbe multi regis partibus erant addicti, qui eum adhortabantur, ut praesidium in urbem mitteret ⁷⁾. Sed vicerunt in hac urbe Athenienses ⁸⁾. Inde rex in Thraciam se convertisse videtur ac magnum Atheniensibus terrorem de Chersoneso ⁹⁾ injecisse, praesertim quum palam dixisset, se nec quidquam promisisse Atheniensibus, et pacem habere non nisi cum iis, qui imperata facerent ¹⁰⁾. Quare timendum erat, ne Chersonesum aggrediretur ¹¹⁾, in quam, quum Cardiam sibi conjunctam haberet, aditus patuit. Hanc urbem, jam Cersobleptis dono a reliqua Chersoneso exceptam ¹²⁾, id quod pace confirmatum erat ¹³⁾, Athenienses recipere saepe studebant, unde factum est, ut Cardiani, Cersoblepte a rege oppresso, in hujus tutelam iam mature se traderent ¹⁴⁾, qui libenter eos recepit et ab Atheniensibus tuitus est ¹⁵⁾. Ab his enim epistola missa postulavit, ut omni injuria contra Cardiam absternerent, atque adeo huic urbi praesidium misit ¹⁶⁾. Quae quum ita essent, Athenienses novos colonos, armis instructos ad Chersonesum tuendam, Diopithe duce, viro magnae fortitudinis et prudentiae, miserunt, clam ei mandantes, ut damnum, quantum posset, regi inferret, et Cardiam subjiceret ¹⁷⁾. Cui rei ansa data est bello, quod tum Philippus cum Cersoblepte gerebat

⁶⁾ Dem. de Cor. p. 272. §. 136. ⁷⁾ Vid. Voemel. Proleg. Phil. II. p. 27 sq.

§. 9. ¹⁾ Diod. Sic. XVI, 69. Dem. de Cor. §. 63. ²⁾ Vid. Phil. III. §. 34. 37. 72. ³⁾ Dem. de Halon. p. 84, 24. §. 52. Diod. Sic. XVI, 59. ⁴⁾ Phil. III. §. 34. ⁵⁾ Vid. ad Phil. III. §. 34. ⁶⁾ Phil. III. §. 27. ⁷⁾ Dem. de Cor. p. 242; de fals. leg. p. 455, 29. Phil. III. §. 18. 27. ⁸⁾ Plut. Phoc. c. 15. ⁹⁾ Vid. ad Phil. III. §. 16. ¹⁰⁾ Phil. III. §. 17. 27. De Halon. §. 52—55. ¹¹⁾ Phil. III. §. 18. ¹²⁾ Proleg. P. I. §. 10. ¹³⁾ Vid. §. 2. ¹⁴⁾ Phil. III. §. 35. Epist. Phil. p. 161, 20. ¹⁵⁾ Dem. de Halon. p. 87. 3. ¹⁶⁾ Dem. de Chers. p. 104, 3. Phil. III. §. 16. ¹⁷⁾ Vid. ad Phil. III. §. 15.

(Olymp. CIX, 2. a.Chr. 345) ¹⁸⁾. Is enim denuo arma contra Philippum ceperat seque ab ejus imperio liberare voluerat. Bello igitur exorto rex Macedoniae, quum plures Thraciac urbes occupasset, prope ad Bosporum penetrasset et Selymbriam, Perinthum inter et Byzantium ad Propontidem sitam, quae Atheniensium quondam socia, inde ab Olymp. CVII Byzantio conjuncta erat, obsideret ¹⁹⁾, qua occupata aditus ipsi ad ceteras Propontidis urbes pateret, in morbum incidit et in Thracia per hiemem commorari coactus est. Tamen Cersobleptem devicit ejusque regnum sibi subjecit ²⁰⁾; nam inde ab eo tempore neque Cersobleptis, neque successorum ejus nomina apud scriptores inveniuntur ²¹⁾. Inter hoc bellum Diopithes, opportunitate utendum esse ratus, hostilia in Philippum egit, plures ejus urbes in litore Propontidis sitas delevit, oram depopulatus est, et naves abduxit, ita ut rex et his et Cardianis praesidium mittere cogeretur. Qua de causa quum Athenis rex quereretur, Diopithes revocatus et accusatus est, qua in accusatione potissimum regis amici et mercenarii magnam operam consumpserunt. Sed Demosthenes in oratione de Chersoneso eum defendit, ut crimine liberatus discederet (Olymp. CIX, 5. a. Chr. 342) ²²⁾.

§. 10. Rex autem Macedoniae, dum in Thracia et septentrionalibus regionibus occupatus erat, non omisit, ut rebus Peloponnesiacis, ita Euboeensibus quoque se immiscere. Nam in hac insula inde a pace facta majorem auctoritatem et vim sibi acquirere coeperat, ut eam quasi propugnaculum in Athenienses redderet ¹⁾. Nec defuerunt homines, qui ejus partibus studebant eaque re imperium sibi parare solebant. Ejus igitur ope Hipparchus, Automedon et Clitarchus tyranni constituti sunt ²⁾. Orei autem Philistides, Menippus et alii pro Philippi commodo in Euphraeum, patriae libertatisque amantem, civitatem administrabant ³⁾. Hos tyrannos Athenienses ab rege avertere studuerunt ⁴⁾ et re vera avertisse videntur ⁵⁾. Quae quum ita se haberent, quum Philippus inde a pace facta res Graecas perturbaret perturbatasque in suam rem verteret, ut in Thessalia ⁶⁾, in Peloponneso ⁷⁾, in Euboea, Megaris ⁸⁾; quum in Thracia urbes occupare pergeret ⁹⁾ et Cardiam teneret; quum periculum esset, ne Hellespontum ¹⁰⁾ et Chersonesum ab Atheniensibus abalienaret sibi que subiceret ¹¹⁾, atque adeo Byzantium aggrederetur ¹²⁾; quum denique timendum esset, ne,

¹⁸⁾ Diod. Sic. XVI, 71. ¹⁹⁾ Dem. de Cor. p. 251, 2. ²⁰⁾ Dem. de Chers. p. 100 sq. §. 44 sqq. Epist. Phil. p. 164, 6. ²¹⁾ Beck. transl. G. p. 549. ²²⁾ Vid. ad Phil. III. §. 15.

§. 10. ¹⁾ Dem. de fals. leg. §. 204. 220. ²⁾ Phil. III. §. 57 sq. 17. do Chers. p. 98. §. 36. ³⁾ Phil. III. §. 59 sqq. ⁴⁾ Dem. de Cor. §. 79 — 84. Diod. Sic. XVII, 74. ⁵⁾ Vid. ad Phil. III. §. 58. ⁶⁾ Vid. supra §. 6. Phil. III. §. 26. ⁷⁾ Vid. §. 7. Phil. III. §. 27. ⁸⁾ Phil. III. §. 27. ⁹⁾ Phil. III. §. 54 sq. ¹⁰⁾ Phil. III. §. 18. 27. ¹¹⁾ Phil. III. §. 16. 19. 20. 75. ¹²⁾ Phil. III. §. 20.

expugnatis Thermopylis ceterisque subactis, in Atticam ipsam veniret ¹³⁾, quippe qui aperte eam potentiam sibi parare conaretur, quam nonnisi Graeciae et imprimis Athenarum interitu consequi posset ¹⁴⁾; his igitur rebus omnibus eos, qui modo aliquantum regis consilia perspicerent, magno terrore impleri oportuit, imprimis Demosthenem, qui, et quid spectaret Philippus, et qua ratione id consequi studeret, intellexit. Praeter hunc hostem externum domestici adversarii impugnandi erant, corruptos istos homines dico, qui, quaecunque rex faciebat, aut excusabant, aut adeo commendabant dicebantque, eum nonnisi coactum a Thebanis ac Thessalis Phocenses delevisse ¹⁵⁾, neque eum violasse pacem ¹⁶⁾, nec, si fortasse bellum gereret, magnopere esse timendum ¹⁷⁾. Erant praeter hos alii, qui, potentiores esse regem, quam quocum bellum geri feliciter posset, recte judicantes, pacis semper auctores erant nec, illum lacessendum esse, putabant ¹⁸⁾. Alii denique omni futuri temporis cura abjecta praesentem tantum utilitatem spectabant ¹⁹⁾. Contra hos omnes Demosthenes, qui et de regis et de civium suorum animis vehementer sollicitus erat, exstitit et

tertiam orationem Philippicam,

omnium Philippicarum pulcherrimam habuit (Olymp. CIX, 3. a. Chr. 342), in qua, assentatoribus Philippi statim initio reprehensis, malum rei publicae statum paucis depingit, addita consolatione, omnia fieri meliora, si cives officia sua sequantur. Tum transit ad refutationem eorum, qui dicebant, regem pacem non violasse, docetque, eum non verbis quidem, sed factis violasse pacem, nec unquam eum indicturum esse bellum, dum bello non indicto bellare et Atheniensibus Graecisque possit nocere, ad quam sententiam probandam profert exempla. Deinde mentionem facit injuriarum a Philippo illatarum, unde summum dedecus Graeciae paratum sit. Horum malorum causam esse partim negligentiam civium, qua corruptelam singulorum patiantur, cui negligentiae opponit veterem illam majorum virtutem, qua corruptionem gravissimis poenis affecerint, partim falsam nonnullorum opinionem, non tantas esse Philippi opes, quae olim Lacedaemoniorum fuerint, quos quum vicerint, non timendum esse Philippum. Hujus opinionis levitate ex mutato rerum militarium statu bellique gerendi ratione Philippi refutata, corruptos oratores aggreditur, quos praecipuos pessumdandae civitatis auctores et fuisse apud Olynthios, Eretrienses, Oritas, et futuros esso apud Athenienses confirmat, si cives iis confidere pergant. Denique Athenienses hortatur, ut bellum fortiter parent et exemplo virtutis praeerentes legatis ad omnes Graecos et ad regem Persarum missis eos ad societatem contra Philippum

¹³⁾ Phil. II. §. 35; III. §. 10. ¹⁴⁾ Dem. de Chers. p. 93. §. 16. p. 98. §. 35. p. 101. §. 46. p. 104. §. 60. ¹⁵⁾ Phil. II. §. 14 sqq. Vid. ad Phil. I. §. 48. ¹⁶⁾ Phil. III. §. 6 sqq. ¹⁷⁾ Phil. III. §. 47 sqq. ¹⁸⁾ Phil. III. §. 6 sqq. ¹⁹⁾ Phil. III. §. 2.

faciendam compellant.²⁰⁾ Non satis liquet, qui fuerit hujus orationis eventus. Ex iis autem, quae postea facta sunt, con-
 jicere licet, multum eam ad animos Atheniensium excitandos
 valuisse²¹⁾. Neque enim Chersonesus, qua rex facile potiri
 potuisset, si in socordia sua illi perseverassent, hoc tempore
 amissa est, et postero tempore (Olymp. CIX; 4. a. Chr. 341)
 Athenienses fortiter Perinthios et Byzantios contra Philippum
 obsidione eos cingentem²²⁾ defenderunt et conservarunt. Est
 autem haec oratio maximum documentum summae Demosthe-
 nis eloquentiae patriaeque caritatis, et ut Ciceronis Philippica
 secunda, si sola exstaret, specimen ejus ingenii, prudentiae,
 libertatis patriaeque amoris optimum dare posset, ita haec quo-
 que Demosthenis oratio, si sola ad nostram aetatem pervenis-
 set, de iisdem hujus virtutibus nos satis doceret.

²⁰⁾ Vid. Dispos. Phil. III. ²¹⁾ Dem. de Cor. p. 252, 7. ²²⁾ Diod.
 Sic. XVI. 74.

Ο ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μηκνυομένου τοῦ πολέμου τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως, **1** εἰρήνης ἐπεθύμησαν ὁ τε Φίλιππος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι κακῶς ἐν τῇ πολέμῳ φερόμενοι, ὁ δὲ Φίλιππος βουλόμενος ἅ ὑπέσχετο Θευταλοῖς τε καὶ Θηβαίοις ἐπιτελέσαι. ὑπέσχετο δὲ τοῖς μὲν Θηβαίοις Ὀρχομενὸν παραδῶσιν καὶ Κορώνειαν, πόλεις Βοιωτίας, ἀμφοτέροις δὲ, τὸν Φωκικὸν καταλύσειν πόλεμον. τοῦτο δὲ ἦν ἀδύνατον αὐτῷ, πολεμίων ὄντων Ἀθηναίων· καὶ γὰρ πρότερον βουλευθεῖς εἰσβαλεῖν εἰς τὴν Φωκίδα, τῶν Ἀθηναίων περιπλευσάντων ταῖς ναυσὶν εἰς τὰς καλουμένας Πύλας, ὑπ' ἐνίων δὲ Θερμοπύλας, ἀπεκωλύθη τῆς εἰσόδου. Νῦν τοίνυν εἰρήνην ποιησάμενος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, μηδεὶνὸς κωλύσαντος, παρελθὼν εἰσὶ Πυλῶν, τὸ Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεποίηκε, καὶ τὴν Φωκέων ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσι χώραν καὶ τὰς ἐκείνων ἐν τῷ συνεδρίῳ ψήφους παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἴληφε. Πέπομφε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις, ἀξιῶν καὶ αὐτοὺς ταῦτα συγχωρεῖν. Καὶ ὁ Δημοσθένης παραινεῖ συγχωρεῖν, οὐ τῷ πράγματι συνιστάμενος ὥς ὀρθῶς ἔχοντι, οὐδὲ δίκαιον εἶναι λέγων μετέχειν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου τὸν Μακεδόνα, ἀλλὰ δεδιέναι φάσκων, μὴ καταναγκασθῶσι κοινὸν πόλεμον πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ἔχειν. προσκεχρονέναι γὰρ λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ἄλλους δι' ἄλλας τινὰς αἰτίας, τοὺτους δὴ κοινῇ πολεμήσειν αὐτοῖς. „Δύσσομεν, ἡγεσί, κοινήν αἰτίαν ταύτην καθ' ἡμῶν, ὅτι μόνοι τοῖς τῶν Ἀμφικτυόνων ἐνιστάμεθα δόγμασιν, ὥστε κάλλιον τὴν εἰρήνην τηρεῖν, καὶ ταῦτα Φιλίππου παρεληλυθότος εἰσὶ Πυλῶν καὶ ἐπελθεῖν δυναμένου τῇ Ἀττικῇ, ἣ περὶ μικροῦ τηλικούτου κίνδυνον ἄρασθαι.“

Οὗτος δὲ ὁ λόγος παρεσκευάσθη μὲν, οὐ μὴν εἰρη- **2**
σθαί μοι δοκεῖ· κατηγορῶν γὰρ ὁ ῥήτωρ Αἰσχίνου καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διαβάλλει, ὅτι συνεβούλενε Φίλιπ-

πον Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι, μηδενὸς ἄλλον τολμῶντος τοῦτο εἰσηγήσασθαι μηδὲ Φιλοκράτους τοῦ πάντων ἀναιδισταίου. Οὐκ ἂν οὖν αὐτὸς περὶ τούτων συμβεβουλευκῶς, τὸν Δισχίνην ἐπ' αὐτοῖς διέβαλλεν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὴν ὑπόνοιαν ἔδεισε, μὴ δόξῃ φιλιππίζειν καὶ χρήμασιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεισθεῖς τοιαύτην γνώμην ἀποφῆνασθαι. ἔπει καὶ ἐν τῇ λόγῳ πρὸς τοιαύτην τινὰ ὑπόνοιαν ἰστάμενος φαίνεται, συνιστὰς ἑαυτὸν ὡς εὖνουν τῇ πόλει καὶ ἀδωροδόκῳ.

Dispositio orationis de Pace.

- I. In exordio audientium animos orator attentos reddere sibi que conciliare studet exposita suadendi difficultate, quae oriatur quum ex malo rei publicae statu, de quo alius aliter iudicet, tum ex mala civium consuetudine, perverse deliberandi, qua, rebus gestis, oratores vitia et errores reprehendentes laudare, consilium autem ante illas datum oblivisci soleant §. 1—2.
- II. Priusquam autem ad rem ipsam, qua compulsus est ad dicendum, transit, ut fidem ipsi habeant cives, profitetur, se ea habere, quae suadeat, quibus si pareant, emendari praesentem statum amissaque recuperari posse, id quod confirmat iis, quae adhuc de re publica et suaserit et fecerit §. 3—4; confirmat autem exemplis:
 - 1) de infelici ac sumptuosa expeditione Euboeensi, quam dissuaserit §. 5;
 - 2) de Neoptolemo histrione, quem quum in rei publicae perniciem consulere Philippi rebus intellexisset, se impugnavisse et accusavisse, quamquam cives magis illi, quam sibi aures prae-buerint idque cum suo ipsorum detrimento; re enim vera proditorem eum fuisse et ad Philippum transiisse §. 6—8;
 - 3) de vanis Philippi pollicitationibus, quas proditores quidem jactaverint, ipse autem neque crediderit, neque adjuverit, neque silentio praeterierit §. 9—10.

Ac ne quis jactabundum ipsum habeat, causas ostendit, propter quas ipse plus aliis videat; has autem causas et in favore fortunae contineri, et in eo, quod pure casteque res omnes dijudicet, nec ulla re captus a vero iudicio abstrahatur §. 11—12.
- III. Jam rem ipsam, quae hujus orationis propria est, proponit atque cives hortatur:
 - 1) ne pacem, quamquam a se ipso valde improbatam, violent §. 13;
 - 2) ne irritatis Amphictyonibus bellum commune contra ipsos excitent, qua in re
 - a) negat quidem, aut, si bellum contra Philippum exortum esset, aut, si ipsi bellum Thebanis de Oropo inferrent, Graecas civitates arma contra Athenienses laturas esse, id quod quum consuetudine Philippi, aliena commoda praeripiendi, tum ratione societatum confirmat §. 14—17;
 - b) sed cavere jubet; ne tale bellum suscipiant, quod communes excitet inimicitias quum aliorum, tum Thessalorum, The-

banorum et Philippi, qui, quum omnes ob proprias causas infesti sint Atheniensibus, facile ad commune contra eos bellum, Amphictyoniam praetexentes, compellantur, atque illi quidem contra suam ipsorum utilitatem §. 18; hoc autem demonstrat

- c) exemplo belli Phocensis, in quo et Thebani et Thessali, quamquam diversa spectantes, tamen etiam contra commodum suum unum idemque effecerint, ut Philippi gloriam potentiamque augerent, dummodo ipsi, quae vellent, consequerentur, Thebani, ut ditionem suam amplificarent, Thessali, ut in Amphictyonum concilium iterum reciperentur, in quo rex omnes deceperit, qui nihil magis curaverit, quam ut Thermopylas teneret, belli confecti gloriam sibi compararet et in Amphictyonum concilium reciperetur §. 19—23.

IV. Refutat id, quod quis forte opponat, turpe esse, obtemperare Philippo et Amphictyonibus, inhonesta petentibus, et quidem refutat

- 1) ab utilitate belli salva auctoritate evitandi §. 24;
- 2) ab exemplo eorum, quae paulo ante in pace concessa sint, ne bellum commoveatur §. 25.

V. Concludit orationem paucis iisque gravissimis verbis, quam stultum foret, bellum contra universos de re vana suscipere.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΟΓΟΣ.

Habita Archia Archonte Olymp. CVIII, 3. a. Chr. 346.

1 Ὅρω μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχὴν οὐ μόνον τῷ πολλὰ προεῖσθαι καὶ μηδὲν εἶναι προὔργου περὶ αὐτῶν εὖ λέγειν,

§. 1. ὁρῶ μὲν — ταραχὴν. „Solent oratores initio dicendi, quo majorem sibi favorem conciliant, duras partes suas praedicare et causae, quam agunt, demonstrare difficultatem. Favent enim omnes et succurrunt laborantibus, gravi defatigatos onere sublevant.“ *Demosthenes*. Ejusmodi exordia sunt apud *Demosthenem* de *Coron.*: πολλὰ μὲν οὖν ἐγὼ ἔλαιτοῦμαι κατὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα Ἀισχίνου κ. τ. λ.; apud *Isocr.* de *Pac.*; apud *Ciceronem* pro *Dejot.*: *Quum in omnibus causis gravioribus, C. Caesar, initio dicendi, commoveri soleam vehementius, — —: tum in hac causa ita me multa perturbant, ut, quantum mea fides studii mihi afferat ad salutem regis Dejotari defendendam, tantum facultatis timor detrahat.* Cf. pro *Mil.* Difficultas autem, quam dicit orator, continebatur non solum eo, quod multa amiserant Athenienses et magna erat inter eos dissensio de rebus futuris, sed etiam oratore ipso, qui, quum semper adversari Philippo et auctor belli contra eum gerendi esse solitus fuisset, jam illius voluntati vel invitus suffragari atque ad pacem hortari rerum conditione coactus est. De causa, ex qua haec oratio profecta est, vid. *Proleg.* §. 4. — πολλὴν δυσκολίαν, i. e. μάλα δύσκολα ὄντα καὶ χελεὰ καὶ ταρα-

χῆς μεστιά. *δυσκολίαν ἔχειν* est *habere difficultatem*. Nam *ἔχειν* cum Accusativo Substantivi junctum significat *in se habere, aliquare conjunctum, affectum esse*, praesertim de malis, quibus affecti sumus. Vid. ad *Phil.* I. §. 35. Cf. infra §. 13. *Olynth.* I. §. 3: *ἔχειν φιλοτιμίαν*. Idem usus apud Latinos est vocis *habere*. *Cic. Cat.* IV. c. 4: *habere videtur ista res iniquitatem, si imperare velis; difficultatem, si rogare.* De *δύσκολος* vid. ad §. 2. — τῷ πολλὰ προεῖσθαι. Multa amisisse Athenienses inde a bello contra Philippum suscepto (vid. *P. I. Proleg.* §. 5), quum in aliis orationibus (cf. *Phil.* I. §. 4; II. §. 7), tum in *Phil.* III orator queritur, maximeque ob eam causam, quod civium suorum negligentia atque socordia (quae vis inest in verbo *προεῖσθαι*, de quo vid. ad *Phil.* III. §. 1) pleraque amissa sint. Praeter *Pydnam*, *Potidaeam*, *Methonem* (vid. *Phil.* I. §. 4) *Philippus Chalcidicas urbes una cum Olyntho cepit devastaratque* (vid. *Proleg.* P. I. §. 15 sq. *Olynth.* III. §. 17. *Phil.* II. §. 21; III. §. 11), *Cersobleptem*, Atheniensium socium, devicerat (*Proleg.* §. 2. *Phil.* II. §. 7), *Thermopylis expugnatis Phocenses deleverat* (*Proleg.* §. 5. *Phil.* III. §. 11. 26) et *Amphipolin* in pace cum Atheniensibus facta

ἀλλὰ καὶ τῇ περὶ τῶν ὑπολοίπων κατὰ ταῦτά μὴδὲ καθ' ἓν τὸ συμφέρον πάντας ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τοῖς μὲν ᾧδὲ, τοῖς δὲ ἑτέρως δοκεῖν. Δυσκόλου δ' ὄντος φύσει καὶ χαλεποῦ τοῦ βουλευέσθαι, ἔτι πολλῷ χαλεπώτερον ὑμεῖς αὐτὸ πεποιήκατε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἄν-

§. 1. κατὰ ταῦτα) Vulg. Sed in utraque Ald., Felic., Wolf. est ταῦτά, quod ceteri edd. recte receperunt. Vid. adu. Confundi solent hae voces. Vid. ad Olynth. I. §. 9. Phil. II. §. 9 not. crit: — ἀπαντίας) Par. 5, 8, Harl., Aug. 5, Beck. Male; nam πάντες est omnes, opp. nemo, unus, aliquot, ita ut nullus excoipiat; ἀπαντες est euncti, i. e. qui vere conjuncti et congregati sunt, opp. dispersi. Fest.: Cuncti significat quidem omnes, sed conjuncti et congregati; at vero omnes, etiamsi diversis locis sint. Doederl. Synon. lat. IV. p. 355 et 559. Cf. infra §. 11. 47. — ἑτέρωσε) Bav.; sed ex ᾧδὲ natum videtur. —

retinuerat (vid. ad §. 10). Cf. §. 15. Dativus τῷ προεῖσθαι originem seu causam indicat; pro eo Praepositiones ex et διὰ cum casibus suis usurpari possunt. Cf. §. 2. 21. Vid. ad Phil. I. §. 3; II. §. 15. — προὔργου, i. e. πρὸ ἔργου, ὠφελεῖν, quod operae pretium, utile est, quod rem promovet. Isocr. Paneg. p. 44. §. 19: ἀλλαστα μὲν ἵνα προὔργου τι γένηται. Aristot. Metaph. c. 7: ἔστι γὰρ τι πρὸ ἔργου πρὸς τὴν περὶ τῆς οὐσίας σκέψιν. Suidas interpretatur τὸ συμφέρον, quod proxime sequitur. Cœsar explicat ἀπὸ μεταφοράς τῶν πρὸ ἔργου τινὸς ὀφειλόμενον τελείσθαι, ὧν ἄνευ οὐκ ἔστιν ἐπιχειρῆσαι αὐτῷ τῷ ἔργῳ. Ad similem metaphoram redeunt πάρεργον, quod alii operi eique primario accedit, opera subseciva. Eurip. Orest. 602:

καλὸν πάρεργον δ' αὐτὸ θέσομαι
πόνων,
ὧν οὐνεκ' ἤλθον, θυγατρὶ κοσμή-
σων τάφον,

et περιέργον, opera et diligentia justo major. Dem. Phil. IV. p. 143, 17 περιέργον et μάταιον junguntur. Xenoph. Mem. I, 5, 1: πρὸς δὲ ἄλλως πως ποιοῦντας περιέρρους καὶ ματαίους ἐνόμιζεν εἶναι. Plat. Apol. Socr. c. 5: Σωκράτης ἀδικοῦ καὶ περιεργάζεται ζητῶν τὰ τε ὑπὸ γῆν καὶ τὰ ὑπὸ οὐρανῷ, καὶ τὸν ἥτιω λόγον κρείττω ποιῶν καὶ ἄλλους ταῦτα διδάσκων. Idem, quod προὔργου, valet πρὸ ὁδοῦ. Dem. Prooem. p. 1443, 20: τῶν πρὸ ὁδοῦ τι (rerum expedientium aliquid) περσάνουτε. —

περὶ τῶν ὑπολοίπων, de iis, quae reliqua sunt, opponitur verbis τῷ πολλὰ προεῖσθαι et spectat potissimum ad eas res, quae rei publicae salutem sustinere possunt. Sic adv. Olympiod. p. 1168, 1: ἐκ τῶν ὑπολοίπων, ex iis, quae sola adhuc vobis supersunt facienda. — κατὰ ταῦτά μὴδὲ καθ' ἓν, eodem modo ne in una quidem re. Schaefer. μὴδὲ est ne quidem, ut οὐδέ Phil. II. §. 1. Olynth. III. §. 11. Ex hoc μὴδὲ ante κατὰ ταῦτά suppleri potest μὴ, id quod in enuntiationibus bimembribus fieri solet. Herod. V, 92: ἐκ δὲ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης παῖδες ἐγίνοντο. Quare non opus est conjectura Reiskii: μὴ κατὰ ταῦτά. Ceterum κατὰ ταῦτά ἡγεῖσθαι idem est, quod ὁμογνομεῖν, consentire de eo, quod futurum sit e re publica. Wolf. Nam κατὰ cum Accusativo similitudinem et consensionem exprimit. Matth. Gr. §. 581. b.

§. 2. δυσκόλου — χαλεποῦ. Illud vocabulum, quod est speciei, determinatur addito altero, quod est generis, more Demosthenico, quo et Verba et Substantiva et Adjectiva ita ponuntur, ut alterum definiat alterum. Cf. §. 10. Vid. ad Olynth. III. §. 5: ὡς ἔστι — δέος, μὴ περὶ οὐροῦ — — τρέφεται καὶ παρασπένθηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων. Vid. etiam ad Phil. II. §. 1. 27; III. §. 2. 52. 36. Olynth. I. §. 14. 20. Omnino amat Demosthenes synonyma jungere, si quam rem majoris momenti gravius imprimere

ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασιν χρῆσθαι τῇ βουλευέσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα. ἐκ δὲ τούτου συμβαίνει παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ὃν οἶδ' ἐγώ, τὸν μὲν, οἷς ἂν ἀμάρτητε, ἐπιτιμῶντα εὐδοχιμεῖν καὶ δοκεῖν εὖ λέγειν, τὰ δὲ

§. 2. ἀμαρτήσητε) Par. 7. Bav. ἀμάρτοιτε) Harl. Sed haec lectio ferri non potest; nam orator loquitur universe de re, quae fieri solebat, ob eamque causam etiam ad praesens et futurum tempus potest pertinere. Vid. ad Phil. I. §. 3. 26. Matth. Gr. §. 527.

re vult audientium animis, de quo usu vid. ad Phil. I. §. 3. δύσκολος, *morosus, difficilis*, est proprie is, qui damnum sibi illatum aegre fert; hoc autem loco omnino de rebus arduis ac difficilibus dicitur, ut χαλεπός. Ambo Adjectiva a Platone quoque conjunguntur de Legg. VI, p. 777 ed. Bip. cit. Voemel.: δύσκολόν ἐστι τὸ θρέμμα ἄνθρωπος — χαλεπὸν δὲ τὸ κτήμα. — ἐτι πολλῶ — πεποιήκατε. „Παρόρσησια, quam Hermogenes (περὶ ἰδ. p. 82) ταχύτητα, Cornificius (ad Herenn. IV, 36) Licentiam appellat. Licentia est, inquit, quum apud eos, quos aut vereri aut metuere debemus, tamen aliquid pro jure nostro dicimus, quod eos minime offendat, aut quos ii diligunt, quum in aliquo errato vere reprehendi posse videantur.“ Doun. — πρὸ τῶν πραγμάτων — μετὰ τὰ πράγματα. Similes sententiae leguntur Phil. I. §. 39: δεῖ τοὺς δρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πραγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων rel.; Olynth. II. §. 15: τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὢν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρατερόν ἐστιν. Eadem verba repetit auctor Phil. IV. p. 139, 14. Aristot. Rhet. VI. c. 2: οὐκ ἔστι δὲ προαιρετὸν οὐδὲν γεγονός· οὐδὲ γὰρ βουλευέται περὶ τοῦ γεγονότος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἐσομένου καὶ ἐνδεχομένου. Sic Atheniensis, qui praeposteris utebantur consiliis (vid. proxime), acta agebant, ut est in proverbio. — ἐκ δὲ τούτου. Praepositio ἐκ causam indicat et originem, ut Dativus, de quo vid. ad §. 1. Olynth. I. §. 9: ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας ἰσχύειν. Vid. ad Phil. I. §. 3. Cf.

Phil. II. §. 10. — παρὰ πάντα τὸν χρόνον, *per omne tempus*. Saepē παρὰ usurpatur de tempore, quod dicunt praesens aut durans. Vid. Fr. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 483, 10 et 499, 15. Cf. adv. Mid. p. 514, 8: παρὰ πάντων τὴν χορηγίαν, *durante toto tempore choregatus*, Matth. Gr. §. 588. c. β. Vig. 644. Nro. III. Insignis hujus Praepositionis vis est tempus illud ipsum, quo quid perficitur, denotantis. Xenoph. Mem. II, 1: παρὰ τὴν ἐκείνου ἀρχήν, *illo imperante*. Vid. ad Olynth. I. §. 22. — τὸν μὲν, οἷς ἂν ἀμάρτητε — ἐκ' φεῦ γέιν ὕμῃς. „His verbis, quibus, qui populi peccata vituperat, laudem accepisse dicitur, et praecedens sententia mitigatur, et cives admonentur, ne, si ipsius oratio probetur; rerum summam negligant.“ Rüdig. Cf. Phil. III. §. 68. — τὰ δὲ πράγματα καὶ περὶ ὧν βουλευέσθε, *res autem ipsae eaque, de quibus deliberetis*. Particula καὶ, quam Wolfius redundare, Schaeferus augere significatione adeoque, existimant, esse videtur explicativa, id est; nam verbis καὶ περὶ ὧν βουλευέσθε antecedentia ad majorem orationis gravitatem circumscribuntur. Cf. Phil. III. §. 46. Olynth. II. §. 29: τὰς ἐπάλξεις, ἃς κοινῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς; ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας, καὶ λίθους. Vid. etiam ad Olynth. III. §. 3. Cf. infra §. 10. Eandem vim explicandi saepe habent apud Latinos *et, quae*. Cic. Tusc. Disp. II, 4, 11: *qui obtemperet ipse sibi, et decretis suis pareat*. Vid. Goer. ad Cic. Acad. I, 5, 21. Ceterum etiam simpliciter conjunctioni inservire potest, ut Voemelio placet. Sensus est: hac agendi ra-

πράγματα καὶ περὶ ὧν βουλευέσθε, ἐκφεύγειν ὑμᾶς. Οὐ 3
μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων, οἶμαι καὶ πεπει-
κῶς ἐμαντὸν ἀνέστηκα, ἂν ἐθελήσητε τοῦ θορυβεῖν καὶ φι-
λονεικεῖν ἀποστάντες ἀκούειν, ὥς ὑπὲρ πόλεως βουλευομέ-

§. 3. ἀλλὰ μὴν καίπερ) Ald. Tayl. Sed multo gravior est οὐ μὴν ἀλλὰ.
Vid. adn. — οἶσμαι) Reisk., atque ita ubique. Vid. adn. —

tionem, quam reprehendit orator, irrita fieri decreta. Athenienses, ut jam prioribus temporibus, ita inprimis Demosthenis aetate propensi ad temeraria decreta fuerunt. Solebant enim jactabundi plurima quaeque decernere, parva autem atque adeo nihil exsequi. Quam ob causam saepe ab oratore nostro vituperantur. Cf. Phil. I. §. 19. 30. Olynth. I. §. 23; II. §. 5. 14. — ἐκφεύγειν, fugere, i. e. amitti, elabi. Hoc verbum amat Demosthenes. Cf. Olynth. II. §. 3: πέπεισμαι — τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφυγέναι. Reisk. in ind.: ἐκφεύγειν τινὰ τὰ πράγματα dicuntur, quum opportunitates bene et prospere gerendarum rerum ipsi e manibus elabuntur, aut quum eas ipso sibi patitur elabi. „Metaphora sumpta est aut a venatoribus, aut omnino ab iis, qui aliquid persequuntur. Sic elabi apud Romanos dicitur de rebus, quae praeter opinionem amittuntur. Cic. de Orat. II, 50: *elapsa est causa*. Tusc. I, 11: *assensio omnis elabitur*. —

§. 3. Οὐ μὴν ἀλλὰ, verum enim vero, veruntamen, s. neque vero minus. Ponitur haec formula, ut καίτοι (vid. ad §. 8), quum antecedentia aut rejicere aut corrigere volumus. Vig. p. 464. Vid. ad Olynth. I. §. 22. Eandem vim apud Latinos habet *verum* s. *verum enim vero*. Vid. Zumpt. Gr. lat. §. 67. Not. p. 283. — οἶμαι. Confundi solent οἶμαι et οἴομαι. Thom. Mag. p. 645. discrimen ita statuit: οἶμαι ἐπὶ ὁμολογουμένου, οἴομαι ἐπὶ ἀμφιβόλου. At nimis subtilis distinctio est. Alii grammatici utramque formam atticam statuunt. Vid. Matth. §. 245. — καὶ πεπεικῶς ἐμαντὸν ἀνέστηκα. „Se ipse in-

clusit in angustias, ut, si inde se posset expedire et exitum invenire, admirabilius videretur, quod hic pollicetur, et augetur attentio. Isocrat. de Pac. c. 5. §. 14. p. 161: ἐγὼ δ' οἶδα μὲν, ὅτι πρόσθεντες ἐσιν ἐναντιοῦσθαι ταῖς ὑμετέραις διαβολαῖς, — — ὁμῶς δὲ καὶ τοῦτον ὑπαρχόντων, οὐκ ἂν ἀποσταίην ὧν διανοήθην. (Cf. Cic. Verr. Act. I. c. 2). Ceterum, quo orationem redderet moratam, dubitanter dixit οἶμαι, non dixit *φημι*, quod asseverationis est. Sed ne diffidentiam prae se ferret, bonam spem, quae adiecit, ostenderunt: καὶ πεπεικῶς ἐμαντὸν ἀνέστηκα, non enim temere quicquam sibi persuaserit.“ *Dou-naeus*. Sic credo pro *haud dubie* Latini urbane ponunt. Cic. Tusc. Disp. II, 11, 26: *Fuisti saepe, credo, quum Athenis esses, in scholis philosophorum*. Solent enim veteres scriptores rem vel certissimam ac minime dubiam, ne arrogantes videantur atque ut legentium aut audientium gratiam sibi comparent, studio quodam urbanitatis ducti modeste ac dubitanter pronuntiare. De ἀντίσταςθαι, surgere ad dicendum vid. ad Phil. II. §. 3. Olynth. III. §. 1. — ἂν ἐθελήσητε. Particula *ἐάν*, sive *ἂν* et *ἤν*, cum Coniunctivo ponitur in rebus incertis, quae ad experientiam referuntur, num et quomodo fiant; in apodosi sequitur aut Indicativus Futuri, aut Imperativus, aut omnino Indicativus. Buttmann. Gr. §. 126. 2. Herm. ad Vig. p. 854 sq. Aoristus Conj. plerumque in hac constructione habet significationem Futuri exacti. Cf. §. 40. *Ἐάν* autem usurpatur de rebus, quae ad solam cogitationem pertinent. Vid. ad Phil. I. §. 29. Olynth. I. §. 28. — τοῦ θορυβεῖν καὶ φιλονεικεῖν. Multo clamore re-

νοῖς καὶ τηλικούτων πραγμάτων προσήκει, ἔξειν καὶ λέγειν καὶ συμβουλευεῖν, δι' ὧν καὶ τὰ παρόντα ἔσται βελτίω καὶ τὰ προειμένα σωθήσεται.

4 Ἀκριβῶς δὲ εἰδὼς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ λέγειν

ἔξ ὧν) Aug. 1, Par. 5, 7, 8, Harl., Ald. Tayl. et β, quod Beck. recepit. Sed fortasse ex interpretamento additum est. —

pletas saepe fuisse conciones Atheniensium et Romanorum, diximus ad Olynth. II. §. 4. Iste autem clamor (θόρυβος) modo approbationem significabat (vid. ad Phil. II. §. 26), modo improbationem, ut h. l. et §. 15. Dem. de fals. leg. p. 583, 4: ὡς ὁ μὲν δῆμος ἐστὶν ὄχλος, ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀσυνδεικτώτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ πνεῦμα ἀκαταστάτον, ὡς ἂν τύχοι, κινούμενον. Ceterum Athenienses et priori et hac aetate iudiciis, rixationibus et disceptationibus valde delectabantur. Vid. ad Phil. I. §. 44. Phil. II. §. 32; III. §. 2. 14. 54. — ὡς ὑπὲρ πόλεως — προσήκει, ut pro urbe patria et tantis negotiis consultans decet; non vertendum: pro civitate sive re publica; tum enim Articulus non abesset; sed ubi πόλις de urbe dicitur, non opus est Articulum addi. Vid. not. ad Soph. Oed. T. 630. Schaeferus. Attendas animum ad hanc elegantem verborum collocationem, qua oratio numerosius cadit, cujus generis exempla apud Ciceronem permulta leguntur. Tusc. Disp. I, 1, 2: Nam mores et instituta vitae — non profecto et melius tuemur et lautius. Ibid. I, 5, 10: nec te L. Crassus defendet, nec M. Antonius. — ἔξειν καὶ λέγειν — συμβουλευεῖν. „His verbis animos auditorum erigit et spe meliore permulcet. Nam illa anceps atque difficilis consilii capiendi ratio, quam proposuit, animos abjicere et debilitare potuit.“ Dounaeus. Infinitivi λέγειν et συμβουλευεῖν pendent ab ἔχειν, quod ipsum pendet ab οἶμαι. Nihil frequentius est constructione ἔχω λέγειν, habeo, quae dicam. Vid. ad Phil. I. §. 15. Phil. III. §. 54 legitur ἔχω τι λέγω. Xenoph. Cyr. I, 4, 24:

οὐκ ἔχω ὅτι χρὴ λέγειν. Vid. Vechn. Hellenol. II, 2, p. 409. Peraro hoc imitantur Latini more Graeco. Cic. Att. II, 22: De re publica nihil habeo ad te scribere. Vid. Ramsh. Gr. lat. §. 168. B. Not. — δι' ὧν. De hoc Praepositionis διὰ regimino vid. ad Phil. II. §. 6. Infra §. 22. — τὰ παρόντα, sc. πράγματα, hic rerum status, quo Athenienses a Philippo pace facta deletisque Phocensibus decepti a singulis Amphictyonibus provocati sunt, ut, quae illi decrevissent (vid. ad Phil. II. §. 7), probarent sancirentque. Vid. ad Phil. II. §. 5. — τὰ προειμένα σωθήσεται. Plus pollicetur, quam praestat. Nam de recuperandis amissis nihil dicit: tantum bellum Amphictyonicum caveri jubet. Wolf. Nullam hic jactantiam video. Hoc dicit orator, si Athenienses quiescant, fore ut rerum in meliorem statum conversione etiam amissa olim restituantur. Schaeferus. Eodem pertinent, quae Noster §. 25 dicit: δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν πλείονων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομίζοντες, ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονεικεῖν περὶ τοῦτων. Rüdigerus. De Verbo σώζειν pro ἀνασῶζειν vid. ad Phil. II. §. 15. —

§. 4. ἀκριβῶς δὲ εἰδὼς — τοι μὲν ὅτι. Περιαντολογεῖται alioqui odiosae sunt, sed hic perstringit arrogantes ac turbulentos oratores, quos Atheniensibus esse gratos etiam alibi (Olynth. II. §. 22. Phil. I. §. 38; II. §. 32) queritur, suamque modestiam commendat. Wolf. Cic. Divinat. c. 11: Intellico, quam scopuloso difficilique in loco verser; nam quum omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenii atque eloquentiae multo molestissima. Participium ὄν pendet ab εἰδὼς, quod

περὶ ὧν αὐτὸς εἶπέ τις καὶ περὶ αὐτοῦ παρ' ὑμῖν αἰεὶ τῶν πάντων λυσιτελοῦντων τοῖς τολμῶσιν ὄν, οὕτως ἡγοῦμαι φόρτικόν καὶ ἐπαχθές, ὥστε, ἀνάγκην οὖσαν ὁρῶν, ὁμῶς ἀποκινῶ. Νομίζω δ' ἄμεινον ἂν ὑμᾶς περὶ ὧν νῦν ἐρῶ κρίναι, μικρὰ τῶν πρότερόν ποτε ῥηθέντων ὑπ' ἐμοῦ μνημονεύσαντας.

§. 4. αὐτοῦ) P. Manut. αὐτῶν) Par. 7. Utrumque male. Referendum est hōc Pronomen ad proximum Subjectum τις, oratio autem demum in verbis τοῖς τολμῶσιν ad Pluralem converti potest. — νῦν) abest a Par. 5, 7, Aug. 2, Harl. Male; opponitur sequenti πρότερον. Non raro νῦν omittitur a librariis. Cf. Olynth. I. §. 5.

sensu scire raro Infinitivum secum habet, ac nonnisi tum, si de rebus sermo est, quae in unius tantum sensum aut iudicium, non omnium cadere possunt. Significatione autem *callere, sapere, versatum esse* etc. εἰδέναι semper cum Infinitivo constructur. Vid. Rost. Gr. gr. p. 662. Matth. Gr. p. 547 sq. cf. §. 6. Cum Participio et cum ὄν in una enuntiatione constructum legitur Phil. I. §. 51. — τὸ λέγειν. Infinitivus cum Articulo Substantivi loco saepissime ponitur. Vid. ad Olynth. I. §. 1. Cf. Phil. III. §. 55. — παρ' ὑμῖν, prudenter additum; apud alios enim homines odiosi sunt jactatores. Dem. de Cor. p. 226. §. 3: φύσει πάντων ἀνθρώποις ὑπάρχει τῶν μὲν λοιδοριῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀκούειν ἡδέως, καὶ ἐπαινοῦσι δ' αὐτοὺς ἀχρεοῦται. Voemel. — τῶν λυσιτελοῦντων. Est Genitivus partitivus, frequens apud Demosthenem, pro ἐν seu ἐν τι τῶν λυσιτελοῦντων, quod idem valet, quod λυσιτελές ἐστι. Vid. ad Olynth. I. §. 2: ἐστι τῶν ἀσχυρῶν. Matth. Gr. §. 355. Vig. p. 63 sq. — τοῖς τολμῶσιν, qui a se impetrant, qui audent, die es über sich gewinnnen koennen. Hoc verbum, quod h. l. impudentiam quandam exprimit, alias ponitur de rebus, quae fortitudinem et constantiam requirunt. Vid. ad Olynth. II. §. 30. Dem. in Neaer. p. 1377, 12: οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστῆναι τῆς ἡμετέρας φιλίας. Virg. Aen. VIII, 564: Audet, hospes, contemnere opes, et te quoque dignum || finge deo. Cf. infra §. 22. „Notat et impudentiam

dicentium et Atheniensium levitatem.“ Rüdiger. Ex Collectivo τις oratio in Pluralem τοῖς τολμῶσιν convertitur, more usitato. Vid. ad Olynth. I. §. 18: Εἰ μὲν γὰρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς οἷος ἐμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τοὺτους — ἀποθελὼν αὐτὸν ἐρη. Matth. §. 434. 2. b. Vid. etiam ad §. 19. Hac ratione oratio fit gravior, quum multis tribuatur, quod ab initio de uno dicebatur. Liv. IX, 14: Pro se quisque non haec Furculus, nec Caudium, nec saltus invios esse memorantes, caedunt pariter resistentes fusosque. Vid. Zumpt. Gr. lat. §. 69. p. 296. — φόρτικόν καὶ ἐπαχθές. Quam molestum sit, se ipsum laudare, multi significaverunt veteres. Dounaeus. — ἀποκινῶ, cunctanter facio, abhorreo.“ Προλαμβάνειν δὲ πειράται τὰς γνώμας τοῖς ἐαυτοῦ κατορθώμασιν, ἵνα μὴ τις ὑπολάβῃ αὐτὸν δωροδοκῆσαι ὑπὸ Φιλίππου, αἵτε δὴ εἰς εἰρήνην τοὺς Ἀθηναίους προτρέποντα, τὸν εἰς πόλεμον αὐτοὺς ἀδελείπτως κινεῖν. Ducas. — ὁμῶς. Haec vocula post Participia (h. l. ὁρῶν) solet collocari et indicat, in antecedente Participio notionem quamquam inesse. Vid. ad Phil. I. §. 51: ἐπ' ἀδύλοις οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὁμῶς — λέγειν αἰρούμαι. „Hic usus frequens est apud Latinos. Vid. ad Cic. pro Rosc. A. §. 51; pro Sull. §. 1. Cat. III, 5, 12: Atque ibi vehementer perturbatus Lentulus tamen et signum sumum et manum cognovit. — νομίζω — ἂν — κρίναι. Aoristus gravior est, quam

ὅς ἔγω γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν, ἡνίκ' ἔπει-
θόν τινες ὑμᾶς, τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταραττομένων,
βοηθεῖν Πλουτάρχῳ, καὶ πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρόν
ἄρασθαι, πρῶτος καὶ μόνος παρελθὼν ἀντεῖπον καὶ μονοῦ
διεσπάσθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ μικροῖς λήμμασι πολλὰ καὶ μεγάλα

§. 3. τῶν ἐν Εὐβοίᾳ ταραττομένων πραγμάτων) Vulg. Auger., Beck., Rüdig. Sed
Reisk. et Bekk. ex Aug. 1, Harl. dederunt πραγμάτων ταραττομένων. —
ἐν μικροῖς) Par. 5, 8, Harl. Male. Multo significantius est ἐπὶ. Vid. adn.

Futurum, remque certius designat. Saep̄ autem Aoristus post verba, quae Futuri notionem habent, ponitur, addito ἄν, quae particula Aoristo vim Futuri tribuit, et aut modestiam, aut dubitationem quandam exprimit. Vid. ad §. 14; ad Phil. II. §. 7, 10. III. §. 76; ad Ol. III. §. 14; Phil. I. §. 13: τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς ἔγοῦμαι, — πειράσσομαι λέγειν. —

§. 5. τινες. Describitur Midias, Plutarchi hospes. Vid. proxime. Dem. adv. Mid. p. 579, 2. Indefinitum τις usurpatur ad certum aliquem hominem, quem nominare nolumus, significandum. Vid. ad Phil. I. §. 8. Olynth. II. §. 21. Nos dicimus: so mancher andere, Latini nonnumo. — τῶν ἐν Εὐβοίᾳ — ταραττομένων. Plutarchus, tyrannus Eretriae in Euboea, quum timeret, ne exideret imperio conjuratione a Clitarcho contra ipsum facta, in hunc et Philippum regem, qui Atheniensibus negotia in hac insula facere nunquam cessavit (vid. ad Phil. I. §. 37; III. §. 57. 58) et expeditionem in Euboeam ad Clitarchum adjuvandum facere videbatur, Atheniensium imploravit auxilium, ope hospitis sui, Midiae, qui adversarius erat Demostheni. Vid. or. adv. Mid. p. 550 et 579. Ac re vera, quamquam dissuadente oratore nostro, Athenienses parvum exercitum, Phocione duce, in Euboeam miserunt, qui, quamquam ab initio ad Tamynas in summum discrimen adductus erat (Plut. Phoc. c. 12 et 13. Aesch. c. Ctesiph. p. 480 sqq.), tamen victrices copias Eretriam da-

xit Plutarchumque restituit. Is autem, beneficii immemor, seditione mercenariorum, qui in Atheniensium exercitu erant, exorta, hos in partes suas traxit civesque Athenienses una cum Molosso duce comprehendit, nec prius vinculis liberavit, quam quinquaginta talentorum (150,291 flor.) pretium acceperat. Atque Euboeenses ipsi libertati suae timuerant ab his copiis Atheniensium. Plut. I. l. Ulpian. ad Mid. p. 550, 26. Alii autem narrat, Plutarchum a Phocione ejectum esse, ob fraudem factam, ut videtur. Nam certi de hac re nihil habemus. Facta est haec expeditio Olymp. CVI, 4, aut paulo ante, 354 — 353. Vid. Proleg. P. I. §. 14. Hoc bellum Demosthenes jure ἄδοξον, ignobile, utpote pro tyranno susceptum, et δαπανηρόν, sumptuosum, appellat. Vid. A. G. Becker. p. 240 sq. Postea cives Eretrienses in duas partes se juncti alii Athenienses, alii Philippum secuti sunt. Ii valuerunt; unde factum est, ut Philippus urbem obtineret. Phil. III. §. 57 sqq. Quod quo tempore factum sit, nescimus. Hoc autem certum est, Clitarchum tyrannum, a Philippo institutum Olymp. CIX, 3 (Phil. III. §. 58. 66; de Coron. p. 246, 16), in bello cum Atheniensibus gesto Euboea expulsus esse. Diod. Sic. XVI, 74. Boeckh. Staatsh. II. p. 409 sqq. — πόλεμον ἄρασθαι, aut πρὸς τινα aut τινί. Vid. Pors. ad Eurip. Med. p. 35. ed. Lips. Lexi. Segg. p. 5, 8: αἰρεται πόλεμον ἢ ἐχθρὸν ἢ σιάσιν ἀντὶ τοῦ ἀναδέχεσθαι. Similiter dicitur ἀρεσθαι κίνδυνον. Latini dicunt suscipere bel-

ὑμᾶς ἁμαρτάνειν πεισάντων. καὶ χρόνον βραχέος διελθόν-
τος μετὰ τοῦ προσοφλεῖν αἰσχύνην καὶ παθεῖν ὅλα τῶν
ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες πώποτε πεπόνθασιν ὑπὸ τούτων,
οἷς ἐβοήθησαν, πάντες ὑμεῖς ἔγνωτε τὴν τε τῶν αὐτὰ πει-

— προσοφλεῖν) Vulg. Male; est enim Aoristus syncopatus ab ὀφλισκάνω.
Vid. Buttm. Gr. s. v. ὀφλισκάνω. Matth. Gr. p. 479 ed. 2dae. προσοφλε-
λειν) Cod. Obsop. At vid. adn. — ἔγνωκατε) Par. 5, 7, Aug. 1, App.
Francf. At Perfectum statum permanentem, Aoristus transeuntem exprimit, quare
hic praefendus b. l. est. Vid. ad Olynth. I. §. 45.

lum, inimicitiam. Vid. ad §. 19. —
πρῶτος καὶ μόνος, primus et qui-
dem unus. Vid. ad §. 2. 10; ad
Phil. II. §. 13. — παρελθόν, ex-
urgens, prodicens ad dicendum. Vid.
ad Phil. II. §. 3; III. §. 1. — μο-
νονού, tantum non, fere. Scribi-
tur etiam μόνον οὐ. Vid. ad Olynth.
II. §. 17. Liv. V, 7: quum agger
promotus ad urbem vineaeque tan-
tum non jam injunctae moenibus
essent. Vid. Drakenb. ad Liv. IV, 2,
12. Brem. ad Corn. Nep. Dat. c.
1. — ἐπὶ μικροῖς λήμμασι,
parvi lucri causa. De Praepositione
ἐπὶ vid. ad Phil. II. §. 12. λήμμα
est praemium s. lucrum depopulan-
tium et omnino eorum, qui ob com-
modum suum rem malam suscipiunt.
Cf. §. 12. Vid. ad Olynth. I. §. 23.
Eleganter opponuntur ἐπὶ μικροῖς
λήμμασι et πολλὰ καὶ μεγάλα
ἁμαρτάνειν. Illud autem frequen-
tissimum est, Adjectivum praece-
denti πολὺς per καὶ jungi. Matth.
§. 444, 4. Herm. ad Vig. p. 838.
Cf. Olynth. II. §. 24. Etiam sine
καὶ junguntur talia Adjectiva, quam-
quam non sine discrimine sensus,
quum illud habeat synthesin, hoc
parenthesin partium notionis. Fa-
cile autem intelligas copulam addi,
ut notio ob partes deinceps positas
ad animadversionem exstantior ma-
gis attendatur. Hoc docuit Schae-
fer. ad Dem. Lept. p. 491, 2. Nec
inusitatum est Latinis. Hor. Sat.
II, 3, 9: Atqui vultus erat multa
et praeclara minantis. Vid. Heind.
ad h. l. Sall. Jug. c. 28, 5: mul-
tae bonaeque artes. Cic. de Ami-
cit. c. 9, 30: Sed quamquam utili-
tates multae et magnae conser-
vae sunt. — μετὰ τοῦ προσ-

οφλεῖν αἰσχύνην. Praeter pecu-
niae jacturam etiam ignominiam
sibi contraxerunt. Eodem sensu
dicit Regulus ille apud Hor. Od.
III, 5, 26: Flagitio additis dam-
num. Αἰσχύνην ὀφλεῖν est debere
dedecus, i. e. sua ipsius culpa de-
decus sibi contrahere. Vid. ad Phil.
I. §. 42: ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀναν-
δρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχίστα ὀφληκό-
τες ἂν ἡμεν δημοσίᾳ. Vid. Lamb. ad
Hor. Od. I, 14, 15: Tu, nisi ventis de-
bes ludibrium, cave. Cod. Obsop. ha-
bet προσοφλεῖν. „Hoc vero apud
Atticos proprie ad debitum pertinet,
illud ad judicium et multam.“
Beck. Cf. §. 8. — τῶν ὄντων
ἀνθρώπων οὐδένες, hominum,
quotquot sunt, nemo. Haec locutio
adamata est Demostheni. Partici-
pium ὄντων est loco epitheti, quod
Schaeferus ad Phil. II. §. 15 monet,
ubi vid. adn. Cf. de Chers. p. 104.
§. 58: ἀνοητότατος πάντων ἂν εἴη
τῶν ὄντων ἀνθρώπων. Schweigh.
ad Polyb. IX, c. 29. Eodem fere
sensu Isoerates παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις, ubique, in der ganzen Welt,
πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους etc. po-
nere solet. Vid. Brem. ad Paneg.
p. 45. §. 23. Archid. p. 131. §. 76:
στρατόπεδον — τοιοῦτον, οἷον
ἐξ ἀπάντων ἀνθρώπων οὐδεὶς ἂν
συντάξειεν. Xenoph. Mem. II, 1,
28: τῶν ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν
οὐδὲν ἄνευ πόρου καὶ ἐπιμελείας
θεοὶ διδόνειν ἀνθρώποις. — πάν-
τες ὑμεῖς ἔγνωτε. Expressit his
verbis orator illud proverbium:
παιθῶν ἑμαυτοὺς, seu: Scro sapiunt
Phryges, seu illud: piscator ictus
sapiet, ἀλιεύς πληγῆς νόον ὀσεί.
Vid. Erasm. Adag. Cui. I. cent. 1,
28 et 29. Huc pertinet etiam Herod.

6 πάντων κακίαν καὶ τὸν τὰ βέλτιστα εἰρηκότα ἐμὲ. Πάλιν τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν τῷ μὲν τῆς τέχνης προσχήματι τυγχάνοντ' ἀδείας, κακὰ δ' ἐργαζόμενον τὰ μέγιστα τὴν πόλιν καὶ τὰ παρ' ὑμῖν

I, 207: τὰ δέ μοι παθήματα, ἔδοντα ἀγάρ, μαθήματα γέγονε, quod latino proverbio exprimi potest, *nocumenta documenta*. Lys. Epitaph. §. 6: Μόνας δ' αὐταῖς οὐκ ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρτημάτων μαθούσας· περὶ τῶν λοιπῶν ἀμεινον βουλευσασθαι. Eodem sensu Liv. XXII, 59: nec eventus modo hoc docet (stultorum iste magister est). Aristoph. Προμηθεὺς ἐστὶ μετὰ τὰ πράγματα. — ἐμὲ. Hoc Pronomen magna cum gravitate in fine orationis positum est. Solent enim scriptores et Graeci et Romani in ultima enuntiationis sede collocare id vocabulum, in quo magna vis inest. Vid. ad Phil. III. §. 19. Praesertim verba monosyllaba ultimam sedem occupare solent apud Ciceronem. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 8. §. 19 et pro Mil. c. 4. §. 10: Insidiatori vero et latroni quae potest inferri injusta nex. —

§. 6. Πάλιν τοίνυν, respondet superiori πρώτον μὲν. Vid. ad Phil. III. §. 24 et 48. τοίνυν, praeterea, porro, modo conclusivum, igitur, modo progressivum, ut h. l., est. Vid. ad Olynth. III. §. 25. — Νεοπτόλεμον. Hunc histrionem et poetam tragicum (οἱ ἀρχαῖοι ὑποκριτὰς ἐκάλουν τοὺς νῦν τραγῳδοὺς λεγομένους, τοὺς ποιητὰς, οἷον τὸν Εὐριπίδην καὶ Ἀριστοφάνην. Ulpianus.) Demosthenes proditorem a Philippo corruptum jure meritoque vocat. Nam et sub praetextu artis suae (ὑποσχέματι) i. e. in scena, Philippum commendavit, et itinere in Macedoniam facto in Philippi commodum egit. Eum primum pacis ineundae auctorem nominat Dem. de fals. leg. p. 544, 7 et 21, eumque Philippus, rebus labantibus, Athenas misit auctorem pacis. Ibid. p. 442 ult. Proleg. §. 1. Tum iterum in Macedoniam profectus ibi manebat usque ad mortem regis, a quo valde ho-

noratus est. Eundem a rege jussum carmina, quae ad bellum contra Persas gerendum pertinerent, composuisse narrat Diod. Sic. XVI, 92 ibiq. Wessel. Memoratu dignum est, eum in Cleopatrac, Philippi filiae, nuptiis casu fortuito mortem regis propinquam praedixisse. Diod. l. l. — τῷ μὲν τῆς τέχνης προσχήματι. „Accedebat impune ad Philippum, ut histrio, proditor quum esset: atque ibi edoctus, quid facto esset opus, curabat per oratores atque alios, ut Athenienses consilia sequerentur tam suae libertati perniciosam, quam regno Philippi amplificando opportuna. Quanta autem in gratia Philippi histriones et poëtae fuerint, e secunda Olynthiaca (I. §. 19) et falsae legationis oratione apparet. Wolf. Solebant histriones mercede conducti modo in hanc, modo in illam urbem et provinciam proficisci ad festa, ubi incolumitate (ἀδεία) fruebantur. Plut. Lycurg. c. 4 cit. Voemel.: ἀπέστειλεν εἰς τὴν Σπάρτην Θάλητα ποιητὴν μὲν δοκοῦντα λυρικῶν μελῶν καὶ πρόσχημα τὴν τέχνην ταύτην πεποιθμένον, ἔργῳ δὲ κ. τ. λ. — προσχήματι, i. e. κατὰ πρόφασιν seu προφασιζόμενος. — τὰ παρ' ὑμῖν — πρυτανεύοντα, res vestras in Philippi commodum administrantem et gubernantem. Reiskius ad τὰ παρ' ὑμῖν subaudiri vult κακοεργήματα, nequitias. At opus non est. Τὰ παρ' ὑμῖν sunt omnino ea, quae apud Athenienses aguntur. Haec ita dirigere studuit Neoptolemus, ut in Philippi commodum verterentur. Eodem sensu dicit de proditoribus Olynth. I. §. 4: τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις. De verbo πρυτανεύειν vid. ad Phil. III. §. 60. Non sine irrisione additum est voci διοικοῦντα, quod Athenienses ab histrione, tanquam a prytane, se duci paterentur. Φιλέτιφς est Da-

διοικοῦντα Φιλίππῳ καὶ πρωτανεύοντα, παρελθὼν εἶπον εἰς
 ὑμᾶς οὐδεμιᾶς ἰδίας οὐτ' ἐχθρας οὔτε συκοφαντίας, ὥς ἐκ
 τῶν μετὰ ταῦτα ἔργων γέγονε δῆλον. Καὶ οὐκέτ' ἐν 7

§. 6. οὐδεμιᾶς ἕνεκα οὐτ' ἐχθρας οὔτε συκοφαντίας ἰδίας)

Vulg. At vis primaria sita est in voce ἰδίας eaque ad duo Substantiva pertinet;
 quare priori loco ponenda est. —

tivus commodi, valde frequens
 apud Demosthenem. Vid. ad Phil.

I. §. 24: τὰ ξενικά ὑμῖν στρατεύε-
 ται. Ibid. §. 52. Cf. Phil. II. §. 2.

22. 23. Buttm. Gr. §. 120. 3. Not. 2.
 — εἶπον εἰς ὑμᾶς, sc. τοῦτο.

Indicavi hoc, Neoptolemum esse
 Philippi emissarium. Reisk. De

Praepositione εἰς vid. ad Phil. II.
 §. 10. — οὐδεμιᾶς ἰδίας οὔτε

— οὐτ' ε. Observa negationum
 cumulationem et conjunctionem,

quam Graeci amant. Cf. §. 12.
 Phil. III. §. 31. Post οὐδεὶς et μη-

δεὶς Graeci οὔτε — οὔτε et μήτε —
 μήτε eadem ratione ponunt, qua

Latini post non, nullus, nemo, nihil
 al. saepe neque — neque, ita ut res

magis negetur. Cf. Phil. I. §. 43:
 θανάτῳ δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν

μήτ' ἐνδυμείται μήτε ὀργίζεται.
 Cic. Phil. II. §. 2: Non video nec

in vita, nec in gratia, nec in rebus
 gestis, nec in hac mea mediocritate

ingenii, quid despiciere possit Anto-
 nius. Vid. ad Cic. pro Rosc. A.

§. 78. — συκοφαντίας, calumniae,
 falsae delationis. Sycophantae Athe-

nis dicebantur delatores, calumniato-
 res. Plut. de liber. educat. c. IX.

p. 61 Heusingerus Plutarchi verba
 de Curiositate laudat: κεκωλυμένου

γὰρ ἐκφέρειν τὰ σῦκα, μηνύοντες καὶ
 φαίνοντες τοὺς ἐξάγοντας ἐκλήθησαν

συκοφάνται. Schol. ad Aristoph.
 Plut. v. 873: ὡς σοβαρός, ὡς Ἀμα-

τωρ, εἰσελήλυθεν ὁ συκοφάντης. δῆ-
 λον ὅτι βουλόμενα, haec adscripsit:

ὁ συκοφάντης. Οὕτω κλοῦνται
 οἱ ἐπηρεάζοντες ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας.

Τὸ παλαιὸν ἀπειρημένον ἦν σῦκα
 ἐξάγειν ἐκ τῆς Ἀπικῆς, τοῦ φρυτοῦ

καὶ ἀγὰς θανάτουμένου. Τὸς
 μικρῶς (πικρῶς ex Hemsterh. con-

jectura) οὖν διερευνῶντας τὸ τοιοῦ-
 τον οὕτως ὀνομασθῆναι λέγουσιν

ἐπὶ τῆς ἀπικῆς. Παρασχεῖν οὖν καὶ

τοῖς ὁπωσοῦν μάρτην ἐγκαλοῦσι τὸν
 ὀνομάσαντα, ἅμα καὶ τοῦ φαίνειν

τὸ ἐγκαλεῖν, ἢ εἰς θίξην εἰσάγειν,
 δηλοῦντος. Ὅτι δὲ ἀπὸ τούτων γέ-

γονεν, ἐκ τῶνδε δῆλον· συκατίας
 γὰρ τοὺς φιλεγκλήμονας ἔλεγον, καὶ

συκοβλοῦς, καὶ συκωροὺς καὶ συκο-
 λόγους, καὶ φιλοσύχους καὶ συκώ-

δεις, καὶ συκόπαιδας, ἴσως ἀπὸ τοῦ
 πάντας ἐγκλήματα ἐφέλκεσθαι. Hoc

convicium in proverbium abiit de
 calumniatoribus et quavis de causa

minutissima litem moventibus. Vid.
 Erasm. Ad. Chil. II. Cent. 3, 81. —

ὥς — γέγονε δῆλον. Nam Phi-
 lippus neque ea fecit, quae eum in

Atheniensium utilitatem facturum
 esse legati de pace componenda

missi pro concione dixerant (Phil.
 II. §. 36), et Thermopylis, dum de

pace agebatur, expugnatis, Phocen-
 ses superavit delevitque. Demos-

thenes, qui ipse erat in numero
 legatorum, omnia, quae illi de Phi-

lippi promissis jactaverant, falsa
 esse praedixerat. Vid. §. 10. Pro-

leg. §. 2 sqq. —

§. 7. οὐδὲ εἷς γὰρ ἦν, nam
 ne unus quidem erat. Accipi potest

aut pro οὐδεὶς i. e. nemo defendit
 Neoptolemum, sed ipse suam cau-

sam egit; aut plurimi fuerunt ejus
 defensores, i. e. totus populus, vos

ipsi eum defendistis. Wolf. Demos-
 thenes, si dicere voluisset, non

unum, sed plures eum defendisse,
 scripsisset: οὐχ εἷς γὰρ ἦν. Jacobs.

Vid. ad Olynth. I. §. 25: μηδὲ εἷς
 ὑμῶν. Cf. infra §. 11. 17: οὐδὲ εἷς,

ne unus quidem, quum οὐδεὶς sit
 nullus, et οὐχ εἷς, non unus, sed

plures vel multi. Herm. ad Vig. p.
 467. Matth. §. 137. Buttm. ad Dem.

Mid. §. 32, 6; ad Plat. Alcib. I. §.
 18. In hisce formulis posterior vox

tono acuenda est. Vid. Schaefer. ad
 Eurip. Hec. ind. p. 420. — ἐν

τούτοις αἰτιάσονται τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου λέγοντας (οὐδὰ εἰς γὰρ ἦν), ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς· εἰ γὰρ ἐν Διονύσου τραγῳδοὺς ἐθεῖσθε, ἀλλὰ μὴ περὶ σωτηρίας καὶ κοινῶν πραγμάτων ἦν ὁ λόγος, οὐκ ἂν οὕτως οὐτ' ἐκείνου πρὸς χάριν οὐκ

§. 7. ὑμᾶς αὐτούς) Reish. ex Aug. 1, App. Francf. et Harl. Sed quanto gravior sit collocatio verborum recepta et ab Augero, Beckio, Hekkero et Rüdigero probata, apparet. Vid. ad Phil. I. §. 23. — ἐθεῖσασθε) Vulg. At vid. ad. ἐθεῖσθε) habent Par. 7, 8, Aug. 1, 2, App. Francf., Ald. Lessing., Reisk. — ὁ λόγος) Articulus alio est ab edd. Aldi, Felic. et P. Manut., item Wolfii, Augeri et Beckii. Sed est in App. Francf., in Ald. Tayl.; etiam Bekker. retinuit. Vid.

Διονύσου, sc. ἱερῶ, ἢ. γ. θεάτρῳ· nam in templo Bacchi fabulae edebantur et theatra Baccho sacrata erant, quoniam ex Bacchi Cererisque sacris et tragoediae et comoediae profectae sunt. Minus bene alii ἱερῶ suppleri volunt. Vid. Lamb. Bos. p. 123. Imitantur hanc Ellipsin Latini. Liv. I, 41: *Habebat rex ad Jovis Statoris*, sc. templum. Vid. Zumpt. Gr. lat. §. 86. p. 511. Dionysia magna seu urbana tertio quoque anno Athenis in Bacchi honorem celebrabantur; praeter pompam illam per noctem actam, in qua Bacchi triumphus representabatur, interdum fabulae edebantur aliaeque delectamenta instituebantur. Dionysia minora quotannis plura agebantur. Vid. ad Phil. I. §. 35. — εἰ γὰρ — ἐθεῖσθε — ἦν — οὐκ ἂν ἤκούσατε, nam si spectassetis, — neque de salute rei publicae sermo fuisset, — non audissetis. In enuntiationibus hypotheticis, si neutra rerum significatarum sit aut facta est, sed, si prior fieret aut facta esset, altera quoque in apodosi fieret aut facta esset, in protasi *εἰ* cum Imperfecto vel Aoristo Indicativi ponitur, sequenti eodem tempore et modo cum *ἂν* in apodosi. Atque Imperfectum quidem ponitur, si de rebus praesentibus, Aoristus autem, si de praeteritis sermo est. Vid. ad Phil. I. §. 1. Cf. infra §. 13. Matth. Gr. §. 508. Buttm. Gr. §. 126, 9, 4. Interdum Imperfectum praecedit, sequente Aoristo, ut h. l., quod fit, quum res protasi significata saepius fieri solebat, et ad praesens quoque et futurum tempus spectat.

Imperfectum ita positum habet vim Plusquamperfecti. Vid. ad Phil. II. §. 29. Matth. §. 505. Quare h. l. Imperfectum ἐθεῖσθε praefertendum est vulgato ἐθεῖσασθε quum propter sequens Imperf. ἦν, tum inprimis, quod saepius ludi spectabantur. Aoristus de re *semel* facta, Imperfectum autem de saepius repetita tempore praeterito in ejusmodi enuntiationibus ponitur. Imperfectum autem ἤκούετε, quod Wolfius tuitus est, pro ἤκούσατε poni non potest. Vid. Buttm. Gr. §. 126. 10. Eodem modo interdum Latini pro duplici Plusquamperfecto in ejusmodi enuntiationibus Imperfectum in protasi ponunt. Cic. Tusc. Disp. I, 12, 27: *quas (caerimonias) maximis ingeniis praediti nec tanta cura coluissent, nec violatas tam inexpiabiles religione sanxissent, nisi haerere in eorum mentibus, mortem non interitum esse omnia tollentem etc.* Idem usurpant Indicativum, praecedente Coniunctivo, si indicare volunt, rem in apodosi pronuntiatam necessario ex antecedente sequi, ut quasi jam existens aut facta cogitetur. Cic. Fin. IV, 23: *atque, si verum respondere velles, haec erant dicenda.* Id. Off. II, 19: *Admonebat me res, ut haec quoque loco intermissionem eloquentiae, ne dicam interitum, deplorarem, nisi vereretur, ne de me ipso aliquid videretur queri.* Vid. Zumpt. §. 77. p. 389. Ramsh. Gr. §. 190. 3. c. Vid. ad Cic. pro Sull. §. 44. — Sensus est: „Vos ita favistis histrioni proditori et perduellioni reo, ac si tragoediam ageret, non capitatis causam diceret, voluptatis stu-

ἔμοῦ πρὸς ἀπέχθειαν ἤκούσατε. Καίτοι τοῦτό γε ὑμᾶς 8
οἶμαι νῦν ἀπαντας ἡσθῆσθαι, ὅτι τὴν τότε ἀφίξιν εἰς τοὺς
πολεμίους ἐποιήσατο ὑπὲρ τοῦ τᾶκεῖ χρήματ' ὀφειλόμενα,

adn. — ἡκούετε) Vulg. Wolf., Auger. Vid. adn. ἡκούσατε habent Par. 2, 5, 7, 8, Aug. 1, App. Francf., Harl., Ald. Tayl. —

§. 8. οἶμαι — γιγνώσκειν) Par. 5, 8, Ald. Lessing., Harl., Aug. 1, cod. Obsop. Videtur in libris antiquis Demosthenicis olim praeter vulgatam etiam haec versata fuisse: οἶμαι νῦν ἀπαντας γιγνώσκειν καὶ ἡσθῆσθαι, ὅτι, arbitror, vos omnes nunc certo scire et dudum esse suspicatos. Etiam App. Francf. et Ald. Tayl. dant γιγνώσκειν. Reiskius. At glossemati simile est. — τὰ ἐκεῖ) Vulg. „Contractam in talibus formam aures Atticae solam tulerunt.“ Schaefer. —

diosi cum pernicie rei publicae.“ Wolf. Poterat sententia his verbis absolvi: οὐκ ἂν οὕτως ἐκείνου πρὸς χάριν ἤκούσατε sed quo acrius levitatem Atheniensium notaret, se opposuit addens: οὐτ' ἔμοῦ πρὸς ἀπέχθειαν. Beck. Sub voce λόγος intelligenda est oratio, quam coram populo Demosthenes de clandestinis Neoptolemi machinationibus habuit, coronae tum parum probatam, ut, oratore exhibitato, histrioni non minus plauderetur, quam si partes ille suas in fabula omnium optime egisset. Schaefer. Ergo Articulus ad verbum λόγος non omit-tendus est, quum de re nota sermo sit. Vid. ad Phil. II. §. 28 not. crit. Multo minus probandus est Rüdigerus, qui λόγος de fabula tragica interpretatur. Perstringit orator cives suos ob voluptatis et deliciarum studium, quo ducti histrionem proditorem acquissimis animis, ipsum autem pro rei publicae salute dicentem iniquissimis audierint. — πρὸς χάριν — πρὸς ἀπέχθειαν, aequae, amice — inimice, inique. Sic πρὸς cum Accusativo adverbialiter reddi potest, seu cum Praepositione per. Vig. p. 664, ubi exempla multa congesta sunt. De elegante huius loci Antithesi πρὸς χάριν et ἔμοῦ ἀπέχθειαν jam monuit Beckius. De Genitivo personae ad verba sensuum vid. ad Olynth. III. §. 1. — §. 8. καίτοι τοῦτο γε — ὥχετο. Structura verborum haec est: Καίτοι — ἡσθῆσθαι, ὅτι — ἐποιήσατο ὑπὲρ τοῦ λειτουργεῖν κομίσεις, ὥς ἔφη, τᾶκεῖ χρήματ' ὀφειλόμενα (sc. αὐτῷ) δεῦρο, καὶ, τοῦ-

τῷ τῷ λόγῳ πλείστον χρησάμενος: „ὥς δεινόν — ἀγούσιν.“ ἔπει-
δή — ἔτυχεν, ἐξαργυρίσας ἦν — φανερόν, ταυτην ἀπάγων πρὸς ἐκείνον (τὸν Φίλιππον) ὥχετο. Ut verba primaria sint: ὅτι ἐποιήσατο καὶ, ἐπειδὴ ἔτυχεν, ὥχετο. Voemel. καίτοι, quamquam, inservit transitioni eaque, quae praegressa erant, quasi restringit corrigitque. Cf. Phil. II. §. 19. Vid. ad Phil. I. §. 35; supra ad §. 3 οὐ μὴν ἀλλά. Latini eodem modo quamquam, etsi, verum al. usurpant. Vid. Zumpt. §. 67; ad Cic. Phil. II. §. 5. — τοῦτό γε, hoc certe, ad sequentia praeparat et attentos reddit animos, ut proxime τοῦτο τῷ λόγῳ. Cf. §. 16. Ut enim Latini vocabulis hoc, illud, ita, sic al., ita Graeci τοῦτο, τόδε, ἐκεῖνο, οὕτως utuntur, ut audientium aut legentium animos advertant ad ea, quae sequuntur. Cf. §. 24. Vid. ad Phil. I. §. 4. Cf. Phil. II. §. 7. Particula γε, quidem, certe, vocem antecedentem acuit et habet vim restrictivam. Vid. ad Olynth. III. §. 27. Vid. infra §. 20. Phil. II. §. 19. Non sine ironia et irrisione dictum est, ut Olynth. I. §. 25: ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ubi vid. adn., et infra §. 20. — ὅτι τὴν τότε ἀφίξιν — ἐποιήσατο pro ὅτι τότε ὁ Νεοπτόλεμος ἀπῆλθεν εἰς τοὺς πολέμιους. — ὑπὲρ τοῦ — λειτουργεῖν. Observa Articulum multis verbis ab Infinitivo suo se junctum, quo Ὑπερβατόν, quod Grammatici vocant, efficitur. Vid. ad Olynth. I. §. 16. Cf. Phil. II. §. 2 et 29. Vulgo post λειτουργεῖν plene interpungebatur. Sed recte Schaeferus:

ὥς ἔφη, κομίσας δεῦρο λειτουργεῖν, καὶ τοῦτω τῷ λόγῳ πλείστῳ χρησάμενος, „ὥς δεινὸν, εἴ τις ἐγκαλεῖ τοῖς ἐκείθεν ἐνθάδε τὰς εὐπορίας ἄγουσιν,“ ἐπειδὴ διὰ τὴν εἰρήνην ἀδείας ἔτυχεν, ἣν ἐνθάδ' ἐκέκτητο οὐσίαν φανεράν, ταύτην

ἐπειδὴ) Post h. v. δὲ excidisse suspicor. Schaefer. Non opus est; uno enim tenore continnatur oratio, ut Participio *χρησάμενος* per *καὶ* soluto: *ἐχρήσατο* — καὶ ἐπειδὴ — ἔτυχεν — — ὦχαιο, omnia bene cohaerant. —

„Post h. v. malim commatis signum ponere, ut καὶ (etiam) τοῦτω τῷ λόγῳ — ἄγουσιν cum antecedentibus nectantur. Docet enim orator, quae histrio jactaverit, quo tempore τὴν ἀμειν εἰς τοὺς πολέμους ἐποιήσατο.“ Ulpianus ad Dem. adv. Lept. p. 494; 26: *Λεῖτον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον, ὅθεν λειτουργεῖν τὸ εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι ἔλεγον.* Huc pertinent potissimum αἱ λειτουργίαι ἐγκύκλιοι, μινερα solemnia, stata, ordinata; haec enim in urbe nullo tempore intermittebantur, curatione per tribus eunte in orbem. Cujusmodi sunt χορηγία, γυμνασιαρχία (vid. ad Phil. I. §. 36), ἐστίασις. Et belli tempore duo accedebant nova, εἰς-φορὰ et τριηραρχία (de illo munere vid. ad Olynth. I. §. 29, de hoc ad Phil. I. §. 36.) Cf. Dem. adv. Lept. p. 465, 12. Sed ad horum duorum posterius, quod sumptus erat plurimi, non fere nisi opulentissimus quisque adigebatur, ceteri perpetua ejus muneris immunitate fruebantur: itemque vicissim, quod damno levando esset, trierarchis licebat immunibus esse a priori genere statarum functionum. *Εἰς-φορὰ* autem erat omnium, nisi qui in nota testataque inopia vitam degerent. Fr. A. Wolf. ad Lept. p. 47 sqq. ed. Brem. Minime vero λειτουργίαι miscendae sunt cum ἀρχαῖς i. e. magistratibus. Ceterum cum ironia Neoptolemus λειτουργεῖν dicitur. — ὥς δεινὸν sc. ἔστι, i. q. οὐκ ἐνεχτόν. Cf. Phil. III. §. 55. Nam δεινός est omnino id, quod in suo genere insigne est, et modo in bona, modo in mala re ponitur; ut nos: arg, gewaltig, erschrecklich etc. Vid. ad Olynth. III. §. 5. Phil.

I. §. 55. Infra §. 11. Verbum εἶναι saepe omittitur, praesertim ad Substantiva ἀνάγκη, θέμις, χρεών, ad Adjectiva ἔοιμος, φροῦδος, ἄξιος, δυνατός, αἰνός, ῥᾶδιον, χαλεπόν, δεινόν, ἐλκός, ad Verbalia in τέος, ad οἶόντε al. Vid. Rost. Gr. gr. p. 476. Matth. Gr. §. 305. Vid. ad Phil. I. §. 29. Cf. Phil. II. §. 3. 4. 25; III. §. 4. 26. 69. Apud Latinos est et sunt omittuntur quum in sententiis et proverbiiis, tum apud Infinitivum et eleganter in conclusione. Gell. N. A. V, 8: *Et est, et erat et fuit plerumque absunt cum elegantia, sine detrimento sententiae.* Vid. Goer. ad Cic. Fin. I, 18, 59: *nemo igitur eorum non miser.* Terent. Phorm. II, 4, 14: *Quot homines, tot sententiae; suus cuique mos.* Vid. Ramsh. Gr. §. 205. 3. b. — ἐξεῖθεν ἐνθάδε, ἐκ Μακεδονίας εἰς Ἀθήνας. — τὰς εὐπορίας, τὰ ἑαυτοῦ χρήματα. Pluralis rem augeat et Neoptolemus hominem jactabundum denotat. Vid. ad Phil. II. §. 24. — ἣν ἐνθάδ' ἐκέκτητο οὐσίαν φανεράν, ταύτην. Observa constructionem enuntiationum, relativae et demonstrativae, frequentissimam et apud Graecos et apud Latinos. — Discrimen est inter οὐσίαν ἀφανῆ et φανεράν. Harpocrat. s. v. ἀφανῆς οὐσία: ἀφανῆς μὲν ἢ ἐν χρήμασι καὶ σώμασι καὶ σκεύεσι (pecunia, rerum, animalia, vasa al.). φανερά δὲ ἢ ἐγγεῖος (omnia bona, quae in conspectum cadunt, ut praedia, fundi et omnino ea, quae moveri non possunt). — ἐξαργυρίσας. Sch. διαπρίσας. — ταύτην — ἀπάγων, pro τὸν ἀργυρον, ὃν ἐκ τῆς οὐσίας πωλουμένης ἐνέσχετο. Jacobs. Mire Rüdig. notat: ἀπάγων, i. e. ἀπὼν, ut apud

ἔξαργυρίσας, πρὸς ἐκεῖνον ἀπάγων ὥχετο. Δύο μὲν δὴ 9
ταῦτα, ὧν προεῖπον ἐγὼ, μαρτυρεῖ τοῖς γεγενημένοις λόγοις
ὁρθῶς καὶ δικαίως, οἷά περ ἦν, ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ.
τρίτον δ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (καὶ μόνον ἐν τοῦτ' εἰπὼν
ἔτι καὶ δὴ περὶ ὧν παρελήλυθα ἐρῶ)· ἡνίκα τοὺς ὄρ- 10

§. 9. τοῖς τότε γεγεν. λόγοις) Vulg. Sed τότε quam a pluribus codd. ab-
sit, omisit Bekk. idque recte; est enim interpretamentum. — καὶ δὴ καί
Vulg. Sed posterius καὶ omittunt Par. 3, 7, 8, Aug. 1, Bäv., App. Francf., Hafli;
delevit etiam Bekk. Recte. Vid. adu: —

Xenoph. ἀπάγειν ἀπὸ τῶν πολε-
μίων, recedere.“ ἀπάγων ὥχετο
est celeriter avexit; nam οἰχομαι
cum Participio abitus significante
habet notionem celeritatis. Cf. in-
fra §. 12. Vid. ad Phil. I. §. 24.

§. 9. δύο μὲν δὴ ταῦτα —
ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ. Ordo
verborum est: δύο μὲν δὴ ταῦτα,
ἧν (pro totum, ἃ) προεῖπον ἐγὼ,
ὁρθῶς καὶ δικαίως, οἷά περ ἦν, ἀπο-
φανθέντα ὑπ' ἐμοῦ, μαρτυρεῖ τοῖς
τότε γεγενημένοις λόγοις, haec duo
igitur ex his, quae ego praedixi;
recte et juste — pronuntiata a me
testantur in gratiam orationum tum
habitarum seu pro orationibus tum
habitis; nisi forte mavis ita con-
struere: δύο μὲν δὴ ταῦτα —
μαρτυρεῖ ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ
ὁρθῶς καὶ δικαίως, οἷά περ ἦν, τοῖς
τότε γεγενημένοις λόγοις (Dativus
instrumenti), haec duo — testan-
tur, illis orationibus i. e. per illas
orationes res recte et juste, quales
erant, declaratas esse, quam inter-
pretationem praeter Wolfsum Rü-
digerum et A. G. Beckero placere
video, sed illam amplector, quam
etiam Augerus dat, et Schaeferus
probat. — δικαίως, i. e. ἀληθῶς;
nam δίκαιον interdum pro ἀληθές
ponitur. Dem. de Cor. c. 82 δίκαι-
σιμον καὶ ἀληθέσιμον junguntur.
Similiter justus usurpatur. Cic. Off.
I, 43: Quare L. Sullae et C. Caesaris
pecuniarum translatio a justis do-
minis ad alienos non debet liberalis
videri. — τρίτον δ', pertinet ad
ἡνίκα — οὐδὲν — φανήσομαι
§. 10, ut supra §. 5 πρῶτον μὲν ad
παρελθὼν ἀντίπαλον, et §. 6 πάλιν
τοίνυν ad παρελθὼν εἶλον. Bekke-
rus et alii τρίτον δ'. — ἐρῶ ut abso-

lutam enuntiationem continuantes
post ἐρῶ plene interpungunt. —
καὶ μόνον ἐν τοῦτ' — ἐρῶ. Hoc
enuntiato orator post factam decli-
nationem (δύο μὲν rel.) ad supe-
riora redit, qua figura (ὑποστροφῇ,
regressionē, Einlenkung) languor
narrationis tollitur. Ernest: Lex.
Tech. gr. s. v. συστροφῇ. Doun. ad
h. l. p. 91 sqq. Voemel. — καὶ δὴ,
i. q. ἤδη, protinus; ponitur et de
eo, quod modo antecessit, et de
eo, quod mox sequitur. Vid. ad
Phil. I. §. 13. Herm. ad Vig. p. 829.
Vulgo legitur καὶ δὴ καί, sed al-
terum καί in hac formula inusitatum
est et a plerisque codd. omittitur.
„Posterius καί recte delevit Bekke-
rus, protinus dicam, de quibus ut
dicerem, ad vos prodii. Inepte ad-
deretur καί, ut quod vertendum
foret etiam; quasi vero illa sit ac-
cessio orationis, non ipsum ejus
argumentum. Rüdigerus καὶ δὴ καί
defendens; quod augeat studium
celeritatis, confudit τὸ χρονικὸν
καὶ δὴ cum τῷ αὐξητικῷ καὶ δὴ
καί.“ Schaeferus. —

§. 10. ἡνίκα τοὺς ὄρκους —
ἤκομεν. Duplex erat legatio de
pacē ad regem missa, altera eaque
prior Olymp. CVIII, 2. a. Chr.
347—346 de pacis pactationibus
constituendis; in qua Demosthenes unā
cum Aeschine et octo aliis erat;
haec legatio vulgo dicitur προτέρα
sive ἡ πρεσβεῖα ἢ περὶ τῆς εἰρήνης,
nec quidquam certi inter regem et
legatos pactum est, nisi forte ut
rex Amphipolin retineret omnes
que eas regiones, quas occupasset,
neve in foedus reciperentur Pho-
censes, Atheniensium socii (vid.
proxime προεῖσθε), quamquam ni-

κούς τοὺς περὶ τῆς ἐλθρήνης ἀπειληφότες ἤκομεν οἱ πρέσβεις, τότε Θεσπιάς τινων καὶ Πλαταιᾶς ὑπισχνουμένων οἰκισθῆσθαι, καὶ τοὺς μὲν Φωκέας τὸν Φίλιππον, ἂν γένηται κύριος, σώσειν, τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν, καὶ τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ὑπάρξειν, καὶ τὴν Εὐβοίαν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ἀποδοθῆσθαι, καὶ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φρενακισμοὺς, οἷς ὑπαχθάντες ὑμεῖς οὔτε συμφόρως οὔτ' ἴσως οὔτε καλῶς

§. 10. διοικεῖν) Vulg. ex Aug. 3, Ald., P. Manut., Wolf. Vulgatam dant App. Francf., Ald. Lessing., Ald. Tayl., Harl. Sed vid. adn. — ἐπαχθέντες)

hil compertum de hac re habemus, ut Chersonesus relinqueretur Atheniensibus (vid. Proleg. §. 1 et 2, infra §. 25); altera eodem anno missa, quae ὑστέρᾳ sive ἡ ἐπὶ τοὺς ὄρκους dicebatur (vid. ad Phil. II. §. 29), cui idem Demosthenes interfuit, qui eam acceleraverat. Proleg. §. 2. Atque in hac legatione manifestae factae sunt et Philippi fraudes et legatorum proditio. His longo tempore post regressis, Aeschines coram concione multa peroravit de iis, quae Philippus pro Atheniensibus facturum esset; Demosthenes autem, qui se a Philippo et a legatis deceptum esse iam intellexerat, statim eum falsa dicere pronuntiavit. Vid. Proleg. §. 3. Philippus autem, dum de pace agebatur, Cersobleptem superavit, omnem fere Thraciam occupavit ac paulo post per Thermopylas in Phocensium terram invasit eamque delevit. Vid. Proleg. §. 2 et 3. Verbum ἤκομεν h. l. habet significationem redeundi, ut Olynth. III. §. 8: ὅθ' ἤκομεν Εὐβοῦσι βεβηγηκότες, ubi vid. adn. Eandem notionem omnino verba eundi saepe habent. Cf. Phil. II. §. 29. Praeterea observa significationem Perfecti, quam hoc verbum plerumque habet. Vid. ad Olynth. II. §. 1: Rost. Gr. p. 569. — τότε Θεσπιάς τινων — οἰκισθῆσθαι. Tangit Aeschinem, qui rediit a legatione factus quum aliam hoc promiserat, Philippum Thespias et Plataeas, quas urbes Boeotiae Thebani paulo ante Leuctricam pugnam deleverant, restitutum esse. Dem. de fals. leg. p. 375. §. 112: οὗτος μὲν γὰρ (ὁ Ἀλ-

σχίνης) ἔφη Θεσπιάς καὶ Πλαταιᾶς αὐτὸν τειχεῖν. Proleg. §. 5. Phil. II. §. 50. — τοὺς μὲν Φωκέας — σώσειν. Horum tutelam susceperant Athenienses. Vid. ad Olynth. III. §. 26. Proleg. P. I. §. 10. 18. σώζειν est ab interitu servare, conservare. Cf. infra §. 18. Vid. ad Olynth. II. §. 16. — κύριος sc. τῶν πραγμάτων. — τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν, Thebanorum urbem dissipaturum. Hoc exoptatissimum fuisset Atheniensibus; nam vetus cum Thebanis odium exercebant. Vid. ad Olynth. III. §. 26. Phil. II. §. 50. Proleg. §. 3. Vulgo legitur διοικεῖν, administraturum, i. e. servitute oppressurum, quod jam H. Wolfius improbavit. Saepae in verbis οἰκέω et οἰκίζω vocales η et ι confunduntur. Διοικεῖν explicat Harpocration: ἀντὶ τοῦ διαιρῆσαι, ὥστε μὴ ἐν ταύτῃ πάντας οἰκεῖν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ κατὰ μέρος. — Διοικεῖν ἐναντίον τῷ συνοικεῖν (ut supra οἰκισθῆσθαι). συνοικεῖν μὲν γὰρ τις τοὺς διεσπαρμένους εἰς ἓν, διοικεῖν δὲ τοὺς ἀπὸ ἐνὸς χωρίου εἰς πολλοὺς τόπους διανέμων καὶ ἀσθενεῖς ποιῶν καὶ διαιρῶν κατὰ κώμας. Bekker. Anecd. Vol. I. p. 259 sq. Auger. et Schaefer. ad h. l. Confirmatur haec lectio loco apud Dem. de fals. leg. p. 445 cit. Voemel.: Θηβαῖοι δ' ἦσαν οἱ κατασκάπτοντες, οἱ διοικισθέντες ὑπ' Ἀσχίνου τῷ λόγῳ. — τὸν Ὠρωπὸν. Vid. infra §. 16 et ad Phil. II. §. 50. — τὴν Εὐβοίαν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ἀποδοθῆσθαι. Euboea tunc temporis a tyrannis a rege constitutis ejusque praesidiis tenebatur. Vid. ad §. 5.

προεῖσθε Φωκέας, οὐδὲν τούτων οὐτ' ἑξαπατήσας οὔτε
σιγήσας ἐγὼ φανήσομαι, ἀλλὰ προειπὼν ὑμῖν, ὡς ἐν οἷδ'
ὅτι μνημονεύετε, ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα οὔτε προσδοκῶ, νομίζω
δὲ τὸν λέγοντα ληρεῖν.

Voemel. Sed vid. adn. — συμφερόντως) Vulg., nullo sensu discrimine. —
ἐν οἷδ') Bekk. cum uno cod. Σ omisit ἐν. Vid. ad Phil. III. §. 1. —

Phil. II. §. 50. Proleg. §. 3. — καὶ
τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φενα-
κισμούς. Observa constructionis
mutationem; ab eodem enim verbo
ὑπισχνουμένων pendent et Infiniti-
vi οἰκισθήσεσθαι, σώσειν, διοικεῖν,
ὑπάρξειν, ἀποδοθήσεσθαι, et Sub-
stantiva ἐλπίδας καὶ φενακισμούς.
Vid. ad Phil. I. §. 4. Cf. Phil. II.
§. 7. Neque opus est cum Reiskio
et Augero supplere προτεινόντων
vel ὑποδεικνύντων, qui durum esse
putant, huc pertrahere e praemis-
sis ὑπισχνουμένων. Est enim Zeug-
ma non inusitatum. Vid. ad Phil. I.
§. 35: εἰς ἃ τοσαῦτ' ἀναλίσκετε
χρήματα — καὶ τοσοῦτον ὅχλον
καὶ τοσαύτην παρασκευήν. Cf.
Phil. III. §. 72. Cic. Att. X, 4: *for-
tunam, qua illi florentissima* (sc. *usi
esse*), *nos duriore conflictari vi-*
demur. Vid. ad Cic. Rosc. A. §. 22.
Pronomen τοιαύτας omnia ea, quae
praeceperant, cum irrisione com-
plectitur. Solet enim apud De-
mosthenem Pronomen τοιούτος post
longiorem variarum rerum enume-
ratarum seriem subijci, quo singulae
eae in unum comprehenduntur et
quasi ἀνακεφαλαιούνται. Vid. ad
Phil. II. §. 3; III. §. 49. Attende
saepius repetitum καὶ, quo irrissio
quaedam exprimi videtur. Poste-
rius καὶ verti potest *id est*, ut
Olynth. II. §. 29, qui locus ad §. 2
adscriptus est. Vox ἐλπίδας, quae
est generalis, determinatur in pe-
jorem partem addito vocabulo φε-
νακισμούς, ex eo usu, quem supra
§. 2 illustravimus. Notio verbi φε-
νακίζειν Schol. monente desumpta
est ab apposititia coma (φενάκη),
quae impositurae gratia fit. Vid.
ad Olynth. I. §. 7. — ὑπαχθέν-
τες, *inducti, decepti*. Vid. ad Phil.
II. §. 31, ubi eadem vox de eadem
re legitur sine codicum varietate;

quare non opus est vulgatam lectio-
nem rejicere et cum Voemelio scri-
bere ἑπαχθέντες. — ἰσως, i. q.
δικαίως, aequè, justè. Cf. Olynth.
II. §. 26. — οὔτε καλῶς. Nam
Athenienses et socii erant Phocen-
sium et tutelam oppressarum civi-
tatum se suscipere prae se tulerunt,
quamquam pro potestate augenda
pleraque fecerunt. Vid. ad Phil. I.
§. 5. Phil. II. §. 8. — προεῖσθε.
Pacem enim fecerant cum Philippo,
qua, rege postulante, Phocenses
non comprehendebantur. Praeter-
ea pace facta occasionem praebue-
rant regi, per Thermopylas pene-
trandi, id quod paulo post factum
est; quare orator dicit οὔτε συμ-
φόρως. Vid. Proleg. §. 1 sqq. —
οὐτ' ἑξαπατήσας οὔτε σιγήσας
i. q. οὐτ' αὐτὸς λέγων ἑξαπατήσας,
οὔτε ἄλλων λεγόντων σιγήσας. Reisk.
— ἐν οἷδ' ὅτι, certo, haud dubie,
sat scio. Ejusmodi formulae (οἷδ'
ὅτι, ἴσθ' ὅτι al.) mediae orationi
interpositae vim Adverbiorum ac-
cipiunt et ad rem confirmandam
adhibentur. Vid. ad Olynth. II. §.
11. Phil. II. §. 29; III. §. 4. Huc
pertinet infra §. 25 ὅθλον ὅτι, ubi
vid. adn. — ὅτι — οἶδα — πρὸς-
δοκῶ. In enuntiationibus transi-
tivis, i. e. in enuntiationibus, quae
a verbis sentiendi et declarandi
pendent, ὅτι et ὡς cum Indicativo
construuntur, si aut res vere facta
aut iudicium rationi consentaneum,
de quo nulla dubitatio est, pro-
nuntiatur; cum Optativo autem, si
cogitationes tantum et opiniones de
rebus, quae fieri possint, expri-
muntur aut si cum modestia orator
loquitur. Particula ἄν si additur,
auget rei verisimilitatem. Rost. Gr.
p. 620. Vid. ad §. 12; ad Olynth.
I. §. 8, ubi Indicativus et Optativus
junguntur: ἢ παρελθὼν τις —

11 Ταῦτα τοίνυν ἅπανθ', ὅσα φαίνομαι βέλτιον τῶν ἄλλων προορῶν, οὐδ' εἰς μίαν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε δεινότητα οὔτε ἀλαζονείαν ἐπανοίσω, οὐδὲ προσποιήσομαι

§. 11. ταῦτα τοίνυν πάντα) Vulg. Sed vid. ad §. 1 not. crit. Colligit orator ea, quae antea singula dixerat. —

δειξάτω, ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύουσιν αὐτῷ, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλευθεροὶ γένοιοντο ἄσμενοι. Cf. infra §. 22. Phil. III. §. 14; inprimis vid. ad Phil. II. §. 8. —

§. 11. ταῦτα τοίνυν ἅπανθ' *rel.* Ne quis arrogantem putet oratorem nostrum, utitur hac orationis conformatione, quam dicunt Praesumptionem, *Πρόληψιν*. Vid. ad §. 24. Olynth. II. §. 36; III. §. 26. Vid. ad Cic. pro Rosc. Am. c. 1: *Quid ergo? audacissimus ego ex omnibus? Minime; at tanto officiosior quam ceteri? Ne istius quidem laudis ita sum cupidus, ut aliis eam praereptam velim etc.*, ubi Praesumptio et Subjectio junguntur. — φαίνομαι, *apparet, constat*, differt a δοκῶ, de quo vid. ad Phil. II. §. 1. Olynth. I. §. 2. Cum Participio ponitur in rebus, quae re vera fiunt vel factae sunt atque ex indiciiis apparent; cum Infinitivo, si res tales esse videntur, quamquam non plane manifestae sunt. Rost. Gr. p. 663. Cf. supra §. 10. Olynth. I. §. 2. — οὐδ' εἰς μίαν — οὔτε — οὔτε — οὐδὲ προσποιήσομαι. Per particulas οὐδὲ — οὐδέ enuntiationes primariae, per οὔτε — οὔτε secundariae junguntur. *Jacobs.* οὐδ' εἰς μίαν, *ne in ullam quidem*. Non positum est pro εἰς οὐδεμίαν, ut Rüdigerus vult. Vid. ad §. 7. — δεινότης est *ris, acumen ingenii*. Aristotel. Ethic. V, 12; ἢ δεινότης ἐστὶ τοιαύτη, ὥστε τὰ πρὸς τὸν ὑποτεθέντα σκοπὸν συντείνοντα δύνασθαι ταῦτα πράττειν καὶ τυγχάνειν αὐτῶν. Infra §. 12 δεινότης καὶ σοφία junguntur, ut apud Plat. Protag. p. 341. B: *ὅτι Πρωταγόρας σοφὸς καὶ δεινός ἐστιν ἄνθρωπος*, ubi vid. Astium. Dem. de Cor. p. 307 δεινότης de eloquen-

tia dicit: *τί γὰρ ἢ σὴ δεινότης εἰς ὄνησιν ἤκει τῇ πατρίδι; — ἀλαζονείαν, υπερηφανίαν*, ut Suid. explicat, *jactationem, magniloquentiam, seu rem, quam jactare velim*, ut apud Cic. Tusc. II, 2, 5 *laus ponitur pro res laudata vel laudabilis*. Aristot. Magn. Mor. I, c. 7: *τὸ μὲν γὰρ πλείω προσποιεῖσθαι τῶν ὑπαρχόντων ἔχειν, ἀλαζονείας, τὸ δὲ ἐλάττω, εἰρωνείας*. Vid. ad Phil. I. §. 7. Est igitur ἀλαζών is, qui multa jactat et magniloquus est in iis, quae aut nescit aut facere non potest atque ita homines decipit. Plat. Republ. VIII. p. 498. b: *ψευδεῖς δὲ καὶ ἀλαζόνες, οἶμαι, λόγοι τε καὶ δόξαι*. Cf. Xenoph. Mem. I, 1, 5. Id. Cyrop. II, 2, 12: *ὁ μὲν γὰρ ἀλαζὼν ἔμοιγε δοκεῖ ὄνομα κεῖσθαι ἐπὶ τοῖς προσποιουμένοις καὶ πλουσιωτέροις εἶναι ἢ εἶσι, καὶ ἀνδρειότεροις, καὶ ποιήσιν, ἢ μὴ ἱκανοὶ εἶσιν, ὑπισχνουμένοις, καὶ ταῦτα μανερὸς γιγνομένοις, ὅτι τοῦ λαβεῖν ἕνεκα καὶ κερδεῖναι ποιοῦσιν*. Praesertim de sophistis dicebatur, qui, quod nesciebant, se scire jactabant. Aesch. adv. Ctesiph. p. 67 ed. Steph. §. 99: *οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἀλαζόνες, ὅταν τι ψεύδωνται, ἀόριστα καὶ ἀσαφῆ πειρῶνται λέγειν, ὑποβούμενοι τὸ ἐλέγχον*. — προσποιήσομαι bene congruit cum voce ἀλαζονεία: est enim προσποιεῖσθαι *sibi vindicare, arrogare, quod non oportet, adjuncta significatione aut simulandi aut mentiendi*. Cf. Aesch. adv. Ctesiph. p. 558. §. 167: *ἐὰν δ' αὐτόματόν τι συμβῇ, προσποιήσῃ καὶ σωτὴρ ἐπὶ τὸ γεγενημένον ἐπιγράψῃς*. Isocr. Paneg. p. 42. §. 3: *πολλοὶ τῶν προσποιησάμενων εἶναι σοφιστῶν*. Pro hoc verbo Phil. II. §. 20 legitur ἀντιποιεῖσθαι. — ἂ ἄν — ἐπ' ὧν i. e. ἂ μὲλλω εἰπεῖν, nam statim dicere incipit. Praesens pro Futuro positum est, ut Phil. I. §. 28: *τοῦτο δὲ καὶ πε-*

δι' οὐδὲν ἄλλο γιγνώσκειν καὶ προαισθάνεσθαι, πλὴν δι' ἃ
 ἂν ὑμῖν εἴπω, δύο· Ἐν μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δι' 12
 εὐτυχίαν, ἣν συμπάσης ἐγὼ τῆς ἐν ἀνθρώποις οὐσης δεινό-
 τητος καὶ σοφίας ὁρῶ κρατοῦσαν, ἕτερον δὲ, ὅτι προῖκα τὰ
 πράγματα κρίνω καὶ λογίζομαι, καὶ οὐδὲν λῆμμι' ἂν οὐδεὶς
 ἔχοι πρὸς οἷς ἐγὼ πεπολίτευμαι καὶ λέγω δεῖξαι προσηρτη-

§. 12. οὐδὲ ἐν λῆμμι) App. Francf. „Hoc s. οὐδ' ἐν praefero, ut gravius.“

ρατῶν, ubi vid. adn. Vid. ad Phil. II. §. 15 et 33 not. crit. Cf. Dem. de Cor. p. 325, 4, qui locus proxime ad §. 12 adscriptus est. ἃ ἂν et δύο ita juncta sunt, ut illud infinitum, hoc finitum sit. δύο autem explicationis causa additum est, neque cum ἃ ἂν unam efficit notionem. Similis locus est Olynth. II. §. 11: λέγω δὲ τοὺς περὶ τῶν θεωρικῶν — καὶ τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐνέτους, ubi vid. adn. Schaef. ad h. I. Quare Reiskii conjectura: πλὴν δι' ἃ νῦν ὑμῖν ἐρῶ δύο prorsus inutilis est. Praesens quod attinet, cf. Cic. Verr. II, 1: *Antequam de incommotis Siciliae dico, pauca mihi videntur esse de provinciae dignitate, vetustate, utilitate dicenda; ubi Praesens dico recte se habet; nam re vera paulo post de Siciliae incommotis dicit.* Vid. Brem. ad Corn. Nep. Hannib. II, 5: *Pater, inquit, meus Hamilcar, puerulo me, utpote non amplius novem annos nato, in Hispaniam imperator proficiens Carthagine Jovi Optimo Maximo hostias immolavit, ubi Praesens proficiens positum est, quoniam in eo erat, ut proficisceretur.* Vid. Rost. Gr. gr. p. 576. Ceterum observa toto hoc loco orationem multis verbis circumductam, qua gravitas existit et perspicuitas, quod orationis genus Ἐπιμονὴν grammatici vocant. Cic. de Orat. III, 63: *Nam et commoratio una in re permultum movet et illustris explanatio.* Cic. pro Rosc. A. §. 18: *Nam quum hic Sex. Roscius esset Ameriae, T. autem iste Roscius Romae, quum hic filius assiduus in praediis esset, quumque se, voluntate patris, rei familiari vitaeque rusticae dedisset; iste autem frequens Romae*

esset; occiditur ad balneas Palatinas rediens a coena Sex. Roscius. Vid. adn. ad h. I. Huic figurae contraria altera est, quam Ἐπιτοχασμὸν dicunt, de qua vid. ad Phil. III. §. 27. —

§. 12. δι' εὐτυχίαν, ἣν — κρατοῦσαν. Permultum Demosthenes una cum doctissimis antiquitatis hominibus fortunae tribuit. Vid. ad Olynth. I. §. 22: *μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα.* Cf. Phil. III. §. 38. Sall. Cat. VIII, 1: *Set profecto fortuna in omni re dominatur: ea res cunctas ex lubricine magis, quam ex vero celebrat obscuratque.* Ep. de ord. Rep. III, 1, 2: *quia plerasque res fortuna ex lubricine sua agit.* Nec vero falsa est oratoris nostri sententia. — τῆς ἐν ἀνθρώποις οὐσης, pro ἀνθρωπίνης, cum notione humanae angustiae et infirmitatis, quantum quidem in hominibus est. Similiter Herod. I, 32: *τὰ πάντα μὲν νῦν ταῦτα ξυλλαβεῖν ἀνθρώπων ἐόντα, ἀδύνατον.* — προῖκα. Haec vox per epexegetin explicatur verbis καὶ οὐδὲν — προσηρτημένον. Vid. Phil. III. §. 50. Cf. infra §. 22 τὴν δόξαν — τοῦ δοκεῖν. — καὶ οὐδὲν λῆμμι' ἂν — προσηρτημένον. Ordo verborum est: καὶ οὐδεὶς ἂν ἔχοι δεῖξαι οὐδὲν λῆμμι' προσηρτημένον πρὸς οἷς (i. e. πρὸς τοῦτοις ἃ) ἐγὼ πεπολίτευμαι καὶ λέγω. Schol. προσηρτημένον explicat προσκεκολλημένον ἐμοί, mihi adhaerere. Doun. citat. Gregor. Naz. Orat. LIII. in Ecclesiast.: *οὐδὲ γὰρ ἔχει τις εἰπεῖν ὁφελός τι τοῦτοις προσηρτημένον.* Huic vocabulo contrarium est ἀπηρτημένον, de quo vid. ad Phil. I. §. 12. Itaque orator noster

μένον. Ὅρθόν οὖν, ὅτι ἂν ποτε ἀπ' αὐτῶν ὑπάρχη τῶν πραγμάτων, τὸ συμφέρον φαίνεται μοι. ὅταν δ' ἐπὶ θάτερα, ὥσπερ εἰς τρυάνην, ἀργύριον προσενέγκης, οἴχεται φέρον

Schaefer. — ἐπὶ τρυάνην) Par. 8, Ald. Tayl., Auger., Beck. „Mihi quoque ἐπὶ probatur. In talibus enim comparationibus non memini praepositionem legere

de hac sui praedicatione testimonium civium suorum appellat. Ac jure meritoque talia de se praedicare potuit; nam is cum paucis tantummodo nunquam in rei publicae perniciem se corrumpi passus est atque in summa civium suorum labe ac levitate quasi lumen quoddam fulgens excelluit. Magis etiam, quam hoc loco, integritatem suam laudibus effert de Cor. p. 325, 4: εἰτά μ' ἐρωτᾷς, ἀντὶ πόλλας ἀρετῆς ἀξίω τιμᾶσθαι; ἐγὼ δὲ σοι λέγω, ὅτι τῶν πολιτευομένων παρὰ τοῖς Ἕλλησι διαφθαρέντων ἀπάντων, ἀρξαιμένων ἀπὸ σοῦ, πρότερον μὲν ὑπὸ Φιλίππου, νῦν δ' ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἐμὲ οὔτε καιρὸς, οὔτε φιλανθρωπία λόγων, οὔτ' ἐπαγγελίων μέγεθος, οὔτ' ἐλπίς, οὔτε φόβος, οὔτε χάρις, οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἐπῆρεν, οὔδ' ἐπροηγύετο, ὧν ἔκρινα δικαίων καὶ συμφερόντων τῇ πατρίδι, οὐδὲν προδοῦναι· οὐδ', ὅσα συμβεβούλευκα πῶποτε τοιούτοις, ὁμοίως ὑμῖν, ὥσπερ ἂν εἴ ἐν τρυάνῃ, ὀρέπων ἐπὶ τὸ λῆμμα συμβεβούλευκα. x. t. λ. Cf. de fals. leg. p. 343. — οὐδεὶς ἂν ἔχοι. Optativus positus est, quamquam in re certa, quia modeste orator de se loquitur. Vid. ad §. 10 et ad Phil. I. §. 42. In hisce sententiis utimur verbis *möchte, könnte, dürfte* etc. Vid. §. 15. — *πεπολίτευμαι καὶ λέγω*. Varia tempora, quamquam ab uno Relativo pendencia, conjuncta sunt, quoniam, quae in re publica administranda adhuc fecit, praeterita sunt, orationem autem hoc ipso temporis puncto habet et posthac habiturus est. Vid. ad Phil. I. §. 33. — Ὅρθόν οὖν — φαίνεται μοι. Construe: φαίνεται οὖν μοι τὸ συμφέρον, ὅτι ἂν — πραγμάτων, ὀρθόν, i. e. τοιοῦτο, οἷόν ἐστι, καθαρόν, commodum, quod ex ipso re- rum statu proficiat, mihi rectum,

verum apparet, i. e. perspectum habeo. Thuc. II, 61 cit. Voemel. Pericles: ξυνέβη ὑμῖν πεισθῆναι μὲν ἀκερατοῖς, μεταμέλειν δὲ κακουμένοις, καὶ τὸν ἐμὸν λόγον ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἀσθενεῖ τῆς γνώμης μὴ ὀρθὸν φαίνεσθαι. Proxime ὀρθὸς et ὑγιῶς junguntur. — ἀπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ex rebus ipsis. Praepositio ἀπὸ causam et originem indicat, ut §. 2 ex. Vid. ad Phil. I. §. 29. Cf. Phil. II. §. 16. — ὅτι ἂν — ὑπάρχη. Apud Relativa, si de re incerta aut dubitationi subiecta sermo est, Conjunctivus cum ἂν in rebus praesentibus aut futuris, Optativus plerumque sine ἂν in rebus praeteritis ponitur. Cf. Phil. II. §. 2. Vid. ad Phil. I. §. 3. Matth. Gr. §. 527. — ὅταν — προσενέγκης. In rebus non certo quodam tempore definitis, sed saepius repetitis Conjunctivus cum particulis ὅταν, ὁπόταν, ἐπὴν, ἐπειδάν ponitur, si res ad praesens aut futurum tempus spectat, et Conj. Aoristi habet significationem Futuri exacti; Optativus cum ἐπεὶ, ἐπειδή, ὅτε, ὁποτε, si sermo est de re praeterita. Vid. ad Phil. I. §. 22. Matth. Gr. §. 521. Buttm. Gr. §. 126, 12. Cf. Phil. II. §. 1. Observa personam secundam pro ὅταν τὴν προσενέγκῃ, quod in sententiis fieri solet et orationem vividiorum reddit et graviolem. Saepius tamen Latini, quam Graeci, hac orationis conformatione utuntur. Cf. Eurip. Orest. 308:

καὶ μὴ νοσῆς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζης νοσεῖν,
κάματος βροτοῖσιν, ἀπορία τε γίγνεται.

Vid. Pors. ad h. l. Matth. §. 294. Not. — ἐπὶ θάτερα, i. e. ἐς τὸ ἕτερον μέρος τῆς τρυάνης. Cf. Thuc. VII, 84: ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα τε τοῦ ποταμοῦ παρασιάντες οἱ Συρακοῦ-

καὶ καθεῖλκυκε τὸν λογισμόν ἐφ' αὐτό, καὶ οὐκ ἂν ἐτ' ὀρθῶς οὐδ' ὑγιῶς ὁ τοῦτο ποιήσας περὶ οὐδενὸς ἂν λογίσαιτο.

Ἐν μὲν οὖν ἔγωγε πρῶτον ὑπάρχειν φημι δεῖν, **13** ὅπως, εἴτε συμμαχοῦς εἴτε σύνταξιν εἴτ' ἄλλο τι βούλεται τις κατασκευάζειν τῇ πόλει, τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην μὴ

variata. — Schaefer. Vid. ad Phil. II. §. 55. — καθεῖλκυσε) Vulg. Sed vid. adn. — ἂν λογ.) Bekk. ἂν omisit. Sed vid. adn. —

§. 13. ἄλλο τι) Rüdigerus τε, quum absit ab Aug. 1, Append. Francf., Harl., α

στοι ἔβαλλον ἄνωθεν τοὺς Ἀθηναίους. Sensus est: si quis, quum res recte et ratione, nulla admixtione ejus, quod mentem pervertere possit, perpendere debeat, in altera parte (librae) pecuniam ponit, ea rationem secum rapit et aufert. — ὥς περ εἰς τρυιάνην. „Superius illud λῆμμα προσηρημένον evocavit hanc imaginem; nam illud quoque translatum fuit a lancibus. Qua eadem imagine utitur Noster in loco de Cor. supra citato.“ Dounaeus. Cic. Tusc. Disp. V, 17: *quaero, quam vim habeat illa libra Critolai, qui quum in alteram lancem animi bona imponat, in alteram corporis et externa, tantum propendere illam lancem putet, ut terram et maria deprimat.* — οἴχεται φέρον (pro καταφέρει) καὶ καθεῖλκυκε — ἐφ' αὐτό, praecipitat et ad se deorsum rapit. „Perseverat in eadem translatione; quod enim est in trutina momentum, hoc in animo lucrum.“ Dounaeus. τὸ φέρον non tam eleganti pleonasmo additur, quam celeritatem quandam et impetum significat. Wolf. Vid. ad §. 8. „Ad φέρον subaudi ex sequentibus τὸν λογισμόν.“ Reisk. Positum est hoc Substantivum ἀπὸ ζόλον. Vid. ad §. 25 extr. In Perfecto καθεῖλκυκε est praeter notionem solere, de qua vid. ad Phil. III. §. 59, significatio celeritatis, qua bona mens una cum lance aufertur. Matth. §. 500, qui citat Luc. de mort. 10, 2: ἄλλ' ἰδοὺ ἡ πῆρα μοι καὶ τὸ βῆκτρον ἐς τὴν λίμνην ἀπερὸ ἐφ' ὧν. Hor. Od. III, 4, 53: *fratres tendentes opaco Pelion imposuisse Olympo.* Vid. ad Phil. I. §. 19. Quam ob causam minus probaverim καθεῖλκυσε, quod

vulgo legitur, quamquam in sententiis praesertim Aoristus cum significatione solere ponitur, de quo usu vid. ad Phil. I. §. 26. Ceterum καθελκύειν et κατέλκειν ut de navibus in mare demissis (vid. ad Olynth. II. §. 4), ita de lance, quae detrahitur, dicuntur. — ὁ τοῦτο ποιήσας, i. e. ὁ προσενέγκας ἀργύριον πρὸς τὸν τῶν πραγμάτων λογισμόν καὶ διαχειρισμόν. Reisk. — οὐκ ἂν — ἂν λογίσαιτο. Observa ἂν bis positum, quod fieri solet, si aut conjungenda verba enuntiatione interjecta sejunguntur, ita ut ἂν post interjectionem repetatur (Olynth. III. §. 10, Phil. II. §. 16), aut duplex ἂν ita distribuendum est, ut alterum ad verbum, alterum ad aliud enuntiationis vocabulum pertineat, ut h. l., ubi alterum ἂν ad οὐκ ὀρθῶς etc., alterum ad λογίσαιτο referendum est. Vid. Rost. Gr. p. 600. Saepē in hoc peccarunt librarii et viri docti, alterum ἂν omittentes, ut h. l. Bekkerus, qui idem Phil. I. §. 5 alterum ἂν recepit, quamquam illo loco non ejusdem, cujus nostro loco, moderationis locus est. Quanta autem, eo addito, accedat orationi moderatio et, ut ita dicam, limitatio, facile intelligitur. Vid. Herm. ad Vig. p. 814 sq. Nota etiam negationum cumulationem, de qua re vid. ad Phil. I. §. 44. Phil. III. §. 31. —

§. 13. Ἐν μὲν οὖν. „Hactenus ἡ παρασκευή, qua fidem atque auctoritatem sibi praestruxit orator, integritatis ac prudentiae nomine.“ Dounaeus. Jam transit ad eam rem, quae hujus orationis propria est. — ὅπως — ποιήσει: Sic recto Bekkerus ex Aug. 1 et

λῶν τοῦτο ποιήσει, οὐχ ὡς θαυμαστήν οὐδ' ὡς ἀξίαν οὔσαν ὑμῶν, ἀλλ' ὅποια τις ποτ' ἐστὶν αὕτη, μὴ γενέσθαι μᾶλλον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν ἢ γεγενημένην νῦν δι' ἡμᾶς λυθῇ-

et β, et ab interprete profectum videatur, uncis inclusit. Vid. adn. — ποιήσει) Vulg. Vid. adn. — ὅποια ποτ') Vulg. Bekk. ex eod. Σ addidit τις. Vid. adn. — γεγενημένη) Vulg. ex Bav., Aug. 2, 3, edd. Ald., Felic., Manut., Wolf., Lutet. Vitium typographicum Reiskius vocat, qui γεγενημένην scripsit. Beck. vulgatam restituit, quem Rüdig. secutus est. Sed vid. adn. — δι' ὑμᾶς) Vulg. At non convenit sequenti προείμεθα. δι' ἡμᾶς habet Bav., quod cum Schaefero praefendum censeo. —

Harl. scripsit, refragante Beckio, qui ποιήσει defendebat, quia non sensus sit: *qua ratione hoc faciat*. At re vera hic sensus est, et ὅπως idem est, quod *προσιδὸν καὶ ἔχειν*, ὅπως rel. Post verba autem, quae aut considerationem, aut curam, aut studium, aut apparatus significant, in re non dubia ὅπως cum Futuro Indicativi ponitur, quia non *finem*, sed *rationem* indicat. Rost. Gr. p. 628. Vid. ad Olynth. I. §. 2. Phil. I. §. 20. Cf. infra §. 24. Phil. II. §. 5. Phil. III. §. 7. Buttm. Gr. §. 126. 4. Not. Idem usus particulae ut est apud Latinos. Cic. Rosc. A. c. 46: *videtis, ut omnes despiciat, ut hominem prae se neminem putet*. — εἴτε συμμαχούς εἴτε σύνταξιν εἴτ' ἄλλο τι βούλεται. Congruunt linguae et graeca et latina in constructione particularum εἴτε — εἴτε, *sive* — *sive*, cum Indicativo, nisi quid ex alterius sententia profertur. Sic ἄντε — ἄντε Phil. III. §. 16. De voce σύνταξιν vid. ad Olynth. II. §. 34. Harpocrat.: *ἐλεγον δὲ ἐκάστους φόρους συντάξεις, ἐπειδὴ χαλεπῶς ἔφερον οἱ Ἕλληνες τὸ τῶν φόρων ὄνομα*. Euphemistice hac voce utebantur Graeci inde a Callistrato oratore, qui ante Demosthenem vixit, ut tributa solvenda significarent. Pronomen indefinitum *τι* post ἄλλο abest a nonnullis codicibus, id quod fieri potest (vid. ad Phil. III. §. 67); plures tamen retinent. Vid. proxime ὅποια τις. Verbum κατασκευάζειν, quod alias malo sensu de fraudulentis machinationibus dicitur (vid. ad Phil. III. §. 17) hic bono sensu accipiendum est. — ὅποια τις ποτ' ἐστὶν

αὕτη. Recte Bekk. *τις* addidit, augeat enim vim indefiniti, quod est in Pronomine ὅποια, quamquam ποτέ eandem vim sustinere videtur. Non raro subjicitur *τις* aut *τι* Pronominibus et Adjectivis. Cf. Olynth. II. §. 32: ὅποι' ἅττα. Ib. III. §. 28. Vid. ad Olynth. II. §. 21 not. crit.; ad Phil. II. §. 24. Matth. Gr. §. 487. 5. Exempla huius usus congescit Bremius ad Isocr. Archid. p. 117. §. 6. Cf. Aesch. adv. Ctesiph. p. 587. §. 5: *τῶν καιρῶν ὄντων τῇ πόλει τοιοῦτων, ὅπολους τινὰς αὐτοὺς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι* i. e. *quantumcunque* (sc. *discrimen*) *tandem esse existimatis*. Porson. in Addend. ad Eurip. Hec. 1169. p. 99 ed. tert. Lips.: „Observandum est, librariorum saepissime ea verba omittere, quae salva sententia a futura credunt, et cum *τις* vix unquam sensui sit prorsus necessarium, id hanc sortem prae ceteris plerisque verbis expertum fuisse.“ Indicativum ἐστὶν quod attinet, Latini quoque in talibus enuntiationibus relativis, ut *quisquis est, utcunque est, quantumcunque est* al. hoc modo utuntur. Vid. Zumpt. Gr. §. 77. p. 390 ed. 4tae. — μᾶλλον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν, *maiores opportunitatem utilitatemque rebus nostris* (i. e. civitati) *habuisset*. Καιρὸν ἔχειν est i. q. *καίριον, ὥφελμον εἶναι*, de rebus, quae opportuno tempore sunt. Vig. p. 254, ubi Thuc. I, 42 citatur: *ἡ γὰρ τελευτάτα χάρις, καιρὸν ἔχουσα*. Sic Herod. I, 206: *ἐς καιρὸν ἐσται ταῦτα τελευμένα*. Vid. ad §. 1. Τὰ πράγματα saepe notant *rem publicam, salutem rei publicae*, ut Phil. III. §. 63. Olynth.

ναι· πολλά γὰρ προείμεθα, ὧν ὑπαρχόντων, τότ' ἂν ἡ νῦν ἀσφαλέστερος καὶ ῥᾶν ἦν ἡμῖν ὁ πόλεμος. Δεύτερον 14 δὲ, ῥᾶν, ὅπως μὴ προαξώμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς

§. 11. προαξώμεθα) Vulg. προαξόμεθα) Par. 2, 5, 5, Bekk., Rudig.

II. §. 12. Significant omnino id, de quo agitur. Vid. ad Phil. I. §. 3. Ceterum ordo verborum hujus loci hic est: μᾶλλον εἶχε καιρὸν τοῖς πράγμασι μὴ γενέσθαι (sc. τὴν εἰρήνην), ἢ γεγενημένην λυθῆναι νῦν δι' ἡμᾶς. Vulgo legitur γεγενημένην, quam lectionem Beckius sic defendit: ἡ εἰρήνη εἶχε καιρὸν τοῖς πράγμασι μᾶλλον μὴ γενέσθαι, ἢ γεγενημένην ἔχει καιρὸν λυθῆναι. „Sed qui pax nondum facta dici potest rebus prodesse?“ Schaefer. Neque pax ipsa, sed *rumpere pacem* habere aut non habere opportunitatem dicitur et construendum est: ἡ λυθῆναι νῦν τὴν γεγενημένην δι' ἡμᾶς καιρὸν ἔχει: ergo Infinitivus, ut paulo ante μὴ γενέσθαι, Subjectum est, qui ita Nominativum secum habere non potest. Matth. Gr. §. 536 et 539. Similis est illa Latinorum constructio: *praestat hominem esse, quam belluam*, ubi voces *hominem* et *belluam*, quia non habent Subjectum finitum, quo referantur, in Accusativo ponuntur; alia autem ratio et constructio est: *malo homo esse, quam bellua*. Xenoph. Mem. I, 7, 4: Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πλούσιον καὶ τὸ ἀνδρεῖον καὶ τὸ ἰσχυρὸν μὴ ὄντα δοκεῖν, ἀλυσιτελὲς ἀπέφαινε. Praeterea facile fieri potuit, ut littera ν propter sequentem particulam νῦν exiderit. Recte igitur Reiskius Nominativum in Accusativum mutavit, quem Bekkerus secutus est. — πολλὰ προείμεθα. Vid. ad §. 1. — ὧν ὑπαρχόντων, τότ' ἂν — ἦν, quae si haberemus, tum bellum tutius atque facilius, quam nunc, nobis esset. Plerique interpretatores τότε ad antecedens ὑπαρχόντων referunt verterent: quae quia tum habebamus. At haec non bene congruunt cum sequentibus ἂν — ἦν ὁ πόλεμος, quae aut vertenda essent: *bellum tutius fuerat*, quod propter parti-

culam ἂν fieri non potest; aut cum Wolfio: *bellum tutius gerere potuissemus*, quod probari non posse videtur, quia re vera bellum cum Philippo gesserant. Ergo tota enuntiatio est conditionalis secundum eam rationem, quam ad §. 7 explicavimus (ὡ εἰ ὑπῆρχε, τότ' ἂν — ἦν ὑμῖν ὁ πόλεμος), et τότε ad apodosin relatum cum vi post Participium positum est. Nam τότε, οὕτως, ἐπειτα, ἤδη Participiis cum gravitate subjici solent et aut effectum, aut consequentiam, aut causam exprimunt. Vid. ad Olynth. II. §. 17. Buttin. Gr. §. 131. 4. Not. 5. Cf. Phil. III. §. 71 et 73. Similiter tum apud Latinos in initio apodosis post Participia aut etiam totas enuntiationes ponitur. Sall. Cat. 61, 1: *Sed confecto proelio, tum vero cerneret, quanta audacia quantaque vis animi fuisset in exercitu Catilinae.* —

§. 14. Δεύτερον δὲ, sc. φημί, δεῖν, quod ex superioribus repetendum est, unde pendet Infinitivus ῥᾶν. — ῥᾶν, ὅπως μὴ — προαξώμεθα. Ὅρᾶν, sequente μὴ seu ὅπως μὴ, est *providere, procurare, cavere*, ut apud Latinos interdum *videre* usurpatur pro *providere*. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 46. §. 118. Hor. Sat. II, 3, 89: *credo, hoc Staberi prudentem animum vidisse.* Hoc sensu προορᾶν poni solet. Vid. ad §. 24. Similis forma est ὁρᾶτε μὴ, de qua vid. ad Phil. I. §. 20; apud Latinos *vide, ne*. Cic. Rosc. A. c. 48. Προάγειν et in Medio προάγεσθαι ἐπὶ τι vel εἰς τι est *illicere, permovere ad rem, quam notis; pertrahere ulterius, quam tu velis aut te deceat*. Reisk. in ind. Cf. infra §. 23. Phil. II. §. 2 init. Sed saepissime etiam bono sensu ponitur. Sic *producere* pro *impellere, adducere* Latini dicunt. Auct. ad Herenn. I, 4: *Producti sumus, ut de orationis partibus loqueremur.* — τοὺς

συνεληλυθότας τούτους καὶ φάσκοντας Ἀμφικτυόνας νῦν εἶναι εἰς ἀνάγκην καὶ πρόφασιν κοινοῦ πολέμου πρὸς ἡμᾶς. ἔγω γὰρ, εἰ γένοιθ' ἡμῖν πρὸς Φίλιππον πάλιν πόλεμος δι' Ἀμφίπολιν ἢ τι τοιοῦτον ἔγκλημα ἴδιον, οὐ μὴ μετέχονσι Θετταλοὶ μηδ' Ἀργεῖοι μηδὲ Θρῆβαῖοι, οὐκ ἂν ἡμῖν οἶομαι

Conjunctivus nullo modo ferri potest. Vid. ad §. 13. — ὑμᾶς) Vulg. At repugnat nexui orationis; quare ex Aug. 1 et Weim. Beckius et Bekk. recte ἡμᾶς dederunt. —

συνεληλυθότας τούτους καὶ φάσκοντας, sc. Thessalos, qui a Phocensibus olim ex Amphictyonia erant depulsi (Phil. II. §. 22), Argivos, Thebanos, alios, quos proxime nominat. Cum contemptu et insectatione de his orator loquitur, ut ex verbis τούτους καὶ φάσκοντας intelligitur. Nam Pronomen οὗτος saepe contemptum et insectationem quandam ad verba praegressa magis evehenda exprimit. Cf. Phil. III. §. 12. Vid. ad Phil. I. §. 3. φάσκειν autem est asseverare, dictitare, cum notione falsi. Cf. Phil. III. §. 8. 73. Vid. ad Phil. I. §. 46. Buttm. Gr. §. 92, 2. Athenienses, quum neque ipsi neque Lacedaemonii adessent (vid. §. 18), quum Phocenses, invitatis Atheniensibus et Lacedaemoniis (vid. de fals. leg. p. 446, 6), essent ejecti, et Philippus barbarus paulo ante deletis Phocensibus legem hujus concilii sanctissimam violaverat, hoc Amphictyonum concilium a Philippo convocatum non agnovit. Vid. ad Phil. II. §. 7. 22. Ibid. III. §. 32. Proleg. §. 3. 4. Hoc autem concilium, quod bis anno, vere Delphis, auctumno Thermopylis convocabatur (vid. infra §. 23. Paus. VII, c. 24, 3.), quamquam prioribus temporibus maximum erat vinculum concordiae, unde communis salus proficiscebatur (vid. Heeren. Ideen über die Polit., den Verkehr u. den Handel der alten Welt, III, 1, p. 201 sqq), apud Graecos hac aetate non amplius in magno erat honore, id quod patet quum aliunde, tum ex verbis oratoris nostri in fine hujus orationis: περὶ τῆς ἐν Ἀέλφοις σχιᾶς. Vid. A. G. Becker. p. 243 sq. Curabant Am-

phictyones et res publicas et sacras, neque omnes Graeciae civitates, sed duodecim tantum in eorum numero erant. Ac lege sancta erat vetitum, ne qua civitas in foedus recepta everteretur. — εἰς ἀνάγκην καὶ πρόφασιν κοινοῦ πολέμου πρὸς ἡμᾶς. Ne quis putet, se dicere, ex justa causa Amphictyones bellum inferre posse Atheniensibus, se ipse corrigens orator addit καὶ πρόφασιν. „Haec est summa hujus orationis. Non esse cujusquam unius populi neque ipsius Philippi vim per se metuentem; illud pertimescendum, si universi bellum gererent, idque eventurum, si decreto Amphictyonum Athenienses intercederent. Neque socios hostium esse timendos; illas enim societates valere, quae vexatis adsint; ad bellum aliis inferendum nullos esse socios. Cf. de Cor. p. 275: πόλεμον εἰς τὴν Ἀιτικὴν εἰσάγεις, Αἰσχίνη, πόλεμον Ἀμφικτυονικόν.“ Dounaeus. Cf. infra §. 19. — εἰ γένοιθ' ἡμῖν — οὐκ ἂν οἶομαι — προςπολεμήσαι. In enuntiationibus conditionalibus et cum Optativo, sequente Indicativo in apodosi, ponitur, si in protasi sermo est de re incerta, quae fieri possit; in apodosi autem de re, quae certe sit aut non sit pro eventu rei prioris. Cf. §. 15. Phil. II. §. 8; III. §. 11. Vid. ad Phil. I. §. 18. Matth. Gr. §. 525, 7. Particula ἂν pertinet ad πολεμήσαι eique verbo vim futuri temporis tribuit. Vid. ad §. 15 not. crit. Supra ad §. 4. Phil. I. §. 13. Cf. proxime §. 16 βοηθήσοντας ἂν — βοηθεῖν. — ἢ τι τοιοῦτον ἔγκλημα ἴδιον, aut aliam aliquam privatam contro-

τούτων οὐδένα πολεμήσαι, καὶ πάντων ἥκιστα (καὶ μοι 15
μὴ θορυβήσῃ μηδεὶς, πρὶν ἂν ἀκούσῃ) Θηβαίους, οὐχ ὥς
ἡδέως ἔχουσιν ἡμῖν οὐδ' ὥς οὐκ ἂν χαρίζοντο Φιλίππῳ, 18

§. 15. πρὶν ἂν ἀκούσῃ) Vulg. Non male; solet enim in rebus futuris, antecedente negatione, πρὶν cum Coniunctivo cum ἂν poni, quod docet Matth. Gr. §. 522. 2. C. ed. 2dae. Utramque autem constructionem conjunctam habes apud Hom. Od. II, 573. Variare solent codd. in hacce structura; apud alios enim deesse ἂν (ut h. l. ab Ald. Tayl., Aug. 4), apud alios Infinitivus (ut h. l. Aug. 4, Harl., Ald. Tayl., Par. 5, 6) pro Coniunctivo poni solet. *Neisigius* Conj. in Aristoph. L. I. p. 66 monet, hanc locutionem μὴ δικάσῃς πρὶν ἂν ἀκούσῃς quasi in proverbium abiisse, nec unquam ad πρὶν deesse ἂν; quare hanc particulam addi vult Brem. ad Aesch. adv. Ctesiph. p. 448. §. 60: μὴτ' ἀπογνώτω μηδὲν μήτε καταγνώτω, πρὶν ἀκούσῃ. Apud tragicos autem ἂν interdum abesse a Coniunctivo, Porson., Elmsl. et Hermann. ad Eurip. Med. 222 docuerunt, ubi tamen Infinitivum retinuit Porsonus, quem eundem nostro quoque loco recepi, ductus et codicum et Bekkeri auctoritate. Neque tamen ἂν omittere volui; addit enim Infinitivus vim futuri temporis (h. l. ἀκούσαι habet notionem Futuri

versiam. Ad τι Praepositio διὰ repetenda est. Solet enim, praesertim post ἦ, ὥς, ὥςπερ, ἀλλὰ Praepositio in altero membro omitti. Vid. Phil. III. §. 63. Olynth. III. §. 5. Cf. infra §. 18. Phil. III. §. 25. Matth. Gr. §. 595. 4. Idem apud Latinos quoque interdum fit apud Relativa. Cic. Phil. II. c. 15: *Fateor enim, me — tanta in maestitia fuisse, quanta ceteri optimi cives.* Vid. ad h. l. *Ἐγκλημα*, proprie *criminatio*, est *facinus*, de quo *quereris*. *Reisk.* Cf. Olynth. III. §. 7.

§. 15. Καὶ μοι μὴ θορυβήσῃ μηδεὶς, ac ne quis mihi obturbet. De θορυβεῖν vid. ad §. 3. „Demosthenes dicturus, quod aures Atheniensium respuerent, antevertit, et suppressit strepitum concionis.“ *Doun.* Cf. Phil. I. §. 14: ἐπειδὴν ἅπαντα ἀκούσῃτε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε. Plat. Apol. p. 20. E. c. 5: καὶ μοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ θορυβήσῃτε μηδὲν, ἂν δόξω τι ὑμῖν μέγα λέγειν. Cf. ibid. p. 27. B. Μὴ cum Coniunctivo Aoristi habet vim Imperativi prohibitive, qui idem in ejusmodi enuntiationibus, sed nonnisi in Praesente, poni potest. Vid. ad Olynth. II. §. 10. Herm. ad Vig. p. 809. *Μολ* est *Dativus ethicus*, de quo vid. ad Phil. I. §. 19: μὴ μοι μυρίους μηδὲ δισμύριους ξένους. Butt. Gr. §. 392. Vid. ad Cic. Rosc. A. c. 46: *Alter tibi descendit*

de palatio et aedibus suis. — οὐχ ὥς ἡδέως ἔχουσιν ἡμῖν. De vetere mutuoque odio Atheniensium et Thebanorum vid. ad Olynth. III. §. 26. Cf. infra §. 18. Hi summa commoda Philippo debuerunt, ut §. 21 docetur. De Cor. p. 240, 11: καὶ ἀναίσθητοι Θηβαῖοι γίλλον, εὐεργέτην, σωτήρα τὸν Φιλίππον ἡγούντο. πάντα ἐκεῖνος ἦν αὐτοῖς. De formula ἡδέως ἔχειν, bene cupere, favere, vid. ad Phil. II. §. 14. Cf. infra §. 18. — ὥς οὐκ ἂν χαρίζοντο Φιλίππῳ. In priori enuntiatione ὥς ἡδέως ἔχουσιν res certa est nec ab alio pendet; nam re vera etiam nunc Atheniensibus non favent; quare Indicativus positus est: posterior autem enuntiatione est hypothetica, nam suppressa est sententia: εἰ πόλεμος γένοιτο, et orator cum dubitatione seu modestia sententiam suam pronuntiat (vid. ad §. 12); unde Optativus cum ἂν in apodosi. In ejusmodi autem enuntiationibus utriusque rei ea conditio est, ut tempore incerto fieri possit; sed non certum est, num re vera fiat. Cf. §. 24. Vid. ad Phil. I. §. 12. Cf. Phil. III. §. 14. Variant autem modi, quamquam ab una enuntiatione pendentes, pro varietate sententiae. Vid. ad Olynth. I. §. 4 et 8. Phil. II. §. 8. — εἰ καὶ πάννυ φήσεῖ τις, etiam si, vel quomvis dicat aliquis. De Optativo vid. ad §. 14. Et καὶ sic posi

ἀλλ' ἴσασιν ἀκριβῶς, εἰ καὶ πάνν φήσειέ τις αὐτοὺς ἀναι-
σθήτους εἶναι, ὅτι, εἰ γενήσεται πόλεμος πρὸς ὑμᾶς αὐτοῖς,
τὰ μὲν κακὰ πάνθ' ἔξουσιν αὐτοὶ, τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεῦαν
ἕτερος καθεδεῖται. οὐχουν προεῖντ' ἂν ἑαυτοὺς εἰς τοῦτο,

exacti). Vid. ad §. 14. Phil. I. §. 13. Ceterum vid. ad Phil. I. §. 15. — φή-
σει) Aug. 1, Harl., cod. Vict., Bekk., quod ferri potest, ut Phil. I. §. 2. —
ὑμᾶς αὐτοὺς) Par. 2, 3, 5, Ald. Tayl., Append. Francf., Bav., Ald., Manut.
Sed vid. adn. — πρόειντο) Cod. Vict., Auger. προεῖντ') Vulg. Bekk.
Sed vid. Matth. Gr. §. 214. 1. Buttm. Gr. §. 96. προεῖντ') Bekk. et Rüdigerus,
probante Schasfero. Vid. ad Phil. II. §. 8. —

tum est, ut καὶ non ad εἰ, *etsi*, sed
ad πάνν pertineat, *etiam si*. Inter-
dum enim fit, ut in formula εἰ καὶ
hoc alterum vocabulum cum aliquo
eorum vocabulorum, quae sequun-
tur, conjungendum sit, quod lati-
num est *etiam si*. Vid. ad Phil. I.
§. 44: οὐκ ἔξιμεν αὐτοῖς — —, εἰ
καὶ μὴ πρότερον, ubi εἰ καὶ est
etiam si, et καὶ referendum est ad
μὴ πρότερον, non ad εἰ. Vid. Herm.
ad Vig. p. 832. Hac autem formula
indicatur, verum esse id, quod di-
cimus. Vid. etiam ad Phil. III. §. 4,
ubi de alia forma καὶ εἰ dicitur. —
ἀναισθήτους, *stupidos*. Stupor
Boeotorum in proverbium abiit.
Pind. Olymp. VI, 151 sq. ἀρχαῖον
ὄνειδος ἀλαθέειν λόγοις εἰ φεύγο-
μεν, Βοιωτῶν ὄν. Et Hor. Ep.
II, 1, 244: Boeotum in crasso jura-
res aëre natum. Vid. Erasmi. Adag.
I, 10, 6. Corn. Nep. Alcibi. 7: Om-
nes Boeoti magis firmitati corporis,
quam ingenii acumini inserviunt.
Athenaeus V. p. 186. F. cit. Jacob-
sio: τοῦτο γὰρ ὡς ἀληθῶς Βοιωτι-
κῆς ἐστὶν ἀναισθησίας συμπόσιον.
Lambin. ad Hor. l. l. hoc lepide
dictum Antagorae narrat: ὃς ἐπεὶ
ἀνεγίγνωσκε παρὰ Βοιωτοῖς τὸ τῆς
Θηβαΐδος σύγγραμμα, καὶ οὐδεὶς
ὑπεσημαίνετο, κλείσας τὸ βιβλίον
δικαίως, εἶπε, καλεῖσθε Βοιωτοί·
βοῶν γὰρ ὅσα ἔχετε. At Boeotia
protulit Hesiodum, protulit Epami-
 nondam et Pelopidam, protulit Pin-
 darum, lyricorum poetarum maxi-
 mum. Immerito igitur stultitia
crassumque ingenium ejus incolis
objectum esse videtur, quod idem
accidit Suevis, in quibus summi
viri, Wielandus, Schillerus, alii

exstiterunt. Ceterum plerisque in
locis, quibus de Thebanorum ratio-
ne agendi Demosthenes loquitur,
cum contemptu quodam eos per-
stringit. Cf. Phil. II. §. 19. De Cor.
p. 237, 14; ibid. p. 240, 11, qui
locus paulo ante allatus est. —
πρὸς ὑμᾶς αὐτοῖς. Hanc lectio-
nem flagitat sensus et jure cum Wol-
fio ceteri edd. praetulerunt alteri,
quae in multis libris est: ὑμᾶς αὐτοῖς.
Neque est, quod Pronomini ὑμᾶς,
quod singulari caret vi, ut recte
monet Rüdigerus, addatur αὐτοῖς.
— τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεῦαν
ἕτερος καθεδεῖται, *commoda i.*
e. fructus belli autem aucupans alius
subsidiabit. Tropus ab athletic sump-
tus est. Nam ἐφεδρος in ludis gym-
nicis proprie is dicebatur, qui, aliis
certantibus, sedebat observabatque
eventum certantium, postea cum
victore fatigato congressurus, quum
ipse viribus integer esset. Vid.
Auger. ad h. l. Inde ἐφεδρεῦειν
tropice usurpatur de iis, qui quasi
ex insidiis aucupantur tempus, dum
eo uti possint. Dem. de Chers. p.
100, 9: οὐχουν βούλεται τοῖς ἑαυτοῦ
καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν
ἐφεδρεῦειν. Soph. Aj. 603 sq.: καὶ
μοι δυσθεράπευτος Ἀίας ξύνεστιν
ἐφεδρος, ὃ μοι μοι, θεῖα μαντὰ
ξύνανλος. Valde appositum est illud
Virg. Aen. VI, 90: Nec Teucris ad-
dita Juno usquam aberit, sc. non
juvandi, sed vexandi gratia, sem-
per parata ad nocendum. Simili
modo Cic. Verr. Act. I, c. 2. §. 6
dicit: *hominem ab eo quaesitum esse*,
— *qui meum tempus obsideret*.
Id. Rosc. A. c. 8: *praesertim quum*
tam multi occupationem ejus obser-

μη κοινῆς τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς αἰτίας οὔσης τοῦ πολέμου. Οὐδέ γε, εἰ πάλιν πρὸς τοὺς Θηβαίους πολεμήσαιμεν 16 δι' Ὠρωπὸν ἢ τι τῶν ἰδίων, οὐδὲν ἂν ἡμᾶς παθεῖν ἡγοῦμαι· καὶ γὰρ ἡμῖν κακείνοις τοὺς βοηθήσοντας ἂν οἶμαι, εἰς τὴν οἰκειάν εἰ τις ἐμβάλοι, βοηθεῖν, οὐ συνεπιστρατεύσειν οὐδε-

§. 16. βοηθήσειν) Ind. Lamb. Vid. adn. —

vent tempusque aucupentur, ut — — aliquid hujusmodi muliantur. Vid. ad Olynth. II. §. 7. Cf. Isocr. de Pac. p. 186. §. 137. Augerus putat, voce ἔτερος significari Lacedaemonios, qui, viribus fracti proeliis ad Leuctras et Mantineam commissis (vid. ad Olynth. II. §. 27) cupide expectaverint Thebanorum perniciem, ut, dum Thebani bello cum Atheniensibus impliciti essent, civitates Peloponnesi, quae, illis adjuvantibus, ab ipsis defecerant, sub suam potestatem iterum redigerent. Melius tamen A. G. Becker cum aliis interpretibus Philippum innui arbitrat, qui quasi ἐμεδρος subsidabat et aucupabat atque ad se pertrahabat quasi praemia belli, ut Schol. Aug. explicat: κρατίζει τῶν ἀθλῶν ὁ Φίλιππος, secundum illud proverbium: duobus litigantibus tertius gaudet. Verbum καθεδεῖται, quod tropum a re athletica petitum continuat, h. l. industriam notat, quum alias verba καθῆσθαι, προσκαθεζεσθαι al. pigritiam et socordiam designent, de quo vid. ad Phil. I. §. 9. Eodem, quo h. l., sensu usurpatur Olynth. III. §. 18, ubi vid. adn.: ἀκινδύνως ὄρων ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι. Latini voce assidere ita utuntur. — προεῖναι ἂν, praecipitabant. Modeste orator sententiam suam pronuntiat; quare Optativum adhibuit. Vid. ad Phil. I. §. 31. Cf. Phil. II. §. 11. Vid. supra §. 12. De forma cf. Phil. II. §. 8. — εἰς τοῦτο i. e. εἰς τοῦτον τὸν κίνδυνον. —

§. 16. οὐδέ γε, — οὐδὲν ἂν. Nota οὐδέ in initio orationis positum ita, ut interjecta enuntiatione negatio repetatur ad verbum, quod gravitatem sententiae addit. Exempla congescit Bremius ad Aesch. adv.

Ctesiph. §. 78: οὐδέ γε ὁ ἰδίᾳ πονηρὸς οὐκ ἂν ποτε γένοιτο δημοσίᾳ χρηστός. Cf. Soph. Ant. 5 et 6. Sic Olynth. III. §. 24 post μηδέ in initio enuntiationis positum, interjecta enuntiatione, gravitatis et perspicuitatis causa repetitur: εἰτ' οὐκ αἰσχύνησθε, εἰ μὴδ', ἀπάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ἐκείνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε; — πάλιν πολεμήσαιμεν δι' Ὠρωπὸν. Multum de hac urbe dimicatum erat prioribus temporibus inter Athenienses et Thebanos. Ejus enim incolae Atheniensibus sese tradiderant. Postea Themison quidam Eretriensis collecta manu exsulum eam cepit (Olymp. CIII, 5. a. Chr. 366 — 365) Thebanisque ipsi contra Athenienses auxiliantibus tradidit, qui eam Atheniensibus non reddiderunt. Diod. XVI, 76. Xenoph. Hell. VII, 4, 1 narrat, Athenienses, quum hanc urbem recuperare voluissent, desertos esse a sociis, quam rem Demosthenes hic innuere videtur. Infra §. 24 suadet civibus suis, ut eam Thebanis concedant. Cf. supra §. 10. — καὶ γὰρ, etenim profecto. Formulae καὶ γὰρ, καὶ γὰρ τοι, καὶ γὰρ οὖν, etenim profecto, sane indicant, id, quod fiat, pro rerum natura fieri debuisset. Vid. ad Phil. I. §. 6. Phil. III. §. 14. cf. proxime. — τοὺς βοηθήσοντας ἂν — βοηθεῖν, eos, qui adjuvarent, — adiuturos esse. Beckius putat, βοηθεῖν non praesens tempus, sed Futurum Atticum esse, propter sequens συνεπιστρατεύσειν. Formam Atticam quod attinet, nihil repugno. Vid. Buttm. Gr. §. 86. 8. Not. 11 seq. Neque Reiskio erat dubitandum, num Graecum esset βοηθήσοντας βοηθήσειν. Satis multa exempla duorum Futurorum in una

τέροις· καὶ γὰρ αἱ συμμαχίαι τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον,
ὧν καὶ φροντίσειεν ἂν τις, καὶ τὸ πρᾶγμα φύσει τοιοῦτον
17 ἐστίν· Οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης ἕκαστός ἐστιν εὐνους οὗθ'

ὄν) Ald., Wolf., Auger., Beck. Vid. adn. —

enuntiatione conjunctorum comparavit Voemel. ad h. l., equibus unum adscribere sufficit. Aesch. adv. Ctesiph. p. 540. §. 152: ἐπιχειρήσειν ἐθελήσεις, ubi vid. Brem. At opus non esse censo; nam particula ἂν ad βοηθεῖν referendum huic vim futuri temporis tribuit, ut supra §. 14, ubi vid. adn. Atque ita βοηθεῖν bene respondet sequenti συνεπιστρατεύσειν. Nec desunt loci, in quibus Praesens cum Futuro conjunctum est. Cf. Xenoph. Mem. I, 1, 8. Loheck. ad Phrynich. p. 747. — εἰς τὴν οἰκείαν εἴ τις ἐμβάλοι, οὐκ αὐτῶν τῶν συμμαχῶν, ἀλλὰ τῶν πολεμουμένων εἴτε Θηβαίων εἴτε Ἀθηναίων. Wolf. Sensus totius loci est: Si pugnamus ad vim propulsandam, socii utrique nostrum aderunt; non aderunt, si aliis vim inferre volumus. — Solebat hoc fieri apud civitates Graeciae, ut, quamquam societate conjunctae, tamen denegarent auxilium, si qua civitas non ad suas res defendendas, sed ad aliam civitatem impugnandam arma ceperat. Vid. quae proxime orator ipse de hac redicit. Hanc ob causam Phocenses Thebanis, quum in Peloponnesum impetum facerent, quamquam foedere cum iis juncti, auxilia petentibus denegarunt, dicentes: οὐ συνθήκαι σφίσις αὐτοῖς εἶναι, εἴ τις ἐπὶ Θήβας ἴοι, βοηθεῖν, ἐπ' ἄλλους δὲ στρατεύειν οὐκ εἶναι ἐν ταῖς συνθήκαις. Xenoph. Hell. VII, 5, 4. Cf. Aesch. adv. Ctesiph. p. 482. §. 90. — οὐ συνεπιστρατεύειν. Observa Asyndeton pro οὐ δέ, in quo usu cum Graecis congruunt Latini, qui in altero negativo enuntiationis membro Conjunctiones et vel vero omittunt, si duae res plane sibi opponuntur; si autem correctio prioris membri est neque mera oppositio, et non s. ac non dicitur. Liv. XXVIII, 43: Nihil me isto (Ati-

lii) tu exemplo terrueris: si hoc bello, non priore, si nuper, et non annis ante quinquaginta ista clades accepta foret, qui ego minus in Africam, Regulo capto, quam, Scipionibus occisis, in Hispaniam trajicerem? Vid. Zumpt. Gr. p. 520 ed. Aiae. Verbum συνεπιστρατεύειν notat: una cum aliquo expeditionem suscipere in regionem alienam invadendam. Auger. — τοῦτον τὸν τρόπον, hanc rationem, pertinet ad ea, quae sequuntur. Vid. ad §. 8 init. — ὧν καὶ φροντίσειεν ἂν τις, quarum (sc. societatum) quis etiam rationem habeat i. e. quas etiam magni faciat. Perperam Rüdigerus ὧν ad socios refert, vertens: haec est ratio societatum etiam erga eos socios, quos quis maxime diligit. Nam summa loci sententia non continetur ratione sociorum, sed societatum. Nec magis ὧν probandum est; dubito enim, num orator, hoc si voluisset, καὶ posuisset. Praeterea non memini, me φροντίσειν cum Accusativo apud Demosthenem constructum legere, sed cum Genitivo aut solo aut adhibita Praepositione περί. „Absurdum dicit orator, de aliusmodi foederibus cogitare; nullum non foedus, cujus ratio haberi possit, tale esse, ut οἱ σύμμαχοι sibi, deinde cociis prospiciant.“ Schaefer. —

§. 17. οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης — σῶς τε εἶναι καὶ κρατεῖν, non aequae (ad aquam partem) usque eo (ἄχρι τῆς ἴσης — sc. μόρας i. q. ἔξ ἴσης, Vid. Vig. p. 96) unusquisque benevolus est nec nobis neque Thebanis, ut et salvi simus et imperemus (sc. nos et Thebani). Notandum est grave Asyndeton, quum haec enuntiatio sine conjunctione antecedenti adnectatur, Vid. ad Phil. II. §. 4. Vulgo legitur ὥστε εἶναι. Reiskius de suo dedit σῶς τε εἶναι,

ἡμῖν οὐτε Θηβαίοις, σῶς τε εἶναι καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι πάντες ἂν βούλοιντο ἔνεχ' ἑαυτῶν, κρατήσαντας δὲ τοὺς ἐτέρους δεσπότας ὑπάρχειν αὐτῶν οὐδὲ εἰς. Τί οὖν ἡγοῦμαι φοβερόν, καὶ τί φυλάξασθαι φημι δεῖν ἡμᾶς; ὅπως μὴ κοινὴν πρόφασιν καὶ κοινὸν ἔγκλημα ὁ

§. 17. ὥστε εἶναι) Vulg. Reisk. de sno dedit σῶς τε εἶναι. Recte. Vid. adn. Auger. conjecit: ὥστε σῶς τε εἶναι, quem Schaeferus, ὥστε requirens, ita probat, ut ex Lamb. indicis lectione ὥστε βούλεσθαι εἶναι addi βούλεσθαι scribique velit: ὥστε σῶς τε βούλεσθαι εἶναι. Sed vid. adn. — ἅπαντες) Vulg. Vid. ad §. 4 not. crit. — ἔνεκα ἑαυτῶν) Vulg. ἔνεκα γε ἑαυτῶν) ex Par. 8 Reisk. et Beck. At γε additamentum esse videtur, quod per se facile intelligitur. Bekk. cum cod. Σ dedit ἔνεχ' αὐτῶν. Cf. §. 23. — αὐτῶν) Cod. Vict. (in margine: αὐτῶν) Auger. Male. Vid. adn. — ἡμᾶς) Bav., sed cum ὕ superscripto; et sic dederunt Reisk. et Bekk. Sed Auger. et Beck. vulgatam restituerunt. Male. —

quod Beckius recepit, nec immerito. Nam primum facile fieri potuit, ut propter ultimam literam in Θηβαίοις litera σ in σῶς omitteretur. Deinde verba σῶς τε εἶναι καὶ κρατεῖν optime respondent sequentibus ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι — κρατήσαντας — ὑπάρχειν αὐτῶν, quae verborum iteratio consulto quaesita ab oratore videtur, quae eadem egregia iteratio partimperiit, si recipis ὥστε εἶναι, quamquam non infitias eam, verbum εἶναι eandem, quam σῶς τε εἶναι, habere significationem. Wolfius hoc εἶναι bene interpretatur: ζῆν, μὴ ἀνστιάτους γίνεσθαι, σῶς ὑπάρχειν, et comparat Cic. Off. I, 12, 38: Cum altero certamen honoris et dignitatis est, cum altero capitis et famae. Sic — cum Cimbris bellum gerebatur, uter esset, non uter imperaret. Vid. ad Phil. III. §. 56: ὅτ' ἦν ἡ πόλις, quum urbs existeret i. e. incolumis esset. Cf. Plat. Euthyd. p. 275, 11. Criton. p. 50. c. 11. At repetitio ejusdem verbi quanto majorem vim habeat, nemo non videt. Itaque ὥστε interpretamentum vetustissimum esse videtur ejus, qui verbis ἀχρεῖ τῆς ἰσῆς Conjunctionem ὥστε sequi debere existimavit. Nec ὥστε prorsus necessarium est; non raro enim haec vocula ante Infinitivum omittitur, ubi alias ponitur. Xenoph. Mem. II, 2, 3: τὸν δὲ πρὸ πάντων χρημάτων καὶ πόρων πραιμὴν ἂν φίλον

μοι εἶναι. Post idem verbum πρῶτα-σθαι ponitur ὥστε Xenoph. Cyr. III, 1, 36; ibid. VIII, 4, 23. Vid. Matth. Gr. §. 534. d. Βούλεσθαι autem, quod dat Ind. Lamb., facile potest cogitatione suppleri. Ita nihil nos cogit, ut aut Augeri conjecturam: ὥστε σῶς τε εἶναι recipiamus, aut Schaeferi scripturam, quam vid. in not. crit.; neque opus est, cum Beckio εἶναι pro ἐξεῖναι explicare hoc sensu: ut liceat etiam imperium in ceteros capessere. Sensus autem loci est: non ita benevoli sunt socii nostri, ut aequaliter velint, nos et salvos esse et imperare aliis, sed salutem quidem nostram cupiunt, imperium non cupiunt. — ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι, sc. τοὺς ἑαυτῶν συμμαχούς. Beckius. — πάντες sc. οἱ συμμαχοῦντες. — κρατήσαντας δὲ τοὺς ἐτέρους. Hoc alii interpretantur, ut supra κρατεῖν τῶν ἄλλων, aliis imperantes; alii verbo κρατήσαντας recte significationem vincendi tribuentes interpretantur cum Wolfio: ut vero alterutri, victoria potiti, ipsis dominentur. Ego sic explicandum censeo: ut vero victoria de aliis (i. e. de altera parte, de hostibus) potiti ipsorum imperatores evadant. Practerea enim, quod κρατεῖν cum Accusativo potissimum habet notionem vincendi, superandi (Matth. Gr. §. 538. b. Rost. Gr. p. 521 sq. Not. 4), sic optime Pronomina τοὺς ἐτε-

18 μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβη. Εἰ γὰρ Ἀργεῖοι μὲν καὶ Μεσσήνιοι καὶ Μεγαλοπολῖται καὶ τινες τῶν λοιπῶν Πελοποννησίων, ὅσοι γε δὴ τὰ αὐτὰ τούτοις φρονοῦσι, διὰ τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῖν ἐπικηρυκίαν ἐχθρῶς σχήσουσι καὶ τὸ δοκεῖν ἐκδέχεσθαι τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων, Θη-

§. 18. ὅσοι γε δὴ) Particulas γε δὴ, quae absunt ab Aug. 4, 5, Rav., Append. Francf. et Harl., omisit Bekk.; male. Vid. adn. „Vix credam, a librariis addita

ρους et αὐτῶν opponuntur. Aoristus χρητήσαντας quoque huic explicationi favet. Sensus igitur est: socii nostri nobiscum in bellum ad vim aliis inferendam proficisci nolumus, ne, hostili parte superata, ipsorum domini existamus. — οὐδὲ εἰς sc. βούλοισιν ἂν, quod ex superioribus ἂν βούλοιντο supplendum est. Vid. ad §. 7 οὐδὲ εἰς γὰρ. — τί οὖν ἡγοῦμαι — ὑμᾶς. Est haec figura, quae Subjectio dicitur, sive, ut Cic. de Orat. III, 54 explicat, sibi ipsi responsio. Cf. Phil. I. §. 3; II. §. 7. 24. Vid. Cic. Rosc. A. §. 2: Quid ergo? audacissimus ego ex omnibus? Minime. At tanto officiosior, quam ceteri? Ne istius quidem laudis ita sum cupidus, ut aliis eam praereptam velim. — ὅπως μὴ — λάβη. Sensus est: Cavendum est, ne omnibus civitatibus communem contra nos belli gerendi occasionem seu speciem praebemus. Jam diu enim multae civitates Graeciae infensae sunt Atheniensibus, in quos, si causa communis oblata erit, conjunctae impetum facient. —

§. 18. Εἰ γὰρ Ἀργεῖοι μὲν καὶ — καὶ τινες. Grave est Polysyndeton, qua figura novo novum addituri rei gravitatem sensim adaugere volunt oratores. Cf. Phil. III. §. 26. Vid. ad Phil. I. §. 4. 8. 32. — ὅσοι γε δὴ — φρονοῦσι. Non omiserim γε δὴ, sane quidem seu nempe quotquot, wenigstens gewiss etc., quod Bekkerus ex codd. nonnullis fecit. Poterant enim et aliae Peloponnesi civitates infensae esse Atheniensibus, neque tamen idem spectare et velle, quod Argivi atque Messenii. „Tum duae factiones erant in Peloponneso, pars cum

Lacedaemoniis sentiebant, plerique contra.“ Doun. De φρονεῖν τὰ τινος, a partibus alicujus stare, vid. ad Phil. III. §. 18. Xenoph. Hell. VII, 5, 5: Πλαμινώνας ἐλογίζετο ἐν Πελοποννήσῳ σφίσις ὑπάρχειν Ἀργείους τε καὶ Μεσσηνίους καὶ Ἀρκάδων τοὺς τὰ σφέτερά φρονοῦντας. De Pronomine οὐ αὐτός cum Dativo vid. ad Phil. II. §. 18. — διὰ τὴν — ἡμῖν ἐπικηρυκέσαν. Reiskius ad ἡμῖν subaudiendum censet οὖσαν vel ὑπάρχουσαν. At sine causa; est enim Dativus commodi pro Genitivo ἡμῶν, qualis Dativus frequens est apud Demosthenem. Vid. ad Olynth. III. §. 22: εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. Cf. Phil. II. §. 2. Cic. Brut. c. 83: Demochares fuit Demosthenis sororis filius. Vid. ad Cic. Rosc. A. c. 2. Hunc autem Dativum consulto orator posuisse videtur, quia etiam ad ἐχθρῶς σχήσουσι pertinet. Ceterum dictum est pro: διὰ τὸ ἡμᾶς ἐπικηρυκεῖσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους, et διὰ pertinet etiam ad τὸ δοκεῖν ἐκδέχεσθαι, secundum usum, quem modo §. 14 extr. habuimus, ubi vid. citt. Harpocrat. s. v. ἐπικηρυκέσαν interpr. τὸ περὶ φίλλας καὶ διαλλαγὰς κήρυκας πέμπειν. Vid. Valcken. ad Ammon. I, 20. Est autem Substantivum ἑπικηρυκεῖσθαι et cum Dativo (cf. Isocr. Paneg. p. 73. §. 157) et cum Praepositione πρὸς cum Accusativo construitur. Cf. Dem. Lept. p. 472 extr., ubi Fr. A. Wolf. notat, verbum inde ductum esse, quod legationibus de pace fere caduceator, κήρυξ, addi solitus sit. Ratio hujus legationis de pace seu pactione non

βαῖτοι δὲ ἔχουσι μὲν, ὡς λέγουσιν, ἀπέχθῶς, ἐπὶ δὲ ἐχθρο-
τέρως σχήσουσιν, ὅτι τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας σώζομεν

esse: *nempe quotquot.* Schaefer. — ἐχθροτέρως) Vulg. ἐχθροδαστέ-
ρως) Ald. prior, Aug. 2, cod. Vict, ἐχθροτέρως) Harl. „In scriptura Harl.
auspicior latere ἀπεχθεσιτέρως, quod verum videtur, quum antecesseris non
ἐχθρῶς, sed ἀπέχθῶς.“ Schaefer. Non male. —

satis manifesta est. Lucches. p. 369
putat, innui eam legationem, quam
Athenienses post pugnam Leuctri-
cam (a. 371. Vid. ad Olynth. II. §.
27) ad Lacedaemonios miserint,
pacem cum iis et foedus contra
Thebanos inituri (Xenoph. Hell.
VI, 5). At recte A. G. Beckerus
monet, vetustiorē hanc rem esse;
quam ut huc possit referri. Sed
Athenienses inter bellum Phocense
legatos ad Lacedaemonios misisse
de foedere contra Thebanos in-
eundo videntur. Spartani enim;
victis Argivis et Messeniis (vid. ad
Phil. II. §. 9), Megalopolitanos quo-
que aggressi sunt; qui auxilia peti-
verunt et ab Argivis, Messeniis,
Sicyoniis Thebanisque, et ab Athe-
niensibus, qui iidem a Lacedaemo-
niis in auxilium vocati sunt. Diod.
Sic. XVI, 59. Athenienses igitur
pactionem inire cum Spartanis vo-
luisse videntur sub hac conditione,
ut, si Megalopolis et Messene ite-
rum diruerentur, Thespiac, Orchome-
nus et Plataeae restituerentur;
atque Oropus ipsis redderetur.
Vid. Dem. pro Megalop. p. 206 et
208. 5 sqq. Voemel. ad h. l. Pro-
leg. P. I. §. 13. P. II. §. 7. Ut-
cunque res se habet, aliqua con-
iunctio Atheniensibus cum Laceda-
emoniis hoc tempore intercede-
bat, quae erat suspecta Peloponne-
siis, denuo timentibus, ne illa con-
iunctio in Lacedaemoniorum po-
testatem redigerentur. — ἐχθρῶς
σχήσουσιν sc. ἡμῖν, quod ex an-
tecedente ἡμῖν subaudiendum est.
= ἐχθροτέρως τῶν ἐκείνων
παραγμύλων, captare s. prae-
stolari aliquid eorum, quae ab illis
gerantur. Ἐχθροτέρως (proprie ex-
cipere aliquid, deinde expectare);
Lucches., Down., Abresch., Taylor,
Beck., Jacobs. pro ἀποδέχεσθαι,

ἐπαινεῖν accipiunt interpretantes;
non societatem habere (adutores s.
probatores esse) eorum, quae ab
illis (Lacedaemoniis) gerantur. At
haec vocis significatione posterioris
Gracitatis est, quod Voemel. mo-
net. Harpocrat. s. v. ἐχθροτέρως
expl. παρ' ἐκείνων λαβόντα αὐτὸν
ἐγχεῖσθαι τὸ δεύτερον. Est igitur
ἐχθροτέρως τὴν fere idem, quod su-
pra §. 15 ἐπεδρεῦναι τινί, quod
Reiskius docet, expectare s. aucu-
pāri aliquid, quod alteri praecripiat.
Bene idem Reisk.: „sublegere ab al-
tero ommissa aut abjecta aut si quae
ipsi imprudenti et invito exciderint;
sibi quae vindicare; vel, in vicem
defatigati et ex arena excedentis
recentem succedere; vel insidiari
fructui laborum ab aliis exantlato-
rum.“ Hoc sensu infra §. 20 Phi-
lippus gloriam belli Phocensis a
Thebanis confecti iis praecripisse
dicitur. Optime autem Schaeferus,
Reiskio illece, sensum ita enodavit:
„captare sive praestolari occasionem
aliquid rerum ab illis gestarum no-
strum in usum convertendi,“ nisi
quod ἐκείνοις ad Argivos, Messe-
nios etc.; Lacedaemoniorum hostes,
refert; quum ad Lacedaemonios
ipsos referendum sit; illud enim si
orator voluisset, eum αὐτοῖς scrip-
sisse arbitror. Praeterea, quum
in hoc bello Lacedaemonii superio-
res, Argivi ceterique populi cum
iis conjuncti inferiores essent, ve-
risimilius est, Athenienses aliquem
laborum fructum praecripisse vic-
toribus, quorum socii erant, quam
victis. — Θηβαῖοι — ἀπέχθῶς.
Vid. ad §. 15. — τοὺς παρ' ἐκεί-
νων φεύγοντας, i. e. τοὺς ἐκεί-
νων παραγμύλων. Saepē vox φεύγων
pro φεύγας de exultantibus dicitur
et Substantivi vicē suūgitur; quare
illa forma de omnibus temporibus

καὶ πάντα τρόπον τὴν δυσμένειαν ἐνδεικνύμεθ' αὐτοῖς, Θετταλοὶ δ' ὅτι τοὺς Φωκίων φυγάδας σώζομεν, Φίλιππος δέ, **19** ὅτι κωλύομεν αὐτὸν κοινωνεῖν τῆς Ἀμφικτυονίας, φοβοῦμαι, μὴ πάντες, περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος ὀργιζόμενοι, κοινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον, τὰ τῶν Ἀμφικτυόνων δόγματα προστησάμενοι, εἴτ' ἐπισπασθῶσιν ἕκαστοι πέρα

§. 19. ὀργιζόμενος) Vulg. Sed Pluralem ex Ald. Tayl., Aug. 1, 2, Append. Francf. Beisk., Auger., Beck., et Bekker. receperunt. Vid. adn. — καὶ πέρα) Cod. Vict., probante Wolfio. Sed vid. adn. περὶ τοῦ) Par. 2, 3, 7, Ald. Tayl., Aug. 2, Bay. Sed aut ex sequenti περὶ, aut ex interpretamento natum est, quod Rüdig. docet. —

usurpatur. Vid. Fr. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 473, 20: Isocrat. Archid. p. 130. §. 68: πλείους δὲ φεύγουσι, νῦν ἐκ μιᾶς πόλεως ἢ πρότερον ἐξ ἀπάσης τῆς Πελοποννησίου. Schaefer. ad Eurip. Orest. 740 haec docet; Plura sunt Praesentium Participia, quae Substantivorum instar verbalium modo vim verborum indicant, omni temporis notione oblitterata. Pariter φεύγων saepe i. q. φυγάς ideoque a libris passim confusum cum φυγών. Vid. ad Phil. II. §. 55. Olynth. I. §. 2. Intelliguntur autem incolae Orchomeni, Coroneae, Corsiarum aliarumque urbium Boeotiae, qui, quum a Phocensium parte fuissent, seque in libertatem a Thebanis ereptam vindicassent, his devictis a Philippo Thebanis traditi ab iisque in servitutem redacti sunt. Dem. de fals. leg. p. 375, 12; ibid. p. 445. Diod. Sic. XVI, 58. Ex iis potissimum Coronei, veriti, ne idem accideret ipsis, quod olim Orchomeniis, qui victi in servitutem Thebas abducti erant, Athenas confugerunt, ubi benigne excepti sunt. Ac prioribus quoque temporibus Athenienses eos, quos Thebani aliiq. eiecerant, in suam urbem receperant. Xenoph. Mem. III, 5, 12. — Θετταλοὶ δὲ — σώζομεν. Omnium infestissimi Phocensibus erant Thessali, qui tanto in illos odio erant inflammati, ut, non contenti, dirutas esse Phocensium urbes terramque vastatam, hoc Amphictyonum edictum perfecrunt, ut Phocensium exsules, tan-

quam sacrilegi, piaculares haberentur, quos, qui vellet, undique retrahere posset. Diod. Sic. XVI, 60. Hos Athenienses in urbem receptos servaverunt. Proleg. §. 3. Dem. de Cor. p. 250 extr. Aesch. de fals. leg. p. 507 sqq. Odium autem inter has duas nationes profectum est ex bello sacro, de quo vid. Proleg. P. I. §. 9 sqq. — Φίλιππος δ', ὅτι — κωλύομεν. Nam Athenienses nullos miserant legatos ad conventum Amphictyonum. Dem. de fals. leg. p. 580, 18. Rüdig. Vid. ad §. 14. Proleg. §. 4. —

§. 19. πάντες — ἕκαστος ὀργιζόμενοι. Observa memorabilem constructionem, qua orationem ab omnibus (πάντες) cum gravitate ad singulos (ἕκαστος) convertit orator, adjecto Participio in Plurali, quod saepissime fit. Vid. ad Phil. I. §. 7. Cf. Phil. III. §. 29. Phil. I. §. 48: οἱ δὲ λόγους πλείττοντες ἕκαστος περιεργόμεθα. Matth. Gr. §. 501. a. Not. Vid. ad §. 4. Unde patet, Pluralem ὀργιζόμενοι praefendum esse vulgatae lectioni ὀργιζόμενος. Similis usus apud Latinos est. Curt. III, 6: pro se quisque dextram ejus amplexi grates habebant velut praesenti deo. Vid. ad Cic. Verr. Act. I. c. 14. Solent πᾶς et ἕκαστος jungi, ut ἕκαστος et εἷς. Vid. ad §. 26. Vig. p. 151. — ἀγάγωσι τὸν πόλεμον, invehant bellum in nos, bellum nobis inferant. Est haec dictio non admodum usitata. Vid. Phil. III. §. 7 not. crit. Sic Dem. de Cor. I. supra ad §. 14 allato: πόλεμον εἰς ἀγειν. Alias di-

τοῦ συμφέροντος ἑαυτοῖς ἡμῖν πολεμῆσαι, ὥσπερ καὶ περὶ Φωκέας. Ἴστε γὰρ δὴπον τοῦθ', ὅτι νῦν Θηβαῖοι καὶ 20 Φίλιππος καὶ Θετταλοὶ οὐχὶ ταῦτά μάλιστα ἕκαστοι ἐσπουδακότες ταῦτά πάντες ἐπραξαν· οἷον Θηβαῖοι τὸν μὲν Φίλιππον παρελθεῖν καὶ λαβεῖν τὰς παρόδους οὐκ ἠδύναντο

§. 20. ταῦτά ἕκαστοι μάλιστα) Aug. 1, Harl., Bekk. Sed μάλιστα ad ταῦτά pertinere videtur, in quo Pronomine praecipua vis hujus loci sita est. — ἠδύναντο) Aug. 1, Ald., P. Manut., etiam cod. Vict. Sed ἠδύναντο magis Atticum est. Vid. Matth. Gr. §. 162. ed. 2dae. Eadem varietas obtinet infra §. 21

citur πόλεμον αἰρεσθαι (vid. ad §. 5), ἐκφέρειν (vid. ad Olynth. III. §. 21), ἐπιφέρειν, ποιεῖν. — τὰ — δόγματα προσιτησάμενοι, Amphictyonum decreta praetextentes. Προσιστασθαι i. q. προφασίζεσθαι est collocare aliquem ante se, pone tergum ejus se abdere, quo tectus aliquid peragere potes. Reisk. in ind., ubi citatur Dem. adv. Timocr. p. 709, 1: τὴν διοίκησιν καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς προσιτησάμενος. Isti autem Amphictyones dicere potuerunt, Athenienses, quum socii et tutores sacrilogorum essent, eadem, qua hi essent affecti, poena dignos esse; quare cautionem adhibendam nec illos irritandos esse Demosthenes jubet. — ἐπισπασθῶσιν, i. q. ἐπείλυσθῶσιν, attrahantur. Thuc. IV, 9: ἐπισπασθῶσιν αὐτοὺς ἡγεῖτο προθυμήσεσθαι, ubi Schol. eodem modo explicat. Rüdiger. — πέρα τοῦ συμφέροντος, contra utilitatem suam, i. q. καὶ παρὰ τὸ συμφέρον ἑαυτοῖς. Beck. Καὶ, quod ante πέρα in cod. Vict. legitur et a Wolfio desideratur, interpretamentum est. Facile enim potest suppleri. Sic vel s. etiam omittunt Latini. Cic. Rosc. A. c. 39: ille, qui sese facturum receperat, nonne si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset, damnatus per arbitrum et rem restitueret et honestatem omnem amitteret? — περὶ Φωκέας, de Phocensibus, i. e. contra Phocenses. Περὶ, quoniam omnino notat de (vid. ad Olynth. III. §. 19), cum Accusativo significare potest contra. Matth. Gr. §. 589. C. Suppleri potest γέγονεν vel συνέβη, nisi ἐπισπασθῶσιν huc referri mavis.

Significat Phocensis belli societate multos cum detrimento suo implicatos. Wolf. Thebani cum aliis Boeotiae civitatibus, Locrenses, Thessali magnos sumptus in hoc bellum fecerant. Vid. Proleg. P. I. §. 9. 12. P. II. §. 1. —

§. 20. Ἴστε γὰρ δὴπον τοῦθ'. Vid. ad §. 8. init. „Probatio est superiorum, ut particula causalis ostendit.“ Dounaeus. — οὐχὶ ταῦτα — ἐσπουδακότες, i. e. κατὰπερ οὐ τὰ αὐτὰ ζητοῦντες. Similiter etsi, quamquam apud Latinos ad Participium omittuntur. Cic. Tusc. Disp. I, 27: Ut oculus, sic animus, se non videns, alia cernit. — ταῦτά πάντες ἐπραξαν, eadem omnes effecerunt. „Omnes enim, dum suum quisque commodum se putabat sectari, Philippi opes et gloriam auxerunt. Quod proximis exponitur.“ Voemel. Cf. infra §. 25: εὐρήσετε ἕκαστον πολλὰ προηγμένον, ὃν οὐδὲν ἐβούλετο, πράξαι. Wolfius putat, etiam sic explicari posse: eodem modo cum illis actum est. Male; nam inter τοὺς πράξαντας Philippus quoque numeratur, quod Schaeferus contra eum monet. — οἷον, velut, verbi causa. Cf. Olynth. I. §. 14. Idem interdum ὥσπερ significat. Cf. Xenoph. Mem. I, 1, 9; II, 1, 5. — παρελθεῖν (sc. εἰς τὴν Ἑλλάδα) καὶ λαβεῖν τὰς παρόδους. Intelliguntur Thermopylae cum ceteris hujus terrae angustiis et castellis. Cf. Phil. III. §. 32 ibique adn. Phil. II. §. 7. Quas angustias quum teneret, facile Boeotiam et Phocidem tenuit. — οὐδέ γε, sc. ἠδύναντο κολῦσαι, nec adeo quidem impedire potuerunt.

κωλύσαι, οὐδὲ γὰρ τῶν αὐτοῖς πεπονημένων ὕστατον ἐλθόντα
21 τὴν δόξαν ἔχειν. Νυνὶ γὰρ Θηβαίοις πρὸς μὲν τὸ τὴν
 χώραν κεκομίσθαι κάλλιστα πέπρακται, πρὸς δὲ τιμὴν καὶ
 δόξαν αἰσχίστα· εἰ γὰρ μὴ παρῆλθε Φίλιππος, οὐδὲν ἂν

In verbo ἡβούλοντο, ubi Beckius notat: „Atticis ἡβούλοντο propria est forma. Moeris p. 175. Thom. Mag. p. 258. Gregor. Cor. p. 46.“ Ceterum in hisce codicum auctoritati parendum est; quare infra §. 22 ἐβούλετο vulgo scribitur, ubi vid. citt. Vid. Buttm. ad Dem. Mid. p. 20. §. 8. — τῶν αὐτοῖς πεπ.) Haec est lectio vulgata. Alii αὐτοῖς, minus bene; nam Subjectum antecedentis enuntiationis in haec mutatum est. Vid. ad §. 22 not. crit. Phil. II. §. 9. Olynth. I. §. 7. —

§. 21. ἔχειν, καὶ κεκομίσθαι) Par. 7, Bav., Ald., Felic., P. Manut., Wolf,

γε, ja, gar, vocem praegressam acuit (vid. ad §. 8) vel potius οὐδὲ γε totam sententiam praegressam adauget. Dem. de fals. leg. p. 599, 10 cit. Voemelio: οὐδὲ γε τοὺς χρόνους ἴσον ἐστ' ἀδίκημα ὀλιγαρχίας, ἢ τυράννου παρελῆσθαι, καὶ ὑμῶν οὐδ' ὀλίγου γε δεῖ. — τῶν αὐτοῖς πεπονημένων, eorum, quae ipsi magno cum labore comparaverant. Probo vulgatam αὐτοῖς pro αὐτοῖς. Non raro enim αὐτοῖς reciproce praesertim in antithesi (Thebani Philippo, qui postremus advenerat, opponuntur) usurpatur, se ipsum, se ipsos, non aliquem, ut res aut persona primaria significetur distinguaturque ab alia re aut persona. Vid. ad Phil. I. §. 56: Τοιγαροῦν αἴμα ἀκηκόαμέν τι, καὶ τριηράρχους καθίσταμεν καὶ τοῦτοις ἀντιδῶνεις ποιοῦμεθα — καὶ μετὰ ταῦτα ἐμβαίνειν τοὺς μετόχους ἔδοξε, καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν ἀντεμβιάζειν etc. Herm. ad Vig. p. 733. Cf. Olynth. I. §. 2. Phil. II. §. 27. Eodem modo apud Latinos ipse modo reciproce, modo demonstrative adhibetur. Cic. Fin. V, 15: *Parvi de eo, quod ipsis superat, aliis gratificari volunt.* Vid. Ramsh. Gr. §. 158. 6. b. „Thebani gravissimam partem belli Phocensis sustinuerant: bellum affecerant, hostem profligaverant, cum Philippus imperator accedens, delectus ab Amphictyonibus, belli confecti tulit gloriam.“ *Domnaeus.* Eodem sensu, quo hic ὕστατον ἐλθόντα, supra §. 15 ἐφεδρεύων dicitur.

§. 21. Θηβαίοις — κάλλιστα πέπρακται, Thebanis — res prospere cessit, i. e. Thebani rem praeclare gesserunt. Εὖ, καλῶς, κακῶς, εὐτυχῶς, ἀθλῶς κ. τ. λ. πράττειν, bono, malo rerum statu uti, s. bono rerum successu frui, saepissime legitur. Vid. ad Olynth. II. §. 15: τὴν ἀπέχθειαν, δι' ἧς ἂν ἄπαντες ἀμεινον προῖξαιμεν. — πρὸς μὲν τὸ τὴν χώραν κεκομίσθαι, ad (quod attinet ad) regionis possessionem. Πρὸς cum Accusativo saepe habet notionem de i. e. quod attinet ad. Vid. ad Phil. II. §. 23. Cf. infra §. 24. „Phocidem intellige, quam Philippus eis donarat: aut certe de Orchomeno et Coronea reliquaque Boeotia, quam eis subegerat.“ *Wolf.* Regiones, quas Philippi ope consecuti sunt, paulo post nominantur. Magnum autem erat dedecus Thebanorum, quod, quum hostem viribus imbecilliorum ipsi superare non possent, hoc regis peregrini auxilio ita effecerunt, ut et suam ipsorum et totius Graeciae interitum pararent, dummodo vindictae cupiditatem expleant et in breve tempus commodam nanciscerentur. Dem. de fals. leg. p. 385 init.: πρῶτον μὲν τὸν ἐν εἰρήνῃ γέγονεν αὐτοῖς (Θηβαίοις) πονοῦσι καὶ ταλαιπωρουμένοις ἤδη τῷ πολέμῳ καὶ ἡττομένοις, εἰτα τῶν ἐχθρῶν Φωκίων ἀρδὴν ὀλεθρὸς καὶ ὄλων τῶν τευχῶν καὶ τῶν πόλεων ἀναίρεσις, — ἐπὶ πρὸς τοῦτοις Ὀρχόμενος, Κορώνεια, Κορσικί, τὸ Τίλφωσσαν, τῆς τῶν Φωκίων χωρὶς οὐσίῃν βούλονται. Vid. Proleg.

αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι. ταῦτα δ' οὐκ ἠβούλοντο, ἀλλὰ τῇ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν λαβεῖν ἐπιθυμεῖν, μὴ δύνασθαι δὲ, πάντα ταῦθ' ὑπέμειναν. Φίλιππον τοίνυν 22

Auger. Sed ἔχεν ex interpretamento natum videtur. — ἐβούλοντο) Vulg. Sed Heimk., Beck., Bekk. ex Aug. 1 dederunt ἠβούλοντο. Vid. ad §. 20 not. crit. — πάντα ταῦθ'.) Sic Bekk. ex Aug. 1 et Harl. Ceteri ταῦτα πάνθ'. —

§. 3. — οὐδὲν ἂν αὐτοῖς — εἶναι, nihil iis futurum esse, i. e. nihil eos recuperaturos esse. Wolfius suppleri vult πεπραγμένον, Reiskius interponi πλὸν. At nullo opus est supplemento, ut Reiskius monet. Εἶναι idem est, quod κατακτεῖσθαι, nihil iis esse i. e. nihil eos comparaturos esse. Dem. in Olympiod. p. 1169, 10: διελεγόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς περὶ ὧν οὗτος ἔξου ἐαυτῷ εἶναι. Αὐτοῖς est Dativus possessionis s. cominodi, quem verba εἶναι, γίνεσθαι, ὑπάρχειν non raro secum habent. Matth. Gr. §. 592. 1. α. — ταῦτα δ' οὐκ ἠβούλοντο. Sensus est: Thebani, quum vindictae et ditionis augendae studio flagrant neque ipsi ei satisfacere possent, quasi ab hoc studio victi contra voluntatem suam permiserunt, ut Philippus per Thermopylas penetrans ipsis quidem devinceret hostem ditionemque augeret, rerum autem gestarum gloriam praeiperet, de qua retinenda non minus, quam de augendis opibus laborabant. Rüdigerus de sola gloria interpretatur. Male. „Cogitandus etiam Philippi per Thermopylas accessus, nihilo minus ille Thebanis injucundus.“ Schaefer. Isocrat. ad Phil. c. 21: εἰς τοῦτο δ' αὐτῶν (Θηβαίων) περιέστηκε τὰ πρῶγματα, ὥστ' ἐλπιδαντες ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ὑφ' αὐτοῖς ἔσεσθαι, πῶν ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι τῆς αὐτῶν σωτηρίας ὥστ' οἶμαι καὶ τοὺτους ταχέως ποιήσειν, ὅ,τι ἂν σὺ κελεύης καὶ συμβουλεύης. — Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν. Prioribus temporibus Boeotiae urbes societate inter se junctae fuerant ita, ut suis quaeque juribus ac legibus uteretur (αὐτονομία). In iis praeceptum locum tenuerant Theba-

ni, in quorum urbe quum conventus haberentur, ii paulatim imperium in singulas urbes exercere coeperunt, quod aliae quidem infirmiores tulerant, aliae detrectaverant eamque ob causam misere tractatae erant. In harum numero praeter Thespias et Plataeas (Diod. Sic. XV, 46. Paus. IX, 1) Orchomenii fuerunt, in quos, urbe eorum deleta (Olymp. CIV, 1. a. Chr. 564), crudelissime Thebani saevierunt. Dem. adv. Lept. 490, 10. Diod. Sic. XV, 79. Postea, quum Phocenses urbem iterum munivissent (Olymp. CVIII) et incolae una cum aliis urbibus Boeotiae Phocensium partes secuti essent (hoc inde patet, quod in has urbes eadem fere, qua in Phocenses, ratione, bello finito, animadversum est, et quod Demosthenes putabat, Bocotiorum aut libertatem aut servitutem pendere aut ab victoria aut ab excidio Phocensium. Cf. de Cherson. §. 63 — 66. de fals. leg. §. 318. Aesch. de fals. leg. §. 116), Philippus, his superatis, urbem cum reliquis, quas paulo ante nominavimus, Thebanis restituit (Phil. II. §. 13. Proleg. §. 3); a quibus denuo dirutam idem Philippus post pugnam Chaeroneensem (Olymp. CX, 3. a. Chr. 338) restauravit. De Coronea vid. Müller. Orchomenos et Minya. p. 205 sqq., quem Voemel. laudavit. — ὑπέμειναν. Vid. ad Phil. II. §. 11. Infra ad §. 24.

§. 22. Φίλιππον τοίνυν — δηπου τολμῶσι. „At enim Thebani non sunt amici Philippo; non enim libens illis concessit Orchomenum et Coroneam, sed invitus: itaque ei nullam ferent opem contra nos, si postulet.“ Dounaeus. Erant non pauci Athenienses, qui,

τινὲς μὲν δῆπου ταλμῶσι λέγειν, ὥς οὐκ ἐβούλετο Θηβαίοις Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν παραδοῦναι, ἀλλ' ἡναγκάσθη. ἐγὼ δὲ τούτοις μὲν ἐρῶσθαι λέγω, ἐκείνο δὲ οἶδ', ὅτι οὐ μᾶλλον γε ταῦτ' ἐμελεν αὐτῷ, ἢ τὰς παρόδους λαβεῖν ἡβού-

§. 22. οὐδ' ἐβούλετο) Bekk. ex Hav., F, Σ et aliis tribus. Sed melius est Οὐκ. Praeterea idem Bekk. in ed. minore dedit ἡβούλετο contra codd. auctoritatem; in maj. dederat οὐκ ἐβούλετο. Vid. ad §. 20 not. crit. Cf. Phil. I. §. 4. 51. Olynth. I. §. 13. 16. Infra §. 23. — ἢ τὸ τὰς παρ.) Cod. Vict., App. Francf. et ed. Lut. Sed abest a plerisque codd. et edd. Rüdig. τὸ probat, si post

quod optabant, facile credebant, Philippum id agere, ut Thebanorum superbiam reprimeret. At omnes decepti sunt a regis calliditate, qua ipse Demosthenes aliquantisper inductus ac falsus erat. Vid. Phil. II. §. 14 sqq. De δῆπου scilicet, wohl gar, vid. ad Phil. II. §. 36. De ταλμῶσι vid. ad §. 4. — ὥς οὐκ ἐβούλετο. Huc pertinet Subjectum Φίλιππος, quod ut Objectionem ad antecedentem enuntiationem positum est, quod attractionis genus Antiptosis dicitur nec magis Graecis, quam Latinis usitatum est. Cf. Phil. III. §. 12. Vid. ad Olynth. II. §. 17: τοὺς αἰτίους, οἵτινές εἰσι, τούτων ζητήσομεν. Cic. Rosc. Am. c. 17: Quid censes hunc ipsum Sex. Roscium, quo studio et qua intelligentia esse in rusticis rebus? Vid. ad h. l. De Indicativo ἡβούλετο post ὥς vid. ad §. 10. — ἐρῶσθαι λέγω, hic valere dico, i. e. hos missos facio; sua sibi habeant. Est formula rejectionis et contemptationis, ut χαίρειν λέγω s. κελεύω, ἐρῶσο, χαίρετω. Dem. de fals. leg. p. 419, 12: ἐρῶσθαι πολλά φράσας τῷ σόφῳ Σοφοκλεῖ. Herod. II, 117: Ὀμηρος μὲν νῦν καὶ τὰ Κύπρια ἔπειτα χαίρετω. Eurip. Med. 1040: χαίρετω βουλευματα τὰ πρόσθεν. Herm. ad Vig. p. 766. Sic Latini formulam valeant i. e. pereant, abeant in malam crucem usurpant. Terent. Andr. IV, 2, 13: Valeant, qui inter nos dissidium volunt. — οὐ μᾶλλον γε — ἢ, non magis — quam, i. e. minus — quam. Mutato ordine verba sic possunt disponi: ὅτι πολὺ μᾶλλον ἡβούλετο λαβεῖν τὰς παρόδους ἢ

ταῦτα (Thebanorum commoda) αὐτῷ ἐμελε. Sic Thuc. VII, 69: ὁ μὲν οὐχ ἱκανὰ μᾶλλον ἢ ἀναγκαῖα νομίσας παρηγήσθαι. Jacobs. Similiter Xenoph. Mem. I, 1, 3: Ὁ δὲ οὐδὲν καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων. Eodem fere modo Latini non magis, quam usurpant, in qua formula positione accentus significari potest, num duae res comparatae eodem sint gradu eademque conditione, an altera quasi superior sit. Vid. Ramsh. Gr. §. 155. Not. 3. p. 304, ubi inter alia exempla citatur Sall. Cat. 9: jus bonumque apud Romanos non legibus magis, quam natura valebat, i. e. minus fere legibus, quam natura, nicht so wohl, als vielmehr. — τὴν δόξαν τοῦ πολέμου τὸν δοκεῖν — εἰληγεῖναι. Ἀντιπώσις quaedam ἀντὶ τοῦ: τὴν δόξαν τοῦ δοκεῖν τὸν πόλεμον κρίσιν εἰληγεῖναι δι' αὐτὸν, τούτεστι, τελευτῇ καὶ συντέλειαν. Wolf. Τοῦ δοκεῖν — εἰληγεῖναι est expositio dictionis τὴν δόξαν τοῦ πολέμου, ab oratore ipso adjuncta, quasi dixisset: ὥστε δοκεῖν τὸν πόλεμον δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληγεῖναι, gloriam belli, i. e. ut nempe bellum hoc videretur per ipsum (Philippum) debellatum et amputatum esse. Reisk. Vid. ad Olynth. I. §. 4: ὦν οὐκ ἐκείνος μὲν ἀρέσει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, — τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν, ubi duo Genitivi τούτων et τοῦ λέγειν ab uno Substantivo ita pendent, ut alter τούτων Genit. Objecti sit, alter τοῦ λέγειν inserviat explicando Obiecto. Similis Epexegetis est in loco Plat. Crit. c. 15: καὶ βεβαιώ-

λετο καὶ τὴν δόξαν τοῦ πολέμου τοῦ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν
ἐληφέναι, καὶ τὰ Πύθια θείναι δι' ἐαυτοῦ. καὶ ταῦτ' ἦν,
ὧν μάλιστα ἐγλίχετο. Θετταλοὶ δὲ γε οὐδέτερόν ἤβου- **23**
λοντο τούτων, οὔτε Θηβαίους οὔτε τὸν Φίλιππον μέγαν
γίγνεσθαι (ταῦτα γὰρ πάντα ἐφ' ἐαυτοῦς ἡγοῦντο εἶναι), τῆς

λαβεῖν interpungatur, quoniam offendit in verbis ἔμελεν et ἡβούλειο (sic multi
codd. scribunt); sed sine causa. — δ' αὐτόν) Ald., P. Manut., Wolf., Auger.,
Rüdigerο probante, quoniam Subjectum ad κρίσιν ἐληφέναι sit πόλεμον.
At commune Subjectum totius orationis est Philippus, per quem bellum compositum
est. Alia ratio est §. 20, ubi vid. not. crit. Vid. etiam ad Phil. II. §. 9.
Reisk., Beck. et Bekk. dederunt αὐτόν. —

§. 23. γένεσθαι) Vulg., probante Schaefero, quoniam melius congruat cum
γένεσθαι proxime sequente. At paululum dissimilis utriusque loci ratio est.
Vid. adn. γίγνεσθαι habent Par. 7, 8, Aug., 1 Hav., e quibus Bekk. recepit. —
πάντα γὰρ ταῦτα) Vulg. Nostrum ordinem Bekk. ex codd. dedit. —

σεις τοῖς δικασταῖς τὴν δόξαν,
ὥστε δοκεῖν ὁρθῶς τὴν δίκην δικά-
σαι: Vid. supra §. 12; ad Phil. III.
§. 50. Non dissimilis est usus apud
Latinos, quo ad Substantivum, unde
pendet Genitivus Gerundii, alius
Genitivus Nominis additur. Cic.
Iav. II, 2: *Ex magna copia nobis
fuit exemplorum eligendi po-
testas*, i. e. potestas exemplorum
et ea eligendi seu ut ea eligerentur.
Id. de Orat. II. c. 45: *vultus pudor-
is significatio*, pro *significatio pu-
doris in vultu*. Ramsh. Gr. §. 169.
2. Not. 5. p. 442. — κρίσιν. Alia
est κρίσις λαοική, alia πολεμική,
sed utraque rei finem spectat.
Wolf. Sic κρίσις etiam dicitur de
modo ac ratione, qua causa in
foro agitur, *der Gang des Pro-
cesses*. Brem. ad Aesch. adv. Cte-
siph. p. 386. §. 4. Dem. de Cor.
p. 244: *ἐν τοῖς πεπολιτευμένοις τὴν
κρίσιν εἶναι μοι νομίζω*. — τὰ
Πύθια θείναι. Vid. ad Phil. III.
§. 32. — δι' ἐαυτοῦ. Paulo ante
alia erat Praepositionis διὰ con-
structio: δι' αὐτόν. Hoc ad rationem
spectat; nam sensus est: *ipso inter-
veniente bellum esse compositum*;
illud ad causam seu personam ipsam
efficientem; nam per Philipppum Py-
thiam administrabantur. Vid. ad Phil.
II. §. 6. Cf. supra §. 5. — ἐγλί-
χετο. Vid. ad Phil. II. §. 11.

§. 23. μέγαν γίγνεσθαι. Vul-
go legitur γένεσθαι. Illud Bekk.

rus restituit. Recte; nam sensus
est: *fieri et esse*. Neque semel, ne-
que saepius, sed *semper* magnos eos
fieri noluerunt. Praesens saepe
refertur ad tempus aliquod nullis
certis finibus descriptum. Vid. ad
Olynth. I. §. 1: *Ἐπὶ πολλῶν μὲν
ἂν τις ἴδῃν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐ-
νοίαν πανεργὰν γιγνομένην τῇ
πόλει*. Vid. ad Phil. II. §. 2 et §. 5
not. crit. et §. 11. Quod autem se-
quitur γένεσθαι, recte se habet;
sermo enim est de una re certo
quodam tempore absoluta. — ἐφ'
ἐαυτοῦς, i. e. καθ' αὐτῶν. Ἐνό-
μιζον βλαπῆσθαι ἐκ τούτων. Wolf.
Vid. ad Phil. II. §. 33. — τῆς Πυ-
λαίας — τῶν ἐν Δελφοῖς, πλεο-
νεκτικῶν δυοῖν, κύριοι γέ-
νεσθαι. Sic recte Reiskius distin-
xit, quum ante eum commate post
πλεονεκτικῶν posito legeretur:
τῶν ἐν Δελφοῖς πλεονεκτικῶν,
δυοῖν κύριοι γένεσθαι. Duplex erat
Amphictyonum conventus, vero
Delphis, Thermopylis auctumno,
ut supra §. 14 commemoravimus,
ad quem duplicem conventum ver-
ba πλεονεκτικῶν δυοῖν (i. e. ἃ
ἐστὶ δύο πλεονεκτικῆματα) referuntur.
Verbis autem τῶν ἐν Δελφοῖς (sc.
δικαίων) non solum conventus Am-
phictyonum Delphis habitus, sed
etiam ludorum Pythiorum (cf. Phil.
III. §. 32, ubi videmus, Pythiorum
administrationem Philippo et The-

Φυλαίας δ' ἐπεθύμουν καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς, πλεονεκτημάτων
δυοῖν, κύριοι γενέσθαι· τῷ δὲ τούτων γλίχεσθαι τὰδε συγ-
κατέπραξαν. Τῶν τοίνυν ἰδίων ἐνεχ' εὐρήσετε ἕκαστον πολλὰ
προηγμένον, ὧν οὐδὲν ἠβούλετο, πρᾶξαι. Τοῦτο μὲν τοίνυν,
ὅτι τοιοῦτόν ἐστι, φυλακτέον ἡμῖν.

24 „Τὰ κελεύόμενα ἡμᾶς ἄρα δεῖ ποιεῖν, ταῦτα φοβου-

τῶν ἐν Δελφοῖς πλεονεκτημάτων, δυοῖν κύριοι) Valg. ante Reis-
kium. Sed vid. adn. — εἰς τὰ πολλὰ) Valg. Auger. Sed verba εἰς τὰ, quum
ab Aug. 1, Harl., App. Francf. absint, Reisk. uncia inclusit, Bekk. deleuit. Recte.
Vid. adn. Rüdig. dedit: ἰδίων ἐνεχ' ἕκαστον εὐρήσετε πολλὰ προηγμένον,
ὧν οὐδὲν ἠβούλετο πρᾶξαι. Minus bene. —

§. 24. ἄρα) Valg. Tantum cod. Obsop. habet ἄρα, unde Bekk. recepit. Vid.

salis commissam esse) et oraculi
Delphici praesidium significari vi-
detur, id quod Lucches. quoque
docet: „Sacrorum auctoritas, de
qua hic agitur, ea est, quam Am-
phictyones habebant in Apollinis
templo et in Pythiis ludis.“ Weis-
kiius πλεονεκτῆματα δύο intelligit
τὴν προμαντείαν (vid. Phil. III. §.
32) et τὸ τὰ Πύθια θεῖναι. — Thes-
sali, quum antiquissimis temporibus
utroque jure, et Amphictyonici
conventus et ludorum Pythicorum,
usi essent, a Phocensibus eo de-
jecti sunt, ut ad Phil. II. §. 22 mo-
nuimus. Quod ut Philippi auxilio
reciperent, cum eo se contra Pho-
censes junxerant, quod ex loco
Dem. de fals. leg. p. 443 patet. Vid.
Wessel. ad Diod. Sic. T. II. p. 129,
25. — ἡ Πύλατα (sc. ψῆφος seu
σύνοδος, vid. Phil. II. §. 22) est jus
Amphictyonicae dignitatis, ut Wol-
fius docet. Harpocration: Πύλατα
ἐκαλεῖτο ἡ εἰς τὰς Πύλας σύνοδος
τῶν Ἀμφικτυόνων. — τὰδε συγ-
κατέπραξαν, sc. ut et Thebano-
rum et Philippi commoda in bello
Phocensi adjuvant. Τὰδε perti-
net ad οὔτε Θηβαίους — μέγαν γε-
νέσθαι. — ἕκαστον — πρᾶξαι.
Construe: εὐρήσετε ἕκαστον προ-
ηγμένον πρᾶξαι πολλὰ, ὧν οὐδὲν
ἠβούλετο. Vulgo legebatur εἰς τὰ
πολλὰ. Sed verba εἰς τὰ in pluri-
bus codicibus non inveniuntur, et
additamentum esse videntur eorum,
qui πρᾶξαι tantum ad ἠβούλετο per-
tinere putabant, neque habebant,
quo πολλὰ referrent. Sed πρᾶξαι

et ad πολλὰ et ad ἠβούλετο referen-
dum est ἀπὸ κοινοῦ: Cf. §. 12 ad
οἴχεται φέρον. — De προάγειν vid.
ad §. 14. „Idem, quod supra pro-
posuerat §. 20, quum confirmasset,
hic repetit κυκλικῶς.“ Voemel. —
τοῦτο μὲν — φυλακτέον ἡμῖν.
„Cavendum nobis est, quum haec
ita se habeant, ne simili modo illi
se conjungant.“ Rüdigerus.

§. 24. Τὰ κελεύόμενα ἡμᾶς
ἄρα — κελεύεις; πολλοῦ γε καὶ
δέω. Per Occupationem seu Prae-
sumptionem (προλήψιν· vid. ad Phil.
I. §. 44) sententiam eorum refutat,
qui regis mandata exsequi urbem
non decere arbitrabantur. Cf. su-
pra §. 11. Vi autem emphatica usus
est verbis τὰ κελεύόμενα sc. ὑπὸ
τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν Ἀμφικτυό-
νων. Particula ἄρα hoc loco con-
cludendi et simul refutandi vi po-
sita est, vern. also. Vid. Heind. ad
Plat. Phaed. p. 68. A. Stallbaum.
ad Plat. Apolog. p. 71. Hoc autem
sensu et in interrogatione et extra
eam usurpatur, ut igitur, ergo apud
Latinos. Cic. Phil. II. c. 29. §. 74:
Tam bonus gladiator rudem tam
cito accepisti? Hunc igitur quis-
quam, qui in suis partibus — tam
timidus fuerit, pertimescat? Liv.
XXI, c. 10: Dedimus ergo Hanni-
balem? dicit aliquis. Non aequo
bonum sensum praebet ἄρα, num,
quod legitur in plerisque libris.
Herm. ad Vig. p. 823. „Est sim-
pliciter συλλογιστικόν, non simul
πενσιπρόν: duo enim prima voca-
bula τὰ κελεύόμενα tono acui opor-

μένους; καὶ σὺ ταῦτα κελεύεις;“ πολλοῦ γε καὶ δέω. ἀλλ’ ὥς οὔτε πράξομεν οὐδὲν ἀνάξιον ἡμῶν αὐτῶν οὔτ’ ἔσται πόλεμος, νοῦν τε δόξομεν πᾶσιν ἔχειν καὶ τὰ δίκαια λέγειν, τοῦτ’ οἶμαι δεῖ ποιεῖν. πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὁτιοῦν ὁλομένους

adn. — νοῦν δὲ) Sic Bekk. sine codd., quantum scio, prob. Voemelio. Sed vid. adn. — οἶμαι δεῖξιν) Vulgata, quam Bekk. et Rüdig. receperunt, improbante Schaefero. δεῖξαι) Reisk. conjectura, Augero, Beckio et Jacobsio probantibus. In margine Bavarici sic est: γρ. τοῦτο οἶμαι δεῖν ποιεῖν, et hoc dat etiam App. Francf. et Ald. Tayl., unde nostra lectio eaque verissima

tet. “Schaefer. — κελεύειν est verbum proprium de eo, qui instat et urget, ut apud Latinos jubere. Cf. proxime. Phil. I. §. 16: πλοῖα ἰκάνει εὐτρεπίσαι κελεύω. Cic. Verr. II, c. 19: Cum hoc consistit, hunc amplexatur, hunc jubet (hortatur) sine cura esse. — καὶ σὺ, et tu, i. e. qui adversaris Philippo? — De πολλοῦ γε δέω vid. ad Phil. III. §. 19. — ἀλλ’ ὥς οὔτε πράξομεν — τοῦτο οἶμαι δεῖν ποιεῖν. Locus vexatus ab interpretibus eodemque vexans. Vid. not. crit. Sensus est: sed quo modo neque indignum quidquam nobis ipsis facturi simus, neque futurum sit bellum (i. e. etiam sine bello, bellum effugientes; enuntiatio secundaria mutata est in primariam (οὔτε ἔσται πόλεμος) ut opponatur alteri orationis membro; quare non opus est Reiskii supplemento τῇ εἰρήνῃ ἑμμένοντες, neque Ald. Tayl. et Harlejanj lectione εἰ οὐκ ἔσται πόλεμος) omnibus prudentes esse et recte vereque dicere in posterum videamur, hoc nobis faciendum esse existimo. Ex verbis objicientium τὰ κελεύόμενα ἅρα δεῖ ποιεῖν repetit orator cum gravitate δεῖ ποιεῖν, pro quibus in libris legitur δεῖξιν, probaturum esse. At jam probavit oratione sua Demosthenes; quare alii cum Rüdigerō interpretantur: comprobatum iri, alii ex Reiskii conjectura δεῖξαι scribunt. At ita non bene cohaeret responsio oratoris objectioni adversantium, quibus interrogantibus: imperata igitur nobis facienda esse tu jubes? non respondendum esse neque, quod aliquando manifestum futurum sit, neque, quod ad-

huc oratione comprobatum sit, sed, quid aut qua ratione sit faciendum; atque ita δεῖ ποιεῖν, ad quod ἡμᾶς supplendum est (vid. ad Phil. II. §. 2. Olynth. III. §. 22) optimum sensum praebet. ὥς autem cum Futuro eodem, quo ὅπως, modo positum est, rationem, non finem significans, de quo usu supra §. 13 diximus. Neque tamen Voemelius, qui recte nostram lectionem recepit, Bekkerum secutus νοῦν δὲ contra codicum auctoritatem pro νοῦν τε scribere debuit; respondet enim τε antecedenti οὔτε, neque — et, ut Phil. I. §. 51: Ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ’ ἄλλοιτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην λέγειν, — — νῦν τε, ἄ. γινώσκω, πάνθ’ ἀπλῶς, — πεπαρήσθαιμαι. Ad δίκαια λέγειν Wolfius addi vult ἔμε, quod Auger. in textum recepit; sed λέγειν pertinet ad δόξομεν, et oratio seu ad alios quoque oratores seu omnino ad Athenienses spectare videtur. „Si quae erunt criminationes, eas Athenienses facile poterunt diluere.“ Schaefer. — ὑπομένειν, h. l. est non tolerare, sustinere, sed audere, subire, conari, suscipere, aggredi. Vid. ad Phil. II. §. 11. Praesens magis Futurum quoque involvit, quam Aoristus ὑπομῖναι, qui hanc ob causam rejiciendus est. Vid. ad Phil. II. §. 32. Supra §. 11. ad Phil. I. §. 35 not. crit. — προορῶμένους, ob oculos sibi ponentes, praevidendo caveptes. Hoc sensu saepe προορᾶν ponitur, ut sit procurare, praevidendo cavere seu providere, quod Latini eodem sensu usurpant. Vid. ad Phil. I. §. 41: πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτε οὐδὲν, πρὶν ἂν ἡ γεγεννημένον ἢ γιγνόμενον τε πύθῃσθε.

ὑπομένειν δεῖν καὶ μὴ προσορωμένους τὸν πόλεμον ἐκείνα
βούλομαι λογίσασθαι. ἡμεῖς Θηβαίους ἔωμεν ἔχειν Ὀρωπὸν,
καὶ εἴ τις ἔροιο ἡμᾶς, κελεύσας εἰπεῖν τὰ ληθῆ, „διὰ τί;“
25 ἵνα μὴ πολεμῶμεν, φαῖμεν ἄν. Καὶ Φιλίππῳ νυνὶ κατὰ
τὰς συνθήκας Ἀμφιπόλεως παρακεχωρήκαμεν, καὶ Καρδια-

sumpta est, quam exhibent Σ et E. Vid. adn. — ὑπομένειν) Par. 2, 5, Harl., Ald. Tavl., Aug. 1, 2, cod. Obsop., ad quam lectionem Rüdig. notat: „Vereor, ne ita offenderit Athenienses.“ Hoc non intelligit Schaeferus, neque ego intelligo. Notionem verbi ὑπομένειν Rüdig. perperam accepisse videtur. Vid. adn. — φαίμεν) Vulg. Sed usitatius apud Atticos est φαίμεν. —

Cf. Phil. II. §. 8. Supra §. 14 ὁρᾶν hoc sensu positum est. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 10. §. 24: *quum sero ea sentire coepisset, quae ego multo ante provideram.* — πρὸς δὲ τοὺς — οἰομένους — βούλομαι λογίσασθαι, quod attinet ad eos, qui — putant, — *rationari et disputare volo.* De hac significatione Praepositionis πρὸς vid. ad §. 21. Nisi mavis interpretari: *adversus eos* etc. Wolfius πρὸς δὲ adverbialiter accipit: *ad haec* (nam πρὸς interdum adverbialiter ponitur, ut Phil. I. §. 28: *τάλαντα ἐγγενήχοντα καὶ μικρόν τι πρὸς*, ubi vid. adn.): alioqui mavult πρὸς omitti et legi τοὺς δέ. Illam explicationem huic, sc. omissioni Praepositionis, praefert Reiskius, qui autem in ind. s. v. λογίσασθαι vertit: *ipsis ad animum revocare.* Beckius interpretatur: *apud illos.* — Summam eorum, quae sequuntur, sententiam his verbis complectitur *Ulpianus*: τῶν μεγίστων, φησὶ, παρακεχωρηκότες δι' ἐπιεικείας, νυνὶ περὶ γαύλων καὶ σκιάς πολεμήσομεν; — ἐκείνα. Haec vox pertinet ad ea, quae sequuntur; eodem enim modo, quo saepius τοῦτο, posita est. Vid. ad §. 8. — ἡμεῖς — Ὀρωπὸν. Sententia est: parum et sapienter et constanter eos facere, qui, quum ad maiora et sua conneveant, summum jus in minoribus et alienis velint persequi. Wolf. — εἴ τις ἔροιο — φαίμεν ἄν. Vid. ad §. 15. — νυνὶ, nunc, notat tempus praesentissimum, quum νῦν sit trium temporum. Vid. ad Phil. I. §. 1. — Ἀμφιπόλεως παρακε-

χωρήκαμεν. Vid. ad §. 10. παραχωρεῖν τινός est *cedere, concedere aliquid vel aliquam re.* — Καρδιανούς — τετάχθαι. Chersonesum Athenienses dono Cersobleptis accepisse, excepta Cardia, aliis locis commemoravimus. Vid. ad Olynth. III. §. 15. Phil. II. §. 30; III. §. 16. Proleg. P. I. §. 5 et 10. Neque Cardiam, quamquam valde nitebantur, sibi subjicere potuerant; incolae enim hujus urbis, ne sub eorum potestatem redigerentur, Philippi tutelae sese tradiderant. Phil. III. §. 16 et 55. Quae urbs ob situm in Isthmo quasi claustrum hujus terrae erat. Dem. in Aristocr. p. 681, 17: *ὥς περὶ Χαλκίδος τῷ τόπῳ τῆς Εὐβοίας πρὸ τῆς Βοιωτίας κεῖται, οὕτω Χερσόνησον κεῖται πρὸ τῆς Θράκης ἢ Καρδιανῶν πόλιν.* Postea quum Cersobleptes, rex Thraciae, fraude Philippi et legatorum Atheniensium per pacis faciendae simulationem ab illo devictus esset (vid. Proleg. §. 2) et pax tandem sanciretur (Olymp. CVIII, 2), Athenienses Chersonesum quidem retinuerunt, Cardiam autem Philippus sejungi ab ea, neque, nisi hac conditione, pacem componi voluit. Atque ita factum est. Vid. Proleg. §. 2. 9. Cardiani ipsi Atheniensibus semper adversi fuerunt et Philippum, quam eos, sequi maluerunt. — τὸν Κάρα — Ῥόδον. Designatur Idricus, rex Cariae, frater Mausoli. Athenienses grave bellum, quod sociale dicitur, per tres annos cum his insulis gesserant, quo composito Mausolus eas cepit. Vid. Proleg. P. I. §. 6. Dem. pro Rhod. libertate. Mausolo

νοὺς ἐῷμεν ἔξω Χερρόνησιτῶν τῶν ἄλλων τετάχθαι, καὶ τὸν Κᾶρα τὰς νήσους καταλαμβάνειν, Χίον καὶ Κῶν καὶ Ῥόδον, καὶ Βυζαντίους κατὰγειν τὰ πλοῖα, δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομίζοντες

§. 25. Χερρόνησιτῶν) Sic exhibent nonnulli libri, et Bekk. in ed. min. script. eit. „Sed quamquam νῆσος facit νησιώτης, Gentile tamen est νησίτης. Vid. quos citat Schaeferus ad h. l. (Schneid. ad Xenoph. Hell. III, 2, 5) et Steph. Byzant. s. v. Χερρόνησος.“ Voemel. — Κῶ) Vulg., quae forma usitatior est. Vid. Buttm. Gr. §. 33. Not. 2. Κῶν habent Par. 7, 8, Aug. 1, Bav., Harl. —

in imperio successit Artemisia uxor (Olymp. CVI, 4. Diod. Sic. XVI, 56), quae successorem habuit Idrieum. Huic insulas, de quibus sermo est, concedere Athenienses sese coactos videbant, ne bellum exoriretur. Ceterum, ut Herod. I, 80 τὸν Αὐδὸν pro τῶν Αὐδῶν βασιλέα dicit (Thuc. I, 69 ὁ Μῆδος, ibid. III, 10 et 54; vid. Krüger. ad Xenoph. Anab. V, 5, 22), ita orator noster τὸν Κᾶρα pro τῶν Κερῶν βασιλέα, idque cum contemptu quodam; nam Cares erant ut armorum pugnaeque amantes, ita barbaro, levi servilique ingenio et ad quidvis malorum ferendum parati, mercede proposita, ut in proverbium abirent: ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον, in Care periculum sc. facito, h. e. in homine aut re viliori fac periculosam experientiam. Vid. Erasm. Adag. Chil. I, Cent. VI, 14. Plat. Lach. §. 35: Εἰ γὰρ νῦν ἀρξέσθῃ πρῶτον παιδεύειν, σκοπεῖν χρῆ, μὴ οὐκ ἐν τῷ Καρὶ ὑμῖν ὁ κίνδυνος κινδυνεύεται (quasi periculum in vili corpore), ἀλλ' ἐν τοῖς νέεσι etc. Cic. pro Flacc.: Quid de tota Caria? nonne hoc vestra voce vulgatum est: Si quid cum periculo experiri velis, in Care potissimum esse experiendum? — Βυζαντίους κατὰγειν τὰ πλοῖα. De Byzantio urbe bellisque ejus cum Atheniensibus gestis vid. ad Phil. III. §. 20. Incolae hujus urbis, quum saepe inopia laborarent, naves Atheniensium, qui frumenta maxime e Ponto et Taurica Chersoneso importabant, in portum: aut ad oram subducere soliti sunt; ut aut merces sumerent aut vectigalia exigerent, idque eo tem-

pore, quo Athenienses bello contra Philipppum districti potestatem suam, quam in mari exercebant, non ubique tueri poterant. Quod quidem jus subducendi naves et vectigalia exigendi Byzantinis in pace facta concessum fuisse videtur. Κατὰγειν τὰ πλοῖα est subducere navigia, ex alto ad litus deducere, cogere invitas naves ad appellendum, nec permittere, ut, quo ipsae velint, procedant, sive ad praedam faciendam sive ad vectigalia exercenda (das Stappelrecht ausüben). Reisk. in ind. Hesych. interpr. εἰς τὸν ναῦσιανθρον ἀγειν. Opponitur ἀνάγειν, deducere in mare. Vid. etiam ad Olynth. II. §. 4. Lyeurg. c. Leocr. c. 6. p. 149. R. ibique Bekker.: οἱ Ῥόδιοι — τὰ πλοῖα κατῆγον καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ ναυκλήρων οἱ παρεσκευασμένοι δεῦρο πλεῖν — σίτον ἐξείλοντο καὶ τὰλλα χρήματα. Dem. in Polyci. p. 1207, 27: ἐπὶ δὲ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων περὶ ἐκπλοῦν ὄντων ἐκ τοῦ Πόντου καὶ Βυζαντίων καὶ Χαλκηδονίων καὶ Κυζικηνῶν καιταγόντων τὰ πλοῖα ἔνεκα τῆς ἰδίας χρείας σίτου. Ceterum πλοῖα sunt naves frumentariae, τὰ κέρροντα τὰ ἐπιτήδεια. Ulpianus. Vid. ad Phil. I. §. 16. — δῆλον δὲ, id quod manifestum est, aperte, sine dubio, sane. Intelligi potest εἶναι νομίζω. Vid. Buttm. ind. ad Plat. Dial. IV. Cf. Xenoph. Mem. III, 7, 1: Δῆλον δὲ, ἔφη, μαλακὸν τε καὶ δειλόν. Matth. Gr. §. 615. VI. Pertinet autem ad eas formulas, de quibus supra §. 10 monuimus ad εὐ οἶδ' ὅτι. Idem fere est, quod δηλονότι. — προσκρούειν. Vid. ad Phil. II. §. 32.

26 ἢ τὸ πρόσκρούειν καὶ φιλονεικεῖν περὶ τούτων. Οὐκοῦν εὐήθες καὶ κομιδῇ σχέτλιον, πρὸς ἑκάστους καὶ ἓνα οὕτω προσεγγηγμένους περὶ τῶν οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων, πρὸς ἅπαντας περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς νυνὶ πολεμῆσαι.

§. 26. οὕτωσὶ ἤδη) Vulg. ἤδη abest ab Aug. 1, Par. 5, 8, Harl. Alii οὕτωσιν habent; non male. — πολεμῆσαι) Post hanc vocem Beck., Bekk. et Rüdig. signum interrogationis posuerunt. Non probō; contemptio enim et irrisio ut in verbis est, ita in pronuntiatione quoque eam fuisse existimo, quae conclusionem per interrogationem facta minus exprimitur. Praeterea notat Schaeferus: „Sic οὐκοῦν mutandum in οὐκ οὐν. —

§. 26. οὐκοῦν εὐήθες, ergo, proinde stultum. Εὐήθης proprie dicitur de homine probō ac simplici, qui ex sua natura ceteros fingit ob eamque causam facile credit et decipitur. Unde modo bono sensu dicitur, ut Olynth. I. §. 6, Phil. III. §. 51 (Thom. Mag. p. 582: εὐήθης· περὶ Δημοσθένει εἰς χορησιστότητος τάξιν κεῖται), modo malo, ut h. l. et Phil. III. §. 47. Vid. ad Olynth. I. §. 6. Dem. de Cor. p. 228, 23: Κακοήθης δ' ὢν, Ἀσχίνη, τοῦτο παντελῶς εὐήθες ᾧήθης, nos: argmüthig — gutmüthig, malo sensu. Vox simplex apud Latinos nunquam in malam significationem abiit. — πρὸς ἑκάστους καὶ ἓνα. Opponitur sequentibus πρὸς ἅπαντας. Est hic pleonasmus usitatissimus apud Demosthenem, qui verba idem fere significantia cumulare amat, ut jam supra §. 2 commemoravimus. Praepositio κατὰ habet notionem rei singulatim factae. Vid. ad Phil. I. §. 20: Ἐγὼ φράσω καὶ ἑκάστον τούτων διεξιὼν χωρὶς. Olynth. I. §. 24: τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε πολλάκις πάντας καὶ καὶ ἓνα αὐτῶν ἑκάστον ἐν μέρει. Cf. Phil. III. §. 22 not. crit. Similiter ἑκάστος et ἅπας junguntur supra §. 19. Latini dicunt ad unum omnes. — οὕτω προσεγγηγμένους, quum ita vos praeberitis. Vid. ad Phil. III. §. 24. Opponitur sequenti πολεμῆσαι. — περὶ τῶν οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων.

Illud pertinet ad urbes Amphipolin, Oropum, Cardiam etc.; hoc ad alias res utiles et ad victum necessarias, v. c. commeatum, quem e Ponto advehebant. Opponitur περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς. — περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς, de Delphica umbra, i. e. de jure in Amphictyonum concilio sedendi et de Amphictyoniae praesidio, quod Philippus sibi vindicavit quamque umbram appellat, rem contentione non dignam. Vid. ad §. 14. Tangit autem orator illud proverbium: περὶ ὄνου σκιᾶς, quod dicitur in eos, qui de re levi nulliusque pretii certant (ut illud Horat. Ep. I, 18, 15: alter rixatur de lana saepe caprina; nos: um des Kaisers Bart streiten). Vid. Erasm. Ad. Chil. I, Cent. III, 52. Cf. Plat. Phaedr. p. 260. Phaedon. p. 101. ed. Steph. c. 49. Simile est illud Soph. Ant. 1155: τὰλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς || οὐκ ἂν πριαίμην. Cic. Rose. A. c. 50. §. 83: Desinamus aliquando ea scrutari, quae sunt inania. „Sedem in Amphictyonum consessu umbram appellat orator, rem contentione non dignam, quum ab eo tenenda esset, qui jam ante tantam potentiam consecutus fuisset. Atqui, hac umbra concessa, veterator ille Philippus auctoritatem viribus addere legibusque et decretis scelerata consilia adjuvare sperabat.“ Seager. Diar. Classic. LII. p. 236. cit. Schaefero.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Παραινεῖ διὰ τούτου τοῦ λόγου τοῖς Ἀθηναίοις ὁ **1**
 ῥήτωρ πολέμιον ὑποπτεῦναι τὸν Φίλιππον καὶ τῇ εἰρήνῃ
 μὴ πάνυ πιστεῦναι, ἀλλὰ ἐγείρεσθαι καὶ προσέχειν τὸν νοῦν
 τοῖς πράγμασι καὶ εὐτρεπίζεσθαι πρὸς πόλεμον· ἐπιβουλεύειν
 γὰρ αἰτιάζεται καὶ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι τὸν
 Φίλιππον, καὶ τοῦτο αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις
 φησὶν. Ἐπαγγέλλεται δὲ καὶ ἀποκρίσεις δώσειν πρὸς τινὰς
 πρέσβεις ἤκοντας, ἀπορούντων τῶν Ἀθηναίων, ὅπως ἀπο-
 κρίνασθαι δεῖ. Πόθεν δὲ οὗτοι καὶ περὶ τίνων ἤκου- **2**
 σιν, ἐν τῇ λόγῳ μὲν οὐ δηλοῦται, ἐκ δὲ τῶν Φιλιππικῶν
 ἱστοριῶν μαθεῖν δυνατόν. κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν καιρὸν
 ἔπεμψε πρέσβεις ὁ Φίλιππος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, αἰτιώ-
 μενος, ὅτι διαβάλλουσιν αὐτὸν μάτην πρὸς τοὺς Ἕλληνας
 ὥς ἐπαγγεῖλάμενον αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα, ψευδόμενον
 δέ· οὐδὲν γὰρ ὑπεσχῆσθαι φησὶν οὐδὰ ἐψεύσθαι, καὶ
 περὶ τούτων ἐλέγχους ἀπαιτεῖ. Ἐπεμψαν δὲ μετὰ Φιλίππου
 καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μεσσηνιοὶ πρέσβεις εἰς Ἀθήνας, αἰτιώμενοι
 καὶ οὗτοι τὸν δῆμον, ὅτι Λακεδαιμονίοις καταδουλονμένοις
 τὴν Πελοπόννησον εὖρους τέ ἐστι καὶ συγχροτεῖ, αὐτοῖς δὲ
 περὶ ἐλευθερίας πολεμοῦσιν ἐναντιοῦται. Ἀποροῦσιν **3**
 οὖν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον ἀποκρίσεως καὶ
 πρὸς τὰς πόλεις, ὅτι εὖνοι μὲν εἰσι Λακεδαιμονίοις καὶ τὴν
 τῶν Ἀργείων καὶ Μεσσηνίων μετὰ Φιλίππου σύστασιν καὶ
 μισοῦσι καὶ ὑποπτεύουσιν, οὐ μὴν ἀποφρησθαι δύνανται
 δίκαια πράττειν τοὺς Λακεδαιμονίους, πρὸς δὲ τὸν Φίλιπ-
 πον διημαρτήκασι μὲν ὧν ἥλπισαν, οὐ μὴν ὑπ' ἐκείνου γε
 αὐτοῦ δοκοῦσιν ἐξηπατῆσθαι· οὔτε γὰρ ταῖς ἐπιστολαῖς
 ἐνέγραψεν ὁ Φίλιππος ἐπαγγελίαν οὐδεμίαν, οὔτε διὰ τῶν
 ἰδίων πρέσβεων ἐποίησατό τινα ὑπόσχεσιν, ἀλλ' Ἀθηναίων
 τινὲς ἦσαν οἱ τὸν δῆμον εἰς ἑλπίδα καταστήσαντες, ὥς
 Φίλιππος Φωκέας σώσει καὶ τὴν Θηβαίων ὕβριν καταλύσει.

4 Διὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης τῶν ἀποκρίσεων μνησθεὶς ἐπαγγέλλεται μὲν αὐτὰς δώσειν, φησὶ δὲ, ὅτι δίκαιον ἦν, τοὺς τὴν δυσχέρειαν πεποιηκότας ἐκείνους καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀπατεῖσθαι, τοὺς ἀπατήσαντας, φησὶ, τὸν δῆμον καὶ ἀνοίξαντας Φιλίππῳ Πύλας. Ταῦτα δὲ εἰς τὸν Αἰσχίνην αἰνίττεται, προκατασκευαζόμενος, ὥς φασι, τὴν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν τῆς παρ' ἀπρεσβείας, ἣν ὕστερον ἐνεστήσατο, καὶ προδιαβάλλων αὐτὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Dispositio Philippicae II.

- I. In exordio attentionem sibi orator parare studet a reprehensione et a periculo; dicit enim, quamquam oratores, qui de Philippo tanquam violatore pacis orationes habeant, recta quidem et justa dicere videantur, nihilo tamen minus res Atheniensium eo adductas esse, ut consilium de iis difficillimum sit §. 1—2.
- II. Quibus praedictis, antequam ad orationem ipsam venit, causas malae rerum conditionis indicat, quae repetendae sint et ab oratoribus, qui nonnisi orationes habeant contra Philippum, vereantur autem, cives suos ad diligentiam ac strenuitatem agendi hortari, et a civibus ipsis, qui ad orationes intelligendas ac recensendas aptiores sint, quam ad res strenue fortiterque agendas; hanc igitur deliberandi rationem, qua adhuc usi sint, abjiciendam et aliam adhibendam esse monet §. 3—5.
- III. Jam orationem ipsam aggreditur, cujus quum duae sint partes, altera, *Philippum esse hostem et insidiari omnium Graecorum libertati ita, ut ei diffidendum sit* §. 6—27; altera, *eos oratores, qui Atheniensibus, ut inirent pacem, persuasissent, vocandos esse in iudicium* §. 28—37,
 - A. in priorem ingressus
 - 1) confirmat, Philippum esse hostem potentem et metuendum, quod probat signis; eum enim Pylarum et rerum Phocensium dominum factum in utilitatem Thebanorum agere, non Atheniensium, quum illos callidorum et perniciosorum consiliorum adjuutores, Athenienses repugnatores se habere jure et recte arbitretur §. 6—9;
 - 2) exponit, Philippum in hac re mores majorum respicere; Atheniensium majores nunquam communem Graecorum salutem pro sua utilitate neglexisse, quam culpam Thebanorum Argivorumque majores admiserint; quare, quum posteros majoribus similes esse existimet, hos, non illos socios eum eligere §. 10—12;
 - 3) refutat a) objectiones adversariorum, regem justitiae studio et necessitate coactum amicum esse Thebanis §. 13—14; b) fabulas eorum, qui dicebant, regem insidiari Thebanis; eum enim et Thebanis et omnibus Graecis insidiaturum esse, sed opportuno tempore; nunc eum id tantum agere, ut Atheniensium et Lacedaemoniorum, ipsi adversantium, vires frangat; cujus rei quum adjuutores Thebanos et Messenios habeat, iis adjuvari eum commodaque afferre §. 15—19;

- 4) exponit argumenta de hac Philippi calliditate et perfidia ab exemplis Olynthiorum et Thessalorum, quae apud Messenios et Argivos commemoraverit; nam utrumque populum eum decepisse, postquam antea donis obcaecavisset et securum segnemque reddidisset §. 20 — 22; quibus argumentis usus monet Messenios et Argivos, ne confidant Philippo, qui tyrannus sit et adversarius libertatis legumque §. 23 — 25;
 - 5) accommodat haec, quae coram Messeniis dixerat, ad commotionem Atheniensium, qui si a Philippo decipiantur, quum ejus consilia perspiciant, turpissimum esse §. 26 — 27.
- B. Jam transit ad alteram orationis partem, *ad responsa legatis danda oratores, qui populum deceperint, vocandos esse, et*
- 1) recitatis responsis jubet, vocandos esse ad populi judicium eos oratores, qui falsis pollicitationibus eo cives adduxerint, ut pacem cum rege inirent §. 28 — 29;
 - 2) praeter hos alios, qui dixerint, Philippum omnia in Atheniensium utilitatem facturum esse, quique in se ipsum tanquam hominem morosum ac stolidum maledicta congesserint §. 30 — 31;
 - 3) confitetur, se libere dicturum esse, at non ita, ut obtrectatores conviciis vexet, qui istorum mos sit, aut temere loquatur; sed ut videant Athenienses, res suas jam male se habere et pejus se habituras esse, nisi occurrant, addita vituperatione civium suorum, quod non auctores infortunii, sed qui id in melius convertere velint, punire soleant §. 32 — 34;
 - 4) graviter admonet Athenienses de proditoribus patriae cum praecipua insectatione Aeschinis, qui malis consiliis Philippo aditum ad Atticam patefecerint §. 35 — 36.
- IV. In clausula dissuadet judicium de istis proditoribus, ne inde damnum patriae inferatur §. 37.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β.

Habita est Lycisco Archonte, Olymp. CIX, 1. a. Chr. 344.

1 "Όταν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίνωνται περὶ
ων Φίλιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, αἶψά
τούς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὀρῶ

§. 1. εἰρήνην αἶψά, τοὺς) Sic ante Reiskium distinguebatur, probante etiam A. G. Beckero. Sed vid. adn. — ὑμῶν) P. Manut., Aug. 2, 3 a prima manu, sed correctior vulgatam dedit. Utramque Bavaricus. Reisk. ὑμῶν. Auger., prob.

§. 1. "Όταν — γίνωνται. Exordium sumptum est ab reprehensione socordiae Atheniensium. De constructione vid. ad or. de Pac. §. 12. — πράττει καὶ βιάζεται, i. q. βιάζομενος seu βίᾳ πράττειται. Illud verbum, quoniam notionem generalem continet, altero, quod dicunt speciei, explicatur. Est hic usus Demosthenicus, de quo copiosius diximus ad or. de Pac. §. 2: δυσκόλου — χαλεποῦ. Cf. infra §. 6. 27. Phil. III. §. 1. 31. 39. 17. In ejusmodi locis καὶ reddi potest et quidem vel id est, de quo usu vid. ad or. de Pac. §. 2. 10. Olynth. III. §. 3. 26. Cf. §. 2 μάλλον καὶ φανερώτερον. Vid. ad §. 13. — Demosthenes et alii oratores de pace a Philippo violata saepe querebantur. Cf. Phil. III. init.; de Chers. p. 110. §. 5 sq. Proleg. §. 7. Hanc ob causam A. G. Beckerus cum antiquis editoribus particulam αἶψά ad verba antecedentia pertinere putat, ut βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην αἶψά, τοὺς etc. scribatur. At ipse locus, quem e Phil. III. §. 1 citat, contra illum pro interpunctione recepta pugnat; praeterea caput rei hic non versa-

tur in eo, Philippum assidue violare pacem, sed in eo, orationes pro Atheniensibus habitas semper et aequas et humanas apparere, et αἶψά est ἐκαστοτε, quoque tempore, *jedermal*; quare αἶψά ad ἀπαντας gravitatis causa repetitur, quod non magis vitiosus est pleonasmus, quam Hom. Od. I, 68: ἀσχελὲς αἶψά. Vid. ad Phil. I. §. 5 et 9. Cic. Cat. IV, c. 10: *Ceteris enim semper bene gestae, mihi uni conservatae rei publicae gratulationem decrevistis.* — τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους δικαίους καὶ φιλανθρώπους. Schol. August.: *Δικαίους μὲν κατὰ γὰρ Φιλίππου λέγετε ἀδικούντος, φιλανθρώπους δὲ ὅτι ἐλεεῖτε τὸ Ἑλληνικόν.* Wolf.: *Ὅτι ὑμεῖς καὶ δίκαια καὶ φιλόανθρωπα πράξαντες, τυγχάνετε, Φίλιππος δὲ τὰναντία τούτων.* Utrumque male; nam non ea, quae Athenienses aut pro sua aut pro communi Graecorum salute fecerunt, significantur, sed lenitas et moderatio, qua oratores in Philippum, omnia injusta et violenta molientem, dicentes utebantur, quum Demosthenis sententia multo acerbius in eum in-

φαινόμενους, καὶ λέγειν μὲν ἅπαντας αἰεὶ τὰ δεόντα δοκοῦν-
τας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδὲν, ὡς
ἔπος εἰπεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' ὧν ἕνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἄξιον,
Ἀλλ' εἰς τοῦτο ἤδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ 2

Rüdigerō; male. — ὡς ἔπος εἰπεῖν) Cod. Σ omisit εἰπεῖν. Male; solet enim in his formulis poni. Vid. adn. et ad Phil. I. §. 7. — εἵνεκα) Vulg. Sed multi codd. optimae notae exhibent ἕνεκα, quod cum Bekkero recepi. Paren- dum est in hisce codicum auctoritati. Ceterum Fr. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 492, 22 haec notat: „Jam aliquoties nobis obvium εἵνεκα ne quis ab Attico scriptore alienum credat, haec forma in libris et Platonis et Demosthenis tam crebro occurrit, vix ut scribis imputari possit. Tuetur etiam Thom. Mag. s. v.: Καὶ ἕνεκα καὶ εἵνεκα Πλάτων, Δημοσθένους καὶ ἄλλοι. Θουκυδί- δης δὲ αἰεὶ ἕνεκα.“ Vid. Matth. Gr. p. 1137 ed. 2dae. Cf. Olynth. III. extr. Vid. etiam ad Olynth. I. §. 5. —

veli potuissent. Hoc sensu φιλαν-
θρωπεύεσθαι legitur de fals. leg. p.
584, 11: ὡς δὲ οὐκ ἐδέξαντο (τὰ
χοίματα), οὐδ' ἔλαβον ταῦτα οἱ ὧν
Θηβαίων πρέσβεις, μετὰ ταῦτα ἐν
θυσίᾳ τινὲ πίνων καὶ φιλανθρω-
πεύόμενος πρὸς αὐτοὺς ὁ Φίλιπ-
πος, ἄλλα τε δὴ πολλὰ, οἶον αἰχμύ-
λωτα καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τελευτῶν
ἐκπώματα ἀργυρὰ καὶ χουρσὰ προῦ-
πινεν αὐτοῖς. Cf. de Malon. p. 84.
§. 30 — 35. — φαινόμενους —
δοκοῦντας. Observa artem ora-
toris in eligendis his verbis, quibus
diversa existit sententia. Nam
φαίνεσθαι, inveniri, apparere, pate-
re, dicitur de rebus, quae eadem
audientibus sese exhibent similes
et dissimiles, i. e. quae speciosis
argumentis probantur. Vid. Ast. ad
Plat. Phaedr. p. 261. D; ad Olynth.
I. §. 2; cf. ibid. §. 5; de Pac. §. 11,
unde apud Dem. adv. Conon. p.
1267 ἐστὶν ἄληθῆ καὶ φαίνεται ut
idem valentia junguntur: δοκεῖν
autem de rebus, quae tantum tales
esse videntur, quae versantur in
opinione, quae opinio falsa esse
potest, quare δοκεῖ φαίνεσθαι in-
terdum juncta reperiuntur, ut Xe-
noph. Cyr. VIII, 3, 7: δόξαι μέγαν
τε καὶ καλὸν φανῆναι τὸν Κύρον.
Plat. Polit. II. p. 581. E. Vid. Vig.
p. 512 sq. H. I. δοκεῖν pertinet ad
homines, qui non recte de oratori-
bus Philippum accusantibus judi-
cant. Igitur Demosthenes signifi-
cat, oratores justa et humana di-
cere in Philippum, at non recta et
utilia suadere. — ὡς ἔπος εἰπεῖν,

prope dixerim, prope. Hac formula
vis antecedentis οὐδὲν mitigatur,
ut Plat. Apol. c. 8: Ἐμαντῷ γὰρ
ξυνηθεῖν οὐδὲν ἐπισταμένῳ, ὡς
ἔπος εἰπεῖν. Vid. Heind. ad Plat.
T. I. p. 152. Cf. Phil. III. §. 47.
Est omnino formula non singulativum
et plenius seu ad videndum omnia rese-
cantis, sed summativum vera dicentis.
Plat. de Republ. I. p. 541. B: πο-
τέρως λέγεις τὸν ἀρχοντα — τὸν ὡς
ἔπος εἰπεῖν ἢ τὸν ἀκριβεῖ λό-
γῳ (accurata definitione). Vig. p.
205 sq. Sic Cic. pro Quinct. 13:
modestia prope dicam non minori.
Huc pertinent formulae ὡς συνε-
λόντι εἰπεῖν, ut breviter dicam; ὡς
ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ut summativum
dicam; ὡς εἰπεῖν ἔπος, ut uno verbo
i. e. breviter dicam; ὡς εἰπεῖν al.
Verbum εἰπεῖν in hisce formulis
tam frequens est, ut contra codices
non sit omittendum. Vid. ad Phil.
I. §. 7: συνελόντι δ' ἀπλῶς εἰπεῖν.
— οὐδ' ὧν, i. e. οὐδὲ τοιαῦτα
γιγνόμενα, δι' αἶ. Οὐδέ reddi debet
ne quidem, ut §. 5 et Olynth. III. §.
11. Vid. ad or. de Pac. §. 1. —

§. 2. τὰ πράγματα τῇ πόλει,
res publicae. Pro Dativo incommodi
τῇ πόλει orator dare potuit Ge-
nitivum, sed significantius est Dati-
vus. Vid. ad or. de Pac. §. 6. 18.
Cf. §. 22. 23. Olynth. III. §. 22: τὰ
τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις. De προ-
έγειν vid. ad or. de Pac. §. 14. —
ὁσῶ τις ἂν — ἐξέλεγχῃ. De
Conjunctivo vid. ad or. de Pac. §.
12. Praesens ἐξέλεγχῃ recte se ha-
bet; notat enim actionem nullis

πράγματα τῇ πόλει, ὥςδ', ὅσω τις ἂν μᾶλλον καὶ φανερώ-
τερον ἐξελέγῃ Φίλιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παρα-
βαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλευόντα, τοσούτῳ τὸ
3 τί χρὴ ποιεῖν συμβουλευῆσαι χαλεπώτερον εἶναι. Αἴτιον
δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς πλεονεχ-

- §. 2. ἐξελέγῃ) Append. Francf., Lindenbr. probante Schaefero. ἐξελέγῃ)
Bay. et Aug. 5; sed ambq cum ξ super χ scripto. Sed vid. adn. Alii libri habent
ἐλέγῃ, Aug. 1 ἐξελέγξει. — ἡμᾶς) Par. 5, Aug. 8. „Hoc genuinum vide-
tur.“ Schaefer. —
§. 3. πάντες) Aug. 4, 5. πάντες ἄν) Vind. 4. —

certis temporis finibus circumscrip-
tam et praeteritum quoque tempus
complectitur; quare ἐξελέγῃ Schae-
fero non erat probandum. Vid. ad
§. 5 not. crit. et ad or. de Pac. §. 23.
Olynth. I. §. 1. Praeterea, quod
Rüdigerus monet, et praecedens
ἤδη et sequentia Participia favent
Praesenti. ἐξελέγῃ — παρα-
βαίοντα, ὅτι παραβαίνει. Sic ὁρῶ
φαινόμενους, ὅτι φαίνονται, ὁρῶ
φάνεσθαι. Wolf. Ἐξελέγειν est
convincere, certis argumentis probare,
interdum deprehendere, ut Phil. I.
§. 37: οὐδὲν οἶαί τε οὐσαί ποιεῖν
ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχο-
νται. De pace cum Philippo facta
vid. Proleg. §. 1 sqq. Erat autem
Philippi mos, ut pacem haberet in
ore, in pectore bellum, et, ubi-
cunque posset, hostilia ageret. Vid.
Proleg. P. I. §. 4. Phil. III. §. 8. 17;
ad Olynth. II. §. 28. — πᾶσι τοῖς
Ἕλλησιν ἐπιβουλευόντα, ὅπως
ἂν καταδουλώσῃται αὐτοὺς καὶ ὑπο-
χείρους λίβη. Wolf. In his et an-
tecedentibus verbis Φίλιππον —
παραβαίοντα summum hujus ora-
tionis argumentum continetur. —
τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμβουλευ-
σαι. Nota usum Articuli ab Infini-
tivo suo singulis verbis disjuncti,
quod orationis genus Ὑπερβατον
vocatur. Vid. ad or. de Pac. §. 8.
Phil. III. §. 57. Cf. infra §. 21. 29.
30. Matth. Gr. §. 279. 5. Infinitivus
τὸ συμβουλευῆσαι loco Subjecti po-
situs est, quod saepissime fit. Cf.
Phil. III. §. 55. de Pac. §. 13. Vid.
ad Olynth. I. §. 1. Ad δεῖ, χρὴ In-
finitivus sine Subjecto poni solet;
hic subaudiri potest ἡμᾶς. Cf. §. 5.

31; de Pac. §. 24. Matth. §. 295.
Vid. ad Olynth. III. §. 22: τὰ γὰρ
κοινὰ τὰ Θειταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι
διοικεῖν, sc. Θειταλούς. —

§. 5. αἴτιον δὲ τούτων, sc.
ἐστὶ. Vid. ad or. de Pac. §. 8. Cf.
proxime §. 4. De re cf. Phil. III. §.
2. — πλεονεχεῖν. Vid. ad §. 7. —
ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξει, sc.
οὐχὶ λόγοις. Observa oppositio-
nem verborum ἔργῳ — λόγοις, quae
solemnis est, si res, verum opponi-
tur speciei. Vid. ad Phil. I. §. 38.
Cf. Phil. III. §. 8. Olynth. I. §. 12:
ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ
παρ' ἡμῶν πρόςβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον
τε δεκνύνειν ἔξουσιν. Liv. XXXV,
46: Neque enim cum inferendi belli,
sed liberandae Graeciae causa in
Europam trajecisse; et liberandae
re, non verbis et simulatione,
quod fecissent Romani. „Attende
in primo membro duo Substantiva
et quidem numeri diversi posita,
in altero unum. Causa est in notio-
nis gravitate. Cf. de Chers. p. 108.
§. 75: οὐδὲν ἀλλ' ἢ λόγοι —, δεῖ δ'
ἔργων τῇ πόλει καὶ πράξεώς τινος.“
Bremius. Vid. ad Phil. III. §. 21. —
δέον, quum oporteat. Impersonalia
et Adjectiva, etiam omnino Partici-
pia in Neutro δέον, ἐνόν, παρόν,
προσῆκον, δυνατόν al. interdum ab-
solute ponuntur pro Genitivo ab-
soluto. Vig. p. 529. Matth. §. 564.
Cf. infra §. 11. Vid. ad Olynth. I.
§. 24: πολλὰ ἰδίᾳ πλεονεκεῖν πολ-
λάκις ὑμῖν ἐξόν, (quum liceret) οὐκ
ἠδελήσατε. Eurip. Hec. 117: τοῖς
μὲν διδόναι τῷβρω σφέγγον, τοῖς
δ' οὐχὶ δοκοῦν. — οἱ παριόν-
τες, sc. ἐπὶ τὸ βῆμα, οἱ ἡγότεροι,

τεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξεσιν, οὐδὲ λόγοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν, καὶ γράφειν καὶ συμβουλευεῖν διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δὲ, ὥς δεινὰ καὶ χαλεπὰ, ταῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὥς μὲν ἂν εἴποιτε

ἡμᾶς) Vulg. Bern., Vind. 3. At esse videtur interpretamentum eorum, qui passivam hujus formulae significationem non intelligebant. Vid. adn. — καὶ τοιαῦτα) Vulg. Auger., probante A. G. Beckero. Sed jam Reisk. ex Bav., Aug. 2, Ald. Tayl., Append. Francf. dedit ταῦτα, quod confirmatur cod. Σ Bekkeri. Vid. adn. — ὥς μὲν ἂν εἴποιτε — συνεῖητε) Sic Bekk. ex codd. Vulgo scribitur εἴποιτε —

οἱ συμβουλευόντες. Wolf. Παρελθεῖν, ἀνίστασθαι, παρίεναι ἐπὶ τὸ βῆμα, προσιέναι τῇ δῆμῳ al. formulae sunt solennes de oratoribus in concione ad dicendum surgentibus, agere cum populo, cum senatu, prodire ad dicendum. Vid. ad Olynth. III. §. 1. Cf. de Pac. §. 3. Vig. p. 593. Schoemann. de Comit. Ath. c. 10. p. 106 seq. — τούτων, sc. ἔργῳ καὶ πράξεσι κωλύειν. Sensus est: suadentes, summis viribus adnitendum esse, ut Philippus cohibeatur. Hoc omittentes narramus tantum ea, quae Philippus facit. Rüdigerus τούτων ad seqq. γράφειν et συμβουλευεῖν refert, quod ad sensum idem est. Sed haec verba interpretationis causa antecedentibus ἔργῳ καὶ πράξεσιν — τούτων addita sunt. Ταῦτα interdum id notat, quod τοιαῦτα, tales res, ejusmodi res, quam ob causam confundi solet cum τοιαῦτα, ut proxime ταῦτα διεξερχόμεθα. — διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν, propter invidiam vestram i. e. ne in invidiam vestram incidamus. Sic διὰ aut respectum, quem ad aliquid habemus, aut operam vel culpam, qua aliquid efficitur, significat, ut apud Latinos propter. Dem. de Cor. p. 250: τοῦ Φωκικοῦ συσιάντιος πολέμου οὐ δὲ ἐμὲ, οὐ γὰρ δὴ ἐγώ γε ἐπολιτευόμην πῶ τότε. Cic. Rosc. A. §. 65: propter quos hanc inavissimam lucem adspexerit. De constructione vid. ad §. 6. Ἡ πρὸς τινὰ ἀπέχθεια modo sensu activo, odium, in aliquem, modo passivo, odium, quod alii in nos habent, ut b. l., usurpatur. Utramque significationem

conjunctam habes apud Dem. Cor. p. 237. §. 36: ταῦτα δ' ἀσμένως τινὲς ἔχονον αὐτοῦ διὰ τὴν τοῦδε ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θεβαλούς (active). — καὶ ἐν πρὸς τούτοις (sc. συνέβη), τὴν μὲν ἀπέχθειαν τὴν πρὸς Θεβαλούς καὶ Θετταλούς (passivo) τὴ πόλει γενέσθαι, τὴν δὲ χάριν τὴν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων Φιλίππῳ. Sic etiam φιλανθρωπία est modo amor hominum, humanitas, Menschenfreundlichkeit, aut amor, quo alii nos prosequuntur, favor, Beliebktheit. Atque eadem ratione vox invidia apud Latinos usurpatur. Cic. Tusc. IV, 7: invidia dicitur non solum in eo, qui invidet, sed etiam in eo, cui invidetur. Vid. ad Cic. pro Rosc. Am. c. 51 et pro Sull. c. 4, ubi duplici sensu accipitur. — διεξερχόμεθα, pertransimus, percurrimus, i. e. narramus. Est haec vulgaris verbi significatio. Aliam notionem vid. ad Olynth. I. §. 5. Pronomen ταῦτα cum vi repetit notionem eorum, quae antecesserant. Vid. ad §. 22; de Pac. §. 10. — ἔπειθ' sine δὲ respondet antecedenti πρῶτον μὲν. Vid. ad Phil. III. §. 9; I. §. 3. — οἱ καθήμενοι, sc. ἐν ἐκκλησίᾳ, non sine notione desidia, quam hoc verbum saepe involvit (vid. ad Phil. I. §. 9. Cf. Phil. III. §. 75), et opponitur superiori ἡμεῖς οἱ παριόντες. Dicitur autem hoc verbum potissimum de iis, qui sedent ad audiendum oratorem. Sic sedere apud Latinos. Vid. ad Cic. Rosc. A. §. 1. 59. — ὥς μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους — παρεσκεύασθε. Ὡς ἂν cum Optativo et finem

δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου συνείητε, ἄμεινον Φιλίππου παρεσκευάσθε, ὥς δὲ κωλύσαιτ' ἂν ἐκείνον πράττειν
 4 ταῦτα; ἐφ' ὧν ἔστι νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβαίνει δὴ πρᾶγμα ἀναγκαῖον, οἶμαι, καὶ ἴσως εἰκός: ἐν οἷς

συνείητε, pessime; Wolfius corrigi voluit *συνείητε*, quod non congruit antecedenti *εἰποῖτε*, pro quo ipso in Harl., Y et Vind. 4 legitur *εἰπήτε*, quod una cum *συνείητε* probat Hermannus de Partic. ἄν p. 176, negans, ὥς ἂν inveniri apud Atticos in notione finali, nisi finis is sit, ut possit aliquid fieri. At vid. adn. Idem tamen retineri vult proxime *κωλύσαιτ'*, pro quo in Harris. et Harl. est *κωλύσῃτε*, quod ortum videtur ex Coniunctivo *συνείητε*. —

et rationem exprimere potest, cuius regulae exempla multa attulit Voemel. ad h. l., ex quibus duo adscripta sufficient. Xenoph. Mag. Eq. 1. §. 12: ἐπιμελήσει δὲ, ὥς ἂν ταχὺ ἵπποι καὶ γίγνοιτο, ubi ὥς ἂν verti potest vel quomodo vel ut; nostro loco magis rationem indicat. Magis finalis est structura haec: Xenoph. Cyrop. III, 1, 4: Ὀφθήσεσθαι ἐμελλε τὰ βασίλεια οἰκοδομεῖν ἀρχόμενος, ὥς ἂν ἱκανὰ ἀπομάχεσθαι εἴη. Cf. infra §. 37. Optativus in hisce structuris est potentialis, de quo vid. ad Olynth. I. §. 3. Quare non negandum erat viris doctis, ὥς ἂν cum Optativo inveniri apud Atticos notione finali. Matth. Gr. §. 520. p. 1003 ed. 2dae. Rost. Gr. p. 626. *Λόγοι δίκαιοι* sunt orationes, in quibus jura Atheniensium contra Philippi consilia causis justis ac veris defenduntur. Sic de fals. leg. p. 407, 18: ἀπορία δικαίων λόγων, *inopia argumentorum*. De Atheniensium sagacitate et peritia in orationibus et habendis et intelligendis vid. ad Olynth. II. §. 15. Cf. infra §. 27. De rectione verbi *συνιέναι* vid. ad Olynth. III. §. 1. — ἐφ' ὧν ἔστι νῦν, i. e. ἃ πράττει, περὶ ἃ σπουδάζει, ut soq. §. legitur. Sic ἐπὶ cum Genitivo jungitur, ubi significatur id, quod quis spectat, quod vel assequi vel prohibere vult; omnino finem indicat. Dem. contr. Steph. I. p. 1111. §. 33: ὅτ' ἦν ὁ πατὴρ ἐπὶ τοῦ τραπέζιτεύειν, quum in re argentaria versaretur. Hinc οἱ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, qui summae rerum praefecti sunt, de Cor. p. 509, 9. Vulgo hoc sensu cum Dativo struitur, ut Phil. III.

§. 2. Matth. §. 584 sq. Pro hoc interdum invenitur ἐν τινι εἶναι, Xenoph. Cyr. VI, 1, 25, aut περὶ τι seu ἀμφοῖν τι εἶναι, ibid. VI, 1, 1. Phil. III. §. 2. — ἀργῶς ἔχετε. Vid. ad §. 14. —

§. 4. συμβαίνει δὴ — οἶμαι, καὶ ἴσως εἰκός. Conclusio, cui exprimendae inservit particula δὴ, igitur, quae omnino ponitur ad rem gravius et sine ulla dubitatione exprimendam. Vid. ad Olynth. III. §. 18: δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχρὴ τὴν βοήθειαν εἶναι. Cf. Phil. III. §. 44. Xenoph. Mem. II, 5, 2: σκοπῶμεν δὴ, consideremus igitur. Verbum οἶμαι confirmat sententiam et indignationem quandam continet. Solet mediae orationi interponi et quasi unam cum reliquis verbis orationem efficere, mihi crede, profecto, wohl. Nec raro ironiam seu indignationem exprimit. Cf. §. 32. Vid. ad Olynth. I. §. 10 et 25. Eodem modo apud Latinos puto, credo, opinor usurpantur. Vid. Zumpt. Gr. lat. p. 518. Cic. Fin. I, 3: male, credo, mererer de meis civibus, si ad eorum cognitionem divina illa ingenia transferrem. ἴσως est profecto, sine dubio, quum proprie notet pariter, consentaneum; nam non ubique dubitantis, sed interdum magis confirmantis est cum modestia; vern. wohl. Vid. ad Phil. I. §. 50. Ac pariter fortasse apud Latinos in usu est. Vid. Heind. ad Hor. Sat. I, 6, 98: demens iudicio vulgi, sanus fortasse tuo. — ἐν οἷς ἑκάτεροι — ἑκατέροις ἔχει. Observa grave Asyndeton; nam proprie constructio postulat: συμβαίνει — ἄμεινον ἔχειν, ἐκείνῳ μὲν

ἐκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ αὐτοῦ σπουδάξετε, ταῦτ' ἀμεινον
ἐκατέροις ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι. Εἰ
μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιοτέρα ὑμῖν ἔξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ
πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', ὅπως τὰ
παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προσελθόντα
εἰ πορρωτέρω λήσει πάντας ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος

- §. 4. ἔχειν) Vulg. ex pluribus codd., quod pendeat a *συμβαίνει*, quare sequentes
Nominativos αἱ πράξεις et οἱ λόγοι aut in Accusativum mutandos, aut per
Antiptosis, verbo finito ἔχουσι ex Infinitivo repetito, explicandos esse censuerunt.
At non viderunt grave hujus loci Asyndeton, quo haec enuntiatio explanationis
causa antecedenti adjungitur. Vid. adp. — ἡμῖν) Aug. 3. Bav. Sed non qua-
drat ad antecedentia. — ὑμῖν) abest ab Aug. 2 et Append. Francf. — οὐδ' ἔ-
στι) Append. Francf., Rehdig. et Vind. 4. Non apta est ad hunc locum hujus
formulae significatio. Vid. ad de Pac. § 7 et 12. —
§. 5. ἐπανορθώσῃται) Aug. 3. Sed vid. adu. —

τὰς πράξεις etc. Vid. not. crit. Tono ipso enuntiationis cohaeren-
tia restituenda est, ut jam ad Phil.
I. §. 13 et 54 diximus. Male viri
docti interdum particulam aliquam
inseri voluerunt. Cf. §. 17; Phil.
III. §. 1; de Pac. §. 17 init. Amat
hoc constructionis genus, maxime
autem Plato. Cf. Liv. II, 12: *Tum
Mucius quasi remunerans meritum,
quandoquidem, inquit, est apud te vir-
tuti honos, —; trecenti conjura-
vimus principes juventutis
Romanae etc.* Vid. ad Cic. Verr.
Act. I. 16, 47: *Postremo ego causam
sic agam, judices: ejusmodi res,
ita notas, ita testatas — pro-
feram, ut etc.* — εἰ μὲν οὖν —
πρόσεστι τῷ πράγματι, si nunc
quoque sufficit vobis, orationes ha-
bere, in quibus jura luculentius ex-
ponantur et obtineantur, res facilis
et nullius negotii est. Constructio-
nem quod attinet, et cum Indica-
tivo Praesentis aut Futuri in pro-
tasi, sequente eodem modo et tem-
pore in apodosi, ponitur, si rem
aliquam fieri sumitur, respectu ef-
fectus habito, neque id spectatur,
utrum fieri possit vel futura sit,
nec ne. Matth. Gr. §. 523. N. Cf.
Phil. III. §. 10. De re cf. Sall. Jug.
c. 85, 14: *Nunc vos existimate, facta
an dicta pluries sint.* De Ellipsi ῥά-
διον sc. ἔστι vid. §. 8. —

§. 5. ὅπως τὰ παρόντ' ἐπα-
νορθωθήσεται. Ὅπως rationem

indicat, *quomodo*; quare Indicati-
vus Futuri ponendus erat. Vid. ad
or. de Pac. §. 15: *Τὰ παρόντα
sc. πράγματα, hic rerum status*, quo
erat timendum, ne aliis malis, quam
quae adhuc passi erant, Athenien-
ses a Philippo afficerentur. Pace
enim facta Athenienses a Philippo
erant decepti; is post eam callide
omnium Graecorum libertati insidi-
ari pergebat, quam ob causam
discordiis, quae Argivi et Messenii
cum Lacedaemoniis habebant, ut
hos et una cum iis Atheniensium
vires frangeret, sese immiscuit.
Vid. infra §. 13. Proleg. §. 6. Olynth.
III. §. 15. Quare orator cives suos
hortatur, ut tandem expergefatti
consilia regis callida inspiciant,
eum hostem habeant, neve paci
confidant. — καὶ μὴ προσελθόν-
τα — λήσει, i. e. ὅπως μὴ τὰ πρά-
γματα προσελθόντα λήσει ἡμᾶς, μὴ
προέλθοι οὐκ αἰσθανομένων ἡμῶν.
Wolf. Cf. §. 53: τὸ γὰρ πρῶτον
ὄρω προβαίνον. In constructione
λανθάνειν τινά, latere aliquem i. e.
facere aliquid inscio alio, utraque
lingua congruit. — ἐπιστήσεται
μέγεθος δύναμews, ne copiarum
magnitudo (i. e. tantae copiae) sub-
ito superveniat; ingruat, i. e. ne
tantis copiis impugnemur. Haec Wol-
fii interpretatio melior est, quam
alia ejusdem, qua ad ἐπιστήσεται
suppleatur ὁ Φίλιππος, ne adducat
contra nos. Ἐφθίσσασθαι dicitur de

δυνάμειος, πρὸς ἣν οὐδ' ἀντάραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὥσπερ πρότερον, τοῦ βουλευέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἅπασιν καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα [ἀντί] τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.

ὥσπερ) etiam in Aug. 3 dedit antiqua manus, quod nova correxit in ὥσπερ, ut est in Harl. Beisk. ὥσπερ genuinum videtur. Mutarunt librarii eadem oberrantes chordā, qua toties viri docti, quorum ad hanc constructionem offendentium errores notavit Bremius ad p. 93, 45. Schaefer. Vid. de hac usitata constructione ὁ αὐτὸς, ὥσπερ adnot. Vid. etiam, quos Ast. ad Plat. Prot. p. 237. D. laudat. Hic autem codicum plurimorum auctoritati cedendum est. Ceterum hae voces confundi solent. — καὶ πρότερον) Append. Franef. Non male; nam in tali structura καὶ saepe ponitur. Schaeferus. Nostro loco neganti Coniunctio καὶ aliena esset. Voemelius. — βουλευέσθαι) Vulg. ex codd. At actio consultandi et priori tempore instituebatur et nunc instituitur, nec certo quodam, nec brevi tempore definitur (vid. ad §. 2); quare Praesens βουλευέσθαι, quod in multis iisque optimis codicibus legitur, praefendum est: Praeterea, quod monet Engelh. Progr. Berol. 1828. p. 27, non de singulari consultatione, sed de tota consilii capiendi ratione agitur. Solent hae formulae confundi. Cf. Phil. III. §. 7 not. crit. — σώζοντι ἄν) Aug. 3. σώσαντι ἄν) Aug. 1, quod Reiskius recepit. Male; nam neque hypothetica loquitur orator, neque de re singulari, quae requireret Aoristum, ut paulo ante monitum est. Schaefer. et Voemel. ad h. l. — ἀντί τῶν) Vulg. Sed Bekk. ἀντί delevit, quum non legatur in praestantissimo cod. Σ, qui amat omittere. Ceterum ferri potest et Engelh. l. cit. p. 41 revocandum censet. Non raro enim ἀντί additur etiam Genitivis aut a προαιρεῖσθαι aut a Comparativo penditibus. Matth. §. 450. Not. 1. ed. 2dae. Xenoph. Mem. IV. §. 41: ὥστε μηδέποτε προαιρεῖσθαι τὸ ἥδιον ἀντί τοῦ βέλτερος. Voemelius autem putat, hanc Praepositionem aut structurae explicandae causa additam, aut ex posterioribus syllabis verbi σώσοντα depravatam esse.

rebus, quae subito ingruunt, nobis non opinantibus superveniunt et nos opprimunt; ἐφιστάμεν, subito immittere, admove. Cf. Phil. III. §. 17. 50. Quamquam Activum quoque notat imminere, ingruere. Dem. Cor. p. 287 cit. Voemel.: τὸν ἐφιστηχότα κίνδυνον τῇ πόλει. Substantivum μέγας δυνάμειος pro Adjectivo οὕτω μεγάλη δύναμις magnam vim habet. Saepe Graeci et Latini Substantiva ponunt pro Adjectivis rei augendae causa. Vid. ad Phil. I. §. 25: γέλως ἐστὶ pro γελοῖόν ἐστι. Cf. Phil. III. §. 31. Olynth. I. §. 1: ὥστε τὰς πρὸς ἐκείνον διαλλαγὰς — τῆς ἐαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν. Vid. ad Cic. Verr. Act. I. c. 4. §. 11: cuius legatio exitium fuit Asiae totius et Pamphyliæ. — οὐδ' ἀντάραι, ne resistere quidem. Wolfius explicat οὐδὲ παρατάξασθαι, καὶ ἀντιπεξίειναι τοῖς πολεμίοις, διὰ τὸ μὴ ἀξιομάχους ἐκείνους εἶναι. Ἀντάραι in Bekk. Anecd. p. 26. 8 explicatur ἀνταντίσταςθαι, hostiliter

exsurgere in aliquem, reniti. Schol. ad Soph. Aj. 1085 cit. Rüdiger: τὸ ἀντάρειν κυρίως ἐπὶ τῶν ἀντιπασσόμενων λέγεται χειρὶν αἰρουμένων. Vid. ad Olynth. I. §. 24: Λακεδαιμονίοις ποιεῖ — ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε. De οὐδὲ ne quidem vid. ad §. 1. — οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὥσπερ πρότερον, — τὰ βέλτιστα — προαιρετέον. Legitima constructio est ὁ αὐτὸς — ὥσπερ, pro qua saepe legitur ὁ αὐτὸς — ὥσπερ, de qua constructione diximus ad Phil. I. §. 39: τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ. Cf. Phil. III. §. 30 et 33. Saepe viri docti in hac formula corrigere voluerunt. Vid. not. crit. Verbalia cum Dativo personae, ut apud Latinos Gerundia, construuntur. Interdum Accusativus personae ponitur, ex similitudine verbi dei, quod subest in Verbalibus. Vid. ad Olynth. I. §. 13. Si Verbale secum habet Accusativum, aut illud impersonaliter in genere neutro struitur, aut Accusativo in Nominativum mutato

Πρῶτον μὲν οὖν, εἴ τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαρ- 6
 ρεῖ ὁρῶν, ἡλικὸς ἤδη καὶ ὅσων κύριός ἐστι Φίλιππος, καὶ
 μηδὲνα οἶται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει, μηδ' ἐφ'
 ὑμᾶς πάντα ταῦτα παρὰσκευάζεσθαι, θανμάζω, καὶ δεηθῆ-
 ναι πάντων ὁμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκούσαι

§. 6. ὑμῖν) Ald. Tayl. ἡμᾶς) Par. 5, Harris. „Praetulerim: nisi potius scri-
 bendum ἐφ' ἡμῖν, quod idem valet, sed videtur exquisitius et reconditius.“
 Schaeferus. Vid. ada. — πάντα ταῦτα) Vulg. ταῦτα πάντα) Aug. 4.
 Append. Francf., Harl., Rehd., Bekker. ex duobus codd. ταῦτα omisit, quod a
 sensu flagitari Engelhardtho p. 41, non necessarium esse Voemelio, mihi orationem
 pleniorē et graviorem reddere videtur; retinuit etiam Rüdig. Cf. §. 13. 27; de

Verbale more Latinorum cum eo
 in genere, numero et casu congruit.
 Hoc igitur loco duae constructiones
 confunduntur pro: οὐχ ὁ αὐτὸς
 τρόπος — προαιρείεος, et: τὰ βέλ-
 τιστα καὶ σώσοντα προαιρείεα. Matth.
 §. 447. Monet Demosthenes, non
 orationes tantum esse habendas,
 sed re et facto enitendum esse, ut
 Philippi consilia reprimantur. —
 τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα (i.
 e. σωτηρία, salutaria, Wolf.) τῶν
 ῥέσστων. Perstringit orator, ut
 saepe, et oratores, qui populo gra-
 tificantes ad res gerendas eum pro-
 vocare aut noluerunt aut non ausi
 sunt (vid. ad Phil. I. §. 38 et Olynth.
 III. §. 22; gravius etiam in eos in-
 vehitur infra §. 28 sqq), et populum,
 qui in socordiam lapsus non stre-
 nue egit, militiam et onera detrec-
 tavit. Vid. ad Phil. I. §. 16. 25.
 Olynth. II. §. 4. Genitivus τῶν
 ῥέσστων (sine ἀντὶ) pendet a προαι-
 ρέον, in quo inest vis Comparativi.
 Ob eandem causam Genitivum secum
 habent verba προτιμᾶν, προκρίνειν,
 et simplex αἰρεῖσθαι. Vid. Rost. Gr.
 p. 543. Non raro Praepositio ἀντὶ
 Genitivo additur. Vid. not. crit.
 Cf. Xenoph. Mem. IV. 5, 7.

§. 6. Πρῶτον μὲν οὖν. Jam
 enumerantur causae, propter quas
 Philippo non esse confitendum,
 sed summis viribus resistendum,
 orator existimat. — τις. Signifi-
 cantur partim oratores corrupti,
 qui, ut populum deciperent, regis
 potentiam non formidolosam esse
 simulaverunt, partim ii, qui omni-
 no regis fraudes et consilia non
 perspexerunt. Vid. Proleg. §. 5.

Τίς saepe ita ponitur, ut non pauci
 comprehendantur, nonnemo, man-
 cher. Vid. ad Phil. I. §. 8: μισεῖ τις
 ἐκείνον. — ἡλικὸς ἤδη καὶ ὅσων
 κύριός. Alterum verbum est ap-
 positum ad vim prioris augendam
 et explicandam. Vid. ad §. 1. Ol.
 II. §. 6. Sic proxime οἱ θαρρόν-
 τες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ. — ἐφ'
 ὑμᾶς, i. e. καθ' ὑμῶν, εἰς τὸ κα-
 ταδουλώσασθαι ὑμᾶς. Wolf. Lec-
 tionī ὑμῖν favet §. 18, ubi ἐπὶ no-
 tione contra cum Dativo construc-
 tum est. Sed Accusativus multo
 frequentior est. Matth. §. 586. δ.
 ed. 2dae. Cf. §. 35. Ceterum eu-
 phemistice dictum est. Solet enim
 orator noster, quamquam summa
 libertate dicendi et audacia utitur,
 tamen, quae de futuro Athenien-
 sium infortunio profert, ea perur-
 bane et festive verbis mitioribus
 pronuntiare. Cf. Phil. III. §. 9.
 Vid. ad Olynth. III. §. 12. — θαν-
 μάζω, admiror. Hoc verbum modo
 bono sensu dicitur, beivundern, mo-
 do malo, sich verwundern, sonder-
 bar finden, non capere, ut h. l. et
 Phil. III. §. 65. Vid. ad Olynth. II.
 §. 19. Similiter admirari, seu pro-
 prie mirari apud Latinos. Vid. ad
 Cic. Sull. c. 5, 9: Nihil erit, quod
 admirere posthac, si in ea parte,
 in qua hos animadvertitis, me vide-
 bis. — δεηθῆναι πάντων ὁμολ-
 ως ὑμῶν βούλομαι, vos ad unum
 pariter omnes rogatos seu rogari
 volo. In hac constructione utraque
 lingua congruit. Cf. §. 35: ἕκαστον
 ὑμῶν — ἐπαμνησθαι βούλομαι.
 Pro δεηθῆναι βούλομαι Phil. I. §.
 15 solum δεηθεῖς invenitur, quo-

μον διὰ βραχέων, δι' οὗς τὰναντία ἐμοὶ παρέστηκεν προσδοκᾶν, καὶ δι' ὧν ἐχθρόν ἡγοῦμαι Φίλιππον, ἵν', εἰάν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον τῶν ἄλλων προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, εἰάν δ' οἱ θαρρόντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τοῦτοις προσθῇ-
7 σθε. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίζομαι,

Pac. §. 21. — μοι) Vulg. ἐμοί) Aug. 1, Append. Francf., Harl., Vindd. 1, 5, 4, Σ et X. „Recte; nam est oppositio.“ Schaeferus. Vid. Buttm. Gr. §. 67. Nat. 2: — δι' οὗς) pro' δι' ὧν Reisk. et Augerius. Male. Vid. adn. — τῶν ἄλλων) omisit cod. Σ, secutus est Bekkerus in ed. minore. Male; cf. de Pac. §. 41.

niam Aoristus per se hanc habet significationem, ut ad Olynth. II. §. 55 monuimus. Post πᾶς et ἅπας Adverbia ὁμοίως, ἅμα, ὁμοῦ, ὁμῶς addi solent ad rem augendam attentionemque movendam, ut sit: *pariter omnes, ad unum omnes*, nos: *Alle, den einen, wie den andern*, seu, ut Reiskius vertit sermone vulgari: *Alle durch die Bank weg*. Cf. Phil. III. §. 75. Vid. Brem. ad h. l. Dem. adv. Lept. p. 485, 5: *πάντας ἀγαιρεῖσθαι κελεύουσιν ὁμοίως*. de Cor. p. 227, 10. Xenoph. Cyr. I, 4, 4: *καὶ τὸ σκυλακῶδες, τὸ πᾶσιν ὁμοίως προσπίπτειν, οὐκέθ' ὁμοίως προπετῶς εἶχεν*. Sic πᾶς et ἐξῆς eodem sensu conjunguntur Phil. III. §. 69. — λογισμοί, rationes, quas quis cogitando invenerit. Vid. ad Phil. III. §. 55. — διὰ βραχέων, breviter. *Διὰ* cum Genitivo saepe adverbialiter redditur. Thuc. I, 8: *διὰ τάχους, cito*; ibid. II, 18: *διὰ τάχους, celeriter*. Plat. Theag. p. 150: *δι' ἀπεχθείας, odiose*. Vig. p. 587. — δι' οὗς — δι' ὧν. Observa varios casus ab una Praepositione pendentes, ut de Pac. §. 22, ubi vid. adn. *Διὰ* cum Accusativo pertinet ad *rationem*, quae laudatur, *propter quam* aliquid fit; cum Genitivo ad *ipsas res*, quibus aliquid efficitur. Ad δι' ὧν supple *πραγμάτων*. Cf. supra §. 5; de Pac. §. 5. Olynth. III. §. 12. Quare Reiskius non scribere debuit δι' οὗς pro δι' ὧν. Nam orator ostendere vult et *rationes*, propter quas regis potentiam crescentem putet periculosam, et *res ejus gestas*, ex quibus hostilis ejus animus intelligatur.

„Est i. q. καὶ ὅφ' ὧν πέπεισμαι ἐχθρόν εἶναι Φίλιππον.“ Schaefer. — ἐμοὶ παρέστηκεν, *stat mihi sententia*. Παράσθηναι, *παρεστήκειν* cum Dativo personae de sententiis in animo alte infixis dicitur. Vid. ad Phil. I. §. 17: *δεῖ γὰρ ἐκείνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παρασθῆναι*. Terent. Eun. II, 1, 18: *Stat sententia*. Cic. Fam. IX, 2: *modo nobis stet illud, ut vivere in studiis*. — ἵνα — ἐμοὶ πεισθῆτε. Praecesserat Praesens βούλομαι, quare ἵνα cum Conjunctivo. Vid. ad Phil. I. §. 38. — εἰάν — δοκῶ. Vid. ad or. de Pac. §. 5. — οἱ θαρρόντες, sc. αὐτῷ, aut absolute οἱ μηδὲν δεδιότες, *securi*. Wolf. Posterior praestat; cf. p. 66 extr. (init. hujus §.). Schaeferus. Pronomen αὐτῷ positum est ἀπὸ κοινοῦ. — τοῦτοις προσθῇσθε, ut *his assentiatis, hos sequamini*. Προσθῆσθαι τι, se adungere partibus alicuius, assentiri. Reisk. in ind. Thom. Mag.: *προσθῆμαί σοι ἀντὶ τοῦ μετὰ σοῦ γίνομαι*. Cf. §. 12: *εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο*. Ad ep. Phil. p. 154, 1: *ὁποτέρους πρόσθοιτο, τοῦτους ἐπὶ κρατεῖν τῶν ἐτέρων*. Sic Virg. Aen. X, 182 cit. Bremio: *Ter centum adjiciunt (sc. se), mens omnibus una sequendi*. Aliae idem significantes formulae sunt *ὁκλείως ἔχειν τι* Phil. I. §. 4, *προσέχειν τὸν νοῦν* ibid. §. 6, *φρονῆσαι τὰ τινος* Phil. III. §. 18. — §. 7. *τίνων — κατέστη; Πυλῶν*. De hac Subjectione (Υπογορά) vid. ad or. de Pac. §. 17. Cf. §. 24. — *Πυλῶν καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων*. Qua ratione Philippus bello sacro seu

τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. τί οὖν; πῶς τοῦτοις ἐχρήσατο; ἂ Ὀθηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἂ τῇ πόλει; πράττειν προείλετο. τί δῆποτε; ὅτι πρὸς πλεονεξίαν, οἶμαι, καὶ τὸ πάνθ' ὑφ' ἐαντῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἐξετά-

Phocensi implicitus sit, narratum est ad Olynth. I. §. 7. Proleg. P. I. §. 10. Quare quum per speciem huius belli gerendi in Graeciam per Thermopylas invadere vellet, prohibitus est ab Atheniensibus (Olymp. CVII, 1. a. Ch. 352), de qua re vid. Proleg. P. I. §. 11. Postea, quum urbes Chalcidicas occupasset vastavissetque Olynthum (Olymp. CVIII, 1), nihil antiquius habuit, quam ut Cersobleptem, Thraciae regem, superaret et bellum Phocense componeret, quae consilia quum Athenienses, qui una cum Lacedaemoniis Phocensium socii erant (vid. ad Olynth. III. §. 26), impedire et possent et vellent, pacis conditiones iis fecit, quae pax re vera Olymp. CVIII, 3. a. 346 inita est. Vid. Proleg. §. 1 et 2. Sed dum de pace agebatur, Philippus, Atheniensibus nihil hostile suspicantibus, et Cersobleptem devicerat (Proleg. §. 2) et subito cum exercitu per Thermopylas in Phocensium terram ingressus (Proleg. §. 5) eos fuderat atque deleverat, tantaque celeritate id perfecerat, ut paene eodem tempore nuntius de pace confirmata et de extinctis Phocensibus Athenas afferretur. a. 347. Vid. ad Phil. III. §. 11. Tum a Thessalis, Thebanis aliisque populis, qui Amphictyonum conventus participes erant, Delphos convocatis, decretum est, ut Philippus cum posteris suis in hanc societatem reciperetur, ut duplici suffragio ornaretur, ut Pythiorum ludorum gubernatio et praerogativa in consulendo Pythio deo (προμαντεία) ipsi traderetur. Vid. ad §. 22; Phil. III. §. 32; de Pac. §. 14; Proleg. §. 3; Diod. Sic. XVI, 59 sq. Hoc quoque Atheniensibus erat molestum, quod Philippus Graecorum res administrare sibi sumeret eumque honorem ipsis praeriperet. Cf.

§. 35. Vid. ad Phil. I. §. 10. Olynth. II. §. 27. — τί οὖν; πῶς τοῦτοις ἐχρήσατο; Saepissime orator noster interrogatione utitur ad attentionem movendam. Vid. ad Phil. I. §. 2. 3. Cf. infra §. 22. 31; Phil. III. §. 5; de Pac. §. 17. Apud Ciceronem sexcenties leguntur formulae *quid hoc? quid ita? quid ergo est? quid postea?* etc. Vid. ad Cic. Rosc. A. §. 56. — ἂ Ὀθηβαίοις συμφέρει — προείλετο. Semper Philippus et ante pacem factam et post eam callide iactaverat, id quod Aeschines quoque in concione pollicitus erat (Proleg. §. 5), se deditum esse Atheniensium auctoritati et commodo; re autem vera eorum vires, quantum poterat, subvertere studuit. Vid. ad Phil. I. §. 48 et 50. Eo magis autem Atheniensium iram commovit, quum Thebanis sibi infestissimis commoda pararet. Vid. ad or. de Pac. §. 15. 21. De mutuo utriusque populi odio vid. ad Olynth. III. §. 26. — τί δῆποτε; ὅτι. Argumentum sumitur ab occupandi cupiditate Philippi, in qua quum Athenienses propter patriam virtutem ipsi adversari existimaret, non his, sed Thebanis, Argivis, Messeniis et aliis, qui non resistebant, utilitati esse studebat. — πρὸς πλεονεξίαν. Sensu civili de singulis civibus in re publica, de civitatibus erga civitates, de principibus erga principes, ubique eadem notione: *studium plus sibi tribuendi, quam leges aut foedera permittunt. Brennus.* Cf. supra §. 3. Vid. ad Olynth. II. §. 26 ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἡθει μένοντες. Olynth. I. §. 9. Phil. III. §. 24. Xenoph. Hell. II, 3, 16 de triginta tyrannis: Ὁ δὲ ἀνιέλεγεν, ὅτι οὐκ ἐγγχωρῶν τοῖς πλεονεκτεῖν βουλομένοις, μὴ οὐκ ἐκπόδων ποιέσθαι τοὺς ἰκανωτάτους διακωλύειν. Praeterea adverte con-

ζών, καὶ οὐ πρὸς εἰρήνην οὐδ' ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν,
8 εἶδε τοῦτο ὁρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ τοῖς
 ἡθεσι τοῖς ἡμετέροις οὐδὲν ἂν ἐνδείξαιτο τοιοῦτον οὐδὲ
 ποιήσειεν, ὅφ' οὐ πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἰδίας ἔνεκ' ὠφελείας

§. 7. οἶδε) Vulg. ante Reiskium, etiam Augerus. Sed praestat εἶδε, vidit, per-
 sperit, quod multi codd. habent. Saepae haec voces confunduntur. Vid. ad Phil. I.
 §. 5. 36. Olynth. II. §. 26. —

§. 8. τοῖς ἡμετέροις ἡθεσιν) Vulg. At multo gravior est collocatio verbo-
 rum recepta: moribus, quales nostri sunt, quae collocatio insuper multis libris

structionis varietatem, quum ab
 una eademque Praepositione πρὸς
 et Substantivum πλεονέξαιεν et Infini-
 titivus τὸ ποιήσασθαι pendeant.
 Vid. ad or. de Pac. §. 10. Olynth.
 III. §. 14. — ὅφ' ἐαυτῷ ποιήσα-
 σθαι. Ὑπὸ cum Dativo subjectionem
 exprimit. Matth. §. 593. Cf.
 Phil. III. §. 21. Aoristus habet
 notionem, eum solere id spectare,
 ut omnia sibi subjiciat, et rem certius
 exprimit. Saepae etiam in tali-
 bus constructionibus ἂν additur,
 quo orationi aut modestia quae-
 dam, aut conditio additur, aut omni-
 nino exprimitur, rem fieri posse;
 omissio autem ἂν gravior existit
 oratio et certior. Vid. ad §. 10;
 ad or. de Pac. §. 4. Olynth. III. §.
 14: σκοπεῖσθε εἰς τί ποί' ἑλπίς ταύ-
 τε τελευτήσαι, ubi Aoristus multo
 gravior est Futuro. De significatio-
 ne Aoristi solere vid. ad Phil. I. §.
 26. — τοὺς λογισμοὺς ἐξετά-
 ζων, i. e. λογιζόμενος, καὶ σκοπῶν,
 πῶς ἂν πλεονεκτήσεις, τοὺς λογι-
 σμοὺς ἀναφύων ἐπὶ πλεονεξίαν.
 Wolf. ἐξετάζειν πρὸς τι est ac-
 curate conferre et componere cum
 aliquo. Reisk. in ind. Singularis
 est formula dicendi λογισμοὺς ἐξε-
 τάζειν πρὸς τι i. e. consilia sua dili-
 genter ad aliquid referre. Voemelius.
 De re cf. Olynth. II. §. 3: πανούρ-
 γος καὶ δεινὸς πράγμασι χρῆσθαι. —
 εἶδε τοῦτο. Vid. ad or. de Pac.
 §. 8. —
 §. 8. ὅτι — οὐδὲν ἂν ἐνδεί-
 ξαιτο — ἀλλὰ τιμωρήσεσθε. Observe constructionis ab una con-
 junctione pendens varietatem.
 Primum enim Optativus cum ἂν
 ponitur, quoniam sermo est de re,

quae fieri nullo modo potest; nun-
 quam enim Philippus Atheniensibus
 persuadere posset, etiamsi vel-
 let; in altero autem enuntiationis
 membro de re certa, quamquam
 futura, dicitur; nam certe Athe-
 nienses resisterent, si Philippus
 tale quid facere conaretur (ἂν τι
 τοιοῦτον ἐπιχειρῇ πράττειν). Va-
 riant enim modi pro varietate sen-
 tentiae. Vid. ad or. de Pac. §. 14;
 ad Olynth. I. §. 4. Cf. infra §. 17.
 Inprimis vid. ad or. de Pac. §. 10
 extr. Latini quoque in enuntiationi-
 bus hypotheticis, posito Conjuncti-
 vo in protasi, Indicativum in apo-
 dosi ponunt, quando, si non rem
 factam, tamen eam, quae ex ante-
 cedentibus certe sequatur, expri-
 mende volunt. Cic. pro leg. Man. c.
 17: Quodsi Romae Cn. Pompejus
 privatus esset hoc tempore, tamen
 ad tantum bellum erat deligen-
 dus. Vid. ad Cic. Sull. c. 15. Hor.
 Ep. ad Pis. 442 sq:

Si defendere delictum quam cer-
 tere malles,

Nullum ultra verbum aut operam
 insumebat inanem.

Id. Od. III, 5, 7: si fractus illaba-
 tur orbis, impavidum ferient rui-
 nae. Matth. Gr. §. 524, 3. — τῇ
 μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ τοῖς
 ἡθεσιν τοῖς ἡμετέροις. Est ἔν
 δια ὄνοιν pro: τοῖς τῆς ἡμετέρας
 πόλεως ἡθεσιν. Cf. Phil. III. §. 29.
 32. Olynth. II. §. 3: Ὁ μὲν οὖν
 παρῶν καιρός — πολλὰς φρον-
 τίδος καὶ βουλῆς δεῖται. Athe-
 nienses se tutores omnium Grac-
 carum civitatum haberi voluerunt,
 quamquam pro sua ipsorum poten-
 tia plerumque agebant. Vid. ad

τῶν ἄλλων τινὰς Ἑλλήνων ἔχειν προεῖσθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες καὶ πάνθ' ἃ προσήκει, προορώμενοι, ὁμοίως ἐναντιώσεσθε, ἂν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῇ πράττειν,

firmatur. — προεῖσθε) Vulg. ante Reiskium, qui dedit ex Bav., Append. Francf., Harl. προοίσθε. Vid. ad or. de Pac. §. 15. προέσθε) Aug. 3 a prima manu, sed correctior post ε jota interposuit. προῖσθε) Rehd. προ-ῖσθε) Ald. Tayl. „Vera ratio, cur προοίσθε praeferendum videatur, Reiskium fugit. Scilicet est Attica Optativi forma. Sed videndum, ne orator dederit προ-ῖσθε, quod paulo melius congruit cum ἐναντιώσεσθε.“ Schaeferus. Vid. adn. —

Phil. I. §. 3; Olynth. I. §. 24; II. §. 27; de Pac. §. 10. Cf. infra §. 35 et 36. Ἐνδείκνυσθαι, proprie ostendere, proferre, hic significat sese *factare* in aliqua re, ostentare studium alteri inserviendi, ambitiose venditare, magnifice promittere, ut aliquem mihi concilem, *einem etwas vormachen, vorspiegeln*. Dem. de Halon. p. 78: Ἐνδείκνυται ἀπασιν τοῖς Ἕλλησιν. Vid. Reisk. in ind. Cf. de fals. leg. p. 391. §. 460: οὗτοι ἐχαρίζοντο πάντα, ἐνδείκνυμενοι καὶ ὑπερχολακεύοντες ἔχεινον. Sic ostentare pro promittere ponitur. Cic. Rull. II, 28: agrum Campanum, quem vobis ostentant, ipsi concupivere. — ὑμεῖς. Observa mutationem personae, quum praecessisset ἡμετέροις. Hoc saepe fit apud oratorem nostrum, qui prima utitur, si ad omnes rem pertinere vult indicare. Vid. ad Phil. I. §. 11: ὑμεῖς ἔτερον Φίλιππον ποιήσετε· οὗτος ἐπὶ νύξεται παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμύνην. „Prima persona ab oratore de statu passivo, secunda de activo adhibetur.“ Rüdiger. Cf. Phil. III. §. 9. Vid. ad Cic. Phil. II. §. 41. — τῶν ἄλλων τινὰς Ἑλλήνων. Herodotea fere verborum collocatio, ut Pronomen τις interponatur vocabulis Genitivi partitivi. Cf. Matth. §. 278. Brem. — ἐκείνῳ, in ejus utilitatem. Vid. or. de Pac. §. 6. Cf. infra §. 22. — προεῖσθε. Sic scribendum; nam sermo est de re, quae ad cogitationem tantum pertinet, non ad certum eventum, et modus est potentialis. Vid. ad Ol. II. §. 54 sq. De altera Optativi forma Attica προοίσθε vid. Buttm. Gr.

§. 95. III, 4. de Pac. §. 15 not. crit. τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι. Nota Dativum a Participio, unde pendet, interposito Substantivo se junctum. — προορώμενοι, providentes, cum notione cavendi, ne quid mali accidat. Vid. ad or. de Pac. §. 24. — ἐπιχειρῇ, cogitaverit. Verbum ἐπιχειρεῖν cum Infinitivo est saepe numero cogitare (an etwas denken, sich einfallen lassen), etiam spectare, velle (gedenken). Xenoph. Mem. I, 2, 39: ἔτι γὰρ Σωκράτει ἐννόντες οὐκ ἄλλοις τίσι μᾶλλον ἐπεχειροῦν διαλέγεσθαι ἢ τοῖς μάλιστα πράττουσι τὰ πολιτικά. Vid. Heind. ad Plat. Soph. §. 114. Hor. Ep. ad Pis. 1:

Humano capiti cervicem pictor equinam

Jungere si velit.

Vid. Heind. ad Hor. Sat. I, 4, 111. — ὥςπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε, i. e. ac si pax non constituta esset, sed eo ipso tempore bellum gereretis. Voemel. Particula ἂν non ad Optativum, sed ad ὥςπερ pertinet, ad quod verbum supplendum est, ut constructio sit: ὥςπερ ἂν ἐναντιώσεσθε, εἰ — τύχοιτε. Solent enim ὥς ἂν, ὥςπερ ἂν, quasi, tanquam, ita poni, ut verbum ex superioribus repetendum sit. Vid. ad Phil. III. §. 30: καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἂν τις ὑπέλαβε τοῦθ', ὥςπερ ἂν εἰ υἱὸς ἐν οὐστὰ πολλῇ γεγωνίᾳ γνώσιος διήκει τι μὴ καλῶς. Herm. de partic. ἂν. p. 187. Ἄν Indicativo Futuri additur ad mitigandam certam pronuntiationem. Matth. §. 598. d.

9 ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε. Τοὺς δὲ Θηβαίους ἡγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς γιγνομένων τὰ λοιπὰ ἐάσειν, ὅπως βούλεται, πράττειν ἑαυτὸν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἂν

§. 9. αὐτοῖς). Ald. Tayl., Aug. 4, Lindenbr., Append. Francf., Vind. 4 et Rehd. Non male; licet ἑαυτοῖς ad proximum Subjectum Infinitivi referatur. Sed Subjectum primum totius enuntiationis est Philippus; totam enim enuntiationem a verbo ἡγεῖτο ita pendet, ut, tanquam Philippi sententia proferatur. Quare proxime ἑαυτὸν cum Bekkero ex uno codice Ξ scribendum est. Ceteri exhibent aut ἑαυτῷ, aut, ut vulgo post Reiskium legebatur, αὐτόν, quod probari non potest ob eam, quam modo attulimus, causam. Vid. etiam ad or. de Pac. §. 22 not. crit.;

Vid. Phil. III. §. 18 not. crit. De constructione Conjunctionis εἰ cum Optativo, sequente Indicativo in apodosi, vid. ad or. de Pac. §. 14. Cf. infra §. 12. —

§. 9. ὅπερ συνέβη. Haec formula sententiae confirmandae causa addita est, id quod saepe fit apud utriusque linguae scriptores. Vid. ad Olynth. I. §. 5: δοιοὶν ἔνεκα ἡγοῦμαι συμφέρον εἰρησθαι τοῦ τ' ἐκείνων, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φεύγον, φαίνεσθαι κ. τ. λ. Vid. ad Cic. Rosc. A. §. 22: Sulla, quamvis felix sit, sicut est; id. pro Lig. §. 13. 26. — ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς γιγνομένων, propter ea, quae acciperent, cum notione praestantiae. Ita enim Praepositio ἀντὶ ponitur, ut id, quo alterum potius ideoque praeferendum sit, designet. Ast. ad Plat. Phaedr. p. 276. D. Unde formula ἀντὶ τῶν. Vig. p. 577. Cf. §. 30. Interdum apud Latinos pro sic usurpatur. Corn. Nep. Epam. IV, 2: namque orbis terrarum divitias accipere nolo pro patriae caritate. Vid. Drakenb. ad Liv. XXXVI, 7, 17. „Memorable, quod idem Pronomen (ἑαυτοῖς et proxime ἑαυτὸν) in eodem enuntiato bis positum ad diversa referendum est, alterum ad Infinitivi Subjectum, alterum ad verbum primum.“ Voemel. γίγνεσθαι cum Dativo personae dicitur de iis commodis et emolumentis, quae ex pactione ad aliquem veniunt, ut nos dicimus: es wird mir. Dem. adv. Lacrit. p. 926, 25: ὁ δὲ γένεσθαι τοῖς θανάτοις κατὰ τὴν συγγραφὴν. Reisk. in ind. explicat: contingere, competere, pro

sua legitima, rata parte, zukommen, gebühren. Thebanos et bello sacro composito, in quod illi omnes vires consumpserant, et hostibus capitalibus, Phocensibus, extinctis, et ditione aucta Philippus sibi obstrinxerat, ut, quae vellet, facerent. Cf. de Pac. §. 21 sq. Proleg. §. 3 et 5. — ὅπως βούλεται. In oratione obliqua Graeci modo Indicativo utuntur, modo Optativo, prout rem aliquam cum certa aut incerta et dubia persuasionem exprimere volunt, saepe etiam Indicativus ponitur, quia media in oratione obliqua is, qui loquitur, suam sententiam pronuntiat. Matth. §. 507. 3. Cf. infra §. 14. 26. 50. Vid. ad Phil. I. §. 5. Hoc saepe imitantur Latini. Vid. ad Cic. Sull. c. 14. Ramsh. Gr. §. 195, II, 2. Cic. Fin. III. 21: Amicitiam adhibendam esse consent Stoici, quia sit ex eo genere, quae prosunt. — καὶ οὐχ ὅπως — ἀλλὰ καὶ, non solum non, sed etiam. Est formula elliptica pro οὐχ ἔγωγε ὅπως — ἀλλὰ καὶ, vern. nicht, dass i. e. ich sage nicht, dass. Sic etiam οὐχ ὅτι — ἀλλὰ καὶ et οὐχ αἶον (sc. οὐ τότον, οἶον) — ἀλλὰ καὶ. Si contraria opponuntur, ut h. l., inest non solum non; si majus et minus ita opponuntur, ut minus praecedat, inest non solum: οὐχ ὅτι ἔτρεσεν, ἀλλ' ἔφυγεν, non solum extimuit, sed fugit; sin ita, ut praecedat majus, inest nedum, ἔφυγεν, οὐχ ὅπως ἔτρεσεν, fugit, nedum extimuit. Herm. ad Vig. p. 790. Buttm. Gr. §. 137. p. 562. Vid. ad Cic. pro Rosc. A. c. 58: In privatis rebus si qui rem mandatam non modo malitiosius gessisset, — verum etiam

αὐτοὺς κελεύη. καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργεῖους ταῦτα ὑπειληφώς εὖ ποιεῖ. Ὁ καὶ μέγιστόν ἐστι καὶ ὅμων ἐγκώμιον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Κέκρισθε γὰρ ἐκ τοῦ- 10

ad Phil. III. §. 11 not. crit. Cf. infra §. 18. 30. — αὐτός) Rehd. et r; sic etiam Reisk. e suo iudicio, Auger. At non opus est ulla emendatione. Ut εἰπὼν orator ad regem referri voluit, ita αὐτοὺς ad socios. — ταῦτα) Vind. 3 et 4, Auger. Sed jam Wolfus: ταῦτά, eadem sentiens. Confuendi solent hae voces. Vid. ad or. de Pac. §. 1 not. crit. —

negligentius, pro nedum vel ne dicam. Ac saepissime apud Latinos non modo pro non modo non ponitur, si negatio sequitur et duae enuntiationes commune verbum habent. Vid. ad Cic. pro Sull. c. 9: si me non modo rerum gestarum vacatio, sed neque honoris, neque aetatis excusatio vindicat a labore. — τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργεῖους. Dum bellum sacrum gerebatur, Lacedaemonii, qui paululum tantum ei intererant, opportunitate Peloponnesi iterum subji-ciendae, cuius magnam partem bello cum Thebanis gesto amiserant (Xenoph. Hist. VI, 5 et VII), utendum esse rati, Messenios, qui ab Epaminonda in libertatem vindicati erant (vid. ad §. 13) et Argivos aggressi sunt, Marteq. secundo pugnaverunt (Olymp. CVI, 4. a. Chr. 352). Proleg. P. I. §. 13. Diod. Sic. XVI, 54. Quas res perturbatas postea Philippus, pace cum Atheniensibus facta, laeto animo vidit et in suam rem convertere pro more suo (vid. §. 5; ad Olynth. III. §. 15) statuit, cuius ansam mox Argivi et Messenii dederunt, legatos ad eum mittentes, qui auxilium contra Lacedaemonios, qui denuo arma ceperant ad Peloponnesios sibi subjiciendos, peterent. Diod. Sic. XVI, 69. Igitur epistola missa Lacedaemonios Messenia cedere jussit (cf. §. 13) iisque atrociter respondentibus Argivos et Messenios adhortatus est, ut arma contra illos capesserent, auxiliumque promisit (vid. §. 15). Quae quum ita se haberent, Atheniensis, Spartanorum socii, ne bellum exardesceret, legatos ad Messenios aliasque civitates Peloponnesi miserunt, ut a societate

Philippi eas deterrent. Vid. §. 20 sqq. Quae quidem legatio, quamquam non plane prosperum habebat eventum (vid. §. 26), tamen hoc effecit, ut non statim bellum exoriretur. Vid. Phil. III. §. 72; ad or. de Pac. §. 18. Proleg. §. 7. — ταῦτα ὑπειληφώς, eadem sentiens et statuens. Cf. §. 10. Xenoph. Mem. IV, 4, 17: τίνα δ' ἂν τις εὐεργετήσας ὑπολάβοι χάριν κομίσσθαι μῆλλον ἢ τὸν νόμιμον; — καὶ ὅμων ἐγκώμιον, pro ὑπὲρ ὅμων vel ὑμέτερον vel ὅμων, summa laus, quae de vobis praedicari possit. Καὶ cum Genitivo, universe de, sive ad laudem rei, erga, sive ad criminationem, reprehensionem, contra. Reisk. in ind. Schol. ad Aesch. adv. Tim. p. 158. §. 157: ἵνα μὴ δοκῇ τὸν ἔπαινον θεραπεία τινὲ κατ' αὐτῶν ποιεῖσθαι, haec notat: Κατ' αὐτῶν ἀντὶ τοῦ περὶ αὐτῶν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Φίλιπποις: ὑπὲρ ἐγκώμιον. Vid. Brem. ad Aesch. adv. Ctesiph. p. 307. §. 50: πολλὸς ἔπαινος ἦν κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως. Contra significat Dem. adv. Aristocr. p. 646, 4: τὴν ὁμοίαν ἐποιεῖσθαι πιστὴν αἰτίαν κατ' αὐτοῦ. Sic infra §. 16. 20. Vig. p. 630. Wolf. ad Lept. p. 213. Cf. proxime §. 10 περὶ ὅμων (in bonam partem) et κατ' Ἀργεῖων (in malam), quamquam Schaeferus putat, κατὰ h. l. nihil aliud esse, quam quod praecedat περὶ. —

§. 10. κέκρισθε — προέσθαι, pro κέκριζε Φίλιππος, ὑμᾶς προέσθαι. Wolf. Est constructio personalis, ut Graecis ita Latinis usitata. Vid. ad Olynth. II. §. 4: οἱ ἀληγχεῖσθαι Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θόλκῃ — ἤρατον τείχος πολιορκῶν. Cic. Verr. I, 33: Pericles auctor injuriae illius fuisse arguebatur. Ramsh. Cr. §.

των τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων προέσθαι, μηδ' ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὀφελείας τὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας εὖνοϊαν. καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπέβληψε καὶ κατ' Ἀργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἑτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόντα ὀρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος.

11 Εὐρίσκει γὰρ, οἶμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους

§. 10. ἀπάντων) Vulgo. Confundi solent hae voces. Vid. ad or. de Pac. §. 1. — ἀνταλλάξασθαι) Aldus. At male congruit cum antecedente προέσθαι. —

168. B. 4. Not. 2. — Particula ἂν pertinet ad Infinitivum προέσθαι; saepissime enim ἂν Infinitivis aut Participiis adjungitur ita, ut, si Conjunctionem aut Relativum poneret, aut Conjunctivus aut Optativus aut Indicativus pro ratione enuntiationis ponendus esset. Vid. ad Phil. I. §. 13; infra ad §. 10 et 18 not. crit. Phil. III. §. 25. Butt. Gr. §. 126, 14. Pro Infinitivo Aoristi expectaveris Infinitivum Futuri. At primum Perfectum κέκοισθε praecedit; deinde prius quoque Athenienses sic egerant; denique Aoristus certius rem designat, quam Futurum, quod insuper latet in particula ἂν. Vid. ad §. 7; de Pac. §. 4 et 14. — ἐκ τούτων τῶν ἔργων, ex his factis i. e. propter haec facta. De vi Praepositionis ἐκ vid. ad or. de Pac. §. 2. — μηδενὸς κέρδους — μηδεμιᾶς χάριτος. Sunt Genitivi pretii, quia in προέσθαι et ἀνταλλάξασθαι latet notio venditionis. Vid. ad Olynth. II. §. 22: προέσθαι τῆς παραυτίκα χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα. Cf. Phil. III. §. 9. Matth. Gr. §. 312. „Notanda constructio: ne forte opineris, post ἂν excidisse ἔνεκα. Eadem constructio p. 107, 8 (de Chers.). οἱ τῆς παρ' ἡμέραν χάριτος τὰ μέγιστα τῆς πόλεως ἀπολωλεκότες, ubi Augerus subaudiens ἔνεκα fallitur. Est perdere aliquid, ut aliud lucreris.“ Schaeferus. — τὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας εὖνοϊαν. Sic Praepositio εἰς aut pro Genitivo aut pro Praepositione ἐν seu παρὰ ponitur, ut exprimatur finis orationis seu vis aliqua in objectum.

Dem. adv. Androt. p. 610, 7: εἰς χρήματα δίκην λαμβάνειν, in nummis aliquem punire; ibid. 9: εἰς τὰ σώματα ἐποιήσατο τὰς τιμωρίας, adv. Timocrat. p. 715, 20: οὐδ' εἰς τὴν βουλὴν, οὐδ' εἰς τὸν δῆμον περὶ τούτων ἐπὶ τῶν οὐδέν. Cf. de Pac. §. 6. Matth. §. 578. Sic in apud Latinos notat finem et cum Accusativo struitur, ubi Ablativum expectaveris. Cic. pro Sulla. c. 11: ut in ceteris firmaret imperium; pro Arch. poet. c. 5: His igitur tabulis nullam lituram in nomen A. Licinii videtis. Vid. Ern. Clav. Cic. — ὡς ἐτέρως, quam aliter, i. e. longe aliter, alia prorsus ratione, vern. wie ganz anders. Est haec inversio elegans, quae magnam vim habet, neque ὡς pleonastice Adverbio ἐτέρως additur, ut Grammatici ajunt. Plat. Phaedr. p. 276. c: τὰ μὲν σπουδῇ, τὰ δὲ ὡς ἐτέρως ἂν ποιοῖ. Dem. de Cor. p. 298: τῶν δ' ὡς ἐτέρως συμβάντων. Cf. infra §. 32 not. crit. Aliis quoque Adverbis ὡς additur, e. g. ὡς ἀληθῶς, ὡς σαφῶς, ὡς καλῶς, ὡς ἀτεχνῶς al., ita ut vim eorum augeat. Plat. Apol. 41 init.: Εὐρήσει τοὺς ὡς ἀληθῶς δικαστὰς. Atque Adjectivis quoque praemittitur. Xenoph. Cyr. I, 4, 11: Τὰ δ' ἐν τοῖς ὅρεσι καὶ λειμῶσι θηρία ὡς μὲν καλὰ, ὡς δὲ μεγάλα, ὡς δὲ λεπτοὰ ἐφαίνετο! Vig. p. 565. Similis inversio est apud Cic. Cat. II, c. 2: reliquit quos viros! quanto aere alieno! quam valentes! quam nobiles! —

§. 11. Εὐρίσκει, invenit i. e. percepit, ex historia doctus est, quae significatio luculentius exprimitur

προγόνους, ἔξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἡνίκ' ἦλθεν Ἀλέξανδρος, ὁ τούτων πρόγονος, περὶ τούτων κήρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομέ-

§. 11. τοῦτου) Vulg. ante Reiskium, probante Schaefero. Sed vid. adn. — τὴν πόλιν) Vulg. Sed multi codd. habent τὴν χώραν, quae vox, ut χθών, γῆ, ubi urbem significare videtur, saepe de agro ponitur et de urbe, quae est in agro. Vid. Seidler. ad Eurip. Troad. 4. Utrumque conjunctum est de Cor. p. 296. §. 204: τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν —

addito καὶ ἀκούει: comperit legens in annalibus et accipit ab hominum fama. Ἀκούειν dicitur de rebus, quas non ipsi vidimus, sed ab aliis fide dignis accepimus. Vid. ad Phil. I. §. 3. A verbo ἀκούει pendent Participia, quae sequuntur, ἀνασχομένους, προελομένους etc. Participium autem post ἀκούειν ponitur, si de re aliqua, quam ipse auribus meis audio, sermo est; Infinitivus, si hanc rem ex aliorum narratione audio. Rost. Gr. p. 662. — ἔξὸν, quum liceret. Vid. ad §. 3. — ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν. „Conjunctionem expectaveris, quae conditionem indicet, ἐπ' ᾧ, sub eadem conditione, ut, atque etiam in quibusdam libris conjunctioni ὥστε haec significatio, ut aliae, quas non habet, adscripta est. Ὡστε significat consequentiam, quam, etsi non ut conditio proponebatur, re ipsa tamen repudiarent Athenienses. Ita Graeci interdum effectum ponunt, ubi alii de consilio aut conditione loquuntur. Xenoph. Cyr. III, 2, 16: καὶ τοῦτο ἐπίστω —, ὅτι ἐγώ, ὥστε ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τούτων τῶν ἄκρων, πολλανπλάσια ἂν ἔδωκα χρήματα, ὧν σὺ νῦν ἔχεις παρ' ἐμοῦ.“ Bremius. Sic Latine: cum possent ceteris Graecis ita imperitare, ut ipsi dicto audientes essent regi. Cum Xenophonteis cf. Euripidea Phoen. 514:

ἄστρων ἂν ἔλθοιμ' αἰθέρος πρὸς ἀντολὰς,
καὶ γῆς ἐνερθε, δυνατὸς ὧν δρᾶσαι πάθε,
τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν τυραννίδα.

Plenissime, h. e. junctis conditione et effectu, ibid. 599:

οὐ γὰρ ἂν ξυμβαίμεν ἄλλως, ἢ πῶς τοῖς εἰρημένους,
ὥστ' ἐμὲ, σκήπτρων κρατοῦντα, τῆςδ' ἀναξτ' εἶναι χθονός.
Schaeferus. Cf. Eurip. Suppl. 875. Herm. ad Vig. p. 949. Dem. adv. Aphob. de fals. test. p. 861. §. 57: προομνύντος ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων, ὥστ' ἀφείσθαι τοῦτον τῶν χρημάτων etc. Sic apud Latinos ita — ut, pro ea conditione, ut, vel quidem — sed usurpatur. Cic. Rosc. Am. c. 34: Vereor enim, ne ita hunc videar voluisse servare, ut tibi omnino non pepercerim. Vid. ibid. ad c. 19 fin. — Ὑπακούειν cum Genitivo et Dativo struitur, hic frequentior est; verba autem πείθεσθαι, ἀπειθεῖν idemque significantia plerumque cum Dativo. Matth. §. 340 et 381. — Ceterum fidem esse penes oratorem, Wolfius notat; nam Herodotus, qui VIII, 140 sqq. hanc rem narrat, nihil dicit de hac regis conditione, imperium Graeciae tradendi Atheniensibus, si se sibi subijciant. Itaque ei videtur esse amplificatio oratoria, qua callide orator utatur, ut egregios majorum mores luculentius ostendat. Demosthenes quidem non raro rem auget. Vid. Olynth. I. §. 8. ad Phil. III. 40. §. 66. Sed Isocrates in Paneg. c. 26. §. 94; Herod. IX, 71; Plut. Arist. c. 10 et alii, quos Voemel. laudat, cum oratore nostro consentiunt. „Res satis probabilis est. Persas enim Graeciam subacturos fuisse, si socios habuissent Athenienses, Herodotus diserte expositisque argumentis tradit.“ Schaefer. — Ἀλέξανδρος, ὁ τούτων πρόγονος. Is Alexander, Amyntae I (Olymp. LXX, 1) filius, rex Macedoniae, ve-

νοὺς καὶ παθεῖν ὅτι οὖν ὑπομείναντας, καὶ μετὰ ταῦτα πρά-
ξαντας ταῦθ'; ἃ πάντες μὲν αἰεὶ γλίσχονται λέγειν, ἀξίως δ'
οὐδεὶς εἰπεῖν δεδύνηται, διόπερ καὶ γὰρ παραλείρω δικαίως

ὕπερ τοῦ μὴ τὸ κελεύόμενον ποιῆσαι. — πάντες μὲν) μὲν omisit
cod. Σ, quod quamquam fieri potest, tamen repugnantibus fere omnibus libris
non probandum est. Amal. cod. Σ omittit ut alia, ita imprimis particulam μὲν.
Sic §. 12. 33. — εἰπεῖν οὐδεὶς) Vulg. Male; opponitur enim οὐδεὶς
vocabulo πάντες, ob eamque causam priorem sedem, quam Bekk. ex codd. dedit,
obtinere debet. οὐδ' εἰς εἰπεῖν) Harris. prob. Schaefero. —

teri hospitio cum Atheniensibus
junctus erat; quare Mardonius,
quem rex Persarum, rebus ad Sa-
lamina male gestis, e Graecia pro-
fugus ad eam subigendam relinque-
rat, eum, qui Persis tum erat sub-
jectus (Proleg. P. I. §. 1), ad illos
misit, ut magnis pollicitationibus
eos adduceret ad regis obsequium.
Vid. Herod. VIII, 136 — 144. At
fortiter ac genere repudiatae sunt
ejus conditiones, unde pugna ad
Plataeas (Olymp. LXXV, 2. a. Chr.
479) commissa Persae fusi fugatique
sunt, non sine aliquo Alexandri ip-
sius auxilio, qui, quum graeca ori-
gine ortum se esse semper profite-
retur, hac origine dignum se prae-
buit Persarumque consilia ante pug-
nam Graecis aperuit. Herod. IX, 51.
Nonnulli libri exhibent τοῦτον, sc.
Philippi, quem saepe contemptim
ita designat orator. *Κεῖς τις τοῦτον*
recepit et explicat: *hujus universi*
generis, puta regum Macedonico-
rum, Philippi, Alexandri et reli-
quorum cognatorum. *Harpoerat.*
quoque s. v. *Ἀλέξανδρος* hanc lec-
tionem exhibet. Non offendere de-
bet Pluralis (ὥς μετὰ περιφρονή-
σεως πρὸς Φίλιππον ἐχρήσατο τῷ
πληθυντικῷ. *Ducas*). — καὶ τὴν
χώραν ἐκλείπειν. Abierant Athe-
nienses ex urbe alii Troezenem,
plerique in insulam Salamina; Mar-
donius urbem desertam vastavit.
Herod. IX, 5 sqq. — παθεῖν
ὅτι οὖν ὑπομείναντας. Ὑπομέ-
νειν est modo *tolerare, sustinere*, ut
de Pac. §. 21 extr., modo *subire*,
audere, conari, suscipere, ut h. l. et
de Pac. §. 24. Vid. etiam ad Olynth.
III. §. 18. *πάθειν* — *ὑπομείναντας*
locutio pleonastica esse videtur,

quamquam non vere est; nam in-
servit orationi augendae. Vid. ad
Olynth. II. §. 6: *παρὶ σθένει κατὰ*
δυνατόν, et proxime τῷ λόγῳ εἰπεῖν.
Eadem ratione infra §. 16 *βιασθεὶς*
ἄκων dicitur. Vid. D'Orvill. ad
Charit. p. 273 ed. Lips. — ἃ πά-
ντες μὲν — δεδύνηται. Ita Athe-
niensium facta magis laudantur,
quam omni descriptione. Est autem
quaedam amplificatio oratoria, ut
animum civium suorum, memoria
rerum a majoribus gestarum revo-
cata, stimulet. Isocrat. Paneg. c. 23.
§. 82: *οὕτως ἀνδρὸς ἀγαθοῦς ἀπέ-*
δειξαν τοὺς πολυμάχοντας πρὸς τοὺς
ἐκ τῆς Ἀσίας, ὥστε μηδένα πώποτε
δυναθῆναι περὶ αὐτῶν μήτε τῶν
ποιητῶν μήτε τῶν σοφιστῶν ἀξίως
τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰπεῖν.
Cf. Dem. de Symmor. init. Illud
verius est, quod Sallust. Cat. c.
8 dicit: Atheniensium res gestae,
sicut ego aestimo, satis amplae
magnificaeque fuere; verum ali-
quanto minores tamen, quam fa-
ma feruntur. Sed quia prove-
nere ibi scriptorum magna inge-
nia, per terrarum orbem Athenien-
sium facta pro maximis celebra-
ntur. Ceterum *Voemel* de Praesente
et Aoristo copulatis bene notat:
omnes *semper* ea dicere (*λέγειν*)
gestium, pro dignitate *semel* dicere
(*εἰπεῖν*) nemo potuit, comparans
Isocr. Paneg. c. 2. §. 11: *τὸν δ' ἀχοι-*
βῶς ἐπιστάμενον λέγειν ἀπλῶς οὐκ
ἂν δυνάμενον εἰπεῖν. Praesens
notat omnino actionem *permanen-*
tem, Aoristus autem *transientem*.
Vid. ad Phil. III. §. 53 not. crit.;
Phil. I. §. 14 et 16: *Πρῶτον μὲν τοί-*
νυν τοιήρεις πεντήκοντα πρᾶσκειν
ἀσασθαι ἡμεῖς δεῖν, εἰ αὐτοῦς

(ἔστι γὰρ μὲλ' αὖ τῶν κέλων ἔργα ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας. Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἰδίᾳ τὸ λυσitteλοῦν ἀγαπήσον- 12 τας, οὐχ ὅτι συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἕλλησι σκευομένους.

εἴπη) Vind., Ald. Tayl. At vid. ada. —

οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν. Vid. etiam ad orat. de Pac. §. 23 init. — γίτ-
χονται λέγειν, *describere, celebra-
re, gestunt*; nam ut *gestire*, ita γίτ-
χειν *vehemens desiderium* notat: *mi-
sere cupere*. Cf. de Pac. §. 22. Λέγειν
est proprie oratorum, συγγράφειν
historicorum, ἰστορῆσαι geographo-
rum, διδάσκειν praeceptorum, δια-
λέγεσθαι philosophorum Socratico-
rum, συμβουλεύειν senatorum. Zenn.
ad Vig. p. 195. Porro εἰπεῖν est vox
solemnis de soluta oratione, ποιεῖν
de carminibus. Lys. in Orat. Fu-
nebr. init.: τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν
παρεσκεύασεν ἢ τοῦτον ἀρετῇ καὶ
τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἴ-
πειν βουληθεῖσιν. — διόπερ καὶ γὰρ
παράλειψω. Est haec egregia
Praeteritio, παράλειψις. Dum enim
silentio se rem praetermissurum
esse simulat, loquitur de ea paucis,
sed gravissimis verbis. Cf. Phil. III.
§. 26. 50. Similiter Sall. Jug. c. 19:
*nam de Carthagine silire melius
puto, quam parum dicere*. — ἢ ὡς
τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι. Τῷ λόγῳ
emphatice dictum: *vel subtilissima
oratione*. Haec vis inest in articulo;
quo minus pleonasmus in λόγῳ εἴ-
πειν offendere potest. Vid. Lobeck.
ad Phrynich. p. 754 not. Brem. Non
vere pleonastica locutio est, ut
paulo ante παθεῖν ὑπομείναντας.
Optativus εἴποι est *modus potentia-
lis*; quare lectio εἴπη rejicienda est.
Res enim ad cogitationem, non ad
eventum spectat. Vid. ad §. 8.
Olynth. I. §. 3. Phil. I. §. 31. De
sententia cf. Isocrat. Paneg. p. 45.
§. 31: τοὺς δὲ (λέγοντας), ὡς χαλε-
πόν ἔστιν Ἰσους τοὺς λόγους τῷ
μεγέθει τῶν ἔργων ἔξενυρει. Sall.
Cat. c. 5: *Facta dictis sunt ex-
aequanda*. — τοὺς δὲ Θηβαίων
προγόνους — τοὺς μὲν. Nihil

frequentius hac constructione, qua
totum (*genus*) cum parte (*specie*)
eodem casu ponitur. Vid. ad Phil.
III. §. 29. 62. Ad τοὺς προγόνους ex
superioribus εὐρίσκει καὶ ἀκούει
subintelligendum est. — συστρα-
τεύσαντας — ἐναντιωθέντας.
Occupatis Thermopylis Thebani se
cum Persis conjunxerunt eosque ad-
juverunt contra Graecos. In pugna
ad Plataeas commissa in dextro
cornu Persarum erant collocati.
Unde magnam sibi ignominiam
odiumque Atheniensium contraxe-
runt. Vid. ad Olynth. III. §. 26.
Quam ob causam Isocrates Pla-
taic. c. 15. §. 50 de iis dicit: τὸ
παλαιὸν προσότις ἀπάσης τῆς Ἑλλά-
δος γεγενῆσθαι. Cf. Herod. VI, 108.
Argivi, ad societatem contra Persas
provocati a Graecis, ita tantum se,
quamquam ab oraculo bello prohi-
biti essent, postulata facturos esse
dixerunt, ut ipsis Lacedaemonii pa-
cem triginta annorum et dimidium
copiarum imperium concederent,
qua conditione repudiata Persarum
partes secuti sunt. Herod. VII, 148
sqq., ubi etiam narratur, jam prius
regem Persarum nuntium ad eos
misisse, foedus ac securitatem iis
oblaturum, qua re capti sint. Vid.
etiam Herod. IX, 12. —

§. 12. τὸ λυσitteλοῦν ἀγαπή-
σοντας. Ἀγαπᾶν est proprie dili-
gere, praeferre, praecipuam alicujus
rei rationem habere, quam ob cau-
sam cum Accusativo construi pot-
est, quum sensu *contentum esse, ac-
quiescere, satis habere*. Dativum se-
cum habeat. Cf. §. 19. Matth. §.
403. Not. 1. Vid. ad Olynth. II. §.
31. Inest in hoc verbo aliquid con-
temptationis, quum ἀγαπᾶν praeci-
pue dicatur de iis, qui, re aliqua
gravioris momenti neglecta, mino-

τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἑμπορίων ἀφῆστηκεν· οὐδ' ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

Ἀλλὰ νῆ Δ', εἴποι τις ἂν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς, **13** οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδ' ὧν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἔπραξεν, ἀλλὰ τῇ δικαιότερ' ἀξιούν τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς.

§. 13. τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιούν) Σ, r, Vind.

firmat orator ea, quae ante dixerat. Particula γε notat, *doch, wohl, ja*. Cf. Phil. III. §. 40. Aliam ejus significationem vid. ad Olynth. III. §. 27. γὰρ δὲ ἔστι utique; sane, *freilich wohl*. De numero triremium, quas hoc tempore Athenienses habebant, vid. ad Phil. I. §. 40: ὑμεῖς πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες. — οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ.

Sententia est: Quum Philippus terra imperium affectet, multo magis eum velle mari dominari. Sed quamquam vos ad parandum maris imperium sibi novit esse opportunissimos, tamen diffidit vestrae integritati. *Wolf*. Αἰὰ ταῦτά φησιν εἴλετο τὴν φιλίαν ἐκείνων, οἱ συγχωροῦσι τῇ ἐκείνου πλεονεξίᾳ, ἀλλ' οὐχ, ὡς ἂν εἴποι τις, διὰ δύναμιν, πλείους τριῖρες ἔχόντων ἡμῶν, μὴδ' μὴν, οἱ ἐπιθυμεῖ τῆς ἐν τῇ μεσογείᾳ ἀρχῆς μόνον, τῆς δ' ἐπὶ θαλάττῃς ἀφῆστηκε. *Ducas*. — τιν' ἀρχὴν εὐρῆκε, imperium sibi invenit, idque arte et dolo; nam εὐρίσκειν, quod alias notat omnino sibi comparare, ut §. 23, hic significat arte, dolo et solertia aliquid comparare. *Xenoph. Hell. IV, 1, 10*: Ἐγὼ μέντοι, — πολὺ μᾶλλον μοι δοκῶ ἡδεσθαι, ὅταν τι τοῖς φίλοις ἀγαθὸν ἐξευρίσκω. Sic invenire apud Latinos usurpatur. *Terent. Phorm. III, 3, 1*: Unde ego nunc tam subito huic argentum inveniam, miser? Vid. ad *Cic. pro Sulla. c. 30. Buttmannus* in ind. ad *Mid. p. 577. c. 55* μεγάλην ἀρχὴν εὐρῆκώς cum *Reiskio* agnoscit proverbialem quandam locutionem in verbis ἀρχὴν εὐρῆκε, quamquam nostro loco de vero dominatu sermo sit. Hoc ἀρχὴν εὐρῆκεν ipsi videtur jocosè transiisse ad alia quoque, maxime

quum quis consideret, se magnum quoddam et incredibile effici posse. — οὐδ' ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους. Hoc est, mavult fidem frangere, quam nos, qui adjutores injuriarum non sumus, habere amicos, et devincire sibi beneficiis. *ἔτυχεν* dixit, ut significet, Athenienses precibus et pollicitationibus Philippi victos pacem ei concessisse, quum ipsi bello essent superiores ac minime defatigati. *Wolfius*. Cf. §. 29 et 36. Gratificatur orator Atheniensium superbiae, nam ipsi magis desideraverunt pacem, quam Philippus, id quod ex orationibus de falsa legatione et de corona patet. —

§. 13. εἴποι τις ἂν. Est haec formula objiciendi, *occupatio, πρόληψις*, ut apud Latinos: *dicat aliquis*. Ἀνθυποφορά. διὰν μέρος μὲν ὥσπερ καταδέχεται τοῦ λεγομένου ὁ ἀκροατῆς, ἀμφιβάλλη δὲ περὶ τὸ λοιπόν. *Ulpianus*. Cf. *Olynth. III. §. 14*. „Νῆ Αἰά *Demosthenes* cum ironia quadam adhibet, ubi sibi ipse vel respondet vel objici aliquid fingit.“ *Krüger Programm. 1826. p. 25. Voemel*. — ὡς — εἰδώς, quasi — sciat. Ὡς cum Participio ponitur, si indicatur ex alterius sententia, cur res aliqua fiat, et redditur quum, quippe, utpote, quasi etc. Cf. *Phil. III. §. 20. Matth. §. 568*. Vid. ad *Phil. I. §. 13*. „Et majorem nostrorum virtutis gnarus, nec oblitus pollicitationis.“ *Wolf. Male*. Haec verba cum εἴποι τις ἂν jungenda sunt, ut sensus sit: Dicat aliquis quasi totum rerum hodiernarum statum penitus perspectum habens. *Schaeferus*. — οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν — τῷ δικαιότερ' ἀξιούν. Nota hic Dativum simpli-

Ἄλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστ' αὐτῇ
νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι
κελεύων πῶς ἂν Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις
παραδοὺς τῇ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιημένα
σκήψαιτο;

1, K et M apud Augerum, Aug. 2, praeterquam quod hic dat δίκαιοιτρούς, quae erat lectio vulgata ante Reiskium, qui δικάιοιτρον praetulit, quod habent App. Franef., Ald. Tayl., Par. 5, 7, 8, eod. Obsop., Rav., Aug. 1, Harr., Harl. Illud jam Wolfio durum videbatur. Proximo sequitur δίκαια. — τῶν λόγων πάντων) Bern., Vind. 5, Ald. et alii libri et edd. Male. — Λακεδαιμονίοις) Vulg. Vid. adn. — νομίζων) Reiskii conjectura. Vid. adn. —

citer sine Praepositione poni, et praecedente membro ἔνεκεν cum Genitivo. Quo, qui objectionem facit, per Dativum proximam causam indicare vult, per Praepositionem cum Genitivo notionem ut remotiorem in praesentium omnium animis significare vult. *Brem.* Vid. ad or. de Pac. §. 1 et 2. Pertinet res ad bellum Phocense, in quo quum Thebani promississent, se sacrilegos, quos Athenienses adjuvabant, poenis affecturos esse, majori jure Philippus ad illos, quam ad hos sese applicare videbatur, praesertim quum ipse a Phocensibus lacessitus esset. Vid. ad Phil. I. §. 17. Olynth. I. §. 7. Quam ob causam Demosthenes leviter tantum hanc rem tangit atque ex ea demonstrare studet, non ob aequiorem causam Philippum cum Thebanis foedus iniisse, quum nuperrime iis in Orchomeno, Coronea et Corsiis urbibus contra jus fasque subigendis opem tulerit, Proleg. §. 3; infra §. 19; eum igitur secum pugnare, si postulet, ut Lacedaemonii omittant, quod ipse modo fecerit. Vid. Becker. p. 285. — τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων, hanc et quidem unicam causam omnium. Est hic intensiva vis particulae καί, et quidem. Vid. ad §. 1; ad or. de Pac. §. 2. 5: πρῶτος καὶ μόνος. De καί pro καὶ ταῦτα vid. Abresch. Lectt. Aristaen. p. 74. Xenoph. Mem. II, 1, 4. Eodem modo Latini et pro et quidem ponunt. Caes. bell. Gall. I, 47: Colloquendi Caesari causa visa non est,

et eo magis, quod pridie etc. Ibid. V, 45. Ex usu frequenti apud Graecos Adjectivum, servato genere Substantivi sui, hoc ipsum in Genitivo assumit, de quo jam diximus ad Phil. I. §. 54: τὸν μεγιστὸν τῶν ἐκείνου πόρων. Cf. Phil. III. §. 52. Thuc. I, 5: ὁ πλείστος τοῦ βίου. Hoc Latini non imitantur. — νῦν, postquam Lacedaemoniis imperavit, ut Messeniam remittant. Citat hunc locum Hermog. p. 366: μάλιστα δὲ τῆς ιδέας ταύτης καὶ τὸ κατὰ συντροπήν σχῆμα οἰκεῖον. δύναμει γὰρ μεγάλη φύσει τε κέχρηται, καὶ φαίνεται χρώμενον. οἶον· ὁ γὰρ Μεσσήνην κ. τ. λ. Reisk. — ὁ γὰρ Μεσσήνην — σκήψαιτο. Ordo verborum est: ὁ γὰρ Μεσσήνην — πῶς ἂν, τότε παραδοὺς Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν Θηβαίοις, σκήψαιτο ταῦτα πεποιημένα τῇ νομίζειν δίκαια εἶναι. Reiskius de suo dedit νομίζων, ut constructio sit: σκήψαιτο τῇ πεποιημένα νομίζων δίκαια ταῦτ' εἶναι, qui praetendat se ista ideo fecisse, quod arbitratus esset, aequa et justa esse. At quum σκήπτειν proprie nolet niti aliqua re (inde metaphoricè praetendere, praetextu uti, provocare ad aliquid. Vid. Reisk. ind. Dem. in Phorm. p. 915, 14: σὺ δὲ σκήπτῃ (niteris, te purgas) μάστιγι), si de facto aliquo deceptatur, num jure, an non jure factum sit, non bene dici potest: nitor hoc facto, quod putavi, id justum esse, sed dici debet: nitor opinione, me jure ac merito hoc fecisse. Causis facti, non facto ipso nitimur. Jam antiquissimis temporibus

Ἄλλ' ἐβιάσθη νῆ Δία (τοῦτο γάρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) 14
καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἱππέων καὶ τῶν Θηβαίων
ὀπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθεῖς, συνεχώρησε ταῦτα. Καλῶς. Οὐ-
κοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως

§. 14. τοὺς Θηβαίους) Articulos abest a Par. 2, 3, 5, 8, Aug. 1 et 2, Harl.;

ribus Lacedaemonii Messeniam occupaverant et majori certe jure sibi vindicabant ejus imperium, quam Boeotiae urbium Thebani, qui quidem jam inde ab eo tempore, quo Hegemoniam, quam vocabant, per aliquot annos acceperant, omnibus Boeotiae urbibus imperare studebant. De Thebanorum principatu in Boeotiae urbes et de Orchomeno vid. ad or. de Pac. §. 21 extr. Philippus, deletis Phocensibus, multas Boeotiae urbes in Thebanorum potestate restituit. Proleg. §. 5. Pro Ἀακεδαιμονίους libri quidam exhibent Ἀακεδαιμονίους. Utrumque recte se habet; nam dicitur *κελεύω τινα* et *τινά*. Matth. §. 380. 1. —

§. 14. Ἄλλὰ, at. Haec particula, ut apud Latinos at, modo *objectioni* (ὑποφορᾷ), modo *responsioni* et *refutationi* (ἀνθυποφορᾷ) inservit. Vid. ad Olynth. III. §. 26. „Est ironica refutatio.“ Wolf. „Immo nova, quam orator fingit, oppositio. Hanc infra refutat.“ Schaefer. — ἐβιάσθη — Θετταλῶν ἱππέων. Coactum fuisse Philippum ad has urbes Thebanis concedendas negat Demosthenes de Pac. §. 22. Boeckh. Staatsh. T. II. p. 371 docet, Philippum invitum has urbes tradidisse. Qua autem erat caecitate rex Macedoniae, et tempori cessit, quamquam invitus, et Athenienses frangere ac debilitare studuit, adversarii eorum viribus auctis. Ita, urbibus in Thebanorum potestatem traditis, duplex commodum nactus est, horum favorem et Atheniensium debilitationem, id quod Demosthenem non fugit. Alii autem oratores, ut lenirent populum et a Philippi actionibus consiliisque averterent, talia, quae h. l. traduntur, dicere solebant. Vid. Proleg. §. 10. Thessalorum equitatus celeberrimus fuit. Plat. Menon.

init.: προτοῦ μὲν Θετταλοὶ εὐδόκημοι ἦσαν ἐν τοῖς Ἕλλησι καὶ ἐθανμάζοντο ἐφ' ἱππικῇ τε καὶ πλούτῳ· νῦν δὲ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἐπὶ σοφίᾳ. Vid. Boeckh. Staatsh. der Ath. I. p. 277. Equae Thessalicae in proverbium abierunt: *ἐπιχειρεῖται ἵππος Θεσσαλική*, de summo alicujus rei pretio. Erasm. Adag. Chil. IV, Cent. I, 22. Huic Thessalorum equitatus Philippus et Alexander plurimas victorias debuerunt. — παρὰ γνώμην, praeter opinionem, praeter animi sententiam, invitus. Matth. §. 588. γ. — καλῶς, valde, recte ais, audio, gut, vortrefflich, sensu ironico. Dem. in Boeot. de nomine p. 998, 24: νῆ Δία εἰσονται πάντες, πότερός ποτε ὦφλεν. Καλῶς. Sic apud Latinos audio, das lässt sich hören, ironice sumitur. Vid. ad Cic. Rosc. Am. c. 18: *Istum exheredare in animo habebat. Audio: nunc dicis aliquid, quod ad rem pertinet.* — οὐκοῦν, est proinde, ergo, nun auch. Memorantur alii rumores ficti earum rerum, quas Philippus hoc tempore peragat. — μέλλειν — μέλλει καὶ μελλήσκει γε. Ludit orator in ambiguitate verbi μέλλειν, ut fabulantium stultitiam exprimat. Nam μέλλειν significat tum futurum tempus, *conari*, de eo, qui aliquid factururus est et modo facere vult, *im Sinne haben und so eben beginnen wollen*, tum moram, apparatus in posterum, *cunctari*, de eo, qui adhuc meditatur et apparatus facit, *sich noch besinnen und zögern*. Cf. §. 55. Phil. III. §. 35. Cic. Fam. I, 7: Si exploratum tibi sit, posse te illius regni potiri, non esse *cunctandum*; si dubium, non esse *conandum*. Vid. Doederl. Synon. T. III. p. 295 sq. — πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν. Mutuum Thebanos inter et Athenienses odium

ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιϊόντες τινὲς, ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖ.
15 Ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει, καὶ μελλήσῃ γε, ὡς ἐγὼ κρίνω,
 τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμο-

Rüdig. uncis eum inclusit. — τειχιεῖ Cod. Obsop., Lindenbr. et App. Francf.
 At vid. adn. —

jam prius fuisse, diximus ad Olynth. II. §. 8. Cf. de Pac. §. 14 sqq. Quare Athenienses, si quid mali illis accidisset, valde lactati essent, et, quoniam homines facile credunt, quod cupiunt, nonnulli fuerunt, qui crederent, regem eorum interitum parare. Ac fortasse Philippus ipse, ut Atheniensium animos deciperet averteretque a suis consiliis, hos rumores disseminavit. Vid. ad Phil. I. §. 48: Ὑμῶν δ' οἱ μὲν περιϊόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατέλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν. Observa ὑπόπτως ἔχειν πρὸς τινα, pro ὑποπτεύειν, suspectum habere, diffidere. Ὑποπτός h. l. active positum est, ut Dem. de fals. leg. p. 581 extr. δυσκόλως τε ἔχειν καὶ ὑπόπτως πρὸς τὸν Φίλιππον. Eurip. Hec. 1117: Ὑποπτός ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἀλώσεως. Sic ἔχειν cum Adverbiis saepissime construitur. Interdum additur casus ab Adverbio pendens. Plat. Prot. p. 321. C: ἐγὼ μὲν πάντων ἔχειν, bene ad omnia se habere. Pro Dativo personae (ἔχω σοι φίλων-θρόνῳ). Cf. §. 3; de Pac. §. 15 ἡδέως ἔχουσιν) interdum Accusativus cum Praepositione πρὸς ponitur. Vid. ad Phil. III. §. 31. 36. Herodian. I, 12: Ἀπεχθῶς ἔχοντες πρὸς αὐτόν. Xenoph. Hell. VI, 4, 15: ἀδύμῳς ἔχειν πρὸς τὸ μάχεσθαι. Matth. §. 604. — λογοποιοῦντες, qui fabulas fingunt disseminantque. Iidem Phil. I. §. 48 οἱ λόγους πλάττοντες dicuntur. Erant homines corrupti in gratiam Philippi fabulas confingentes, ut cives a fortiter agendo avocarent. — περιϊόντες sunt homines in foro ambulantes, otiosi, loquaces rerumque novarum curiosi, quorum magnum numerum Athenae habuerunt. Phil. I. §. 10: Ἡ βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιϊόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι

κατὰ τὴν ἀγοράν. Ἀγεται τι καὶ νόν; — ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖ. Elatea, urbs munita, sita erat in finibus terrae Phocensis sub Oeta monte, et proficiscentibus e Thes-salia in Boeotiam et Phocidem adi-tum aut prohibere aut concedere potuit. Ejus muri in bello Phocensi erant diruti, quos Philippum resti-tutum et praesidium in urbe collocaturum esse, ut introitus Boeotiae quovis tempore ipsi pate-ret, rumor spargebatur. Hoc eum nunc non habere in animo, quoniam in suspicionem omnium Graecorum incidisset, vidit orator; vi-dit idem opportuno tempore fore, ut hanc urbem occuparet, quod Olymp. CX, 3. re vera factum est, quum Thebani, auctore Demosthe-ne, a Philippo defecissent foedus-que cum Atheniensibus pro liber-tate Graeciae tuenda iniissent. Cf. de Cor. p. 278. §. 152. De Indica-tivo in oratione obliqua vid. §. 9.

§. 15. Ὁ δὲ, hic autem. Articulus etiam apud Atticos Demonstrati-vi partes agit, more Homérico. Matth. §. 286. Eur. Or. 35 ὁ δὲ πεισὼν ἐν δειντοῖς κεῖται. Xenoph. Cyr. I, 3, 15 cit. Voemelio: ἡ μή-τηρ διερῶτα τὸν Κύρον — ὁ δὲ οὐκ ἐμέλλησεν. Cf. Xenoph. Mem. III, 8, 2. Hoc demonstrant etiam formulae πρὸ τοῦ, vid. ad Olynth. III. §. 27; τὸ καὶ τό, vid. ad Phil. III. §. 68. Quare hunc usum negare viri docti non debuerunt. — ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπύμπει. Idem est, ac si dixisset: ἀλλ' ἤδη καὶ ξέ-νους etc., non parat facere, non minitatur facturum, sed jam facit. Reisk. De ἀλλὰ post οὐ sine μόνον vid. ad §. 33 et ad Phil. III. §. 34. Nota Polysyndeton repetito καὶ. De re vid. ad §. 9. Proleg. §. 7. — ἐστι προσδοκίμος, i. q. προσδο-κάται, expectatur, est in expecta-

νίους συμβάλλειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χορήματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτὸς ἐστὶ προσδόκιμος. Τοὺς μὲν ὄντας ἐχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκίας νῦν

§. 15. *συνεισβάλλειν*) Vulg., ut Olynth. III. §. 26. *συμβάλλειν*) Aug. 1, Ald. Tayl., App. Francf., Harr., Σ, Υ et alii libri, quod Voemel. interpretatur: *committere aliquem cum aliquo ad certamen, ad configendum concitare*, citans Hesych.: *Συμβαλεῖν εἰς μάχην συμβαλεῖν*, et Xenoph. Conv. c. 4. §. 9: *εἰς μὲν γὰρ μάχην ὁρμημένῳ καλῶς ἔχειν πρόμουν (ceram) ὑποτρῶγειν, ὥσπερ ἐνιοὶ τοὺς ἀλεκτριούνας σκόροδα (allium) σιτίσαντες συμβάλλουσιν*. Quem usum rariore quum non intelligerent librarii, scripserunt *συνεισβάλλειν*. — ἀλλὰ καὶ) καὶ abest a Par. 2, 3 et aliis codd. Sed vid. adn. — μὲν οὖν) Vulg., probante Rüdiger. Sed recte οὖν abest a Par. 2, 3, omisit Bekkerus; nam multo gravior esse videtur interrogatio et

tionem. Vid. ad §. 29. Non re vera Philippus in Peloponnesum profectus est. Vid. ad Phil. III. §. 27. 72. — τοὺς μὲν ὄντας ἐχθροὺς, opponitur sequentibus οὓς δ' ἀπώλεσεν. Εἶναι hic ponitur cum vi: *existere*, quam vim ubi habet, praeponi solet in enuntiatione. Xenoph. Mem. II, 1, 28: *τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόρου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδούσιν*. Brem. Eodem sensu Aesch. adv. Ctes. p. 395. §. 10: *ἐπ' αὐτοφῶρον κλέπται τῶν δημοσίων χρημάτων ὄντες ἐξελεγχόμενοι*, ubi κλέπται ὄντες notat *wirkliche Diebe*. Vid. ad or. de Pac. §. 5. 17. Phil. III. §. 56: *οἳ ἦν ἡ πόλις, quum vere urbs esset, existeret*, ubi vid. adn. Hom. Od. 24, 265: *εἰ που ζῶει τε καὶ ἐστι*. „Vere monet (Bremius), εἶναι hic significare *existere*: sed quod ait, Participium praeponi Substantivo cum vi, non assentior. Nihilo minori cum vi poterat postponi, dummodo iteraretur Articulus: nam Participium est loco epitheti.“ Schaeferus. De τὸ ὄν, τὰ ὄντα, *verum*, vid. ad Olynth. I. §. 28. Infensi sibi invicem fuerunt Thebani et Lacedaemonii inde a Cadmea arce per vim et dolum occupata, unde bella exorta sunt, in quibus Lacedaemonii apud Leuctra et Mantinea victi viribusque fracti sunt. Vid. ad Phil. I. §. 48; Ol. II. §. 27. — σῶζει, sc. Elatea munita, cuius urbis muros imprudentiores putabant eum contra Theba-

nos refecturum esse. Σώζειν h. l. positum est pro ἀνασώζειν, *recuperare, in pristinum statum restituere*, ut de Pac. §. 3 τὰ προειμένα σωθήσεται. Cf. de fals. leg. p. 343, 4: *σώζειν καιρὸν, recuperare opportunitatem amissam*. Aliam huius verbi significationem, *ab interitu servare*, vid. ad or. de Pac. §. 10. Praeterea observa tempus praesens pro futuro positum, in quo aliqua vis est et acerbitas. Plat. Crit. c. 15: *καὶ τοῦτο ποιοῦντι ἄρα ἄξιον ἐστὶν σοι ζῆν; ἢ πλησιάζεις τούτοις etc.*, ubi alii legunt *ἔσται*. Id. Conv. p. 199. A: *οὐ γὰρ ἐτι ἐγκωμιάζω (non laudo, i. e. omnino non laudabo) τοῦτον τὸν τρόπον*. Fortius est Praesens, quam Futurum. Exemplum conguessit Zeun. ad Vig. p. 211. Vid. ad Phil. I. §. 28; de Pac. §. 11. Sic Terent. Eun. II, 3, 46: *Cras est mihi iudicium*. Id. Phorm. II, 4, 7: *Quid ago? Dic Hegio*. Sall. Cat. 58, 9: *Si vincimus, omnia nobis tuta, commeatus abunde, coloniae atque municipia patebunt*. Vid. Ramsh. Gr. §. 164. A. 5. „Tempore praesenti res ipsa ad consilium ejus revocatur, qui eam suscipit et jam in eo est, ut faciat.“ Rüdiger. — Refutat fabulas quorundam, ut absurdas et repugnantes. Sententia est: Quum hostes Thebanorum reliquos, Lacedaemonios, tollere studeat e medio, qui consentaneum est, eum Phocenses, pacem ad intercessionem in gratiam Thebanorum

16 σώζει; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὐτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθεῖς ἄκων ἔπραξεν, οὐτ' ἂν εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ' ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ κακεῖνα

oppositio sine particula οὐν, quam ex interpretamento addidisse librarii videntur. Sic praesertim ad πῶς, εἴτα, λέπειτα in interrogatione omittitur: Vid. Brem. ad Isocr. de Pac. §. 57. p. 171. Μὲν per se significat vern. *nun*, et οὐν, igitur, cujus notio facile cogitatione potest suppleri, saepe a libris additum est, ut Phil. I. §. 30. 38. — Proxime post σώζει recte signum interrogationis posuit Bekkerus, quod augeat orationis gravitatem. Amat Demosthenes interrogationes. — §. 16. οὐδ' ἂν) Vulg. ex plerisque codicibus. Bekk. fluctuavit, modo οὐδ', modo οὐκ scribens. Auger. et Reisk. οὐκ dederunt, probante Schaefero. Scribendum est οὐκ: nam sequitur οὐτε — οὐτε, quod Voemel. monet. —

deletos, velle in integrum restituere? Wolfius. —

§. 16. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἡγοῦμαι — οὐτ' ἂν — ἐναντιοῦσθαι. Observa particulam ἂν bis positam, id quod in enuntiationibus interjectis fieri solet; utrumque ἂν pertinet ad Infinitivum ἐναντιοῦσθαι, de quo vid. ad or. de Pac. §. 12; Olynth. III. §. 10. Rost. Gr. gr. p. 600. Soph. Ant. 566: ἀλλ' ἂν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς μητρὸς θανόντ' ἄθλιον ἐσχόμην νέκυν, κελνοῖς ἂν ἤλγουν. De ἂν ad Infinitivum posito vid ad §. 10. 18 not. crit. — „Sententia est: Sive coactum et invitum Philippum illud prius ais fecisse, ut sc. Thebanis Orchomenum et Coroneam condonaret, sive nunc de constantia et fide Thebanorum desperare; non potest exputari causa ulla probabilis, cur Thebanorum inimicos, Lacedaemonios atque Phocenses, odiis tam implacabilibus insectetur; id quod facit. Ergo neque olim coactus indulsit Thebanis, quae indulsit, neque nunc malevolo erga eos est animo suspectosve habet. Falsa ergo sunt ea, quae nostrates de Philippi cum Thebanis rationibus suspicantur et jactant.“ Reiskius. — βιασθεῖς ἄκων. Vid. ad §. 11. — εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους. Si nunc Thebanis ita diffideret, ut de ope eorum desperaret, ut non speraret, se eos aliquando ad suas partes traducere posse. Brem. ἀπογινώσκειν notat de aliquo desperare, bonam spem de aliquo conceptam

abdicere; construitur cum Genitivo et Accusativo. Reisk. in ind. Cf. Phil. I. §. 42. Vid. ad Olynth. II. §. 33. — ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ — δῆλός ἐστι ποιήσας, ex iis, quas nunc facit, apparet etc., pro: ἀλλ' ἀπὸ τούτων, ἃ νῦν ποιεῖ, — δῆλόν ἐστιν αὐτὸν ποιῆσαι. Nihil frequentius est hac constructione personali in vocabulis δῆλός, φανερός, δικάσιος εἶμι. Cf. §. 37. Matth. §. 296. Similis est usus Latinorum. Cic. Orat. c. 20: *Sejunctus igitur orator a philosophorum eloquentia, — explicandus est nobis, qualis futurus sit.* Ἀπό, quod omnino fontem et causam indicat (vid. ad or. de Pac. §. 12), cum δῆλον εἶναι, εἰσέξεναι junctum ex, propter significat. Plat. Phaedr. p. 230. B: *νυμφῶν τε τιγῶν καὶ Ἀχελώου ἱερὸν ἀπὸ τῶν κορῶν τε καὶ ἀγαμάτων* (propter, i. e. ut ostendunt pupae et donaria vel simulacra) εἰσέξεν εἶναι. Vid. Ast. ad h. l. — ἐκ πάντων δ', — πάνθ', ἃ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συνιάντων, ex omnibus autem, si quis recte reputet, elucet s. apparet, eum, quaecunque molitur, contra urbem fraudibus machinari. Vid. not. crit. Bekkeri scripturam si sequeris, erit Brachylogia pro: *φωρῶται* vel *δῆλός ἐστι*, πάντα πραγματευόμενος — *συνιάντων*, ex omnibus — *intelligitur omnia eum — machinari.* Illa significatio (*φωρῶται* s. *δῆλός ἐστι*) latet in Praepositione ἐκ, quae causam indicat, ex qua aliquid existat, per quam aliquid fiat. Vid. ad §. 10.

ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάνθ' ἃ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων. Καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ 17

ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάνθ' ἃ πραγματεύεται, κατὰ κ. τ. λ.) Locus a librariis valde corruptus et ab edd. varie tentatus. ἐκ πάντων δ' ἃ τις ὀρθῶς θεωροῖν πάντα πραγμ. κατὰ) Ald. 1, Lind., Indd. Felic. et Fraeuf., alii. Pro ἃ τις recte habent ἂν τις margo Argent., Ind. Ald. 1, Ald. 2, Vind. 3, Rehd. et duo alii. Ita quoque Σ, nisi quod: dat θεωρεῖ. Aug. 2: θεωροῖ. In Vind. 1 et Aug. 3 recens manus addidit ὅτι. Feliciani et, quae eam secutae sunt, omnes edd., etiam cod. Obsop., Harris., Harl., Rehd., F: ἂν τις ὀρθῶς θεωροῖν, ὅτι πάντα πραγμ. κατὰ. Ita quoque Aug. 1, nisi quod dat θεωρεῖ. Ald. Tayl. et Aug. 2 θεωροῖ. Hav. θεωροῖ cum ἡ superscriptio. Reiskius et Ducas ὅτι uncis incluserunt, Angerus liberavit, qui plena interpunctione ante ἐκ πάντων posita, quod et alii fecerunt, adeo novum caput his verbis incepit. Wolfius autem dedit: ἐκ πάντων δ' * τις θεωροῖν, ὅτι πάντα πραγματεύεσθαι κατὰ, annotans: „Puto legendum: ἐκ πάντων δ' (ἂν τις ὀρθῶς θεωροῖν) δῆλον, ὅτι πάντα πραγματεύεται κατὰ. Feliciani lectio ferri potest, si τὸ ὀρθῶς deleatur.“ Voemel. At ὅτι additum est ab iis, qui ἐκ πάντων ἂν τις ὀρθῶς θεωροῖν conjunxerunt. Neque θεωροῖν ferri potest, nisi ἐκ πάντων — θεωροῖν una enuntiatione conjunguntur, ut sit Optativus potentialis, quod cum aliis facit Rüdigerus, statuens, verba πάντα — συντάττων efficere sententiam directam, hoc sensu: ut omnibus aliquis jure consideret, omnia machinatur contra Athenienses, quod durum videtur et tum demum probari posset, si pro θεωροῖν legeretur λογίζοιτο vel simile quid. Quare Bekkerus, puncto minore post ποιήσας posito, scripsit: ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάντα πραγματεύεται κατὰ κ. τ. λ., probante Schaefero, quod qua ratione possit probari, vid. in adn. Multo autem ingeniosius locum sanavit Foertschius Comment. crit. p. 48, scribens, ut in textu dedimus, ita ut ex antecedentibus ad ἐκ πάντων δ' repetendum sit δῆλός ἐστι, a quo pendet συντάττων. Saepe enim in scriptura ejusmodi verborum, ut πάντα pro πάνθ' ἃ, peccatum est a librariis. Sic §. 11 cod. Rehdig. ταῦτα ἅπαντες pro ταυθ' ἃ πάντες dedit; Olynth. II. §. 11 cod. Vind. 1: γράφοντα ἅπαντες pro γράφοντα, ἃ πάντες. Egregie autem ad hanc conjecturam confirmandam facit locus in or. de Chers. p. 100. §. 43: δευτέρου δ' εἶδέναι σαφῶς, ὅτι πᾶνθ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται γυν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται. Vid. adn. —

Similis breviloquentia, quam Graeci βραχυλογίαν vocant, Cic. de Orat. III, 55 districte concisam brevitate, est apud Cic. Tusc. IV, 12: Ut sunt alii ad alios morbos procliviores: sic alii ad metum, alii ad aliam perturbationem: ex quo in aliis anxietas, unde anxii, in aliis iracundia dicitur, quae ab ira differt, pro: ex quo oritur illud, quod in aliis etc. Vid. infra ad §. 36; Phil. III. §. 29. Sententiam quod attinet, cf. locum in notis criticis citatum et Cic. Rosc. A. c. 45: Verum, ut haec missa faciam, quae jam facta sunt: ex iis, quae nunc maxime fiunt, nonne quivis potest intelligere, omnium

architectum — esse Chrysogonum? De Praepositione κατὰ, contra, in damnnum etc., vid. ad §. 9. Συντάττειν usurpatur de callidis, fraudulentis machinationibus, simili ducto de opere tessellato, verniculato, musivo, ubi tessellae innumerae et multifariae sunt arte mirifica compositae. Reisk. Dem. adv. Zenoth. p. 888. §. 24: τέχνην ἀκούσασθε τοῦ ταῦτα πάντα συντεταχότος. —

§. 17. λογίτῃσθε γάρ. ἄρχειν βούλεται. Breves enuntiationes cum parvis particulis vel prorsus ἀσύνητοι attentioni excitandae inserviunt. Brem. Τὸ ἄρχειν βού-

νῦν γε δὴ συμβαίνει. λογιζέσθε γάρ. ἄρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπέληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον, καὶ τούτο αὐτὸς ἄριστα σύναιδεν ἑαυτῷ· οἷς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει χρῆσθαι, τούτοις πάντα τὰλλα ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτιδαίαν προεῖτο, 18 οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἤγειτο. Ἀμφότερα

§. 17. ἡμετέροις) Codd. et Edd. At male congruit eum antecedd. ὑμᾶς et λογιζέσθε. — ἔχει χρῆσθαι) Sic omnes codd., excepto Σ, quem secutus Bekkerus χρῆσθαι delet. Reiskius mavult aut ἔχων χρῆται aut ἔχει καὶ χρῆται. At sana est lectio vulgata. χρῆσθαι et alii Infinitivi opexegesis causa (vid. ad Phil. III. §. 50) verbis finitis addi solent. Vid. Matth. Gr. §. 532. d. p. 3041. Confirmatur haec lectio loco Phil. IV, p. 134. §. 12, ubi Bekk. χρῆσθαι retinuit. Cf. Xenoph. Cyr. IV, 3, 9 cit. Voemelio: ὅσα δὲ ἑμπούς ἔχουσιν χρῆσθαι. Id. Veet. c. 4. §. 45. Herod. I, 35: κατὰ νόμους τοὺς ἐπιχωρίους καθαρσίον ἐδέετο κυρῆσαι. — πρόειτο) Vulg. Vid. ad §. 8. — ἤγειτο) Vulg. Sed Bekkerus ex multis codd. restituit ἤγειτο. Vid. ada. —

λεται ἀσυνδέτως προενεχθὲν, μεγίστην ἔμφασιν τῆς ἐκείνου πλεονεξίας δεικνύει. Ducas. Asyndetorum exempla vid. ad §. 4. Phil. I. §. 15. 54. De sententia cf. Sall. Jug. c. 31, 23: Nam fidei quidem aut concordiae quae spes est? Dominari illi volunt, vos liberi esse: facere illi injurias, vos prohibere: postremo sociis vestris veluti hostibus, hostibus pro sociis utuntur. Potestne in tam divorsis mentibus pax aut amicitia esse? De Philippi cupiditate dominandi locus classicus est apud Dem. de Cor. p. 247: ἐώρων δ' αὐτὸν τὸν Φίλιππον, πρὸς ὃν ἦν ὑμῖν ὁ ἀγὼν, ὑπὲρ ἀρχῆς καὶ δυναστείας τὸν ὀφθαλμὸν ἐκτεταμένον, τὴν κλεῖν καὶ καὶ αἰσχροτάτην, τὴν χειρὰ, τὸ σκέλος πεπρωμένον, πᾶν ὅ,τι ἂν βουληθῇ μέρος ἢ τύχη τοῦ σώματος παρελῆσθαι, τοῦτο ἡρόδω καὶ ἑτοιμῶς προῦνενον, ὥστε τῷ λοιπῷ μετὰ τιμῆς καὶ δόξης ζῆν. Cf. Olynth. I. §. 15 sq. — ἀδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον. Jam inde ab Amphipoli expugnata a. 358 usque ad hunc annum 344, quo haec oratio habita est, simultates Philippum inter et Athenienses intercesserant. Vid. infra ad §. 30. Proleg. P. I. §. 5. — οἷς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις — τοῦτοις, iis enim, quae vobis propria usui habet, omnia cetera in tuto possidet. Est attractio pro: ἃ γὰρ οὖσα ὑμῖν ἔχει χρῆσθαι, τοῦτοις x. t. l. Intelliguntur urbes

in Thracia et Macedonia sitae, Amphipolis, Potidaea, Pydna, Methone, aliae, quae quasi propugnacula regni sui, Macedoniae, fuerunt. Vid. ad Phil. I. §. 4 sq. Ceterum vid. not. crit. — εἰ προεῖτο — ἤγειτο. Sensus est: si Amphipolim amitteret, quam non amittet, non posset se tutum tenere in suis possessionibus, ergo se tenebit. Rüdiger. Vid. ad or. de Pac. §. 7. Qua utilitate et commodo Amphipolis fuerit, jam ex situ ejus intelligi potest. Abundabat emporiis, portoriis, argenti aurique fodinis, materia navali transitumque ad loca in vicina sita aut aperire aut intercludere poterat. Vid. Proleg. P. I. §. 5. —

§. 18. ἑαυτὸν ὑμῖν ἐπιβ. — ὑμᾶς ἀσθανομένους. Observa Accusativum cum Infinitivo in priori enuntiatione, pro quo Nominativum expectaveris. Sed illum orator posuit primum, ut Subjectum ἑαυτὸν, quod jam in οἷδε latet, magis efferretur; deinde quod in altera enuntiatione καὶ ὑμᾶς ἐπιβ. Subjectum mutatur, ut Accusativus cum Infinitivo ex legibus grammaticis ponendus sit. Vid. Matth. Gr. §. 535. Not. p. 1054 ed. 2dae. Ast. ad Plat. Protag. p. 323. C. Vid. ad Phil. III. §. 9 not. crit. — δεικνύει ἂν αὐτὸν μισεῖν, sc. ὑμᾶς, quod, quoniam paulo ante positum est, omittitur. Ceterum vid. not. crit. —

οὖν οἶδε, καὶ ἑαυτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων, δικαίως ἂν αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πείσεσθαι τι προσ-

§. 48. ἡμῖν) Par. 3, 5, 8, Aldus et Harl. Iidem proxime ἡμᾶς. — αὐτόν)

Vulg. Sed vid. ad §. 9. — δικαίως ἂν αὐτὸν μισεῖν νομίζοι)

Vulg. ex codd. ante Reiskium. At bene Reiskius et Bekkerus, probante Schaefero,

receperunt νομίζει, quod habent Vind. 4, 3, Append. Francf. et I, suprascripto

Οι. Nam certo scivit Philippus, se in odio esse Atheniensium, unde exorietur

indignatio, παρώξυνται, qui Indicativus facit cum nostra lectione νομίζει.

Optativus ortus est ex male intellecta particula ἂν, quae non cum νομίζει, sed cum

δικαίως μισεῖν conjungenda est, ac magis quidem cum δικαίως. Vid. ad

Olynth. III. §. 21. Male autem Bekkerus ἂν uncis inclusit (superrime liberavit),

damnavit Schaeferus, eiecit Dindorfius; orationem enim conditione quadam afficit;

latet enim in eo: si ipsum oderitis, vern.: er glaubt, dass ihr ihn wohl mit Recht

hasset. Vid. Ast. ad Plat. Phaedr. p. 242. A. Herm. ad Vig. p. 943. Saepè autem

apud optimos scriptores ἂν cum Infinitivo, praesertim Praesentis et Aoristi, jungi-

tur. Vid. §. 10; saepè etiam cum εἰκότως, δικαίως, τάχα, ἴσως, aliis, quibus

vocabulis limitationem quandam aut conditionem adhibet. Vid. ad Phil. III. §.

70. — τε κακόν) Vulg. In aliis libris τε, in aliis κακόν deest; recte hoc

παρώξυνται. Notat hoc verbum: ira et indignatione accendi animisque exardescere ad injurias depellendas et ulciscendas. Cf. Olynth. I. §. 11; III. §. 6: φημί δεῖν ἐβελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν. Schol. interpretatur: παρακεκίνηται. — προσδοκῶν, exspectans, i. e. metuens. Dicitur hoc verbum de exspectatione futurarum, praecipue inalarum rerum. Cf. §. 20. Eodem sensu exspectare, expectatio apud Latinos usurpantur. Cic. Verr. Act. I. c. 2: Neque tantum me exspectatio, accusationis meae — commovet. — εἰ ἂν μὴ φθάσῃ ποιήσας πρότερος. Observa pleonasmum in verbis φθάσῃ πρότερος, de quo vid. ad Phil. I. §. 14. Matth. §. 553, qui comparat Herod. VI, 91: ἀλλ' ἐφθῆσαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ τῆς νήσου, ἣ σπεῖ ἔλεον γενέσθαι τὴν θεόν. Recte vulgato πρότερον Reiskius πρότερος praetulit. Adjectiva, tempus significantia, saepissime loco Adverbiorum ponuntur. Hom. II. σ, 534: σεῦ ὕστερος εἰμ' ὑπὸ γαίαν. Dem. Megalop. p. 207. §. 19: ἐφ' ὑμᾶς προτέροισι ἦλθεν ἡ Θηβαίων. Matth. §. 446. 8. Inprimis πρότερος, ὕστερος al. ponuntur, si personae sibi opponuntur; Adverbia autem πρότερον rel., si de persona aliquid respectu actionis dicitur, Rost. Gr.

p. 454. Atque eodem modo Latini Adjectiva prior, primus, postremus, proximus al. usurpant. Vid. ad Cic. Rosc. A. c. 33: Quid postea, si Romae assiduus fui? Liv. I, 7: Priori Remo augurium venisse fertur, sex vultures. Cic. Brut. 47: Duobus summis oratoribus, Crasso et Antonio, L. Philippus proximus accedebat. Vid. Ramsh. Gr. §. 151. d. 2. — ἐγρηγόρεν, expergefactus, i. e. vigilans etc. Xenoph. Cyr. I, 4, 20: Καὶ ἅμα θαναμάζων, ὥς καὶ ἐγρηγόρει. καὶ ἐγρηγόρει, κελεύει τὸν νῆον, λαβόντα τῶν ἐπιπλέων ἐλάσαι ἐπὶ τοὺς ἀγόντας τὴν λελαν. Similiter Cic. Rosc. A. c. 49: Idcircone experfecta nobilitas, armia atque ferro rem publicam recuperavit etc. Verissime mores et prudentiam Philippi depinxit Just. VIII, 4: Philippus, rex Macedoniae, velut e specula quadam libertati omnium insidiatus, dum contentiones civitatis alit, auxilium inferioribus ferendo victos pariter victoresque subire regiam servitutem coëgit. — ἐφ᾽ ἐστηκεν, sc. τὸν νοῦν τοῖς πράγμασιν, vel τοῖς κατὰ τῆς πόλεως καιροῖς, adstat, praesto est, animum adtendit. Unde οἱ ἐφεστικότες, Ol. I. §. 28, magistratus, quoniam ἐφ᾽ ἐστάναι omnino est praesto esse, adstare, unde praeesse. Phil. I. §. 12 legitur. notione supervenire, praesto

δοκῶν, ἂν καιρὸν λάβητε, ἐὰν μὴ θθάσῃ ποιήσας πρότερος. διὰ ταῦτ' ἐγγήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πόλει θεραπεύειν τινὰς Θηβαίων καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦτ' αὖ βουλευμένους 19 τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτ' οὐδὲν προόψεσθαι. καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἔναργῃ

Bekk. eiecit; ex interpretamento enim additum est. Cf. Phil. I. §. 11. — πρόσ-
τερος θθάσῃ ποιήσας) Vulg. Alii libri habent πρότερον. Confuendi
solent πρότερος et πρότερον. Vid. ad Olynth. III. §. 9 not. crit. Vid. adn. —
ταῦτ') Vulg. ante Reiskium. Male; nam τούτοις ad Thebanos referendum est.
§. 19. καίτοι γε σωφρονοῦσι) Lindenbr. et Append. Francf. Sed vid. adn.

esse: τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες. Minucius, Wolfius et Augerus ἐφέστηκεν ἐπὶ τῇ πόλει conjungunt, imminet urbi, quod non displicet Schaefero, ut de Cor. p. 287. §. 176: τὸν ἐφεστηκότα κίνδυνον τῇ πόλει διαλύσειν. Sed haec est insolita constructio verbi ἐφε-
στάναι, quod hac significatione aut cum Dativo, aut cum Praepositionibus κατὰ τε, περὶ τινος construitur. — ἐπὶ τῇ πόλει — βουλο-
μένους τούτοις. Ἐπὶ cum Dativo rariori significatione h. l. notat adversus, in perniciem. Vid. ad §. 6. Dem. adv. Aristocr. p. 661, 17: ἐπὶ τοῖς πλείεσιν ἰδίᾳ δυνάμεις κερτιζομένους. Eodem sensu cum Accusativo construitur §. 6 et 35. θεραπεύειν proprie est *servare*, deinde *colere*, *observare*, et pejori sensu *fovere*, *indulgere*, plerumque in aliquis damnum. Sensus igitur est: alios colit, ambit, quo rei publicae nostrae damnum inferat. Cf. infra §. 33. Dem. de Cor. p. 327. §. 307: τοὺς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν καιροῦς θεραπεύειν. Cic. Fam. I. 9: inimicum meum sic in manibus habebant, sic fovebant, sic osculabantur. Verba proxima sic ordinata: καὶ τοὺς βουλευμένους Πελοποννησίων ταῦτ' αὖ τούτοις, i. e. τοὺς ὁμοφροῦντας Θηβαίους. Pronomen αὐτός, idem, saepe Dativum secum habet, in modum Adjectivorum similitudinem significantium. Cf. de Pac. §. 18. Phil. III. §. 24. Matth. §. 386. 1. Sic Hor. Ep. ad Pis. 467: Invitum qui servat, idem facit occidentē. Vig. p. 466 sqq. Ταῦτ'

βούλεσθαι τινι est idem velle, atque alter, i. e. idem sentire, ejus partes sequi. Ceterum per τινὰς Θηβαίων intelligi Timolaum, Theogitonem, Anemoctam, ex or. de Cor. p. 324. §. 295 patet, quod Rüdigerus docet.

§. 19. διὰ μὲν πλεονεξίαν. Thebanis Orchomenum, Coroneam, Corsias et alias urbes Boeotiae tradidit. Proleg. §. 5. De re cf. Pac. §. 21. Peloponnesios contra Lacedaemonios adjuvit. Proleg. §. 7. De ἀγαπᾶν vid. ad §. 12. Isocrat. ad Demonic. §. 29 cit. Voemelio: Στέργει μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω. — διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων, ob stupiditatem mentis. De Thebanorum et omnino Boeotiorum stupore vid. ad or. de Pac. §. 15. Laudantur igitur Athenienses et ob integritatem continentiamque, et ob sagacitatem, de qua vid. ad Olynth. II. §. 5 et 15. Infra §. 27. Proleg. §. 8. Τρόποι h. l. non de moribus, sed de mente s. ingenio intelligendum, id quod ex verbis οὐδὲν προόψεσθαι patet. Hesych.: Τρόπος ἥθος. γνώμη. προαίρεσις. Dem. adv. Aristog. II. p. 805. §. 17: οὕτω σκαῖός ἐστι καὶ βάρβαρος τὸν τρόπον. Herod. I. §. 107: τὸν (ὄν) εὗρισκε οἰκίης μὲν ἔδοντα ἀγαθῆς, τρόπον δὲ ἡσυχίου, ubi tamen magis ad mores pertinet. Ceterum ut σκαῖός, ita laevis exprimit inepitiam, tarditatem, caecitatem mentis. Cf. Hor. Ep. ad Pis. 501: O ego laevis. — τῶν μετὰ ταῦτα, quae inde eventura sint. Plat. Crit. c. 10: Εἰ δὲ ἐμμένεις τοῖς πρόσθεν, τό μετὰ τοῦτο ἄκουε. — καίτοι,

παραδελγματ' ἔστιν ἰδεῖν, ἃ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργείους ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν εἰρησθαι.

Πῶς γὰρ οἶεσθ', ἔφην, ὧς ἄνδρες Μεσσηνιοί, οὖν- 20
χερῶς ἀκούειν Ὀλυνθίους, εἰ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου
κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς

§. 20. εἰ τίς λέγει) Vulg. ante Reiskium, qui et τὴ addidit ex margine Bav., et λέγοι scripsit, quod habent Par. 7, 8, Aug. 2, Ald., P. Manut. Indicativus λέγει ortus est ex loco male intellecto, praesertim ob Infinitivum ἀκούειν particula ἄν

quamquam. Vid. ad or. de Pac. §. 8. — σωφρονοῦσί γε, sanis s. prudentibus quidem hominibus. Particula γε in ejusmodi enuntiationibus non ad totam enuntiationem, sed ad partem ejus pertinet et vim habet restrictivam, quidem, certe, minimum, ut de Pac. §. 8, ubi vid. adn. Olynth. III. §. 27: προσέσθ' ἡ ὕβρις καὶ ἐν ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ, οὐδεμιᾶς ἐλάτιων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν. Matth. §. 602. Hierm. ad Soph. Oed. T. 688. οἱ σωφρονοῦντες sunt omnino prudentes, οἱ σωφρονοῦντές γε autem restrictionem habet: certe qui, aliis exclusis. — ἔστιν ἰδεῖν, pro ἔξεστιν ἰδεῖν, videre, intelligere licet. Cf. §. 22. Phil. III. §. 4. 38. 52. Sic Terent. Heaut. I, 2, 18: quem minus credere est? De legatione ipsa vid. Proleg. §. 7. Cf. etiam §. 26. Haec legatio, Olymp. CVIII, 4 aut CIX, 1 suscepta non commutanda est cum ea legatione, de qua Phil. III. §. 72 sermo est. Vid. ad illum locum. —

§. 20. Πῶς γὰρ οἶεσθ'. Aquil. Roman. de fig. sentent. et elocut. IX, p. 150 hunc locum citans haec docet: „Apostrophe, aversio, necessaria plerumque figura, ubi ad alios dicta volumus, ad alios dicere videmur. Acutissimum exemplum in Philippicis Demosthenis, ubi quibus verbis populum Atheniensium monitum vult, ea se dicit apud Graecos et Arcades et Messenios concionatum invidiose.“ Cf. Cic. Fam. VIII, 3: Quomodo putas — tuum competitorum dolere? Cf. Ol. III. §. 24. — ἀκούειν. De hoc Praesenti, significatione temporis

praeteriti et quidem h. l. Imperfecti, vid. ad Phil. I. §. 23: καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, ubi Praesens τρέφειν ponitur, quia ἀκούω Praesens est, sed cum significatione Imperfecti seu Perfecti, et exprimitur hoc Praesente status durans. Hoc loco significare Praesens videtur, hanc rem ad alios quoque pertinere posse, sc. ad Messenios, qui non magis, quam olim Olynthii, oratori de Philippi dolis querenti fidem habere videbantur. Certe res praeterita, de qua sermo est, praesenti temporis magis admovetur, unde gravitas orationis existit. Quare cum Praesente pergit: εἰ τίς τι λέγοι, ubi λέγοι, ut ἀκούειν, modus Imperfecti est: si quis aliquid diceret. Sic etiam προσδοκᾶν §. 22. Vid. ad §. 12. Phil. III. §. 28. Matth. Gr. §. 504. 2. Eodem sensu usurpat Praesens pro Praeterito, ut rem ad alios quoque pertinentem notet, Cic. pro Lig. c. 5, 14: Quanto hoc durius, quod nos domi petimus, id te in foro oppugnare. Vid. ad h. l. Cf. Hor. Sat. I, 2, 55 sqq.

Ut quondam Marsaeus, amator Originis ille,

Qui patrium mimae donat fundumque laremque,

Nil fuerit mi, inquit, cum uxoris unquam alienis.

Neque vero ἀκούειν habet vim Optativi, ubi ἄν addendum esset, sed Indicativi, ut indicetur certus ac necessarius eventus. Quare orationem sic directe constituere potes: εἰ τίς τι λέγοι, οὖνχερῶς ἤκουον, ut constructio sit, de qua ad or. de Pac. §. 14 s. fin. diximus. Cf.

ἡφίει, ἧς πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντε-
ποιοῦντο, Ποτιδαίαν δ' ἐδίδου, τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους
ἐκβαλὼν, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνῆρτο,
τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἄρα προσδο-

in apodosi carentem, quod monet *Poemel.* Vid. adn. — ἡφίει) Σ, Aug. 2, Harris., ed. Manut., Append. Francf., etiam Bav., sed ἡ super α scripto. Vid. adn. — ΟΥ) Vulg. Alii ἧς, alii ΟΥ, superscripto ἧς. — ἐκβάλλων) Σ, Vindd. 1, 4, Rehd., Harris., Harl. et margo Bav. — ὑμᾶς) Vulg. Sed jure Reiskius ἡμᾶς ex codd. dedit; non enim alloquitur Atheniensis orator, sed Mes-senios; illi autem significantur: — αὐτοὺς) Harris., Vind. 4. „αὐτὸς verum. Opponitur ἐκείνοις.“ *Schaefer.* — καρποῦσασθαι) Lindenbr., Append.

Herod. IX, 13: εἰτε νικῶτο συμ-
βαλὼν ἀπάλλαξις οὐκ ἦν. — ὅτ'
Ἀνθεμοῦντα. Hanc urbem, in
Macedonia haud procul ab Olyntho
sitam, Perdiccam recepisce narrat
Thuc. II, 99. Eam quum Olynthii
sibi vindicare cuperent, Philip-
pus sub initia regni praeter Poti-
daeam expugnatam callide iis dona-
vit, ut eos quasi torpore et securi-
tate obcaecaret atque sibi obstrin-
geret. Vid. Proleg. P. I. §. 5. Har-
pocr. s. v. Ἀνθεμοῦς. — ἡφίει.
Memorabilis est in hoc verbo Aug-
mentum, quod in Praepositionem
transferri solet, quoniam simplex
ἡμι inusitatum est et Praepositio
cum verbo coaluit. Matth. §. 206. 1;
quare non ἡφίει cum libris quibus-
dam scribendum est. Nota etiam
Jonico-Atticam formam Imperfecti
ἡφίειν pro ἡφίην. Buttm. Gr. §. 96. 3.
Vid. Brem. ad h. l. — οἱ πρότερον
Μακεδονίας βασιλεῖς. De πρό-
τερον vice Adjectivi vid. ad Phil. I.
§. 3 τῇ τότε ῥώμῃ. — ἀντεποι-
οῦντο. ἀντείχοντο. Schol.; est sibi
arrogare, vindicare, ad se trahere ali-
quid. Dem. Rhod. lib. p. 192, 16: ὦν
μηδὲν αὐτῷ προσήκει, τοῦτων μὴδ'
ἀντιποιεῖσθαι τὴν ἀρχήν. Pro
hoc verbo in or. de Pac. §. 11 legitur
προσποιεῖσθαι. — Ποτιδαίαν —
ἐκβαλὼν. Vid. Proleg. P. I. §. 5,
ubi narratum est, Philippum, quum
Amphipolin obsidere vellet, timen-
tem, ne Olynthii societatem cum
Atheniensibus inirent, iis promi-
sisse, se Anthemum, Pydnam et
Potidaeam iis concessurum esse, si
ipsi Amphipolin, quae hoc tempore
in Olynthiorum potestate erat,

tradidissent. Ac re vera promissis
stetit urbesque expugnatas (Olymp.
CV, 4. a. Chr. 537) illis permisit,
ut eos sibi devinceret. Dem. Halon.
p. 79. §. 10: Ἀθηναίων οἱ μὲν Πο-
τιδαίᾳ κατοικοῦντες, οὐκ ὄντιος αὐ-
τοῖς πολέμου πρὸς Φίλιππον, ἀλλὰ
συμμαχίας, καὶ ὀρκων ὁμωμοσμένων,
οὓς Φίλιππος τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Ποτι-
δαίᾳ ὤμοσεν, ἀφῆρθεσαν ὑπ' αὐ-
τοῦ τὰ πρῆματα. Aliud autem narrat
Diod. Sic. XVI, 8: τὴν τῶν Ἀθη-
ναίων φρουράν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς πό-
λεως, καὶ φιλανθρωπῶπως αὐτῇ
προσενεγκάμενος ἐξαπέστειλεν εἰς τὰς
Ἀθήνας. — αὐτὸς, sponte sua, ul-
tro, pro pleniore αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ
vel παρ' ἑαυτοῦ. Hom. II. ρ', 254:
ἀλλὰ τις αὐτὸς ἴτω. Herm. ad Vig.
p. 755. Vide etiam ad Phil. I. §. 35,
ubi notat *per se, solus*. Sic *ipse* a
Latinis usurpatur. Cic. Cat. II, c.
1: vel *ipsum* egredientem verbis
prosecuti sumus. De Divin. I, 34:
*in templo Herculis valvae clausae se
ipsae aperuerunt*. — ἐδεδώκει
καρποῦσθαι, *terram fruendam
dedit*. Infinitivus apud Graecos fun-
gitur vice Gerundiorum aut Partic-
ipiorum Fut. Pass. apud Latinos.
Vig. p. 205. Olynth. III. §. 22:
ἔχουν δ' ἐγώ γε τινων, ὥς οὐδὲ
τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς εἴτι δώ-
σουεν αὐτῷ καρποῦσθαι. Hoc
imitantur poëtae Latini. Virg. Aen.
IX, 362: *ille suo moriens dat habere
nepoti*. — ἡ λέγοντος ἀν τινος
πιστεῦσαι. Genitivus est abso-
lutus, qui per se enuntiationem, a
nullo alio verbo pendentem, efficit,
pro Dativo, a verbo πιστεῦσαι de-
pendente. Xenoph. Mem. IV, 8, 5:

καὶν αὐτοὺς τοιαῦτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἄν τινος πιστεῦσαι οἴεσθε; Ἀλλ' ὅμως, ἔφην ἐγώ, μικρὸν χρόνον τὴν 21 ἄλλοτριαν καρπωσάμενοι, πολὺν τῆς ἑαυτῶν ὑπ' ἐκείνου στέρονται, αἰσχροῦς ἐκπεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες· οὐ γὰρ ἀσφα-

Francf. At vid. ad §. 2 et 5 not. crit. — πιστεῦσαι; οὐκ οἴεσθέ γε)
Vulg. Recte Bekkerus ex cod. Σ, οὐκ et γε deletis, textum constituit, ut dedimus. —

ἤδη μοῦ ἐπιχειροῦντος φροντίσαι τῆς πρὸς τοὺς δικασίας ἀπολογίας, ἠναντιώθη τὸ δαιμόνιον, προέμοι ἐπιχειροῦντι — ἠναντιώθη. Matth. Gr. §. 561. b. —

§. 21. τὴν ἄλλοτριαν, sc. χώραν vel γῆν, quod Substantivum in hisce formulis plerumque omittitur, et nonnisi in oppositionibus poni solet. Matth. §. 281. 2. Olynth. III. §. 25: τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οὐκ εἶαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι. Cf. Phil. III. §. 27. — πολὺν τῆς ἑαυτῶν. Μᾶλλον δὲ τὸν πάντα. Neque enim (quod sciam) instaurata est Olynthus illa aetate. Wolf. Neque illa aetate neque unquam ea urbs restituta est, quamquam regio adhuc appellatur Olyntho. Voemel. Observa gravem oppositionem verborum μικρὸν χρόνον et πολὺν, τὴν ἄλλοτριαν et τῆς ἑαυτῶν. — αἰσχροῦς ἐκπεσόντες. Ἐκπίπτειν, excidere, ejici, expelli est verbum proprium de exsilibus, qui patria pulsi libertatem et bona amittunt. Vid. Reisk. in ind. Dem. de Cor. p. 290. §. 186: τὸν Οἰδίπουν καὶ τοὺς μετ' ἐκείνου ἐκπεσόντας ὑπέδεξάμεθα. Xenoph. Hell. VII, 3, 1: αὐτοὺς ἀνευ δόγματος ἐκπεπρωκότας. Similiter apud Curtium legitur: excidere regno. Adverbium αἰσχροῦς sequentibus verbis explicatur. — προδοθέντες — πραθέντες. Hoc proverbialiter dictum est, ut nos: verrathen und verkauft. Suo more Philippus bellum Olynthiis non indixerat (vid. ad Phil. I. §. 31), sed quum quadraginta stadia ab urbe abesset, edixit: alterutrum fieri oportere, aut Olyntho

illis excedendum, aut sibi Macedonia. Cf. Phil. III. §. 11. Aliquoties quidem Athenienses auxilia miserant; sed non sufficiebant. Proleg. P. I. §. 16. Proditores Olynthi fuerunt inprimis Lasthenes, Hipparchus (Phil. III. §. 66) et Euthykrates, qui tunc temporis summi erant magistratus. II, ejectionis defensoribus patriae, urbem Philippo prodiderunt. Diod. XVI, 53. Vid. ad Phil. III. §. 56. Neque fructum proditionis suae ceperunt. Nam quum apud Philippum quererentur, quod a Macedonibus ipsis proditores appellarentur, ille proverbio usus: Rudes, inquit, et agrestes homines sunt Macedones, qui scapham vocando rem suo nomine designant. Valcken. Or. de Phil. p. 242. Nam proditionem amavit, proditores oderat. Vid. ad Olynth. III. §. 5. Eos postea Athenienses publico consilio infames declaraverunt. Dem. de fals. leg. p. 426, ita ut in summo omnium Graecorum odio et contemptu essent. Plut. de fort. Athen. p. 97. D. Urbem ipsam penitus delevit Philippus (Phil. III. §. 26), cives cum reliqua praeda vendidit. Diod. Sic. XVI, 53. Vid. Proleg. P. I. §. 16. — οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς — ὁμιλεῖται. Olynth. III. §. 5: καὶ ὅλως ἀπιστον, οἶμαι, ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὁμορον χώραν ἔχουσι. Vox πολιτεία est propria de liberis civitatibus. Harpocrat. s. h. v.: ἰδίως εἰσθασι τῷ ὀνόματι χρῆσθαι οἱ ῥήτορες ἐπὶ τῆς δημοκρατίας. Vid. ad Phil. I. §. 48. Cf. Phil. III. §. 3. De Articulo nonnullis verbis a Substantivo suo sejuncto vid. ad §. 2. —

λεῖς ταῖς πολιτείαις αἰ πρὸς τοὺς τυράννους αὐται λίαν
22 ὀμιλία. Τί δ' οἱ Θετταλοί; ἀρ' οἴεσθ', ἔφη, ὅτ'
 αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλλε, καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ

§. 21. αὐται λίαν ὀμιλία) αὐται abest a multis libris. Inter αὐται et λίαν Reiskius mavult αἰ interponi, quod recepit Augerus. „Vulgata si bene habet, Articulus interponendus est. Sed vereor, ne αὐται λίαν sint interpretis, qui sub unius vivens dominatu rem vellet definire restrictius; ipse enim orator omnino τὰς πρὸς τοὺς τυράννους ὀμιλίαις videtur ταῖς πολιτείαις dissuasisse. Cf. Olynth. III. §. 5.“ Schaefer. Contra hos Voemelius: Attameu, inquit, nec h. l. sibi refragatur Demosthenes; nam αὐται non restringit, sed Emphasis causa additum. Olynth. III. §. 25. Quam notionem arctius circumscripsit his verbis Ducas: ἄς καὶ ὑμεῖς, ὦ Μεσσήνιοι, ποιεῖσθε πρὸς Φίλιππον. Deinde Articulus non necessario iterandus est, i. q. αὐται αἰ πρὸς τοὺς τυράννους λίαν ὀμιλία. Bernh. Synt. p. 325.“ Cf. Plat. Phaedr. p. 257. A: ἔτε διὰ γένος μουσικὸν τὸ Λιγύων ταύτην ἔσχει ἐπωνυμίαν, ubi Astius Articulum τήν, quem Reisk. et Stallbaum. receperunt, omisit. —

§. 22. αὐτῶν) Vulg. Sed αὐτοῖς habent Aug. 1, Σ, Υ, Appond. Francf., Ald. Tayl., P. Manut. Recte Bekk. Dativum αὐτοῖς, iis, in eorum commodum, pro Genitivo αὐτῶν recepit. Vid. ad §. 2. Cf. §. 23. Dem. Chers. p. 105. §. 65: τῷ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν Φίλιππον αὐτοῖς καὶ τὴν Πυλαίαν ἀποδοῦναι. — ἐξέβαλλε) Vulg. Sed Aug. 1, App. Francf., Harl. et codd. Bekk. dant ἐξέβαλλε. Recte; saepius enim tyrannos eiecit et sequitur ἐδίδου. —

§. 22. τί δ' οἱ Θετταλοί; sc. ἔπαθον. De interrogatione vid. ad §. 7. Thessalis inter se discordibus et a tyrannis Pherarum oppressis in auxilium contra hos ab Aleuadis vocatus erat Philippus libertatemque urbibus, potestatem nobilibus restituit. Olymp. CV, 4. a. Chr. 357. Quatuor annis post, Olymp. CVI, 4. a. Chr. 353, quo tempore Methonem Thraciam expugnabat, quum iterum Thessaliae urbibus periculum ab illis tyrannis immineret, denuo accitus cum exercitu in Thessalam profectus est, remque ab initio bene gessit. Sed mox ab Onomarcho, Phocensium duce, qui Pheraeis, sociis, tulerat opem, his proelio victus Thessalia cedere coactus est; paulo autem post, viribus auctis, et Thessalorum equitatu adjunctus, Lycophronem et Onomarchum ita devicit, ut ille cum fratre Pitholao, Pheris traditis, ad Phocenses transiret, hic misere periret. Olymp. CVII, 1. a. Chr. 352. Tum Pagasam occupavit et Magnesiam, Thessaliae urbem, mercatura florentem, quae a Thessalis defecerat, in eorum potestatem restituit. Sed postea, quum rex hanc urbem munire vellet, Thessali

eum prohibentes eam una cum Pagasis repetierunt. Vid. ad Olynth. I. §. 7. Phil. I. §. 35. Proleg. P. I. §. 7 et 10. P. II. §. 6, ubi narratur, regem iterum (Olymp. CIX, 1. a. Chr. 344) tyrannos, qui e Phocide in Thessalam rediisse videntur, eiecisse. Diod. Sic. XVI, 69: παρὰ τῶν εἰς τὴν Θετταλίαν καὶ τοὺς τυράννους ἐκ τῶν πόλεων ἐκβαλὼν ἰδίους ταῖς εὐνοίαις ἐποιήσατο τοὺς Θετταλοὺς. Cf. Phil. III. §. 12. — Nicaea, urbs munitissima haud procul a Thermopylis ad Oetae montis radices sita, quam bellu sacro Phocenses occupaverant, magno fuit momento ad tuendas has angustias. Unde patet, quanto et quam honorifico dono, quum eorum fidei hanc urbem restituisset, rex Thessalos ornaverit. Hoc factum est Olymp. CVIII, 5. a. Chr. 346. Vid. Proleg. P. II. §. 5; ad Phil. III. §. 11. Aesch. de fals. leg. p. 301. — δεκαδραχμίαν. Ut Lacedaemonii, ita Philippus, ubicunque poterat, res publicas dissolvere et in earum locum paucorum imperium (oligarchiam) instituere studuit. Vid. ad Phil. I. §. 48. Sed ex Phil. III. §. 26 apparet, Philippum non δεκαδραχμίαν, sed τετραρχίαν in Thessa-

Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκᾶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκα-
 δαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἢ τὸν τὴν Πυλαίαν ἀποδόντα,
 τοῦτον τὰς ἰδίας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι; Οὐκ

αὐτοῖς) Sic plerique codd. et edd.; ac sano ferri potest, quum ex mento
 dicentis sumi possit; sed referri praestat ad proximum Subjectum in προσδοκᾶν
 latens; quare cum Bekkero dedimus αὐτοῖς. —

lia instituisse. Unde Harpocrat. s. v. haec: Φίλιππος μέντοι παρὰ Θετταλοῖς δεκαδάρχιας οὐ κατέστησεν, ὥς γέγραπται ἐν τῷ ἔκτῳ τῶν Φιλιππικῶν, ἀλλὰ τετραρχίας. Quare Reiskius putavit, in veteribus libris scriptum fuisse Ἄ i. e. τέ-
 ταρα (τετραρχίαν). Hunc probat Bremius cum Augero et aliis. Jacob-
 sius existinat, quum eo tempore in urbibus vi occupatis δεκαδάρχια constituta sit, huic nomini ad-
 junctam fuisse notionem oligar-
 chiae: hinc tropice δεκαδάρχιας καταστήσαι nihil aliud esse nisi oli-
 garchiam inducere; sic vocabu-
 lum urgendum non esse. Quae
 quidem locutio, quamquam non
 alias tropice legitur, tamen a De-
 mosthene hac significatione usur-
 pari potuit, quod in altera editione
 vir doctissimus probavit. Sic apud
 Isocr. Paneg. p. 65. §. 121: καὶ τὴν
 εἰρήνην ἐπρυιάνευσέ, καὶ τῶν
 παρόντων πραγμάτων ἐπιστάτης
 καθέστησεν, verba ἐπρυιάνευσέ —
 ἐπιστάτης de rege Persarum trop-
 ice ex Atheniensium rei publicae
 forma sumpta sunt et omnino sum-
 mam potestatem indicant. Consen-
 tit Weiskius de Hyperb. III. p. 16.
 not. 22, addens: amplificationem
 invidiosam esse, quia consilium
 oratoris unice spectandum sit.
 Non male. Verior etiam videtur
 sententia Beckeri (secundum Vic-
 tor. Varr. Lect. p. 32, 17), qua ora-
 tor hac voce usus sit respiciens
 Messenios, apud quos Lacedaemo-
 nii δεκαδάρχιαν induxerant, ut eos
 graviter admoneret ignominiae,
 quam, ut prius a Lacedaemoniis,
 ita nunc a Philippo passuri essent,
 si fidem ejus verbis haberent. Schae-
 ferus, non multum discrepans ab
 Oliverio, et Lelando, monet: „Num
 forte duo hos locos sic conciliabi-

mus, ut Philippum dicamus toti
 Thessaliae tetrarchas, singulis ur-
 bibus decarchas praefecisse?“ Rū-
 digerius statuit, Philippum, quum
 primum Thessaliam intraverit,
 (Olymp. CIX, 1, quo anno haec
 oratio habita est), δεκαδάρχιαν in-
 stituisse; anno autem sequente ve-
 teres τετραρχίας restituisse. Voeme-
 lius autem docet, toti Thessaliae
 praeter quatuor Tetrarchas decem-
 viros regem praefecisse, ita ut ora-
 tor, quum utranque vocem usur-
 pare potuisset, hac magis invidiosa
 usus sit, qua in re aliquantum ad
 Jacobsii sententiam accessit, ex-
 cepta tropica verbi significatione,
 quam non agnoscit. Utut res se
 habet, sensus apertus est. Philip-
 pus Thessaliae formam eam insti-
 tuit, qua incolae terrae facilius op-
 pressos teneret, quod luculentis
 verbis orator ipse expressit Phil.
 III. §. 26: οὐχὶ τὰς πολιτείας καὶ τὰς
 πόλεις αὐτῶν παρήρηται καὶ τετραρ-
 χίας κατέστησεν, ἵνα μὴ μόνον κατὰ
 πόλεις, ἀλλὰ καὶ κατ' ἑξῆς δουλεύω-
 σιν; Dem. de Chers. p. 105. §. 62:
 Θετταλοὺς πολλὰ δούς ὑπηγάγετο εἰς
 τὴν νῦν παροῦσαν δουλείαν. Vid.
 Proleg. §. 6. — ἢ τὸν τὴν Πυ-
 λαίαν ἀποδόντα, τοῦτον — πα-
 ραιρήσεσθαι. Sic eleganter De-
 monstrativum post Participia aut
 Infinitivos ponitur corumque auct
 notionem. Τοῦτον verti potest:
 hunc, hunc ipsum. Vid. §. 5. Phil.
 III. §. 17. Olynth. I. §. 6. Xenoph.
 Hell. VII, 1, 23: Ἐγγυγνόμενος
 δὲ τις Λυκομήδης Μαντινέας, —
 οὗτος ἐνέπλησε φρονημάτων τοὺς
 Ἀρκάδας. Id. Agesil. 4, 4: οἱ προΐ-
 κα ἐν πεπονηθότες, οὗτοι αὖτε
 ἡδέως ὑπηρετοῦσι τῷ εὐεργέτῃ. Cf.
 Cyr. V, 5, 2. Mem. III, 7, 4. Matth.
 Gr. §. 467. c. Apud Latinos quo-
 que hoc Pronomen saepe pleonasti-

ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.
23 Ὑμεῖς δ', ἔφην ἐγὼ, διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμενον
 θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἤδη καὶ παρακεκρουμέ-
 νον ἀπεύχεσθε, ἃν σωφρονῇτ', ἰδεῖν. Ἔστι τοίνυν νῆ Δί,

§. 23. παρακεκρουσμένον) Vulg. Sed Bekk. ex cod. Σ dedit παρακεκρου-
 μένον, quae forma rarior legitur apud Aristoph. Ach. 459. Vid. Voemel. ad h.
 1. Buttm. Gr. ampl. II. 173. — ἀπεύχεσθε) Par. 2, 5, 8. ἀπεύχασθε)
 Aug. 1, 2, 3; sed in hoc ξα super χε scriptum est. ἀπεύχεσθαι, super-
 scripto ξα habet Bav. ἀπεύχασθαι) cod. Obsop. ἀπεύχαισθε) Ald.
 Tayl., Append. Francf., Harr.; idem voluit Harl., ex quo Taylor. retulit ἀπεύ-
 χεῖσθε. Omnia vitia nata sunt ex glossemate ἀπεύχασθε, quum glossator in-
 dicare vellet, ἀπεύχεσθε esse Imperativum, quod Voemel. monet. Vid. adn. —
 εἰ σωφρονεῖτε δῆ) Cod. Σ. Ironia, quae est in hac forma, praesertim
 in Θῆ, hac non pertinere mihi videtur. —

ce ponitur aut post Relativa aut post alia verba. Cic. pro leg. Man. c. 14: signa et tabulas ceteraque ornamenta Graecorum oppidorum, — ea sibi ille ne visenda quidem existimavit. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 7 et 42. Παρακρίσεσθαι explic. Schol. Paris. ἀκρίσεσθαι. Construitur cum Genitivo personae. Xenoph. Mem. I, 6, 1: ὁ γὰρ Ἀντιφῶν ποιεῖ βουλούμενος τοὺς συνουσιαστας αὐτοῦ παρελθεῖν etc. Hell. II, 3, 20: τὰ ὅπλα πάντων πλὴν τῶν τριεχιλίων παρεῖλοντο. — προσόδους. Intelliguntur λιμένες, ἀγοραί. Vid. Olynth. III. §. 22: ἤκουον δ' ἐγω γέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμέντας καὶ τὰς ἀγοράς εἶμι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι. Habuerunt quidem Thessali jam prioribus temporibus jus suffragii (τὴν Πυλαίαν, sc. ψῆφον s. σύνροdon haberi enim solebant illae conciones ad Thermopylas, quae vulgo πόλια dicebantur. Vid. ad or. de Pac. §. 14. 23) in concione Amphictyonum (Aesch. de fals. leg. p. 285); Phocenses autem illos inde depulerant. Diod. Sic. XVI, 60 ibique Wessel. Quod ut sibi restituerent, societatem cum Philippo contra vicinos inierunt, non suspicantes, cum, hoc jure iis vindicato, reditus ipsis detracturum esse. Vid. Olynth. III. §. 22. Proleg. §. 3. Atque ita in libertatem, ejectis tyrannis, eos vindicaverat, ut paulo post graviori imperio premeret. Quod altera manu dedit, sustulit altera.

— ἀλλὰ μὴν, atqui profecto. Vid. ad Phil. III. §. 68.

§. 23. θεωρεῖτε, videtis, spectatis. Nam Indicativus est, non Imperativus: videte. Sic Reiskius, Augerus, Jacobsius, A. G. Beckerus, Voemelius locum ceperunt. Nam si orator hortatur Messenios, ut deprecantur Philippum decipientem, satis apertum est, eum fore fraudulentum. Ex intellectis autem Philippi fraudibus sequitur, ut par est, adhortatio; ut eas deprecantur; quare ἀπεύχεσθε pro Imperativo accipiendum est. Vid. not. crit. „Cavete, quia latet anguis in herba. Inescat vos pollicitationibus, inescatos male perdet.“ Wolf. — παρακεκρουμένον ἀπεύχεσθε. Παρακρούεσθαι sensu decipiendi et deludendi saepe apud Demosthenem legitur. Harpocrat. „Παρακρούεται ἑξαπατῶ. μετῆχται δὲ τὸ νόμον ἀπὸ τοῦ τοὺς ἰσταντίας (ponderantes) τι ἢ μετροῦντας κρούειν τὰ μέτρα καὶ διαισεῖν ἕνεκα τοῦ πλεονεκεῖν. Vid. ad Olynth. I. §. 5. Perfectum pendet ab ἰδεῖν: nam quum vident, jam decepit. Simile Perfectum est apud Hor. Ep. ad Pis. 168: Commisisse cavet, quod mox mutare laboret; nam mutari possunt nonnisi commissa. Ceterum observa Participia διδόντα, ὑπισχνούμενον — παρακεκρουμένον pro Substantivis δῶρα, ὑποσχέσεις etc. posita, quo vis orationis augetur. Similiter Cic. Verr. Act. I. c. 4: Cujus — quaestura — quid aliud habet in se,

ἔφην ἐγὼ, παντοδαπὰ εὐρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ τᾶλλα ὅσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μὲν ἔστιν ἅπαντα 24 χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν

§. 24. δαπάνης πολλῆς) Vulg. Bekk. ex cod. Σ omisit πολλῆς, quod re vera glossemati simile est, quum δαπάνης emphatice positum sit, ut nos dicimus: *dis*

nisi Cn. Carbonem spoliatum a quaestore suo pecunia publica, nudatum et proditum consulem etc., pro spoliationem Carbonis, nudationem consulis. Ἀπεύχεσθαι est deprecari precibus ad deos factis malum, dirum aliquid avertere. Dem. de Chers. p. 102. §. 51: τὴν δὲ τῶν δούλων ἀπεύχεσθαι δήλου μὴ γένεσθαι δεῖ. Sic deprecari a Latinis usurpatur. Cic. Cat. I. c. 11: Nunc, ut a me, Patres conscripti, quamdam prope justam patriae querimoniam detester ac deprecer. — ἡ δὲ dicitur modo de tempore praesente, et significat actionem maturatam (ut §. 27; Phil. III. §. 19. 64 et ut jam apud Latinos. Hor. Sat. I. 1, 16: Jam faciam, quod vultis; cf. ibid. II, 5. 151; vid. ad Olynth. III. §. 2), modo de praeterito, rem peractam paratamque notans, cf. Isocr. Paneg. p. 51. §. 54: αἱ ἰξεταί, ἃς ἡδὴ τινὲς ἡμῖν ἐποίησαν, modo de futuro, rem a praesenti non longe remotam designans, ut h. l. Hom. Od. α', 505: Ἀντιόχῳ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἡδὲ. Vid. ad Phil. III. §. 19. — τοίνυν est h. l. particula confirmans, profecto, non progressiva, ut Olynth. III. §. 25. Cf. Xenoph. Mem. I, 69: ἐγὼ τοίνυν διατελῶ ταῦτα νομίζων, ego profecto, equidem etc. — παντοδαπὰ εὐρημένα. Observa Participium generis neutrius pro Substantivo positum, pro εὐρήματα. Plerumque Articulus additur. Eurip. Or. 426: τὸ μέλλον δ' ἴσον ἀπραξία λέγω, pro μέλλῃσιν. Sic τὰ νενομισμένα, instituta. Vid. ad §. 35. Matth. §. 570. Vig. p. 265 et 344. Cic. pro Sull. c. 26: Ecquod huius factum aut commissum non dicam audacius, sed quod cuicumque paulo minus consideratum videretur.

— πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, ad custodiam et salutem. Πρὸς cum Accusativo notat saepe ad, quod attinet ad, de, propter. Cf. Olynth. III. §. 4: τὸ εἶναι πάντων ἐκείνων ἕνα ὄντι κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορήτων, — πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῷ προέχει. Xenoph. Mem. IV, 2, 15: ἐγὼ σε τὸ πρῶτον ὑπελάμβανον πρὸς τοὺς φίλους μόνον ταῦτ' ἐρωτᾶν. Quare Soph. Aj. 1018: πρὸς οὐδέν, nulla de causa. Plat. Phaedr. p. 353. B: εἶναι τι πρὸς τὸ ἐξευρεῖν, conducere, conferre ad inveniendum. Matth. §. 591. Inprimis ita legi hanc Praepositionem cum verbis, quae crescenti significationem habeant, notat Brem. ad Isocr. Paneg. p. 55. §. 72. Sic apud Latinos. Cic. de Orat. II, 49, 200: nihil mihi ad existimationem turpius, nihil ad dolorem acerbius accidere posse etc.; i. e. ratione habita existimationis. Vid. Zumpt. Gr. p. 248.

§. 24. καὶ ταῦτα — χειροποίητα. Observa suavem verborum sonum. Imitatus est hunc locum Philostratus p. 282, 26. Χειροποίητον est omne, quod opere et manu confectum est, cui opponitur, quod natura factum est. Illud caducum et fragile, hoc stabile est. Cic. pro Marc. 4: Nihil est opere aut manu factum, quod non aliquando conficiat et consumat vetustas, ad quem locum Lact. D. J. VII, 11 haec: Nihil enim Tullius ait esse, quod sit manibus humanis laboratum, quod non aliquando ad interitum redigatur vel injuria hominum, vel ipsa confectrice rerum omnium vetustate. At vero animi opera videmus aeterna. Cic. Off. II, 4, 14: Sine hominum manu et opera. — 27

ἡ φύσις τῶν εὖ φρονούντων ἐν ἑαυτῇ κέκτῃται φυλακτήριον, ὃ πᾶσι μὲν ἔστιν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; ἀπιστία. ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἐὰν ταύτην
25 σώζετε, οὐδὲν, μὴ δεινὸν πάθητε. Τί ζητεῖτε; ἔφην.

Sache fodert Aufwand i. e. vielen Aufwand. — οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθῃτε) Vulg. Hoc sic intellexerunt: οὐδὲν δεινὸν ἔστι, μὴ πάθῃτε, ubi aut *τε* ex οὐδὲν ad πάθῃτε supplendum, aut πάθῃτε absolute sumendum est, ut Dem. in Aristocr. p. 661, 23: ἔσται φανερόν ὑμῶν τοῦ μὴ παθεῖν ταῦτα εὐρισκόμενος. Sed melius Engelhardtus Bekkerum probat scribentem ex cod. S et Stobaeo p. 244: οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθῃτε, ut οὐδὲν δεινὸν sit objectum et οὐδὲν μὴ pro οὐ μὴ construat, sequente Aoristo Coniunctivi vel Futuro Indicativi. „Sensus ergo est: οὐ φοβητέον, μὴ δεινὸν *τε* πάθῃτε, sed *τε* cum negatione οὐ coaleuit in οὐδὲν.“ Brem. ad h. l. Vid. ad Olynth. III. §. 26 init. Cf. Plat. Charm. p. 168. D: ἄχρων ὄψις οὐδὲν ἂν μὴ ποτε ἴδῃ. —

§. 25. *τι οὖν ζητεῖτε;*) Vulg. Sed particulae οὖν hic locus non est; abest a

δὲ *τι κοινὸν* etc. Aristid. de D. C. p. 188: σεμνότητα δὲ ἔχει, ὅταν μὴ εὐθύς ἐπιτρέχῃς τῷ εἰσαγομένῳ, ἀλλὰ προλαμβάνῃς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ καὶ προαναγγίῃς τὸν λόγον. ἐν δὲ *τι κοινὸν* — καὶ οὐκ εὐθύς ἐπήγαγε καὶ εἶπεν· ἀπιστίαν· ἀλλὰ προλαβὼν τοῦτον τὰς δυνάμεις καὶ ἐναγγίσας· ὃ πᾶσι μὲν ἔστιν ἀγαθὸν — καὶ ἄλλη ἐπανάληψις· τί οὖν ἔστι τοῦτο; εἶτα τὸ εἰσαγομένον· ἀπιστία. Cf. Phil. III. §. 36. Indefinitum *τις*, ut Adiectivis et Pronominibus, ita Numeralibus quoque adiecit cum *vi deminuendi*, ut nos dicimus *ungefähr*. Vid. ad or. de Pac. §. 13. Matth. §. 487. 5. Schaefer. ad Dem. Lept. p. 501, 13: Καίτοι καὶ τοῦτο ἀκούω σε λέγειν, ὡς ἄρα τρεῖς σὲ τινες, γραψάμενοι πρότεροι τοῦδε, οὐκ ἐπεξήλθον. Thuc. III, 111: ἐς διακοσίους τινὰς αὐτῶν ἀπέκτειναν. Xenoph. Mem. III, 6, 5: Λέξον δὲ, ἔφη, ἐκ τίνων νῦν αἱ πρόσοδοι τῇ πόλει καὶ πόσαι τινὲς εἰσι; — τοῖς πλήθεσι. Memorabilis est Pluralis Substantivi *πληθος*. Hunc *Bremius* ad Aesch. adv. Ctesiph. p. 72. §. 134 defendit contra *Schneiderum* ad Theophr. Charact. VI, 5 cum addubitantem. Idem monet, hunc Pluralem hic inprimis aptum esse ob Pluralem *τυράννους*. Ad analogiam τῶν δήμων, quod saepe

legitur pro τὰς πόλεσι δημοκρατουμένας, positum est. Vid. Fr. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 461, 51. Opponitur optimatibus. Dem. de Cor. p. 241: Εἰτ', οἶμαι, συμβέβηκε τοῖς μὲν πλήθεσιν, ἀντὶ τῆς πολλῆς καὶ ἀκαίρου ῥαθυμίας τὴν ἐλευθερίαν ἀπολωλέξεναι, τοῖς δὲ προεστηκόσι — ἑαυτοὺς πεπρακόσιν ἡσθῆσθαι. Exempla talium Pluralium rariorum congestit *Bremius* ad Isocr. P. I. p. 210. Exc. VII. e. g. πλοῦτοι, ἀλήθεια, ἰσχυροί, κατεργαί, δυνασταί, φιλανθρωποί, al. Cf. Phil. III. §. 3; de Pac. §. 8. Non infrequens est apud Latinos hic usus Pluralis Abstractorum, quo notio Substantivi multum augetur. Cic. pro Sull. c. 27: Quas vos in his libidines, quae flagitia, quas turpitudines, quantas audacias, quam incredibiles furores — reperietis. Sull. Jug. 31: paces; ibid. 41: gloriae. Zumpt. Gr. Lat. §. 92. — *τι οὖν ἔστι τοῦτο; ἀπιστία*. De hac Subjectione vid. ad or. de Pac. §. 17. Supra §. 7. Eadem sententia legitur Phil. III. §. 38. Omnino modicam diffidentiam utilem esse, veteres docuerunt. Eurip. Hell. 1654 cit. Voemelio:

— — Σώφρονος δ' ἀπιστίας
 οὐκ ἔστιν οὐδὲν χρησιμώτερον
 βροτοῖς.

Epicharm. ap. Cic. ad Att. I, 19:

ἐλευθερίαν. εἴτ' οὐχ ὁρᾷτε Φίλιππον ἄλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερία καὶ νόμοις ἐναντίος. οὐ φυλάξεσθ', ἔφη, ὅπως μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῇναι δεσπότην εὕρητε;

bonis codd. et ex antecedentibus huc translatus est. — ἐλευθερίαν;) o cod. Dresd. Rüdigerus, quoniam de libertate, quam illi quaerant, orator dubitet. Non probo signum interrogationis, quoniam nimis acerba oratio esset, et Peloponnesi vere liberi a Lacedaemoniorum imperio esse voluerunt, quamquam libertatem Philippi societate invenire non poterant, quod statim Demosthenes docet. — ἐχθρόν — ἐναντίον) Stobaeus Flor. Tit. 49. §. 23. p. 344. Ferri posset, si codd. addicerent. Vid. ad Olynth. III. §. 5. —

Νῆφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν. ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν. Vere etiam Hesiod. ἐργ. 372: Πίστει δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας. Huc pertinet illud proverbium: *Fide, sed vide cui.* Apud Theognidem legitur: *πίστει χρήματ' ὄλεσσα, ἀπιστία δ' ἐσάωσα.* — ταύτης ἀντέχεσθαι, hanc amplectimini, hanc tueri. *Ἀντέχεσθαι* est mordicus retinere, tueri, an etiam fest halten. Dem. de Cor. p. 290, 9: ἀντέχεσθαι τῆς ταυτῶν καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας. Sic apud Latinos *tenere* dicitur pro *obtinere, tueri*. Caes. Bell. Civ. I, 83: *tenere uterque propositum videbatur.* Etiam *tenere causam*. Vid. Drakenb. ad Liv. XXXIX, 3, 3. Opponitur ἀπείχεσθαι, de quo vid. §. 26. In Activo ἀντέχειν notat *υπομένειν, sustinere*. Vid. ad Olynth. I. §. 10. — In repetito Pronomine ταύτην, ταύτης magna vis sita est. —

§. 25. εἴτα οὐχ ὁρᾷτε, et nonne videtis. *Εἴτα* magna cum vi in initio interrogationis ad exprimendam aut indignationem aut admirationem etc. ponitur, ut apud Latinos et. Vid. ad Phil. I. §. 45. Cf. Phil. III. §. 15. 18. Vid. ad Cic. pro leg. Man. c. 14: *Et quisquam dubitabit, quin huic hoc tantum bellum transmittendum sit.* — καὶ τὰς προσηγορίας, pro: καὶ αὐτὰς προσηγορίας, aut: οὐ μόνον τὰς γνώμας, ἀλλὰ καὶ τὰς προσηγορίας. *Reisk.* Habet h. l. καὶ notionem etiam, adeo, quam apud Latinos quoque interdum et involvit. Vig. p. 525. Vid. ad Phil. III. §. 3. 19.

24. Caes. bell. Civ. I, 14: *Caesar enim adventare, jam jamque et adesse ejus equites falso nuntiabantur.* Cf. Corn. Nep. Att. VIII, 3. De sententia hac vehementiori *Wolffius* oratorem ita reprehendit: „Quasi vero regnum et libertas inter sese pugnent: ac non potius et legum et regum servi simus, ut liberi esse possimus.“ Cf. Phil. I. §. 48. Ol. III. §. 5: ἀπιστον ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς. — καὶ νόμοις ἐναντίος, sc. ἐστίν. Vid. ad or. de Pac. §. 8. *Isocrates* παραινέσει: *ἰσχυρότατος νόμος ὁ τοῦ βασιλέως τρόπος.* — οὐ φυλάξεσθ', ὅπως μὴ. Futurum Indicativi, addita negatione, forma interrogationis saepius pro Imperativo cum vi exhortationis ponitur. Pro οὐ dici potest οὐκουν. Plat. Gorg. p. 44: οὐκουν ἀποδέλξεις τοὺς ῥήτορας νοῦν ἔχοντας; Matth. §. 511. 5. Idem fit apud Latinos. Cic. Cat. c. 11: *non hunc in vincula duci, non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis?* Rarius absque negatione sic usurpatur, ita tamen, ut dicatur de rebus, quas quis indicat sibi persuasum esse sic esse futuras, ut significet. Vid. Matth. §. 498. Omnino eleganter et cum urbanitate quadam Futurum vices sustinet Imperativi, quum speramus, fore, ut id, quod ab altero fieri volumus, effectum detur. *Kühner.* ad Cic. Tusc. Disp. I, 12, 26: *tum docetis, carere omni malo mortem.* Vid. ad Phil. I. §. 19: *πρὸς δὲ τοῖς δυνάμειν τινά φημι προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πο-*

26 Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκείνοι καὶ θορυβοῦντες, ὡς ὀρθῶς λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβειων, καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχέσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ὧν ἐπαγγέλλεται. Καὶ οὐ τοῦτό ἐστιν ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἃ τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὁρῶσι

§. 26. καὶ παρὰ) Reisk. ex nonnullis codd. καὶ addidit, quam pulchram et necessariam repetitionem putavit Obsopoeus. Male; nam alias ab aliis legatis orationes audiverunt Messenii et praesente Demosthene et absente. Voemel. — πάλιν ὕστερον ἀκούσαντες) Multi codd., etiam ΣΥ; ejocit Bekkerus ἀκούσαντες, retinuit Rüdigerus, cui orator, ut sua a collegarum verbis distingeret, hanc vocem his posuisse videtur. At hoc subtilius est, et ἀκούσαντες

λεμήσει καὶ κακῶς ἐκείνον ποιήσει. Vig. p. 198. Ramsh. Gr. p. 404. —

§. 26. θορυβοῦντες. Hoc verbum, quum alias de clamore improbantium dicatur (vid. ad or. de Pac. §. 3), hic notat approbationem, faustum acclamantium et assentientium strepitum. Xenoph. Hell. I, 7, 13: Καὶ ἐπὶ τούτοις εἰπόντος Ἀντίσχου, — — ἐπεθορύβησε πάλιν ὁ ὄχλος. Idem de verbo ἐπιθρόθειν notandum est. Eurip. Orest. 891: ἐπεθρόθυσαν θ' οἱ μὲν, ὡς καλῶς λέγοι. Cic. Verr. Act. I. c. 15: factus est in eo strepitus et grata concionis admurmuratio. De re vid. Proleg. §. 7 fin. — ὡς — λέγεται. De Indicativo in oratione obliqua vid. ad §. 9. — καὶ πολλοὺς — λόγους, sc. ἀκούσαντες καὶ θορυβοῦντες. — καὶ πάλιν ὕστερον, subaudi ἀπόντος ἐμοῦ. Reisk. Intelliguntur ii legati, qui una cum Demosthene missi erant. Sed hic abiisse videtur, ut alias Peloponnesi civitates, potissimum vero Acarnaniam, adiret. Aesch. adv. Ctesiph. p. 487. §. 97: τὴν δ' ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείαν, ἣν ἐπρέσβευσε, καὶ τὴν ἐξ Ἀκαρνανίας ἐφη βούλεσθαι ὑμῖν ἀπαγγεῖλαι. Nec inutile hoc iter fuisse videtur. Vid. ad Phil. III. §. 72. — ὡς ἔοικεν. Formula usurpata de iis, quae per eventum rerum perspiciuntur. Brem. — ἀποσχέσονται τῆς — φιλίας. Ἀπέχεσθαι est procul se tenere, non attingere; igitur nullum habere commercium. Xenoph. Cyrop.

V, 1, 13: οἱ δὲ γε καλοὶ καγαθοὶ ἐπιθυμοῦντες καὶ χρυσίου — καὶ γυναικῶν καλῶν, ὅπως ἐπάντων τούτων ῥαδίως ἀπέχονται, ὥστε μὴ ἀπιεσθαι αὐτῶν παρὰ τὸ δίκαιον. Vid. Ast. ad Plat. Phaedr. p. 252. D. Opponitur ἀντέχεσθαι, de quo vid. ad §. 24. De re vid. Proleg. §. 7. — ἐπαγγέλλεται. Hoc verbum dicitur de iis, qui non rogati aliquid promittunt; unde de iis, qui jactant in promissionibus, gloriosa et magnifica profitentur, quae exsequi aut nolint aut non possint. Respondet huic voci latinum profiteri aut pronuntiare. Vid. ad Phil. I. §. 15: Οἷμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κολύων, εἰ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. Hor. Ep. ad Pis. 14: Inceptis gravibus plerumque et magna professis || purpureus assuitur pannus. — ἐστὶν ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι — πρᾶξουσιν. Propter mentis stupiditatem. Vid. ad §. 19. Post verba animi affectum significantia, v. c. θανατώω, αἰσιόων ἐστι, δεινόν ἐστι multaque alia saepe εἰ et ὅτιαν pro ὅτι ponuntur. Matth. Gr. §. 608. Buttm. Gr. §. 136. Vid. ad Phil. I. §. 43: θανατώω, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μὴτ' ἐνθυμέται μῆτε δογίζεται. Multa exempla congessit Brem. ad Isocr. Paneg. p. 66. §. 124. Apud Latinos si interdum eodem modo ponitur. Hor. Sat. I, 6, 21 sq: censorque moveret || Appius, ingenio si (i. e. quod, quoniam) non essem patre natus. Cf. Cic. Rosc. Am. §. 49. — παρ' ἃ, Παρὰ cum Accusativo saepe notat

πράξουσιν· ἀλλ' ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν 27
 λεγόντων ἀκούοντες ἡμῶν, ὥς ἐπιβουλεύεσθε, ὥς περιστοι-
 χίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἤδη ποιεῖν λήσεθ', ὥς ἔμοι δοκεῖ,

ad glossematis similitudinem prope accedit. — *τε πράξουσιν*) Vulg., etiam Bekkerus. Sed primum *τε* abest a Vind. 4, Aug. 1, Harr., Σ et aliis; deinde παρ' αὐτῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὁρῶσι positum est pro ἀλογίστως, quod est loco Objecti. Praeterea *πράττειν* etiam absolute poni potest. Vid. Ast. ad Plat. Protag. p. 317. A: οὐ γὰρ λαθεῖν τῶν ἀνθρώπων τοὺς δυναμένους ἐν ταῖς πόλεσι πράττειν. Cf. Dem. de Halonn. p. 77. §. 3: διοικήσειν μελόντων, ὥς ἂν αὐτὸς ἐκείνος βούληται, καὶ — πρᾶττόντων. de Cor. p. 240, 28: αἱ δὲ πόλεις ἐνόσουν τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πρᾶττειν ὁμοδοκούντων.

§. 27. ἀλλ' εἰ) Sic ex indice Parisinae dedit Reiskius, quem Bekk. in ed. priori seculus est, probante Schaefero; postea autem in ed. altera εἰ ejecit idque recte. Est enim interpretamentum ex antecedente εἰ. Valde autem placet Engelhardtii ratio hunc locum explicandi, qua orator, priori structura ἀτοπόν ἐστιν εἰ relicta, alterum enuntiatum de novo incepit, ne ἀτοπον aperte ad Athenienses pertineret. — ὑμεῖς αὐτοὶ, οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ) Vulg. Alii cod. ὑμεῖς αὐτοὶ καὶ συν. καὶ. alii αὐτοὶ omnino omittunt; alii, ut nos, dederunt. — *περιτεγχίζεσθε*) codd.; alii *ἐπιτεγχίζεσθε*. Sed vid. adn. — *ὥς ἐκ τοῦ*) Vulg. ante Reiskium, qui ὥς delevit ex auctoritate Wolffi monentis, ὥς hic per incuriam e superioribus inculcatum esse. — *ποιεῖσαι*) Bern., Vindd. 1, 3, F. Ω, v, Ald. et ed. Morell., Auger. Alii ποιεῖν, sed superscripto ῆσαι. Vid. ad §. 2 in adn. et §. 5 not. crit. — *λήσεσθ'*) Bav. in textu; sed in margine *λήσετε*. Illud etiam cod. Σ. Alii codd. et edd. *λήσεθ'*. —

praeter, contra. Παρὰ τὴν φύσιν *praeter naturam* i. e. *contra naturam*. Vig. p. 644. Sic Olynth. I. §. 8: παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν, *contra jus fasque*, immerito. Eodem modo Latini dicunt *praeter modum, praeter naturam*, i. e. *contra naturam*. —

§. 27. καὶ συνιέντες αὐτοί. Atheniensium intelligentiam, ingenium ac disciplinam veteres saepe praedicaverunt, ut eorum urbs τῆς Ἑλλάδος παίδευσις diceretur. Vid. §. 3. 19. Olynth. II. §. 15. Thuc. II. c. 40 cit. Voemel.: αὐτοὶ ἦτοι κρίνοντες γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὁρθῶς τὰ πράγματα. — κράτιστοι δ' ἂν τὴν ψυχὴν δικαίως χρθεῖεν οἱ τὰ τε δεινὰ καὶ ἡδέα σαφέστατα γινώσκοντες καὶ διὰ ταῦτα μὴ ἀποτρεψόμενοι ἐκ τῶν κινδύνων. Pro-nomen αὐτοὶ opponitur ἀκούοντες ἡμῶν λεγ. Vid. ad or. de Pac. §. 20. — ὥς περιστοιχίζεσθε, ut quasi indagare claudamini. Hoc verbum, quod est speciei, magis explicat antecedens, quod est generis, more Demosthenis, de quo

vid. ad or. de Pac. §. 2. Cf. §. 29. *Περὶστοιχίζειν*, laqueis irretire, velut *indagine claudere* est metaphora a venatione sumpta. Harpocrat. s. v.: κατὰ τὰς ἐκδρομὰς τῶν θηρίων ὁρθὰ ξύλα ἰσθᾶσιν οἱ κυνηγῆται, αὐτοὺς ἐκρύβη τὰ θηρία, εἰς τὰ δίκτυα ἐμπέσῃ. Vid. Phil. I. §. 9. Ergo Athenienses cum belluis comparantur, qua in re magna irrisio inest. Ceterum gravior est haec lectio et magis congruit verbo antecedenti, quam altera *περιτεγχίζεσθε*, ut circumvallemini, ut vobis arces imponantur, quae vos in officio contineant. — *λήσεθ'* — πάνθ' ὑπομείναντας. Πάνθ' opponitur antecedenti μηδέν, atque sic non desideramus ταῦτα, quod vulgo legitur. Hoc Reiskius explicat: πάντα, ὅσα οἱ ἄλλοι δεινὰ ὑπέμειναν ὑπὸ Φιλίππου. Minus recte alii ex superioribus πράξαντες παρ' αὐτοῦ λογισμῷ βέλτιστα ὁρᾶτε. — οὕτως ἢ παραυτίχ' ἡδονή, sic praesens et brevis voluptas etc. Οὕτως notat tantopere,

πάνθ' ὑπομεινάντες· οὕτως ἢ παραντίχ' ἡδονὴ καὶ ῥαστώνη
μεῖζον ἰσχύει τοῦ ποθ' ὕστερον συνόλσειν μέλλοντος.

28. Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῖν πραχτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς
ὕστερον βουλευέσθε, ἃν σωφρονήτε· ἃ δὲ νῦν ἀποκρινάμε-

πάντα ταῦθ') Vulg. Sed ταῦτα abest ab Σ, Aug. 4, Harl., App. Francf.,
Lindenhbr., ed. Felic., Vind. 4, Rehdig. Bekkerus fluctuans primum dederat πάνθ'
ὑπομεινάντες postea ταῦτα recepit; in novissima autem ed. iterum eiecit,
idque recte. Vid. adn. Saepè hac voces confunduntur aut copulantur a librariis,
quod Voemelius notat. —

tantum, ut sic apud Latinos. Hor. Ep. ad Pis. 440 sq: alterius sic || altera poscit opem res et conjurat amice. Ἡ παραντίχ' ἡδονὴ est voluptas, non quae statim et sine labore paratur, sed cuius fructus in praesens est et cito perit (augenblickliche Lust). Vid. ad Olynth. II. §. 22: ἡ παραντίχα χάρις. Easdem voluptates Xenoph. Mem. II, 1, 20 vocat ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἡδοναί. Cyr. I, 5, 9: παραντίχα ἡδοναί. Opponuntur παραντίχα et μέλλον. Vid. Vig. p. 593. His verbis transitionem facit orator ad eam orationis partem, in qua de responsis dicit aemulosque suos perstringit. — συνόλσειν μέλλοντος, quod in posterum utile esse possit. Μέλλω, sequente Infinitivo Praesentis aut Futuri, interdum Aoristi, respondet latinorum Participio Futuri Activi et exprimi potest sollen, müssen, können. Vid. ad Olynth. III. §. 1. Cf. Phil. III. §. 1. Matth. §. 502. — ῥαστώνη. Thom. M. explicat εὐχολία. Notat enim statum ejus, qui e morbo convalescere coepit. Rüdig. —

§. 28. καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς, apud vos ipsos, seorsim ab aliis. Vid. Reisk. in ind. Nam in concione praesentes fuerunt Philippi legati, coram quibus de consilio contra regem ineundo haud facile agi potuit. Quam ob rem vox ὕστερον non ita intelligi debet, ac si Athenienses in hac ipsa concione de hac re agant, sed pertinet ad tempus futurum, quo illi, opportunitate data, consilia inituri sint. A. G. Becker. p. 288. Voemelius autem interpretatur: soli, i. e. sine consiliariis ipsi rem intelligentes, addens: „non intelligimus, cur tunc licuis-

set in concionem adscendere, quae de respondendi modo deliberabatur; non licuisset audire deliberantes de consilio capiendo.“ At aliud est, adesse concioni, quae de responsione danda querenti et illam postulanti habetur; aliud, adesse ei, in qua de consilio contra illum capiendū agitur. Quae autem in Philippum faciendā erant (περὶ τῶν πραχτέων), ea in concione decerni oportuit, ubi et consultatione et consultoribus opus erat (βουλευέσθε). — ἃ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι ἔσμενοι — ἐψηφισμένοι, quae vero nunc, si respondeatis, recte decreveritis, i. e. quae vero nunc respondere possitis, ut vestra consilia recta esse videantur, aut: quae nunc respondentes recte decreveritis. Perfectum habet notionem rei necessario faciendae, ut Phil. I. §. 19: Ταῦτα μὲν ἔστιν, ἃ πᾶσι δεδῶχθαι φησὶ δέιν καὶ προσκευνάσθαι προσήκειν οἷμαι. Vid. ad h. l. Participium ἀποκρινάμενοι non ita pendet ab ἐψηφισμένοι, ut ab eo regatur, sed absolutam efficit enuntiationem, quae conjunctione et resolvenda est; quare non observandum esse videtur Participium ad ψηφίσσθαι, quod Voemel. opinatus est. Similis locus est Thuc. VI, 6: ὧν ἀκούοντες οἱ Ἀθηναῖοι — ἐψηφίσαντο πρόςβεις πέμψαντες πρῶτον, i. e. ἐπειδὴ πρῶτον ἐπέμψαν. Vid. Rost. Gr. p. 664. Ἀποκρίνεσθαι dicitur de decreto, quod publice Philippo tanquam responsio ad legatorum quercelas reddendum erat. Brem. Sic hoc verbum usurpat pro: ἀποκρινόμενον εἶπε, verbis quibusdam in responsione uti, Plat. Protag. p. 558. B: τοῦτό μοι — ἀπόκριμα, hoc

νοι τὰ δέοντ' ἂν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἤδη λέξω. ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπεισθῆτε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, κα-

§. 28. ταῦτα δὲ λέξω;) Sic Voemel. contra omnium codicum auctoritatem, praeter Σ, qui δὲ exhibet, scripsit novamque interpretandi huius loci viam ingressus est, de qua vid. adn. — τὰς ὑποσχέσεις) Articulus abest ab Aug. 1, Ald. Tayl., App. Francf., Rehd. et Σ; omisit etiam Voemel.; male. Facile ob ultimam praecedentis verbi syllabam exciderat potuit, et vis Substantivi, quod rem notissimam atque hic in disceptationem vocatam denotat, addito Articulo erat acuenda. Omitti autem solet in nominibus generatim positis, ubi non definitio quaedam aut relatio eum addi requirit, id quod obtinere videtur in locis a Voemelio ex Demosthene allatis, Olynth. I. §. 2. Fals. Jcg. p. 347. §. 30: λόγον μακρόν ὑμῖν, ὅν. Halonn. p. 85. §. 33: ἐν ἐπιστολῇ —, ἣ ἐστὶν. Vid. Matth. §. 263. Vid. etiam ad or. de Pac. §. 7. — ποιῆσαι) Aug. 2, Bav. —

(vocabulo) *utere in responsione tua, ut dicas*. Xenoph. Hell. III, 5, 16: Θρασύβουλος δὲ, ἀποκρινόμενος τὸ ψήφισμα, καὶ τοῦτο ἀνεδείκνυτο κ. τ. λ., *decretum responsionis faciens, seu responsionem, quae decerneretur, faciens, der Ericiederungsbeschluss*. Cf. Dem. in Everg. p. 1149, 9. — ταῦτ' ἤδη λέξω. Responsa haec non sunt inserta huic orationi: sed illius loco insectatio legatorum. Wolf. In codicibus nulla hoc loco lacuna invenitur, nec eam fuisse, docet *Rauchenst.* in Jahn. Annal. IV. Tom. III. Fasc. II. p. 145, qui probabiliter exponit, finita demum oratione Demosthenem recitavisse responsum, quod si exstaret, magnam his omnibus rebus, de quibus agitur, lucem afferret. Vid. A. G. Becker. p. 288 sqq. Secundum Wolfium fere omnes interpretes locum acceperunt. Voemeli-
us autem novam interpretationis viam ingressus scripsit: ταῦτα δὲ λέξω; num dicam? ut sensus sit: *de iis quidem, quae sunt agenda, nos posthac soli deliberabimus; quae autem nunc respondenda sint, num dicam? immo vero (μὲν οὖν) aequum est etc.*, et totam orationem esse oppositionem interrogatione e persona adversariorum et responsione e persona oratoris factam existimat. At hoc insolitum Subjectionis (vid. ad or. de Pac. §. 17) genus esse videtur; et responsionis formulam certe omnes ab oratore expectabant, qui alias quoque decretum de iis, quae suaserat in oratione,

faciendum componere et recitare solebat. Quod autem Voemel. dicit, nullo alio consilio illa formula usum esse Demosthenem, quam quod ipso satis declaraverit §. 31 sqq. τί δὲ — καλεῖν φησὶ δέιν τοὺς; — οἷμαι ποθ' ὑμῶς λυπήσειν, ἃ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ νυνὶ κ. τ. λ., non puto, Athenienses aequae in eo, atque interpretatorem nostrum, acquievisse. — ἦν μὲν οὖν δίκαιον, et quidem aequum fuit. Imperfectum Indicativi construitur in modum Impersectorum ἐχρῶν, ἔδει, προσῆκεν, εἰκὸς ἦν, ad indicandam rem, quae fieri debuit, at non facta est. Matth. §. 510. Latini quoque in hisce enuntiationibus Indicativo utuntur. Vid. Fr. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 458, 23. Zumpt. Gr. lat. p. 387 ed. 4tae. μὲν οὖν in continuatione sermonis et in responsione cum quadam conclusionis significatione usurpatur, ut apud Latinos et quidem; interdum inest irrisio quaedam. Cic. Tusc. Disp. III, 20, 48: *At laudat, et saepe, virtutem. Et quidem C. Gracchus, quum largitiones maximas fecisset, et effudisset aerarium, verbis tamen defendebat aerarium*. Vid. Herm. ad Vig. p. 845. Post interrogationes notat immo vero, cujus notionis satis tritae nubem exemplorum Voemel. ad h. l. concessit. — τοὺς ἐνεγκόντας. Significat legatos Atheniensium, prima legatione ad Philippum functos pacis constituendae ergo. Reisk. Vid. Proleg. §. 1 et 2; infra §. 30; de Pac. §. 10. Artifi-

29 λείν· οὔτε γὰρ αὐτὸς ἂν ποτε ὑπέμεινα πρέσβειναι, οὔτ' ἂν ὑμεῖς οἷδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξουν τυχόντα εἰρήνης Φίλιππον ᾤεσθε· ἀλλ' ἦν πολλὸν τούτων ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα. Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. τίνας; τοὺς, ἅτ' ἐγὼ, γεγονυίας ἤδη τῆς εἰρήνης,

§. 29. εἰ οἷδ') Ald., Bern., Viad. 3, Reisk. Sed a plerisque codd. εἰ abest, quare Bekk. recte omisit. Cf. §. 30, ubi Reisk. contra omnes codd. εἰ interposuit. Vid. ad Phil. III. §. 1 et adn. ad h. l. — ἑτέρους καλεῖν τίνας;) Bekk. ἑτέρους καλεῖν τινάς,) Rüdig. ex cod. Dresd., et rursus alios

ciose autem orator pacis perniciosae auctores vocat ad respondendum, quo eodem artificio usus est Olynth. II. §. 12 sq., ubi leges perniciosas abrogandas esse iubet ab iisdem, qui eas rogaverint. Vid. Schoem. Alt. Proc. p. 222 et 705. Proleg. §. 8. Καλεῖν, sc. ad iudicium de iis, quae cum fallacia retulerant, dicitur de magistratibus, iudicibus, reos ad se, et forum suum, causae dicendae ergo, vocantibus. Exempla habet Reisk. in ind. Sic vocare apud Latinos pro citare. Cic. pro Mil. c. 15: in iudicium vocavit. Vid. Ern. clav. Cic. Passow. Lex. s. v. καλεῖν et ὑπάγειν. — ἐφ' αἷς. Vid. ad §. 12.

§. 29. οὔτε γὰρ ἂν — ὑπέμεινα, nunquam enim suscepissem, sc. εἰ τοιαῦτα πράξουν — ᾤομαι. — οὔτ' ἂν — ἐπαύσασθε — εἰ — ᾤεσθε. Vid. ad or. de Pac. §. 7. Imperfectum ᾤεσθε hic habet vim Plusquamperfecti, si putassetis, quo usu res praeterita tempori praesenti proprius admoveatur oratioque ipsa gravior evadit. Soph. Oed. T. 433: οὐδ' ἐκώμην ἔγωγ' ἂν, εἰ σὺ μὴ κάλεις. Imperfectum rem durantem aut saepius factam, Aoristus semel factam notat. Idem saepissime fit apud Latinos. In enuntiationibus enim conditionalibus in protasi ponitur Imperfectum et in apodosi Plusquamperfectum, quum res protasi significata ad praesens quoque seu futurum tempus spectat. Cic. pro Arch. c. 7: qui profecto, si nihil literis adiuvarentur, nunquam se ad earum studium contulissent. De formula οἷδ' ὅτι vid. ad or. de Pac. §. 10. Philippus pacis in-

eundae opportunitate et Cersobleptem aggressus est ac superavit, et per Thermopylas profectus Phocenses delevit. Vid. Proleg. §. 1. 3. — ἦν — ἀφεστηκότα, pro ἀφέστηκε. Solet enim verbum εἶμὶ cum Participiis aut Adjectivis verbalibus jungi pro verbo, cuius est Participium. Cf. §. 29. Vid. ad Olynth. I. §. 26, ubi est ἔχον ἐστὶ pro ἔχει. Phil. III. §. 6. Thuc. I. 67: ὅτι σπονδὰς τε λελυκότας εἶεν, quod foedera violassent. Plat. Phaedr. p. 249. D: ἔστι δὲ οὖν δεῦρο ὁ πᾶς ἥκων λόγος, eo redit universa haec oratio. Non inusitata est hic Graecismus Latinis. Terent. Andr. III, 2, 28: Id ego jam tibi renuntio, here, futurum, ut sis sciens. Vid. Vig. p. 342 sq. — καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν, sc. δίκαιον ἂν ἦν. Intelliguntur socii legationis posterioris, cui Demosthenes ipse interfuit, illuc missae, ut a Philippo iusjurandum de pace servanda exigeret. Reisk. Vid. Proleg. §. 2 sq. — τοὺς, ὅτ' ἐγὼ, — λέγοντας. Articulus τοὺς jungendus est cum Participio λέγοντας, eo more, quo interdum Articulus aut pluribus verbis aut totis enuntiationibus interiectis a nomine suo disjungitur. Vid. ad §. 2. Olynth. I. §. 16: τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἤρημένος. de fals. leg. p. 346. §. 17: τῶν ὅτε εἰρήνην ἐποιεῖσθε λεχθέντων. — De ἥκων significatione redeundi vid. ad or. de Pac. §. 10. — ἐπὶ τοὺς ὅρκους, ad iusjurandum exigendum; pro hoc in or. de Pac. §. 10 legitur: τοὺς ὅρκους ἀπειλη-

ἀπὸ τῆς ὑστερας ἤκων πρεσβειας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φενακίζομένην τὴν πόλιν, προὔλεγον καὶ διεμαρτυρόμενη καὶ οὐκ εἶων προσέσθαι Πύλας οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων εἰκότως δύσκολος καὶ 30 δύστροπος εἰμὶ τις ἄνθρωπος, Φίλιππος δ' ἄπερ εὖξαισθ'

quosdam citare libet. Neutrum placet. — λέγοντας) in Ald. abest. Wolfius vult scribi: τοὺς λέγοντας, ὅτ' ἐγὼ. Sed vid. adn. —

§. 50. δύστροπος καὶ δύσκολος) in verso ordine, Σ et Vind. 1. — ὁπερ) Vulg. ante Reiskium, qui ex Aug. 1, 2, 3, Bav. sed superscripta vulgata, marg. Lutet., App. Francf., Ald. Tayl. dedit ἄπερ. Recte; plura enim promissio

φότες. Nam ἐπὶ cum Accusativo saepe ponitur ad verba motum significantia cum Substantivo, quod finem eundi exprimit. Herod. I, 37: *λέγει ἐπὶ ὕδωρ*. Matth. §. 586. c. De duplici legatione vid. ad or. de Pac. §. 10. — *φενακίζομένην*. Vid. ad or. de Pac. §. 10. — *προὔλεγον καὶ διεμαρτυρόμενη*, praedicabam et deorum vestramque fidem testabar, me ista denuntiavisse ante atque vos de imminente periculo admonuisse. Dem. de Cor. p. 252, pen. *βοῶν καὶ διαμαρτύρεσθαι*. Reiskius. Eadem fere verba de eadem re leguntur de Cor. p. 240. §. 45. Hoc autem verbo antecedens explicatur, ut saepe apud Demosthenem. Vid. ad §. 27. — *οὐκ εἶων, non pati volebam*. Imperfectum et Aoristus interdum conatum sine effectu exprimunt, ut apud Latinos Imperfectum. Vid. ad Olynth. II. §. 35: *τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν εἰς τάξιν ἡγάγον* (redactam volui) *τὴν πόλιν*. Cf. Herod. I, 68: *ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος τὴν αὐλήν, conducere volebat* etc. Soph. Aj. 1125: *δίκαία γὰρ εὐτυχεῖν, κτείναντά με; interficere volentem*, ubi alii *κτείνοντα* scribunt. Cic. pro Mil. c. 4: *Pudicitiam quum eriperet* (eripere vellet) *militi tribunus militaris*, — *interfectus est ab eo, cui vim inferebat*. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 34. Eodem sensu Praesens legitur Xenoph. Mem. II, 1, 14: *ὅπλα κτώνται, οἷς ἀμύνονται* (arcere et repellere conantur) *ἄλλους ἀδικούντας*, ubi Ern. male legi vult *ἀμύνονται*. Vid. Buttm. ad Dem. adv. Mid. §. 23. Cf. Plut. Arist. c. 25. Rost. Gr. Gr. p. 574. —

§. 50. ὕδωρ πίνων. *Anxius, imbecillus homo, animi laetitia et spe bona destitutus, hinc difficilis* in alios. *Bremius*. Philocrates hoc objecerat Demostheni. Vid. de eo Proleg. §. 1. not. 16. Dem. de fals. leg. p. 355, 25: *ἐκ τούτων οὖν τεκμαιρόμενος, ἀναστίας καὶ παρελθὼν ἐπειρώμενη μὲν ἀντιλέγειν, ὡς δ' ἀκούειν οὐκ ἠθέλετε, ἡσυχίαν ἔσχον, τοσοῦτο μόνον διαμαρτυρόμενος* —. *Ἐπαναστίας δ' ὁ φιλοκράτης μάλα ὑβριστικῶς, οὐδέν, ἔφη, θαυμαστόν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ταῦτά ἐμοὶ καὶ Δημοσθένει δοκεῖν. οὗτος μὲν γὰρ ὕδωρ, ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω. Καὶ ὑμεῖς ἐγγέλτε*. Vid. Proleg. §. 3. Demosthenem sobrium fuisse, narrant Plutarchus et Lucianus. Veteres putaverunt, oratores et poetas, vino abstinentes, hebetes esse et stupidos. Vetus est dictum poetæ in Anthol. Graec. ed. Jacobs. I. p. 106: *ὕδωρ δὲ πίνων οὐδέν ἄν τέκοι σοφόν*. Hor. Ep. I, 19, 2 sq. *Nulla placere diu nec vivere carmina possunt, | quae scribuntur aquae potioribus*. Et v. 6 sq.: *Laudibus arguitur vini vinousus Homerus*:

Ennius ipse pater nunquam nisi potus ad arma

Prosiluit dicenda. —

δύσκολος καὶ δύστροπος. De Synonymorum conjunctione vid. ad or. de Pac. §. 2. Phil. I. §. 3. *δύσκολος* idem est, quod *δυσαρεστός, αὐστηρός, inhumanus*. — *ὡς εἰμὶ*. Vid. ad §. 9. — *ἄπερ εὖξαισθ' ἄν*. Optativus est potentialis, qui hypothetice, suppressa cunitione conditionalis, etiam apud Relativa

ἂν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιάς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ πανσεῖ τῆς ὕβρεως, Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει, Εὐβοίαν δὲ καὶ τὸν Ὀρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταυθοῖ μνημονεύτ' οἷδ' ὅτι ῥηθέντα, καίπερ

dicebatur Philippus, quae mox enumerantur. — αὐτοῦ) Vulg. Sed recte Bekk. ex Aug. 3. Vind. 1, 3, Bern. dedit αὐτοῦ. Vid. ad §. 9; de Pac. §. 22. — ἐνταυθα) Σ et Aug. 2. ἐνταυθ(ι) Bekkerus, qui fluctuabat inter utramque lectionem, quum in aliis locis ἐνταυθί, in Or. I. adv. Aphob. p. 830. §. 53 ἐνταυθοῖ scriberet. Nihil mutandum in vulgata lect. ἐνταυθοῖ. Solent enim Graeci Adverbia et Praepositiones motum significantes jungere verbis, in quibus vis motus continetur, ita ut duae notiones confundantur. Vid. ad Phil. I. §. 40: ἐκείσε εἰσιν αἱ χεῖρες. Olynth. III. §. 8: παρήσαν ἐπὶ τοῦτ' ἐπὶ τὸ βῆμα. Ibid. §. 15. Neque Elmsl. ad Aristoph. Ach. v. 152 ἐνταυθοῖ ut jonicum ex Atticis scriptoribus ejciendum et scribendum esse ἐνταυθί jubere debuit. Jam Fr. A. Wolfus ad Dem. Lept. p. 489. 16 monuit: „ἐνταυθοῖ pro ἐνταυθα et alibi occurrit in Atticis.“ Vid. nunc Stallbaum. ad Plat. Apolog. p. 53. D. et ad Phileb. p. 23. —

ponitur. Vid. ad Olynth. III. §. 4: ὡς ἂν ἐκεῖνος ποιήσαιτο ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους. Cf. Phil. III. §. 15. Buttm. Gr. §. 126. Not. 3. Vid. etiam supra §. 8 et 11. Similiter Latini Conjunctivum ponunt, ut enuntiatio conditionalis subaudiat. Hor. Ep. ad Pis. 501 sqq.: O ego laevis || Qui purgor bilem sub verni temporis horam; || Non alius faceret meliora poemata, sc. me non purgato bilem. — ἐὰν παρέλθῃ, sc. per Thermopylas. — καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιάς τειχιεῖ. Has urbes Thebani, quum illae Atheniensium partes secutae essent, diruerant sibi subjecerant. Eas, si Philippus munivisset, in libertatem vindicasset Thebanisque, Atheniensium adversariis, eripisset. Vid. Proleg. §. 3; de Pac. §. 10. — Θηβαίους — ὕβρεως. Vid. Proleg. §. 3; ad or. de Pac. §. 10. — Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. Hanc peninsulam, quae jam inde a Militiadis aetate, colonia missa, Atheniensium erat (vid. ad Phil. III. §. 15 et 16), bello Peloponnesiaco amissam, Cersobleptis autem dono, excepta Cersoda urbe, receptam (Olymp. CVI, 4; vid. ad Olynth. III. §. 13. Phil. I. §. 17) pace cum Philippo facta retinuerunt. Vid. de Pac. §. 25; Proleg. 2; de fals.

leg. p. 385. §. 145. In hanc Atheniensium ditionem Thraces saepe impetus fecerunt, quod ut impediretur, quoniam Thraces naves non habebant, legati populum fallacia decipientes dixerunt, Philippum fossa suis sumptibus (τέλεσιν ἀναλώμασιν. Phot. Lex.) ducta peninsulam a Thracia sejungere velle. Vid. de Haloun. p. 86. — Εὐβοίαν δὲ καὶ τὸν Ὀρωπὸν — ἀποδώσει. Athenienses in pace Amphipolin regi concesserant (vid. or. de Pac. §. 10), pro qua urbe hic se iis restitutum esse pollicebatur Euboeam insulam et Oropum, locum munitum in finibus Boeotiae et Atticae juxta mare situm, qui, quum prioribus temporibus Atheniensium fuisset, Olymp. CIII, 3 in libertatem se vindicaverat et Thebanos secutus erat. Tangit eandem rem in or. de Pac. §. 10 et 16, ubi vid. adn. Proleg. §. 3. De rebus Euboeensibus vid. etiam ad Phil. I. §. 17 et 37. Proleg. P. I. §. 5 et 14. de Pac. §. 14. De Praepositione ἀντ' vid. ad §. 9. Cf. Olynth. II. §. 18. — ταῦτα — μνημονεύει' — ῥηθέντα. Verba μεμνήσθαι et μνημονεύειν, quae cum Genitivo construi solent, etiam Accusativum secum habere, docet Matth. Gr. §. 525. Not. Eadem cum Participio struuntur; si autem notionem co-

ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνησθαι. Καὶ τὸ 31 πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ἐχθόνοις πρὸς τὰς ἐλπίδας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως ὑπῆλθητε. Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημι δεῖν

§. 31. ἐχθόνοις) Vulgo. Sed ἐχθόνοις, quod multi codd. habent, melius est. Vid. adn. Solent haec voces confundi. Vid. Matth. ad Eur. Hec. 934. Orest. 472. — πρὸς τὰς ἐλπίδας) Haec verba Schaeferus transferenda esse censet post οὕτω τελέως, laudans locum ex or. de Pac. §. 10: τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φενακισμούς, οἷς ὑπαχθέντες x. t. λ. Sed nec opus esse, et collocatio vulgata maiorem acerbiteratam continere videtur. Vid. adn. — προεψηφίσασθε) Hav., Vind. 4. προεψηφίσασθε) Vulg. ex Rehd., Bern., Vind. 1, 3, Ald. Non male. Sic apud Cic. Phil. II. c. 4 legitur *adfurare* pro *insuper furare*. Sed codices melioris notae, ut Σ, dant simplex. Sic etiam de fals. leg. p. 358, ubi tamen sub finem legitur: τοῦτο τοίνυν οὐδέποτε ὑμεῖς ὑπεμέλειναί· ἂν ὕστερον πρὸς γράψαι πρὸς τὴν εἰρήνην τὸ, καὶ τοῖς ἐχθόνοις. —

gitandi, studendi habent, Infinitivum assumunt. Rost. Gr. p. 662, qui citat Xenoph. An. III, 2, 39: ὅστις ὑμῶν τοὺς οἰκτεροὺς ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν, μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι. — οὐ δεινοὶ — μεμνήσθαι. Vid. §. 34 et ad Olynth. III. §. 16. Erat haec sententia Atheniensium frequenter usurpata: οὐ δεῖ μνησικαχεῖν. Dem. de Cor. p. 238: ἐξήλθετε εἰς Ἀλκίον, καὶ πάλιν οὐ πολλὰς ἡμέρας ὕστερον εἰς Κόρινθον, τῶν τότε Ἀθηναίων πολλὰ ἂν ἐχόντων μνησικαχεῖν καὶ Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις τῶν περὶ τὸν Λεξελεικὸν πόλεμον πραχθέντων. Ἀλλ' οὐκ ἐπόλεον τοῦτο, οὐδ' ἐγγύς. Aliter Memmianus apud Sall. Jug. c. 31, 28: Ad hoc in re publica multo praestat beneficii quam maleficii immemorem esse; bonus tantummodo segnior fit, ubi negligas, at malus improbius. Amnestiae autem, quam dicunt, primum exemplum est in historia post expulsos triginta viros, quod tangit Dem. adv. Lept. p. 460. 11, ubi vid. Fr. A. Wolf. Ceterum μνησικαχεῖν proprium est huius rei nomen. Vocabulum ἀμνηστία senioris demum temporis est. Muret. Varr. Lectt. II, 15. Brem. ad Aesch. adv. Ctesiph. §. 208. Nostra verba ambiguitatem continent, quum et sententiam modo explicatam tangant et ea, quae §. 34 dicuntur, ubi vid. adn. —

§. 31. καὶ τὸ πάντων αἰσχι-

στον, et quod omnium turpissimum est. Ejusmodi formulae, ut τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὸ κεφάλαιον, τὸ γε ἔσχατον al., etiam mediae orationi appositionis instar interponuntur. Vid. ad Olynth. I. §. 1. Iluc pertinet etiam formula δύοιν θάτερον Phil. III. §. 11, ubi vid. adn. Καὶ in initio enuntiationis positum habet vim affirmandi, et profecto, seu indignationem, admirationem exprimit orationemque reddit vividior. Cf. Phil. III. §. 3. Non raro sic et apud Latinos ponitur. Quare non erat, quod Wolfio aliquid deesse videretur, cujusmodi sit commemoratio, quemadmodum Athenienses ista mendacia approbarint. — τοῖς ἐχθόνοις. Ἐχθονοὶ sunt posterī, i. q. ἀπόγονοι. Ἐγγονοὶ autem nepotes. Hesych. Ἐχθονοὶ τὰ τέκνα τῶν τέκνων. Ἐγγονος υἱὸς υἱοῦ. Vid. Sturz. Lex. Xenoph. T. II. s. v. Ἐγγονος. Schoem. ad Isacum p. 387. — καὶ τοῖς ἐχθόνοις πρὸς τὰς ἐλπίδας, etiam posterōs, ad quos pertinet ejus spei, quam vos habetis, hereditas, isto foedere obstrinxistis. Amplificatio dedecoris a longitudine temporis. Wolfius. Ad bene sperandum, ut posteris quoque bonae spei nonnihil superesset. Est dictio ironica. Keiskius. In spem futuri. Praesens rerum conditio misera erat, ut quis in- telligebat et sentiebat: melior igit-

τούτους; ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς τὰληθῆ μετὰ παρρησίας ἐρῶ
32 πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι: Οὐχ ἔν' εἰς λοιδορίαν
 ἐμπεσὼν ἐμαντιῶ μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δ'
 ἐμοὶ προσκρούσασιν ἐξ ἀρχῆς καινὴν παράσχω πρόφασιν τοῦ

§. 32. καὶ νῦν) Sic Σ, Υ, Aug. 1, Rehd., Paul. Man., App. Francf., Ald. Les-
 sing. καὶ νῦν) Par. 8, Aug. 3, sed superscripto: γρ. καὶ νῦν, Bern., Ind.
 Paul. Manut., Weimar., ed. Herweg. 1, Wolf., Auger., Reisk. Praefero καινήν,
 quae lectio a librariis depravata esse videtur, ut oppositio antecedentis ἐξ ἀρχῆς
 magis cluceat. Ad eandem lectionem ducit vitiosum κενήν, quod in Aug. 2,
 Ald., Vind. 3, u, v, Morell. legitur, et lectio cod. F: καὶ νῦν, ubi ε super
 καὶ et super νῦν scriptum est η. Saepissime κενός et καινός a librariis con-

tur speranda erat. *Bremius*. In de-
 creto de pace facto adscriptum erat:
 καὶ τοῖς ἐγγόνιοις, in quo addita-
 mento Demosthenes ut hic, ita de
 fals. leg. p. 558 acerbè ludit. Ibid.
 p. 556 legitur: Ὅρατε, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τὸ νῦν ἡγήσασθαι, ὅσων ἐπαλ-
 γων καὶ ὕψους εὐφροσύνης μεστὸν ἐσσι,
 καὶ τὴν εἰρήνην εἶναι τὴν αὐτὴν,
 ἥνπερ Φιλίππων, καὶ τοῖς ἐγγόνιοις,
 καὶ τὴν συμμάχων. — ὁ πῶς δὴ τε.
 Ὑπάρχειν in Activo et in Medio ὑπά-
 γεσθαι notat *sensim et sine sensu*
blanditiis, callidis strophis aliquo
perducere, sibi devincire, decipere.
Reisk. ind. Cf. Phil. III. §. 1. Suid.
et Hesych. per ἐξαπατᾶν explicant.
 Idem est, quod apud Latinos indu-
 cere. Cic. Phil. II. c. 52: *Dolabella,*
qui tum est impulsus, inductus,
elusus. Cf. de Pac. §. 10. — τί δὴ
 (διὰ τί δὴ, ut *quid*, pro *propter*
quid; Cic. Phil. II. c. 4) ταῦτα
 λέγω — δεῖν. De hac interro-
 gandi formula, qua orationem li-
 quidam dilucidamque reddit ora-
 tor, vid. ad Phil. I. §. 2 et 3. Supra
 §. 7; de Pac. §. 17. De Infinitivo
 sine Subjecto ad δεῖν vid. ad §. 2. —
 §. 32. οὐχ ἔν' εἰς λοιδορίαν
 ἐμπεσὼν — παρ' ὑμῖν ποιήσω.
Iteskius sic locum intelligit: „nul-
 lum aliud inde referam emolumen-
 tum, quam ut mihi liceat vobiscum
 in concione libere agere; in quo
 nihil amplum atque splendidum
 adeptus fuero; licet enim hoc cui-
 que Atheniensi perinde facere. Non
 meliore sic ero loco, quam infimus
 quisque vestrorum civium.“ Male:
Lucches. verba εἰς λοιδορίαν ἐμπε-

σὼν non ad tempus praesens, sed
 ad praeteritum pertinere existimat,
 hoc sensu: „non ideo velim, ut *quā*
olim conviciis dehonestatus fui, ae-
que nunc mihi a vobis famam con-
ciliem.“ Non magis bene. *Augerus*
 vertit: *ut ex aequo i. e. vicissim*
contra me apud vos loquantur. H.
Wolfius: ut, ubi, quae voluerō, di-
 xero, ea, quae nolo, audiam. Secun-
 dum hos A. G. Becker. vernacule
 reddit: *dass ich, in Schmähungen*
aushrechend, mir selbst gleichen Ta-
del bei euch bereite. Nihil horum
 placet. Sententia haec est, expli-
 cante *Bremio*, qui *Schaeferum* secu-
 tus est: „non ut mihi in convicia
 descendentem ipsi placidas aures prae-
 beat, quemadmodum prae buistis iis,
 qui convicia in me conjecerunt.“ De-
 lectabantur enim Athenienses con-
 vicium oratorum contra se invicem,
 accusationibus aliisque ejusmodi
 rebus. Vid. de Pac. §. 3. Phil. I.
 §. 44. Quare orator cives suos vitu-
 perat ob perversum hoc studium,
 quo antea oratores convicia in ip-
 sum congerentes audierant. — ἐξ
 ἴσου, i. e. ἴσον, aequaliter, ex aequo,
 vicissim, eo, quo antea, modo. *Isocr.*
 de Pac. p. 159. §. 3: Ὅρῳ δ' ὑμᾶς
 οὐκ ἐξ ἴσου τῶν λεγόντων τὴν
 ἀκρόασιν ποιούμενους, ἀλλὰ τοῖς
 μὲν προσέχοντι τὸν νοῦν, τῶν δ'
 οὐδὲ τὴν φωνὴν ἀνεχομένων. Xe-
 noph. Cyr. I, 4, 12: οὐδὲ γὰρ οἷός
 ἐ' ἐμὶ λέγειν ἔγωγε, οὐδ' ἀναβίβ-
 πειν πρὸς τὸν πάππον ἐκ τοῦ ἴσου
 ἔτι δύναμαι. — λόγον ποιεῖν
 est *potestatem dicendi facere, dare*
alicui, ut Dem. adv. Aristocr. p.

πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου· οὐδ' ἵνα ὡς ἄλλως ἀδολεσχῶ. ἀλλ' οἶμαι ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἃ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ νυνί· τὸ γὰρ πρᾶγμα ὁρῶ προ- 33

funduntur. Vid. Eur. Orest. 1574. — *πάλιν τι λαβεῖν*) Aug. 1, 3, Bav., App. Francf., in qua *τι* post *λαβεῖν* positum est: Bekkerus quoque *γε* omisit, quem Brem., Voemel. et Rüdiger. secuti sunt, quum absit etiam a codd. *Σ*, *F*, *Υ* et *ν* in *πάλιν* et *γε* facile misceri potuerint, quae est Rüdig. sententia. — *την ἄλλως*) Vulg. Sed Voemel. ex praestantissimis codd. *Σ*, *F*, Aug. 2 recepit *ὡς ἄλλως*, quam lectionem Schaeferus satis notabilem vocat. Recte; solet enim *ὡς* Adverbiis addi, ut vim orationis augeat, *wie umsonst*, i. e. *nur so umsonst*. Vig. p. 363. Vid. ad §. 10. Polyb. XV, 10 cit. Voemelio: *ἐάν θ' ὡς ἄλλως ἐκβῇ τὰ κατὰ τὸν κίνδυνον* i. e. *secus quam par est*. Possis explicare, ut Ellipsis statuatur: οὐδ' ἵνα οὕτως ἀδολεσχῶ, ὡς ἄλλως ἐστίν. Plat. Apol. Socrat. p. 41. c. 32: *τοὺς ὡς ἀληθῶς δικαστῆς*, ad quem locum Hoogev. (vid. Zeun. ad Vig. p. 563) orationem ita supplet: *οὕτως δικαστῆς ὄντας, ὡς ἀληθῶς ὀνομάζοι ἂν τις, vel ὡς τις ὀνομάζων, ἀληθῶς ὀνομάζοι — ὀλομαι*) Reisk. ex Aug. 2. Vid. ad or. de Pac. §. 3. — §. 33. *τὰ γὰρ πρᾶγματα ὁρῶ προβαίνοντα*.) Vulg. ex codd. Bern., Vindd. 1, 3, Ald., etiam Auger. Sed plerique iique praestantissimi codd. habent lectionem receptam. Solet in ejusmodi sententiis Singularis usurpari. Vid. adn.

647. §. 81. Eodem sensu λόγον δίδοναι dicitur Olynth. I. §. 29. Sed λόγους ποιῆσθαι est verba facere. Vid. Olynth. II. §. 3. — *τοῖς δ' ἐμοὶ προσκρούσασι, adversariis meis*. Προσκρούειν τινί est offendere, infensum reddere, et dicitur de hominibus simulatas exercentibus. Cf. de Pac. §. 25; in Mid. p. 581, 2: *προσκέκρουκεν ἐμοί*. Vid. Baehr. ad Plut. Flam. p. 119. — *ἐξ ἀρχῆς*, post secundam legationem. Vid. Proleg. §. 3. — *πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου*. Designantur dona, quae legati de pace missi pro falsis pollicitationibus a Philippo acceperant. Dem. de Cor. p. 240: *ἐπ'ἀνέμει δὲ πάλιν ἐπὶ τὰς ἀποδείξεις, ὡς τὰ τούτων δωροδοκήματα καὶ ἀδικήματα τῶν νυνὶ παρόντων πραγμάτων γέγονεν αἰτία*. ἐπειδὴ γὰρ ἐξηπάτησθε μὲν ὑμεῖς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, διὰ τούτων τῶν ἐν ταῖς πρεσβείαις μισθωσάντων z. t. λ. Qui si provocati essent, denovo inanibus pollicitationibus, quam bene Philippus cum Atheniensibus esset acturus, eos decepissent maledictisque Demosthenem affecissent, unde iterum opportunitas, gratiae Philippi comparandae, oblata esset. — *ὡς ἄλλως*, temere, frustra. Vid. not. crit. et ad Olynth.

II. §. 21. — *ἀδολεσχῶ*. Hesych. *φλυαρῶ*. — *ἃ Φίλιππος πράττει μᾶλλον ἢ τὰ νυνί*. Wolfius ad *τὰ νυνί* subaudiri jubet *πεπαρόησιαισμένα, quam ea, quae nunc a me sunt dicta liberius*. At melius cum Bremio intelliguntur verba de praesenti rerum statu, id quod indicant verba proxime sequentia: *τὸ γὰρ πρᾶγμα ὁρῶ προβαίνον*, et opponuntur: *ἃ Φίλιππος πράττει, quae Philippus meditat, quae in animo habet*. Nam Praesens *πράττει* significat: *facit et faciet*. Jam incepit Philippus insidiari Atheniensibus et pergit insidiari. Cf. de Pac. §. 24. Hujus Praesentis usus exempla apud Latinos quoque leguntur. Vid. Ramsh. Gr. §. 164. Not. 5. *Πράττειν* cum Accusativo notat saepe occulte, *subdole moliri, agere, ut aliquid fiat*. Vid. ad Phil. I. §. 48. De elliptica constructione ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν — μᾶλλον ἢ τὰ νυνί vid. ad §. 12. Cf. Phil. I. §. 6. *Οἶμαι* non sine indignatione et acerbitate dictum est. Vid. ad §. 4. — §. 33. *τὸ γὰρ πρᾶγμα ὁρῶ προβαίνον*. „Nam video rem gliscere, serpere, increbescere; studium puta nostratum erga Philippum et contentionem, largitiones ejus mendi, patriaeque fortunae ei ven-

βαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλοίμην μὲν ἂν εἰκάξειν ὁρθῶς, φοβοῦμαι δὲ, μὴ λίαν ἐγγὺς ᾗ τοῦτ' ἦδη. ὅταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἐξουσία γίγνηται τῶν συμβαινόντων, μηδ' ἀκούηθ' ὅτι ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἐστὶν ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεινός, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὁρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὀργίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς
34 ἔσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δὴ, μὴ τῶν πρέσβειων

Nos quoque dicimus: *die Sache geht immer weiter.* — μέν) Σ et Ω omiserunt. Sed vid. ad §. 11 not. crit. — γίγνηται) App. Francf., Ald. Tayl. Male; sequitur Praesens ἀκούηθ', et Praesens pro Futuro punitur in re non multum remota, aut quae tam certum habet eventum, ac si praesens fiat. Vid. ad or. de Pac. §. 11; supra §. 15. Phil. I. §. 28. — αὐτοὶ πάντα s. πάνθ') Vulg., etiam Auger. et Rüdiger. Male; nam αὐτοὶ πάντες graviter opponitur antecedd. ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεινός. —

§. 34. φοβοῦμαι δέ) Vulg. Sed Bekkerus δὴ ex Aug. 1, 2, 3, Hav., Ald. Tayl., Σ, Υ, Ε. „quomodo scribendum vel tacentibus libris. Causa haec est, cur orator illos homines velit vocari. Jam metuo, non: Metuo autem.“ Schaefer. φοβοῦμαι δέ ex superiori huc relatum est. Vid. ad §. 4 iuit.; ad Phil. III.

dendi. Reisk. Haud ita beno. Orator enim significat conditionem rerum publicarum, quae et Philippi astutia et civium negligentia atque socordia in dies fiant deteriores. Cf. §. 5: καὶ μὴ προελθόντα — ὑμᾶς. Cf. Phil. III. init. Quamquam putari potest, ei patriae quoque proditores ante oculos versatos fuisse. Liv. XXXIX, 16: *crescit et serpit quotidie malum.* Cic. Amicit. c. 12: *serpit deinde res, quae proclivius ad perniciem, quam semel coepit, labitur.* — καὶ οὐχὶ βουλοίμην — φοβοῦμαι δέ. Sic Adherbal apud Sallust. Jug. c. 24, 9 dicit: *Nam ego quidem vellem, et haec, quae scribo, et illa, quae antea in senatu questus sum, vana forent potius, quam miseria mea fidem verbis faceret.* Vid. ad §. 57. — ἐφ' ὑμᾶς, adversus vos, in vestram perniciem. Vid. ad §. 18. Cf. de Pac. §. 25. Phil. III. §. 10. — μηδ' ἀκούηθ' — ἀλλ' αὐτοὶ — ὁρᾶτε, si non audietis, sed ipsi videbitis. Non opus est, ut μόνον ante ἀλλὰ suppleatur, quod fieri solet. Ἀλλὰ in huiusmodi locis est sed potius, immo potius, vielmehr. Oratio enim a minori ad majus procedit. Cf. supra §. 15. Plat. Protag. p. 319. D: *μὴ τοίνυν οἱ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως οὕτως ἔχει, ἀλλ' ἰδίᾳ ἡμῖν οἱ σοφώτατοι καὶ ἀρίστοι τῶν πολιτῶν ταύτην τὴν ἀρετὴν, ἣν ἔχου-*

σιν, οὐχ οἷός τε ἄλλοις παραδιδόναι, non modo civitatis commune ita sentit, sed adeo sapientissimi optimique viri etc. Cf. Phil. III. §. 5 et 54, ubi vid. adn. Similiter Latini non — sed pro non tantum, sed usurpant. Cic. Arch. poët. c. 4, 11: *Adest — L. Lucullus, qui se non opinari, sed scire; non audivisse, sed vidisse; non interfuisse, sed egisse dicit.* Cf. Cic. Tusc. Disp. V, 6, 15. Vid. Goerenz. ad Cic. Acad. II, 23, 75. — ὁρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε. Haec verba Demosthenes jungere solet. Vid. ad Phil. I. §. 3. —

§. 34. μὴ — συμβῇ. Ordo verborum est: μὴ — — συμβῇ τοῖς περρωμένοις ἐπανορθοῦν τι τῶν διὰ τοῦτους ἀπολωλότων περιπεσεῖν τῇ ὀργῇ παρ' ὑμῶν. — ἐφ' οἷς — δεδωροδοκηκόσι, ad quae peragenda sibi ipsi conscii sunt dona accepisse. Est conditionem exprimit. Vid. ad §. 12. Δωροδοκεῖν ἐστὶ τιμὴ est dona accipere, ut aliquid facias. Cf. de Chers. p. 106. §. 76: *τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασι δωροδοκοῦντας, qui donis acceptis summas rerum, quas in potestate habent, largitori produnt et vendunt.* Vid. ad Phil. III. §. 45. 37. Observa Dativum Participii, qui pendet a συνειδέναι, quoniam αὐτοῖς in Dativo positum est. Ceterum etiam Nominativus Participii poterat collocari. Matth. §.

σεσιωπηκότων, ἐφ' οἷς αὐτοῖς συνίστασι δεδωροδοκηκοσι, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τοὺτους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν ὁργῇ περιπεσεῖν συμβῇ· ὁρῶ γάρ; ὡς τὰ πολλὰ ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χειρὶ μάλιστα τὴν ὁργὴν ἀφιέντας. Ἔως οὖν ἔτι μέλλει καὶ 35

§. 7. — αἰτίων) Par. 2, 5, 8, Aug. 1, et margo tertii a correctore, Obsop., Weimar., App. Francf., Ald. Tayl., Harr., Harl., ed. P. Manut. „Pro αἰτίων rectius legitur πρέσβων.“ Wolfus. „Αἰτίων genuinum, πρέσβων a glossatore profectum puto.“ Schaeferus. Bekkerus ex Σ aliiſque libris dedit vulgatum πρέσβων, idque recte; αἰτίων ex sequente τοὺς αἰτίους explicationis causa in margine adnotatum esse et in textum irrepsisse videtur. — πολλοὺς) Sic pro αἰτίους habent Par. 7, 8, Harl., Harris., Aug. 1, margg. F. et Aug. 3. πολλοὺς αἰτίους) Rehdig., App. Francf. —

547. 2. Dem. de fals. leg. p. 406. §. 208: ἀσθενὲς τὸ συνειδέναι πεπρακόσιν αὐτοῖς τὰ πράγματα. Eurip. Orest. 390: ἡ εὐνείσις, οὔτε σύννοια δειν' εἰργασμένος. — Περιπίπτειν cum Dativo ponitur de rebus malis, in quas incidimus. Xenoph. Mem. IV, 2, 27: κακοῖς περιπίπτειν. Dem. Mid. p. 546: τηλικαύτη καὶ τοιαύτη συμφορὰ περιπέπτωκεν. Matth. §. 394. d. — ὡς τὰ πολλὰ, plerumque, ut Olynth. III. §. 11. Sic Xenoph. Mem. I, 1, 10 legitur: ὡς τὸ πολὺ, plerumque, pro quo dici potest ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ vel brevius ἐπὶ τὸ πολὺ. πολλὰ est multa; τὰ πολλὰ plurima, interdum plerumque, quum πολλὰ etiam notet saepe. Sic πολλοὶ multi, οἱ πολλοὶ plerique, saepe multitudo, vulgus. Vid. ad Phil. I. §. 38. Cf. Phil. III. §. 36. 57. 59. — οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χειρὸς — ἀφιέντας. Saepe hanc rem tangit orator. Erat hoc malum institutum, ut, si quis rogationem, quamvis utilem, ad populum tulerat, eaque, a populo probata, rerum et temporum iniquitate malum habuerat exitum, in iudicium vocari et bonis atque adeo vita posset privari. Vid. Schoemann. de Comit. Ath. p. 196. Vid. ad Phil. I. §. 51. Olynth. III. §. 11 et 16: ἐγὼ δὲ οὐκ ἄγνοω μὲν, ὅτι ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', οὔτε πολλὰκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰσότηας ἐν ὁργῇ ποιεῖσθε. Cf. etiam Olynth. II.

§. 13. Phil. III. §. 55. οἱ ὑπὸ χειρὸς sunt proximi quique, qui sunt in manu; interdum subditi. Vid. Herm. ad Vig. p. 752. Sic Herod. VII, 16: μετὰ χειρὸς ἔχειν. Sall. Jug. 14, 4: neque mihi in manu fuit, Jugurtha qualis foret. Τὴν ὁργὴν ἀφιέναι est effundere, eomtere iram, den Zorn auslassen. Dem. adv. Androt. p. 611. §. 58: ὡν προσῆκε σοι τὴν ὁργὴν οὐκ εἰς τῶν πολιτῶν τὸν τυχόντα ἀφιέναι. Sic ἀφιέναι τὴν φωνὴν de Cor. p. 295. §. 195 cit. Rüdiger. Virg. Aen. XII, 499: irarum omnes effundit habernas. Ter. Ad. III, 2, 14: Nihil est, quod malum, quam illam totam familiam dari mihi obviam, ut iram hanc in eos eotam omnem, dum aegritudo haec est recens. —

§. 55. ἔως οὐκ ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα. De constructione particularum temporalium vid. ad Phil. III. §. 10. De μέλλει vid. ad §. 14. Explicatur haec vox verbo συνίσταται, constanter, contrahuntur, existunt, die Sachen sind im Entstehen begriffen. Thom. M. explicat ὁργὴν λαμβάνειν. Hoc verbum et bona et mala significatione usurpatur de conjunctionibus et conspirationibus hominum seu rerum, ut apud Latinos constare et conspirare. Vid. ad Olynth. I. §. 9: ὅταν — ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστή. Cf. Phil. III. §. 28. 72. de Cor. p. 245. §. 62: συνιστάμενον καὶ φρυμμένον κακοῦ τῶν Ἑλλήνων. Vid. ad Cic. Rosc. A. c. 1: injuria

συνίσταται τὰ πράγματα καὶ κατακούομεν ἀλλήλων, ἕκαστον ὡμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰδότες, ὅμως ἐπαναμνῆσαι βούλομαι, τίς ὁ Φωκέας πείσας καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, ὧν καταστάς ἐκείνος κύριος, τῆς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέγονε, καὶ πεποίηχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδ' ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βούλην, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὅς λυπήσει μὲν ἕκαστον, ἐπειδὴν παρῇ, γέγονε δ'

- §. 55. ἄλλων) Sic App. Francf. pro ἀλλήλων. „Recte, ut opinor.“ Schaeferus. — μηκέτι) Vulg. At hoc certe falsum est; non enim hoc dicere vult orator, Athenienses omnino non amplius communi Graecorum saluti consulere posso. Phil. III. §. 20 cives suos monet: βουλευέσθαι μέντοι περὶ πάντων τῶν Ἑλληνῶν, ὥς ἐν κινδύνῳ μεγίστῳ καθεστῶτων. Ergo id tantum significat, hoc temporis puncto magis sibi, quam communi Graeciae saluti Atheniensibus consulendum esse. μήτε) F, u, v, Vind. 3, Bern., Morell. Sed cod. praestantissimus Σ, item Vind. 1 habet μή, quod Bekkerus recte recepit. — τῶν δικαίων) „Fortasse τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων.“ Wolfus. Et sic dat ejus quoque editio, et Augerus eum secutus est. „Videtur vix posse abesse. Intelligendas autem res ad hegemoniam Graecorum pertinentes.“ Schaeferus. „Non opus est; proxima enim τὰ ἔξω πράγματα luculentius explicabant, quod supra §. 10 orator satis significaverat.“ Voemel. Vid. ada. Cf. Phil. III. §. 32. — μηδ') Vulg. Hoc quadraret ad prius μήτε. At μηδ', neque etiam, Bekk. ex Σ, Υ, v, Vind. 1, 4 dedit, et ita rite negatio particula μή incepta continuatur. Vid. Matth. Gr. §. 602. —

πονο scelere conflata; pro Lig. §. 54: consensu conspirans et paene conflatus. — ἐπαναμνῆσαι βούλομαι, admonitum volo. Vid. ad §. 6. — τίς ὁ — πείσας — προέσθαι. Post haec verba Bekkerus recte interpunctum signo commatis: neque enim haec interrogatio recta est. Sic etiam Augerus intellexit post προέσθαι coli signum ponens. Schaeferus. Vulgo ante Bekkerum signum interrogationis ponebatur. Participia, addito Articulo, loco Substantivorum usurpantur. Herod. I, 120: οἱ γεινόμενοι pro οἱ γονεῖς. Vid. ad §. 23; de Pac. §. 18. Cf. Olynth. I. §. 2; Phil. III. §. 6. 14. Significatur potissimum Aeschines. Vid. ad Phil. III. §. 11. Proleg. §. 3. Hac autem oratione viam aperit ad orationem de fals. leg. — ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν — εἰς Πελοπόννησον. Observa variationem Praepositionum ἐπὶ et εἰς. Magis hostilem impetum notat ἐπὶ (vid. ad §. 6), quam εἰς; quare consulto orator ἐπὶ respectu Atheniensium posuisse videtur, ut ma-

jorem iis terrorem injiciat. Solent Praepositiones in una enuntiatione mutari. Vid. ad Phil. III. §. 11. Olynth. III. §. 1. de Pac. §. 12. — περὶ τῶν δικαίων — ἔξω πραγμάτων. Non de jure Graecorum tuendo et exteris ditionibus defendendis. Wolf. Athenienses recuperare principatum voluerunt, et quum ad potestatem suam augendam bella susciperent, tamen se ea communis omnium libertatis jurumque tuendorum causa (quod dicebatur περὶ seu ὑπὲρ τῶν δικαίων, quare vocabulum Ἑλληνικῶν supervacaneum est) gerere simulaverunt. Vid. ad Phil. I. §. 3. Nisi forte MAVIS ex §. 56 ita explicare, ut τὰ δίκαια non sint τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια, sed ea, quae regi, si pacem vellet servare, facienda essent. Vox δίκαιον interdum loco Substantivi ponitur. Vid. Buttm. ad Dem. Mid. p. 572. §. 47. Dem. de Cor. p. 226, 5: ἐν ᾧ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τοῦτο γέγραπται. De Praepositionibus περὶ et ὑπὲρ vid. ad Olynth. III. §. 5. — ἐν τῇ χώ-

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γὰρ μὴ παρεκρούσθητε τόθ' 36
 ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα· οὔτε γὰρ ναυσὶ
 δῆπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἤλθεν ἂν ποτε στόλῳ
 Φίλιππος οὔτε πεζῇ βαδίῳν ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας,
 ἀλλ' ἢ τὰ δίκαι' ἂν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν
 εἶχεν, ἢ παρὰχρήμ' ἂν ἦν ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς
 εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὥς μὲν ὑπομνησαι, νῦν ἰκανῶς εἴρηται. 37

§. 36. ἂν ἦν τῇ πόλει) Vulg. Reiskius post ἦν de suo addidit νῦν, quod
 retinuit Augerus e codice K (i. e. Σ), ut perhibet. Non observavit Bekkerus,
 qui eiecit νῦν. Bekkero nos maiorem fidem habemus, quam Augero saepius
 falsa tradenti. *Foemel.* Malim servatum. Eliserunt literas antecedentes. *Schae-*
ferus. Si in aliquo melioris notae codice exstaret, retinendum esset. Ceterum
 per se facile intelligitur, neque necessarium est. Significat orator, si Athenienses
 prius non essent decepti, omnino urbi nihil negotii esse. Vid. ad Olynth. I. §. 5,
 ubi νῦν non est omittendum. — (στόλῳ) abest ab Aug. B. Male. — (τότε
 πρότερον) Vulg. πρότερον abest ab Aug. 2 et Hav. Ald. Tayl. dat θάτε-
 ρον ἢ τότε ἢ τότε. Expunxi πρότερον, quod aut e scholio vocabuli
 τότε natum est, aut e gemina lectione superfuit, aliis libris τότε, aliis πρότε-
 ρον dantibus. *Reisk.* τότε designat tempus notum, quo pacem Philippus desideravit.

ρα, sc. in Attica. — γέγονε δ' ἐν
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, sc. quo die
 Athenienses, a legatis decepti, pa-
 cem inierunt, per cuius opportuni-
 tatem Philippus eodem die per
 Thermopylas progressus Phocenses
 projecit, unde facultatem nactus
 est, quando volebat, in Atticam in-
 vadendi. Olymp. CVIII, 2. XIII^{mo}
 Junii. Vid. Proleg. §. 3. Cf. Phil.
 III. §. 19. —

§. 36. οὐδὲν ἂν — πρᾶγμα,
 nihil urbi negotii esset. Saepe πρᾶ-
 γμα rem molestam notat; unde πρᾶ-
 γμα παρέχειν, negotium facessere.
 Vig. p. 159. Xen. Mem. II, 1, 9:
 ἐγὼ οὖν τοὺς μὲν βουλομένους πολλὰ
 πρᾶγματα ἔχειν αὐτοὺς τε καὶ ἄλλοις
 παρέχειν οὕτως ἂν παιδεύσας εἰς
 τοὺς ἀρχικοὺς καταστήσαιμι. For-
 mula πρᾶγμα ἔχειν αὐτὸν καὶ παρέ-
 χειν ἄλλοις vita negotiosa signifi-
 cat. Cic. Nat. Deor. I, 17: vere ex-
 posita illa sententia est ab Epicuro:
 Quod aeternum beatumque sit, id nec
 habere ipsum negotii quidquam,
 nec exhibere alteri. Cat. IV. c. 5:
 nescio, an amplius mihi negotii con-
 trahatur. — ναυσὶ δῆπου κρα-
 τήσας. Athenienses in mari fue-
 runt exercitiores et melius in-
 structi. *Wolf.* Neque tum Philippus,

quamquam habebat classem (Phil.
 I. §. 22), in mari par erat Athe-
 niensibus. δῆπου est videlicet,
 nimirum, opinor, idque tam serio,
 ut h. l. et Phil. III. §. 15, quam joco
 et ironia, ut de Pac. §. 22. Vid. ad
 Olynth. I. §. 25; II. §. 9. Vig. p.
 499. — De ἂν ad Indicativum ἤλ-
 θεν etc. vid. ad Phil. III. §. 15. —
 ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας.
 Thermopylis subsidio firmatis, et
 Phocensibus, qui regis adversarii
 fuerant, resistentibus nullo modo
 Philippus terra in Atticam venire
 potuisset. — ἀλλ' ἢ τὰ δίκαια —
 ἐπεθύμησεν. Similia leguntur
 §. 8. — εἰρήνην s. ἡσυχίαν ἄγειν
 est pace uti, in pace s. quiete esse
 (cf. Phil. III. §. 7); εἰρήνην s. ἡσυ-
 χίαν ἔχειν est pacem, quietem obti-
 nere. Vid. Brem. ad Isocr. Archid.
 p. 125. §. 39. Sic dicitur ἄγειν σχο-
 λήν et ἔχειν σχολήν, quorum illud
 actionem, hoc habitum significat.
 Vid. Wyttenb. ad Plut. Mor. p. 153.
 — ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν.
 Brachylogia est pro: ἐν ὁμοίῳ πο-
 λέμῳ, οἷος ἦν, δι' ὃν. Cf. §. 16.
 Vid. Heind. ad Plat. Phaed. p. 92.
 B. §. 93. —

§. 37. ὥς μὲν ὑπομνησαι.
 Infinitivo jungitur ὥς, pro ἵνα po-

ὥς δ' ἂν ἐξετασθῇ μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο, ὃ πάντες θεοί· οὐδένα γὰρ βουλοίμην ἂν ἔγωγε, οὐδ' εἰ δίκαιός ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

situm, ut ὥστε. Vid. Zeun. ad Vig. p. 558. Ael. Var. Hist. XII, 1: Ἐς τοσοῦτον ἀμφοῖν ἡ φιλία προσῆλθεν, ὥς ἕγγυς ἰσοτιμίας εἶναι. — ὥς δ' ἂν ἐξετασθῇ — μὴ γένοιτο. Particula ἂν in hac constructione significat, *feri posse*, quod optatur verbis μὴ γένοιτο, et Optativus positus est, quia in μὴ γένοιτο notio optandi est. „Optativus, non Coniunctivus, quem exspectes, positus est propter nexum huius membri cum formula optandi μὴ γένοιτο. Ea enim vis est talium formularum, ut in membris secum copulatis Indicativum aut Coniunctivum haud raro cedere cogant Optativo. Hom. Od. I, 47: ὥς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.“ Schaeferus. De ὥς ἂν cum Optativo notione finali vid. ad §. 3. — „Cautio fortis! Cavet orator accuratam inquisitionem, ne lites exoriantur, quas Philippus in suam utilitatem vertere possit.“ Brem. Male. Sententia est,

quam jam Wolfius vere expressit: „*absit autem idque dii omnes probeant, ne eventum ea, quae dico, accuratissime comprobentur.*“ Intellexit enim Demosthenes, fore, ut, si, comprobatis iis, quae dixisset, proditores poenas prodicionis suae solverent, patria ipsa perderetur. Hanc autem experientiam atque eventum orator, qui unice patriam amavit, deprecatur, ut supra §. 35. Cic. Att. I, 18: *Ceteros jam nosti, qui ita sunt stulti, ut, amissa re publica, piscinas suas fore salvas sperare videantur.* Cat. II, 8, 18: *An in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas?* — ὃ πάντες θεοί. Vid. ad Phil. III. §. 54. — εἰ δίκαιός ἐστ' ἀπολωλέναι, pro εἰ δίκαιόν ἐστιν, αὐτὸν ἀπολωλέναι. Vid. ad §. 16. — καὶ τῆς ζημίας, i. e. μετὰ τῆς ζημίας τῶν ἀπάντων. Antecedens πάντων ad utrumque Substantivum pertinet.

Κ Α Τ Α Φ Ι Λ Ι Π Π Ο Υ Γ .

Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ .

Ἀπλῇ τοῦ λόγου τούτου ἡ ὑπόθεσις· Φιλίππου γὰρ λόγῳ μὲν εἰρήνην ἄγοντος, ἔργῳ δὲ πολλὰ ἀδικούντος, συμβουλεύει τοῖς Ἀθηναίοις ὁ ῥήτωρ ἀναστῆναι καὶ ἀμύνασθαι τὸν βασιλέα, ὡς κινδύνου μεγάλου καὶ αὐτοῖς ἐπικρεμαμένου καὶ πᾶσι κοινῇ τοῖς Ἕλλησιν.

Dispositio Philippicae III.

- I. Exordium sumit orator a rei publicae conditione, quae pessima sit, quamquam saepe orationes de superbia Philippi reprimenda habeantur, ejusque causam imprimis assentatoribus et calumniatoribus tribuendam esse dicit, quippe qui suum, non rei publicae commodum spectantes populum de Philippi actionibus decipiant omniaque in hujus gratiam et utilitatem faciant §. 1—2;
- II. Priusquam ad orationem ipsam transit, veniam petit liberae orationi, quam cives, quum in omnibus aliis rebus vel servis concedant, ex concione amoverint. Huic vituperationi, ut civium animos confirmet, consolationem addit, si ipsi meliores fiant suaeque officia expleant, omnes res fore meliores §. 3—5.
- III. Jam orationem ipsam seu tractationem aggreditur, cujus quum tres partes sint, prima, *Philippum, qui hostilia faciat, pro hoste impugnandum et ulciscendum esse* §. 6—35; altera, *more majorum adulatores et proditores, tanquam auctores omnium rei publicae malorum, non audiendos totumque rerum statum mente et animo considerandum ac fortiter agendum esse* §. 36—69; tertia, *comparatis copiis ceterisque Graecis ad bellum contra regem invitatis, bono exempla Atheniensibus praecundum esse* §. 70—75,

A. in primam ingressus

- 1) ostendit, cautionem esse adhibendam iis, qui salutaria suadeant, ne habeantur belli auctores, quum singuli oratores, a Philippo corrupti, confirment, nihil eum hostile contra urbem facere; dicit, si re vera Atheniensibus pace uti liceret, eam servandam esse: si autem ille pacem prae se ferens re et facto bellum gerat, hoc suscipiendum esse, nisi forte Athenienses eadem agendi ratione, qua Philippus, utentes pacem in ore, in pectore factisque bellum habere velint §. 6—9;

- 2) docet, non expectandum esse, donec Philippus bellum aperte indicat urbi, quod nunquam facturus sit; hujus autem sententiae exempla profert Olynthios, Phocenses, Pheraeos in Thessalia, Oritas, quos quum fraudibus, bello non indicto, perdidit, multo minus eum Athenienses potentes aperto bello persecuturum esse §. 10—14;
- 3) monet, non ex verbis, sed factis consilia hominum dijudicanda esse; Philippum, quum post pacem factam Serrhium et Doriscum occupaverit, in Chersonesum copias miserit, rebus Megarensibus et Euboeensibus se immiscuerit Thraciamque invaserit, ro vera bellum contra Athenienses gerere §. 15—17;
- 4) exponit; quanta perniciēs immineat Graeciae, nisi Philippi consiliis resistatur; non sibi solis, sed universae Graeciae civibus jam esse consulendum §. 18—20;
- 5) profert praecipuas causas timoris sui, Philippum, adeo viribus auctum, Graecis inter se dissidentibus, id nactum esse, ut, quae vellet, faceret omnesque Graecos misere expilaret, quod neque Atheniensibus, neque Lacedaemoniis, neque Thebanis, quum habuissent principatum, licuerit; ea autem, quae et Athenienses per septuaginta et Lacedaemonii per triginta annos peccaverint in Graecos, ne minimam quidem partem esse injuriarum, quas Philippus per tredecim annos Graecis intulerit §. 21—25;
- 6) enarrat ea, quae Philippus fecerit; eum Olynthum, Methonem multasque alias urbes diruisse, perdidisse Phocenses, in Thessalia omnia ex arbitrio fecisse, in Euboea instituisse tyrannos, in Peloponnesum, Ambraciam, Elin venisse, ejusque superbiam nec Graeciam neque barbaram terram capere; horum autem omnium causam esse mutuum Graecorum diffidentiam, quippe quibus singulis sufficiat, si non ipsi pereant, quique non cogitent, eum, ut febrem intermittentem, ad ipsos quoque venturum esse; additque, similitudine heredis legitimi et non legitimi adhibita, ea, quae Graeci sibi invicem injusta intulerint, certe a genuinis Graecis patrata esse, Philippum autem ne barbarum quidem, nec observantia dignum esse §. 26—31;
- 7) pergit enumerare Philippi injurias malaque consilia, eum Pythia constituenda arripuisse, in Amphictyonum societatem receptum esse, Eretriae et Orei tyrannos constituisse, Ambraciam et Leucadem venisse, Echinum eripuisse, nunc Byzantium proficisci, Cardiam tenere; quae omnia, quum videant Graeci, tamen eos singulos esse socordes, nonnisi precantes, ne ipsi clade affligantur §. 32—35.
- B. In altera orationis parte, *adulatores et proditores tanquam auctores omnium malorum non audiendos, totum rerum statum mente et animo considerandum strenueque et fortiter agendum esse,*
- 1) docet, eam olim fuisse virtutem Graecorum, qua Persas vicerint Graeciamque servaverint liberam, summum odium eorum, qui pecunia Graecos perdere voluerint, nec quidquam neque opportunitates, neque concordiam, neque diffidentiam in tyrannos et barbaros emi potuisse, quibus omnibus nunc quasi venditis, importata esse ea mala, quibus Graeciam perire necesse sit §. 36—40;
- 2) exponit, egregio exemplo Arthmii illius Zelitae prodito, sensum illum majorum, qui patriam pro summo bono haben-

tes eos, qui pecunia corrumpi se passi sint, summis suppliciis affecerint, quum nunc omnia venalia sint §. 41—46;

5) recitatis decreti faciendi lineamentis transit ad speciosa quaedam, quibus Athenienses ipsi se deceperint, civitatem Lacedaemoniis potentissimis parem fuisse, quos quum Philippus viribus nondum aequaverit, eum non esse timendum; quam fallax hoc sit, ostendit, dicens, aliam esse Philippi rationem belli gerendi atque olim Lacedaemoniorum; illum non praedicentem, non copiis tumultuariis, non omnino justa ratione, sed omnibus fraudibus, nullo anni tempore intermisso, bella gerere; quare non committendum esse, ut rex in Atticam subito veniat, sed enitendum, ne ex regno suo movere se possit §. 47—52;

4) hortatur cives, ne amplius oratoribus a Philippo corruptis se tradant, qui adhuc omnes res in regis commodum moderati sint §. 53—55;

5) demonstrat, istos oratores pessumdaturus esse civitatem, exemplis ab Olyntho, ab Eretria, ab Oreo sumptis §. 56—62;

6) ostendit, ut Olynthios, Eretrienses, Oritas, ita Athenienses quoque inclinare ad eos, qui jucunda suadeant neque ad fortiter strenueque agendum hortentur, a quo perverso studio cives suos avocare studet, docens, quam malos fructus illi, quos modo nominavimus, populi, quum sese commiserint Philippi asseclis, perceperint §. 63—67;

7) monet, non post calamitatem acceptam sana mente utendum esse, sed, donec civitas incolumis sit, eam conservandam esse §. 68—69.

C. In tertia orationis parte, *comparatis copiis ceterisque Graecis ad bellum invitatis exemplo virtutis Atheniensibus praecundem esse*, quaerenti, quid sit faciendum, respondet

1) ipsis prioribus comparandum esse exercitum ac pro libertate Graeciae pugnandum §. 70;

2) legationibus missis omnes Graecos ad societatem contra Philippum incundam invitandos esse §. 71—72;

5) civitatem Atheniensium decere, exemplo ad vindicandam Graeciae libertatem praecire, quippe quibus majores hanc dignitatem tradiderint §. 73—75.

IV. In peroratione sperat, fore ut, si cives consilia sua secuti fuissent, res meliores evadant, et optat, ut, quae salutaria sint, cives decornant. §. 76.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Γ.

Habita Sostigene Archonte, Olymp. CIX, 5. a. Chr. 342.

1 Πολλῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γιγνομένων ὀλίγου δειν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν περὶ ὧν Φίλιππος, ἀφ' οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἀδικεῖ, καὶ πάντων οἷδ' ὅτι φησάντων γ' ἂν,

§. 1. εὖ οἷδ' ὅτι) Sic plerique eodd., praeter Bav. et Σ, quam ob causam Bekk. εὖ omisit, quem secutus est Brem., dicens, vocabulum οἷδα emphaticum per se solum acerbius et εὖ e Reiskii conjectura profectum esse. Contra hunc Schaefer. hoc dicit: „εὖ h. l. satis tuetur auctoritas librorum, item Dionysii. Cumque verum sit, Reiskium passim peccasse addendo hoc Adverbio, rursus cavendum nobis est, ne peccemus omittendo.“ Sexcenties in libris veteribus modo omittitur, modo legitur. Emphasis quum non intelligerent librarii, εὖ saepe addiderunt. Inprimis Reisk. temere Adverbia addidit vocabulis emphatice positis. Sequor Bekkeri auctoritatem et codicis praestantissimi Σ, quamquam hic omittere amat. Sic etiam suavius sonat oratio, quod vel inprimis sectabatur Demosthenes. Vid.

§. 1. Πολλῶν λόγων — εἰς πραγμάτων. — ἀφ' οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο. Vid. Proleg. §. 1. 2. 5. De pace a Philippo violata saepe Dem. queritur in Phil. II. et in aliis orationibus. — καὶ πάντων οἷδ' ὅτι φησάντων γ' ἂν, quamquam omnes, sat scio, confiteri oporteat, sc. si serio rogetur, et quod sentit, verbis prae se ferat. Wolf. De ἂν vid. ad §. 25. Phil. II. §. 8. 10. 11. De particula γε, certe, saltem, quae male abest ab Harris', vid. ad or. de Pac. §. 8. Phil. II. §. 19. φημί est ajo, affirmo, seu potius h. l. concedo. Buttm. §. 97. 2. De alia significatione huius verbi vid. ad or. de Pac. §. 14. Phil. I. §. 46. — εἰ καὶ, etiam si, wenn auch. Vid. ad §. 4. — λέγειν δειν καὶ πράττειν. De Infinitivo sine Subjecto post δειν vid. ad Phil. II. §. 2. λέγειν pertinet ad oratores, qui utilia suadent, Phi-

εἰ καὶ μὴ ποιοῦσι τοῦτο, καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράττειν, ὅπως
ἐκεῖνος παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ δίκην δώσει, εἰς τοῦθ'
ὑπηγμένα πάντα τὰ πράγματα καὶ προειμένα ὁρῶ, ὥστε
δέδοικα, μὴ βλάβησιν μὲν εἰπεῖν, ἀληθές δ' ἦ: εἰ καὶ
λέγειν ἅπαντες ἐβούλοντο αἱ παριόντες καὶ χειροτονεῖν ὑμεῖς,
ἐξ ὧν ὡς φανλότατ' ἐμέλλε τὰ πράγματαθ' ἔξειν, οὐκ ἂν
ἤγοῦμαι δύνασθαι χεῖρον ἢ νῦν αὐτὰ διατεθῆναι. Πολλὰ 2

ad Olynth. I. §. 11. Phil. II. §. 29. — καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράττειν
ἅπασιν προσήκειν) Valg. Augér. λέγειν τε) App. Francf. δεῖν abest
a Dionysio (de adm. vi Dem. VI. p. 976) et ἀπ᾽ αὐτοῦ προσήκειν. Reisk., qui de
suo dedit ἅ πᾶσι προσήκει, quod in cod. F legitur. In cod. Y est ἅπασιν
προσῆκει. Schaeferus probat secundum Dionysium (de Thue. VI. p. 948): καὶ
λέγειν καὶ πράττειν ἅπασιν προσήκειν, ut δεῖν natum sit e syllaba ante-
cedente. Cod. Σ verba ἅπασιν προσήκειν omittit, quem secutus Bekker. ea jure
delevit. Jam lectionis varietas interpolationem significat et ἅπασιν pleonasmus
non ferendus esset, quum jam praecedat πάντων, cujus notio etiam huc perti-
net. — νῦν αὐτὰ διατεθῆναι) Valg. αὐτὰ omittitur. Male. —

lippi astutiam et fraudulentiam
aperiunt, et bona consilia, ejus
vincendi, praeibent; πράττειν ad
cives, qui fortiter exsequuntur ea,
quae utilia ab illis suadentur. —
τῆς ὕβρεως. De Philippi arro-
gantia et insolentia, ob quam saepe
orator noster eum perstringit, vid.
ad Phil. I. §. 9. „Οὐκ εἶπεν ἀδικίας
ἢ πλεονεξίας, ἀλλ' ὕβρεως· ὃ παρ'
Ἀθηναίοις οὐδὲ τοῖς δούλοις ἀνεκ-
τόν. Wolf. Vid. ad §. 60, ubi ὕβρι-
ζειν et προηλασίζειν junguntur.
Ulpian. in Argum. adv. Mid. —
δίκην δώσει. Similiter Latini
dicunt poenam dare, pro: poenam
luere. Ammon. l. I. s. v.: Αἵτις, ἣ
τε κρίσις, καὶ ἡ τιμωρία, καὶ τὸ δέ-
καιον. — ὑπηγμένα — καὶ προ-
ειμένα. Prius verbum posteriore
declaratur et acuitur. Vid. ad Phil.
II. §. 1; de Pac. §. 2. Cf. §. 2.
„Υπάγεσθαι est nomen generale,
aliquo perducī; in προειμένα est
notio profusionis per socordiam.“
Brem. Eodem fere sensu Latini
vocabulo proficere pro negligere
utuntur. Caes. bell. Gall. II, 15:
incerpitate atque incusare reliquos
Belgas, qui se populo Romano de-
disserint patriamque virtutem proje-
cissent. Cf. de Pac. §. 1. De ὑπά-
γεσθαι vid. ad Phil. II. §. 51. —
δέδοικα. Vid. ad §. 65. — εἰ καὶ

λέγειν. Observa grave Asyndeton
sententiarum. Vid. ad Phil. II. §. 4.
Male igitur Reiskius putat, οἱ esso
inserendum. — εἰ — ἐβούλοντο
— οὐκ ἂν ἤγοῦμαι δύνασθαι.
De constructione vid. ad or. de
Pac. §. 7. Particula ἂν pertinet ad
Infinitivum δύνασθαι, non ad ἤγοῦ-
μαι. — οἱ παριόντες. Vid. ad
Phil. II. §. 3. — χειροτονεῖν est
suffragia de sententiis ferre. Vid. ad
Phil. I. §. 30. — ἐμέλλε — ἔξειν.
Vid. ad Phil. II. §. 27. — τὰ πρά-
γματα, res publica, status rei pu-
blicae. Vid. ad §. 47. — χεῖρον
— διατεθῆναι. Διατεθῆναι cum
Adverbio est adducere aliquid (s. ali-
quem) ad conditionem quandam, ut
aliquo modo sit affectum, unde ad-
ministrare, constituere. Reisk. in
ind. Thom. Mag. p. 221: διατεθῆναι
ἐνεργητικῶς εὐ καθιστῶ καὶ οἰ-
κονομῶ. Xenoph. Mem. I, 6, 3:
εἰ οὖν ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων οἱ δι-
δάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς ἐκ-
τῶν ἀποδεικνύουσιν, οὕτω καὶ σὺ
τοὺς συνόντας διαθήσεις etc., ita
et tu tuos disciplina tua effeceris tui
similes. Isocr. Paneg. p. 49. §. 43:
εὐμενεστέως διατεθῆναι. Cf. infra
§. 4 διακείσθαι. Vid. Hemsterh. ad
Luc. Nigr. 38. —
§. 2. τοῦ — ἔχειν. De Arti-
culo toti enuntiationi praefixo vid.

μὲν οὖν ἴσως ἔστιν αἷτια τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν, καὶ οὐ παρ' ἐν οὐδὲ δύο εἰς τοῦτο τὰ πράγματα ἀφίχται· μάλιστα δ', ἄνπερ ἐξετάζητε δοθῶς, εὐρήσετε διὰ τοὺς χαρίζεσθαι μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα λέγειν προαιρουμένους, ὧν τινες μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν οἷς εὐδοκιμοῦσιν αὐτοὶ καὶ δύνανται, ταῦτα φυλάττοντες οὐδεμίαν περὶ τῶν μελλόντων πρόνοιαν

ad §. 7. — καὶ οὐ, et non, s. ac non, und nicht vielmehr. In harum particularum conjunctione οὐ s. μή non ad καὶ pertinet, sed ad proxime sequens vocabulum (παρ' ἐν), cui negationem addit, καὶ autem quasi additamentum antecedentium efficit eaque adstringit et evehit; quare non οὐδέ s. μηδέ scribi deberet. Herod. I, 91: συνέγνω ἑαυτοῦ εἶναι τὴν ἀμαρτίαν, καὶ οὐ τοῦ θεοῦ. Hartung. de Particul. I. p. 215 sq. Cf. Phil. II. §. 7. Similiter apud Latinos et non, ac non ponuntur, si non tota enuntiatio negatur, sed tantum unum vel alterum ejus vocabulum, eaque, quae praegressa sunt, quasi corriguntur et oppositione facta magis elucent, und nicht vielmehr. Vid. ad Cic. Rosc. Am. c. 33, 92: Quasi nunc id agatur, quis ex tanta multitudine occiderit, ac non hoc quaeratur, eum, qui Romae sit occisus, utrum verisimilius sit ab eo esse occisum, qui assiduus — Romae fuit, an ab eo, qui multis annis Romam — non accesserit. Zumpt. Gr. §. 334. — παρ' ἐν οὐδὲ δύο, inprimis propter unam vel alteram rem s. causam. Harὰ saepe dicitur de momento, de eo, quod rem decernit, was den Ausschlag gibt. Vid. ad Phil. I. §. 11: οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξηται. Quare non idem est, quod proximum διὰ, ut Schaefer. statuit; nam διὰ causam et originem indicat, qua res aliqua efficitur s. qua res ad momentum adducitur. — ἄνπερ ἐξετάζητε — εὐρήσετε. Res futura non ad solam cogitationem, sed ad experientiam refertur, i. e. qualis sit aut quomodo fiat, experientia docetur; quare in protasi ἕαν s. ἄνπερ cum Conjunctivo, in apodosi autem Indicativus Futuri ponitur. Buttm.

Gr. §. 126, 9, 2. Matth. §. 523, 1. Vid. ad Olynth. I. §. 28. de Pac. §. 5. — διὰ τοὺς χαρίζεσθαι μᾶλλον — προαιρουμένους. Idem fere de oratoribus dicit orator Phil. II. §. 3. Vid. inprimis Ol. II. §. 22. In vocabulis μᾶλλον προαιρουμένους inest pleonasmus, de quo vid. ad Phil. I. §. 14, ubi est πρότερον προκαμβάειν. Phil. II. §. 18 legitur φθάνειν πρότερος. Xen. Mem. II, 1, 2: τὸ οὖν προαιρεῖσθαι τὰ κατεπειγόν μᾶλλον πράττειν, ἢ τῇ γαστρὶ χαρίζεσθαι. Cf. ibid. IV, 2, 9 et 4, 4. Idem fit apud Latinos, qui verba rursus, retro, prius, ante al. ponunt, verbo eorum vim jam exprimente. Caes. bell. Civ. III, 93: rursus renovare. Ramish. Gr. §. 206. C. a. — ἐν οἷς εὐδοκιμοῦσι καὶ δύνανται. Tib. Hemsterh. ad Luc. Somn. §. 11. l. 63 monet, de re, qua quis gloria et auctoritate floreat (εὐδοκιμεῖ), poni solere ἐπὶ cum Dativo: ἐν autem de hominibus, inter quos floreat. Hic igitur alia constructio est. Ἐν omnino causam et instrumentum indicat. Cf. §. 65 ἐν αὐτοῖς. Dem. de Cor. p. 235: διαβάλλει τὴν πόλιν τὰ μέγιστα, ἐν οἷς ψεύδεται. Ἐν de hominibus notione per vid. ad Olynth. II. §. 10. δύνανται, i. e. δυνατόι εἰσι, quo sensu Dem. verbo δύνασθαι saepius utitur, quod Schaeferus monet. Dem. in Timoth. p. 1187, 8: τῷ τε πράττειν καὶ τῷ εἰπεῖν δυνάμενοι, ubi male Reisk. μέγα vult subaudiri. Cf. Isocr. Paneg. p. 50. §. 49. Eurip. Orest. 887: ὅς ἂν δύνῃται πόλεος. Non opus est, ut μέγα intelligamus, quum δύνασθαι per se hanc significationem habeat. Sic posse pro multum valere apud Latinos dicitur. Vid. Brein. ad Corn. Nep. Dion. III, 5: Plato autem tantum apud Dionysium auc-

ἔχουσιν, οὐκ οὐδ' ὑμᾶς οἴονται δεῖν ἔχειν, ἑτέρω δὲ τοῖς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντας αἰτιώμενοι καὶ διαβάλλοντες οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν ἢ ὅπως ἡ μὲν πόλις αὐτῇ παρ' αὐτῆς δίκην λήσεται καὶ περὶ ταύτ' ἔσται, Φιλίππῳ δ' ἔξεσται καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ὅτι βούλεται. αἱ δὲ τοιαῦται πολιτεῖαι σπυρδαῖες μὲν εἰσιν ὑμῖν, αἷται δὲ τῆς ταραχῆς καὶ τῶν ἀμαρτημάτων.

§. 2. οὐκ οὐδ' Vulg. Sed cod. Dresd., Par. 2, 3, Ald. recte habent οὐκ οὐκ, quod Auger. et Bekk. receperunt, probante Schaefero. Vis negativa totius enumerationis duplici negatione οὐκ οὐδ' acuitur. Nam οὐκ οὐκ est non ergo, οὐκ οὐδ' ergo. Vid. adn. Herm. ad Vig. p. 794 sq. Rost. Gr. p. 693. Saepissime hae particulae confunduntur. — ἐν τοῖς πράγμασιν) Ald. Tayl. ἐπὶ τῶν πραγμάτων est in Anecd. Bekk. Vid. ad Phil. II. §. 3; de Cor. p. 509, 10: διασφείρου τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων. Vid. Rost. Gr. p. 547.

toritate potuit valuitque eloquentia. Ruhnk. ad Terent. Heaut. Prol. 13: Sed hic actor tantum potuit a facundia, quantum ille potuit cogitare commodē. Cic. Tusc. Disp. III, 14, 50: multum potest provisio animi et praeparatio ad minuendum dolorem. Ad eandem similitudinem redit ἔχειν notione divitem esse, ut habere apud Latinos, de quo usu vid. ad Cic. Rosc. Am. c. 45, 131. Ibid. c. 50, 147: Scis, hunc nihil habere, nihil audere, nihil posse, nihil unquam contra rem tuam cogitasse. De re vid. Proleg. §. 10. — οὐκ οὐδ' „Barior negationum conjunctio fortem indicat negationem cum particula illativa.“ Brem. Hanc vim quum codicum scriptores non intelligerent, quidam scribebant οὐκ οὐδ', quum οὐκ οὐδ' sit non ergo ne vos quidem. οὐκ οὐδ' ad verbum, οὐδὲ ad ὑμᾶς referendum est. Similis negationum conjunctio est Aristoph. Vesp. 454: οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυλ μ', ὡς χάριστον θεῖον; Soph. Trach. 279: ὕβριν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδὲ δαίμονες. Apud Latinos quoque post nemo, nullus, non, nihil al. sequitur ne — quidem ita, ut negatio augeatur. Vid. ad Cic. Verr. Act. I. c. 15. Liv. I, 26: Lege perduellionis duumviri creati, qui se absolvere non rebantur ea lege ne innoxium quidem, quum condemnassent. — τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντας, magistratus. Vid. ad Phil. II. §. 3: — αἰτιώμενοι καὶ δια-

βάλλοντες. Idem de his verbis notandum est, quod §. 1 de ὑπηγμένα καὶ προειμένα. Ceterum accusatores Diopithis designantur, ut Schof. monet. Vid. de eo. §. 15. Laetabantur Athenienses accusationibus. Cf. §. 14. Vid. ad or. de Pac. §. 3. Olynth. I. §. 25. — οὐδὲν ἄλλο — ἢ ὅπως x. t. l., nihil aliud agunt, quam quomodo civitas se ipsa poena afficiat, sc. mulcatis iis, qui eam administrant eique bene consulunt. Inesse videtur aliqua ironia in his verbis, ut nos dicimus: Sie thum nichts geringeres. Cf. Olynth. II. §. 1: οὐδὲν οὐν ἄλλο μοι δοκοῦσιν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες ἢ τὴν ὑπόθεσιν — οὐχὶ τὴν οὐσαν παρίσταντες ὑμῖν ἀμαρτάνειν. — ἢ μὲν πόλις. Ammon. de Diff. Vocab. s. v.: Πόλις μὲν καὶ ὁ τόπος καὶ οἱ κατοικοῦντες, ἡγουν τὸ συναμφοτέρον. Ἄστυ δὲ μόνον ὁ τόπος. Sic civitas apud Latinos saepe cives significat. Caeterum ἄστυ potissimum de Athenis, ut urbs de Roma dicitur. — περὶ τοῦτ' ἔσται, in hac re versetur, huic rei operam det. Περὶ et ἀμφὶ τι εἶναι vel ἔχειν significant aliqua re occupari, operam navare alicui rei. Pro his Phil. II. §. 3 legitur ἐφ' ὧν ἔστι νῦν, ubi vid. adn. Matth. §. 583 et 589. Latini sic dicunt esse in aliqua re, ut Hor. Sat. I, 9, 2: Nescio quid meditans nugarum, totus in illis. Vid. Heind. ad h. l., qui citat Terent. Ad. IV, 2, 50: Ctesipho autem in amore est totus, et Demosth.

3 Ἀξιῶ δ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐάν τι τῶν ἀλλοθῶν μετὰ παρρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι. σκοπεῖτε γὰρ ὧδέ. Ὑμεῖς τὴν παρρησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὕτω κοινὴν οἴεσθε δεῖν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε, καὶ πολλοὺς ἂν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῶν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ, τι βούλονται λέγοντας ἢ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλευεῖν παντά-

§. 2. Ἀξιῶ δ' ὑμᾶς) Vulg. Sed ὑμᾶς abest a Pav. 5, Ald. Tayl., Harr. „Omisit Bekker.“ quod jure factum puto. Pronomen recte haberet, si sequeretur μηδὲν μοι διὰ τοῦτο ὀργιζέσθαι.“ Schaefer. Aut igitur Anacoluthon statuendum est (vid. ad §. 26), aut ὑμᾶς cum Bekkero omittendum. Probo alterum. Similis ratio est loci de Chers, §. 21, ubi vid. Rüdig. — αὐτοῖς) Vulg. Sed Aug. 1, 2, 3, Bav., Ald. habent αὐτῆς, ut jam Wolfius conjecit, Reisk. correxit, probante Angero. Haec sine dubio vera lectio est, quum verbum μεταδεδώκατε Objectum certum habere oporteat, et notio lectionis αὐτοῖς jam in antecedente καὶ sita sit. — πολίτας) Ante hoc vocabulum Schaefer. requirit Articulum τοὺς. At nec singuli cives nec certae urbes denotantur, sed omnino cives nonnullarum urbium; ergo indefinitum est. —

de fals. leg. p. 380: οὕτως ἐκφρων ἦν καὶ ὁλος πρὸς τῷ λόγῳ. Terent. Hec. Prol. 38: In experiundo ut essem (ut experirer). — αὐτὸς δὲ τοιαῦται πολιτεῖται, haec vero talis rerum civilium ratio. Pluralis indicat hanc rationem per longum jam tempus durantem, renovatam semper. Brem. Vid. ad Phil. II. §. 24. Ad factiones, quas Dem. modo commemoraverat, refert Rüdigerus. Utrumque conjungi posse videtur. His verbis orator concludit exordium. Priusquam autem ad tractationem venit, liberae orationi veniam petit. —

§. 3. ἐάν — λέγω. Vid. de hac constructione ad or. de Pac. §. 3. Phil. I. §. 29. — παρρησίας, i. q. sequens ἐξουσίας. Vid. ad or. de Pac. §. 2. — μηδεμίαν μοι — ὀργὴν γενέσθαι. Saepo hanc Atheniensium iram deprecatur orator. Phil. I. §. 51; II. §. 34. Olynth. II. §. 3. — ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων, in ceteris quidem rebus. Schaefer. — καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις. Atheniensis pro humanitate sua et liberalitate non solum peregrinis, sed etiam servis potestatem dederunt, quodcumque volebant, de rebus publicis et privatis lo-

quendi, quamquam jam Xenoph. de Rep. Athen. I, 10 de servorum licentia queritur. Nec facile in libera civitate hoc prohiberi potest. Bene de Paucis in libro, qui inscribitur: Philosoph. Untersuch. über die Griech. I, 144 docet: „Die Athenier hatten zu viel Ueberlegung und Gefühl, als dass sie Menschen hart hätten behandeln sollen, durch deren Industrie sie sich bereicherten, und deren Anzahl die Anzahl der Bürger so weit übertraf, dass man nicht in Sicherheit hätte schlafen können, wenn man den Slaven diese grosse Gelindigkeit versagt hätte, die sie in tausenderlei Rücksichten verdienten.“ — αὐτῆς, sc. τῆς παρρησίας, i. q. μεταδεδώκατε. Hoc verbum cum Dativo personae et Genitivo rei construitur; rarior est Accusativus rei. Matth. §. 360. Not. — καὶ πολλοὺς ἂν — ἴδοι. Vid. ad Phil. I. §. 42. Καὶ h. l., ut paulo ante καὶ ξένους, etiam, adeo, habet vim intensivam, de qua vid. ad §. 19. 24. Phil. II. §. 25 et 31. Vig. p. 524. — δούλους — οἰκέτας. „Si h. l. δούλοι et οἰκέται distinguuntur, illa vox sensu latiore dicitur; οἰκέται vero sunt vernae, qui emuntur. Vid.

πασιν ἐξεληλάκατε. εἰδ' ὑμῖν συμβέβηκεν ἐκ τούτου 4
ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς
ἡδονὴν ἀκούουσιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομέ-
νοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. Εἰ μὲν οὖν καὶ
νῦν οὕτω διακείσθε, οὐκ ἔχω τί λέγω· εἰ δ' ἂν συμφέρει
χωρὶς κολακείας ἐθέλησετε ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν. καὶ

§. 1. συμφέρει τοῖς πράγμασι) Vulg. Pro τοῖς πράγμασι Par. 5, Harl.,
Aug. 1 et 2 habent τῇ πόλει. „Jure omisit τοῖς πράγμασι Bekkerus: mani-
festo enim pariter ac τῇ πόλει interpreti debetur. Omnino tales scripturae di-

Wachsm. Antiq. Gr. I. 1. p. 168
sqq.“ Rüdig. Δούλοι καὶ Οὐκείαι
διαφέρουσι. Δούλοι μὲν γὰρ εἰσι
καὶ οἱ τῶν ἡδονῶν, καὶ πάντες οἱ
ὑποταγμένοι ὑπὸ βασιλέα. Οὐκέ-
ται δὲ, δεσποτῶν. Ammon. l. 1. s.
v. Cod. Gud. adjicit: θεραπεύοντες
δὲ οἱ ὑποταγμένοι φίλοι, ὅψ' ὧν
θεραπεύονται οἱ προσήκοντες. —
ἐξεληλάκατε, sc. τὴν παῤῥησίαν. —

§. 4. ἐκ τούτου. De ἐκ vid.
ad or. de Pac. §. 2. — τρυφᾶν
καὶ κολακεύεσθαι, ut *delicias
faciat* s. *fastidiatis et assentationi-
bus deleniamini*, i. e. ut arrogantes
fastidiatis, quoniam assentationibus
capti estis; nam posterius verbum
causam indicat prioris, ut *Bremius*
ad or. de Chers. §. 54 monet, ubi
eadem verba leguntur. Similis con-
structio est §. 61 *ἐστὶ καὶ κατεπύ-
πληκτο*, ubi vid. adn. Cf. §. 14. 35.
de Pac. §. 2. *Τρυφᾶν*, quod pro-
prie dicitur de hominibus luxurio-
sis, notat saepe *petulantem et pro-
tervum esse, modum civilem excedere*;
hic est *delicias facere, fastidire*,
*vornehm, ekel thun, hoch hinaus wol-
len*. Cic. Mil. c. 16: *cives — in recte
factis saepe fastidiunt*. Xenoph.
Mem. III, 11, 10 *τρυφᾶν, fastidio-
sum esse* i. e. *negligere*, opponitur
τῷ ἐπιμελουμένῳ. Vid. Buttm. Ind.
ad Plat. Dial. Omnino *τρυφᾶν* com-
plectitur omnia vitia, quae insunt
in hominibus luxuriae deditis, quod
monet Fisch. ad Plat. Euthyph. c.
13. Oratores in concione non uti-
lia, sed jucunda populo dicebant
magnasque spes ei injiciebant, res
bene se habituras esse, non ad for-
titer agendum adhortabantur. Vid.
ad Phil. I. §. 43. Olynth. II. §. 22. —

ἐν δὲ τοῖς πράγμασι — γιγνο-
μένοις, in rebus publicis et eventibus.
„τὰ πράγματα sunt die Staats-
angelegenheiten, τὰ γιγνόμενα die
Zeitereignisse.“ Schaefer. ad or. de
Chers. p. 98. — εἰ μὲν οὖν —
διακείσθε, si *his animis estis, si
in hac sententia permanetis*. Δια-
κείσθαι idem fere est, quod *ἔχειν*,
διατείνειν cum Adverbio, de quo
vid. ad §. 1. Cf. §. 6. Dicitur aut
διακείσθαι τινι aut πρὸς τινα. Xe-
noph. Mem. III, 5, 5: *δοκεῖ δὲ μοι
ἀνδρὶ ἀγαθῷ ἀρχοντι νῦν εὐ-
προσσιότερως διακείσθαι ἢ πόλεις*.
Ibid. IV, 2, 27: *πρὸς τε τοὺς ἄλ-
λους ἀνθρώπους καὶ τὰλλα ἀνθρώ-
πινα πράγματα ὁμοίως διακείνται*.
Talibus in locutionibus vis Adver-
bii ad patientem refertur. Vid.
Schaefer. et Wolf. ad Dem. Lept.
p. 465, 17. Vid. ad §. 61. Cf. §. 28.
De *ἔχειν* cum Adverbiis vid. ad §.
14. — *ἔχω τί λέγω*. Vid. ad or.
de Pac. §. 3. — *ἔτοιμος*, sc. *εἰμὶ*.
Vid. ad or. de Pac. §. 8. Cf. §. 69.
— καὶ γὰρ εἰ, non etenim si, sed
etsi enim. Schaefer. Καὶ γὰρ ubique
est nam etiam, denn auch, et καὶ
refertur ad illud vocabulum, cui
γὰρ proximum est, h. l. ad εἰ. Vid.
Hartung. de Part. I. p. 138. Cf. §.
14. Vid. ad §. 10. s. v. οὐδὲ γὰρ.
„Καὶ εἰ est etiam si, et καὶ refertur
ad ipsam conditionem eamque in-
dicat non certam esse: etiam tum,
si. Quare καὶ εἰ usurpatur de re,
quam sumi tantum a nobis ut veram
indicamus, non de re, quam esse
veram indicamus, ad quod experi-
mentum adhibetur εἰ καὶ.“ Herm.
ad Vig. p. 832. Eurip. Med. 460:
καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς, οὐκ ἂν

γὰρ εἰ πᾶν φάυλως τὰ πράγματα ἔχει καὶ πολλὰ προ-
εῖται, ὅμως ἔστιν, ἂν ὑμεῖς τὰ θέοντα ποιεῖν βούλησθ',

5 ἔτι πάντα ταῦτα ἐπαγορεύσασθαι. Καὶ παράδοξον
μὲν ἴσως ἐστὶν ὃ μέλλω λέγειν, ἀληθές δέ: τὸ χεῖριστον ἐν
τοῖς παρεληλυθόσι, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρ-
χει. Τί οὖν ἐστι τοῦτο; ὅτι οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδὲν

versitates suspicionem movent interpolationis glossematicae." Schaefer. — βού-
λησθ' ἔτε) Sic conjungit Bekkerus. Male; ἔτε sequentibus verbis jungen-
dum est. —

δυναμίην σοι κακῶς φρονεῖν ποτε. Sequitur ὅμως etiam apud Isocr. Paneg. p. 46. §. 28: καὶ γὰρ εἰ μὴ θῶδες ὁ λόγος γέγονεν, ὅμως καὶ τῷ καὶ νῦν ῥηθῆναι προσήκει. Eodem modo si apud Latinos usurpatur. Sall. Jug. c. 85, 48: Et profectus, diis junctibus, omnia matura sunt, victoria, praeda, laus: quae si dubia aut procul essent, tamen omnes bonos rei publicae subvenire decebat. Ceterum καὶ εἰ gradationem continet, quae ad solam Conjunctionem εἰ pertinet, auch wenn; in εἰ καὶ autem καὶ non habet gradationem et ad totam enuntiationem concessivam aut etiam interdum ad proximum vocabulum pertinet, wenn auch. Vid. Hartung. de Part. I. p. 159 sqq. Cf. §. 1. Vid. ad or. de Pac. §. 15. — ἔστιν, i. e. ἔξε-
στιν. Vid. ad Phil. II. §. 19. Sic §. 58 ἦν πρῆσθαι. Similiter Latini est cum Infinitivo construunt. Liv. XXIV, 41: Eorum, quae objecta sunt mihi, partim ea sunt, — — partim quae verbo objectu verbo negare sit. — ἐπαγορεύσασθαι. De hoc Aoristo significatione Futuri vid. §. 76. Ammon. l. l. s. v. διορθοῦν καὶ ἐπαγορεύοῦν διαφέρει. Διορθοῦν μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ διορθῶν καὶ ἐπὶ ὀφελίσκων καὶ ἐπὶ λόγων. Ἐπαγορεύοῦν δὲ ἐπὶ μόνων λόγων. Ael. Herodian. s. v. Κατορεύσασθαι ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιοῦτων. Ἐπαγορεύσασθαι δὲ ἐπὶ λόγων (Th. Mag. ἐστὶ λόγῳ) τὸ δὲ διορεύσασθαι ἐπὶ τῶν διαστροφῶν, ἂν αὐτὸ ἀπενθύνη (melius αὐτὰ ἀπενθύνης). Cf. §. 6. —

§. 5. τὸ χεῖριστον ἐν τοῖς παρελ. Eodem Enthymemate iis-

dem fere verbis orator utitur Phil. I. §. 2, ubi vid. adn. Nec immerito repetit haec verba, quae quum sine dubio tum magnam vim in animos audientium habuerint, non mutat, ut nunc eandem atque majorem vim habeant. Melius autem est, re aliqua semel gravibus verbis expressa, si dubitas, te eam repetitam gravioribus exprimere posse, eadem verba repetere, quam alia minus gravia ac valida usurpare. „Quales locos, bene monet Schaeferus, inter se diligenter comparabis, ut discas, quomodo Dem. sua repetat. Multum diversa ratione simiae oratores Demosthenem suffurati centones suos consuunt.“ Ceterum observa Asyndeton. — τί οὖν ἐστὶ τοῦτο. Vid. ad Phil. II. §. 7. — οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδὲν. Phil. I. §. 2 legitur simplex οὐδὲν. Gravior autem et elegantior negatio est οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδὲν. Coniungi solent μικρὸν et μέγα tam affirmando, quam negando, et proverbialiter usurpantur. Plat. Apol. Socr. c. 3: ὦν ἐγὼ οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν περὶ λαῶν. Ibid. φρά-
ξετε οὖν ἀλλήλοις, εἰ πώποτε ἢ μι-
κρὸν ἢ μέγα ἤκουσέ τις ὑμῶν ἐμοῦ
περὶ τῶν τοιοῦτων διαλεγομένου.
Vid. Reiz. apud Herm. ad Vig. p. 724. Cf. §. 64 οὐχ οὕτως οὔτε — οὔτε. — ἐπεὶ τοί γε, quoniam profecto quidem. Ἐπεὶ ratiocinatur, τοί confirmat, γε urget. Zeun. ad Vig. p. 405. Vid. ad Phil. I. §. 2. — ἐλλης — γενέσθαι. Vid. ad §. 21. 76. Post verba, quae notio-
nem futuri temporis continent, aut Futuri aut Aoristi, addito ἂν, In-

των δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, ἐπεὶ τοί γε, εἰ πάνθ' ἃ προσῆκε πρατίντων οὕτω διέκειτο, οὐδ' ἂν ἑλπίς ἦν αὐτὰ γενέσθαι βελτίω. νῦν δὲ τῆς μὲν ῥαθυμίας τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἀμελείας κεκράτηκε Φίλιππος, τῆς πόλεως δ' οὐ κεκράτηκεν· οὐδ' ἦτησθε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐδὲ κελίγησθε.

§. 5. ἐπεὶ τοί, εἰ) cod. Σ, Bekker. Male; omnes fere codd. habent ἐπεὶ τοί γε, εἰ, quae lectio gravior est et, ut Phil. I. §. 2, ita h. l. praefenda. Vid. adn. — προσῆκει) Vulg. Sed recte Bekk. e cod. Σ dedit προσῆκε, quam lectionem sequens διέκειτο et omnino nexus orationis postulat. Nam quae decent, non semper eadem sunt, sed pendent a rerum ratione. Neque statuenda est regula, Imperfecta ἐχρῆν, προσῆκεν, εἰκός ἦν, pro Praesentibus poni (Matth. §. 505, 2, not.), quae nulla est meritoque a Schaefero ad Dem. Lept. p. 458, 23 rejecta est, ubi eam vocat ridiculum sibilisque explodendum commentum Grammaticorum. Ceterum hae voces solent confundi, quod docet D'Orvill. ad Charit. p. 610. Vid. ad Phil. I. §. 2, ubi eadem lectionis varietas est. — πρατίντων ὑμῶν) Vulg. Sed Bekker. ὑμῶν omisit, haud dubie codd. auctoritate, neque legitur Phil. I. §. 2, neque opus est, quum jam praecedat ad ποιούντων. — καὶ τῆς ἀμελείας) Absunt haec verba a Par. 5, Aug. 1, Harl. et Dresd. Rüdigerus uncis inclusit, Bekker. retinuit. Recte; conciliant enim orationi gravitatem. Praeterea ex ῥαθυμίας existit ἀμελεία. Ejusmodi autem vocabula Dem. solet conjungere, qui Synonyma amat ad rem gravius exprimendam. Vid. ad or. de Pac. §. 2. —

finitivus sequitur; nam ἂν Aoristo vim futuri temporis tribuit. Cf. de Pac. §. 4. 14. Hoc autem loco Aoristus sine ἂν pro Futuro certissimam persuasionem indicat, ac si res jam facta esset. Vid. ad Olynth. III. §. 14. Phil. II. §. 7. 10. — τῆς μὲν ῥαθυμίας τῆς ὑμετέρας — κεκράτηκε. „Egregia loquendi formula. Non hominum vires devicit, sed id ipsum, quod ii viribus non utebantur, effecit, ut superior evaderet is, qui omni virium contentione uteretur. Simulatque illi suis viribus uti volunt, superiores evadent ipsi.“ Brem. Vid. ad Phil. I. §. 2. Verba κεκράτηκε, ἦτησθε, κελίγησθε, in quibus inest gradatio, desumpta sunt ab urbium et munitamentorum expugnatione, quod Rüdiger. monet. Gravis est et elegans repetitio verbi κεκράτηκε. — οὐδ' ἦτησθε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐδὲ κελίγησθε, neque victi estis, sed vel immo potius ne loco quidem moti estis. De ἀλλά, sed, immo potius, in oratione a minore ad majus, vid. ad §. 54 et ad Phil. II. §. 53. Κελίγησθαι, quod verbo ἡτῶσθαι op-

ponitur, quae oppositio particula ἀλλά exprimitur, metaphorice dicitur de exercitu, qui superatus est, quoniam loco motus est. Nam Athenienses nondum aperto Marte cum Philippo pugnabant, neque status rei publicae valde immutatus erat. Bone Beck. vertit. Nicht überwunden seid ihr, nein noch nicht einmal erschüttert. Sic Latini formulas loco movere, de gradu de-jicere, depellere, metaphora e palaestra vel e gladiatorum ludo sumpta, usurpant. Cic. Cat. II, 1: Loco ille motus est, quum est ex urbe depulsus. Vid. Beier. ad Cic. de Off. I, 23, 80. Alio sensu accipiendum est de Chers. p. 99. §. 57: γενερόν πεποιθήκατε, οἱ, οὐδ' ἂν δεκάκις ἀποθάνη, οὐδὲν μᾶλλον κινήσεσθε, de hominibus, qui se movere non valent, qui inertes sedent, ex quo loco nostrum quoque multi falso interpretati sunt, ut Reiskius: dagegen seid ihr noch nicht einmal auf die Beine gekommen. Sic Xen. Cyr. I, 4, 13: ἐνδοθεν γὰρ ἀπαγορεύω σοι μὴ κινείσθαι. Vid. etiam ad §. 24. —

6 Εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὡμολογοῦμεν Φίλιππον τῇ πόλει πολεμεῖν καὶ τὴν εἰρήνην παραβαίνειν, οὐδὲν ἄλλο ἔδει τὸν παριόντα λέγειν καὶ συμβουλευεῖν ἢ ὅπως ἀσφαλέστατα καὶ ῥᾶστα αὐτὸν ἀμυννόμεθα· ἐπειδὴ δὲ οὕτως αἰτιόπως ἔνιοι διάκεινται, ὥστε, πόλεις καταλαμβάνοντος ἐκείνου καὶ πολλὰ τῶν ὑμετέρων ἔχοντος καὶ πάντας ἀνθρώπους ἀδι-

§. 6. ὡμολογοῦμεν) Vulg. Sed Aug. 1, Baf., ind. Lamb., Y, F, v et Dresd. habent ὡμολογοῦμεν, quod jam Wolfius coniecit: si consideremus, consentiremus; idem receperunt Reiskius et Bekk.; flagitat sequens ἔδει; neque omnes oratores consentiebant, ut ex iis, quae §. 2 dicuntur, intelligi potest. — ὅπως ὡς ἀσφαλέστατα) Reisk. de suo sensu ὥς post ὅπως interposuit, quod Auger. et Bekk., consentientibus aliis, recte deleverunt; nam opus non est. —

§. 6. τὴν εἰρήνην παραβαίνειν, ut Olynth. II. §. 13 νόμους παραβαίνειν, et Tacit. Annal. III, 24 transgredi legem, quamquam hoc apud scriptores elegantiores in usu non est. Cf. §. 16. — οὐδὲν ἄλλο ἔδει. In hisce enuntiationibus particula αὖ in apodosi ponitur, ut de Pac. §. 7 dictum est. Hic opus non est, eam addi. Nam primum omnino ad ἐχρὴν, ἔδει, προσῆζεν, καί-ρως ἦν, καλῶς εἶχε, μᾶλλον εἶχε, εὐχὸς ἦν al. omittitur, ut ad Phil. I. §. 27 monuimus, ubi idem Latini-um usus oportuit etc. comparabatur. Deinde multo gravior existit oratio omissa αὖ. „Orator, ut cum Hermanno de Part. αὖ p. 63 sq. lo- quar, non quid opus et quid non opus sit, inter se opponit, sed quid ipse facturus sit.“ Nos quoque, quamquam plerumque Coniunctivo utimur, tamen vulgari sermone dicere possumus: *Kämen wir über- ein, so dürfte der Redner etc.* Cf. §. 68. Matth. Gr. §. 508. Not. 1, ubi laudatur Xenoph. Mem. II, 7, 10: εἰ μὲν τοίνυν ἀσχρόν τι ἐμελλὸν ἐργάσασθαι, θάνατον ἀντ' αὐτοῦ προαιρεῖτον ἦν, mors erat praefere- renda. Cic. pro leg. Manil. c. 17, 50: Quod si Romae Cn. Pompejus privatus esset hoc tempore, tamen ad tantum bellum erat deligen- dus. Vid. ad Cic. pro Sull. c. 15. — ἀμυννόμεθα. Vid. ad §. 20. — αἰτιόπως, i. e. αἰλόγως. Proprie αἰτιόπος notat eum, qui alieno loco et tempore aliquid facit; deinde tropice stultum, stupidum. Idem

apud Latinos ineptus significat, quam vocem Cic. de Orat. II, 4 explicat: qui aut tempus quid postulet, non videt, aut plura loquitur, aut se ostentat, aut eorum, quibuscum est, vel dignitatis vel commodi rationem non habet, aut denique in aliquo genere aut inconcinnus aut nullus est, is ineptus dicitur. — ὥστε, πόλεως — λεγόντων πολλάκις. Construe: ὥστε ἀνέχεσθαι τινὼν λεγόντων πολλάκις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. Verbum ἀνέχεσθαι, perferre aliquid, cum Genitivo constructur, quoniam inest notio Comparativi. Plat. Rep. VII, p. 226. Isocr. de Pac. p. 159. §. 3: Ὅρῳ δ' ὑμᾶς — τοῖς μὲν προσέχοντας τὸν νοῦν, τῶν δ' οὐδὲ τὴν φωνὴν ἀνεχομένους, ubi τὼν pendet ab ἀνεχομένους, ut ἀνέχε-σθαι cum Genitivo personae et Ac- cusativo rei constructum sit. Vid. Matth. Addit. ad §. 536. Voce τινὼν significantur Demosthenis ad- versarii, qui illum belli auctorem esse dictitabant. Τίς saepe certum quendam hominem, quem nomina- re nolumus, significat. Vid. ad or. de Pac. §. 5. „καταλαμβάνοντος, ἔχοντος, ἀδικουontos sunt Genitivi absoluti, quibus significatur con- ditio, qua oratores, qui a Philippi partibus stant, regem excusare et omnem belli futuri causam a civi- bus Atheniensibus repetere velint.“ F. C. F. R. — πάντας ἀνθρώ-πους, omnes homines, ut nos dici- mus: die ganze Welt. Cf. §. 22. Isocr. Paneg. p. 45. §. 25: ὁμολο- γεῖται μὲν τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχαῖο-

κοῦντος, ἀνέχεσθαι τινων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις λεγόντων πολ-
λάκις, ὡς ἡμῶν τινές εἰσιν οἱ ποιοῦντες τὸν πόλεμον, ἀνάγκη
φυλάττεσθαι καὶ διορθοῦσθαι περὶ τούτου· ἔστι γὰρ 7
δέος, μὴ ποθ' ὡς ἀμυνόμεθα γράψας τις καὶ συμβουλευ-
σας εἰς τὴν αἰτίαν ἐμπέσῃ τοῦ πεποίηκέναι τὸν πόλεμον.
Ἐγὼ δὲ τοῦτο πρῶτον ἀπάντων λέγω καὶ διορίζομαι, εἰ ἔφ'

§. 7. ἀμυνόμεθα) Par. 2, marg. Bav., ind. Lamb. Male. Vid. ad or. de Pac.
§. 13. — γράψας καὶ συμβουλευσας τις) Aug. 1, Harl., Dresd., Σ. —
ἐγὼ δὲ) Vulg. Jam Reisk. δὲ praetulit, jam; oratio enim ad antecedentia
διορθοῦσθαι περὶ τούτου adnectitur, oratorque incipit constituere ea, quae

τατον καὶ — — παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις (ubique, in der ganzen Welt)
ὄνομαστικότητα. Ibid. §. 106: εἰρη-
νὴν ἀγοντες πρὸς πάντας ἀνθρώ-
πους, gegen die ganze Welt. —
πολλὰ τῶν ὑμετέρων. Vid. ad
or. de Pac. §. 1. — ὡς ἡμῶν τι-
νές εἰσιν οἱ ποιοῦντες. De In-
dicativo vid. ad Phil. II. §. 9. De
Participio loco Substantivi vid. ad
Phil. II. §. 23. 35. De εἰμὶ cum Par-
ticipiis aut Adjectivis verbalibus
juncto vid. ad Phil. II. §. 29. De re
vid. Proleg. §. 10. — ἀνάγκη φυ-
λάττεσθαι καὶ διορθοῦσθαι
περὶ τούτου, i. e. cautione vehe-
menter est opus et ut hoc recte con-
stituatur. Quod hic διορθοῦσθαι,
paulo post διορίζεσθαι, distinguere,
dicit. Wolf. διορθοῦσθαι, recte con-
stituere, corrigere, berichtigen, vel
cum Accusativo vel cum Praeposi-
tione περὶ construitur. Rüdiger.
putat, hoc verbum h. l. esse syno-
nymum praecedenti φυλάττεσθαι et
vertendum esse praecavere et aver-
tere, secundum Reiskium, qui in
ind. cit. Dem. in Apatur. p. 895,
24: καὶ ἐγὼ μὲν ἐπειδὴ ἔλαβον τοῦ-
τον ἀδικοῦντα, διορθωσάμην ὑπὲρ
ἐμαυτοῦ καὶ τοῦ ξένου, periculum
— imminens praecavi. Sed opus non
est. Re enim recte constituenda
cautio adhibetur periculumque evi-
tatur. Quare enuntiatione inter-
jecta paulo post pergit orator: ἐγὼ
δὲ — διορίζομαι, distinguo, consti-
tuo, quod fere idem est. —

§. 7. ἔστι — δέος, ut Latini
dicunt: periculum est. Ammon. de
Differ. Vocab. s. v. Δέος καὶ φόβος
διαφέρει. Δέος μὲν γὰρ ἔστι πο-

λυχρόνιος κακοῦ ὑπόνοια. Φόβος
δὲ ἡ παραντοκα πτόησις. Διόπερ
Ἡρόδοτος ἐν τῇ τετάρτῃ (IV, 115):
ἡμέας ἔχει φόβος τε καὶ δέος.
Illud est metus, hoc (φόβος) timor.
Vid. Doederl. Syn. lat. II. p. 191
sq. — ὡς ἀμυνόμεθα. Futu-
rum significare id, quod fieri veli-
mus, Phil. I. §. 19 diximus. — εἰς
αἰτίαν ἐμπέσῃ, in crimen vocetur;
nam αἰτία non semper culpa est,
sed interdum crimen culpaе, ut cri-
men apud Latinos sexcenties pro
criminatone ponitur. Aoristus ἐμ-
πέσῃ fluxit ex Aoristis γράψας καὶ
συμβουλευσας. — διορίζομαι.
Vid. ad §. 19 s. v. ὀρίζομαι. — εἰ
ἔφ' ἡμῖν ἔστι, an penes nos sit,
in nostra potestate situm sit. Et
interdum idem est, quod πότερον,
utrum, an. Cf. §. 26. Xenoph. Mem.
I, 1, 8: οὔτε τῷ στρατηγικῷ δῆλον,
εἰ συμφέρει στρατηγεῖν. Hoc Latini
imitantur, praesertim post verba
expectare, conari al., ita ut id, quod
quis expectat, tentat etc., hypothetice
exprimatur, num ille consequi
possit; nos ob. Caes. bell. Gall. I,
8: si perturbare possent, conati.
Ibid. II, 9: Hanc (paludem) si no-
stri transirent hostes, expectabant.
Terent. Heaut. I, 1, 117: Visam, si
domi est. Vig. p. 505. ἐπὶ τινι εἶναι
est penes aliquem esse, in alicujus
manu s. potestate esse. Matth. §.
585. Vig. 616. Cf. §. 8. — τὸ βου-
λεύεσθαι. Ammon. l. c. s. v. Βου-
λεύεσθαι ἔστι ταῦτόν τῷ σκέ-
ψασθαι. Βουλευσάι δὲ τὸ ἐνθυ-
μηθῆναι τι καὶ συνιάξαι κακόν. οἷον
βουλευσιν φρόνον ἢ ἱεροσυλίαν. —
περὶ τοῦ πότερον — δεῖ. Ar-

ἡμῖν ἔστι τὸ βουλευέσθαι περὶ τοῦ πότερον εἰρήνην ἄγειν ἢ
 § πολεμεῖν δεῖ. Εἰ μὲν οὖν ἔξεστιν εἰρήνην ἄγειν τῇ
 πόλει καὶ ἐφ' ἡμῖν ἔστι τοῦτο, ἵν' ἐντεῦθεν ἄρξωμαι, φημί
 ἔγωγε ἄγειν ἡμᾶς δεῖν, καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα γράφειν καὶ
 πράττειν καὶ μὴ φενακίζειν ἀξιῶ· εἰ δ' ἕτερος τὰ ὅπλα ἐν
 ταῖς χερσὶν ἔχων καὶ δύναμιν πολλὴν περὶ αὐτὸν τοῦνομα

jam praemonuerat. Vid. ad Phil. II. §. 34. — βουλευέσασθαι) Par. 2, 3, Aug. 3, Bav., App. Francf., Ald. Tayl. Sed vid. ad Phil. II. §. 5. Cf. infra §. 20 not. crit. — εἰρήνην ἢ πόλεμον ἄγειν) Vulg. Sed Aug. 1, 2, ind. Ald., Σ, Dresd., K et M apud Augerum recte habent εἰρήνην ἄγειν ἢ πολεμεῖν. Cf. §. 15. Ceterum πόλεμον ἄγειν dici potest. Vid. ad or. de Pac. §. 19. —

titulus aut per se solus aut cum Praepositione totī enuntiationi praefigi solet. Cf. §. 2. 61. 63. Matth. §. 279. Vig. p. 25. Ast. ad Plat. Protag. p. 553. A. — εἰρήνην ἄγειν. De hac formula vid. ad Phil. II. §. 36. — δεῖ. Indicativus post εἰ, an, πότερον — ἢ ponitur, si de re certa quaeritur, et inprimis Indicativus Praesens saepe secundum illum usum explicandus est, quo oratio obliqua in rectam transit. Xenoph. Anab. VI, 2, 4: ἐβουλευόντο τὴν λοιπὴν πορεῖαν πότερον κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν χρὴ πορευθῆναι. Vid. Rost. Gr. p. 618. Vid. ad Olynth. II. §. 24.

§. 8. εἰ μὲν οὖν ἔξεστιν — καὶ ἐφ' ἡμῖν ἔστι. Eadem sententia duabus enuntiationibus expressa vid., more oratoris nostri, de quo vid. ad or. de Pac. §. 2. Cf. Phil. II. §. 4: ἐν οἷς ἐκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ αὐτοῦ σπουδάζετε. — καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα. Sententia est: proditores dicere quidem et simulare, pacem esse: sed non ea decernere et agere, quae ad veram pacem pertineant. Wolf. Cf. Phil. II. §. 4 sq. Sequentia verba γράφειν καὶ πράττειν καὶ μὴ φενακίζειν se invicem determinant: secundum terminat primum; tertium praecedentia duo: γράφειν est rogare; πράττειν studere, ut psephisma fiat, perferatur, tum rationum pondere exposito, tum eloquentiae stimulis; μὴ φενακίζειν utrumque ita facere, ut sinceritas loquentis ex omnibus eluceat. Brem.

De φενακίζειν vid. ad or. de Pac. §. 10. — ἕτερος καὶ ἄλλος διαφέρεται. Ἐτερος μὲν ἐπὶ δυοῖν ἰσάσεται. τὸ δὲ ἄλλος ἐπὶ πολλῶν. Amm. l. c. s. v. — τοῦνομα μὲν τὸ τῆς εἰρήνης — τοῖς δ' ἐργοῖς. Philippus pacem simulans bellum gerere solebat. Vid. ad Ol. II. §. 28. Cf. infra §. 17. Observa verba opposita τοῦνομα μὲν et τοῖς δ' ἐργοῖς. Cf. Phil. I. §. 58. — προβάλλει, projicit, ut rem vilem et cuius nonnisi nomen ipsi cordi est, res nihili sit. Brem. Sic projicere apud Latinos. Virg. Aen. VI, 436: Animas projicere, quasi rem vilem, inquit Servius. Vulgata forma προβάλλεται multo frequentior est et sola apud Demosthenem legitur. Ea dicitur proprie de iis, qui aliquid obtundunt ad impetum propulsandum; vid. ad Phil. I. §. 40. Harpocrat. explicat προτείνειν τὰς χεῖρας ὡς εἰς μάχην. Deinde ostentare (vorspiegeln) aliquid, ita ut hac ostentatione tectus aliquis sit. Dem. de Cor. p. 293, 20: τὸ προβαλέσθαι τὴν πόλιν τὴν συμμαχίαν ταύτην, hoc sensu: se munivisse hac societate, eaque Philippo obtinenda impetum ejus elusisse et fregisse. Vid. Reisk. in ind. s. h. v. Non plane dissimile est Phil. II. §. 8 ἐνδείκνυσθαι, ubi vid. adn. Sed haec mediae formae notio non in activa forma προβάλλειν, sed in voce ὄνομα, quae opponitur τοῖς ἐργοῖς (cf. §. 13), contineri videtur, ut ex totius loci sensu patet. Significatione enim speciei et simulationis in altera par-

μὲν τὸ τῆς εἰρήνης ὑμῖν προβάλλει, τοῖς δ' ἔργοις αὐτὸς τοῖς τοῦ πολέμου χρήται, τί λοιπὸν ἄλλο πλὴν ἀμύνεσθαι; φάσκειν δὲ εἰρήνην ἄγειν, εἰ βούλεσθε, ὥσπερ ἐκεῖνος, οὐ διαφέρομαι. εἰ δέ τις ταύτην εἰρήνην ὑπολαμβάνει, ἐξ 9 ἧς ἐκεῖνος πάντα τὰλλα λαβὼν ἐφ' ἡμᾶς ἤξει, πρῶτον μὲν μαίνεται, ἔπειτα ἐκεῖνον παρ' ὑμῶν, οὐχ ὑμῖν παρ' ἐκείνου

- §. 8. προβάλλεται) Sic omnes codd., excepto Σ, secundum quem Bekker. dedit προβάλλει, probantibus Bremio, Engelhardto et Rüdiger. Vid. adn. — ἡμῖν) Par. 3, 5, Ald., P. Manut., Auger., probante Schaefero. Sed sequitur βούλεσθε, et Demosthenes non amplius hoc tempore deceptus est a Philippo; jure igitur rem non tanquam ad se pertinentem pronuntiat. —
- §. 9. ἔπειτα δ') Wolf. et Auger. sine codicibus. Male. Vid. adn. — ἡμῶν et ἡμῖν) mavult Schaeferus; sic etiam proxime ἡμῖν et ἡμῶν, quae lectiones in Par. 5 leguntur. Sed priori loco omnes codd. obstant, neque ob antecedens ἐφ' ἡμᾶς sine codicum auctoritate mutandum est; nam saepe personae mutantur:

te, rei autem et veri in altera etiam λόγοι et ἔργα opponuntur. Vid. ad Phil. II. §. 3. Ita duae notiones et contemptus et simulationis ostentationisque in una enuntiatione comprehenduntur. Bene vertit Jacobus: *er hält euch den Namen des Friedens vor. Ὅνομα et ἔργον saepe opponuntur. Vid. Pors. ad Eurip. Phoen. 512. Orest. 448: ὄνομα γὰρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν οἱ φίλοι. — τοῖς τοῦ πολέμου. Vid. ad §. 45. Phil. I §. 12. — φάσκειν, verba dare, diclitare, praetendere. Vid. ad or. de Pac. §. 14. — οὐ διαφέρομαι, nihil curo, haud intercedo, mea nihil refert. Reisk. i. e. non repugno. Dem. in Polycl. p. 1215, 5: οἴομαι δ' αὐτὸν σοι οὐδ' ἐν διοίσεσθαι, nulla in re repugnaturum esse. De Cor. p. 236, 5: ὁμολογῶ καὶ τότε καὶ νῦν καὶ αἰεὶ πολεμεῖν καὶ διαφέρεσθαι τοῦτοις. Similiter ambigere apud Latinos pro disceptare, litigare, controversiam habere, usurpatur. Liv. XXI, 51: Regni certamine ambigebant fratres. Sensus totius loci est: Philippus pacem simulat, gerit bellum; ergo ei resistendum est: quodsi pacis nomen retinere vultis, licet vobis pacem verbis, re autem et factis bellum habere, quemadmodum Philippi consuetudo est. —*

§. 9. εἰ δέ τις ταύτην εἰρήνην ὑπ. Ἀντίπαιον λύει. ἀπαρίθμησις τὸ σχῆμα. Schol. Prono-

men ταύτην subjective positum ex usu Latinorum ad Praedicatum εἰρήνην construitur pro Neutro τοῦτο, ut interdum Graeci quidem, nunquam Latini, scribere solent. Cf. §. 44, ubi Neutrum positum est. Xenoph. Mem. I, 2, 42: πάντες γὰρ οὗτοι νόμοι εἰσίν, οὓς τὸ πλῆθος συνηθόν καὶ δοκιμάσαν ἐγραψε. Matth. §. 440. 8. — ἐξ ἧς, ex qua, s. qua. Vid. ad or. de Pac. §. 2, ne quis ad temporis rationem hanc Praepositionem referri putet. — ἐφ' ἡμᾶς ἤξει. De hac euphemistica oratione vid. ad Phil. II. §. 6. — μαίνεται, insanit, insanus est. Cic. Tusc. Disp. III, 4: qui in morbo sunt, sani non sunt; et omnium insipientium animi in morbo sunt; omnes insipientes igitur insaniunt. Hor. Sat. II, 3, 32: insanus et tu stultique prope omnes. Cf. Cic. Parad. 4. Erat hoc Stoicorum dictum. — Ἐπειτα ἐκεῖνον παρ' ὑμῶν — τὴν εἰρήνην λέγει, deinde loquitur i. e. jactat pacem a parte nostra in ejus utilitatem, non ab ejus parte erga vos, s. vobis, s. in vestram utilitatem. Sensus est: „nos servare pacem cum Philippo jubet, Philippo nostrī oppugnandi dat potestatem.“ Wolf. Hoc explicatur sequentibus verbis. Ἐπειτα sine δέ respondet superiori πρῶτον μὲν. Cf. Phil. I. §. 5. 4. Vid. ad Phil. II. §. 3. Saepe etiam εἰτα post πρῶτον μὲν sequitur. Cf.

τὴν εἰρήνην λέγει. τοῦτο δ' ἐστὶν δ τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων ἀπάντων Φίλιππος ὠνεῖται, αὐτὸς μὲν πολεμεῖν ὑμῖν, ὑφ' ὑμῶν δὲ μὴ πολεμεῖσθαι.

10 Καὶ μὴν εἰ μέχοι τοῦτον περιμενοῦμεν, ἕως ἂν ἡμῖν ὁμολογήσῃ πολεμεῖν, πάντων ἐσμὲν εὐηθέστατοι· οὐδὲ γὰρ ἂν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν αὐτὴν βαδίξῃ καὶ τὸν Πειραιᾶ, τοῦτ'

Vid. ad Phil. II. §. 8. — εἰρήνην ἄγειν) Vulg. Sed ἄγειν non est in Aug. 2, Σ, ed. Felic., et recte Reisk. eiecit. Nam librario deberi videtur, qui, quum dictio creberrima εἰρήνην ἄγειν ei obversaretur, non intelligebat gravitatem receptae lectionis, quae ad similitudinem verborum εἰ δέ τις ταύτην εἰρήνην ὑπολαμβάνει adhibita est. Vid. adn. Omiserunt etiam Auger. et Heckerus. — πάντων) Bekk. e cod. Σ. Sed vid. ad or. de Pac. §. 1 not. erit. — αὐτόν) Vulg., quam lectionem non malam judicat Schaeferus. Sed plerique et optimi codd. habent αὐτός, quae vera lectio est; nam Subjecta enuntiationum eadem sunt. Matth. Gr. §. 535. Vid. ad Phil. II. §. 48. —

Xenoph. Mem. I, 2, 1; I, 4, 11; III, 6, 9. Cf. §. 24 ubi τοῦτο μὲν sequitur καὶ ἄλλιν §. 58. — τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων. Genitivus est pretii. Vid. ad Phil. II. §. 10. — αὐτός, ipse, reciproce positum est, quod praesertim in antithesi fieri solet. Vid. ad or. de Pac. §. 20. Ad hoc Pronomen βούλεται aut tale quid ex voce ὠνεῖται supplendum esse, monet Rüdiger. Hoc saepe fit apud Latinos, ut ex antecedente aut verbo aut enuntiatione repetendum sit verbum. Cic. Off. III, 27: Atilius Regulus in senatum venit: mandata exposuit: sententiam ne diceret, recusavit: quamdiu iurejurando hostium teneretur, non esse se senatorem, sc. dixit. Vid. Ramsb. Gr. lat. §. 205. 3. b. Ceterum observa gravem collocationem verborum sibi oppositorum ὑμῖν, ὑφ' ὑμῶν. Vid. ad Olynth. II. §. 12: εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν, ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται. —

§. 10. καὶ μὴν, et vero, et sane. Herm. ad Vig. p. 859. — εἰ — περιμενοῦμεν — ἐσμὲν εὐηθέστατοι. De hac constructione vid. ad Phil. II. §. 4. De εὐηθέστατοι vid. ad or. de Pac. §. 26. Cf. §. 47. — ἕως ἂν — ὁμολογήσῃ. Post Particulas temporales ἕως, ἔστ' ἂν, πρίν, μέχοι οὐ, si de re certa sermo est, Indicativus ponitur aut Infinitivus; in rebus autem incertis aut Coniunctivus aut Optativus po-

nitur, ille, plerumque cum particula ἂν, si res praesens aut futura est, hic sine ἂν, si praeterita est, aut saepius repetitur. Matth. §. 522. Vid. ad Phil. I. §. 15. de Pac. §. 15 not. crit. Cf. §. 53. 69. — οὐδὲ γὰρ, neque enim etiam. Ut καὶ γὰρ, denn auch, in initio orationis affirmative ponitur (vid. ad §. 4), ita οὐδὲ γὰρ, denn auch nicht, in oratione negativa ponitur, ubi sententia omissa est, e. g. οὐχ ὁμολογήσει. Xenoph. Mem. I, 4, 9: μὰ Δί'. οὐ γὰρ ὁρῶ τοὺς κυρίους, ὥσπερ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων τοὺς δημιουργούς. „Οὐδὲ γὰρ τὴν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχὴν ὁρᾷς, ἣ τοῦ σώματος κυρία ἐστίν, ubi ante οὐδὲ γὰρ suppleri potest οὐ καλῶς λέγεις. Cf. ibid. II, 6, 15; III, 5, 11; IV, 2, 6. Vid. Hartung. de Part. I. p. 210 sq. Cic. de Senect. c. 22, 79: Nolite arbitrari, — me, quum a vobis discessero, nusquam aut nullum fore. Nec enim, dum eram vobiscum, animum meum videbatis, denn ihr habt ja auch nicht etc. Vid. etiam Ramsb. Gr. §. 179. B. Not. 2, ubi docetur, nec s. neque media in oratione poni ita, ut ex contextu aliud membrum negativum supplendum sit. Cic. Tusc. Disp. I, 26: Quid est inventio? profecto id, quo nec (auch nicht, s. nicht einmal) in deo quidquam majus intelligi potest, sc. nec in ullo alio, nec. — ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν αὐτὴν βαδίξῃ. Da

ἔρεϊ, εἴπερ οἷς πρὸς τοὺς ἄλλους πεποίηκε δεῖ τεκμαίρεσθαι. Τοῦτο μὲν γὰρ Ὀλυνθίοις τετταράκοντ' ἀπέχων τῆς 11 πόλεως στάδια εἶπεν, ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον; ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ, πάντα τὸν ἄλλον χρόνον, εἰ τις αὐτὸν αἰτιάσαιτό τι τοιοῦτον, ἀγανακτῶν· καὶ πρόσβεις πέμπων τοὺς ἀπολογησομένους· τοῦτο δ' εἰς

§. 11. αὐτόν) Vulg. Sed Reisk. et Bekker. dederunt αὐτόν. Recte; opponitur enim antecedenti ἐκείνους et Subjectum primum est Philippus. Vid. ad Phil.

hostili invasione βαδίζειν legitur etiam Olynth. III. §. 12. 25.: ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν ἐπιχωλύσει δεῦρο βαδίζειν; Cf. §. 49. de fals. leg. p. 390, pen.: ὅτε δεῦρ' ἦδη τὸ στρατεύμ' ἄγων ἐβάδιζεν ὁ Φίλιππος. Haec significatio verbi sita est etiam in Praepositione ἐνί, de qua vid. ad Phil. II. §. 18. 33. Haec commemoratione terrorem Atheniensibus injicere studet. — εἴπερ, si quidem, wenn anders, wenn wirklich. Exprimatur in hac formula, ut in ἔσπερ, ὅπου περ, ὅθεν περ, ὥσπερ, ἐπειδήπερ al., particula περ, aliquam rem ut in uno, ita in altero veram esse et aequaliter in utraque re contineri. Hart. de Particul. I. p. 340 sqq. Plat. Protag. 319. A. ἡ καλόν, ἢν δ' ἐγώ, τέχνημι ἄρα κέκτησθαι, εἴπερ κέκτησθαι. Cic. Fin. II, 34: Nos vero, si quidem in voluptate sunt omnia, longe multumque superamur a bestiis. Cf. Cic. Cat. II, 4. — οἷς, τοῖς, ᾧ vel ἐκ τούτων, ᾧ. Vid. ad Phil. I. §. 5. Cf. Phil. II. §. 16. — τεκμαίρεσθαι, ut εἰκάζειν, στοχάζεσθαι construuntur cum Dativo rei, quae causam indicat, ex qua aliquid conjicitur et concluditur. Reisk. in ind. laudat Dem. Phorm. p. 921, 21: τοῖς ἐξ ἀρχῆς ῥηθείαι τεκμαίρεσθαι. Matth. Gr. §. 401. Rost. Gr. p. 514. —

§. 11. τοῦτο μὲν — τοῦτο δέ. Vid. ad §. 24. — τετταράκοντα ἀπέχων τῆς πόλεως στάδια. Genitivus spatii est; alias etiam ἀπό cum Genitivo ponitur. Matth. §. 351. Not. Quadraginta stadia conficiebant duas fere horas Germanicas. Nam stadium constabat ex 425 passibus, et 45 stadia efficiebant

milliarium geographicum s. duas horas Germanicas. — ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ — ἢ. Subaudiri olim jusserat Bremius aliquod verbum, v. c. γενέσθαι. Sed Schaeferus docet, formulam esse de earum numero, quae reliquae orationi ita interseruntur, ut nexu cum ceteris syntactico soluto notionem per se conficiant: Eins von beiden, entzeder — oder. Vid. ad Phil. II. §. 51. Philippus bella non indicabat, quam agendi rationem sequentibus §§. orator latius explicat. Vid. ad Phil. II. §. 21. Hoc factum est Olymp. CVII, 4. a. Chr. 349—348; postero anno 348—347 Olynthus deleta est. Vid. Proleg. P. I. §. 15. — πάντα τὸν ἄλλον χρόνον, i. e. antequam Olynthum bello petierat. — εἰ τις — αἰτιάσαιτο — ἀγανακτῶν. De ei cum Optativo in protasi, sequente Indicativo in apodosi vid. ad or. de Pac. §. 14. Cf. infra §. 61. Phil. I. §. 18. — ἀπολογησομένους. Ammon. de Diff. Vocab. s. v. Ἀπολογεῖσθαι καὶ Ἀπολογίζεσθαι διαφέρει. Ἀπολογεῖσθαι μὲν γὰρ ἐστὶ, τὸ ἐπὶ τῷ λόγῳ τὴν κατηγορίαν ἀνασκευάζειν. Ἀπολογίζεσθαι δέ, τὸ ἀποδοῦναι τὸν λόγον τῶν σαπανημάτων. καὶ γὰρ τὸ ἀπλοῦν λογίζεσθαι. καὶ λογισταί, ἀριθμηταί. De his vid. Boeckh. Staatsh. I. p. 204 sqq. — εἰς Φωκέας ὡς πρὸς συμμαχούς. Thermopylis expugnatis (vid. ad Phil. II. §. 7) Philippus et Athenienses et Phocenses decepit, illos quidem per Aeschinem, qui in concione dixerat, se omnia, quae vellent, ab illo consecuturos esse, si quiescerent, regemque non Phocensibus et Atheniensibus, sed Thebanis

Φωκέας ὡς πρὸς συμμάχους ἐπορεύετο, καὶ πρέσβεις Φωκῶν ἦσαν, οἱ παρηκολούθουν αὐτῷ πορευομένῳ, καὶ παρ' ἡμῖν ἤριζον πολλοὶ Θηβαίοις οὗ λυσitteλήσειν τὴν 12 ἐκείνου πάροδον. Καὶ μὴν καὶ Φεράς πρῶτην ὡς φίλος καὶ σύμμαχος εἰς Θετταλίαν ἐλθὼν ἔχει καταλαβών. καὶ

II. §. 9. Cf. infra §. 57. — συμμάχους καὶ φίλους ἐπ.) Vulg. Alii codd. καὶ φίλους post ἐπορεύετο habent; Append. Francf. dat: ἐπορεύετο καὶ πρέσβεις Φωκῶν συμμάχους καὶ φίλους. Alii codd., ut Aug. 3, Harr., Par. 2, 3, Bav. plane haec verba omittunt, ex qua varietate et transpositione concludas, ea interpolata et ex seq. §. 12, ubi φίλος καὶ σύμμαχος conjuncta leguntur, huc esse relata. Jure omisit Bekkerus. —

hostem venisse (vid. Proleg. §. 5; Phil. II. §. 35; de Pac. §. 10); hos autem ope mercenariorum suorum, foedere callide facto, quo Phalaecus dux Nicaea, quam urbem qui non tenebat, Thermopylas ipsas vi tenere non poterat (Phil. II. §. 22), cum octo millibus militum cederet et in Peloponnesum libere abiret. Vid. Proleg. 2. 3. Diod. Sic. XVI, 59. Quam ob causam omni spe rejecti Phocenses Philippa se tradiderunt, qui per speciosam dei Delphici religionisque violatae tutelam, adjuvantibus Thebanis Locrensisibusque, omnes fere Phocensium urbes funditus perdidit. Vid. §. 26. Ceterum notandus est usus Praepositionum; nam εἰς ad Φωκέας ut nomen regionis, et πρὸς ad συμμάχους ut nomen populi construitur. Vid. ad Olynth. II. §. 1. Phil. II. §. 35. — ἤριζον — Θηβαίοις οὗ λυσitteλήσειν, contendebant, Thebanis non utilem i. e. perniciosum fore ejus ingressum. Οὗ λυσitteλήσειν est Litotes non infrequens. Negatio significationem oppositam verbo fortiter tribuit: non profuturum esse i. e. maxime nociturum esse. Vid. ad Olynth. I. §. 1 οὐχ ἡκίστα. Cf. infra §. 71. Cic. pro leg. Man. §. 71: simulates — vobis non inutiles suscepi. Vid. ad Cic. Dejot. c. 6, 16. Ἐρίζειν est contendere cum aliqua vehementia de rebus, quibus homines inter se dissentiunt. Hoc sensu alias ἀμφισβητεῖν ponitur; nam ἀμφισβητεῖν, proprie discedere, est disceptare, controversari, dissentire, disputare, ita ut verum inveniatur; ἐρίζειν vero con-

tendere vel concertare, litigare, si quis magis suo commodo studet, quam veritati. Ast. ad Plat. Protag. p. 357. A: ἀμφισβητοῦσι μὲν γὰρ καὶ δὲ εὐνοίαν οἱ φίλοι τοῖς φίλοις, ἐρίζουσι δὲ οἱ διαμοροῖτε καὶ ἐχθροὶ ἀλλήλοις. Ammon. 3. v. ζηλώσαι haec: Ζηλώσαι τοῦ Ἐρίσαι διαφέρει. Ζηλοῦν μὲν γὰρ ἔστι τὸ σὺν ἐπιθυμίᾳ μίμεισθαι. Ἐρίζειν δὲ τὸ μετὰ μάχης φιλονεκεῖν. — τὴν πάροδον, sc. εἰσω τῶν Πυλῶν, ingressum intra Pylas. Wolf. Durchzug. Hesych. interpretatur διέρωσιν. Sic de Coron. p. 238 legitur παρόρυσσας εἰσω Πυλῶν. Isocr. Paneg. §. 92: ἐπειδὴ δὲ ἤκουσαν τῆς παρόδου τοὺς πολεμίους κρατοῦντας, ubi Sponnius notat: Pylae in genere dicuntur loca, per quae regio aditur, fauces plerumque. Ceterum facile istas fabulas credebant Athenienses propter odium in Thebanos, de quo vid. ad Olynth. III. §. 26. Similes mercenariorum Philippi sermones vid. Phil. II. §. 30 sqq. —

§. 12. καὶ μὴν καὶ, quin etiam. Vid. ad §. 30. — Φέρας — ἔχει καταλαβών. De re vid. Phil. II. §. 22. Proleg. §. 6. ἔχει καταλαβών plus significat quam simplex κατέλαβε, quum per Participium spectetur tempus subactionis, per ἔχει possessio permanens rei occupatae. Herimann. ad Vig. p. 753. Similiter apud Latinos habere cum Participio Perf. possessionem permanentem exprimit. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 45, 116: Nisi vero majoribus habes beneficiis obligatos, quam ille quosdam habuit ex suis etc. — Ὁρεῖ-

τὰ τελευταῖα τοῖς τάλαιπύροις Ὁρείταις τοντοισὶ ἐπισκε-
ψομένους ἔφη τοὺς στρατιώτας πεπομφέναι κατ' εὐνοίαν·
πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτοὺς, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν
αὐτοῖς, συμμαχῶν δ' εἶναι καὶ φίλων ἀλλήθινων ἐν τοῖς τοι-
ούτοις καιροῖς παρεῖναι. Εἴτ' οἶεσθε αὐτόν, οἱ ἐποίη- 13
σαν μὲν οὐδὲν ἂν κακόν, μὴ παθεῖν δ' ἐφνύλαξαντ' ἂν ἴσως,

§. 13. εἴτ' οἶεσθε, οἱ μὲν οὐδὲν ἂν αὐτόν ἐδυνήθησαν ποιῆσαι
κακόν) Vulg. Sed Bekk. ex cod. Σ scripsit, ut recepimus; etiam in margine
Bavarici sic legitur. Lectio vulgata eaque votustissima, quum ter a Dionysio
citetur, debere videtur librario, non videnti, Indicativum Aoristi addito ἂν eam-
dem habere significationem, quam ἐδυνήθησαν ποιῆσαι. Vid. adu. —

ταῖς τοντοισί. De rebus Philippi
contra Oritas gestis vid. §. 29 sqq.
Oreus erat urbs potens Euboeae
(nam quartam insulae partem tene-
bat. Dem. adv. Aristocr. p. 691),
quae per proditores in Philippi po-
testatem venit. Pronomen τούτοις
habet vim contemptus cuiusdam et
rei notae. Vid. ad or. de Pac. §. 14.
Phil. I. §. 3. 17: ταῦτα οἶμαι δεῖν
ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξελίξεις ταύτας
— αὐτοῦ στρατίας. Cic. Rosc. Am.
c. 27, Ἥδε quos homines? Indidemne
America, an hosce ex urbe sicarios?
— ἐπισκεψομένους. Hoc quo-
que verbum irrisionem Oritarum
acerbam continet; nam solet usur-
pari de iis, qui aegrotos visitant
atque oculis conditionem valetudi-
nis indagant. Oritae autem inter se
de rebus publicis dissentiebant, id
quod Philippus νοσεῖν dictitabat.
Vid. ad Olynth. I. §. 14. Cf. infra
§. 39. 50. „Mihi haec Philippi ora-
tio ad eos habita videtur, qui ipsius
partibus studebant. Hi angustiis
premebantur et facile concedebant,
ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν
αὐτοῖς, ubi posterius proprium ver-
bum prius tropicum illustrat, ut
saepe. Etiam iis, qui minus ipsi
favebant, adulabatur, et profiteba-
tur, se cunctis otium restitutum
per ἐπισκεψομένους, qui nihil nisi
providerent, ne quis publicam
tranquillitatem turbaret.“ Brem.
Summam ironiam inesse in his ver-
bis euphemisticis, apparet. — πυν-
θάνεσθαι γὰρ αὐτοὺς, ὡς νο-
σοῦσι, pro πυνθάνεσθαι γὰρ, ὡς
αὐτοὶ νοσοῦσι, vel αὐτοὺς νοσεῖν.

Subjectum posterioris enuntiatio-
nis tanquam Objectum ad prius ver-
bum relatum est. Vid. ad or. de
Pac. §. 22. Cf. infra §. 61. De ὡς
cum Indicativo vid. ad or. de Pac.
§. 10. Cf. infra §. 14. — ἐν αὐ-
τοῖς, i. q. ἐν ἀλλήλοις. Sic etiam §.
21. 50. Phil. I. §. 10: βούλεσθε —
— περιόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι
Et sic explicat Schol. ad Soph. Ant.
145. — καιροῖς, incommotis, ma-
lo rerum statu. Vox καιροί modo in
bonam, modo in malam partem ac-
cipitur, et notare potest occasionem,
opportunitatem, incommoda, pericu-
la, ut apud Latinos tempus. Vid. ad
Olynth. II. §. 7: ἐφορμεῖν τοῖς ἐαν-
τοῦ καιροῖς. Ammon. s. v.: Καίρος
καὶ Χρόνος διαφέρει. Καίρος μὲν
γὰρ ἐστὶ μέρος χρόνου, οἷον μεμε-
τημένων ἡμερῶν σύστημα· Χρό-
νος δὲ πολλῶν καιρῶν περιοχὴ καὶ
σύλληψις. Ἄλλως. Ὁ μὲν Καίρος
ῥηλοὶ ποιότητα χρόνου, οἷον, ὅτε
πόλεμος ἦν· Χρόνος δὲ, ποσότη-
τα, οἷον, μετὰ δέκα ἔτη. Omnino
χρόνος quantitatem, καιρός qualita-
tem temporis significat. Vid. ad
Olynth. II. §. 16. Buttm. ad Dem.
Mid. ind. s. v. — παρεῖναι, ad-
esse, praesto esse, ad auxiliandum,
ut adesse apud Latinos. Vid. ad Ol.
III. §. 2. —

§. 13. εἴτ' οἶεσθ' αὐτόν, οἱ
ἐποίησαν μὲν οὐδὲν ἂν κακόν
— ἂν ἴσως, et putatis, eum illos,
qui nihil mali ei intulissent, i. e.
inferre potuissent, ne vero ipsi ali-
quid mali paterentur (μὴ παθεῖν pro
ὥστε μὴ κακόν τι παθεῖν), fortasse
cavissent (sc. si bellum iis indixis-

τούτους μὲν ἑξαπατᾶν αἰρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δ' ἐκ προῤῥήσεως πολεμήσειν, καὶ ταῦθ' ἕως 14 ἂν ἐκόντες ἑξαπατᾶσθε; οὐκ ἔστι ταῦτα· καὶ γὰρ ἂν ἀβελτερώτατος εἴη πάντων ἀνθρώπων, εἰ τῶν ἀδικουμένων

set), *decipere maluisse*? De εἴτα vid. ad Phil. II. §. 25. Cf. infra §. 18. Particula ἂν cum Indicativo cuiusvis temporis (praesertim Imperfecti, Aoristi et Plusquamperfecti) saepe nihil aliud significat, quam accidere vel accidisse aliquid, non certo quodam tempore, sed quotiescunque occasio ita ferret. Herm. ad Vig. p. 820. Interdum autem fit, ut enuntiatio conditionalis omittatur, ut h. l., quo indicatur, quum res, quae in conditione contineatur, secuta non sit, alteram quoque rem, quae in apodosis expressa sit utpote effectus, consecutam non esse. Cf. §. 50. 48. Xenoph. Anab. VII, 6, 33: οὐ γὰρ ἂν με ἔπεμπον πάλιν πρὸς ὑμᾶς, sc. εἰ μὴ ἐπιστενόμεν ἦν αὐτῶν. Ibid. IV, 2, 10: καὶ αὐτοὶ μὲν ἂν ἐπορεύθησαν, ἥπερ οἱ ἄλλοι, τὰ δ' ὑποζύγια οὐκ ἦν ἄλλη ἢ ταῦτη ἐκβῆναι, *perfecti essent s. proficisci potuissent*. Soph. Oed. T. 435: ἐπεὶ σχολή γ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμούς ἐστειλάμην. Vid. Rost. Gr. p. 594 sq. Matth. §. 509. a. Germani dicere possunt: *die ihm nichts Böses zufügen konnten* etc. Latini quoque sic Indicativo utuntur. Cic. Fam. VII, 3: *Haec tecum coram malueram: sed quia longius fiebat, volui per literas eadem*. Vid. Ramsh. Gr. §. 166. 2, c. Not. — μὴ παθεῖν. Infinitivus verbis finitis et totis enuntiationibus, quae plenam per se notionem efficiunt, additur, ut finis et causa rei peractae indicetur. Vid. Rost. Gr. p. 649. Matth. §. 533 d. Thuc. III, 6: τῆς μὲν θαλάσσης εἶργον μὴ χρῆσθαι (ὥστε μὴ γρῆσθαι) Μιτυληναίους. Vid. ad Phil. II. §. 17 not. crit. Ceterum per has enuntiationes opposita sunt primum οἱ ἐποίησαν — κακόν, sc. *infirmi, minus validi*, et ὑμῖν sc. *potentibus et opibus instructis*; deinde ἐφυλάξαν· ἂν ἴσως i. e. *providi cautique*, et ἐκόντες ἑξαπατᾶσθε i. e. *improvidi atque*

incauti. — προλέγοντα, *praedicentem*, cum notione minandi, quam etiam *praedico* habet. Cic. Verr. Act. I. c. 12: *Monco, praedico, ante denuntio, qui* — — *ad hanc rem aut potentiam aut impudentiam suam professi sunt, abstineant in hoc iudicio manus animosque ab hoc scelere nefario*. — ἐκ προῤῥήσεως, i. e. *ἐκ προαγορεύσεως φανεράς*, idem fere, quod προλέγοντα. — βιάζεσθαι. Thom. Mag.: *Ἀναγκάζειν ἐπὶ ἐμψύχου μόνον. Βιάζειν δὲ ἐπὶ ἀψύχου. οἷον ἐβιάσατο τὸ ρεύμα τοῦ ποταμοῦ*. — καὶ ταῦτα, *idque, et quidem*, *praesertim*. Sic καὶ ponitur aut gradationem aut accuratorem explicationem rei antecedentis denotans. Hartung. I. l. p. 145. Vig. p. 176 sq. Dem. de Cor. p. 226. Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ἐλατιοῦμαι κατὰ ταυτοῦ τὸν ἀγῶνα Αἰσχίνου. δύο δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μεγάλα. Herod. I, 102: ἔχων δύο ταῦτα ἔθνεα, καὶ ἀμφοτέρω ἰσχυρά, et quidem. Cf. §. 27. Phil. II. §. 13. Cic. Cat. III. c. 9: *Etenim quum esset ita responsum, caedes, incendia interitumque rei publicae comparari, et ea per cives*. Terent. Andr. II, 1, 39: *ego vero, ac lubens*. Pluralis ταῦτα pro Singulari τοῦτο ponitur etiam extra hanc formulam usitatam. Vid. ad Olynth. I. §. 3. Lys. Agorat. §. 21: *ὄρκους τε γὰρ ὁμωμοκέναι τοὺς αὐτοὺς ἐκείνοις, καὶ εἶναι ἑτέρους, οἱ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτοὺς δὲ οὐκ ἂν ποτε ποιῆσαι ταῦτα*. Cf. Isocr. Areop. §. 63. — ἕως ἂν, *dum, so lange als*. „Diverso sensu p. 115, 8 (§. 17), ubi additum ἤδη tollit omnem sensus ambiguitatem (so lange bis). Nostro loco addi potuisset εἰ.“ Schaefer. §. 14. καὶ γὰρ ἂν — εἴη, *nam etiam profecto, sane*. Vid. ad §. 4. Καὶ γὰρ et καὶ γὰρ τοι indicant id, quod factum sit, pro natura rerum fieri debuisse. Cf. de Pac. §. 16.

ὑμῶν μηδὲν ἐγκαλοῦντων αὐτῷ, ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν τινὰς ἀτιωμένων, ἐκείνος ἐκλύσας τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔριν ὑμῶν καὶ φιλονεικίαν, ἐφ' ἑαυτὸν προείποι τρέπεσθαι, καὶ τῶν παρ' ἑαυτοῦ μισθοφορούντων τοὺς λόγους ἀφέλοιτο, οἷς ἀναβάλλουσιν ὑμᾶς, λέγοντες, ὥς ἐκείνός γε οὐ πολεμεῖ τῇ πόλει.

§. 13. ἀτιωμένων καὶ κρίνειν βουλομένων) Vulg. Sed Bekk. ex cod. Σ verba καὶ κρίνειν βουλομένων omisit. Bene deesse possunt. — παρ' ἑαυτῷ) Vulg. „οἱ παρ' αὐτῷ μισθοφόροι sunt aut milites mercenarii in castris ejus moventes, aut parasiti in comitata ejus agentes. οἱ παρ' αὐτοῦ μισθοφοροῦντες autem sunt cives Athenienses, rem ejus in urbe factitantes, mercede conducti.“ Reisk. —

Cf. §. 58. De Optativis εἶη — προείποι vid. ad or. de Pac. §. 15. Phil. I. §. 12. — ἀβελτερώτατος. Hesychn.: ὁ τὸ βέλτιστον μὴ γινώσκων. „Orator de fals. leg. p. 372. §. 98 ad genera τῆς ἀγνοίας refert.“ Rüdiger. — ἀδικουμένων ὑμῶν — ἀτιωμένων, dum vos, qui injuriis afficiimini, nihil eum accusatis, sed civium vestrorum quosdam culpatis. Wolf. Ordo verborum est: εἰ ὑμῶν ἐγκαλοῦντων αὐτῷ μηδὲν τῶν ἀδικουμένων. De Participio ἀδικουμένων loco Substantivi ἀδικημάτων vid. ad Phil. II. §. 35. De re vid. ad §. 2. — τὴν — ἔριν ὑμῶν καὶ φιλονεικίαν, litem et contentionem, s. concertandi studium i. e. litem ob certandi libidinem ortam. Ita posterioris vocabulum causam praecipuam prioris indicat. Cf. §. 4. 51. 55. 59: ὑφ' ὧν ἀπόλωλε καὶ γενόσκειν. Dem. de Cor. p. 252: ἔστιν ὅπου σὺ — παρελθὼν ταῦτα, ἃ νῦν κατηγορεῖς, ἐδίδαξας καὶ διεξῆλθες; i. e. διεξελθὼν ἐδίδαξας. Hor. Od. III, 5, 36: Qui lora restrictis lacertis sensit iners, timuitque mortem, i. e. ob mortis timorem. — προείποι, praediceret. Hoc verbum, ut προσαγορεύειν, saepe habet notionem jubendi, ut praedicere apud Latinos. Corn. Nep. Them. VII, 5: Cum his collegas suos jussit proficisci eisque praedixit, ut ne prius Lacedaemoniorum legatos dimitterent, quam ipse esset remissus. — τῶν παρ' ἑαυτοῦ μισθοφορούντων τοὺς λόγους. Vid. not. crit. Οἱ λόγοι sunt verba speciosa de bono Philippi animo in

Athenienses, quibus eos obcaecabant oratores. Vid. ad Olynth. I. §. 12. Ut apud Latinos verba, verba dare, ita apud Graccos λόγος, λόγους εἶρειν de nugis, offuciis verborum dicitur, quam ob causam saepe nomina explicativa σζήψις, πρόφασις, παραγωγή al. adduntur. Vid. Kr. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 488, 2: εἰ δὲ ταῦτα λόγους καὶ γλαυρίας εἶναι φήσει. Cic. Pis. c. 27: Existimatio, dedecus, infamia, turpitudine, verba sunt atque ineptiae. Vid. Heind. ad Hor. Sat. I, 3, 22. — ἀφείλοιο. Hoc verbum apud scriptores melioris notae construitur aut cum duplici Accusativo rei et personae, aut cum Accusativo rei et Genitivo personae, qui pendet a Praepositione ἀπό, ut h. l. et Dem. in Leoch. p. 1098: οὐδεμίαν οὐσίαν Λεωσίρατον ἀφείλομενοι. Sed apud seniores scriptores secum habet Genitivum rei et Accusativum personae, in modum verbi ἀποστέρειν. Matth. §. 412. Not. — ἀναβάλλουσιν ὑμᾶς, vos remorantur. Αναβάλλειν dicitur de iis, qui alios de industria remorantur, vel malitiose ab agendo prohibent, dein etiam ratione rerum, quarum eventum consilio malo reprimimus. Cf. Phil. I. §. 14; Dem. de Chers. §. 52. p. 102: ἐξ ὧν ἀναβάλλουσι μὲν ὑμᾶς, ἡσυχίαν δὲ ποιῶσιν ἐκείνῳ πρότερον ὅτι βούλεται: Medium autem ἀναβάλλεσθαι de iis, qui ipsi rem aliquam differunt et prorogant, ad indicandam cunctationem ac procrastinationem rerum, quae cunctatio fit ex desidia et languore. Cf.

15 Ἄλλ' ἔστιν, ὃ πρὸς τοῦ Διός, ὅστις εὖ φρονῶν ἐκ τῶν ὀνομάτων μᾶλλον ἢ τῶν πραγμάτων τὸν ἄγοντ' εἰρήνην ἢ πολεμοῦνθ' ἐαυτῷ σκέψαιτ' ἄν; οὐδεὶς δῆπου. Ὁ τοίνυν Φίλιππος ἐξ ἀρχῆς, ἄρτι τῆς εἰρήνης γεγοννίας, οὕτω Διοπίθους στρατηγοῦντος, οὐδὲ τῶν ὄντων ἐν Χερρόνησῳ νῦν

§. 15. οὐδεὶς που) Vulg. Sed δῆπου est in multis iisque optimis codicibus et a Reiskio atque Augero jure praelatum est. Nam est videlicet, nimirum, opinor, et tam joco, quam serio usurpatur. Vig. p. 499. πού est ni fallor, opinor. Cf. Xenoph. Mem. I, 2, 32: εἶπε που ὁ Σωκράτης. Illud nostro loco accommodatius est. Vid. adn. — οὐδὲ τῶν ἐν Χερρόνησῳ νῦν ὄντων

Olynth. II. §. 9: εἰ τις ὑμῶν εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσειν τὰ δέοντα. Ammon. l. c. s. v.: ἀναβάλλεσθαι μὲν ἔστι τὸ προῖσθαι καὶ περιέναι τὸν ἐπιτήθειον καιρὸν τῶν πράξεων. Ὑπερίσθαι δὲ τὸ ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήθειον καιρὸν τῶν πράξεων. Cf. §. 19. — ἐκεῖνος γέ. De γε, quod non sine ironia dictum est, vid. ad or. de Pac. §. 8. 20. —

§. 15. Ἄλλ' — ὃ πρὸς τοῦ Διός, At — pro deorum fidem. Habet haec exclamatio aliquā indignationis, ut apud Cic. pro Mil. c. 32: *Dii boni! quid potest agi severius?* ubi indignatio cum ironia conjuncta est. Ἀλλά, ut apud Latinos at, et objectionem et refutationem objectionis incipit nec raro cum ironia quadam refutat, ut Phil. II. §. 14. Vid. ad Olynth. III. §. 26. — ἢ τῶν πραγμάτων. De Praepositione ἐκ ommissa vid. ad §. 63. — σκέψαιτ' ἄν. De hoc Optativo vid. ad Phil. II. §. 59. de Pac. §. 12. Ammon. l. c. s. v.: Σκέπτεσθαι μὲν ἔστι τὸ προφασίζεσθαι. Σκέπτεσθαι δὲ τὸ βουλευέσθαι. De illo verbo vid. ad Phil. II. §. 15. — οὐδεὶς δῆπου, nemo sane, s. opinor, *hoffentlich, doch wohl Niemand*. Particula δῆπου est cum fiducia affirmantis, nec raro ironiam continet, ut Olynth. I. §. 25 et II. §. 9; cf. infra §. 29, quae ab hoc loco abesse videtur. Vid. ad Phil. II. §. 56 et not. crit. ad h. l. — ὁ τοίνυν Φίλιππος, atque Philippus. Jam argumenta promuntur violentorum Philippi contra pacem factorum. — ἄρτι τῆς εἰρήνης γεγ.

Vid. Proleg. §. 2. Pacem nondum juraverat Philippus; sed facta deum expeditione in Thraciam, quum adversus Phocenses profisceretur, Pheris eam juravit. Dem. de fals. leg. p. 390, 1 et 27. — οὕτω Διοπίθους στρατηγοῦντος — ἐν Χερρόνησῳ. Haec addita sunt ad docendum, Philippum, ab Atheniensibus non provocatum, hostilia incepisse. In pace cum Philippo facta Chersonesus Atheniensibus tradita est, excepta urbe Cardia. Vid. or. de Pac. §. 25. Quam igitur possessionem ut a repentino Philippi impetu tuerentur, coloniam armatam Athenienses eo deduxerunt Diopithemque ei praefecerunt, clam ei mandantes, ut damnum, quantum posset, regi inferret Cardiamque occuparet. Is, quem patrem Menandri poetae comici fuisse tradunt (vid. Wessel. ad Diod. XVI, 34. Auger. ex Cod. Y et E hoc Scholion profert: οὗτος δὲ ὁ Διοπίθης Μενάνδρου τοῦ κωμικοῦ ποιητοῦ. ὁ δὲ Μενάνδρος φίλος ἦν Δημοσθένους, δι' ὃν ὑπὲρ Διοπίθους βουλευέται.), quum Philippus cum Cersobleptē, rege Thraciae, bellum gereret (§. 17) et aegrotaret, hac opportunitate usus, Cersobleptem adjuvit, plures Philippi urbes ad Propontidem sitas delevit, oram depopulatus est navesque regis cepit. Quare, auctoribus Philippi mercenariis, Athenas revocatus in judicium productus est, in quo cum Demosthenes in oratione de Chersoneso habita bono cum successu defendit. Vid. Proleg. §. 9. De Chersoneso vid. ad

ἀπεσταλμένων, Σέρρῳιον καὶ Δορίσκον κατελάμβανε καὶ τοὺς ἐκ Σερρῳίου τείχους καὶ Ἱεροῦ ὄρους στρατιώτας ἐξέβαλλεν, οὓς ὁ ὑμέτερος στρατηγὸς ἐγκατέστησεν. καίτοι ταῦτα πρῶτων τί ἐποίει; εἰρήνην μὲν γὰρ ὁμωμόκει. Καὶ μηδεὶς 16 εἴπῃ, τί δὲ ταῦτ' ἐστίν, ἢ τί τούτων μέλει τῇ πόλει; εἰ μὲν

ἀπεσταλμένων) Vulg. Sed Bekker, ex cod. Σ, Aug. 1, 2, Harl. dedit nostram verborum collocationem. Vid. adn. — ἐξέβαλεν) Par. 5, Aug. 2, Ald., P. Manut. At est actio iterata, quum ex duobus locis milites ejicerentur. Optimi codd. habent Imperfectum, quod etiam antecedens κατελάμβανε flagitat. — ἡμέτερος) Vulg. Reisk. et Bekker. ex codd. dederunt ὑμέτερος. „Hoc praetuli; nam populi auctoritas significatur.“ Rüdiger. — κατέστησε) Vulg. Melius est ἐγκατέστησε, quod Reisk., Auger. et Bekk. ex codd. receperunt. — καὶ τοιαῦτα) Par. 2, 3, Aug. 2, Ald. Tayl. καίτοι τοιαῦτα) Obsop. Sed permutatio scripturae facile fieri potuit. — ὁμωμόκει) Vulg. Etymol. M. c. 330, 4: τὰ Ἀιτικὰ τὰ ἀπὸ βραχέος ἀρχόμενα ἐν τῷ Ἀιτικῷ ὑπερσυντιελικῷ χρονικῶς μεγεθύνονται, οἷον ὁρώρυχα, ὠρωρύχειν. Sed saepe Augmentum in talibus omittitur, ut §. 28. διορρωρύγεσθαι. Vid. Butt. Gr. maj. I. p. 339. —

§. 16. — οὐδὲ τῶν ὄντων — γὰρ ἀπεσταλμένων, neque missis iis, qui nunc in Chersonesa sunt. „Additus Articulus ostendit, τῶν ὄντων esse Subjectum, ἀπεσταλμένων Praedicatum; γὰρ temporis particula clausulam facit Subjecti nec jungenda est cum ἀπεσταλμένων.“ Brem. Vid. Proleg. §. 9. — Σέρρῳιον καὶ Δορίσκον, urbes Thraciae; quae quum parvae nec magni momenti essent, nonnulli Demosthenem illuserunt, de re clamitantem, commemoratione non digna. Cf. de Chers. p. 105. §. 64. Proleg. §. 2. Σέρρῳιον τείχος erat castellum cum priore junctum. — Ἱερὸν ὄρος mons erat sacer atque munitus, in quo seriae habebantur. — ὑμέτερος στρατηγός. Significatur Chares, cui Cersobleptes haec loca tradiderat. Aesch. de fals. leg. p. 267. — τί ἐποίει, quid faciebat? i. e. qualem actionem perpetrabat, quod nomen ei tribuendum est? sc. perjurium commisit; nam pacem adjuravit. Ita inprimis apud poetas, sententia aliqua suppressa, particula γὰρ in postera enuntiatione eam indicat, ita ut facile ex contextu suppleri possit. Vern.: *er hat ja doch den Frieden beschworen*. In transitionibus et occupationibus, inprimis

in responsionibus aut affirmantibus aut negantibus particula γὰρ omisae sententiae rationem reddit. Hoc saepissime fit apud Latinos. Est igitur affirmantis, et saepe vern. *ja* s. *wohl* exprimi potest. Cf. §. 16. 63. ad Olynth. II. §. 6. Dem. de Coron. p. 228, 15: *Εἰ μὲν ἴατε με τοιοῦτον, οἷον οὗτος ᾔπιατο* (οὐ γὰρ ἄλλοθι ποὺ βεβλώκα, ἢ παρ' ὑμῖν), ubi sententia supplenda est: *δύνασθε δὲ ἐμὲ, ὁποῖός εἰμι, εἰδέναι*. Terent. Phorm. III. 5, 2: *P. Audi, quod dicam*. D. *At enim taedet jam eadem audire milles*, ubi supplendum est: *non audiam; taedet enim etc.* Vid. Ramsh. Gr. §. 187. I, 1. —

§. 16. τί δὲ ταῦτ' ἐστίν. De τί cum Plurali ταῦτα juncto vid. ad §. 39. Sic judicabant regis mercenarii, inprimis Aeschines. Dem. de Cor. p. 234. §. 27: *Ἐγὼ — τοῦτο τὸ ψήφισμα γράφω, πλεῖν ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ἡ Φίλιππος, καὶ τοὺς ὄρκους τὴν ταχίστην ἀπολαμβάνειν, ἢ ἔχόντων τῶν Θρακῶν, τῶν ὑμετέρων συμμάχων, τὰ χωρία ταῦθ', ἃ νῦν οὗτος (Δίσχινος) διέσυρε, τὸ Σέρρῳιον καὶ τὸ Μύρτιον καὶ τὴν Ἐργίσκην, οὕτω γίγνοιθ'* οἱ ὄρκοι. Longe aliter autem Demosthenes cum bonis civibus. Agebatur enim non de magnitudine et de momento urbium, sed de jure,

γὰρ μικρὰ ταῦτά ἐστιν ἢ μηδὲν ὑμῖν αὐτῶν ἔμελεν, ἄλλος ἂν εἴη λόγος οὗτος· τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον ἂν τ' ἐπὶ μικροῦ τις ἂν τ' ἐπὶ μείζονος παραβαίῃ, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. Φέρε δὴ νῦν, ἥνικ' εἰς Χερρόνησον, ἥν βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ὑμετέραν ἐγνώκασιν εἶναι, ξένους ἐξέπτεμπε καὶ βοη-

§. 16. εἰςπέμπειν) ex Bav. Reisk. Male; nam re vera exercitum miserat. Vid. adn. —

quod per se, sua, non urbium aut locorum gravitate ponderandum est. Vid. Jacobs. in transl. p. 389. „*At* interdum ponitur in interrogatione antecedentibus opposita, si quis ante dicta nullius momenti esse objicit. Loca, quae nominata sunt, parum erant insignia; sed factum perfidiae erat insigne.“ *Brem.* *At* h. l. indignationem et contemptum exprimit. Vig. p. 545. Hom. II. I, 540 cit. Rüdiger: *τίς δ' αὖ τοι, δολομήτα, θεῶν συμφορὰσσάτο βουλάς;* Cf. Xenoph. Mem. II, 9, 3: Ita saepius vero apud Latinos ironiam, indignationem etc. exprimit. Cf. Sall. Cat. 52, 15: *Quasi vero mali atque scelesti tantummodo in urbe, et non per totam Italiam sint.* Cic. Cat. I. c. 11, 28. — *εἰ μὲν γὰρ* — *ἄλλος ἂν εἴη.* Hic quoque suppleri potest sententia: *equidem non adsentio huic iudicio, has esse res minutas;* amissa praesidia non minus parvi ducere debemus, quam ignominiam nobis illatam. Becker. vertit: *ja wären es wirkliche Kleinigkeiten* etc. „Nam si hoc quaereretur, num minuta illa et vilia oppidula sint, et num vos nullam eorum habeatis rationem, agitaretur alia quaestio, diversa ab hac, quae nunc agitur. Nunc nempe quaeritur, iusta an injusta sint illa facinora Philippi. De natura disputatur seu de qualitate, non de modo seu de quantitate, quae nunc est extra controversiam. Violationem hanc esse juris iurandi constat: quanta sit, nihil ad rem attinet quaerere. Religio deorum semper violatur a iururatum infringente, sive in re minuta, sive in magna faciat.“ *Reisk.* *ἐστιν* — *ἔμελεν.* Illud in Praesenti positum est, quo-

niam nunc quoque a stultis res parvae judicantur; hoc in Imperfecto respectu temporis, quo res peractae sunt. *Et* cum Indicativo in protasi ponitur, sequente Optativo cum *ἂν*, si in protasi sermo est de re certa ac finita, in apodosi autem de re, quae est in opinione neque certe ex superiori sequitur, sed tantum sequi potest. Matth. §. 524. 1. — *τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον* — *παραβαίῃ.* Haec praeclarissima sententia secundum Stoicorum παράδοξον, οὐ ἴσα τὰ ἀμαρτήματα καὶ κατορθώματα, pronuntiata est. Hor. Ep. I, 16, 55: *Nam de mille fabae modis cum surripis unum, Damnum est, non facinus, mihi pacto lenius isto.* Cic. Parad. 3: *Parva, inquit, est res, et magna culpa; nec enim peccata rerum eventu, sed vitiis hominum metienda sunt.* Cf. Cic. Mil. c. 7. De forma *ἂν τ' ἐπὶ μικροῦ — μείζονος* notat *Bremius.* „Observe graduum diversitatem in ratione non diversa. In hac formula *μικρός* in Positivo, *μέγας* in Comparativo ponitur.“ *Ἄν τε* — *ἂν τε* ponitur, ut *εἰ τε* — *εἰ τε*, sive — sive. Vig. p. 515, ubi cit. Plat. de Rep. V. p. 455: *ἂν τί τις εἰς κολυμβήθραν μικρὰν ἐμπέσῃ, ἂν τε εἰς τὸ μέγιστον πέλαιος μέσον, ὅμως γὰρ νεὶ οὐδὲν ἥτιον.* Vid. ad or. de Pac. §. 13. Cf. Phil. I. §. 35. Infra §. 69. De παραβαίῃ vid. ad §. 6. *Transire legem* apud Cic. Att. V, 21 legitur. — *τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν*, eandem vim habet, idem valet. Sic etiam δύνασθαι notat *valere, vim et potestatem habere.* Dem. de Cor. p. 233: *Τί δὲ τοῦτ' ἡδύνατο;* quid hoc volebat s. quo pertinebat. — *φέρε δὴ νῦν*, age jam. Nota Singularem, oratione ad plu-

θεῖν ὁμολογεῖ καὶ ἐπιστέλλει ταῦτα, τί ποιεῖ; φησὶ μὲν 17 γὰρ οὐ πολεμεῖν ὑμῖν, ἐγὼ δὲ τοσούτον δέω ταῦτα ποιοῦντα ἐκεῖνον ὁμολογεῖν ἄγειν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην, ὥστε καὶ Μεγάρων ἀπτόμενον καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδα κατασκευάζοντα καὶ νῦν ἐπὶ Θράκην παριόντα καὶ τὰ ἐν Πελοποννήσῃ

§. 17. πολεμεῖν ὑμῖν) Sic recte Par. 5, 8, Aug. 1, 2, Harl., Dresd., N. Gr., Ee. Bekkerus ὑμῖν omisit. Male; nam opponitur proximo ἄγειν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην et sequitur πολεμεῖν ὑμῖν. Omnino requirit orationis nexus. — τυραννίδα) „Malim in Plurali τυραννίδας. Plures enim numero tyrannos Euboeae Philippus imposuerat. Reisk. Singularem ne mutes: τυραννίς enim h. l. dicitur in univ. complectiturque duos illos tyrannos, de quibus p. 99 init.

res habita. Huc pertinent ἄγε, ἴδε, apud Latinos *age, cedo* al. Vid. ad Phil. I. §. 10. — εἰς Χερρόννησον, ἣν βασιλεὺς — ἐγνώκασιν. Βασιλεὺς est κατ' ἐξοχὴν Graecis rex Persarum, qui h. l. opponitur Philippo. Saepe Articulus, ple-
rumque Adjectivum ὁ μέγας additur, quod cognomen peculiare fuit apud Graecos. Sic Latini quoque de eodem vocem *Rex* usurpare solent. Cf. Corn. Nep. Ages. II, 1. Cf. Phil. I. §. 48. Vig. p. 83. In Chersonesum jam prioribus temporibus Miltiades coloniam deduxerat. Herod. VI, 54 sqq. Depulsus a Persis, Graeciam invadentibus, denuo rediit et peninsulam sub Atheniensium potestatem redegit, concedentibus Persis, id quod significatur verbis ἣν βασιλεὺς — ἐγνώκασιν. Eam malo belli Peloponnesiaci successu amiserunt Athenienses, regesque Thraciae ceperunt. Sed quum magno esset momento ad tutandam in Hellesponto navigationem mercaturamque, et quum triginta talenta ex ea quotannis redirent (Dem. adv. Aristocr.), omnibus viribus nisi sunt Athenienses, ut eam reciperent, id quod iis, discordia inter filios regis Cotyis exorta, contigit. Vid. ad Phil. I. §. 17. Olynth. III. §. 13. Phil. II. §. 30. Proleg. P. I. §. 5. In pace cum Philippo facta receperant Chersonesum, excepta Cardia, urbe primaria (vid. de Pac. §. 25); quae quum timeret, ne a Diopithe caperetur (vid. ad §. 15), auxilium a Philippo petiit, qui epistolis Athe-

nas missis monuit, [ne Cardiam aggrederentur, et] mox exercitum misit, de qua re Dem. h. l. queritur. Vid. ad §. 35. Or. de Chers. p. 104, 3. Proleg. 9. —

§. 17. τοσούτου δέω. Vid. ad §. 19. — ὥστε καὶ Μεγάρων ἀπτόμενον — κατασκευάζοντα. „Haec quemque vel stolidum Atheniensem edocere poterant, quid agat Philippus. Ita undique circumcludebat eorum regionem, ut vix spirandi, nedum movendi locus esset. Boeotia obsidebat septentrionalem partem, Megara occidentem, Euboea orientem.“ *Eremius*. Athenienses semper timuerunt, ne Philippus Megara, urbe haud procul ab Athenis sita, potiretur, quem metum orator consulto aluit. Cf. §. 27. de Cor. p. 248. Sed nunquam hoc factum est. Proleg. §. 9. *Ἀπεισεῖναι τινος, tentare aliquid*, dicitur de hostili impetu, ut de Cor. p. 252. §. 77: *Εὐβολὰς ἤπειτο*. Cic. pro leg. Man. 9, 23: *Erat enim metus injectus iis nationibus, quas nunquam populus Romanus neque lacerandas bello neque tentandas putavit*. Id. pro Rabir. Perd. 2: *Idcirco in his rebus evertendis unius hominis senectus, infirmitas solitudoque tentata est*. — καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδα κατασκευάζοντα. Duos in Euboea tyrannos constituit Philippus, Philistidem et Clitarchum. De Chers. p. 98. §. 36: *δύο ἐν Εὐβοίᾳ κατέστησε τυράννους, τὸν μὲν ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπιτειχίσας, τὸν δ' ἐπὶ Σκιάθῳ*. Vid. §. 37. de Pac. §. 5. Proleg. §. 14.

σκευωρούμενον καὶ πάνθ' ὅσα πράττει μετὰ τῆς δυνάμεως, ποιοῦντα λύειν φημί τὴν εἰρήνην καὶ πολεμεῖν ὑμῖν, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐριστάντας εἰρήνην ἀγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τέχεσιν ἤδη προσαγάγωσιν. Ἄλλ' οὐ φήσετε· ὁ γὰρ, οἷς ἂν ἐγὼ ληρθεῖην, ταῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ, καὶν μήπω βάλλῃ

Verte: *dominationem tyrannorum.* Schaefer. — ἐπιστήθοντες) Tiber., quod non displicet Schaefero. Non video, quo jure. Rebus enim apud Megarenses, Euboeenses, Thraces et Peloponnesios perturbatis et in suam rem conversis opera jam instituit et machinas admolitus est, non vult instituire. — ἤδη) omittunt, Par. 8, Aug. 1, Ald. Tayl. Vid. ad §. 13 not. crit. Augēt hanc particula vim orationis. —

Κατασκευάζειν dicitur saepe de fraudulentis machinationibus s. de re aliqua calliditate et arte paranda, ut apud Latinos *struere, machinari*. Olynth. I. §. 6: τὸ θρυλούμενόν ποτε ἀνθρώπον ἐκείνο κατασκευάσαι. adv. Steph. p. 1103, §. 5: μηχανᾶται καὶ κατασκευάζει ταῦτα. Bono sensu dicitur in orat. de Pac. §. 13. Cic. Att. IX, 10: *bellum strui existimo.* — ἐπὶ Θρόνον παριόντα, ad Cersobleptem vincendum. Vid. Proleg. §. 9. — τὰ ἐν Πελοποννήσῳ σκευωρούμενον. Hoc pertinet ad Messenios et Argivos, quos in Iacadaemonios concitavit. Vid. ad Phil. II. §. 5. 9. 13 sqq. Proleg. §. 7. Σκευωρεῖσθαι apud Demosthenem semper notat clandestinas et malitiosas machinationes, ut saepe κατασκευάζειν, *Ränke schmieden*. Hesych. interpretatur ἐπιβουλεύειν. Sic etiam Substantiva σκευώρημα ἐτ σκευωρία. Vid. Tib. Hemsterh. ad Poll. IX, 133. Moeris. s. v.: Σκευωρία καὶ σκευωρήματα Ἀπικῶς. συσκευὴ Ἕλληνες. Dicitur etiam σκευωρεῖσθαι περὶ τι. De foed. c. Alex. p. 217. 16. — εἰ μὴ, nisi forte, nisi vero. Est argumentum ab absurdo, quo, quid obijci possit, praesumitur atque refellitur tanquam ineptum. Matth. Gr. §. 617. C. Interdum acuitur addita particula ἄρα, ut Xenoph. Mem. I, 2, 8: Πῶς ἂν οὐν ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος διαφθεῖροι τοὺς νέους; εἰ μὴ ἄρα ἡ τῆς ἀρετῆς ἐπιμέλεια διαφθορά ἐστιν. Vid. ad §. 20. Cic. Rosc. A. c. 29: *Erucii criminatione*

tota, ut arbitror, dissoluta est: nisi forte expectatis, ut illa diluam, quae de peculatu ac de ejusmodi rebus commenticiis — objecit. — καὶ, etiam, adeo, ut et saepe apud Latinos. Vid. ad §. 3. 19 et 24. Eurip. Hec. 563: ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὁμῶς πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν, εὐσχήμως πεσεῖν. Cic. Dejot. c. 10: *Calamitosus Dejotarus, qui et ab eo, qui in iisdem castris fuerit, accusetur.* — ἐριστάντας. Vid. ad Phil. II. §. 5. — ἕως ἂν, donec, so longe bis. Vid. ad §. 13. — ὁ γὰρ — πράττων — οὗτος. Magna cum gravitate et elegantia Pronomen οὗτος post Participia pleonastice ponitur, quem usum Schaefer. ad Dionys. Halic. de comp. verb. c. IX, 6 docet, non solum harmoniam juvare auribusque blandiri, sed etiam propria quadam vi audientium animos movere et percutere. Cf. §. 18. Vid. ad Phil. II. §. 22. — πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, i. e. κατασκευαζόμενος πράττων. Vid. ad Phil. II. §. 1. De forma argumenti in h. l. Schaefer. citat Minuc. p. 144: οἱ μὲν τὰ συμπεράσματα ἐπάγουσιν, οἱ δὲ τὸ συμπεριλαμβανόμενον ἐκ τῶν προτάσεων τῇ δικαστῇ προσηρθον-μηθῆναι καταλείπουσιν, οἷον· ὁ γὰρ — οἷς· ἡ ἐπαγωγή λείπει εἰς τὸ τέλειον συλλογισμὸν εἶναι, ἐλλὰ Φίλιππος ταῦτα πράττει, ἐξ ὧν ἀνω-σόμεθα ἡμεῖς· Φίλιππος ἄρα ἡμῖν πολεμεῖ. — καὶν μήπω βάλλῃ μηδὲ τοξεύῃ. „Quasi proverbialis locutio. Βάλλειν de iis, quae

μηδὲ τοξεύη. Τίσιν οὖν ὑμεῖς κινδυνεύσαιτ' ἄν, εἴ τι 18
 γένοιτο; τῷ τὸν Ἑλλήσποντον ὑμῶν ἀλλοτριωθῆναι, τῷ
 Μεγάρων καὶ τῆς Εὐβοίας τὸν πολεμοῦνθ' ὑμῖν γενέσθαι
 κύριον, τῷ Πελοποννησίους τὰ κείνου φρονῆσαι. Εἴτα τὸν
 τοῦτο τὸ μηχανήμα ἐπὶ τὴν πόλιν ἰστιάνα, τοῦτον εἰρήνην
 ἄγειν ἐγὼ φῶ πρὸς ὑμᾶς; πολλοῦ γε καὶ δέω· ἀλλ' 19

§. 18. κινδυνεύετε ἄν) Harl., Aug. 1, Harr. Vid. ad Phil. II. §. 8 extr.;
 de Pac. §. 14. — εἴ γίγνεται) omisso τι contra omnes codd. Heiskius,
 dicens: dedi de meo εἴ γίγνεται, i. e. εἴ ταῦτα γίγνεται. Quenam igitur
 illa sunt, quorum eventus vos in discrimen conjiciat? Male. Vid. adn. —
 ἐφιστάνα καὶ κατασκευάζοντα) Vulg. Alii ἐφιστ. καὶ παρα-
 σκευάζοντα. A cod. Σ absunt verba καὶ κατασκευάζοντα, qui idem cum
 Harl., Aug. 1, 2, Aristid., Hermog., Tiber. dat simplex ἰστιάνα, eumque Bekk.
 secutus est. Repetitio Praepositionis ἐπὶ ad verbum necessaria non est, et varie-
 tas lectionis in verbis καὶ κατασκευάζοντα fecit, ut plane cum Bekkero
 omitterem, quum non bene cum ἰστιάνα congruere videantur. Ex verbis per hos
 §§. repetitis lectionis varietas et depravatio fluxit. —

§. 19. δέω) Vulg. Sed multi codd. habent δέω, quod Auger. et Bekk. dederunt. —

manu mittuntur, jaculis, lapidibus, glebis ferreis vel aeneis; τοξεύειν de telis similibusque, quae nervo tenduntur.“ Brem. —

§. 18. τίσιν — κινδυνεύσαιτ' ἄν. Observa constructionem verbi κινδυνεύειν cum Dativo, quum alias cum Praepositione περί et Genitivo construatur. De Optativo vid. ad or. de Pac. §. 15. Interrogationem statim sequitur responsio, de qua figura (Subjectio) vid. ad Phil. II. §. 7. 24. — εἴ τι γένοιτο, si quid acciderit, i. e. si bellum apertum sit. Est euphemismus, qualis est Phil. I. §. 11. Quum Philippus in Hellesponto, Euboea, Peloponneso per pacis tempus clandestine machinaretur in cominodum suum, Atheniensium autem damnum, timendum erat, ne bello exorto incolae harum terrarum a parte ejus starent. — τὸν Ἑλλήσποντον — ἀλλοτριωθῆναι. Vid. Proleg. §. 9. Hellespontus quanto Atheniensibus momento fuerit, docet Dem. de fals. leg. p. 397. §. 180: δύο χρησιμωτέρους τόπους τῆς οἰκουμένης οὐδ' ἄν εἰς ἐπιθεῖναι τῇ πόλει, κατὰ μὲν γῆν Πυλῶν, ἐκ θαλάττης δὲ τοῦ Ἑλλήσποντον. Vid. ad §. 27. Ἀλλοτριωθῆναι, abalienari, cum Genitivo construatur, ut Adjectivum ἀλλοτριος, quoniam notio sejungendi et

removendi sub eo latet. Lucian. Dial. Deor. 13: Παύσασθε, ὦ Ἀσκληπιε καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἄνθρωποι· ἀρεπῇ γὰρ ταῦτα καὶ ἀλλότρια τοῦ συμπόσιου τῶν θεῶν. Cic. Phil. II, 15: Pompeji voluntatem abalienabat a me oratio — mea. — τῷ Πελοποννησίους τὰ κείνου φρονῆσαι. Nota plura damna ἀσυνδέτως cumulata. φρονεῖν τὴν τινα εἰς a partibus alicujus stare. Cf. §. 56. Xenoph. Hell. VII, 4, 40: σὺν τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι πολεμήσομεν. Cf. de Pac. §. 18. Vid. ad Phil. II. §. 6. Similiter Cic. Rosc. A. c. 48. §. 142: fateor insanisse, qui cum illis senserim. —

§. 19. πολλοῦ γε καὶ δέω, multum adeo abest. Sic ὀλίγου, τοσούτου, πολλοῦ δέω s. impersonaliter δεῖ, ut §. 24 (vid. ad §. 1) dicitur. Matth. §. 296. Augetur negatio addito γε. Cf. de Pac. §. 24. Particula καὶ gradationem exprimit, adeo, sogar, insuper, noch dazu. Suppleri potest οὐ μόνον. Cf. §. 3. 24. Hartung. de Partic. I. p. 133 sqq. — ἀλλ' ἂφ' ἧς ἡμέρας. Idem fere dicit Phil. II. §. 35, ubi vid. adn. — ὀρίζομαι est termino, terminos constituo, deinde statuo, affirmo. Pollux. V, 152: διαβεβαιόμαι, δι᾽ ἐσχρήζομαι, διορίζομαι,

ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεῖλε Φωκέας, ἀπὸ ταύτης ἔγωγ' αὐτὸν πολεμεῖν ὑμῖν ὀρίζομαι. ὑμᾶς δέ, ἐὰν μὲν ἀμύνησθε ἤδη, σωφρονήσιν φημί, ἐὰν δὲ ἀναβάλλησθε, οὐδὲ τοῦθ' ὅταν βούλησθε, δυνήσεσθε ποιῆσαι. Καὶ τοσοῦτόν γε ἀφέστηκα

πολεμεῖν ὑμῖν) Vulg.; ὑμῖν non est in Hav., Harr., Aug. 3, App. Francf. et in codd. Bekkeri, qui omisit. Immerito; nam sententia non est generalis et opponitur antecedenti; εἰρήνην ἄγειν — πρὸς ὑμᾶς. Orator in saepius repetitis verbis πολεμεῖν ὑμῖν et εἰρήνην ἄγειν πρὸς ὑμᾶς gravitatem quaevisisse videtur. — σωφρονεῖν) Harl., Harr., Par. 5, 6, Aug. 1, Ald. Tayl., quod placet Schaefero. — ἐάσῃτε) Par. 8, Harl., Aug. 1, Z et Dresd.; utrumque Bav., Rüdig. Sed ἐὰν solum est i. q. ἀμελεῖν (vid. ad Ol. II. §. 17); ἀναβάλλεσθαι autem differre, quod magis nexui congruit et ut ob antecedens ἤδη, ita ob sequentia ὅταν βούλησθε, δυνήσεσθε, praeforendum est, quamquam negari non potest, ἀναβάλλεσθε glossemati similis esse, quam ἐάσῃτε. Illud etiam Bekker. dedit. — ὅταν τοῦτο) Reisk. sine codicum auctoritate. — δυνήσεσθε) Reisk. sine codicum auctoritate, utpote pendens a φημί, aye, negatum vobis (um fore, ut faciatis. Haec assentit Augerus; sed Bekk. restituit δυνήσεσθε, quod fortius est. Saepo autem variantur structurae. Vid. ad Olynth. III. §. 24. — τοσοῦτόν ἐγωγε) Aug. 2, ex quo Reisk. dedit τοσοῦτον ἐγὼ δέ. Malc. —

διατίνομαι. Hesych. Λιωρίζετο, διεβεβαίουτο, διέσχυρίζετο. Latini definire interdum sic utuntur et saepe cum constituere conjungunt. Etiam decerno pro puto, certum habeo ponitur. Gronov. ad Terent. Hec. I, 2, 73. Cic. Tusc. Disp. II, 6, 16: Quam porro quis ignominiam, quam turpitudinem non pertulerit, ut effugiat dolorem, si id summum malum esse decreverit. — ἤδη, tandem aliquando, cum vi in clausula positum est. Vid. ad Phil. II. §. 23; de Pac. §. 5 extr. Plut. Flam. 20: ἀναπαύσωμεν ἤδη ποτὶ, tandem aliquando. Terent. Heaut. V, 1, 6: ohe, jam desine deos, uxor, gratulando obtundere. Saepo etiam jam tandem, jam aliquando junguntur. Vid. Hartung, de Part. I. p. 258 sq. Rüdiger. vertit *jamjam*. At jam diu cessaverant Athenienses, fortiter repugnare Philippo; quare monet Demosthenes, tandem aliquando tempus esse, expergefieri et strenue parare bellum. — ἀναβάλλεσθε, rem differtis et negligitis. Vid. not. crit. et ad §. 14. — τοῦθ' ὅταν βούλησθε. Sensus est: Philippus subito vos invadet, ita ut differre defensionem non possitis. De constructione vid. ad or. de Pac. §. 12. — τοσοῦτόν γε ἀφέστηκα τῶν ἄλλων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

τῶν συμβ., tantum ab aliis, o Athenienses, conciliantibus dissentio, discrepo. Memorabilis est Vocativus inter Genitivos positus, qua collocacone, ut Brem. monet, in adjectum τῶν συμβουλευόντων contemptus conjicitur. Αφέστηκεναι τινός est dissentire ab aliquo, dissidere. Dem. Prooem. p. 1446, 1: παντάσῃ ἀφεστηχότα τῶν ὑπὸ τῶν πολλῶν προσδοκωμένων ὀδοῖα λόγον ἔχειν. Vid. etiam ad §. 71. Cic. Leg. I, 20: Antiqua Academia et Zenno de re una solum dissident, de ceteris mirifice congruunt. — ὥστε οὐδὲ δοκεῖ — σκοπεῖν. Haec verba vim emphaticam habent, hoc sensu: non longa de hac re deliberatione opus est, quoniam per se intelligitur, eam esse faciendam. De Indicativo post ὥστε vid. ad §. 28. — Βυζαντίου. Haec urbs, a Megarensibus a. 636 a. Chr. condita, et postea a Milesiis aliisque Graecorum populis aucta atque ornata, quae hodie Constantinopolis dicitur, ob situm suum ad Bosporum Thracium mercaturae opportunissima fuit et navigationem in Ponto Euxino cohibere vectigaliaque portoria ex navigantibus exigere potuit. Quam ob causam magnas divitias paraverat multumque et a Graecis et a vicinis gentibus vexata

τῶν ἄλλων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν συμβουλευόντων, ὥστε οὐδὲ δοκεῖ μοι περὶ Χερρόνησου νῦν σκοπεῖν οὐδὲ Βυζαντίου, ἀλλ' ἐπαμῦναι μὲν τούτοις καὶ διατηρῆσαι, 20 μὴ τι πάθωσι, καὶ τοῖς ἐκεῖ νῦν οὔσι στρατιώταις πάνθ' ὅσων ἂν δέωνται, ἀποστεῖλαι, βουλευέσθαι μέντοι περὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ὥς ἐν κινδύνῳ μεγίστῳ καθεστῶτων. Βούλομαι δ' εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐξ ὧν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων οὕτω φοβοῦμαι, ἵν' εἰ μὲν ὀρθῶς λογίζομαι, μετᾴσχητε τῶν λογισμῶν καὶ πρόνοιάν τιν' ὑμῶν γ' αὐτῶν, εἰ μὴ καὶ τῶν

§. 20. καὶ τούτοις) Aug. 1, 2, Harris. Reisk. Male. — τοῖς οὔσιν ἐκεῖ νῦν στρατηγοῖς) Vulg. Sed plerique codd. habent στρατιώταις. Cum Rüdigeri recepi hanc verborum collocationem: τοῖς ἐκεῖ νῦν οὔσι. Bekkerus vulgatam retinuit. — βουλευέσθαι) Par. 5, Ald. Tapl., quod non displicet Schaefero. Male; etiam σκοπεῖν est Praesens et omnino actio consulendi permanens est neque certo tempore definitur. Vid. ad §. 7 not. erit. — καθεστῶτων) Vulg. Butt. Gr. maj. II. p. 158 sq. — εἰ καὶ μὴ) Vulg. Sed F, Σ, Aug. 1, 2, Dresd. habent εἰ μὴ καὶ, quod Bekker. dedit et Schaefer. praefert. —

erat, maxime bello Peloponnesiaco. Una cum Chiis, Rhodiis, Cois ab Atheniensium societate defecerat et per tres annos bellum cum iis gerebat. Vid. ad Phil. I. §. 27. Ex quo tempore, quamquam pacem inierat cum Atheniensibus, tamen mutuas similitates cum iis exercuit. Vid. ad or. de Pac. §. 25. Quapropter orator noster vituperat Byzantios, quod, quum Philippus in Thracia multas urbes occuparet, non arctiorem cum Atheniensibus societatem inirent. Dem. de Chers. p. 93, 14: νυνὶ δύναμιν μεγάλην ἐκείνος ἔχων ἐν Θράκῃ διακρίβει καὶ μεταπέμπεται πολλήν, ὥς φασιν οἱ παρόντες, ἀπὸ Μακεδονίας καὶ Θετταλίας. ἐὰν οὖν περιμένῃς τοὺς ἐπὶ τῆς ἐπὶ Βυζαντίου πόλεως, πρῶτον μὲν οἴσθῃ τοὺς Βυζαντίους μένειν ἐπὶ τῆς ἀνοίας τῆς αὐτῆς, ὥσπερ νῦν, καὶ οὔτε παρακαλέσειν ὑμᾶς οὔτε βοηθεῖν αὐτοὺς ἀξιώσειν; Hoc tempore, quo haec oratio habita est, erat timendum, ne Hellespontum (vid. ad §. 27) Byzantiumque Philippus aggrederetur (§. 34. Proleg. §. 10), id quod re vera paulo post (Ol. CX, 1) factum est. Tum demum Byzantii Atheniensium auxilium imploraverunt, a quibus classe missa liberati sunt, quod ob insigne

meritum, corona aurea populum Atheniensem ornaverunt. Dem. de Cor. p. 252 sqq. —

§. 20. ἐπαμῦναι μὲν τούτοις. Dativus est commodi, quum ἀμύνειν alias cum Genitivo seu cum Praepositione ἀπὸ construat. Matth. §. 351 et 387. Res in Accusativo struitur. Ceterum secundum Ammon. de Diff. Vocab. s. v. ἀμύνεσθαι ἐστὶ τὸ χολάζειν τοὺς προαδικήσαντας. ἀμύνειν δὲ τὸ βοηθεῖν. Cf. §. 6. — ὅσων ἂν δέωνται. Vid. ad or. de Pac. §. 12. Infra §. 67. — μέντοι, fortius est, quam δέ. Butt. Gr. p. 560. Non semper antecedens μέν sequitur δέ, sed aliae particulae. Vid. ad §. 9. — βουλευέσθαι. Amm. de Diff. Voc. s. v.: Βουλευέσθαι ἐστὶ ταῦτον τῷ σχέψασθαι. Βουλευέσθαι δὲ τὸ ἐνθυμηθῆναι τι καὶ συντάξαι κακόν. οἷον βουλευέσθαι φόνον ἢ ἱεροσύλλαν. — περὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων. Vid. ad §. 45. 70. Phil. I. §. 3. — ὥς — καθεστῶτων. De ὥς vid. ad Phil. II. §. 15. Sic Latini ut usurpant. Hor. Ep. I, 11, 13 sqq.: nec frigus collegit, furnos et balnea laudat, ut fortunatam, plene praestantiam vitam. — ὑπὲρ τῶν πραγμάτων, de rebus, i. e. de salute

ἄλλων ἄρα βούλεσθε, ποιήσῃσθε, ἂν δὲ ληρεῖν καὶ τετυφώσθαι δοκῶ, μήτε νῦν μήτ' αὐθις ὡς ὑγιαίνοντί μοι προσέχητε.

21 Ὅτι μὲν δὴ μέγας ἐκ μικροῦ καὶ ταπεινοῦ τὸ κατ' ἀρχῆς ὁ Φίλιππος ἠΐξεται, καὶ ἀπίστως καὶ στασιαστικῶς

καὶ publicae. Vid. ad §. 46 et or. de Pac. §. 13. — λογίζομαι. — λογισμῶν. In his verbis alliteratio est consulto quæsitâ, ut imprimatur audientium animis, cauta deliberatione de his rebus opus esse. Soph. Oed. Tyr. 973: ἐνδ' οὐ ποδὲ γρησὶμῳ χροῖται. Alla hujus Paronomaſiæ exempla habet Lobeck. ad Soph. Aj. 306. Vid. ad Phil. I §. 30. Ol. III. §. 8: 15: „λογισμοί, consilia e juxta consultationē exorta; hinc λαβεῖν λογισμὸν Aristocr. p. 671. §. 156.“ Rüdig. Vid. ad §. 53: Similis est ratiocinatio apud Latinos. — ὑμῶν γ' αὐτῶν. „γ' acerbum. Quod honor et amor patriæ efficere non possunt, id efficit sui comodi studium. Sic etiam in seqq. εἰ μὴ καὶ τῶν ἄλλων ἄρα βούλεσθε, ἄρα postpositum ironicum est.“ Brem. De γε, certe, saltem, wennigstens, vid. ad Phil. II. §. 19. de Pac. §. 8. Ἄρα post εἰ et ἐάν designat rem, quàm non expectes aut opereris, wenn allenfalls, et εἰ μὴ ἄρα sæpe ironiam et derisionem continet, ut apud Latinos nisi forte, nisi vero. Vid. Hartung. de Partic. I. p. 440. Cf. Xenoph. Mem. I, 2, 8, qui locus ad §. 17 adscriptus est. Thuc. I, 93: καὶ πολλάκις τοῖς Ἀθηναίοις παρήνει, ἣν ἄρα ποτὲ κατὰ γῆν βιασθῶσι, κατὰ βάντας ἐς αὐτὸν ταῖς ναυσὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθίστασθαι. Vid. etiam ad §. 17 et 47. Buttm. ad Dem. Mid. p. 516. §. 3. De nisi vero vid. ad Cic. Rosc. A. c. 29, 82. De sententia cf. §. 34. — πρόνοιαν ποιεῖσθαι, habere procurationem, ut apud Cic. Fam. I, 9: fatere summam cogitationem. — ληρεῖν καὶ τετυφώσθαι, nugari et inani mentis errore affici. Τετυφώσθαι proprie significat inflari fumo, deinde fastu tumere, superbiere inani gloriæ studio duci; Cic. Att. XIII, 29: τὸν τύπον μου

πρὸς θεῶν τροποφόρησον, insolenti et vanæ ambitioni meae, per Deos, indulge; ibid. XII, 25; denique errore duci, stupidum esse, insanire, ut h. l. Plat. Lys. p. 205. A: οὐχ ὑγιαίνει, ἀλλὰ ληρεῖ τε καὶ μαίνεται. Philostr. Vit. Apoll. VII, 22: ξυνίης οὖν, οὗ τετυφώται καὶ ἀνοήτως ἔχει, quos locos Bremius citavit. Dem. de fals. leg. p. 409, 11: οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς ἀδικεῖ, ἀλλ' ἐγὼ μαίνομαι καὶ τετυφώμαι, νῦν κατηγορῶν αὐτοῦ. Schol. expl. τετυφώσθαι. μεμνηνέαι ἀπὸ τυφῶνος τοῦ ἀντάραντος πόλεμον πρὸς τοὺς θεοὺς· μαίνεται γὰρ τοῦτο σημεῖον. ὅθεν καὶ τετυφωμένον ἀνθρώπον καλοῦμεν, τὸν ἀλαζύνα καὶ μείζον, ἢ προσήκε, φρονούντα. Thom. Mag. p. 842. s. v. τετυφωμένος: καὶ ὁ ἀλαζών καὶ ὁ ἐμβρόντητος καὶ ἔξω φρενῶν ἐκ μεταφορᾶς τοῦ κεραυνωθέντος τυφῶνος. — μοι προσέχητε sc. τὸν νοῦν, mihî animum adhibeatis, i. e. mihî auscultetis, me sequamini. Vid. ad Phil. I. §. 3. 6. Ovid. Met. XIV, 319 legitur: Tu dictis adjuce mentem. — ὑγιαίνοντι. Sic sextenties sanus metaphorice apud Latinos invenitur. Cic. Phil. II. c. 55, 88: quum ex illa fuga, beneficio eorum, qui tē, si sanus esses, saluum esse voluerunt, clam te domum recepisti. —

§. 21. μὲν δὴ. Haec formula ponitur, si aut respiciuntur ea, quae ante dicta sunt, ita ut transitus fiat ad alia (Apollon. Alex. de conj. p. 519 vocat λόγον ἐκλειψιν καὶ ἀρχὴν ἑτέρου), aut res tanquam confessa et explorata pronuntiatur, ita ut non accuratori explanatione opus sit. Sequitur δὲ aut ἀλλά, ut h. l., quibus particulis nova incipiunt. Cf. §. 26. Vid. Hartung. de Part. I. p. 262 sq. Unde illud Platōni familiarissimum: καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα, et haec quidem hactenus. Zeun. ad

ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅτι πολλῶ παραδοξό-
τερον ἦν τοσούτον αὐτὸν ἐξ ἐκείνου γενέσθαι ἢ νῦν, ὅθ'
οὕτω πολλὰ προείληφε, καὶ τὰ λοιπὰ ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι,
καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτ' ἂν ἔχοιμι διεξελθεῖν, παραλείψω.
Ἀλλ' ὁρῶ συγκεχωρηκότας ἅπαντας ἀνθρώπους, ἀφ' 22
ὑμῶν ἀρξαμένους, αὐτῷ, ὑπὲρ οὗ τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον

§. 21. πρὸς αὐτόν) Par. 2, 3, 5, Ald. Tayl. Male. αὐτοῦς) Ald., P. Manut.,
Wolf., Auger. Male; nam αὐτοῦς est. idem, quod ἀλλήλους, ubi reflexivum
ponitur. Vid. ad §. 12. —

Vig. p. 557. — μέγας ἐκ μικροῦ καὶ ταπεινοῦ — ὑψίζεται. Duo
vocabula uni opponuntur, sed gra-
vi. Brem. Vid. ad Phil. II. §. 5. *Ἀυξάνειν* est *alendo reddere* s. *ita
aliquem alere, ut fiat, et in Passivo
existere, evadere*. Verbis autem,
quae habent notionem augendi, Ad-
jectiva, interdum Adverbia, quibus
inest magnitudinis notio, adduntur,
qui usus prolepticus dici potest:
ὑψήθη, ὥστε μέγας εἶναι. Vid. ad
Olynth. I. §. 5. Plat. Polit. III. p.
565: *τοῦτον τρέφειν τε καὶ αὖξιν
μέγαν*. — ἐκ μικροῦ. Sic Ol.
I. §. 26 legitur: *ἐκ χρησίων φαῦλα
τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέγονε*.
Sall. Cat. 51: *Profecto virtus atque
sapientia major in illis fuit, qui ex
parvis opibus tantum imperium
fecere, quam in nobis, qui ea bene
parta vix retinemus*. — ἀπίστως
καὶ στασιαστικῶς ἔχουσι. The-
bani et Thessali Atheniensibus, Ar-
givi et Messenii Lacedaemoniis in-
fensi fuerunt et mutuas inter se si-
multates exercuerunt. Sensus est:
Quo magis discordes sunt Graeci,
eo majori opus est diligentia et
cautione, ne Philippus has simulta-
tes in suum commodum convertat.
Vid. ad §. 55. Proleg. P. I. §. 4. —
πρὸς αὐτοῦς. Vid. ad §. 12. — ἡ
νῦν, sc. *παραδόξον ἐστίν*. Eo facilius,
multis antea interceptis, etiam reli-
qua occupabit. — ἐξ ἐκείνου,
sc. *μικροῦ καὶ ταπεινοῦ*. — προ-
είληφε. Vid. ad or. de Pac. §. 1.
— *ποιήσασθαι*. De hoc Aoristo
in re futura vid. ad or. de Pac. §. 4.
Olynth. III. §. 14. Phil. II. §. 7, ubi
etiam de ὑπό cum Dativo pauca
monui. Vid. etiam supra §. 5. —

ἔχοιμι διεξελθεῖν. Vid. ad or.
de Pac. §. 3. Est h. l. egregia Prae-
teritio. —

§. 22. ἅπαντας ἀνθρώπους.
Vid. ad §. 6. — ἀφ' ὑμῶν ἀρξα-
μένους, a vobis initio facto, i. e.
vos omnium primos, in primis vos.
Sic ἀρξάμενος ἀπὸ τίνος ad Sub-
jectum relatum notat id, quod prae-
cipuum est, et per Adverbium *in-
primis, primus*, exprimitur, seu,
circumscriptione adhibita, *exemplo
praeire, auctorem esse alicujus rei*.
„Ceteri vestro exemplo ducti sunt.“
Wolf. Matth. 557. Vid. ad §. 57.
Xenoph. Mem. II, 1, 1: *βούλει σκο-
πῶμεν, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς τροφῆς
ὥς περ ἀπὸ τῶν στοιχείων*; Dem. de
Cor. p. 325, 4, qui locus ad or. de
Pac. §. 12 adscriptus est. Plat. Re-
publ. VI, p. 99: *οἶμαι τοὺς πολλοὺς
τῶν ἀκούοντων προθυμότερον ἐπι-
αντιτείνειν, οὐδ' ὁπωςιοῦν πειθο-
μένους, ἀπὸ θρασυμάχου ἀρξαμέ-
νους*. Vehementer igitur orator
Athenienses vituperat, quippe qui,
quum prioribus temporibus aucto-
res Graecorum gloriae et dignitatis
fuissent, nunc socordiae exemplum
suppeditent civitatesque corrup-
pant. — τὸν ἄλλον ἅπαντα χρό-
νον. Est Accusativus temporis.
Phil. I. §. 32. Cf. §. 25. — *τί
οὖν ἐστὶ τοῦτο*; Vid. ad §. 5. —
*καθ' ἕνα οὕτως ἡ περικόπτειν
καὶ λωποδύτειν, singulos quos-
que sic i. e. temere concidere et pro-
liare*. De οὕτως, temere, ohne Um-
stände, vid. ad §. 44. *Περικόπτειν*
est proprie *circumcidendo rem ali-
quam minuire*; deinde *detrahere de
alicujus aut gloria aut commodo aut
potestate*. Dem. de Chers. §. 9:

ἅπαντες οἱ πόλεμοι γεγόνασιν οἱ Ἑλληνικοί. Τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; τὸ ποιεῖν ὃ τι βούλεται, καὶ καθ' ἓνα οὕτως ἐπερίκοπτεν καὶ λωποδυτεῖν τῶν Ἑλλήνων, καὶ καταδου-
23 λούσθαι τὰς πόλεις ἐπιόντα. Καίτοι προστάται μὲν ἡμεῖς ἐβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία τῶν Ἑλλήνων ἐγένεσθε, προστάται δὲ τριάκοντα ἐνὸς δέοντα Λακεδαιμόνιοι· ἴσχυ-

§. 22. καθ' ἓνα ἕκαστον) Vulg. Sed ἕκαστον abest ab ed. Aldi, ab App. Francf., Harris., Y, Σ, et delevit Bekkerus, quum a librariis additum videatur, unde pendeat Genitivus τῶν Ἑλλήνων, quod opus non est. Vid. adn. Ceterum saepe ἕκαστος formulae καθ' ἓνα addi, monuimus ad or. de Pac. §. 26. — τὰ τῶν Ἑλλήνων) Vulg. Sed τὰ abest a multis codicibus, et ob eandem, quam ἕκαστον, causam additum esse videtur. —

δεινὰ ποιοῦσιν οἱ ξένοι περικόπ-
 τόντες τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ. Aelian. Var. Hist. V, 59 jungit συλῆν καὶ περικόπτειν. Liv. III, 10: etsi accideae res sint. Ibid. VI, 12; XXXII, 27: Sumptus, quos in cultum praetorum socii facere soliti erant, circumcisi aut sublatis. Hoc sensu nos dicimus: beschneiden. Gravius hoc rapiendi studium Philippi exprimitur verbo sequenti λωποδυτεῖν, quo turpe furum genus notatur, qui vestes balneantium rapiunt. Vid. ad Phil. I. §. 47. Ergo quavis vel turpissima ratione potentiae augendae Philippus utitur. — τῶν Ἑλλήνων. Hic Genitivus pendet a καθ' ἓνα, quod ita Substantivi vim habet, quum alias vice Adverbii fungatur. Vid. Buttm. ad Dem. Mid. in ind. p. 176, ubi citatur Diod. Sic. XIX, 107: ἀπέστειλεν οὖν κατ' ὀλίγους τῶν στρατιωτῶν. Cf. Herod. II, 93. Paus. V, 15: ὁ Φειδίας καθ' ἕκαστον τοῦ ἀγάλματος ἐνταῦθα εἰργάζετο. Vid. ad §. 35. —

§. 23. καίτοι, verum, sed tamen, Vid. ad or. de Pac. §. 8. Cf. §. 25. — πρόσταται. „Eodem utitur nomine Isocrates Paneg. c. 50. Idem c. 2 τοὺς προεσιώτας dicit. Atque intelligendum est γενικῶς: εἰδικῶς altera vox de hac re frequentius usurpata, ἡγεμονία, h. e. summa imperii adversus barbaros.“ Schaeffer. — ἐβδομήκοντα ἔτη. Ol. II. §. 24 numerat Demosthenes quadraginta quinque annos. Sed distinguendum est, quo tempore socii

volentes, quoque inviti Atheniensibus paruerint. Nostro loco addit orator 28 annos belli Peloponnesiaci, quo non amplius volenti animo Graeci paruerunt. *Lycurgus* contr. *Leocr.* c. 17 nonaginta annos numerat; *Isocrat.* Paneg. p. 62 septuaginta, in Panath. p. 214 autem sexaginta quinque. — Lacedaemoniorum principatum numerat Dem. inde a pugna ad Aegios flumen (Olymp. XCIII, 4. a. Chr. 405) usque ad pugnam navalem, qua *Chabrias* Pollem, imperatorem Spartanorum, ad Naxum superavit (Olymp. CL, 1. a. Chr. 376). *Isocrat.* Paneg. c. 56 autem eos decem annos Graecis praefuisse dicit, terminum statuens pugnam *Cnidiam* a. 394 commissam. — ἴσχυσαν) auctoritate valebant; eorum autem principatum non agnoscit orator noster, sed tantum dicit, eos aliqua auctoritate floruisse. Hunc principatum Thebani per *Epaminondam* consecuti erant, qui in bello, quod post *Cadmeam* per Lacedaemonios vi ac dolo captam gerebatur, duobus proeliis, ad *Leuctra* a. 371 et ad *Mantineam* a. 362, illos superavit et in breve tempus summam in Graeciae civitatibus auctoritatem patriae suae paravit. Vid. ad Ol. II. §. 27. Phil. I. §. 3. — τοὺς τελευταίους τοιούτους χρόνους, per extrema haec tempora. Est Accusativus temporis, ut §. 22. Pronomen οὗτος et οὗτοσί ponitur ut de rebus propinquis et notis, ita de iis, quae non diu ante factae

σαν δέ τι καὶ Θηβαῖοι τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην. ἀλλ' ὅμως οὗθ' ὑμῖν οὔτε Θηβαίοις οὔτε Λακεδαιμονίοις οὐδεπώποτε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συνεχωρήθη τοῦθ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τὸ ποιεῖν ὃ τι βούλοισθε, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑμῖν, 24 μᾶλλον δὲ τοῖς τότ' οὖσιν Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ τισιν οὐ

§. 23. ΤΟΥΤΟΥΣΙ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ ΧΡ.) Aug. 1, 2, Harl., Σ. Bekkerus nostrum ordinem dedit. Solet Pronomen hac significatione postponi. Vid. adn. — *προεῖν*) sine τὸ, vulg. Articulum habent Par. 8, Aug. 1, 2, Harris. Omisit Bekkerus. „Malim servatum. Cf. v. 18 (§. 22). Omnino quoties eadem in periodo τοῦτο explicatur per Infinitivum mox sequentem, in prosa quidem oratione viz pato Infinitivum recte carere Articulo.“ Schaefer. Infinitivus cum Articulo ponitur loco Subjecti seu Objecti. Vid. ad Olynth. I. §. 1. Cf. §. 55; ad Phil. II. §. — *βούλεσθε*) Vulg. Sed Bekker. ex cod. Σ recte dedit *βούλοισθε*, Schaefero, Bremio, Engelhardto probantibus. Vid. adn. —

sunt, ut apud Latinos *hic*. Vid. ad Phil. I. §. 17. Olynth. II. §. 4: *τοῖον ἢ τίσαιτον ἔτος τοῦτ'*, ante hos tres aut quatuor annos. Ammon. de Diff. Voc. p. 106: *οὗτος καὶ οὗτος διαφέρει. Τὸ μὲν γὰρ οὗτος δεικτικὸν μόνον· τὸ δὲ οὗτος δεικτικὸν καὶ ἀναφορικόν*. Cic. Sull. c. 33: *severitas, quae per hos menses in homines audacissimos facta est*. — *μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην*. Hac pugna Epaminondas Lacedaemonios superavit principatque patriae suae tradidit, de quo, illo vix mortuo, iterum lapsa est civitas multumque damni Graecis intulit, quod societate cum Philippo facta pristinam dignitatem recuperare voluit. Hanc pugnam Cic. Off. II, 7 Lacedaemoniorum *Leutricam calamitatem* vocat. — *οὗθ' ὑμῖν οὔτε — οὐδεπώποτε*. Vid. ad or. de Pac. §. 6. — *ὅ,τι βούλοισθε, quod velletis*. Bene se Optativus habet; nam res et incerta est et praeterita, et saepius fieri potuit. Cf. §. 45. Vid. ad or. de Pac. §. 12. Phil. I. §. 3 et Olynth. II. §. 55. „Secunda persona, quum plura Subjecta adsint, rite ponitur, quum is, quem alloquimur, nobis primus et proximus sit.“ Brem. Vid. ad §. 28. — *οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, multum abest, minime gentium*. Hoc οὐδέ cum superiori verbo *συνεχωρήθη* conjungendum est et antecedentem negationem auget, ut sit: *non concessum est, multum*

abest. Vig. p. 468. Dem. de fals. leg. p. 298. §. 90: *οὐ γὰρ ταῦτα ἀντ' ἐξέλων γέγονεν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ*. De Chers. p. 100. §. 42: *οὐχ οὐν βούλεται τοῖς ἐκνιτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεῖν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος*. Ad hunc locum monet Schaeferus. „Haec formula si subjicitur enuntiationi neganti, ut h. l. factum est, solet ei οὐδέ sic praeponi, non ut tollatur vis formulae affirmans, sed ut augeatur negans enuntiationis.“ Idem vetat post οὐδέ aut post totam formulam interpungi. Interdum, nulla negatio antecedit, ut Dem. Lept. p. 463: *φανήσεται γὰρ οὐδὲ πολλοῦ δεῖ τῆς γεννησομένης ἄξιον αἰσχύνης*, i. e. *constabit, lucrum inde ad nos reditura comparari non posse, minime gentium*. Vid. Fr. A. Wolf. et Schaefer. ad h. l. —

§. 24. *μᾶλλον δὲ τοῖς τότ' οὖσιν Ἀθηναίοις. Καλῶς προσέθηκε τὴν ἐπιόρθωσιν· οὐδὲ γὰρ οἱ νῦν Ἀθηναῖοι ἐποίησαν, ἀ ἐπιφέρει*. Schol. Vide, quo artificio Orator capiet auram popularem. Schaeferus. Correctionis exempla vid. ad Olynth. I. §. 2. Cf. infra §. 25. Ceterum Dem. pro Cor. p. 255 dicit: *Τὸ ὑμεῖς ὅταν εἰπω, τὴν πόλιν λέγω*. Vid. ad Olynth. II. §. 20. — *οὐ μετρίως — πρὸς φέρεσθαι, non modice tractare, cum immoderatione se gerere*. Item minuit ora-

μετρίως ἐδόκουν προσφέρεσθαι, πάντες ᾤοντο δεῖν, καὶ οἱ μὴδὲν ἐγκαλεῖν ἔχοντες αὐτοῖς, μετὰ τῶν ἡδικοημένων πολεμείν· καὶ πάλιν Λακεδαιμονίοις ἄρξασιν καὶ παρελθούσιν εἰς τὴν αὐτὴν δυναστείαν ὑμῖν, ἐπειδὴ πλεονάζειν ἐπεχείρουν καὶ πέρα τοῦ μετρίου τὰ καθεστηκότα ἐκινούν, πάντες εἰς πόλεμον κατέστησαν καὶ οἱ μὴδὲν ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς.

§. 24. δεῖν πολεμεῖν) Vulg. ex plerisque codd. Sed Reisk. et Bekker. ex Aug. 1, 2, Harl., Σ nostrum ordinem dederunt. — τὴν αὐτὴν ταύτην) Ald. 1 et alii. „Ταύτην hic locum non habet: neque enim de imperio, quod nunc est, agitur.“ Schaefer. — καὶ) mavult Schaeferus post μετρίου. vult igitur πέρα τοῦ μετρίου ad antecedentem enuntiationem referri. At πλεονάζειν ipsum involvit notionem πέρα τοῦ μετρίου. Vid. adn. — ἀπαντες) Vulg. Sed Auger. et Bekker. dederunt πάντες. Recte. Vid. ad or. de Pac. §. 1 not. crit. —

tor (vid. ad §. 40; Olynth. I. §. 17). Nam Athenienses, quum principatum accepissent, per triginta annos usque ad bellum Peloponnesiacum crudele in socios imperium exercebant, unde factum est, ut multas civitates a se abalienarent, quae Lacedaemoniis se applicabant. Huius vero arrogantiae et crudelitatis graves poenas bello, quod modo commemoravimus, luerunt. Thuc. I, 99 dicit: ἀκριβῶς ἔπρασσον. — Προσφέρεσθαι τι vel πρὸς τινα est affectum esse in aliquem, se gerere, praebere in aliquem. Xenoph. Mem. III, 11, 11: ὁρθῶς ἀνδρωτῶν προσφέρεσθαι. Cf. de Pac. §. 26. — πάντες — καὶ οἱ μὴδὲν. „Particula καὶ partem eorum, quos πάντας dixerat, et quae cumprimis laudanda et efferenda est, exprimit. Xenoph. Cyr. VII, 1, 30: πολλοῦ καὶ ἄλλοθεν, καὶ ἐν τούτῳ ἐδήλωσεν.“ Rüdig. Est igitur adeo, sogar, selbst, et suppleri potest οὐ μόνον, ut supra §. 19 dictum est, quoniam gradatio ascendens exprimitur. Eadem ratione Cic. Cat. IV, c. 7, 15: Omnis ingeniorum adest multitudo, etiam infimorum. — μετὰ τῶν ἡδικοημένων, una cum injuste tractatis. Ita saepe μετὰ conjunctionem significat. — καὶ πάλιν. Inceperat orationem verbis τοῦτο μὲν, quae sequi solet τοῦτο δέ, ut §. 11, id quod praesertim in longioribus enuntiationibus fieri solet. Matth. §. 288. Pro his verbis

ponit orator πάλιν δέ. Ejusmodi formulae in partitionibus non semper accurate sibi respondent; modo haec, modo illa ponitur, interdum altera plane omittitur. Cf. §. 48 et 58, ubi est τοτὲ μὲν — πάλιν δέ. Soph. Phil. 1345 τοῦτο μὲν — εἰτα legitur; apud eundem Antig. 61 τοῦτο μὲν — ἐπειτα δέ. Herm. ad Vig. p. 702. Vid. etiam ad or. de Pac. §. 6. — Λακεδαιμονίοις ἄρξασιν — κατέστησαν, Lacedaemoniis imperium capessentibus i. e. in Lacedaemonios etc. — coorti sunt. Dativus pendet a πόλεμον, quod πολεμεῖν cum Dativo construitur. Nam Dativus cum Substantivis, a verbis, qui hunc casum secum habent, derivatis saepe legitur. Vid. ad Phil. I. §. 21: ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις. Sophocl. Trach. 668: οὐ δὴ τι τῶν σὼν Ἡρακλεῖ δουρημάτων. Caes. bell. Civ. I, 5: Caesar Ravennae exspectabat suis lenissimis postulatis responsa. De proximo Dativo ὑμῖν ab τὴν αὐτὴν pendente vid. ad Phil. II. §. 18. ἄρξασιν. „Explicant continuo sequentia; ἄρχειν enim h. l. non est imperare, sed imperium capessere. Herod. I, 14: ἐπεὶ τε ἤρξε, recte Interpres: postquam regno est potitus. Eodem modo usurpantur βασιλεύειν, ἡγεῖσθαι, τυραννεύειν, ut significant fieri regem, ducem, tyrannum.“ Schaefer. Cic. pro Mil. c. 16: Clodius, interfecto Milone, regnaturum se putabat. — πλεο-

Καὶ τί δεῖ τοὺς ἄλλους λέγειν; ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ 25
 Λακεδαιμόνιοι, οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες ἐξ ἀρχῆς ὃ τί ἡδι-
 κούμεθ' ὑπ' ἀλλήλων, ὅμως ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικον-
 μένους ἐωρῶμεν πολεμεῖν ὥμεθα δεῖν. καίτοι πάνθ' ὅσα
 ἐξημάρτηται καὶ Λακεδαιμόνιοις ἐν τοῖς τριάκοντ' ἐκείνοις
 ἔτεσι καὶ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις ἐν τοῖς ἐβδουήκοντα,

§. 25. ὅτε) Reisk., Auger., Rüdiger. Melius Bekkerus dedit: ὅτε. (ὡς ἡ-
 μιν) Ald., Felic., Wolf., Auger. Sed plerique codd. dant ὥμεθα, quod
 melius quadrat ad antecedentia Imperfecta, et statum durantem exprimit. —
 καίτοι γέ) App. Francf. „Non repudiam: Passim enim librarii, ut vel tantil-
 lum compendifacerent, καίτοι γέ in καίτοι contraserunt.“ Schaefer.
 ὥμετέροις) Vulg. Sed Par. 3, Aug. 2, Σ et Dresd. meliorum lectionum.

γάζειν, sensu civili, insollescere, plus sibi, quam oportebat, arrogare. Idem est, quod πλεονέχειν, de quo vid. ad Phil. II. §. 7. Reisk. in indicat Dem. c. Boeot. p. 998, 21: καὶ τοὺς πάνν δεινούς ἐκαστοτε, ὅταν πλεονάζωσιν, ἐπίστασθ' ὑμεῖς κοσμοῦς ποιεῖν. Proprie πλεονάζειν, ut πλειστηριάζειν, est pluris vendere, quam ceteri, summo, immenso pretio vendere. Vid. interp. ad Moer. s. v. πλειστηριάζειν, i. e. τὸ ὑπερβάλλειν τῇ τιμῇ. — τὰ καθέστιχα ὅτα ἐκίνουν, ἀναγκάζοντες τοὺς συμμάχους ἐπιηθείως σιρσι πολιτεύεσθαι, τουτέστιν, ὀλιγοχρεῖσθαι, μάλλον δὲ δεκαδαρχίας καθιστάντες. Wolf. τὰ καθέστιχα, rerum status, qui nunc est, rei publicae forma. Κινεῖν, movere, perturbare, dicitur de iis, qui seditionibus aut omnino violenta ratione ea, quae sunt, ex statu suo perturbant, erschüttern. Vid. ad Olynth. I. §. 21. Cf. §. 47. Vid. etiam ad §. 5. Latini hoc sensu dicunt *movere et miscere*. Vid. ad Cic. Rosc. A. §. 91. — De Spartanorum immoderatione injuriisque Isocrat. Paneg. §. 111 cit. Rüdig. dicit: οἱ τοὺς μὲν ἀνομιώτους πιστοτάτους ἐνόμιζον, τοὺς δὲ προδότης ὥσπερ εὐεργέτας ἐθεοράπευον. Cf. Xenoph. Anab. II, 6, 2.

§. 25. καὶ τί δεῖ τοὺς ἄλλους λέγειν; Est haec formula transitionis ad aliam rem eamque majorem et graviorem, ubi Latini utuntur formula: *sed quid ego hosce etc. contempero*. Cf. §. 59. Vid. ad Cic. Cat. IV. c. 8. — ἀλλ' ἡμεῖς αὐ-

τοί, quin nos ipsi. „Αλλά post interrogationem nos reddimus per particulam affirmativam. Proprie est usus ellipticus: ex interrogatione enim enuntiatio, quam sequatur oppositio, ante ἀλλά supplenda. Ita h. l. οὐ μόνον ἄλλοι, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοί.“ Brem. Vid. ad §. 35. 54. Cf. §. 59. Plerumque post negationem sic ponitur, ac si enuntiatio antecedens directe negetur. Xenoph. Mem. I, 2, 2: Πῶς οὖν, κύριος ὧν τοιούτος, ἄλλους ἂν ἡ ἀσεβεῖς, ἢ — μαλακοὺς ἐποίησεν; ἀλλ' ἔπαυσεν μὲν τούτων πολλούς etc., ubi cogitatione supplendum est: οὐδένα δὲ πρότερον ἐπιθυμῆν αὐτῶν. Igitur ἀλλά ad negationem, quae latet in antecedente negatione, refertur. Buttjn. Gr. §. 136. Matth. §. 622. — οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες. Contra *Bremium*, statuente, ἂν neque ad εἰπεῖν neque ad ἔχοντες pertinere, sed ad οὐδέν, mitigandi causa, pugnat Schaeferus, dicens: Mihi enuntiatio videtur hypothetica atque ἂν referendum ad ἔχοντες. Subaudias εἰ καὶ ἐβουλόμεθα.“ Vid. ad Phil. II. §. 10. Supra §. 1. — ὅμως, post Participium, in quo latet notio *quamquam*, ponitur. Vid. ad or. de Pac. §. 4. — ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικούμενους, pro ὑπὲρ τούτων, α̃ etc. Hoc pertinet ad bellum Peloponnesiacum, cujus causam speciosam orator pro suo consilio hic affert. Re autem vera hoc bellum exortum est ob invidiam Peloponnesiorum in Athenienses et ob malam sociorum tractatio-

ἐλάττονα ἔστιν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὧν Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκα οὐχ ὅλοις ἔτεσιν, οἷς ἐπιπολάζει, ἡδίκηκε τοὺς Ἕλληνας, μᾶλλον δὲ οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τούτων ἔχεινα.
26 Καὶ τοῦτο ἐκ βραχέος λόγον ῥάδιον δεῖξαι. Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ τριάκοντα

ἡμετέροις praebent. — πολλοστὸν πέμπτον) Vulg. Sed vox posterior glossemati similia est, et jure jam Reisk. eam expunxit. —

§. 26. βραχέων ῥημάτων) Ald., Felic., P. Manut., Wolf., Anger. Sed codd.

nem, quam hi admiserant. — πολεμεῖν — δεῖν, sc. ἡμᾶς. Vid. ad Phil. II. §. 2. — ἐξημέρηται — τοῖς Λακεδαιμονίοις, pro ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, quam frequentissimam constructionem imitantur Latini. Cic. Off. III, 9: *honestas bonis viris, non occulta quaeruntur.* — ἐν τρισὶ καὶ δέκα οὐχ ὅλοις ἔτεσιν, οἷς ἐπιπολάζει. Philippus regnum suscepit Olymp. CV, 1. a. Chr. 360. Simultates Atheniensium cum eo inceperunt ab Amphipoli capta a. 358. Vid. Proleg. P. I. §. 5. Phil. II. §. 17. Demosthenes autem hic numerat fere ab annis 357—353, quibus urbes in litore Macedoniae et Thraciae sitas, Pynam, Potidaeam, Methonem al. occupaverat (Phil. I. §. 4) et Atheniensium suspicionem magis commoverat. Habita est haec oratio Olymp. CIX, 3, a. Chr. 342. — Ut Graeci ὅλος, sic Latini *totus* de tempore usurpant. Terent. Eun. II, 2, 46: *Sex ego te totos, Parmeno, hos menses quietum reddam.* — οἷς, sc. ἐν. Praepositio in talibus solet omitti. Vid. ad or. de Pac. §. 14. — ἐπιπολάζει, ἀντὶ τοῦ πλεονάζει τοῖς ἀδικήμασι. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ πλεονάζοντος ὕδατος. Schol. ἐπιπλεῖν. Hesych. Notat proprie: *in summa aqua natare*; deinde metaphorice *multum, frequentem esse, inualescere, imminere*; unde interdum *efferrī, ferocire*, cum Dativo. Sic usurpatur *emergere* apud Latinos, quod vocabulum *Ruhnken.* ad Terent. Andr. III, 3, 30 sic explicat: „*Emergere* proprie dicuntur, qui aqua mersi elucant et evadunt; unde pulchrae nascuntur translationes, v. c. de eo, qui ex obscuro

loco ad illustriorem adspirat, aut ex infelici fit felix, aut a vitae praeviditate se recipit ad bonam frugem.“ Corn. Nep. Att. 11: *Quibus ex malis ut se emerit.* Hic ἐπιπολάζειν habet contemptum Philippi, qui superbe se efferebat ex humilitate. Jacobs. bene vertit: *während er oben schwimmt.* — οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τούτων ἔχεινα, ne minima quidem pars horum (sc. quae Philippus male egit) sunt illa (quae Graeci male fecerunt). Πολλοστός, *multenimus*, est *unus e multis*, ergo *parvus*, vel *minimus*. Xenoph. Mem. IV, 6, 7: *Ἄρ' οὐν δοκεῖ σοι ἀνθρώπων θνατὸν εἶναι τὰ ὄντα πάντα ἐπίστασθαι;* Οὐδὲ μὰ Δί', ἔμοιγε πολλοστὸν μέρος αὐτῶν. —

§. 26. ῥάδιον, sc. ἔστι. Vid. ad or. de Pac. §. 8. — ἐκ βραχέος λόγου, *breviter, brevi oratione*. Ita ἐκ cum Genitivo saepe adverbialiter sumitur. Cf. §. 51. Vig. p. 597 sq., ubi multa hujusmodi congesta sunt. Vid. ad Phil. §. 1. — Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην — ἔω. De μὲν δὴ vid. ad §. 21. De his urbibus vid. ad Phil. II. §. 21; Phil. I. §. 4. Proleg. P. I. §. 5. 16. Apollonia erat urbs socia Olyntho. De triginta duabus Chalcidicis urbibus vid. ad Olynth. III. §. 17. Proleg. P. I. §. 15. Has urbes eodem genere ortas Olynthus foedere sibi adjunxerat, ita ut ipsa principem locum teneret. His expugnandis Philippus initium belli contra Olynthum cepit. De egregia Praeteritione hujus loci vid. ad §. 21 et Olynth. I. §. 3. Nota etiam grave Asyndeton. Vid. ad or. de Pac. §. 18. Laudant hunc locum ob venustam compositionem Dion. Halic.

πόλεις ἐπὶ Θράκης ἔω, ἃς ἀπάσας οὕτως ὁμῶς ἀνήρκεον, ὥστε μηδένα, μηδ' εἰ πώποτ' ᾤκηθησαν, προσελθόντ' εἶναι ῥάδιον εἰπεῖν· καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος τοσοῦτον ἀνηρημένον σιωπῶ. ἀλλὰ Θετταλία πῶς ἔχει; οὐχὶ τὰς πολιτείας (καὶ

melioris notae exhibent βραχέος λόγον. — ὥστε μηδένα, μηδ' εἰ) Vulg. Cod. Σ et Dionys. Halic. μηδένα non habent, quare Bekk. omisit, quem secutus est Rüdiger.; ego non omiserim, quia cod. Σ amat omittere, et Dionys. totum hunc locum mendose sic recitat: ὥστ' εἰ μηδεπώποτε ᾤκηθησαν ῥάδιον ἦν προσελθόντα εἰπεῖν. Vid. adn. — ᾤκηθησαν) Vulg. Sed multi optimique codd. habent ᾤκηθησαν, quod placet. — τὰς πόλεις καὶ

de adm. vi dic. in Dem. Vol. VI. p. 1119 sqq. Hermog. p. 342 et alii. — ὥστε μηδένα — εἶναι ῥάδιον εἰπεῖν, nemo, si accesserit, an unquam habitatae fuerint, facile dicat. Est Anacoluthia; nam cum Accusativo μηδένα periodum orator incipit et pergit cum εἶναι ῥάδιον, quum aut δύνασθαι vel ἔχειν vel aliud quid ponere, aut μηδενὶ — προσελθόντι scribere deberet. Bekkerus μηδένα omisit, quo tollitur Anacoluthia. Huius generis exempla vid. Olynth. III. §. 21. 24. Vid. ad §. 3 not. crit. Inprimis frequens est apud Latinos illud genus Anacoluthiae, quo ab initio Nominativus positus est, mox verbum, quod alium casum requirit, sequitur. Terent. Hec. III. 1, 6: *Nam nos omnes, quibus est alicunde aliquis obiectus labor, Omne quod est interea tempus, priusquam id rescitum est, lucro est.* Vid. ad Cic. Verr. Act. I. c. 18, 85. Brem. ad Cic. Fin. II. 53. Ceterum h. l. oratoria amplificatio est; nam in oppidis diruendis veteres muris et aliqua aedificiorum parte dirutis satis habuerunt. — τὸ Φωκέων ἔθνος — ἀνηρημένον. Vid. ad §. 11. Philippus ipse epistolis Athenas missis (Dem. de Cor. p. 238 fin.) haec dicit: *Καὶ ὅσα μὲν ἐκουσίως προσετίθειτο τῶν πολισμάτων, φρονεῖς εἰσαγγοχότας εἰς αὐτά. τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα, κατὰ κράτος λαβόντες καὶ ἐξανδραποδισάμενοι, κατεσκάφημεν.* De fals. leg. p. 357. §. 53: *οἱ Φωκεῖς κατὰ πάντας τοὺς χρόπους ἀπώλοντο.* Vid. Proleg. §. 3. — οὐχὶ τὰς πολιτείας καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν πυρρήρηται.

De πολιτεία vid. ad Phil. II. §. 21. αὐτῶν, ad sensum constructum est; pertinet enim ad Θετταλίαν, in quo latet οἱ Θετταλοί. Grammatici vocant σχῆμα πρὸς τὸ σημαίνον. Cf. §. 30. Matth. §. 434, 2 laudat Thuc. III, 79: *τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐδὲν μᾶλλον ἐπέπλεον, καίπερ ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας.* Latinis quoque hoc usitatum est. Cic. Cat. II, 10: *Quartum genus est sane varium, — qui jam pridem premuntur.* Zumpt. §. 366. Vid. ad Olynth. I. §. 3. 10. — παρήρηται, abstulit, suffuratus est, habet notionem clandestini, ut de Cor. p. 289, 5: *πόλεις παρήρηται.* Ibid. 18: *Ἔως μὲν πόλεις παραιρούμενον αὐτὸν ἑώρα βαρβάρους.* Illa notio clandestini non inesse videtur alteri lectioni *περὶρηρηται*. Construitur cum Genitivo personae et Accusativo rei. Xenoph. Hell. II, 3, 20: *τὰ ὅπλα πάντων πλὴν τῶν τριεχιλίων παρελόντο.* Id. Mem. I, 6, 1. Matth. §. 378. Praeterea nota Perfectum *παρήρηται* et Aoristum *κατέστησεν* conjuncta. Illud notat rem praeterito tempore absolutam, cuius effectus etiamnum perdurat; hic rem, quae saepius acciderat; saepius enim Philippus formam civitatum Thessalicarum mutasse videtur. Si autem totus temporis decursus, quo aliquid fieret, describeretur, Imperfecto utendum esset. Sic Imperfecta, Perfecta et Aoristi in una enuntiatione variantur pro varia rerum descriptionum ratione. Rost. Gr. p. 571. Isocr. de Pac. p. 162. §. 19: *καὶ γὰρ περυσίους πεποίηκε καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἐν ἀγχασει, καὶ*

τὰς πόλεις αὐτῶν) παρήρηται καὶ τετραρχίας κατέστησεν, ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη δουλεύωσιν; 27 αἱ δ' ἐν Εὐβοίᾳ πόλεις οὐκ ἤδη τυραννοῦνται, καὶ ταῦτα ἐν νήσῳ πλησίον Θηβῶν καὶ Ἀθηνῶν; οὐ διαρρήδην

τὰς πολιτείας) Vulg. τὰς πολιτείας καὶ τὰς πόλεις) Bekkerus. Apud Dionys. verba καὶ τὰς πόλεις non leguntur, quare monet Schaeferus: „Non dubito, hunc in locum διτογραφίαν irrepsisse ob scripturae compendium (nam πόλις et πολιτεία scribitur πῶ. Vid. Bast. Comment. Palaeogr. p. 834), delendaque esse, quae Dionys. non legit tria vocabula τὰς πόλεις καί.“ Probavit hoc Diadorfius cum Frotschero, qui ea uncia inclusit. Rüdiger. interpretatur: τὰς τῶν πόλεων πολιτείας. Non male. Sed hoc quoque non opus esse videtur. Philippum in Thessalia urbes cepisse, v. c. Magnesiam, Pagasas, easque praesidiis firmasse, saepe orator noster commemorat. Phil. I. §. 35; II. §. 22. Olynth. I. §. 7; III. §. 12. Unde verba καὶ τὰς πόλεις non eiecimus. — περιήρηται) ex Aug. 2, Reisk. Sed Auger. et Bekker. ex plerisque codd. dederunt παρήρηται. Vid. adn. — καθέστακεν) ex Dionys. Reisk., improbane Schaefero. Forma Perfecti καθέστακα significatione activa collocavi est posterioram scriptorū. Vid. Schaefer. ad Olynth. I (III). p. 11, 26. Battm. Gr. §. 95. Not. 5. Sed antecedens Perfectum non facit, ut aliquid mutandum sit. Vid. adn. — παρ' αὐτοῖς) Haec verba, quae in omnibus codd., excepto Σ, post κατέστησε leguntur, omisit Bekkerus. Fortasse ex Phil. II. §. 22 huc translata sunt, aut librarius Genitivum αὐτῶν in παρ' αὐτοῖς mutandum esse censuit, ut verbo κατέστησε responderet. Rüdig. uncis inclusit. — δουλεύσωσιν) Harl., Par. 8, Aug. 3. Male. Vid. adn. —

πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκε. Cf. §. 71 notr. orat. Cic. Tusc. Disp. I, 35, 86: coronati Neapolitani fuerunt; nimirum etiam Puteolani; vulgo ex oppidis publice gratulabantur, illa actio brevis temporis erat, quare fuerunt ἀορίστως positum est; gratulationis autem actio ex multis oppidis per longius tempus perdurabat, unde Imperfectum gratulabantur ponendum erat. — τετραρχίας κατέστησε. Vid. ad Phil. II. §. 22. Proleg. §. 6. — ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη δουλεύωσι. Philippus imperium suum non solum in totas urbes, sed in singulos (κατὰ, quod est distributivum. Vid. ad Phil. I. §. 20) quoque ordines et genera hominum, v. c. in agricolas, mercatores, opifices, extendebat. Harpocrat. ἔθνος explicat: μὴ μόνον τὸ μέγα καὶ πολυάνθρωπον γένος, ἀλλὰ καὶ ἰδίως μέρος τι τῆς πόλεως. „Totam Thessaliam in quatuor praefecturas divisit, ut non modo oppidatim, sed etiam regionatim, ut ita dicam, serviant. Vide calumniam. Athenae divisae fuerunt non

servitutis, sed boni ordinis causa in decem tribus et municipia, seu curias complures.“ Wolf. Coniunctivus δουλεύωσιν post Perfectum bene se habet; nam exprimit statum permanentem; quare non δουλεύωσιν, sed δουλεύωσιν scribendum est. Vid. ad Phil. I. §. 58. Olynth. II. §. 31. Cf. infra §. 21. — §. 27. τυραννοῦνται. Vid. ad §. 17. 57. — καὶ ταῦτα, ἰδμε. Vid. ad §. 13. — πλησίον Θηβῶν καὶ Ἀθηνῶν. Eo majus est aut dedecus aut periculum, quod hoc a liberis civitatibus concedebatur. — ἀκούειν ἐμοῦ, me audire, mihi obtemperare. Herod. I, 152: Λαξε-δαιμόνιοι δὲ οὕτως ἤκουον, ἀλλ' ἀπέδοξε σφι μὴ τιμωρεῖν Ἴωσι. Sic audire apud Latinos. Cic. Fam. II, 7: te adhibe in consilium, te audi, tibi obtempera. De rectione vid. ad Olynth. III. §. 1. Matth. §. 362. De re vid. Proleg. §. 9. Epistola Philippi legitur in or. de Cor. p. 251, ubi est: ἐὰν βούλησθε μὴ ἐπιτρέπιν τοῖς προεσχηκόσιν ὑμῶν κακοήθως πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπιτιμάτε, πειράσσομαι καὶ γὰρ διαφυλάτ-

ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γράφει: „ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη πρὸς τοὺς ἀκούειν ἐμοῦ βουλευμένους;“ καὶ οὐ γράφει μὲν ταῦτα, τοῖς δ' ἔργοις οὐ ποιεῖ, ἀλλ' ἐφ' Ἑλλησποντον οἴχεται, πρότερον ἦκεν ἐπ' Ἀμβρακίαν, Ἥλιν ἔχει, τηλικαύτην πόλιν ἐν Πελοποννήσῳ, Μεγάροις ἐπεβούλευσε πρόην, οὗθ' ἡ

§. 27. τοῖς ἔργοις δ' οὐ) Vulg., quod ferri potest. Cf. Phil. II. §. 3: οἷα ποιεῖ δέ. Sed ordo receptus frequentior est. Vid. Pors. ad Eurip. Phoen. 512. — πρῶην) Vulg. Sed Etym. M. p. 266 docet: τὸ πρῶην γράφεται συν τῷ ι, ὡς γινόμενον ἀπὸ τοῦ πρῶι. —

τεῖν τὴν εἰρήνην. — καὶ οὐ γράφει μὲν ταῦτα, τοῖς δ' ἔργοις οὐ ποιεῖ, neque haec scribit, et re ipsa non facit. Est haec valde memorabilis conjunctionum negatio, quam Cic. Top. c. 15 et 14 appellat, qua oratio a minori ad maius procedit pro hoc: καὶ οὐ γράφει μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις ποιεῖ. Duae sententiae uno eodemque tenore progredientes iuxta se ponuntur duplici negatione adhibita, quarum prior ad alteram quoque tollendam pertinet. Hoc quidem genere argumentandi utebantur inprimis Stoici, quamquam oratores quoque id propter vividam gradationem usurpabant. Cf. infra §. 53 et 57. Dem. de Cor. p. 288: οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ· οὐδ' ἔγραψα μὲν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ· οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπεισα δέ Θηβαίους· ἀλλ' x. t. λ., non sensi hoc, et non suasi; neque suasi, et non ipse statim facere coepi; neque facere coepi, et non perfeci etc., ut auctor ad Herenn. IV, 25 interpretatur, pro: οὐ μόνον εἶπον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἔγραψα x. t. λ. De libert. Rhod. p. 192: καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδόχουν ὁρθῶς λέγειν· ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἤρεσκε ταῦτα x. t. λ. Cic. pro Mil. c. 31: Est, est profecto illa vis; neque in his corporibus atque in hac imbecillitate nostra inest quiddam, quod vigeat et sentiat, et non inest in hoc tanto naturae tam praeclaro motu, pro: ut in nostris corporibus inest quiddam, quod vigeat —, ita eo magis inest etc. Id. Top. 15: non et legatum argentum est, et non est legata

numerata pecunia. Cf. pro Sext. c. 69. — ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσποντον οἴχεται — πρῶην. Cumulantur percussione (Cic. de Orat. III. 53) exempla per Asyndeton, ut ea, quae antegressa est, sententia confirmetur. Citat hunc locum Alexand. de figur. p. 42: Ἐπιτροχασμός — τὰ πολὺ διεστηκότα συνάγει, καὶ ἀξιοπιστίας ἕνεκα λέγεται· ὡς ἔχει τὸ Δημοσθενικόν· ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσποντον — πρῶην. Aristid. de D. C. p. 190: σχῆμα δέ καὶ τοῦτο τῆς σεμνότητος, καὶ τὸ ἀσύνδετα παρατιθέναι τὰ νοήματα, ἐφεξῆς ἐπιτιθέντα ἀλλήλοις· οἷον· ἐφ' Ἑλλήσποντον — χωρεῖ τοῦ ἀνθρώπου. Vid. ad Olynth. III, §. 12 in fin. Huc pertinet illud Caesaris: *veni, vidi, vici*. Huic figurae contraria est *ἐπιμονή*, de qua vid. ad or. de Pac. §. 11. Hellespontus erat, ut Byzantium, magno momento mercaturae et comineatibus Athenas vehendis. Non re vera hoc tempore cum Philippus aggressus est, sed erat timendum, ne aggredere-tur, quum in Thracia cum exercitu esset, id quod non multo post re vera, quamquam frustra, factum est. Vid. ad §. 18 et 20. Diod. Sic. XVI, 76. — ἦκεν ἐπ' Ἀμβρακίαν, Ἥλιν ἔχει. Ambracia, Corinthiorum colonia, et praecipua Epiri urbs, sita erat ad sinum Ambracicum, et mercatura floruit. Strab. VII, 457. Cf. infra §. 54. Eam cum Leucade, in Leucadia insula sita, in quam Corinthii mille colonos miserant (Liv. XXXIII, 17), Olymp. CIX, 2 Corinthiis eripere conatus est Philippus (vid. §. 54. Proleg. §. 9), quem conatum Demosthenes, Ly-

Ἑλλάς οὐθ' ἡ βάρβαρος τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ τανθρώπου.
28 Καὶ ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες ἅπαντες καὶ ἀκούοντες
οὐ πέμπομεν πρέσβεις περὶ τούτων πρὸς ἀλλήλους καὶ
ἀγανακτοῦμεν, οὐτω δὲ κακῶς διακείμεθα καὶ διορωρύγμεθα
κατὰ πόλεις, ὥστ' ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδὲν οὔτε τῶν

curgus, Hegesippus aliiq̃ue obeun-
dis ad civitates Peloponnesi legatio-
nibus (§. 72) represserunt. *Elin* in
Peloponneso occupavit Philippus
eo tempore, quo in Peloponnesum
milites ad Messenios et Argivos
contra Lacedaemonios adjuvandos
miserat. Olymp. CIX, 1. a. Chr. 345
aut paulo ante. Vid. Proleg. §. 7.
9. De caede in hac urbe propter
illum facta orator noster de fals.
leg. p. 424, 22 sqq. haec: τὰς γὰρ
ἀκροπόλεις αὐτῶν ἐνίων Μακεδόνες
φρουροῦσιν· εἰς Πελοπόννησον δ'
εἰσελθὼν τὰς ἐν Ἡλίδι σφαγὰς πε-
ποίηκε, καὶ τοσαύτης μανίας καὶ πα-
ροινίας ἐνέπληξε τοὺς ταλαιπώρους
ἐκείνους, ὥστ' ἔν' ἀλλήλων ἀρχώσι,
καὶ φιλέτην χαρίζονται, συγγενεῖς
αὐτῶν καὶ πόλεις μισοῦσιν. Ver-
bum ἔχει ad auctoritatem, qua rex
Elide utebatur, pertinere videtur,
sive etiam ad foedus, quod Philip-
pum cum hac urbe fecisse narrat
Paus. V, 4, 9. Post pugnam Chae-
roneensem demum rex cum exerci-
tu in Peloponnesum penetravit.
Vid. Winiewsk. Comment. p. 153
sq. Cf. §. 72. Phil. II. §. 15. —
Μεγάροις ἐπεβούλευσε. Vid.
Proleg. §. 9. — οὐθ' ἡ Ἑλλάς —
χωρεῖ τὰνθρώπου, neque Grae-
cia, neque barbaria hominis avari-
tiam capit, i. e. satis magna est
ad avaritiam complenda. Χωρεῖν
proprie de spatio, est capere, suffi-
cere, satis magnum esse alicui rei.
Dem. adv. Mid. p. 579. §. 200: ἡ
πόλις αὐτὸν οὐ χωρεῖ. Eodem sen-
su capere apud Latinos ponitur.
Cic. pro leg. Manil. c. 22: quae ci-
vitas est in Asia, quae non modo im-
peratoris aut legati, sed unius tribuni
militum animos ac spiritus capere
possit. Cf. pro Mil. c. 32: capere
ejus amentiam. In Verr. I, 51. τὰν-
θρώπου cum contemptu dicitur.
Vid. ad Phil. I. §. 9: Ὅρατε —
οἱ προελήλυθεν ἀσελγείας ἄνθρω-

πος. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 12:
*At quemadmodum me coarguerit
homo acutus, recordamini.* — ἡ
βάρβαρος cum ellipsi γῇ rarissimum
esse monet *Schaeferus*. Vid. ad Phil.
II. §. 21. Eurip. Phoen. 1524: τίς
Ἑλλάς ἢ τίς βάρβαρος. Aesch. Pers.
184: ἡ μὲν Ἑλλάδα κλήρη λαχοῦσα
γαίαν, ἡ δὲ βάρβαρον, ad quem Io-
cum notandum est, Latinos quoque
sic jungere nomina appellativa et
propria. Caes. bell. Gall. I, 30:
terra Gallia, ut nos pro Bayern di-
cimus *das Bayernland.* —

§. 28. ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἕλ-
ληνες — οὐ πέμπομεν. Prima
persona post nomen generale Grae-
corum orator utitur, ut orationem
ad eos convertat, qui proximi sunt
et quos potissimum vult admonere.
Vid. ad §. 23 βούλοισθε. Hor. Ep.
ad Pis. 24 sq:

*Maxima pars vatū, pater et ju-
venes patre digni,*

Decipimur specie recti.

Cf. proxime §. 29. — κακῶς δια-
κείμεθα. Vid. ad §. 4. — διορω-
ρύγμεθα, *tamquam fossis inter-*
jectis separati sumus per singulas
urbes. Auger. In hoc Philippus sem-
per elaboravit, ut Graecarum civi-
tatum conjunctionem prohiberet,
ut multo facilius singulas subver-
tere et vincere posset. *Concordia*
parvae res crescunt, discordia dila-
buntur maximae, ut est apud Sallust.
Jug. 10. Cf. Just. VIII, 1. *Ασού-*
τειν, perforare, quod proprie de
muris etc. dicitur, h. l. tropicam
habet significationem, disjungere,
corrumpere, pessumdare. Dem. in
Steph. I. p. 1111, 2: τῷ δὲ κακονο-
γήσει καὶ διορύξαι πράγματα οὐ-
δενὸς λέπεται. — οὐδὲν οὔτε —
οὔτε. Vid. ad or. de Pac. §. 6. —
ὥστε — *δυνάμεθα.* Indicativus
post ὥστε ponitur, si consecutio
certa est, cf. §. 19; Infinitivus au-
tem, si non certa, sed dubia est et in

συμφερόντων ῥᾷτε τῶν δεόντων πράξαι δυνάμεθα, οὐδὲ συστήναι, οὐδὲ κοινανίαν βοηθείας καὶ φιλίας οὐδεμίαν ποιήσασθαι, ἀλλὰ μείζω γιγνόμενον τὸν ἄνθρωπον 29 περιορῶμεν, τὸν χρόνον κερδᾶναι τοῦτον, ὃν ἄλλος ἀπολαμβάνεται, ἕκαστος ἐγνωκώς, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, οὐχ ὅπως σωθῆ-

§. 29. ὡς γέ μοι) Vulg., quod dederunt Dind. et Frotzsch. Male; ἐμοὶ enim opponitur aliis hominibus et habet gravitatem. Vid. Butt. §. 67. Not. 2. Quare Bekker. ex cod. Σ dedit ὡς γ' ἐμοί.

conjectura nititur. Rost. Gr. p. 651. Cf. §. 56. Nota etiam Praesens ita positum, ut simul Praeteriti in eo lateat notio. Sic Plat. Protag. p. 335. D: αἰεὶ μὲν ἐγώ γε σου τὴν φιλοσοφίαν ἀγῆμαι, αἰᾶρ καὶ νῦν ἐπαίνῳ καὶ φιλῶ. Quare emendatione ἐδυνάμεθα non opus est. Vid. ad Phil. I. §. 23, II. §. 12 et 20. — συστήναι, inire concordiam, societatem, zusammenstehen. Cf. §. 72. Vid. ad Phil. II. §. 35. De re vid. Proleg. §. 5. Dem. de Cor. p. 245: Οὓς (προδότας) συγκατανοήσας καὶ συνεργοὺς λαβὼν ὁ Φίλιππος καὶ πρότερον κακῶς τοὺς Ἕλληνας ἔχοντας πρὸς ἑαυτοὺς καὶ στασιαστικῶς, ἔτι χειρόν διέθηκε, τοὺς μὲν ἐξαπατῶν, τοὺς δὲ διδοὺς, τοὺς δὲ πάντα τρόπον διαφθείρων, καὶ διέστησεν εἰς μέρη πολλὰ, ἑνὸς τοῦ συμφέροντος ἀπεισιν ὄντος, ἐκώλυεν κείνον μέγαν γίνεσθαι. Ἐκ τοιαύτῃ δὲ κατεστάσει καὶ ἐτι ἀγνοίᾳ τοῦ συνισταμένου κακοῦ τῶν ἀπάντων Ἑλλήνων δεῖ σκοπεῖν ὑμᾶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν προήκον ἡν ἐλέσθαι πράττειν — τὴν πόλιν. — κοινανίαν βοηθείας καὶ φιλίας. Sic apud Latinos dicitur societas consiliorum, sceleris etc. Cic. Brut. 1. Dem. de Cor. p. 251: αἱ τῆς φιλίας συνθήκαι. —

§. 29. περιορῶμεν — ἕκαστος ἐγνωκώς. Sensus est: non impedimus incrementa potentiae Philippi, quum unusquisque Graecorum constituat tempus istud in lucro sibi ponere, quo perit alius; ipse autem pace fruitur, tanquam non cogitans, dum domus proxima ardet, incendium ad se brevi perventurum. Talis est hominum ex momento pendentium temeraria levitas. Brem. ad

h. l. secundum Valcken. Diatr. de Aristobulo Ind. p. 5. Ab omnibus (περιορῶμεν) ad singulos (ἕκαστος) magna cum gravitate transit oratio (vid. ad or. de Pac. §. 4. 19. Phil. I. §. 17) et totum cum parte eodem casu positum est, de quo usu vid. ad §. 62. Phil. II. §. 11. Cf. §. 33. Herod. I, 7: ἀρξάντες μὲν ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεάς ἀνδρῶν, ἔτασεν τε καὶ πεντακόσια, παῖς παρὰ πατρός ἐκδεχόμενος τὴν ἀρχήν. Participia σκοπῶν et πράττων, quae sequuntur, ad ἕκαστος referuntur et construuntur, quare falsa est Reiskii conjectura: σκοπεῖν et πράττειν. Ceterum κερδᾶναι χρόνον est tempus in lucro sibi ponere, in commodum suum convertere, ut Dem. in Timocr. p. 762 pen. κερδᾶναι, ὃν ἐκεῖνος ζῇ, χρόνον. Hanc sententiam bene expressit Just. VIII, 1: Graeciae civitates, dum imperare singulae cupiunt, imperium omnes perdiderunt: quippe in mutuum exitium sine modo ruentes, omnibus perire, quod singulae amitterent, non nisi oppressae senserunt. Cf. de Cor. p. 241: πλὴν οὐκ ἐφ' ἑαυτοὺς ἐκείνων οδομένων τὸ δεινὸν ἦξιν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἐτέρων κινδύνων τὰ ἑαυτῶν ἀσφαλῶς σχίσκειν ὑπολαμβάνοντων, ὅταν βούλωνται. Vid. Proleg. §. 5. Quis non meminit tempora Napoleonis, quum Europae civitates sibi invicem invisae suspectaeque alia alius interitu laetabantur atque commodum ex eo se percepturas esse diu opinabantur, non reputantes, ad se quoque interitum perventurum esse, id quod re vera factum est? — τὰ τῶν Ἑλλήνων, Graecorum summa salus. Vid. ad §. 45. — ἐπεὶ, ὅτι γε ὥς περ περίοδος ἡ καταβολή

σεται τὰ τῶν Ἑλλήνων σκοπῶν οὐδὲ πράττων, ἐπεὶ, ὅτι
 γε ὡς περ περιόδος ἢ καταβολὴ πυρετοῦ ἢ τινος ἄλλου κακοῦ
 καὶ τῇ πᾶν πόρῳ δοκοῦντι νῦν ἀφεστάναι προσέρχεται,
30 οὐδεὶς ἄγνοεὶ δῆπου. Καὶ μὴν κακεῖνό γε ἴστε, ὅτι
 ὅσα μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἢ ὑφ' ἡμῶν ἔπασχον οἱ Ἕλλη-
 νες, ἀλλ' οὖν ὑπὸ γνησίων γε ὄντων τῆς Ἑλλάδος ἡδικοῦντο,

πυρετοῦ — προσέρχεται, atque
 cum tanquam conversionem atque ac-
 cessionem febris i. q. febris inter-
 mittens impetum, aut alterius mali
 etiam in illum, qui sibi valde procul
 nunc abesse videtur, invasurum esse,
 nemo videlicet ignorat. Est brevi-
 loquentia, quum προσέρχεται et ad
 καταβολὴν πυρετοῦ ἢ τινος ἄλλου κα-
 κοῦ et ad δοκοῦντι νῦν ἀφεστάναι
 referatur, Praesente in Futurum
 προσελεύσεται mutato; illud autem
 ipsum τῇ πᾶν πόρῳ δοκοῦντι νῦν
 ἀφεστάναι duplici sensu positum
 sit et ad febrim et ad Philippum
 reiatum. Cf. ad Phil. II. §. 16. Πε-
 ρίσδος ἔστι χρόνος ἐπιτάσεως καὶ
 ἀντάσεως ἐν νοσήματι γινόμενος.
 Galenus. καταβολὴ est εἰςβολή, ac-
 cессio et impetus: παρὰ τὸ κατα-
 βάλλειν τὸν πυρετικόν. παύδον σχε-
 δὸν τῷ περὶσσεύει. Wolf. καταβολὴ
 ἐν ταῖς περιοδικαῖς νόσοις λέγεται
 τις καταβολὴ διὰ τὸ ἐν ἀποδείγματι
 προεῖναι χρόνον. Ammon. de Diff.
 Voc. s. v.: Καταβολή· ἡ ἐκτίσις
 τοῦ εἰσφερόμενον ἀγνοῦτον· Εἰς-
 βολή δὲ περίσδος τοῦ πυρετοῦ. Ve-
 rum hoc significatu (sc. vocabuli
 εἰςβολή) venustissime etiam καταβο-
 λή adhiberi solet, et quidem a pro-
 batissimo Platone. Tim. Lex. Plat.
 Καταβολή περιοδικῇ λήψει τοῦ πυρε-
 τοῦ. Recte Thom. M. καταβολή δὲ
 καὶ ἐπὶ νόσου. Valcken. ad Ammon.
 p. 89 sq. Περίσδος ἢ καταβολὴ πυρε-
 τοῦ autem est ἐν διὰ δυοῖν; febris
 intermittens, Wechselstieber. Cf. §.
 32. 72. Phil. II. §. 8. Cic. Cat. c. 13,
 31: Homines . . . , quum aestu fe-
 brisque jactantur. Alia hujus figu-
 rae exempla apud Latinos vid. ad
 Cic. Rose. A. c. 4; 9. De hac simili-
 tudine Arist. de D. C. p. 186 haec:
 ἐτι δὲ καὶ τὸ εἰκόσι χρόσθαι σεμνό-
 τητα καὶ ἀζῶμα ἔχοντα τὸν λόγον
 ἐργάζεται, οἷον· ἐπεὶ ὅτι γε ὡς

περ περιόδος — οὐδεὶς ἄγνοεῖ.
 — δῆπου cum vi et ironia quadam
 in clausula positum est. Vid. ad
 §. 15. —

§. 30. Καὶ μὴν κακεῖνό γε, quia
 etiam illud certe. Novum argumen-
 tum his verbis incipi solet. Cf. §.
 12. 68. Praeterea ironia inest in γε, ut
 paulo ante in δῆπου, et Olynth. I.
 §. 25: Ἰστε γὰρ δῆπου τοῦθ'. — ἀλλ'
 οὖν ὑπὸ γνησίων γε ὄντων
 τῆς Ἑλλάδος, saltem tamen a ger-
 manis Graeciae civibus esse illata.
 Ἄλλ' οὖν et ἄλλ' οὖν γε, at certe qui-
 dem, saltem, denn doch ienigstens,
 saepe elliptice ponuntur et inser-
 viunt objectioni. Nostro loco sup-
 pleri potest et μὴ δικαίως. Xenoph.
 Mem. IV, 4, 21: Καὶ γὰρ ἄλλα πολ-
 λά, ἔφη, παρανομοῦσιν· ἀλλ' οὖν
 δίκην γέ τοι διδάσιν οἱ παραβαί-
 νοντες τοὺς — νόμους. Etiam sine
 οὖν et γε particula ἀλλὰ mediae
 enuntiationi hoc sensu interponi-
 tur. Eur. Orest. 1578: ἀνοίγῃ τις
 δῶμα, προσπόλοισ λέγω || ὅθεν
 πύλας τάςθ', ὡς ἂν ἄλλα παιδ'
 ἐμὴν || ἠυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χειρῶν
 μισαιφόνων, ubi subaudiendum est:
 et μὴ τὴν ἐμὴν ξυνέθετον. Isocr.
 Archid. p. 129. §. 62. Plat. Lach. §. 31:
 εἴ τις ἡμῶν αὐτῶν ἐαυτῷ διδάσκα-
 λον μὲν οὐ φησι γεγονέναι, ἀλλ'
 οὖν ἔργα αὐτοῦ αὐτοῦ ἔχειν εἰπὲν
 rel. Sic apud Latinos at et at certe
 potissimum post negationes pro ta-
 men certe s. saltem ponuntur. Vid.
 ad Cic. Rose. A. c. 16, 46: Si tibi
 fortuna non dedit, ut patre certo
 nascere, ex quo intelligere posset,
 qui animus patris in liberos esset:
 at natura certe dedit, ut humani-
 tatis non parum haberes. Id. Att.
 VII, 11: non est in parietibus res-
 publica; at in aris et focis. Vid.
 Vig. p. 471. — Γνήσιοι τῆς Ἑλλά-
 δος, rara locutione pro γνήσιοι Ἕλ-

καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἂν τις ὑπέλαβε τοῦθ', ὥςπερ ἂν εἰ υἱὸς ἐν οὐσίᾳ πολλῇ γεγονῶς γνήσιος διώκει τι μὴ καλῶς μὴδ' ὀρθῶς, κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτο ἄξιον μέμψεως εἶναι καὶ κατηγορίας, ὥς δ' οὐ προσήκων ἢ ὡς οὐ κληρονόμος τούτων ὧν ταῦτα ἐποίει, οὐκ ἐνεῖναι λέγειν. εἰ δέ γε 31

§. 30. εἴ τις υἱὸς) Vulg. Sed Σ et Aug. 1 τις omittunt. — ἄξιος) Vulg. Sed recte Reiskius de suo dedit ἄξιον, quod constructio postulat. Vid. adn. Neque Anacoluthiam statuendam esse, monet Rüdigerus, quum hic locus intermedius sit inter ὥςπερ ἂν ὑπέλαβε et ἐνεῖναι λέγειν. — οὐκ εἶναι) Vulg. Sed jam Reiskius praetulit οὐκ ἐνεῖναι ob consensum librorum. —

ληνες, sunt natī Graeci, s. Ἕλληνες ἰθαγενεῖς, ut Schaefer. docet. Apud Demosth. or. funebr. p. 1390, 6 cit. Rüdigerο γνήσιοι τῆς πατρὶδος πολιταὶ opponuntur τοῖς ἐπὶ ἡλυσί, adventiciis. — τὸν αὐτὸν τρόπον — ὥςπερ. Vid. ad Phil. II. §. 5; I. §. 59. — De Indicativo cum ἂν vid. ad §. 13 et ad Phil. II. §. 29. Latini, quamquam Conjunctivo in hisce enuntiationibus plerumque utuntur, tamen Indicativum interdum ponunt: idque perinde existimari potuit, pro posset. Ad ὥςπερ ἂν ex superioribus repetendum est τις ὑπέλαβε, unde pendent Infinitivi εἶναι ἄξιον et ἐνεῖναι λέγειν. Vid. ad Phil. II. §. 8. Constructio ergo haec est: ὥςπερ ἂν τις ὑπέλαβεν — ἄξιον μὲν εἶναι τὸν τοιοῦτον υἱὸν μέμψεως — οὐ μέντοι ἐνεῖναι λέγειν, ὥς — ἐποίει. Particula ἂν totam, quae sequitur, orationem afficit. Ad ἄξιον subaudiendum est αὐτόν, quod vocabulum sexcenties omittitur, ubi e praegressis facile intelligi potest. Vid. Ast. ad Plat. Protag. p. 510. E: ἐγὼ γὰρ αἶμα μὲν καὶ νεώτερός εἰμι, αἶμα δὲ οὐδὲ ἑώρακα Πρωταγόραν πώποτε οὐδ' ἀκήχοα οὐδέν, ubi ad ἀκήχοα intelligitur αὐτοῦ. Inprimis in constructione, quae dicitur Accusativi cum Infinitivo, Pronomina *me, te, se, eum*, eos etiam apud Latinos non raro omittuntur, si non magna quaedam vis in iis posita est, et aut Substantivum eorum praecedat, aut Participium aut aliud vocabulum, quo illa continentur. Vid. Ramsh. Gr. Lat. p. 455. Liv. II, 51: Valerius auctoritate se abdicavit. Adparuit

causa plebi, suam vicem indignantem magistratu abuisse. — ἐν οὐσίᾳ — γεγονῶς. Similiter Plaut. Trinumn. III, 2, 55 sq.: non convenit, me — porro in divitiis esse, agrumque habere. — μὴ καλῶς μὴδ' ὀρθῶς i. e. si rem familiarem dissipat. — μέμψεως εἶναι καὶ κατηγορίας. De collocatione verborum vid. ad or. de Pac. §. 3: ὥς ὑπὲρ πόλεως — προσήκει. Ammon. Diff. Voc. s. v.: Μέμψις μὲν ἐστὶν ἀμελοῦντος κατηγορία. Ὑόγος δ' ἐπονείδιστος. — οὐ κληρονόμος, qui nullam partem hereditatis accipit, qui non legitimus heres aut possessor est. — οὐ προσήκων est alienus, non propinquus, unde §. 51 τὰ μὴ προσήκοντα, quae ad eum nihil pertinerent, cuius heres legitimus non esset. Προσέχων τινὶ vel πρὸς τι est pertinere ad aliquid, haud alienum esse ab aliqua re. Vid. Ast. ad Plat. de Legg. III, 15. p. 190. — τούτων pertinet ad ἐν οὐσίᾳ: est igitur constructio ad sensum, qualem paulo ante §. 26 habuimus. — ἐνεῖναι, modo inesse, modo licere, ut h. l., significat. Vid. ad Olynth. I. §. 4: αἶ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἐνὶ sc. λέγειν. — Sensus est: „perinde quis hoc de negotio statuatur, ac si de filio familias — statuatur, eum in hoc esse reprehendendum —, verumtamen ideo non licere negare, ipsum eorum esse cognatum.“ Reisk.

§. 51. ἀπώλλυε καὶ ἐλυματνετο, perderet et profundet s. vexaret, i. e. profundendo perderet; altera enim vox antecedentem determinat ejusque causam indicat.

δοῦλος ἢ ὑποβολιμαῖος τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαινετο, Ἡράκλεις ὅσῃ μᾶλλον δεινὸν καὶ πολλῆς ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἔφασαν εἶναι! Ἄλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου καὶ ὧν ἐκεῖνος πράττει νῦν, οὐχ οὕτως ἔχουσιν, οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνας ὅντος οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' οὐδὲ βαρβάρου ἐντεῦθεν, ὅθεν καλὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὁλέ-

§. 31. καὶ ὀργῆς) omisso πολλῆς Bekker. ex codd. Σ, Υ, Harris. — πρᾶτ-
τει, νῦν οὕτως ἔχουσιν) Augerius; οὐχ etiam Wolfius omisit. Male. —

Vid. ad §. 14. 39. 60. Phil. II. §. 1.
„Forsitan ἐλυμαινετο additum, ut
ostendat, qualis fuerit perniciēs,
quam Philippus Graeciae paraverit,
iuncta cum contumeliis et diris ve-
nationibus.“ Brem. — Ἡράκλεις.
Eadem est confirmationis formula,
quae apud Latinos Hercules s. me-
hercule s. Heracles. — οὐχ ὑπὲρ
Φιλίππου —, οὐχ οὕτως ἔχου-
σιν, i. e. Graeci non ita sentiunt
de Philippo et ejus actis. Infra §. 46
hoc sensu legitur ἔχειν πρὸς τι.
Vid. etiam ad §. 36 et Phil. II. §.
14. Sic Latini habere cum Adverbio
ponunt. Cic. Amicit. §. 10: De me
autem — sic habetote. Ibid. §. 93.
Memorabilis est negationis in initio
enuntiationis positae repetitio post
paucæ vocabula. Vid. ad Olynth.
III. §. 24: εἰδ' οὐχ ἀσχυρῆσθε, εἰ
μηδ', ἂ πάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ἐκεί-
νος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες
οὐ τοιμήσετε; Dem. de Chers. p.
99. §. 37: φανερόν πεποιήκατε, ὅτι,
οὐδ' ἂν δεκάκις ἀποθάνῃ, οὐδὲν
μᾶλλον ὑμεῖς γε κινήσεσθε, ad quem
locum Bremius notat: „Enuntiatio
plena gravitatis et ponderis in ver-
bis eorumque collocatione. Negatio
οὐδ', ut par est, collocatur ante
conditionem; post conditionem il-
lico sequitur negatio fortior οὐδὲν
μᾶλλον, ut augeatur negatio.“ Alia
exempla Erfurdt. ad Soph. Antig.
in Add. v. 5 et 6 congressit: ὁποῖον
οὐ τῶν σῶν τε καμῶν οὐκ ὁπωπ'
ἔγω κακῶν. Terent. Andr. I, 1, 51:
Ne temere facias neque tu haud di-
cas, tibi non praedictum. Sed pro-
saicae orationis scriptores non sic
repetunt negationes. Vid. Brem.
ad Corn. Nep. Att. XV, 5. — οὐ μόν-
ον οὐχ Ἕλληνας — οὐδὲ πρὸς-

ἔχοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν,
ἀλλ' x. i. l., qui non modo Graecus
aut Graecis ullo modo conjunctus,
sed ne barbarus quidem est etc. Nota
negationes per totam enuntiationem
cumulatas, quo res valde augeatur.
Cf. §. 48. de Pac. §. 12. Phil. I. §.
44. De constructione οὐδὲ προσήκ.
οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν cf. Xenoph. Anab.
III, 1, 31: τοῦτω γε οὔτε τῆς Βοιω-
τίας προσήκει οὐδὲν, οὔτε τῆς Ἑλλέ-
δος παντάπασιν. — βαρβάρου.
Quum Graeci omnem barbariem
maximo haberent contemptui, ora-
tor noster Philippo invidiam hoc
nomine conflare voluit. Sed reges
Macedoniae una cum singulis hujus
terrae partibus Graeca origine or-
tos fuisse, hodie nemo dubitat. Vid.
ad Olynth. II. §. 16. Herod. V, 22
ibique Valcken. Isocr. Orat. ad
Phil. c. 12 p. 85 ed. Cor. — ἀλλ'
ὁλέθρου Μακεδόνας. Res seu
Abstractum pro persona ponitur,
qui usus in omnibus linguis inveni-
tur. Dem. de Cor. p. 269. §. 127:
περίτριμμα ἀγορᾶς, ὁλέθρος γραμ-
ματέως. Soph. Ant. 752: γυναικὸς
ὧν δοῦλευμα, μὴ κώτιλλέ με. Ibid.
320: οἴμ', ὡς λάλημαθ' ὄϊλον ἐκπεφυ-
κὸς εἶ. Eurip. Orest. 924: εἰ τάνδον
οἰκουρήμαθ' οἱ λελεϊμέναι φθείρου-
σιν, pro: οἰκουροὺς γυναῖκας. Sae-
pe apud Latinos hoc schemate le-
guntur scelus (vid. ad Cic. Rosc. A.
c. 26: noluerunt feris corpus objice-
re, ne bestiis quoque, quae tantum
scelus attigissent, immanioribus
uteremur. Sull. c. 27: illis inclusis
in re publica pestibus i. e. homini-
bus pestiferis) perniciēs, pestis al.
Matth. §. 429. Reisk. ind. ὁλέθρος
explicat: ὁλέθρου ἄλλοις αἰτίος. —
ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον σπου-

θρον Μακεδόνας, ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον σπουδαῖον οὐδὲν ἦν πρότερον πρίασθαι.

Καίτοι τί τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει; οὐ πρὸς 32 τῶ πόλεις ἀνηρηκέναι τίθησι μὲν τὰ Πύθια, τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα, καὶ αὐτὸς μὴ παρῇ, τοὺς δούλους ἀγωνοθετήσοντας πέμπει; κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς

§. 32. πόλεις Ἑλληνίδας ἀνηρηκέναι) Par. 8, Aug. 1, 2, Harris., Harl. „Addidi Ἑλληνίδας, non quo necesse id esset; nam πόλεις nullae aliae sunt, quam Graecae civitates, legibus constitutae aliisque humanitatis artibus excultae (proprie barbaris πόλεις nullae sunt), sed ob consensum librorum.“ Reisk. Ἑλληνίδας addidi, quod et addunt cod. M. N. V et Cc. Auger. Uncis inclusit Bekker. omiserunt Frotscher., Dindorf et Rüdiger. Recte; interpretamentum enim esse videtur. Vid. ad Phil. II. §. 35 not. crit. et Phil. I. §. 3. —

δατον. „Scythia, Cappadox, Thrax, Phryx, Aegyptius servus qui esset, is honeste saltem serviebat; nam ex his populis mancipia sua petebant Athenienses. E Macedonia autem nulla exportabantur. Hoc nequius interpretatus Demosthenes colligit, tam improbos esse natura Macedones, ut nemo Athenis illinc habere velit servum; et Macedonici generis servos omnium servorum esse nequissimos et teterrimos.“ Reisk. Haec Macedonum laus esse potest. Ingenuus enim et magnus animus servilibus ministeriis parum aptus est. Wolf. Hoc vere monet homo ingenuus. —

§. 32. τί τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει; Aristid. p. 266: σφοδρότητός ἐστιν, ὅταν τις ὑπερπαγναστῇ. οἷον· τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἔχον ἐστὶν ὑπερβολὴν ἀκαθαρσίας (adv. Mid. p. 553, 12). καὶ πάλιν ἀλλαγοῦ· τοῦτο γὰρ ἦδη τοῦ σχαιῶν ἐστι (§. 34). καὶ πάλιν· τῆς ἐσχάτης ὕβρεως οὐδὲν ἐλλείπει. Ut οὐδὲν ἀπολείπειν apud Graecos, ita apud Latinos nihil reliqui facere dicitur pro: nihil ad faciendum relinquere, omnia tentare. Caes. bell. Gall. II, 26: nihil ad celeritatem sibi reliqui fecerunt. — τίθησι μὲν τὰ Πύθια, constituit Pythia, i. e. praefuit Pythiis; nam τίθεναι τὰ Πύθια idem est, quod ἀγωνοθετῆν, βραβεύτην τῶν Πυθίων εἶναι. Cf. de Pac. §. 22. Quinto quoque anno in Apollinis honorem Delphis Pythia habebantur, Amphictyonibus brabeutis.

Qui quum a Philippo convocati essent, ut de Phocensibus judicarent, decreverunt, ut Philippus cum posteris suis in concilium Amphictyonum adscisceretur et duo suffragia haberet; praeterea Pythiorum administrationem ipsi cum Thessalis commiserunt, eaque ille magno cum apparatu habuit, ita ut magnam sibi gratiam Graecorum, qui ludos valde amabant, compararet. Vid. ad Phil. II. §. 7. Diod. XVI, 60. Proleg. §. 3. — τοὺς δούλους. „Nova Graecorum contumelia. Intelligendi autem Macedonum proceres, quos orator δημοκρατικῶς lascivens dicit δούλους. Enimvero Philippi malles, quam plebis Atticae fuisse δούλος.“ Schaeferus. Cf. §. 45. Sic Cic. Phil. II. c. 14 de Caesaris adversariis dicit: qui servire volebant. — ἀγωνοθετήσοντας. Ammon. Diff. Vocab. s. v. Ἀγωνοθέται μὲν ἐπὶ τῶν σκηνικῶν λέγονται. Ἀθλοθέται δὲ ἐπὶ τῶν γυμνικῶν. — κύριος δὲ Πυλῶν. Vid. ad Phil. II. §. 7. 35. 36. Thermopylas qui tenuit, is facile in reliquam Graeciam invadere potuit. Cf. de Pac. §. 20. — προουραῖς καὶ ξένοις — κατέχει, praesidiis et mercenariis tenet i. e. praesidiis, quae ex copiis conductitiis (vid. ad Phil. I. §. 19) comparata sunt, tenet. καὶ est h. l. et quidem. Vid. ad Phil. II. §. 15. de Pac. §. 2. Proleg. §. 5. Ceterum est ἐν διαδοῖν, cuius exemplum vid. ad §. 29. Phil. II. §. 28. — τὴν προμαντείαν τοῦ θεοῦ. Anecd.

Ἑλληνας παρόδων ἐστὶ, καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις τοὺς τόπους τούτους κατέχει; ἔχει δὲ καὶ τὴν προμαντείαν τοῦ Θεοῦ, παρώσας ἡμᾶς καὶ Θετταλοὺς καὶ Λωριέας καὶ τοὺς ἄλλους Ἀμφικτύονας, ἧς οὐδὲ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπανσι μέτεστι; **33** γράφει δὲ Θετταλοῖς ὃν χρὴ τρόπον πολιτεύεσθαι; πέμπει δὲ ξένους, τοὺς μὲν εἰς Πορθμὸν τὸν δῆμον ἐκβαλοῦντας τὸν Ἑρετριέων, τοὺς δ' ἐπ' Ὠρεὸν τύραννον Φιλισίτι-

§. 33. τῶν Ἑρετριέων) Valg. Sed Aug. 1 et plerique codd. Bekkeri habent τὸν Ἑρετριέων. Vid. §. 42 not. crit. et §. 66 not. crit. Vid. ad Olynth. III. §. 22: τὰ κοινὰ τὰ Θετταλῶν, ad quem locum haec nota Bremii ad Aesch. Ctesiph. p. 455. §. 46 scripta est: Ad Genitivum nominis proprii pendentem a nomine appellativo plerumque Aeschines repetit Articulum nominis appellativi, et nomen in Genitivo ponit sine Articulo. Atque hic Demosthenis quoque mos est.

Bekk. p. 289. 18: προμαντεία ἐστὶ τὸ πρῶτον ἄλλων ἀπάντων χρησθαι τῷ ἐν Δελφοῖς μαντεῖω· καὶ προεδρία τοῦτο. „Praerogativa fuit longe gravissima, quum et oracula essent maximi momenti ad res gerendas, nec Pythia posset quovis tempore aut saepius deinceps adire cortinam: quippe enthius ille furor maxime frangebatur corporis vires.“ Schaeferus. Vid. ad Phil. II. §. 7. Hanc προμαντείαν Athenienses semper habuerant, quam decreto Amphictyonum iis ereptam perquam aegre tulerunt. Dem. de fals. leg. p. 446, 1. Proleg. §. 3. Ὁ θεός, quum sermo de oraculis est, intelligitur Apollo. — παρώσας sc. αὐτῆς, quod vocabulum omittitur, quoniam facile intelligi potest. Vid. ad §. 30. Ut vero rem augeat, utitur orator voce invidiosa, quum praerogativam illi concessissent. —

§. 33. γράφει δὲ — πολιτεύεσθαι. Vid. Proleg. §. 6. Observa δὲ saepius per has enuntiationes repetitum, praecedente uno μὲν. Singulae partes neque sibi invicem adversantur. neque ceteris excellunt, sed copulative juxta ordinantur et cum celeritate deinceps uno tenore pronuntiantur. Vid. Hartung. de Part. I. p. 170. Vig. p. 535. — εἰς Πορθμὸν. Urbs erat Euboeae e regione Atticae. Nomen traxit ex situ ad illud fretum Euboeae, ubi ex Attica vel Boeotia trajicientes appellebant. Nam secundum Phot. p. 444, 3

Πορθμός est πέρας· ἀμφίγως θάλασσα. Πορθμός γάρ ἐστι γῆ στενὴ ἐκατέρωθεν ἔχουσα θάλασσαν. πορθμός δὲ θάλασσα ὑπὸ γῆς περιεχομένη. Est portus et castellum Eretriae, quae urbs ab Atheniensibus ante bellum Trojanum condita (Strab. X. p. 686) in bellis Persicis vastata est. Herod. VI, 101. Postea refecta in bello Peloponnesiaco Atheniensium partes secuta est, et Philippi aetate subjecta erat Plutarcho tyranno, qui ab Atheniensibus auxilium contra Philippum petiit. Vid. ad or. de Pac. §. 5. Plura de Philippi conatibus et de suis consiliis ad eos impediendos datis ipse Dem. de Cor. p. 248 dicit: Ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτεχισμα ἐπὶ τὴν Ἀπικὴν, καὶ Μεγάρους ἐπιχειρῶν, καὶ καταλαμβάνων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμὸν καὶ καθιστῶν ἐν μὲν Ὠρεῷ Φιλισίτιδην τύραννον, ἐν δ' Ἑρετρίᾳ Κλείταρχον, καὶ τὸν Ἑλλήσπορον ὑπ' ἐαυτῷ ποιούμενος, καὶ Βυζάντιον πολιορκῶν, καὶ πόλεις Ἑλληνίδας, τινὰς μὲν ἀναιρῶν, εἰς τινὰς δὲ τοὺς φρυγὰς κατέγων· πότερον ταῦτα πάντα νοιῶν ἡδίζει καὶ παρεσπόμεναι, — ἡ οὐ; Vid. etiam ad §. 57 sqq. — Φιλισίτιδην. Hunc Philippus Orei in Euboea tyrannum constituerat. Vid. §. 17. Hunc cum Clitarcho, qui ab eodem tyrannus Eretriae factus erat, Athenienses, exercitu auctore Demosthene in Euboeam misso, cuju

δην καταστήσοντας; Ἄλλ' ὅμως ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες ἀνέχονται, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ τὴν χάλαζαν, ἔμοιγε δοκοῦσι θεωρεῖν, εὐχόμενοι μὲν μὴ καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι γενέσθαι, κωλύειν δὲ οὐδείς ἐπιχειρῶν. Οὐ 34 μόνον δ' ἐφ' οἷς ἡ Ἑλλάς ὑβρίζεται ὑπ' αὐτοῦ οὐδείς ἀμύνεται, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ἕκαστος ἀδικεῖται· τοῦτο

— ὅνπερ) Vulg. Sed ὥσπερ est in codd. Σ, Par. 8, Aug. 1, Harl., Ald. Tayl. Cf. §. 80. Vid. ad Phil. II. §. 5. — οἱ τὴν χάλ.) Articulus οἱ abest ab Aug. 1 et Σ, quare Rüdigerus omisit, quia sic structura expeditior sit. Sed non contortior est lectio vulgata, nec intelligitur, cur librarii οἱ addiderint. — εὐχόμενοι μὴ, sine μέν) Vulg. Sed μέν exhibent Par. 5, 8, Aug. 1, Hav., Harris,; quare bene Augerus et Bekkerus receperunt. Facile aut ob syllabas antecedentes μένοι aut ob sequens μὴ excidere potuit. —

dux Phocion erat, postea eiecerunt, legatosque ejus, hostes rei publicae declaratos, urbe excedere jusserunt. Olymp. CIX, 4. Cf. Aesch. adv. Ctesiph. p. 494. §. 103. Dem. de Cor. p. 252, 17 et 23. Vid. ad §. 58. Rüdiger. ad h. l. Latius has res exponit orator infra §. 57 sqq. De Oreo vid. ad §. 12. — ἀλλ' ὅμως ταῦθ' — ἀνέχονται. Coniunge ἀνέχονται ὁρῶντες, sistent videre. Solemnis verbi ἀνέχεσθαι structura cum Participio. p. 212, 5: ἢ ἡ ἐκόντες ἀδικούμενοι ἀνέχονται. Vid. Valcken. ad Eurip. Phoen. 550. Schaefer. Vid. Matth. Gr. §. 549. Xenoph. Cyr. V, 1, 26: ὁρῶντες σε ἀνεξόμεθα καὶ κατεργασομεν ὑπὸ σοῦ εὐεργετούμενοι. De re cf. Dem. de Cor. p. 240 sq.: αἱ δὲ πόλεις ἐνόσουν, τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν σωροδοκούντων καὶ διαφθειρομένων ἐπὶ χρήμασι· τῶν δὲ ἰδιωτῶν καὶ πολλῶν τὰ μὲν οὐ προορωμένων, τὰ δὲ τῇ καθ' ἡμέραν ὑπερβολῇ καὶ σχολῇ δελεαζομένων, καὶ τοιοῦτον τι πάθος πεπονθότων ἁπάντων. πλὴν οὐκ ἐφ' ἑαυτοὺς ολομένων ἐκείσιν τὸ δεινὸν ἦξειν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἐτέρων κινδύνων τὰ ἑαυτῶν ἀσφαλῶς σχήσειν ὑπολαμβάνόντων, ὅταν βούλωνται. Vid. Proleg. §. 1. — οἱ τὴν χάλαζαν, s. θεωροῦντες, quod ex Infinitivo θεωρεῖν subaudiendum est. Vid. ad Olynth. II. §. 29. — εὐχόμενοι — ἕκαστοι — οὐδείς ἐπιχειρῶν. De hac constructione vid. ad §. 29. Coniungenda sunt

verba καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι, singulis per se, ut §. 34: αὐτὸς ἕκαστος. Vid. Matth. §. 581. p. 852. Xenoph. Mem. III, 5, 4: νῦν ἀπειλοῦσιν αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐμβάλειν εἰς τὴν Ἀιτικὴν. Vid. etiam ad Phil. I. §. 24. Igitur non pertinet ad γενέσθαι, quod verbum per se de rerum naturalium origine vel motu dicitur, quod Rüdiger. monet. Xenoph. Hell. IV, 5, 4: διὰ τὸ γενέσθαι ὕδωρ καὶ χάλαζαν. —

§. 34. ἐφ' οἷς, pro ἐπὶ τούτοις, ἃ, de quibus, i. e. propter quae. Sic etiam ἐπὶ cum Dativo causam et rationem s. conditionem significat. Cf. §. 64. Vid. ad Olynth. II. §. 24. Phil. I. §. 51. — ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ ὧν — ἀδικεῖται, sc. ἀμύνεται. De re cf. supra §. 20. ἀλλά post οὐ μόνον ponitur, ubi minoribus majora opponuntur, ita ut gradatio fiat, qua in re Latini quoque sed sine etiam dicunt. Herm. ad Vig. p. 837. Brem. ad Isocr. Archid. §. 69. Excurs. IX. Vid. ad Phil. II. §. 33. Schaefer. ad Dem. Lept. p. 66. 26. ὑπὲρ ὧν i. e. ὑπὲρ τούτων, ἃ, ut §. 25. Praepositio ὑπὲρ, de, propter, omnino notat finem aliquid aut accipiendi aut conservandi, aut prohibendi. Matth. §. 582. Vid. ad Olynth. III. §. 5. — τοῦτο γὰρ ἦδη τοῦσχατόν ἐστι. Vid. ad §. 32 init. — οὐ Κορινθίων ἐπ' Ἀμβρακίαν — Λευκάδα. Vid. ad §. 27. Quod ante orator de Philippi, injuriis dixerat, jam exemplis confirmat. Enumerantur autem tantum

γὰρ ἤδη τοῦσχατόν ἐστιν. οὐ Κορινθίων ἐπ' Ἀμβρακίαν ἐλήλυθε καὶ Λευκάδα; οὐκ Ἀχαιῶν Ναύπακτον ἀφελόμενος ὁμώμοκεν Αἰτωλοῖς παραδῶσιν; οὐχὶ Θηβαίων Ἐχίνον ἀφήρηται; καὶ νῦν ἐπὶ Βυζαντίους πορεύεται, συμμάχους

§. 34. ἀφελόμενος) Haec vox vulgo post Ναύπακτον legitur. Bekker. ex cod. Σ eam omisit, Rüdiger. uncis inclussit, quibus ego liberavi, quum non videam, quare librarius eam adjecerit. Auget haec vox Philippi invidiam; nam describitur ejus rapacitas, et quod se Aetolis urbem daturum esse pollicebatur, non tanti est, quanti ereptio urbis. Vid. adn. — ἀφήρηται) Post hoc verbum Rüdigerus signum interrogationis expunxit, ut οὐχὶ ad utramque enuntiationem referatur. Male. Singulae enim sententiae singulis enuntiationibus interrogativis comprehenduntur, neque ea est similitudo inter verba οὐχὶ — ἀφήρηται et sequentia καὶ νῦν — πορεύεται, ut commate sint distinguenda. Quod autem Schaeferus pro καὶ requirit οὐχὶ, non opus est; facile enim οὐχὶ cogitatione repetitur, quod ob videndam orationem omissum est. — συμμάχους ὄντας ἡμῶν;

cae res, quae paulo ante factae erant, quippe quae recentes facilius animum audientium commovere poterant. — Ναύπακτον. Haec urbs ad septentrionales sinus Corinthiaci partes sita prioribus temporibus Locrorum erat. Postea Messenii, qui patria relicta huc migraverant, ope Atheniensium eam occupaverant. Thuc. I, 103. II, 69. Diod. Sic. XI, 83. Qui quum bello Peloponnesiaco a parte Atheniensium stetissent, a Lacedaemoniis urbe privati sunt. Paus. V, 26, 2. X, 30, 10. Tum urbs in ditionem Achaeorum venit, Diod. Sic. XV, 75; sed iis ab Aetolis, qui jam diu eam tenere cupierant (Xenoph. Hell. IV, 6, 14), auxiliante Philippo, erepta est, quapropter hic invidiae causa ab oratore dicitur eam ereptam (ἀφελόμενος) Aetolis tradituro fuisse. Vid. Jacobs. p. 392 sq. Ναύπακτος ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ τοῦς Ἡρακλείδας μέλλοντας κατελθεῖν ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, ἐκεῖ πῆσασθαι καὶ κατασκευάσαι τὰς ναῦς. Schol. — Ἐχίνον. Echinus erat urbs Phthiotis, Thessaliae finitima, ad sinum Maliacum. Eam Thebani, duce Echino, e Sparta oriundo, condiderant. Vid. Proleg. §. 9. Alia urbs hujus nominis erat in Acarnania, quam non intelligendam esse patet ex hoc loco, quia orator dicit Θηβαίων Ἐχίνον. — ἐπὶ Βυζαντίους — συμμάχους ὄντας. Haec verba pertinent non ad rem

hoc tempore factam, sed ad consilia Philippi manifesta, Byzantium impugnandi. Nam demum Ol. CX. urbem obsedit. Vid. ad §. 19. Verba autem συμμάχους ὄντας non de Atheniensibus, ut plerique interpretatores volunt, sed de Philippo intelligenda sunt, quod vere Reiskius vidit, qui subaudiendum esse monet ἑαυτοῦ. Hoc enim tempore Byzantini, qui adhuc similitates cum Atheniensibus exercuerant, nondum horum auxilium imploraverant, quod tunc demum fecerunt, quum a rege oppugnarentur. Vid. ad §. 19. de Pac. §. 25. In oratione de Chers. p. 93. §. 14, quae anno antequam hanc habita est, vituperantur ob stultitiam, qua ad societatem cum Philippo servandam compellerentur: οἰσθε τοὺς Βυζαντίους μένειν ἐπὶ τῆς ἀγοῖας τῆς αὐτῆς, ὥσπερ νῦν, καὶ οὔτε παρακαλέειν ὑμᾶς οὔτε βοηθεῖν αὐτοῖς ἀξιώσειν; In oratione autem de Cor. p. 254 socii Philippi vocantur eo ipso tempore, quo ille obsidione eos cingebat: Ὅρων δ', ὅτι σίτη πάντων ἀνθρώπων πλείστω χρόμειθα ἐπεισάκτω, βουλόμενος τῆς σιτοπομπῆς κύριος γενέσθαι, παρελθὼν ἐπὶ Θράκης, Βυζαντίους, συμμάχους ὄντας αὐτῷ, τὸ μὲν πρῶτον ἡξίου συμπολεμεῖν τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον. Ὡς δ' οὐκ ἤθελον, — χαράκωμα βαλόμενος πρὸς τὴ πόλει, καὶ μηχανήματ' ἐπιστίζας, ἐπολιόρκει. Quod vero orator §. 24 dicit,

ὄντας; οὐχ ἡμῶν, ἐὼ τᾶλλα, ἀλλὰ Χερρόνῃσου τὴν 35
μεγίστην ἔχει πόλιν, Καρδίαν; ταῦτα τοίνυν πάσχοντες
ἅπαντες μέλλομεν καὶ μαλακίζόμεθα καὶ πρὸς τοὺς πλησίον

οὐχ ἡμῶν. ἐὼ τᾶλλα. ἀλλὰ) Index Lamb. Alii habent *συμμάχους ὄντας*
οὐχ ἡμῶν; i. e. *socios nonne nostros?* Male. Vid. adn. —
§. 55. *μαλακίζόμεθα*) Sic omnes codd. et edd. ante Dindorf., Frotsch. et
Rüdigerum, qui *μαλκίομεν*, *obrigemus* i. e. *hebetesumus*, receperunt. Nam
Harpocr. s. v. *μαλακίζομεν* monet, in nonnullis libris legi *μαλακίομεν*. Pho-
tius autem p. 234, in lectionem emendatam habet *μαλκίομεν*. Hanc veram esse
docet Valck. Animadv. ad Amm. I. c. 9. p. 31, sensu, ut ait, elegantissimo:
desides et veluti torpore constricti nosmet invicem coarctamus. Idem tamen
alteram lectionem non spernit, quum et alibi *μαλακίαν* et *ῥεθυμίαν* civibus
suis vitio vertat Demosthenes. Cf. §. 5. adv. ep. Phil. p. 158, 10: *διὰ μαλα-*
κίαν ἢ ῥεθυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τὰ τῶν προγόνων ἔργα. „Non dubito,
μαλκίομεν h. l. genuinam esse scripturam, quam interpretamentum sede sua sis
depulit, nullum ut ejus vestigium in libris Demosthenicis reperiatur.“ *Schaefer*.
Assentit *Bremius*, qui tamen non ausus est, hanc lectionem, quoniam *Bekker*.
vulgatam retinuit, in textum recipere, qua in re bene fecit. Nam vulgata optimum
praebet sensum et bene cum *μέλλομεν* et *πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν*
congruit. Vid. adn. Qui *μέλλει* et *πρὸς τοὺς πλησίον βλέπει*, non jam tor-
pet et hebetescit, sed seu ob desidiam seu ob timorem strenue agere non audet.
Deinde, si recte video, orator per hanc orationem non jam *μάλλῃν*, *torporem*,
Graecis obicit; satis enim expergefacti tunc temporis certe Athenienses fuisse
videntur (cf. §. 1) et postero anno strenue Byzantinos adjuverunt. Ergo *desidia*
quaedam erat, quae ut prius, ita hoc tempore Graecos ceperat et a strenue agendo
avocabat. Thebani quoque jam diu diffidebant Philippo, cui irascebantur et ob
Nicaeam Thessalis traditam (Aesch. adv. Ctesiph. §. 140) et ob Echinum ereptum.
Denique *μαλκίζειν* nusquam legitur apud Demosthenem, qui ejusmodi verba tropice

conservandos esse Byzantinos, non
de foedere jam facto intelligendum
est, sed de certa spe, illos, si a
rege bello peterentur, ad Athenien-
ses deventuros auxiliumque implo-
raturus esse, id quod re vera fac-
tum est. Vid. §. 19. Sensus autem
h. l. est: rex omnes vexat Graecos,
et hostes et socios. Ut Thebanis
sociis Echinum eripuit, ita Byzan-
tinis, et ipsis sociis, hostiliter im-
minet, Atheniensesque, quamquam
pacem fecit, cum injuria tractat. —

§. 35. ἀλλὰ Χερρόνῃσου. Proprius
usus hujus conjunctionis,
quando, re aliqua missa, ad aliam
transitur, quam adverti magis etiam
attinet. *Schaefer*. ad Dem. adv. Mid.
p. 573, 10: *Καὶ τοῦτους μὲν ἔασω.*
ἀλλὰ Πύρρον — *θανάτῳ ζημιῶσαι*
τινες ὑμῶν ὄντο χρήναι. adv. Ti-
moer. p. 735. §. 107: *ὅς, τὰ μὲν*
ἀλλὰ ἐὼ, ἀλλὰ τοὺς τῷ γῆρα βοη-
σοὺς λυμάνῃ. Cf. infra §. 59. —
Καρδίαν; Semper Cardiam Athe-
nienses ut suam sibi vindicare vo-
luerunt; sed frustra. Vid. §. 16.

Olynth. III. §. 13. de Pac. §. 25.
Neque Philippus re vera urbem in
potestate tenuit; sed arcto foedere
cum ea juncto magnam in eam vim
habuit, quamquam orator noster
semper narrat, eam Philippo sub-
jectam fuisse. Vid. ad §. 16. Pro-
leg. §. 9. — *μέλλομεν καὶ μα-*
λακίζόμεθα, cunctamur et desides
languidique sumus, i. e. propter
desidiam cunctamur. Vid. not. crit.
Ita hoc quoque loco posterius vo-
cabulum prioris causam indicat id-
que determinat. Cf. §. 4. 14. De
μέλλειν vid. ad Phil. II. §. 14. —
πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν.
„Signum mentis angustiae, quae,
quod e longinquo appropinquat,
non prospicit.“ *Brem*. Sensus est:
Ob mutuam diffidentiam ac discor-
diam ad nos invicem suspiciosi re-
spicimus, timentes, ne quid alter
praeripiat alteri, dum non curamus
neque suspectum habemus Philip-
pum, a quo summum omnibus pe-
riculum imminet. Vid. ad §. 21. 28.
Cf. §. 50. Phil. I. §. 7. de Symm.

βλέπομεν, ἀπιστοῦντες ἀλλήλοις, οὐ τῷ πάντας ἡμᾶς ἀδικοῦντι. καίτοι τὸν ἅπασιν ἀσελγῶς οὕτω χρώμενον τί οἴεσθε, ἐπειδὴν καὶ ἓνα ἡμῶν ἐκάστου κύριος γένηται, τί ποιήσιν;

36 Τί οὖν αἴτιον τουτωνί; οὐ γὰρ ἄνευ λόγου καὶ δικαίας

usurpata repetere solet. — ἀποβλέπομεν) Vulg., probante Schaefero, quod aliquanto significantius sit. Sed codd. Bekk. et Hav., Par. 3, 5 habent βλέπομεν. Verba simplicia eandem saepe habere potestatem et structuram, quam composita, docet Wessel. ad Herod. IV. p. 542 et VII. p. 550. Hoc loco βλέπομεν numerosius cadit, quam ἀποβλέπομεν. — οὕτω φανερώς ἡμᾶς ἀδικοῦντος) Vulg. Sed Bekk. ex cod. Σ unice veram dedit lectionem, quam recepimus. Codd. Aug. 1 et 2 apud Reiskium et K apud Augerum habent ἀδικοῦντι. — καὶ ἓνος) Vulg. Sed est interpretamentum ex sequente ἐκάστου natum. Vid. adn. — ποιήσιν) sine τί Aug. 1, 2, Ald. τί expunxit Reiskius; ex sequente ἢ natum esse putat Schaeferus. Male; non glossomati simile est τί, quod plerique codd. Bekkeri servant. Vid. adn. —

§. 56. τουτών) Aug. 2, Harr., Bodl., Dresd., Aristid. p. 176. Nec displicet

p. 182. §. 15. Just. VIII, 1: Philip-
pus, rex Macedoniae, veluti e spe-
cula quadam libertati omnium in-
sidiatus, dum contentiones civita-
tum alit, auxilium inferioribus fe-
rendo, victos pariter victoresque
subire regiam servitutem coëgit.
Vid. Proleg. P. I. §. 4. — ἀσελ-
γῶς, petulanter. Bekk. Anecd.
ἀσελγεία, ἡ μετ' ἐπηρεασμοῦ καὶ
θρασυτήτος βία. Dicitur de eo, qui
abjecto omni pudore aliis insultat.
Vid. ad Phil. I. §. 9. — χρῆσθαι
τινι h. l. est se gerere in aliquem,
aliquem tractare. Dem. in Dionysod.
p. 1286, 25: οὗτος δ' οὕτως ὑβριστι-
κῶς ἐχρήσατο ἡμῖν. — καὶ ἓνα
— ἐκάστου. In talibus formulis
vox ἐκάστον non jungenda est cum
vocula ἐν vel ἓνα, sed a verbo pen-
det et ab ipsa Genitivus (h. l. ἡμῶν);
formula autem καὶ ἓν, καὶ ἓνα
est instar Adverbii, quo pacto nihil
a naturali verborum structura re-
cedit. Butt. Ind. Mid. p. 177.
Vid. ad §. 22. de Pac. §. 26. Olynth.
I. §. 24: τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε
πολλάκις πάντας καὶ καὶ ἓνα αὐ-
τῶν ἕκαστον ἐν μέρει. — τί
οἴεσθε — τί ποιήσιν; Magnam
vim habet iteratio interrogationis,
ita ut magis definiatur. Vid. Ast.
ad Plat. Phaedr. p. 269. A. Dem.
de Cor. p. 307. §. 240: τί ἂν οἴε-
σθε, εἰ ἅμα Εὐβοίᾳ καὶ Θηβῶν καὶ

Βυζαντίου κύριος καίστη, τί ποιή-
σιν ἢ τί λέγειν τοὺς ἀσεβεῖς ἀνθρώ-
πους τουτούσι; Vid. ad Phil. I. §.
36. Heind. ad Hor. Sat. II, 3, 201:
Quorsum insanus quid enim Ajax
fecit? Cic. Off. II, 7, 12: Quid
enim censemus superiorem illum Dio-
nysium? quo cruciatur timoris ang-
sinitum? — ἐπειδὴν — γένη-
ται. Vid. ad or. de Pac. §. 12.

§. 56. ἄνευ λόγου καὶ δικαίας
αἰτίας, sine ratione et justa causa.
Λόγος est generale, significatione
media; per δικαίαν αἰτίαν determi-
natur in bonam partem. Brem. Vid.
ad or. de Pac. §. 2. Δικαία αἰτία
est gravis causa, wichtige Ursache.
Schaefer. Vid. ad or. de Pac. §. 9.
De λόγος vid. ad Olynth. III. §. 6. —
εἶχον ἐτοιμῶς πρὸς ἐλευθε-
ρίαν — πρὸς τὸ δουλεύειν, i. e.
οἱ Ἀθηναῖοι ἐτοιμοὶ ἦσαν πάντα ποι-
εῖν ἐλευθερίας ἕνεκα, et τὸ δουλείας
ζυγὸν ὑπομένειν. Illud significat:
alacres erant ad libertatem defenden-
dam; hoc: aequo animo ferunt servi-
tutem. Vid. ad Phil. II. §. 14. Omnino
ἔχειν πρὸς τι dicitur de animo, quo
quis rem aliquam aut accipit aut
perfert. Vid. ad §. 46. et supra §. 31.
Observe Imperfectum εἶχον ad par-
ticulas diversi temporis construc-
tum. — ἦν τι τότε, ἦν. Egre-
gia est conplicatio seu Epizeuxis.
Vid. ad Phil. I. §. 10: Πότε οὖν, ὦ

αἰτίας οὔτε τόθ' οὕτως εἶχον ἐτοίμως πρὸς ἔλευθερίαν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, οὔτε νῦν πρὸς τὸ δουλεύειν. ἦν τι τότ', ἦν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν ταῖς τῶν πολλῶν διανοαῖς, ὃ νῦν οὐκ ἔστιν, ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλούτου καὶ ἔλευθεραν ἤγε τὴν Ἑλλάδα καὶ οὔτε ναυμαχίας οὔτε πεζῆς μάχης οὐδεμῆς ἤτιτάτο, νῦν δ' ἀπολωλὸς ἅπαντα λελύμανται καὶ ἄνω

Schaefero. — δεῖγες) Schaeferi conjectura. —

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἂν γοῇ πρόξετε; Cic. Cat. I. c. 1: *Fuit, fuit ista quondam in hac re publica virtus.* — τῶν πολλῶν, populi. Sic etiam §. 61. Vid. ad Phil. II. §. 34. — ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλούτου. Similis locus est Phil. II. §. 24: ὃ πᾶσι μὲν ἐστὶν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον. Eodem loco Aristidem de rhetorica arte talium locorum, qualis hic a verbis ὃ νῦν οὐκ ἔστι — πράγματα est, disputantem induximus. Idem ad hunc locum haec monet: *ὁμοιον δὲ τοῦτο καὶ κεῖνο.* ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλούτου — πράγματα. καὶ τοσοῦτον προεκκειμένων οὕτω εἴρηται τὸ τί, ἀλλ' ἐπαγαλήψει χρησάμενος νῦν εἰσάξει· τι οὖν ἦν τοῦτο; εἰτα τὸ εἰσαγόμενον καθ' ἑαυτὸ, ὡς ἐκεῖ ἀπιστία, οὕτως ἐνθάδε· τοὺς παρὰ τῶν ἄρχων βουλομένων — ἅπαντες ἐμίσουν. Caeterum cf. Xenoph. Mem. III, 5, 11, ubi Atheniensium veterum virtutes simili modo laudantur. De constructione verbi κρατεῖν vid. ad or. de Pac. §. 17. — ἔλευθεραν ἤγε τὴν Ἑλλάδα, liberam Graeciam moderabatur. ἄγειν, quod ab educatione sumptum videtur (Xenoph. Mem. IV, 1, 5 de cane. Plat. Alcib. I, 41 de homine), est agere, moderari, leiten. Plat. Phaedr. p. 257. D: *δεῖ αὖ νοῆσαι, οἷ ἡμῶν ἐν ἐκάστῳ δύο τινεῖ ἐσὶν ἰδέα ἄρχοντε καὶ ἄγοντε.* Valcken. ad Herod. VII, 8: *ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει.* Vid. locos ad Olynth. II. §. 21 adscriptos. — οὔτε ναυμαχίας οὔτε πεζῆς μάχης (pro πεζομαχίας) — ἤτιτάτο. Observa rariorem constructionem verbi ἤτιτάσθαι cum Genitivo, in qua re aut causa inferiores sumus, quum alias Dativus sive addita sive ommissa Praepositione ponatur. Eurip. Hip-

pol. 729: *πικροῦ δ' ἔρωτος ἡσσήθησομαι.* Utramque constructionem conjunctam habes de Cor. p. 273: *τῆς ἀληθείας ἠτιώμενος καὶ τῷ μηδὲν ἔχειν εἰπεῖν βέλτιον.* Tales constructiones cum Genitivo fluxisse videntur a constructione ἐπιθυμιῶν ἠτιᾶσθαι, voluptatibus succumbere, ubi ἐπιθυμία quasi sunt causa, propter quam ἠτιώμεθα. Illud autem vulgare est ἠτιᾶσθαι τινος, respectu ejus hominis, quo sumus inferiores. Vid. Brem. ad h. l. Matth. Gr. Vol. II. p. 557. Sturz. Lex. Xenoph. s. v. Reisk. in Ind. Dem. Construitur etiam cum Praepositione ὑπὸ et Genitivo rei vel personae. Ael. Varr. Hist. IV, 8. Lucian. Abdic. 7. Quare Passovius in Lex. non debuit observare, ἠτιᾶσθαι semper cum simplici Genitivo personae strui. — πεζῆς μάχης, ἀντὶ τοῦ, ἐν πεζομαχίᾳ. Wolf. — λελύμανται. Hanc vocem in iis esse, quarum formae activae rarissime et quidem apud scriptores recentiores inveniantur, notat Rüdigerus. Construitur cum Dat. et Accusativo. Utramque constructionem conjunctam habes apud Herod. III, 16: *ᾧ λυμαίνόμενοι Πέρσαι ἐδόχεον Ἀμασιν λυμαίνεσθαι.* Matth. §. 384. — καὶ ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε, sursum deorsum permiscuit, i. e. in summam perturbationem adduxit. Apud Platonem potissimum haec formula frequens est de rebus fluctuantibus, huc atque illuc cadentibus, perturbatis semperque mutatis. Ast. ad Plat. Protag. p. 356. D. Olynth. I. §. 16 scribitur *ἄνω κάτω, huc illuc*, ad quem locum Schaeferus, vulgi sermo, inquit, quem orator h. l. militum querelas exprimens videtur imitatus, hanc brevi-

37 καὶ κάτω πεποιήκε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα. Τί οὖν ἦν τοῦτο; οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ σοφόν, ἀλλὰ τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν αἰεὶ βουλομένων ἢ διαφθείρειν τὴν Ἑλλάδα χρήματα λαμβάνοντας ἅπαντες ξείσου, καὶ χαλεπώτατον ἦν τὸ δωροδοκοῦντα ἐξελεγχθῆναι, καὶ τιμωρία μεγίστη τοῦτον ἐκό-
38 λαζον, καὶ παραιτήσις οὐδεμία ἦν οὐδὲ συγγνώμη. Τὸν

§. 37. ἀλλ' ὅτε τοὺς) Vulg. Bekker. ἀλλὰ τοὺς) Par. 5, 8, Aug. 1, 2, Harris., Harl. apud Reiskium, M. N. Cc. Ee apud Augerum, et sic dederunt Reisk., Auger., Rüdig., qui monet, ὅτε facilius addi quam omitti potuisse. Ego consentio, quippe cui oratio sine conjunctione simplicior esse et facilius ad antecedentia accommodata videtur. — ἢ καὶ διαφθείρειν) Vulg. Auger.; καὶ omittunt cod. S., Ald. Tayl., Aug. 1, 2, Aristid., Bekk., Rüdig. Recte; nam glossemati simile est. —

loquentiam amavit: qui cultius aut gravius loquerentur, usi sunt copula aut altera aut utraque. Vid. ad Phil. I. §. 41.. Vid Drackenb. ad Liv. VII, 24, ubi docetur, eandem scribendi varietatem esse in formula *huc illuc, sive huc illucque, sive huc atque illuc.* —

§. 37. οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ σοφόν, nihil artificiosum neque sapiens s. subtile, nichts erkünsteltes, noch tiefsinniges, ut Becker. vertit. Oratores, qui rem malam corrupti defendebant, hac contorta oratione uti solebant. Habent haec verba ironiam aliquam, quae in vocabulo ποικίλος (metaphorice de iis rebus, quae singularem dexteritatem aut calliditatem requirunt) facile inesse potest; σοφός autem, argutias sequens, saepe ineptit; quare apud Platonem haud raro cum ironia haec vox dicitur de philosophis et sophistis, qui ad res inanes operam conferunt. Xenoph. Mem. II, 3, 10: οὐδὲν γε ποικίλον, nihil varium subdolumque, quod facile deludat et difficilem habeat explicatum, οὐδὲ καιρὸν δὲ ἐπ' αὐτὸν μηχανάσθαι. Plat. Phileb. p. 53. E. §. 33: οὐδὲν τι ποικίλον, ἀλλ' ὁ λόγος ἐρεσχελεῖ νῶν. Cf. Plat. Cratyl. p. 393. d. Aristid. in Cyzic. p. 246: ὡς δὲ καὶ ἡμεῖς νῦν οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ σοφὸν λέγομεν πρὸς ὑμᾶς. Vid. Jacobs. et Schaefer. ad h. l. Demosthenem, duo haec verba conjungentem, alii imitabantur. Themist. Or. XLIII, p. 501: Σωκράτης δὲ οὐδὲν ποικίλον

οὐδὲ σοφόν, ἀλλὰ ἀπλᾶ τινα καὶ συνήθη καὶ ὅπως ἔτυχε διεξήει. — τοῦ; παρὰ τῶν ἄρχειν βουλομένων — λαμβάνοντας. Hoc pertinet imprimis ad Persas, qui auro Graecos corrumpere eorumque res suo arbitrio regere conabantur. Observa Articulum τοὺς multis verbis a verbo *σὺ λαμβάνοντας* sejunctum, quo Ὑπόρριον efficitur. Vid. ad Phil. II. §. 2; de Pac. §. 8. — τὸ — ἐξελεγχθῆναι. De Infinitivo vid. ad Phil. II. §. 2. Olynth. I. §. 1. Cf. infra §. 55. De verbo ipso ad Phil. II. §. 2. Qui corruptionis erat convictus, aut morte aut decuplo doni accepti puniebatur (γραφὴ δωροδοκίας). Vid Boeckh. Staatsh. der Ath. I. p. 413. Rüdig. cit. Lys. Or. p. 818. R. §. 3. Bekk.: δεινὸν ἂν εἴη, εἰ συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ἔχοιτε. — De τιμωρία vid. ad §. 45. De δωροδοκεῖν vid. ad Phil. II. §. 34. Infra §. 45.

§. 38. τὸν καιρὸν — ὃν ἡ τύχη. Similem sententiam legimus Olynth. I. §. 2: προϋεμένους — τῶν τῆς ὑπὸ τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων τε καὶ καιρῶν. Demosthenes multum fortunae tribuit. Vid. ad or. de Pac. §. 12. Significatur autem illa opportunitas agendi aut consequendi id, quod volumus, ubi non in labore aut prudentia, sed in fortuna omnia posita sunt. — κατὰ τῶν προσεχόντων, sc. τὸν νοῦν τοῖς πράγμασι, contra attentos, diligentes. De κατὰ vid. ad Phil. II. §. 9. De προσέχειν sc. τὸν νοῦν vid.

οὖν καιρὸν ἐκάστων τῶν πραγμάτων, ὃν ἡ τύχη καὶ τοῖς ἀμελοῦσι κατὰ τῶν προσεχόντων καὶ τοῖς μηδὲν ἐθέλουσι ποιεῖν κατὰ τῶν πάντα, ἃ προσήκει, πραττάντων πολλάκις παρασκευάζει, οὐκ ἦν πρίασθαι παρὰ τῶν λεγόντων οὐδὲ τῶν στρατηγούντων, οὐδὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν, οὐδὲ τὴν πρὸς τοὺς τυράννους καὶ τοὺς βαρβάρους ἀπιστίαν, οὐδ' ὅλως τῶν τοιαύτων οὐδέν. Νῦν δ' ἅπανθ' ὥσπερ ἐξ 39 ἀγορᾶς ἐκπέπραται ταῦτα, ἀντειςῆχται δὲ ἀντὶ τούτων ὕφ'

ad Phil. I. §. 3: ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν. Latini dicunt *animum advertere, intendere*. Vid. etiam supra §. 20. De sententia egregie Pacuv. ad Herenn. II. 23 dicit:

Fortunam insanam esse et caecam et brutam perhibent philosophi, Saxoque illam instare globoso praedicant volubilem:

Ideo quo saxum impulerit fors, cadere eo fortunam autumant.

Caecam ob eam rem esse iterant, quia nihil cernat, quo se applicet:

Insanam autem ajunt, quia atrox, incerta, instabilisque sit:

Brutam, quia dignum atque indignum nequeat inter noscere. —

τῶν λεγόντων — στρατηγουμένων. Denotantur Aeschines, Eubulus, Chares, alii, qui hoc tempore corrupti rem publicam perdebant. — ὁμόνοιαν. De discordia, quae hac aetate inter Graecos intercedebat, multum Dem. queritur. Vid. ad §. 21. 28. 35. — τὴν — ἀπιστίαν. Hanc diffidentiam plurimum ad liberam civitates tuendas valere, dicit orator Phil. II. §. 24.

§. 39. ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπέπραται, tanquam e foro divendita sunt. In proverbium abiit ἐξ ἀγορᾶς sive ἐπ' ἀγορᾶς de rebus vilioribus. Hemsterh. ad Luc. Nigrin. c. 25. Ergo opportunitates, concordia, diffidentia in tyrannos aliaeque majorum virtutes quasi in forum delatae ac venditae sunt, ac si res nullius momenti essent. Acerbam atque ironicam orationem nemo non videt. Vid. ad Phil. I. §. 26. Ἐξ ἀγορᾶς significantius est, quam ἐν ἀγορᾷ. Nam ἐκ eleganter pro ἐν

ponitur, si quid in loco ita geritur, ut simul alius loci ratio habeatur, vel si actio statim subsequens pro actione praesenti ponitur, id quod apud Latinos fit in Praepositione ex. Soph. Ant. 407: καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπὸνέμοι, ubi verbo καθῆσθαι praeter propriam alia quoque notio inest, sc. τοῦ κατασκοπεῖν. Unde §. 49 ἐκ παρατάξεως et Phil. I. §. 1 ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, pro ἐν τῷ παρεληλυθότο χρόνῳ. Vig. p. 601. Matth. §. 596. d. p. 878. Caes. bell. Gall. VI, 32: Caesar, — si qui ad eos Eburones ex fuga convenissent, ad se ut reducerentur, imperavit, ubi Praepositio ex notat salutem, quae statim fugam subsequebatur. Ib. I, 43: Arivistus, ex equis ut colloquerentur, postulavit. Vid. Zumpt. Gr. p. 256 ed. 4tae. — Perfectum ἐκπέπραται notat, rem solere fieri, et accedit ad similitudinem Aoristi; nam jam inceperant vendere et pergant. Hor. Od. III, 5, 1: Coelo tonantem credidimus Jovem regnare. Cf. ibid. III, 18, 15. Matth. §. 503, 2. Vjd. ad or. de Pac. §. 12. — ἀντειςῆχται. Verba εἰσάγειν et ἐξάγειν proprie usurpantur de mercibus importandis et exportandis. Dem. de Cor. p. 276: οὔτε γὰρ ἐξήγετο τῶν ἐκ τῆς χώρας γιγνομένων οὐδέν, οὔτ' εἰσέχετο, ὡν ἔδειτ' αὐτῷ. Sic importare et exportare apud Latinos in usu sunt. — ὕφ' ὧν ἀπόλωλε καὶ νερόσηκεν ἡ Ἑλλάς, per quae Graecia et periit et morbo laboravit, i. e. per discordias periit. „ἀπόλωλε gravius quum sit, antecedit, sed νερόσηκε sequitur, ut significet et principium mali et exitium a corruptelis pro-

ὡν ἀπόλωλε καὶ νενόσηκεν ἡ Ἑλλάς. Ταῦτα δ' ἐστὶ τίς;
 ζῆλος, εἴ τις εἵληφέ τι γέλως, ἂν ὁμολογῇ· συγγνώμη τοῖς
 ἐλεγχόμενοις· μῖσος, ἂν τούτοις τις ἐπιτιμᾷ· τάλλα πάνθ'
 40 ὅσα ἐκ τοῦ δωροδοκεῖν ἤρτηται. ἐπεὶ τριήρεις γε
 καὶ σωμάτων πληθος καὶ χρημάτων πρόσοδοι καὶ τῆς ἄλλης
 παρασκευῆς ἀφθονία, καὶ τάλλα, οἷς ἂν τις ἰσχύειν τὰς

§. 40. ἐπεὶ καὶ τριήρεις) Aug. 3, Weim., P. Manut., Append. Francf. (qui etiam γε omittit) Reisk. et Auger. „Recte delevit Bekkerus. Neque enim formula ἐπεὶ — γε particulam copulativam interseri patitur. Sic etiam latino dicimus: nam triremes quidem, non dicimus: nam et triremes quidem.“ Schaefer. — κατασκευῆς) Vulg. Sed παρασκευῆς habent Par. 5, 8, Aug. 1, 2, Harl., Ald. Tayl., probante Schaefero, quod cum Rüdigerō recipiendum putavi.

fectum.“ Wolf. Vid. ad §. 31. Perfectis exprimitur continuatio hujus exitus ac depravationis. — ταῦτα δ' ἐστὶ τίς; Solent Graeci Interrogativum τί ponere, sequente Plurali. Cf. §. 16. Heind. ad Plat. Gorg. p. 212. Ibid. Theact. p. 76: θανάμῳ, τί ποτ' ἐστὶ ταῦτα. Euthyd. p. 77: τί οὖν ἐφαίνοιά σοι (οἱ ἄνδρες). Vid. Matth. §. 488. Vid. etiam Phil. I. §. 59 not. crit. et Olynth. II. §. 34 not. crit. — εἰ — ἂν. De dis crimine particularum εἰ et ἂν vid. ad or. de Pac. §. 3. — συγγνώμη, „venia, quae convictis conceditur. Dem. Aristocr. p. 633 §. 42: ἀφαιρεῖται τὸ τῆς συγγνώμης ὠφέλιμον, ὃ τοῖς ἀτυχοῦσιν ὑπάρχειν εἰκός.“ Rüdiger. — τάλλα πάνθ'. Asyndeton est, de quo vid. ad Phil. II. §. 4. 17. Cf. supra §. 1 et infra §. 68. — ὅσα — ἤρτηται. Puta rerum militarium et omnino publicarum depravationem, ut magnis Graeci opibus non recte uti possint eorumque status perditus sit. Ita oratio bene cohaeret cum sequentibus ἐπεὶ τριήρεις γε. —

§. 40. ἐπεὶ τριήρεις γε. Confirmat orator his verbis ea, quae ante dixerat, cui rei maxime particula γε (ja, doch; vid. ad Phil. II. §. 12; infra §. 68. 75) inservit; quae ob causam male omittitur. De Atheniensium copiis et opibus vid. ad Phil. I. §. 40. — σωμάτων — χρημάτων. Interdum σῶμα de hominibus, hic de militibus et mercenariis, ponitur, ut corpora apud Latinos. Virg. Aen. II, 18:

Huc delecta virum sortiti corpora
 furtim includunt caeco lateri. Opponitur χρημάτων, quo vocabulo bona, potissimum pecunia, significatur. Xenoph. Anab. I, 9, 12 cit. Bremio: χρήματα καὶ πόλεις καὶ σώματα. Id. Cyr. VII, 5, 73: νόμος γάρ ἐστιν, τῶν ἐλόντων εἶναι, καὶ τὰ σώματα τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ χρήματα. Dem. adv. Lept. 480, 10: τρεῖς χίλια δ' ἀρχαῖα σώματα δεῦρ' ἤγαγε. Suid. s. v. χρημάτων: συνήθως οὐ τε ἰδιῶται καὶ οἱ ῥήτορες τῷ ὀνόματι τῶν χρημάτων ἐπὶ νομισματι χρῶνται ἀργυρίου καὶ χρυσίου. Cf. Phil. I. §. 40. — παρασκευὴ notat copiam omnium rerum ad bellum necessariarum, Kriegsvorraethe. Sic etiam παρασκευὴ de apparatu bellico usurpatur. Aesch. adv. Ctesiph. init. κατασκευὴ autem, quod vulgo legitur, dicitur de apparatu et ornatu aedificiorum, de quo usu vid. Wytenb. ad Plut. Moral. p. 579. De apparatu rei domesticae legitur Xenoph. Mem. II, 4, 6. Cf. Herod. IX, 82, ubi est de privato apparatu ducis. Sed h. l. sermo est de publicis opibus, quae vires civitati addunt, non de privatis; illae autem non in pretioso suppellectile, sed bellico apparatu cernuntur. — ἀπασι τῶν τότε, i. e. ἡ τοῖς τότε. Sensus est: Omnes Graeciae ciuitates nunc multo maiores opes, quam prioribus temporibus, habent. Magis haec lectio aridet, quam altera πῶν ἅπαντα, pro ἅπασι, quoniam gravior est et omnino mores et res pristinae Graecorum eorumque, qui

πόλεις κρήνοι, νῦν ἅπασι καὶ πλείω καὶ μείζω ἐστὶ τῶν τότε πολλῶν. ἀλλ' ἅπαντα ταῦτ' ἄχρηστα, ἄπρακτα, ἀνόνητα ὑπὸ τῶν πωλούντων γίγνεται.

Ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, τὰ μὲν νῦν ὁράτε δήπου 41 καὶ οὐδὲν ἑμοῦ προσδεῖσθε μάρτυρος· τὰ δ' ἐν τοῖς ἄνωθεν χρόνοις ὅτι τὰναντία εἶχεν, ἐγὼ δηλώσω, οὐ λόγους ἑμαντοῦ λέγων, ἀλλὰ γράμματα τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων δεικνύων, ἃ κείνοι κατέθεντο εἰς στήλην χαλκῇν γράψαν-

Vid. adn. Hae voces saepe confunduntur. — ἅπαντα) Vulg. Sed Σ, Par. 2, 6, Aug. 1, Harl., habent ἅπασι, quod praefero. Fortasse ex sequenti ἅπαντα illud huc translatum est. Certe notio in ἅπαντα sita necessaria non est, quoniam iam in τὰλλα sita est; ἅπασι autem novam exprimit notionem. Vid. adn. §. 41. ἄνω) Vulg. Male; ἄνωθεν habent Par. 3, 5, 6, Bav., Aug. 1, 2, Ald., Manut. — τὰναντία τούτων) Vulg. Male. — ἃ ἐκείνοι) Vulg. Sed cod. Σ habet κείνοι, hiatus evitandi causa. Vid. ad Phil. I. §. 4. Cf. Isocr.

nunc vivunt, comparantur. Est autem amplificatio oratoria, quum certe Athenienses prius majoribus copiis, quam Demosthenis aetate, florent. Cic. de Orat. III, 20 sq.: Amplificatio orationis, qua res vel augentur et altius tolluntur, vel extenuantur et abjiciuntur. — ἅπαντα ταῦτ' — ἀνόνητα. Hunc voculum concursum, quem Demosthenem fugisse Cic. Orat. c. 44 dicit, consulto h. l. quaesivisse orator videtur, ut graviter audientium aures feriret. Sic Phil. I. §. 36: ἀτακτα ἀδιόρθωτα, ἀόριστα ἅπαντα. Observa etiam Asyndeton. — ὑπὸ πωλούντων, per eos, qui mercatutam faciunt. Sic ὑπὸ saepe per notat, ut paulo ante ὑφ' ὧν. —

§. 41. ὅτι δ' οὕτω ταῦτα ἔχει, τὰ μὲν — τὰ δ'. Τὰ μὲν, τὰ δὲ ad ταῦτα referenda sunt tanquam apposita interpretationis causa pro: ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει ἐν τοῖς γε νῦν γιγνομένοις, αὐτοὶ ὁράτε, ἐν δὲ τοῖς παλαιότεροις γινώσκεισθε ἑμοῦ δηλώσαντος. Jacobs. — ἐν τοῖς ἄνωθεν χρόνοις, superioribus temporibus. Melius est ἄνωθεν, quam ἄνω, quod vulgo legitur; nam per multos annos inde a priori Graeciae flore bonis moribus Graeci studebant: motus igitur seu decursus temporum exprimitur, die Zeiten von Alters her. Sic ἐκεῖσε pro ἐκεῖ ponitur Phil. I. §. 40; κἀνωθεν pro

κἀνω Olynth. I. §. 10. Vid. ad Phil. II. §. 30. Isocr. Paneg. p. 45. §. 23: ὅσῳ ἂν τις ποῦρωιτέρωθεν σκοπῇ περὶ τούτων ἀμφοτέρων, ubi vulgo legebatur ποῦρωιτέρω. — οὐ λόγους ἑμαντοῦ λέγων — δεικνύων. Opponuntur cum vi verba λόγους λέγων et γράμματα δεικνύων, illis argumento egentibus, his nulli dubitationi subjectis. Ita apud Soph. El. 1452 haec verba inter se opposita sunt: Ζεῦ. ἡ καὶ θανάοντι ἡγήγαιαν ὡς ἐτητύμως; Ἥλ. οὐκ· ἀλλὰ κἀπείδειξαν, οὐ λόγῳ μόνον. — γράμματα, documenta publica, quae columnis incidebantur. Unde γράμματα interdum idem, quod νόμοι, significant, quoniam leges antiquissimis temporibus in aere vel ligno sculpebantur. Vid. Brem. ad Isocr. Paneg. §. 78. Sic apud Latinos literae de documentis et publicis et privatis. Vid. ad Cic. Verr. Act. I. c. 11. Lex. Segg. p. 31, 30: καὶ ἐπιστολαὶ δὲ γράμματα, καὶ τὰ ψηφίσματα, ὡς Δημοσθένης, καὶ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων ἀνδρῶν, ὡς Ξενοφῶν. Cyneg. XIII, 1: οὕτε γράμματα παρέχονται (οἱ νῦν σοφισταί), ἐξ ὧν χορὴ ἀγαθοὺς γίγνεται. Cf. Valck. ad Amm. p. 55. — γράμματα est h. l. sculpere, incidere, quo sensu apud Latinos interdum inscribere legitur. Cic. Fam. XII, 3: in statua, quam posuit in rostris, inscripsit. Sic. Plut. Them. c. 6,

τες εἰς ἀκρόπολιν, οὐχ ἵνα αὐτοῖς ἡ χρησιμία (καὶ γὰρ ἀνευ τούτων τῶν γραμμάτων τὰ δέοντα ἐφρόνου), ἀλλ' ἵν' ὑμεῖς ἔχητε ὑπομνήματα καὶ παραδείγματα, ὥς ὑπὲρ τῶν τοιούτων
42 σπουδάζειν προσήκει. Τί οὖν λέγει τὰ γράμματα; Ἀρθμιος, φησὶν, ὁ Πυθώνακτος, ὁ Ζελεΐτης, ἄτιμος ἔστω καὶ πολέμιος τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτοῦ καὶ γένος· εἰθ' ἡ αἰτία γέγραπται, δι' ἣν ταῦτ' ἐγέ-

Paneg. p. 42. §. 18. — ὑποδείγματα) pro ὑπομνήματα nonnulli libri. „E confusione literarum ex Ald. 2 in alias edd. permanavit.“ Rüdiger. — τῶν Ἀθηναίων) Vulg. Sed Σ, Aug. 1, et K, N, Cc apud Augerum habent τοῦ Ἀθηναίων. Sic etiam de fals. leg. p. 428, 3. Vid. ad §. 33. — προσγέγραπται) Vulg. Sed Aug. 1, Harl., Σ, Dresd. dant simplex. Vid. ad §. 55. Phil. II. §. 31. Illud ex interpretamento profectum esse videtur. — τοῦτ') Vulg. Sed ταῦτ' habent Par. 5, 8, Σ, Bodl., Dresd., Bekker. in ed. nuperrima. Recte; nam Pluralis ταῦτα gravior est et usitatus, quamquam Singularis praecesserat. Praeterea et ἄτιμος et πολέμιος una cum suis declaratus est Arthmius.

ubi autem multi ἐγγράφω scribunt. Vid. ad §. 42. — De λόγους λέγειν vid. ad §. 44. — ἀ' κείνοι κατέθεντο — εἰς ἀκρόπολιν. Construe: ἀ' κείνοι κατέθεντο εἰς ἀκρόπολιν, γράφοντες εἰς στήλην χαλκῇν. — De Coniunctivo ἢ post ἵνα vid. ad §. 26. — ἐφρόνου. Vid. do hoc verbo ad Olynth. III. §. 23. — ὑπομνήματα. Notantur hoc vocabulo omnes res, quae memoriam rei alicujus servare et quasi sempiternam reddere possunt, quae porro prioribus temporibus aut gestae aut scriptae aut dictae sunt posterisque mandatae. Isocr. Paneg. p. 55. §. 73: Βούλομαι δ' ὀλίγω μακρότερα περὶ τοῖν πολλοῖν εἰπεῖν —, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπόμνημα γένηται τῆς τε τῶν προγόνων ἀρετῆς καὶ τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐχθρας. Eodem sensu in Latinorum scriptis monumentum legitur. Vid. ad Cic. Phil. II. c. 8, 20 et 41, 105. Dem. de Cor. p. 247: Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο γε οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν τολμήσειεν, ὥς — ὑμῖν οὖν Ἀθηναῖοις, καὶ καθ' ἡμέραν ἑκάστην ἐν πᾶσι καὶ λόγοις καὶ θεωρήμασι τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς ὑπομνήμαθ' ὀρώσι, τοσαύτην κακίαν ὑπάρχει (προσέχεν). ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας αὐτεπαγγέλτους ἐθέλοντας παραχωρῆσαι Φιλίππῳ. —

§. 42. Ζελεΐτης, oriundus Zelia, quae erat urbs Mysiae minoris. Abe-

rat Zyzico stadia 190 secundum Eustathium ad Hom. II. II. p. 354. Cf. II. II. 824. Strab. III. p. 586. Solet vox γένος ante Articulum omitti in ejusmodi formulis. Hac narratione alii quoque oratores ad conflandam singulis invidiam utuntur. Aeschin. adv. Ctesiph. §. 258, qui auctor est, Arthmion πρόξενον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων fuisse, et in Demosthenem ipsum hoc exemplo utitur, eum criminans, quod a Persis corruptus sit: ὑμεῖς δὲ Ἀθημοσθένην οὐ χομίσαντα τὸ ἐκ Μήδων χρυσόν, ἀλλὰ δωροδοκῆσαντα καὶ ἐν καὶ νῦν κεκτημένον, χρυσὸν σιτηφάνῳ μέλλετε σιτηφανοῦν; Dinarch. contr. Aristogit. p. 9. Aristid. adv. Lept. p. 168. Cf. Dem. de fals. leg. p. 428. Plut. Them. c. 6: ἔτι δὲ καὶ τὸ περὶ Ἀρθμιον τὸν Ζελεΐτην. Θμιστοκόλους γὰρ ἐπὶ νότιος καὶ τοῦτον εἰς τοὺς αἰτίμους καὶ παῖδας αὐτοῦ καὶ γένος ἐγραψαν, ὅτι τὸν ἐκ Μήδων χρυσὸν εἰς τοὺς Ἑλλήνας ἐχομίσε. — αἰτίμος, ignominiosus, inestabilis. Quem qui interfecit, non in judicium adductus est. Harpocr. s. v.: δν ἂν τις ἀποκτείνῃς οὐχ ἀποκτείνεται τῷ ἐπιτιμῷ. Duplex autem ratio erat αἰτίας, minoris et majoris. Illa (αἰτία vulgaris) ignominiosum civitate aut publicis muneribus aut concione pro modo delicti excludere (vid. §. 44); haec autem

νετο· ὅτι τὸν χρυσὸν τὸν ἐκ τῶν Μήδων εἰς Πελοπόννησον ἤγαγεν. ταῦτ' ἐστὶ τὰ γράμματα. Λογίζεσθε δὴ, 43 πρὸς Θεῶν, καὶ θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, τίς ἦν ποθ' ἡ διάνοια τῶν τότε Ἀθηναίων τῶν ταῦτα ποιοούντων, ἢ τί τὸ ἀξίωμα. ἐκεῖνοι Ζελεῖτην τινὰ Ἀρθμιον δοῦλον βασιλέως (ἡ γὰρ Ζελεῖα ἐστὶ τῆς Ἀσίας), ὅτι τῷ δεσπότῃ διακονῶν

Vid. ad Olynth. I. §. 5. Rost. Gr. Gr. p. 479. — ἐκ τῶν Μήδων) Sic omnes codd. praeter Σ, qui τῶν omittit, quam ob causam Bekk. quoque deletit. Sed etiam de fals. leg. p. 428 de eadem re legitur: τὸν χρυσὸν τὸν ἐκ τῶν βαρβάρων. — ἤγαγεν, οὐκ Ἀθήνας) Sic omnes fere codd., praeter Σ, Y, a quibus verba οὐκ Ἀθήνας absunt; Harris. ea tanquam a manu secunda refert. Bekker. primus jure deletit. Vid. adn.

§. 43. πρὸς Διὸς καὶ Θεῶν) Vulg. Sed Bekker. ex Σ, Y, Append. Francf., Harr. omisit verba Διὸς καὶ. Ceterum vid. ad §. 54. — τῶν Ἀθηναίων τῶν τότε) Rüdig. ex Aug. 1, 2, Σ et Dresd. Non prob. —

(ἀτιμία maxima) capitis supplicio tenebatur et ad eum quoque, qui in patriae prodicionem corruptus erat, pertinebat. Vid. Schoem. Attisch. Proc. p. 563. Meier de bonis damnatorum p. 101 sqq. 105 sqq. 137 sqq. Böckh. Staatsh. d. Ath. I. p. 420. Quare mox subdit orator: οὐχ ἦν ἄν τις οὕτως ἐφύσειεν ἀτιμίαν et verba legis de caedibus latae referens, ἀτιμος, φησὶ, τεθνήσκω. — ἐστὶν est propria forma decretorum, ut apud Romanos de legibus et decretis formulae esto, sunt usurpantur. Vid. ad §. 44. — αὐτὸς καὶ γένος. Hoc additamento summus ἀτιμίας gradus exprimitur, quum poena ad reum solum pertinere soleret. Dem. Mid. p. 551: εἰάν τις Ἀθηναίων λαμβάνη παρὰ τι-νος, ἢ αὐτὸς διδῶ ἑτέρῳ, ἢ διαφθεί-ρη τινὰς ἐπαγγελλόμενος ἐπὶ βλάβῃ τοῦ δήμου — ἀτιμος ἐστὶν καὶ παῖδες καὶ τὰ ἐκείνου. — ὅτι τὸν χρυσὸν — εἰς Πελοπόννη-σον. Laudantur ab oratore Athe- nienses, quippe qui tanquam Graecorum principes operam dede- rint, ne qui barbarorum auro cor- rumperentur, etiam extra Atticam. Verba οὐκ Ἀθήνας non inscrip- tionis fuisse, sed oratoris, qui inter- pretationis gratia et quo rei vim adderet, ea adjecerit, docet Reis- kius; „nam si pars stelae essent, dicerent: aurum Persicum non Athenas attulit, sed in Peloponne-

sum; ideo ulciscendus est; quod si nobis detulisset, honoribus eum summis fuissemus prosecuturi.“ At statim Demosthenes addit: ταῦτ' ἐστὶ τὰ γράμματα, unde conjicitur, si verba genuina essent, ea inscrip- tionis, non oratoris fuisse. Inscrip- tionis autem esse non possunt; ergo debentur glossatori inepto, ex §. 43, ubi suo loco ponuntur, huc refe- renti, quae vera Jacobsii sententia est, et jure meritoque Bekkerus expunxit. Neque leguntur apud Dem. de fals. leg. l. c. (ubi est: ὅτι τὸν χρυσὸν ἐκ τῶν βαρβάρων εἰς τοὺς Ἕλληνας ἤγαγεν), Aeschinem, Dinar- chum et Aristidem.

§. 43. θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, reputate vobiscum. — τί τὸ ἀξίωμα. Dignitatem hic ap- pellant magnifica facta, tanta re publica digna. Wolf. Mihi videtur h. l. esse idem, quod φρόνημα. Schaefer. Probo Wolfium Cf. Dem. de Cor. p. 298. §. 210 cit. Rüdig.: εἰς τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα ἐπο- βλέπειν. — δοῦλον βασιλέως. Vid. ad §. 32. — τῷ δεσπότῃ διακονῶν. Ergo non suo ipsius impulsu, sed regis sui Peloponne- sios corrumpere voluit; neque tam- en minus ab Atheniensibus infamia affectus est. — χρυσίον. Hoc vocabulum et ἀργύριον nummos au- reos vel argenteos, vel opera ex his metallis confecta designant; χρυ- σός autem et ἀργυρός aurum argen-

χουσίον ἤγαγεν εἰς Πελοπόννησον, οὐκ Ἀθήναζε, ἐχθρόν
αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τῶν συμμάχων αὐτὸν καὶ γένος, καὶ
44 αἰτίμους. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἦν ἂν τις οὕτωςι φήσειεν
αἰτίμιαν· τί γὰρ τῷ Ζελείτῃ, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ
μεθέξειν ἐμελλεν; ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει, ἀλλ' ἐν τοῖς φονικοῖς
γέγραπται νόμοις, ὑπὲρ ὧν ἂν μὴ διδῷ δίκας φόνου δικά-

αἰτίμους εἶναι) Vulg. Sed εἶναι abest ab Harris., Σ et Υ, et interpolatio-
nem sapit. —

§. 44. οὕτωςι τις) Vulg. Bekk. ex cod. Σ dedit τις οὕτωςι. — τί γὰρ
τῷ Ζελείτῃ τοῦτ' ἐμελλεν) Vulg. Sed Bekker. deleuit τοῦτ' ἐμελλεν,
quoniam in cod. Σ et in codd. Harpocr. non leguntur. Vid. adn. — δίκας)
Hanc vocem Reisk. et Bekker. uncis incluserunt. Sed praeter Aug. 1 omnes codd.
retinent hanc vocem; quare omnes edd. eam non abjiciendam esse censuerunt.

tumque, quatenus metalla sunt. Vid.
ad Olynth. II. §. 5. — ἀνέγραψαν. Hoc
verbum proprie dicitur de iis, v. c. legibus,
quae saxo aut alii documento publico in-
scribuntur, modo in bonam modo in malam par-
tem; nos: *anschreiben*. Dem. adv. Neaer. p. 1381, 10: ἀναγραφῆναι
τοὺς δοκιμασθέντας (νόμους) ἐν στή-
λῃ λιθίνῃ. Ov. Metam. VI, 74: sua
quemque deorum inscribit facies, i. e.
declarat. Plin. 29, 1: *medicum se
inscribere monumento suo*. Ovid. Met. XV,
128: *inscripsere deos sceleris*. — καὶ αἰτίμους. Haec vox,
ut quae praecipuam vim habet, in
fine posita est. Vid. ad §. 19 et or.
de Pac. §. 5. Constructa est in mo-
dum vocabuli ἐχθρόν, quare εἶναι
supervacaneum est. Hoc autem
memorandum, quod ἐχθρόν in Sin-
gulari, αἰτίμους in Plurali positum
est, id quod ex collocatione natum
est. —

§. 44. τοῦτο — οὐχ ἦν, pro
αὕτη δ' ἐστὶν x. t. l. Vid. ad §. 9.
Neutrum sic positum est de Chers.
§. 28: ἐπεὶ τοῦτό γ' ἐστὶν ὑπερβολὴ
μανίας. — ἦν ἂν τις οὕτωςι φή-
σειεν αἰτίμιαν, quam sic i. e. *temere*,
re non considerata, *simpliciter*,
vocare solent. „Latissime patet
hic usus Adverbii οὕτως et οὕτωςι
idque in variis verborum construc-
tionibus: saepeque reddas vernacu-
lo, re non pensitata, e consuetudine
vulgi parum curantis vim vocabuli.
Heind. ad Plat. Phaedr. p. 212.“
Schaefer. Vide ad Phil. I. §. 11:

ἄνπερ οὕτω προσέγγητε τοῖς πρέ-
γμασι τὸν νοῦν, i. e. *tam negligenter*,
tanta socordia, sc. ut soletis,
quae notio in hoc Adverbio latet.
Cf. Olynth. III. §. 20: ὑμεῖς δὲ
οὕτω πως ἀνευ πραγμάτων λαμ-
βάνετε (sc. τὰ στρατιωτικά) εἰς τὰς
ἐορτάς. Adv. Lept. p. 462, 11: οὕ-
τωςι μὲν ἀκούσαι, *wenn man es so
hoert*, ut οὕτως negligentius posi-
tum sit, *re nondum accuratius cogi-
tata*. Fr. A. Wolf. ad h. l. Cic. Rosc.
Am. §. 71: *Noluerunt corpus feris
objicere* —; *non sic nudos in flumen
dejicere*. Vid. ad Cat. III. §. 22.
Cf. Xenoph. Mem. III, 6, 9. — τί
γὰρ τῷ Ζελείτῃ sc. τοῦτο ἐμελε,
quid Zelitae illius interfuit. Haec
verba vulgo leguntur, a Bekkero
autem jure omissa sunt, quia facile
supplentur. Ejusmodi verba sup-
primi solent vivida oratione. Vid.
ad Phil. I. §. 15. Similis Ellipsis
est apud Latinos in verbo pertinere.
Vid. Zumpt. Gram. lat. p. 515 ed.
4tae. Ceterum de Chers. p. 96. §.
27 legitur: *μέλλει πολιορκεῖν, τοὺς
Ἕλληνας ἐκδιώσει*.“ *μέλλει γάρ τινα
τούτων τῶν τῆν Ἀσίαν οὐκ οὐντων
Ἑλλήνων*, ubi ridet Reiskius anti-
quorum technicorum curiositatem,
qui sibi visi fuissent in hoc com-
mento acrimoniam reperisse. — μὴ
μεθέξειν ἐμελλεν. De Futuro
post μέλλειν vid. ad Phil. II. §. 27. —
ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει, sc. τὰ γράμ-
ματα vel τὸ ψήφισμα, *non ea ple-
bisciti sententia est, non hoc jubet
plebiscitum*; nam λέγειν interdum
notat *jubere*. Sic proxime τοῦτο δι-

σασθαι, ἀλλ' εὐαγὲς ἢ τὸ ἀποκτεῖναι, „καὶ ἄτιμος,“ φησί, „τεθνήτω.“ τοῦτο δὲ λέγει, καθαρὸν τὸν τοῦτων τινὰ ἀποκτείναντα εἶναι. Οὐκοῦν ἐνόμιζον ἐκεῖνοί τῆς πάντων 45 τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας αὐτοῖς ἐπιμελητέον εἶναι· οὐ γὰρ

Vid. adn. — ἦν) pro ἦ vulg. Auger., quod commodum sensum non praebet. Coniunctivum ἦ propter antecedens διδῶ Reisk. ex multis codd. recepit. — (δὲ) Vulg., quod Reisk. cum Schaefero praefert, „hoc monente: „orator videtur obiter interpretari voluisse εὐαγὲς, quod multis de corona obscurum esse arbitraretur.“ Sed vid. adn. —

§. 45. ἀπάντων) Vulg. Vid. ad or. de Pac. §. 1 not. crit. — αὐτοῖς) Vulg.

λέγει. Vid. ad Olynth. I. §. 51. „ἀλλ' ἡ σιγή οὐ λέγει τοῦ δεινὸν τὸν Ἀριθμὸν μηδεὸς τῶν κοινῶν Ἀθήνησι δικαίων μετέχειν, ἀλλὰ τοῦ λέγει. Illic tacite penes se lector quisque insisteret paulisper, et velut a novo exorsus sic tum perget: ἀλλ' ἐν τοῖς φονικοῖς νόμοις.“ Reisk. — ἐν τοῖς φονικοῖς — νόμοις, in legibus, quae de causis capitalibus agunt, in den Criminalgesetzen. Brem. — ὑπὲρ ὧν (sc. ἐγκλημάτων) ἂν μὴ διδῶ (sc. ὁ νόμος vel ὁ νομοθέτης) δίκας φόνου δικάσασθαι, quarum rerum causa s. de quibus rebus lex non concedit capitis causam dicere. Substantiva aut ex verbo aut ex alio enuntiationis vocabulo, ut h. l. ex νόμοις, subaudiri solent. Sic paulo ante ad λέγει et proxime ad φησί. Phaedr. p. 267. II. §. 14. Ast. ad Plat. Vid. ad Olynth. C. Liv. I, 51: Tullum regem tradunt fulmine ictum cum domo conflagrasse, sc. rerum scriptores. Reiskium et Bekkerum, qui δίκας uncis incluserunt, quoniam cum δικάσασθαι constare nequeat, Schaefer. refutans, „bene, inquit, Graecum est de iudice δίκην δικάζειν (cf. Xenoph. Mem. III, 5, 20); de eo, qui causam dicit, δίκην δικάζεσθαι (cf. Xenoph. M. III, 5, 16).“ Est Graecis usitatissimum, ut verbo activo aut neutro Substantivum cognatum addant, ut δουλείαν δουλεύειν Xenoph. Mem. I, 5, 6, νίκην νικᾶν, μάχην μάχεσθαι, πόλεμον πολεμεῖν Ol. I. §. 7. Exempla habet Matth. Gr. §. 415. Hoc imitantur Latini; pugnam pugnare Corn. Nep. Hannib. V, 1 cum adnot. Bremii, vitam vivere, servitutem servire al. Nostrum locum quod attinet, apud Hor. Sat. II, 5, 27

legitur *certare rem*, et apud eundem Sat. II, 1, 49: *si quid se iudice certes*, ubi vid. Heind. Vid. Buttin. Gr. §. 118, 2. Ceterum δικάζεσθαι cum Genitivo per se sine δίκην ponitur, ut πληγῶν, κλοπῆς, ἀργυρίου δικάζεσθαι. Vid. Reisk. ind. s. v. — ἀλλ' εὐαγὲς (θεμιτὸν) ἢ τὸ ἀποκτεῖναι. In ea igitur parte legum capitalium, quae erat de caede juro meritoque facta, haec quoque verba legebantur: καὶ ἄτιμος τεθνήτω. „Εὐαγὲς casca vox Demosthenisque aetate obsoleta, quam orator petiit ex ipso legis crimine. Vid. Phot. c. 25extr.“ Schaefer. — φησί. Pleonastice positum, quum γέγραπται praecesserit. Verumtamen h. l. sensum paulo magis juvat, quam ubi post εἶπον, εἶπε continuo sequitur ἐφην, ἐφη. Ad φησί subaudi ὁ νομοθέτης, Schaefer. — τεθνήτω. Ipsum tempus Imperativi arguit legislatoris severitatem. Schaefer. — τοῦτο δὲ λέγει, proinde hoc sibi vult plebiscitum. De particula δὲ, quae sententiam repetit et gravius imprimit, vid ad Phil. II. §. 4. Omnino severe praecipientis monentisque est, et in conclusionem ponitur ad rem aliquam aut repetendam aut gravius imprimendam aut, ut h. l., explicandam. Cf. §. 71. — καθαρὸν — εἶναι. Καθαροί dicebantur, qui ob caedem perpetratam manus impiatas habere non censebantur, qui etiam εὐαγείς atque ὅσιοι appellabantur. Cf. Herod. I, 35: ἀνὴρ συμφορῇ ἐχόμενος, καὶ οὐ καθαρὸς χειρὰς ἑών. —

§. 45. οὐκοῦν ἐνόμιζον — ἐπιμελητέον εἶναι. Ergo illi existimaverunt etc. Non sine magna

ἂν αὐτοῖς ξμελεν, εἴ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινὰς ὠνεῖται καὶ διαφθείρει, μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν· ἐκόλαζον δ' οὕτω καὶ ἐτιμωροῦντο οὕς αἰσθόιντο δωροδοχοῦντας, ὥστε καὶ στηλῆτας ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτων εἰκότως τὰ τῶν Ἑλλήνων ἦν τῷ βαρβάρῳ φοβερά, οὐχ ὁ βάρβαρος τοῖς Ἑλλήσιν.

Bekker. correxit αὐτοῖς. — ὠνεῖται ἢ διαφθείρει) Reisk. Sed καὶ multi optimique codd. habent. „Satis nota oratorum consuetudo, cumulandi verba similis aut ejusdem significationis.“ Schaefer. καὶ etiam accipi fortasse potest significatione minuendi vel saltem; ὠνεῖσθαι enim gravius est, quam διαφθεῖρειν, quod etiam minus invidiosis rebus fieri potest. Confundi solent hae voces. Vid. ad Olynth. II. §. 27. — οὕς ἂν αἰσθόιντο) Vulg. Sed ex App. Francf., Σ, Υ ἂν Bekker. delevit, probantibus Schaefero et Engelhardt: „Optativus, qui repetitam praeteritam actionem indicat, hoc ἂν non fert.“ Vid. adn. —

ironia et indignatione positum esse οὐκ οὖν eamque significationem interdum habere hanc particulam extra interrogationem, docuit Bremius ad Dem. de Chers. §. 59: ἡ καὶ τότε τοὺς ἀμύνεσθαι κελεύοντας πόλεμον ποιεῖν φήσομεν; οὐκ οὖν ὑπὸλοιπον δουλεύειν. Idem docet, eam vim natam esse ex interrogativa significatione: nonne illi existimaverunt etc. Sed ego cum Rüdigeri indignationem ab hoc loco abesse puto. Ceterum Latini quoque particulam ergo in initio enuntiationis ponere amant cum significatione indignationis etc. Cic. Cat. II, c. 8: Quid enim exspectas? Bellum? Quid? ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas? Vid. ad Cic. Phil. II. c. 31. De re cf. Isocr. Paneg. p. 51 §. 52: οὐ γὰρ μικροὺς οὐδ' ὀλίγους οὐδ' ἀγανεῖς ἀγῶνας ὑπέμειναν, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ θεινοὺς καὶ μεγάλους, τοὺς μὲν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν χώρας, τοὺς δ' ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας· ἅπαντα γὰρ τὸν χρόνον διετέλεσαν κοινὴν τὴν πόλιν παρέχοντες καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἀεὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαμύνουσαν. Cf. §. 20. — μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν, i. q. εἰ μὴ τοῦθ' ἐπελαμβάνον. Imperfectum Participii. Quid enim causae est, cur hoc tempore Participium privemus? His in rebus plus valeat ratio, quam praescriptio Grammaticorum; cuius qui sunt justo reverentiores, inextricabilibus enallagis praepediuntur. Schaefer. Cf. §. 62. Idem saepe fit apud Latinos, qui Participium Praesen-

tis ponunt in re praeterita, si Participium accomodatum deest. Cic. Am. c. 20, 75: Nec enim — Trojam Neoptolemus capere potuisset, si Lycomedem, apud quem erat educatus, multis cum lacrimis iter suum impediens audire voluisset, ubi Participium Imperfecti impediens etiam conatum exprimit. Vid. Ramsh. Gr. p. 456. Ceterum haec verba protasin continent ad verba οὐ γὰρ ἂν — ξμελεν. Nam Participia interdum conditionaliter usurpantur, pro εἰ, ἐάν seu εἴφ' ὅτε vel ἐπὶ τῷ cum Infinitivo. Hom. II. I, 261: σοὶ δ' Ἀγαμέμνων || ἄξιμα δῶρα δίδωσι μεταλλάτξαντι χόλοιο, i. e. si irae vis moderari. Vid. Herm. ad Vig. p. 348. Xenoph. Mem. I, 4, 14: οὔτε γὰρ ρόδς ἂν ἔχων σώμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἡδύνατ' ἂν πράττειν ἢ ἐβούλετο. Cic. Div. II, 71: Mendaci homini ne verum quidem dicenti credere solemus. Vid. ad Olynth. III. §. 1. — ἐκόλαζον — καὶ ἐτιμωροῦντο. Illud proprie spectat ad peccantem emendandum et cohibendum, hoc ad injuriam, quae illata est, vindicandam. Vid. ad Phil. I. §. 7. Sed τιμωρεῖσθαι est in universum etiam punire, et quia poena rationi consentanea de vera Platonis sententia nihil aliud spectat, nisi et ipsius peccantis et aliorum emendationem, τιμωρεῖσθαι et κολάζειν eodem redeunt et conjunguntur. Ast. ad Plat. Protag. p. 324. B. Ceterum Amm. de Diff. Voc. s. v.: Τιμωρεῖν καὶ Τιμωρεῖσθαι διαφέρει. Τιμωρεῖν μὲν γάρ

Ἄλλ' οὐ νῦν· οὐ γὰρ οὕτως ἔχεθ' ὑμεῖς οὔτε πρὸς τὰ 46
τοιαῦτα οὔτε πρὸς τὰλλα, ἀλλὰ πῶς; ἵστε αὐτοί· τί γὰρ
δεῖ περὶ πάντων ὑμῶν κατηγορεῖν; παραπλησίως δὲ καὶ
οὐδὲν βέλτιον ὑμῶν ἅπαντες οἱ λοιποὶ Ἕλληνες. διόπερ

§. 46. καὶ παραπλησίως) Vulg. Sed καὶ abest ab Aug. 1, 2, Harr., Σ ed
Dresd.; quare Bekker. jure delevit. — καὶ πάντες) Reisk. ex Par. 5, 8, Ald.

ἔστι τὸ βοηθεῖν τι καὶ συναίρεσθαι·
Τιμωρεῖσθαι δὲ τὸ ζολάζειν· καὶ
συνιάττουσι. Τιμωρὸς τῷ φθῶ
ἀντὶ τοῦ βοηθῶ· Τιμωροῦμαι τὸν
ἐχθρόν, ἀντὶ τοῦ ζολάζω. — ὅς
αἰσθοίντο. Vid ad §. 23 ὅ, τι βού-
λοισθε. — δωροδοχοῦντας. Hoc
verbum et sensu activo de *dandis*
donis, et sensu neutrali de *accipien-*
dis alias dicitur. *Amm. de Diff. Vo-*
cab. s. v. δωροδοχία ἢ τε δόσις τῶν
δωρῶν καὶ ἡ λήψις. Anecd. Bekk.
p. 242. 33: δωροδόχος καὶ ὁ δι-
δούς καὶ ὁ λαμβράνων. Priori sensu
nonnulli interpretes hic acceperunt.
Schaeferus autem negat Demosthe-
nem alio, quam vulgari sensu de
donis accipiendis dixisse, et aut ta-
cita argumentatione aut cavillatione
oratoria notam Arthmio inustam
deflexisse in poenam, quam vete-
res illi Athenienses inflixerint τοῖς
δωροδόχοις, hominibus in Grae-
ciae perniciem dona acceptantibus.
Vid. ad Phil. II. §. 34. Supra §. 37.—
ὥστε καὶ σιγήλιντας ποιεῖν, ὥστε
καὶ ἐγγράψαι τὰ ὄνματα αὐτῶν ἐν
σιγήλαις ὡς κακούργων καὶ καταιδικα-
σθέντων. Wolf. Hinc verbum σιγ-
λιτεύεσθαι. Wachsm. Antiq. II, 1,
248 sq. Rüdig. — τὰ τῶν Ἑλλή-
νων, non solum Graeci ipsi, sed
etiam omnis eorum status et condi-
tio barbaro formidabilis erat. Vid.
de hac periphrasi ad Phil. I. §. 12.
Cf. §. 47. Cic. Phil. II. §. 105: om-
nis sapientiae ratio omnisque doctri-
nae. De re cf Eurip. Iph. Aul. 1410:
βαρβάρων δ' Ἕλληνας εἰκὸς ἀρχειν,
ἀλλ' οὐ βαρβάρους, ἢ μητερ, Ἕλλήνων.
τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἐλεύθεροι.
De Atheniensium magnanimitate
honorisque studio locus classicus est
apud Dem. de Cor. p. 247: ὅς συνή-
θειν μὲν, ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μέ-
χρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἀπ' ἧς αὐτὸς
ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβην, αἰετ περὶ προ-

τείων, καὶ τιμῆς, καὶ δόξης ἀγωνι-
ζομένην τὴν πατριδα, καὶ πλείω σώ-
ματα καὶ χορήματα ἀναλωκυῖαν ὑπὲρ
φιλοτιμίας καὶ τῶν ἅπασι τοῖς Ἑλ-
λησι συμφερόντων, ἢ τῶν ἄλλων Ἑλ-
λήνων, οἱ τὰ ὑπὲρ αὐτῶν ἀναλώκα-
σιν ἕκαστοι. —

§. 46. οὐ γὰρ οὕτως ἔχετε —
πρὸς τὰ τοιαῦτα, non enim eo
animo estis neque in his neque in
aliis rebus. οὕτως ἔχειν πρὸς τι est
sic statuere et judicare, eo esse animo
et judicio. *Plat. Protag. p. 352. A:*
θεασάμενος οὐ οὕτως ἔχεις πρὸς τὸ
ἀγαθόν κ. τ. λ. Xenoph. Mem. IV,
8, 7: οὕτως ἂν εἶχον πρὸς τοὺς ἐαυ-
τῶν φίλους. Cf. infra §. 63. Supra
§. 31 hoc sensu legitur ἔχειν ὑπὲρ
τινος, ubi vid. adn. Vid. etiam ad
§. 36; ad or. de Pac. §. 15. — ἀλλὰ
πῶς; ἵστε αὐτοί. Magnam hujus
loci gravitatem, nemo est, qui non
intelligat. Primum interrogatione
insperata attentionem commovet,
qua commota audientibusque ex-
spectantibus, quid diceret, cum
irrisione respondet: ἵστε αὐτοί,
quippe quos negligentiae suae con-
scios esse oporteat. Similis locus
est de fals. leg. p. 364 cit. Bremio:
πάντα δήπου ταῦτα πρὸ τοῦ τοὺς
πρόσβεις τοὺτους δεῦρ' ἤκειν ἐκτε-
πρακίω, καὶ οὐκ ἦν ἐμποδῶν τῷ
τοὺς φωκὰς σάξεσθαι, ὥς τίς φη-
σιν; Αἰσχίνης αὐτὸς οὕτως. Simi-
liter Cic. Phil. II. c. 19: Cujus etiam
donis jam tum quiddam molitus est.
Quid dicam, ipse optime intelligit. —
ἢ ἐρὶ πάντων ὑμῶν κατηγο-
ρεῖν. Κατηγορεῖν h. l. idem est,
quod mēμερεσθαι, exprobrare alicui,
quo sensu legitur apud Isocr. Phil.
p. 160: κατηγορῶν τῶν μὴ τὴν αὐτὴν
μοι γνώμην ἐχόντων. Id. Paneg. p.
130. Eodem modo accusare pro ob-
jurgare apud Latinos dicitur. Cic.
Fam. I, 1: Pompejum jam liberius

φημί ἔγωγε σπουδῆς πολλῆς τὰ παρόντα πράγματα προσ-
δεῖσθαι καὶ βουλῆς ἀγαθῆς. τίνος εἶπω; κελεύετε καὶ οὐκ
ὀργιεῖσθε;

(ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγινώσκει.)

Tayl., Aug. 1, 2, Harl. Sed est interpretamentum. — ἔγωγε καὶ σπουδῆς πολλῆς καὶ βουλῆς ἀγαθῆς τὰ παρόντα πράγμα. προσδεῖσθαι) Vulg. et Bekk. Sed nostra lectio, quae est in Aug. 1, 2, Harl., Dresd., quamque Rüdiger. quoque recepit, et numerosior est et gravior, quum verba, quorum major vis est, in fine enuntiationis posita sint. Vid. ad or. de Pac. §. 3; insuper sequens ἥς ad haec posteriora verba pertinet. — ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγινώσκει) In his verbis multum a codd. perturbatur; alii habent ἐκ τοῦ γρ. ἀναγινώσκει, alii ἀνάγνωντας γραμματείου, Aldus ἀναγινώσκετε, alii plane omittunt haec verba. Ego Bekkerum et Rüdigerum sequor titulumque esse statuo. Vid. adn. —

accusare et monere non desistimus. Construi solet cum Genitivo personae et Accusativo rei. Matth. §. 347. Not. 2 et 377. Spalding. ad Dem. Mid. p. 559. §. 37 ed. Buttm. Gr. §. 119. 5. Xenoph. Mem. I, 3, 4: καὶ τῶν ἄλλων δὲ μωρίαν κατηγορεῖ. Quare h. l. περὶ πάντων insolens est. Eadem constructio legitur etiam de Chers. p. 99. §. 39: καὶ παύσασθε περὶ τούτου κατηγοροῦντες ἄλλῃων. — „περὶ πάντων, de omnibus rebus. Orator respicit τὰ ἅλλα.“ Schaefer. — παραπλησίως (sc. ὑμῖν ἔχουσι) δὲ καὶ οὐδὲν βέλτιον ὑμῶν, pari vobiscum pacto et non meliori sese habent reliqui quoque Graeci. Kal h. l. est explicativum, id est; nam alterum cum irrisione explicat prius vocabulum. Vid. ad or. de Pac. §. 2. — τὰ παρόντα πράγματα, res praesentes, praesens rerum status, die gegenwärtige Lage der Dinge, des Staates. Vid. ad or. de Pac. §. 13. Idem vox res apud Latinos notat. Caes. bell. Gall. I, 30: propterea quod eo consilio florentissimis rebus domos suas Helvetii reliquissent. — τίνος εἶπω; sc. βουλῆς. — κελεύετε καὶ οὐκ ὀργιεῖσθε; Artificiose orator praecavet iram et indignationem coronae, quam quum facile mobilem esse, nec vera, si injucunda erant, audire velle sciunt, hinc artificiiis permulcere in summa dicendi libertate studet. Vid. ad Olynth. II. §. 10. — ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγινώ-

σκει, sc. γραμματεῦς. Vulgo legitur ἀναγινώσκει, quod jure Reiskio displicet, dicenti: „orator scribae si hic imperaret formulam recitare, nil uteretur illis ἐκ τοῦ γραμματείου, sed nude et destricte diceret ἀναγινώσκει. Manifestum est, illa ἐκ τοῦ γραμματείου esse partem tituli.“ Sollte nicht der Redner gerade an dieser ihm selbst passend scheinenden Stelle den schriftlichen Entwurf zu einem Volksdecret haben vorlesen lassen, da er eben die Gemüther für seine Vorschläge gestimmt fand, und er sie im Fortgange der Rede noch mehr dafür gewinnen konnte? Denn dass der Redner, wenn seine Vorschläge angenommen wurden, selbst das Volksdecret aufsetzte, ist aus andern Stellen der Redner bekannt; auch dass solche von dem Grammateus abgelesen wurden.“ G. A. Becker. Τὸ ἀναγινώσκον, opinor, fuit formula plebisciti, quam mos erat a scriba recitari. Quibus autem illud rationibus coronae commendaretur, omnes orator jam peregerat. Schaefer. Pollux VIII, 98: γραμματεὺς ὑπὸ τοῦ δήμου ἀρεθεὶς ἀναγινώσκει τῷ τε δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ. Idem plebiscita in tabulario conservanda curavit. Vid. Boeckh. Staatsh. der Ath. I. p. 198 sqq., ubi tres fuisse scribas statuitur, ex quibus tertius oratori in scribendis legibus additus fuerit. Vid. ad Phil. I. §. 50. Cic. Rosc. Am. c. 9. —

Ἔστι τοίνυν τις εὐήθης λόγος παρὰ τῶν παραμυ- 47
θεῖσθαι βουλομένων τὴν πόλιν, ὥς ἄρα οὐπω Φιλίππος
ἐστι τοιοῦτος, οἷοι ποτ' ἦσαν Λακεδαιμόνιοι, οἱ θαλάττης
μὲν ἦρχον καὶ γῆς ἀπάσης, βασιλέα δὲ σύμμαχον εἶχον,
ὑφίστατο δ' οὐδὲν αὐτούς· ἀλλ' ὁμως ἡμύνετο κακείνους ἥ

§. 47. τηλικούτος) Par. 5, 8, Aug. 1, 2, Ald. Tayl., Harl., Dresd., Rüdiger. At
proprie sequi hoc Pronomen debuit ἡλίκοι, et Wolfius in farragine notat, eos
libros, qui τηλικούτος dent, item dare ἡλίκοι, quod Schaefero satis placet. —
οὐδέεις) Vulg. ex plerisque libris. Sed οὐδέν habent Σ, Υ, F, ed. Ald.,
Felic., Wolf. Facilius οὐδέν in οὐδέεις mutabatur, quam vice versa. Vid. adn.
— αὐτοῖς) cod. Dresd. Non male. Vid. adn. —

§. 47. εὐήθης λόγος, ratio in-
erpta. Vid. ad or. de Pac. §. 26. Cf.
§. 51. — παρὰ τῶν — βουλο-
μένων. Similiter interdum apud
Latinos ad Substantiva Praepositio
ab cum Ablativo legitur pro Geni-
tivo. Cic. Fam. IX, 16: etiam haec
levior est plaga ab amico, quam a
debitore. — ὥς ἄρα — ἐστι, ac
si videlicet etc., cum ironia posi-
tum est, ut §. 20. Dem. Lept. p. 501.
§. 145 cit. Rüdig. τοῦτ' ἀκούω σε
λέγειν, ὥς ἄρα τρεῖς σέ τινες γρα-
ψάμενοι πρότεροι τοῦδε οὐκ ἐπε-
ξήλθον. Ἄρα cum Relativis, Inter-
rogativis et Conjunctionibus poni-
tur ad indicandam rem miram, non
vulgarem, novam et inauditam,
quae aut indignationem, aut admi-
rationem etc. commovet nec raro
cum ironia ponitur. Vid. Hartung.
de Part. I. p. 457 sq. De Indicativo
ἐστι vid. ad Phil. II. §. 9. — οἱ
θαλάττης — γῆς ἀπάσης. Hoc
spectat ad principatum Lacedae-
moniorum bello Peloponnesiaco
receptum. Vid. ad Phil. I. §. 3.
Ἀνύσης recte vertitur omnino, über-
haupt, ut saepe πάντα ponitur. Ol.
I. §. 14: καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι,
προσθῇ ἅν μικρὰν δύναμιν, πάντ'
ώφελεῖ. Vig. p. 22. Regis Persarum
societatem cum magna et sua et
Graeciae ignominia inierant Lace-
daemonii. — ὑφίστατο δ' οὐδέν
αὐτούς, pro οὗς δ' οὐδέν ὑφίστατο.
A Relativo ad Demonstrativum de-
flectit oratio, quod praesertim fit,
si plures enuntiationes relativae
junguntur, quae varios Relativi
casus requirunt. Vid. ad Olynth.

II. §. 24: Ἐκεῖνοι τοίνυν, οἷς οὐκ
ἐχαρίζονθ' οἱ λέγοντες οὐδ' ἐψέλουν
αὐτούς. Vid. infra ad §. 64. Isocr.
Panath. p. 235, 24: τοὺς νόμους οὗς
Λυκούργος μὲν ἐθήκεν, Σπαρτιάται
δ' αὐτοῖς χρῶμενοι τυγχάνουσιν.
Ibid. p. 245, 26: ἅπερ ἅπαντες ἂν
εἴποιεν, καὶ μάλιστα ἂν αὐτοῖς
ἐκείνους χρῆσθαι φήσειαν. Matth.
Gr. maj. p. 381. Stallbaum. ad Plat.
Gorg. p. 46. — Cic. Tusc. V, 6, 17:
qui vim fortunae, qui omnia huma-
na — — tolerabilia ducat, — idem-
que, si nihil concupiscat, nulla effe-
ratur animi inani voluptate, ubi se-
qui debebat qui idem nihil concu-
piscat. Vid. Cic. Arch. poet. c. 12,
31. Neutrum οὐδέν pro persona
οὐδέεις positum est, ac plus quam
hoc significat. Vid. ad Phil. I. §. 8,
ubi πάντα ταῦτα de hominibus po-
situm est. Olynth. III. §. 22: Ταῦ-
τα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει
καὶ αἰεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις. Vid. Ast.
ad Plat. Protag. p. 509. C: πῶς δ'
οὐ μέλλει, ὦ μακάριε, τὸ σοφώτα-
τον κάλλιον καίνεσθαι; Cic. Att. II,
24: Nihil me infortunatius, nihil
fortunatius est Catulo. Vid. ad Cic.
Verr. Act. I. §. 8. Matth. Gr. §. 457.
Not. 1. Ramsh. Gr. lat. p. 658. —
ὑφίστασθαι est proprie suscipere,
sustinere, unde non cedere alicui.
Frequentius cum Dativo, quam cum
Accusativo construitur. Utramque
constructionem conjunxit Eurip.
Herc. f. 1552: ταῖς συμφοραῖς γὰρ
ὅστις οὐκ ὑφίσταται, || οὐδ' ἐνδράς
ἂν δύνασθ' ὑποστῆναι βέλος. Vid.
Matth. Gr. §. 395. Wolfius explicat
ἀγρυπῶσιν αὐτοῖς ἦσαν καὶ πάντων ἐκρά-

πόλις καὶ οὐκ ἀνηρπάσθη. ἔγω δὲ ἀπάντων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, πολλὴν εἰληφότεων ἐπίδοσιν, καὶ οὐδὲν ὁμοίων ὄντων τῶν νῦν τοῖς πρότερον, οὐδὲν ἡγοῦμαι πλέον ἢ τὰ τοῦ πολέμου
48 κεινῆσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. Πρῶτον μὲν γὰρ ἀκούω Λακεδαιμονίους τότε καὶ πάντα τοὺς Ἕλληνας τέτ-

ὑποδεδωκέναι) Vulg. Sed hanc lectionem jam antegressum Substantivum ἐπίδοσιν refutat. Vid. adn. —

§. 48. πάντα τοὺς ἄλλους Ἕλληνας) Vulg. Sed vox ἄλλους abest ab

τοῦν, quibus nihil obsistebat, contra quos nemo arma movere — audebat. — ἀλλ' ὁμως. Quod ὁμως sequitur, in verbis οἱ θαλάττης — αὐτοῖς notionem quamquam inesse apparet, et constructio vulgaris haec esset: οὗς, καίπερ — ἡρχον, — ὑφίστατο κ. τ. λ., ὁμως ἡμῶν. Sed quanto gravior sit oppositio constructione ab oratore nostro usurpata ἀλλ' ὁμως, facile intelligitur. — ἀνηρπάσθη, abrepta est. „Verbum proprium de eo, quod violenter et ita, ut se vix opponat, abripitur et radicatus humo quasi evellitur.“ *Bremius*. Est proprie sursum tollere, et hinc malo sensu de medio tollere, perdere, evertere. Butt. in ind. ad Dem. Mid. Cf. ibid. p. 554, 1: ἂν δ' ἐπεξίω, ἄλλοιπα τὴν τάξιν, φόνου ζωνῶν, δεῖ μὲ ἀνηρπάσθαι. Xen. Mem. IV, 2, 33: Ἄλλους δὲ πόσους οἶμι διασφίαν ἀναρπάσσειν πρὸς βασιλέα γεγονέναι (repente et per vim in servitutem regis Persarum abreptos) καὶ ἐκεῖ δουλεύειν; Vid. Valck. ad Herod. IV, 204. Cf. Aeschin. adv. Ctesiph. p. 525. §. 133, qui locus ad §. 54 adscriptus est. Phil. IV, p. 136, 10: οὐκ ἀνηρπασμένος ἂν ἦν ὁ ταῦτα γράψας. — ὡς ἔπος εἰπεῖν. Vid. ad Phil. II. §. 1. — ἐπίδοσιν. *Hesych.* et *Suid.* interpretantur: αὐξήσις, προσθήκη, et ἐπίδοσιν λαμβάνειν idem est, quod ἐπιδιδόναι, quod proxime sequitur. — κεινῆσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. Illud verbum est generis, hoc speciei, i. e. illud notat omnino, res bellicas esse mutatas, hoc determinat prius et docet, in bonam partem eas esse mutatas. Vid. ad Olynth. III. §. 3: Ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ — τρέψηται

καὶ παρασπασθῇ τι τῶν ἑλῶν πραγμάτων. Vid. supra ad §. 56. Phil. II. §. 1. 27. De κεινῆσθαι vid. ad §. 24; etiam ad §. 5. Vulgo legitur ὑποδεδωκέναι, decrevisse, in desuetudinem venisse, quod absurdum est; nam sensus est: ratio belli gerendi hodie alia est eaque perfectior, quam prioribus temporibus; itaque difficilius est, superare Philip-pum, quam olim Lacedaemonios. Lectio ὑποδεδωκέναι plane contrarium sensum daret. Ἐπιδιδόναι est incrementum capere. Cf. *Xenoph.* Mem. III, 9, 3: Ὅρῳ δ' ἔγωγε καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων ὁμοίως καὶ φέσει διαφέροντας ἄλλήλων τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπιμελείεμ πολὺ ἐπιδιδόντας. —

§. 48. Πρῶτον μὲν γὰρ ἀκούω. Non sequitur δεύτερον sive ἔπειτα, sed δὲ in verbis οὕτω δ' ἀρχαίως. Vid. ad §. 24. de Pac. §. 6. *Brem.* ad *Isocrat.* Paneg. p. 46. §. 28. Non raro apud Latinos primum, non sequente deinde, ponitur. *Cic.* Cat. II. c. 10. §. 21. *Goerenz.* ad *Cic.* de Legg. III, 9, 49. De ἀκούω vid. ad Phil. II. §. 11. De re cf. *Thuc.* II, 23: οἱ δὲ Πελοποννήσιοι, χρόνον ἐμμένοντες ἐν τῇ Ἀτικῇ, ὅσον εἶχον τὰ ἐπιτήδεια, ἀνεχώρησαν διὰ Βοιωτῶν, et ibid. c. 47: τοῦ δὲ θέρους εὐθύς ἀρχομένου, Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξυμμαχοὶ τὰ δύο μέρη, ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον, ἐξέβαλον ἐς τὴν Ἀτικὴν καὶ ἐδήουν τὴν γῆν. Atque idem facere solebant Germani mediae aetatis temporibus, ut per ver et aestatem in bellum proficiscerentur, hieme autem domum redirent. — πάντα τοὺς Ἕλληνας, omnes Graecos, i. e. omnes ceteros Graecos, unde accidit,

ταρας μῆνας ἢ πέντε, τὴν ὥραιαν αὐτὴν, ἐμβαλόντας ἄν
καὶ κακώσαντας τὴν τῶν ἀντιπάλων χώραν ὀπλίταις καὶ
πολιτικοῖς στρατεύμασιν ἀναχωρεῖν ἐπ' οἴκου πάλιν· οὕτω
δ' ἀρχαίως εἶχον, μᾶλλον δὲ πολιτικῶς, ὥστε οὐδὲ χρημάτων
ὠνεῖσθαι παρ' οὐδενὸς οὐδέν, ἀλλ' εἶναι νόμιμόν τινα καὶ

Aug. 1, 2, Ald. Tayl., Dresd. Ald. priore. Recte. Vid. adn. Schaefer. ad Lamb.
Ros. Ell. p. 578 monet, saepe has voces confundi. Vocem Ἑλληνας omittunt
Harris., Aug. 5, Bav. in textu, App. Francf., Ald. Tayl. Male. Omnes Graeci
opponuntur Lacedaemoniis eodem modo, quo dicitur Ζεὺς καὶ πάντες θεοί.
Vid. ad §. 53. — τὴν ὥραιαν αὐτὴν στρατεύεσθαι, καὶ τοῦτον
τὸν χρόνον ἐμβαλόντας) Vulg. Sed verba στρατεύεσθαι καὶ τοῦτον
τὸν χρόνον absunt ab Aug. 5, Bav. et Ald. priore; quare Bekker. jure delevit;
interpolationi enim similia sunt. — ἐμβαλόντας καὶ κακώσαντας)
omisso ἄν vulg. et ex multis libris omisit Auger. Male; ἄν habent Σ, Υ, Aug.
1, 2, Dresd. Vid. adn. —

ut librarii τοὺς ἄλλους adderent. Similiter Latini voce *omnis* utuntur.
Caes. bell. Gall. III, 8: *omni ora*
maritima pro *omni reliqua ora ma-*
ritima, et saepe *omnia* pro *omnia*
alia legitur. — τὴν ὥραιαν αὐ-
τὴν, ipsa aestiva tempestate s. op-
portuno belli tempore; nam τὸ ὥραιον
maturum et tempestivum est. Sup-
pleri solet ὥρα, quod opus non est;
nam pro Substantivo potest haberi
pro ὥρα εἶπος, neque placet ὥρα
ὥρατα. Schaefer. ad Boss. Ellips. p.
577, qui citat Thom. Mag. p. 932:
οὐ μόνον ὥρα τὸ ἔαρ, ἀλλὰ καὶ
ὥρατα, et Scholiast. ad Apollon.
Rhod. III, 1589: ὥρατην παραγωγῶς
ἀντὶ τοῦ ὥρα καὶ ὁ δέων καιρός.
Dem. adv. Dionysod. p. 1292, 5:
ἔδει περιμένειν τὴν ὥραιαν. Vid. ad
Phil. I. §. 52. De re ad Phil. I. §.
19. — ἐμβαλόντας ἄν. Particu-
la ἄν addita est, quia orator non
de una certa re praeterita lo-
quitur, sed de ea, quae saepius fie-
bat, quotiescunque occasio oblata
est. Vid. ad §. 15. Quare, si Parti-
cipium in tempus finitum resolvit-
ur, Aoristi Indicativus ponendus
est. Xenoph. Anab. IV, 7, 16: ἀπο-
τεμόντες ἄν τὰς κεφαλαῖς ἔχοντες
ἐπορεύοντο, i. e. ἀπέτεμον ἄν —
καὶ ἔχοντες ἐπορ. Vid. Herm. de
Part. ἄν p. 182. Vid. etiam ad Ol.
III. §. 1. — ὀπλίταις καὶ πολι-
τικοῖς στρατεύμασι. „Sola pe-
destri militia, quae, quod gravis et
lenta est, late excurrere incendia-

que stragesque late circumferre
nequit, ideo minus est metuenda,
quam equestris. Deinde nil ute-
bantur Lacedaemonii mercenariis
militibus, sed solis civibus, quibus
diu domo abesse soloque hostili
continenter incumbere non lice-
ret.“ Reisk. Suid. s. v.: ὀπλίταις
λέγονται οἱ βαρυντάτη ὀπλίσει κεχη-
μένοι, ἀσπίσι περιμεγέροι καὶ δόρασι
περιμυησιέροις. Opponuntur ψι-
λοις. Cf. §. 49. Suid. s. v. κορυφ-
ιάτη (sc. ὀπλίσει) κέχρηται, τόξῳ
καὶ ἀκοντίῳ καὶ λίθοις ἐκ σφενδό-
νης ἢ ἐκ χειρός. — Πολιτικὸν στρα-
τευμα est exercitus e civibus com-
paratus, cui opponuntur ξένοι. Vid.
ad Phil. I. §. 19 et 27. — οὕτω
δ' ἀρχαίως εἶχον, μᾶλλον δὲ
πολιτικῶς. Elegans est Correc-
tio, ἐπανόρθωσις. Cf. Olynth. I. §.
2. Ἀρχαίως expl. Harpocrat. s. v.
per ἀπλῶς, simpliciter, non callide,
alt-einfach. Antiqua meliora nobis,
potissimum natu majoribus, quam
quae sunt hodierna, esse videntur.
Nos: die guten alten Zeiten, vel:
ein Mensch von altem Schrot und
Korn. Terent. Ad. III, 4, 79: anti-
qua homo virtute ac fide. Vid. ad
Cic. Rosc. A. c. 9: Homines antiqui,
qui ex sua natura ceteros fingerent.
Cic. Att. IX, 15: vide, quam sim
antiquorum hominum. Hinc formu-
la: nihil antiquius habeo. Παλαιός
omnino pertinet ad antiqua tempo-
ra, neque notionem praecipuae
aestimationis, ut ἀρχαίως, complec-

49 προφανῇ τὸν πόλεμον. Νυνὶ δ' ὁρᾶτε μὲν δήπου τὰ πλείστα τοὺς προδότας ἀπολωλεκότας, οὐδὲν δ' ἐκ παρατάξεως οὐδὲ μάχης γιγνόμενον· ἀκούετε δὲ Φίλιππον οὐχὶ τῷ φάλαγγας ὀπλιτῶν ἄγειν βαδίζονθ' ὅποι βούλεται, ἀλλὰ

§. 49 οὐδ' ἐκ μάχης) Vulg. Sed Praepositio abest ab Σ, F, Aug. 1, Rav., Dresd. Rctte. Vid. adn. — φάλαγγα) cod. Σ, quem secutus Bekker. in priori editione Singularem dederat; in ed. nuperrima Pluralem praetulit, qui in ceteris libris legitur et magis sensui convenit; nam saepius in bellum proficiscebatur.

titur. Idem infra §. 51 εὐθύθεια significat, ubi vid. adn. Hoc loco praecipua vis in hoc vocabulo inest, quae exprimitur addito πολιτικῶς, civiliter, i. e. δικαίως, μὴ χρημασιν ὠνούμενοι τὰ πράγματα, ut Scholiast. explicat, sive: qui studebant, rem communem juvare; πολιτικός enim est is, qui civium et rei publicae commodo inservit. Quare Xenoph. Cyr. I, 5, 12 honoris cupidinem πολιτικῶτατον τιμῆα vocat. Vid. Brem. ad Isocr. Paneg. §. 79: οὕτω δὲ πολιτικῶς εἶχον, ὥστε καὶ τὰς σιτήσεις ἐποιοῦντο πρὸς ἀλλήλους, οὐχ ὅποτερα τοὺς ἑτέρους ἀπολέσαντες τῶν λοιπῶν ἄρξουσιν, ἀλλ' ὅποτεροι ἡθίζονται τὴν πόλιν ἀγαθόν τι ποιήσαντες. — ὥστε οὐδὲ χρημάτων ὠνεῖσθαι — προφανῇ τὸν πόλεμον. Similiter Ennius apud Cic. Off. I, 12 Pyrrhum, regem Epiri, dicentem facit:

Nec mi aurum posco, nec mi pretium dederitis!

Nec cauponantes bellum, sed belligerantes

Ferro, non auro, vitam cernamus utrique.

§. 49. τοὺς προδότας ἀπολωλεκότας. Dem. de Cor. p. 245: Πλεονέκτημα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ· παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φορὰν προδοτῶν καὶ δωροδόκων, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων συνέβη γενέσθαι, καὶ τοσαύτην, ὅσην οὐδεὶς πω πρότερον μέμνηται γεγονῆναι. — ἐκ παρατάξεως, *iusta acie instructa*. Nam παρατάτεσθαι est verbum proprium de iis, qui in aciem instructam producuntur suoque ordine collocantur. Hinc notat ex adverso aciem instruere, se opponere resistere. Iso-

cr. Paneg. c. 26. p. 60: ἐπειδὴ γὰρ οὐχ οἱοί τ' ἦσαν πρὸς ἀμφοτέρους ἅμα παρατάσθαι τὰς δυνάμεις. Aelian. V. Hist. IV, 8, 11: παρατάσθαι ὀλίγαις τριμήρεσι πρὸς πολλὰς, *resistere paucis triremibus adversus multas*. Vid. ad Phil. I. §. 23. Praepositio ἐκ praeter causam et rationem eleganter exprimit locum, unde aliqua res existit et emanat, ita ut actio statim subsequens pro actione praesentis ponatur, de quo usu ad §. 39 diximus; ex acie enim fit impetus. Polyb. II, 19: ἐκ παρατάξεως κρατεῖν, *in acie vincere*. Xenoph. Cyr. I, 2, 9: ἐκ χειρός, *cominus*. Atque ita Latini dicunt: *ex vinculis dicere*, Caes. bell. Gall. I, 4; *ex muro irridere*, ibid. II, 30. Isocr. Paneg. p. 51. §. 54: ἤλθον οἱ δ' Ἡρακλέους παῖδες καὶ μικρόν πρό τούτων ἄδραστos — —, οὗτος μὲν ἐκ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐπὶ Θήβας δεδυστυχηκώς, ubi ἐκ respicit antecedens verbum ἤλθον· nam ad δεδυστυχηκώς ponendum fuisset ἐν. — οὐδὲ μάχης. Non opus est, Praepositionem repeti. Saepae enim fit, ut Praepositio in altero membro omittatur. Vid. ad Olynth. III. §. 5; infra ad §. 63. Idem fit apud Latinos, nisi enuntiationes disjunctivae sunt seu praecipua vis in aliquo vocabulo posita est. Cic. Off. III, 28: *Nusquam possumus, nisi in laude, decore, honestate, utilia reperire*. Sed Cic. Lael. V, 20: *omnis caritas aut inter duo aut inter paucos jungitur*. Vid. Ramsh. Gr. §. 161. 2. Ceterum de statu Graeciae post Phocensium excidium vid. Proleg. §. 5. — τῷ φάλαγγας ὀπλιτῶν ἄγειν — ἀλλὰ τῷ ψιλοῦς — τοιοῦτον ἐξηγητῆσθαι. Militibus levis armaturae facilius

τῶν ψιλούς, ἱππέας, τοξότας, ξένους, τοιοῦτον ἐξηρηθῆσαι
στρατόπεδον. ἐπειδὴν δὲ ἐπὶ τούτοις πρὸς νοσοῦντας 50
ἐν αὐτοῖς προσπέσῃ καὶ μηδεὶς ὑπὲρ τῆς χώρας δι' ἀπιστίαν
ἔξῃ, μηχανήματ' ἐπιστήσας πολιορκεῖ. καὶ σιωπῶ θέρους

tur Philippus. — ἐξαριτύσθαι) Aug. 1, 2, 3, Harl., F, Y; ἐξαριτύεσθαι
cod. Σ. Illad Rüdig. et Frotisch. receperunt. Sed vid. adn. —

§. 50. τούτοις κρατῶν) Multi libri. Sed κρατῶν abest ab Aug. 3, Bav., Ald.
utraque, Σ, Y et aliis; quare Bekker. jure omisit; nam sine dubio glossema est.
Idem ex cod. Σ ἐπὶ recepit; vulgo legitur solum τούτοις, cum his. Vid. adn.
— νοσοῦντας ἐν αὐτοῖς καὶ τεταραγμένους) Vulg. Sed postrema
verba non leguntur in Bav., Aug. 2, 3, Ald. utraque, F, Ω, Y, u, v, et in Σ
adscriptum γρ.; quare Bekker. omisit. Schaeferus mavult servata, laudans p. 22,
7 (Olynth. I. §. 14): νυνὶ δὲ Θετιαλοῖς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσι καὶ
τεταραγμένοις — βοήθησε. Sane haec verba ferri possint. Sed quoniam in
plerisque et optimis codd. non leguntur, interpretationis causa addita esse viden-

hostes opprimi possunt, quam mi-
litibus gravis armaturae, ob eorum
tarditatem. — Nota grave Asyndet-
on. potissimum in Pronomine τοι-
οῦτον, quod hic minuentis est, tan-
tillus i. e. tam vilis exercitus. Vid.
ad Phil. I. §. 22. Caes. bell. Gall.
VI, 35: praesidii tantum est, ut ne
murus quidem cingi possit. Ibid. II,
8. Bell. Civ. III. 2. 78. 92. Zumpt.
Gr. §. 231. Τοιοῦτος addi solere
sine copula enumeratis singulis par-
tibus cuncta istius generis com-
plectens, docuit Bremius ad or. de
Chers. §. 25: ἀλλ' ὠνούμενοι μὴ
ἀδικοῦσθαι —, μὴ συλῆσθαι, παρα-
πέμπεσθαι τὰ πλοῖα τὰ αὐτῶν, τὰ
τοιαῦτα. Vid. etiam ad or. de Pac.
§. 10. Idem monuit Reisk. ad Dem.
Mid. p. 551. ἐξηρηθῆσαι, conjunctum,
compositum esse exercitum. Ἐξαρι-
τύσθαι proprie est pendere ex aliqua
re, inde tropice conjunctum, com-
positum esse. Reisk. in ind. Ἐξαρι-
τύσθαι στρατόπεδον, sibi exercitum
adungere et pone se trahere, velut
filum ex se aptum. Mihi hoc ver-
bum contemptum quendam, qui in
antecedenti voce τοιοῦτον situs est,
continuari videtur. Quare prae-
fero alteri lectioni ἐξηριτύσθαι,
instructum esse. Hanc praefert Schae-
ferus dicens, verbum esse proprium
de apparatu bellico magisque dece-
re hujus loci gravitatem. Bremius
monet, etiam observandum esse,
ἐξαριτύεσθαι verbum esse frequen-
ter adhibitum a Thucydido, unde

forsitan Demosthenes hauserit. Cf.
Thuc. I, 15 et 80. Ceterum neque
ἐξαριτύσθαι neque ἐξαριτύεσθαι apud
Dem. alias leguntur. Instituto, per
mercenarios bella gerendi, univer-
sa res militaris et omnis ratio civi-
tatum in Graecia mutata est. Isocr.
ad Philipp. p. 98. c. 40. —

§. 50. ἐπειδὴν — προσπέσῃ.
Vid. ad or. de Pac. §. 12. — ἐπὶ
τούτοις, hos ducens, horum dux.
Nam ἐπὶ cum Dativo notat rem ad-
ministrare, operam dare alicui rei.
Cf. §. 2. Olynth. I. §. 12: ὄντων
ἐπὶ τοῖς πράγμασι, quum rebus inter-
sitis. Thuc. VI, 29: πέμπειν τινα
ἐπὶ στρατεύματι, mittere aliquem
ducem copiarum. Alii autem inter-
pretantur: fretus his copiis. — νο-
σοῦντας ἐν αὐτοῖς, i. e. ἀλλή-
λοις. Vid. ad §. 12. — δι' ἀπι-
στίαν. „Ex mutua partium diffi-
dencia, quod una metuat proditio-
nem alterius, ut sola dominetur.“
Bremius. Vid. ad §. 21. 28. 35. —
ἔξῃ. Ἐξίγει est vox militaris de
iis, qui in bellum proficiscuntur.
Dem. adv. Timocr. p. 730, 10: εἴτα
τότ' ἐξιμεν. Cf. Olynth. II. §. 20.
Similiter Latini dicunt ab urbe ex-
ire. Liv. X, 37; in aciem exire, id.
XXVII, 25. — μηχανήματ' ἐπι-
στήσας. Cf. §. 17. Similiter Liv.
XXV, 24: scalas admove. Caes.
bell. Gall. VII, 27: promovere tur-
rim et dirigere opera. — καὶ σιω-
πῶ. Elegans Praeteritio, παρῖλε-
ψις, est. Cf. Olynth. I. §. 3. —

καὶ χειμῶνα, ὥς οὐδὲν διαφέρει, οὐδ' ἐστὶν ἐξαίρετος
51 ὥρα τις, ἣν διαλείπει. Ταῦτα μέντοι πάντα εἰδότες
 καὶ λογιζομένους οὐ δεῖ προσέσθαι τὸν πόλεμον εἰς τὴν
 χώραν, οὐδ' εἰς τὴν εὐήθειαν τὴν τοῦ τότε πρὸς Λακεδαι-
 μονίους πόλεμον βλέποντας ἐκτραχηλισθῆναι, ἀλλ' ὥς ἐκ

tur. — οὐδὲν αὐτῷ διαφέρει) Par. 8, Harr., Harl., Aug. 1, 2, Weim., P. Manut., App. Francf., Roisk. οὐδὲν διαφέρειν αὐτῷ) Ald. Tayl. Sed codd. Bekk. αὐτῷ non habent; quare hic omisit, praesertim quum codd. variant in huius vocis collocatione. —

§. 51. εἰδότες δεῖ καὶ λογιζομένους μὴ προσέσθαι) Vulg. Male; nam προσέσθαι facile defendi non potest, quod Roisk. putabat, et προσέσθαι non solum aptissimum sensum praebeat, sed etiam in bonis libris invenitur, pro quo in aliis προσδέχεσθαι legitur, quod aptissimum glossema est. Item plerique libri habent οὐδ', pro quo in nonnullis et apud Augerum est μηδ'. Recto quidem, si supra scriberent μὴ προσέσθαι. Nam quod Schaeferus docet, Graeci dicunt aut οὐ δεῖ προσέσθαι, aut δεῖ μὴ προσέσθαι. Illud sequi oportet οὐδ', hoc μηδ'. Cf. Olynth. III. §. 8: οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον παραπαισώκεται καιρὸν ἀρεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταῦτον, ὅπερ ἤδη πολλὰκις πρότερον πεπόνθατε. Cf. Isocr. Paneg. p. 52. §. 35: τὴν δὲ πόλιν ἀξιώων — μὴ περιορᾶν τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνήσκοντας αἰνέτους γυγνο-

ἐξαίρετος — ἣν διαλείπει, *tempus eximium, quod intermittat, i. e. nullum tempus belli gerendi intermittit, nullo tempore cessat.* Altera enuntiatio est interpretatio (epexegetis) prioris. Saepe enim utriusque linguae scriptores pluribus verbis aut toti enuntiationi verbum aliquod vel totam enuntiationem tanquam appositionem interpretationis causa adiungunt. Cf. §. 52. 65. Sic Aristoph. Eccles. 218: ἡ δ' Ἀθηναίων πόλις, εἰ τοῦτο χρηστῶς εἶχεν, οὐκ ἂν ἐσώζετο, εἰ μὴ τι καινὸν ἄλλο περιειργάζετο. Eurip. Hipp. 819: αἶ, αἶ, τόλμας, ὦ βιαῶς θανοῦσ', ἀνὸς τω τε συμφορᾷ, σὰς χειρὸς πάλαισμα μελέας. Cf. Plat. Crit. c. 5. Cic. Fin. I, 3: Quamquam si plane siē verterem Platonem aut Aristotelem, ut verterunt nostri poëtae fabulas, male, credo, mererer de civibus meis, si ad eorum cognitionem divina illa ingenia transferrem. Cic. pro Sull. c. 19, 54: Nec opinante Fausto, quum is neque sciret, neque vellet, familia est comparata. Vid. ad Phil. II. §. 17 not. crit. de Pac. §. 12. 22. Plat. Protag. p. 330. C: τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὁ ὀνομάσατε ἄρτι, ἡ δικαιοσύνη. Ast. ad Plat. Prot. p. 315. —

§. 51. προσέσθαι τὸν πόλε-

μον, i. e. προσδέχεσθαι τὸν πόλεμον, *admittere bellum.* Eodem sensu hoc verbum legitur Plat. Phaedr. p. 255. A: ἡ τε ἡλικία καὶ τὸ χρεῶν ἡγάγεν εἰς τὸ προσέσθαι αὐτὸν εἰς οὐμίαν, ubi, ut nostro loco, vulgo προσέσθαι scribebatur. Apud Sil. Ital. legitur *bellum admotum.* — εἰς τὴν χώραν sc. Ἀιτωρίαν. — οὐδ' εἰς τὴν εὐήθειαν, simplicitatem, *alte griechische Rechtlichkeit.* Vid. ad or. de Pac. §. 26. Bene F. Jacobs. vertit: in Rücksicht auf die Einfachheit des vormaligen Lacedämonischen Krieges. Quia sine prodictione et statis anni temporibus illa bella gerebantur. Idem supra §. 43 significat ἀρχαίως. — ἐκτραχηλισθῆναι, *proprie ab equo dejici, cervices frangere, rumpere;* unde tropice in perniciem ruerre. Metaphora sumpta est ab iis, qui ab equo dejecti in caput praecipites feruntur. Etymol. M. s. v. sic explicat vim huius verbi: ἐκπεσεῖν τῶν ἵππων, οἱ τὸν αὐχένα ἐπιζάμψαντες ἀποσελῶνται τὸν ἐπιβάτην. ἐκτραχηλισθῆναι δὲ λέγουσιν, οὐκ ἐκσφορδυσθῆναι. ἐστὶν οὖν ἀντὶ τοῦ διαμαρτάνειν ἐκπεσόντα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τοὺς ἵππους ἀναβαινόντων. μέμνηται Δημοσθένης ἐν πέμπτῳ Φιλίππειῳ. Schol. Bav.

πλείστον φυλάττεσθαι τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, ὅπως οἴκοθεν μὴ κινήσεται σκοποῦντας, οὐχὶ συμπλακέντας διαγωνίζεσθαι. πρὸς μὲν γὰρ πόλεμον πολλὰ φύσει 52 πλεονεκτῆμαθ' ἡμῖν ὑπάρχει, ἂν περ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ποιεῖν ἐθέλωμεν ἃ δεῖ, ἢ φύσις τῆς ἐκείνου χώρας, ἧς ἄγειν

μένους μὴδὲ παλαιὸν ἔθος — καὶ αὐτόμενον. — κινήσεται) Ald. Tayl., Par. 2. Male. Vid. ad or. de Pac. §. 13 et ad Olynth. I. §. 2: δεῖ — τοῦτ' ἢ δὴ σκοπεῖν αὐτοὺς, ὅπως μὴ χεῖρους — δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων. — §. 52. ὕμῃν) Par. 5, Aug. 1, 2, 3, Ald., P. Manut., Reisk., Auger. Male; nam sequitur ἐθέλωμεν. Schaefer.

expl. τὸ τοὺς τραχίλους συγκαλῶνται, ἐκ τραχίλων ἐκπλεσείν. Sicetiam Suid. interpretatur. Xenoph. Cyr. I, 4, 8: μικροῦ κἀκείνον ἐξετραχίλυσεν sc. ὁ ἵππος. Vid. ad Olynth. I. §. 9 s. v. ἀνεχάινε. — κινήσεται, ne castra moveat. Liv. XXIV, 44: Consules, — — priusquam ab urbe moverent (sc. castra), prodigia curarunt. — ὡς ἐκ πλείστον, sc. χρόνου, quam diutissime ante. Vid. ad §. 26. Constructio verborum sequentium est: φυλάττεσθαι σκοποῦντας τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, ὅπως — κινήσεται. — συμπλακέντας διαγωνίζεσθαι, sc. αὐτῶ. Pendet Infinitivus a verbo δεῖ. Συμπλέκειν et συμπλέκεσθαι est manus conserere. Vid. ad Olynth. I. §. 21. Est verbum luctis proprium. Exempla attulit Baehr. ad Plut. Flamin. p. 88. Liv. II, 1: cum Patribus serere certamina. „Recte Reisk. ad οὐχὶ supplevit δεῖ: cave enim hanc particulam jungas Infinitivo διαγωνίζεσθαι.“ Schaefer. Deflectit aliquantum oratio. Primum videtur scribere voluisse σκοποῦντας, ὅπως οἴκοθεν μὴ κινήσεται καὶ μὴ συμπλακέντες διαγωνιούμεθα. Ut autem ad posterius membrum attentos magis reddat auditores, Infinitivum ponit pendentem ex verbo recto δεῖ. Brem. Ceterum quod h. l., idem fere Phil. I. §. 17 et 23 (οὐκ ἐν νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῃ παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη) docet orator, Philippum ab expeditionibus prohibendum esse, neque justa acie cum eo confligendum,

in qua illi pares non sint Atheniensis. —

§. 52. πρὸς μὲν γὰρ πόλεμον — εἰς δὲ ἀγῶνα. „Πόλεμος bellum, etiam quum non conseruntur manus; ἀγὼν proelium, conflictus. Hoc discrimen servat Dem. etiam in oratione περὶ συμμοριῶν (p. 180, 14): ἐγὼ νομίζω, τὸν μὲν πόλεμον τὸν πρὸς βασιλέα χαλεπόν, τὸν δ' ἀγῶνα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ῥέειον ἂν συμβάντα: inversa quodammodo hac sententia ob diversum genus hostium.“ Wolf. — πολλὰ — ἢ φύσις. — ἄλλα μυρία. „Πολλὰ generale est; ἢ φύσις ἐξηγητικῶς subjicitur. Cf. §. 50; ἄλλα μυρία ὑπερβολικῶς. Nam si illa enumeranda essent, fortasse vix unam atque alteram commoditatem addere potuisset.“ Wolf. Observa Asyndeton in verbis ἄλλα μυρία. Cf. §. 39. 54 not. crit. Sall. Cat. 51, 40: Postquam res publica adolevit, et multitudine civium factiones valuerat, circumveniri innocentes, alia hujusmodi fieri coepere. — ἂν περ, si quidem, wenn anders. Hujusmodi particulae conditionem subjiciunt aut ad confirmandum, aut ad infitiandum, aut ad distinguendum; nec raro latino si quidem cum Imperfecto Coniunctivi ironia exprimitur, ita ut assumpta per Ellipsin ex dicto alterius affirmatione sententia supplenda sit, quae affirmationem significat. Vid. Garat. ad Cic. Phil. II. c. 18, 48. Ἐπερ dicitur, si in incerto relinquitur, utrum aliqua res jure an injuria sumatur. Hoc autem loco ἀγῶνα orator po-

καὶ φέρειν ἔστι πολλὴν καὶ κακῶς ποιεῖν, ἄλλα μυρία· εἰς δὲ ἀγῶνα ἄμεινον ἡμῶν ἐκείνος ἤσκηται.

53 Οὐ μόνον δὲ δεῖ ταῦτα γιγνώσκειν, οὐδὲ τοῖς ἔργοις ἐκείνον ἀμύνεσθαι τοῖς τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ τῇ λογισμῇ καὶ τῇ διανοίᾳ τοὺς παρ' ὑμῖν ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας μισῆσαι, ἐνθυμιζομένους, ὅτι οὐκ ἔνεστι τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσητε ὑπηρε-
54 τοῦντας ἐκείνοις. Ὁ, μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς,

- §. 53. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα χρὴ — τοῦ πολέμου χρὴ, ἀλλὰ) Reisk. ex Aug. 4, 2, Par. 8. Sed codd. Bekk. vulgatam dant, quae vera est; nam, quod monet *Schaeferus*, iteratum *χρὴ* friget. — ἡμῖν) Par. 2, 5, 7, Bav. Male; jam sequens κολάσητε adversatur. — μισεῖν) Pauci libri, facile probante *Schaefero*. Male; Praesentia enim γιγνώσκειν et ἀμύνεσθαι statum durantem exprimunt utpote de re, quae semper, sine intermissione, sit; Aoristus autem μισῆσαι statum transeuntem de re, quae intermittitur ac tunc demum fit, quum singuli oratores verba pro Philippo faciunt. Vid. ad Phil. II. §. 11; de Pac. §. 23. Cf. proxime ποιῆσαι, §. 61 θορυβεῖν et ἀποτυμπανίσαι. Rost. Gr. p. 574 sq. — ἐκείνῳ) Vulg. Bekker. ex cod. Σ dedit ἐκείνοις. Recte; nam praecessit τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν. „Quamquam orator de pluribus loquens unum Philippum cogitavit.“ *Schaefer*.
§. 54. Ὁ οὐ μὰ) Reisk. ex Aug.; idem Οὐ ante μὰ Δί' Phil. I. §. 49 ex Bav. et

suit, quia putat, re vera Athenienses facturos esse, quae opus sint. Vid. ad or. de Pac. §. 3 de discrimine εἰ et ἂν. — ἡ φύσις — ἡς ἄγειν καὶ φέρειν πολλήν. Vid. ad Phil. I. §. 52. Ut Graeci ἡ φύσις τῆς χώρας, sic Latini *natura loci, regionis* etc. usurpant. Cic. Arch. §. 21: *Pontus ipsa natura regionis vallatus*. De ἄγειν καὶ φέρειν Amm. s. v. haec: ἄγειν καὶ φέρειν διαφέρει. ἄγεται μὲν γὰρ τὰ ἐμψυχα· φέρεται δὲ ἄψυχα. Haec verba solent conjungi ad significandam direptionem hostilem, *diripere et populari cum homines, tum res et loca*. Vid. ad Phil. I. §. 54. Cf. Virg. Aen. II, 574, ubi *rapere et ferre* hoc sensu conjunguntur. De πολλήν sc. χώραν vid. ad Phil. II. §. 13 s. v. τοῦτον μόνον πάντων τῶν λόγων. Herod. I, 214: ἡ πολλὴ τῆς στρατίας. — μυρία. Ut Latini *sexcenti*, sic Graeci μυρία usurpare solent pro multis. Eurip. Iph. Taur. 328: *μυρίων γὰρ ἐκ χειρῶν οὐδεὶς τὰ τῆς θεοῦ θυμὰτ' ἠνιύχει βελῶν*. Cic. Rosc. A. §. 90: *sexcenti sunt, qui inter sicarios et de beneficiis accusabant*. — ἔστι, sc. ἔξεστι. Vid. ad Phil. II. §. 19. — εἰς ἀγῶνα,

ad pugnam aperto Marte, quum bellum ipsum etiam sine justo praelio, insidiis etc. geri possit. Cf. Phil. II. §. 4. —

§. 53. οὐ μόνον — οὐδὲ. „Adverte Graecorum consuetudinem in talibus enuntiationibus Adverbium μόνον soli priori membro sic tribuentium, ut etiam ad posterius pertineat.“ *Schaeferus*. De negatione duplici vid. ad §. 27. Cf. §. 57. — τῇ λογισμῇ καὶ τῇ διανοίᾳ. Omnes et mentis et animi vires his vocabulis significantur; nos: *mit Geist und Herz*. Sic saepe apud Homerum legitur κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν. Latini quoque saepe voces *animus* et *mens* ita jungunt, ut illa vim appetendi (θυμός), haec cogitandi (ὁ νοῦς) significet. Cic. Nat. Deor. II, 59: *animum ipsum mentemque hominis* etc. Cic. Sull. §. 69. Alias synonyma sunt *mens* et *animus*. Lucret. III. p. 209: *Primum animum dico, mentem quem saepe vocamus*. — πρὶν ἂν — κολάσητε, priusquam puniveritis. Vid. ad §. 10. —

§. 54. μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς. Sic saepe, rei augendae causa, in exclamationibus primum

οὐ δύνασθε ὑμεῖς ποιῆσαι οὐδὲ βούλεσθε, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀγῆχθε μωρίας ἢ παρανοίας ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω (πολλάκις γὰρ ἔμοιγ' ἐπελήλυθε καὶ τοῦτο φοβεῖσθαι, μή τι δαιμόνιον τὰ πράγματα ἐλαύνῃ), ὥστε λοιδορίας ἢ φθόνου ἢ σκώματος, ἧς τινος ἂν τύχητε ἔνεκ' αἰτίας, ἀνθρώπους μισθωτούς,

Aug. 2 addidit, ubi me per imprudentiam quandam, non consulto, οὐ retinuisse doleo. Cf. Olynth. II. §. 32: ταῦτα μὰ τὴν Δήμητρα οὐκ ἂν θανατάσαιμι. — σκώματος ἔνεκ', ἧς τινος ἂν τύχητε αἰτίας) Vulg. σκώματος ἔνεκ', ἧς τινος τύχητε αἰτίας) Felic., P. Manut., probante Wolfio. At nulli codd. ἔνεκ' post σκώματος habent, sed alii omittunt, alii

Jupiter, omnium deorum princeps, deinde alii quoque dii, interdum omnes vocantur. Xenoph. Cyr. II, 2, 40: ὦ Ζεῦ καὶ πάντες θεοί. Plat. Symp. 190: ὁ οὖν Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἐβουλευοντο ὅ τι χεῖρ ποιεῖν. Vid. Schaefer. ad L. Bos. Ellips. gr. p. 848. Cf. §. 65. Phil. II. §. 37. Liv. XXI, 55: Jovem ceterosque precatus Deos, si falleret. Similiter §. 48 τοὺς Ἀσπεδαμονίους καὶ πάντας τοὺς Ἕλληνας. — εἰς τοῦτο μωρίας, eo stultitiae. Vid. ad Phil. I. §. 9. Sic Phil. I. §. 37: εἰς τοῦθ' ὕβρεως. — ἔχω τί λέγω. Vid. ad or. de Pac. §. 3. — ἔμοιγ' ἐπελήλυθε, mihi subit, in mentem venit. Ἐπέρχεσθαι, ἐπιῆναι cum Dativo, rarius cum Accusativo, notant omnino in mentem venire, subire, einfallen, ut Olynth. III. §. 1 et de Megal. p. 206, 27: ἀλλ' εἰσὼν τό γ' ἐπελθὼν εἰπεῖν μοι. Matth. §. 394. a; hic incedere, ankommen, ankommen. Sic adv. Timocr. p. 758, 12: οὐκ ἀπὸ ταῦτομάτου τοσαύτην ὕβριν καὶ ὑπερηφανίαν ἐπελθεῖν Ἄνδρωτίωνι. Herod. I. c. 30: ἡμερος ἐπέρεσθαι μοι ἐπῆλθε σέ, incessit me cupido etc., ut est apud Livium XXIV, 13: Ipsum ingens cupido incesserat Tarenti potiundi. Idem verbum apud Val. Maximum praef. Lib. I. cum Dativo construitur: Nec mihi cuncta complectendi cupido incessit. — μή τι δαιμόνιον τὰ πράγματα ἐλαύνῃ. Erat vetus opinio, Deos mentem pervertere iis, quos perdere vellent, ita ut ipsi sibi perniciem pararent. Soph. Ant. 616 sqq.: σοφία γὰρ ἐξ του || κλεινὸν ἔπος πέφανται, || τὸ

κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν || τῷθ' ἔμμεν, ὅτι φρένας || θεὸς ἀγεί πρὸς αἰαν'. || πρῶσσειν δ' ὀλιγοσίων χρόνον ἔκτος αἰας. In scholiis Romanis citantur hi versus, quos servavit etiam Athenagoras in Legat. p. 106 ed. Oxon.

ὅταν δ' ὁ δαίμων ἀνδρὶ προσύνη κακὰ, τὸν νοῦν ἐβλαψε πρῶτον, ὃ βουλεύεται.

Item in jambis a Lycurgo adv. Leocrat. p. 198. R citatis:

ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάβῃ τινά, τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐξαφαιρεῖται φρενῶν τὸν νοῦν τὸν ἐσθλόν, εἰς δὲ τὴν χεῖρω τρέπει γνώμην, ἵν' εἰδῇ μηδὲν ὦν ἀμαρτάνει.

Cf. Xenoph. Hell. VI, 4, 2: ἤδη γὰρ, ὥς εἰοικε, τὸ δαιμόνιον ἤγεν. Cic. pro Mil. c. 31, 84: vis (divina) primum mentem injecit (Clodio), ut vi irritare ferroque lacessere fortissimum virum auderet etc. Liv. XXI, 41: quem (Hannibalem) nisi Saguntinum scelus agigaret, respiceret profecto, si non patriam victam, domum certe patremque, et foedera Hamilcaris scripta manu. Cf. Vell. Pat. II, 57. Aesch. adv. Ctesiph. p. 523. §. 133. Vid. ad Cic. pro Sull. c. 26, 76. Cf. Olynth. I. §. 20. „Non δαιμόνιον τι dici debuit ἐλαύνειν τὰ πράγματα, sed ochlocratiae perversitas, summa civium ignavia morumque corruptio vires Athenarum fregerunt. Quem verum statum quum Demosthenes, admirabilis orator, contemnendus philosophus, parum

ὦν οὐδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι ὥς οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι, λέγειν
55 κελεύετε, καὶ γελᾶτε, ἂν τισι λοιδορηθῶσι. Καὶ οὐχί
 πω τοῦτο δεινόν, καίπερ ὃν δεινόν· ἀλλὰ καὶ μετὰ πλείονος
 ἀσφαλείας πολιτεύεσθαι δεδῶκατε τοῦτοις ἢ τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν

post ἧς τινος ponunt, alii post τύχητε, ut Σ, Par. 5, 8, Aug. 1, 2, Harl. et
 Dresd., Weim., idque bene; nam constructio est, monente Rüdigerō: σκώμμα-
 τος (ἧ) τινος ἔνεκ' αἰτίας, ἧς ἂν τύχητε. Item alii libri ἧ ante ἧς τινος
 habent, alii omittunt, ut codd. Σ, F, Ω, Dresd. et Ald., quos Bekk. prius secu-
 tus erat; nuperrime autem ἧ retinuit. Male; nam talia ἀσυνδραγῶς junguntur,
 ut §. 52 ἄλλα μυσία. —

§. 55. οὐχί τοῦτο πω) Vulg. —

exponderet, identidem somnians
 immortalia facta veterum Athenien-
 sium, suae patriae plus obfuit, quam
 profuit. Longe longeque providen-
 tior fuit egregius ille Phocio, cuius
 verum in oratorem sibi ἀντιπολι-
 τεύομενον apophthégma jucunde
 leges apud Plutarchum T. VI. p.
 712. R. Schaefer. Isocr. autem ad
 Phil. sic scribit: ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ
 πεπράγμένα πρότερον οὐκ ἂν ποτέ
 σοι γενέσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος,
 εἰ μὴ τις τῶν θεῶν αὐτὰ συγκατιώρ-
 θῳσεν. De voce δαίμόνιον vid. ad
 Olynth. I. §. 1. Ἐλαύνει est inju-
 riis, accusationibus, vexationibus
 furiosum in modum exagitare. Reisk.
 in ind., ubi citatur Dem. Phorm.
 p. 960, 14: ἐλαύνεις, διώκεις, συκο-
 φαντεῖς. Hor. Sat. II, 6, 54: At
 omnes Dī exagitant me, si quicquam,
 sc. audivi. Cic. Rosc. A. c. 24, 67:
 agitari et perterrerī Furiarum taedis
 ardentibus. — σκώμματος. Am-
 mon. s. v. Σκώμμά ἐστι τὸ ἐπὶ
 διασυρμῇ τοῦ πέλους λεγόμενον. Γε-
 λοῖον δὲ τὸ ἐπὶ διαγύσει τῶν ἀκρο-
 αίων, χωρὶς τινος ὑβρεως. Εὐτρά-
 πειλον τὸ μετὰ σεμνότητος χαριέν-
 τως λεγόμενον. — ἧς τινος ἂν
 τύχητε ἔνεκ' αἰτίας, quacunque
 ex causa vobis contigerit i. e. quae-
 cunque causa vobis in mentem venerit.
 De constructione vid. not. crit.
 Quod formulam personalem attinet,
 ad Phil. I. §. 46 (ἄταν — ὅτι ἂν τύχητε
 ψηφίζεσθε) monuimus, τυγχάνειν
 solere ad eam ipsam referri person-
 nam, cui aliquid accidat. Vid. Vig.
 p. 302. Olynth. III. §. 3. Personali
 autem constructione quator usus
 est, ut in Athenienses recta pro-

brum conjiciatur, quod Bremius
 monet. — ὦν οὐδ' ἂν ἀρνη-
 θεῖεν ὥς οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι,
 quorum quidam haud negaturi sint,
 se esse tales. De Indicativo εἰσὶ vid.
 ad Phil. II. §. 9. Propter hunc ipsum
 Indicativum post ὥς vel ὅτι inter-
 dum fit, ut post verba, quae nega-
 tionem rei jam continent, directa
 negatio οὐ, pro obliqua μή ponatur.
 Dem. adv. Onet. I. §. 27: ὥς δ' οὐκ
 ἐκεῖνος ἐγεώργει τὴν γῆν, οὐκ ἡδύ-
 νατ' ἀρνηθῆναι. Vid. Buttm. Ex-
 curs. XI in Mid. Alia exempla a
 Schaefero notata vid. apud Herm.
 ad Vig. p. 810. Xenoph. Rep. Ath.
 II, 17: ἀρνεῖσθαι —, ὅτι οὐ παρὴν.
 Ad sensum similiter Memmius ille
 apud Sall. Jug. 51, 9—10: Itaque
 postremo leges, majestas vestra, di-
 vina et humana omnia hostibus tra-
 dita sunt. Neque eos, qui ea fecere,
 pudet aut poenitet: sed incedunt per
 ora vestra magnifici etc. — γελᾶτε,
 ἂν τισι λοιδορηθῶσιν. De re
 vid. ad or. de Pac. §. 3. Phil. II.
 §. 32. Exemplum hujus perversita-
 tis habes Phil. II. §. 50. De forma
 passiva λοιδορηθῶσιν, significatione
 media, vid. ad Phil. I. §. 6. Λοιδο-
 ρεῖν in Activo cum Accusativo,
 λοιδορεῖσθαι in Medio cum Dativo
 construi solet. Matth. §. 383. 6.
 Not. 2. —

§. 55. δεινόν. Vid. ad or. de
 Pac. §. 8. Sensus est: alia hoc sunt
 graviora. Similiter de Chers. p. 97.
 §. 50 cit. Rüdig.: Καὶ τὸ μὲν τούτων
 τινὰς εἶναι τοιούτους δεινόν ὃν οὐ
 δεινόν ἐστίν. Eurip. Hec. 1150: τὸ
 λοίσθιον δὲ, πῆμα πῆματος πλέον,
 ἐξαιργάσαντο δεινόν. — ἀλλὰ καὶ

λέγονσι. Καίτοι θεάσασθε, ὅσας συμφορὰς παρὰ σκευάξει τὸ τῶν τοιούτων ἐθέλειν ἀκροᾶσθαι. λέξω δ' ἔργα, ἃ πάντες εἴσεσθε. Ἦσαν ἐν Ὀλύνθῳ τῶν ἐν τοῖς πράγμασι 56 τινὲς μὲν Φιλίππου καὶ πάνθ' ὑπηρετοῦντες ἐκείνῳ, τινὲς δὲ τοῦ βελτίστου, καὶ ὅπως μὴ δουλεύουσιν οἱ πολλοὶται πρᾶττοντες. πότεροι δὴ τὴν πατρίδα ἐξώλεσαν; ἢ πότεροι

ἀκούειν) Par. 5, 8, Aug. 4, 2, Harl., Ald. Tayl. Hoc recepit Rüdigerus ut magis Demosthenicum. Male; vid. adn. —

§. 56. τὰ Φιλίππου ὑπονοῦντες καὶ) Vulg. Sed Bekk. ex bonis codd. dedit meliorem lectionem. Illa fluxit aut ex formula ἦσαν Φιλίππου non intellecta, aut ex sequentibus οἱ τὰ Φιλίππου ὑπονοῦντες. Vid. adn. — ὑπὲρ τοῦ βελτίστου) Vulg. Wolf., Auger. Male. Manum correctoris sapit haec lectio. Vid. adn. — δουλεύουσιν) Reisk. ex Par. 5, 8, Aug. 1, 2, Ald., P. Manut. Sed Bekk. vulgatam lect. δουλεύουσιν ex suis codd. recte dedit. Vid. adn. Cf. §. 75. — πότεροι δὲ) Ald., Felic., Auger. Male. Jam utri. Schaefer. Vid. ad Phil. II. §. 54 not. crit. — ἀπώλεσαν) Vulg. Sed

μετὰ πλεονος — λέγουσιν. Vid. Phil. II. §. 54. De sequenti infinitivo τὸ ἐθέλειν vid. supra §. 37. Phil. II. §. 2. — καίτοι, quamquam. Vid. ad or. de Pac. §. 8. — ἀκροᾶσθαι. Non sine causa orator hoc verbo usus esse videtur pro usitatiorē ἀκούειν. Hoc enim est solum audire; ἀκροᾶσθαι autem est auscultare, hōren, hören wollen, et melius convenit voci ἐθέλειν, nam exprimitur animus et voluntas civium, conviciatores auscultandi. Cf. §. 67. Dem. de Cor. p. 226, 8: γέγραπται (sc. ἐν τοῖς νόμοις): τὸ ὁμοῦς ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. Cato ap. Gell. N. A. I, 15: Ita est cupidus orationis (loquax homo), ut conducat, qui auscultet; itaque auditis, non auscultatis tanquam pharmacopolam. — λέξω δ' ἔργα, ἃ πάντες εἴσεσθε. Orator exemplis notis se usurum esse profiteatur, ut orationem confirmet. —

§. 56. τῶν ἐν τοῖς πράγμασι, sc. ὄντων, qui in magistratu erant, qui rebus praeerant. Vid. ad §. 2. εἶναί τινας est alicui addictum esse, ab alicujus parte stare (ut ἦσαν Φιλίππου) malo sensu, studere alicui (ut ἦσαν τοῦ βελτίστου) bono sensu. Pro hac forma mox legitur οἱ τὰ Φιλίππου ὑπονοῦντες et τοὺς τὰ βελτίστα λέγοντας. Saepe etiam εἶναι σύν τινι dicitur sensu adjuvandi. Cf. Xenoph. Mem. I, 2, 54. Isocr. de

Pac. p. 150. §. 129: δρῶντες τοὺς μὲν ἐκ τῶν ἰδίων δυναμένους τὰ σφέτερόν αὐτῶν διοικεῖν τῆς πόλεως ὄντας καὶ τῶν τὰ βέλτισται λεγόντων, salutē civitatis studere et ad eorum partibus stare, qui optima suadeant. Dem. adv. Pantaen. p. 982, 3: μήτε συγγνώμης, μήτ' ἄλλου μηδενός εἰσιν, ἀλλ' ἡ τοῦ πλεονος κ.τ.λ., lucro addicti sunt. Soph. Oed. Tr. 917: ἔστι τοῦ λέγοντος. Matth. Gr. §. 371. — δουλεύουσιν. Haec vera lectio est. Nam vere Grammaticus in Anecd. Bekk. p. 159, 15 docet, h. l. ὅπως poni μετὰ ὀριστικοῦ ῥήματος. Vid. ad §. 59. 61: ἐπράττον, ὅπως ἡ πόλις ληγθήσεται. Vid. ad or. de Pac. §. 15. De re vid. Proleg. P. I. §. 16. — ἢ πότεροι τοὺς ἱππέας προὔδοσαν. Philippi partibus in Olynthiorum urbe addicti erant Euthykrates et Lasthenes; contra hos diu pugnabant cives boni patriaeque amantes, quorum principes Apollonides erat. Tandem illi valuerunt, hisque expulsis Philippi mercenarii summos magistratus adepti sunt, et Lasthenes, quingentis equitibus praefectus, quum rex urbem oppugnaret nec paucos milites amitteret (Diod. XVI, 53), ad eum cum quingentis equitibus transiit, quare fractis defensorum animis urbs paulo post capta atque deleta est. Vid. Proleg. P. I. §. 16. Cf. infra

τοὺς ἱππέας προὔδοσαν, ὧν προδοθέντων Ὀλυμπῶς ἀπώλετο; οἱ τὰ Φιλίππου φρονοῦντες, καί, ὅτ' ἦν ἡ πόλις, τοὺς τὰ βέλτιστα λέγοντας συκοφαντοῦντες καὶ διαβάλλοντες οὕτως, ὥστε τὸν γ' Ἀπολλωνίδην καὶ ἐμβαλεῖν ὁ δῆμος ὁ τῶν 57 Ὀλυμπῶν ἐπείσθη. Οὗ τοίνυν παρὰ τούτοις μόνοις τὸ ἔθος τοῦτο πάντα κακὰ εἰργάσατο, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ· ἀλλ' ἐν Ἐρετρίᾳ, ἐπειδὴ, ἀπαλλαγέντος Πλουτάρχου καὶ τῶν ξένων, ὁ δῆμος εἶχε τὴν πόλιν καὶ τὸν Πορθμόν, οἱ μὲν ἐφ' ὑμᾶς ἦγον τὰ πράγματα, οἱ δ' ἐπὶ Φιλίππον. ἀκούοντες

ex sequenti ἀπώλετο natum esse videtur. ἐξαπώλεσαν) Aug. 3. Bekk. ex codd. Σ, F' dedit ἐξώλεσαν. — προέδοσαν) Aug. 1, 2. Atthis solutam in talibus formam aversatur. Schaefer. — καί) abest ab Aug. 3. Male; adeo ejicere. Non modo non audiebat populus Apollonidem, sed etiam urbe expellebat. —

§. 57. ἐπείσθη γε) Vulg. Sed γε abest ab Aug. 1, 2, Σ, Dresd., et Bekkerus

§. 66; ad Phil. II. §. 21; Dem. de fals. leg. p. 426, 16; de Cor. p. 524. §. 296. — ὅτ' ἦν ἡ πόλις, quum urbs existeret i. e. staret, incolumis esset. Sic εἶναι emphatice poni solet. Vid. ad Phil. II. §. 15; ad or. de Pac. §. 17. Dem. de Cor. p. 248: ζώντων Ἀθηναίων καὶ ὄντων. Virg. Aen. II, 525: Fuimus Troes, fuit Ilium. Vig. p. 366 sqq. — συκοφαντοῦντες. Vid. ad or. de Pac. §. 6. — ἐμβαλεῖν. Hoc verbum absolute de exsilibus dicitur. Soph. Oed. T. 440 Erf.: δν δὲ σὺ πειράς ἐμβαλεῖν, δοκῶν θρόνοις || παρασιακῆσιν τοῖς Κρεονταίοις νέλας. Sic ejicere apud Latinos Cic. ad Div. XIV, 3: ejicere nos magnum fuit, excludere facile est. — ὥστε — ἐπείσθη. Vid. ad §. 28. —

§. 57. οὗ τοίνυν παρὰ τούτοις — ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ. De hac gravi negationum conjunctione vid. §. 27. — ἀπαλλαγέντος Πλουτάρχου, remoto Plutarcho. Ἀπαλλάττειν interdum Accusativo junctum notat auferre, remove. Dem. de fals. leg. p. 410, 26: τὴν δ' ὑπάρχουσαν αἰσχύνην ἀπῆλλαξεν. Unde haec nostra constructio, qualis etiam legitur Soph. Ant. 418 ed. Erf. καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακρῷ x. t. l. Plutarchus, ab Atheniensibus adjutus, imperium retinuit, si vera Ulpianus narrat; neque tamen fidem iis servavit.

Olymp. 106, 4. Quare quum eorum auxilio destitutus fuisset, adversariis cedere coactus esse videtur, et, qui Philippi partes sequebantur, rerum potiti sunt. Olymp. CIX, 1. Nam post abitum Atheniensium plurimae hujus insulae urbes sub imperio tyrannorum manebant, qui regi erant dediti. Aesch. adv. Ctesiphi. §. 86 — 88. Vid. ad §. 58 et 53; ad or. de Pac. §. 5. Proleg. P. I. §. 14. Boeckh. Staatsb. II. p. 109 sqq. — ἐφ' ὑμᾶς ἦγον τὰ πράγματα, ad vos res trahabant, i. e. rebus vestris studebant, vestras partes sequebantur. Similiter §. 59: ἐπραττε Φιλίππῳ. Liv. XXIII, c. 8: princeps factionis ejus, quae traxerat rem ad Puenos. Vid. Drakenb. ad h. l. Malo sensu legitur apud Dem. Mid. p. 552, 14: ἐπειδὴ τοῦτο τὸ πρᾶγμα (i. e. crimen caedis) πανταχῇ σιρόφων, οὐχ οἷός τ' ἦν ἀγαγεῖν ἐπ' ἐμέ, in me contorquere. — τὰ πολλὰ, in plerisque. Vid. ad Phil. II. §. 54. Sic etiam τὰ πάντα adverbialiter positum est, in omnibus. Isocr. Arch. p. 129. §. 62: εἰ καὶ μὴ πάντα (omnino, quovis respectu) μεθ' ἡμῶν εἰσὶν. Vid. ad Olynth. I. §. 14. — δυστυχεῖς. Vid. ad Olynth. II. §. 21. Olynth. I. §. 20. Διτυχῆς aut δυστυχῆς dicitur is, qui decorum aut naturae culpa perverse agit. Idem alias dicitur κακοδαίμων, θεοβλαβής. Opponitur εὐτυ-

δὲ τούτων τὰ πολλά, μᾶλλον δὲ τὰ πάντα οἱ ταλαίπωροι καὶ δυστυχεῖς Ἐρετριεῖς τελευτῶντες ἐπείσθησαν τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν λέγοντας ἐκβαλεῖν. καὶ γὰρ τοι πέμψας Ἰππό- 58 νικον ὁ σύμμαχος καὶ φίλος αὐτοῖς Φίλιππος καὶ ξένους χιλίους τὰ τεῖχη περιεῖλε τοῦ Πορθμοῦ καὶ τρεῖς κατέστησε τυράννους, Ἰππαρχον, Αὐτομέδοντα, Κλείταρχον· καὶ μετὰ

recte delevit, quum prorsus vi careat. Ex antecedente γέ natum est. — πάν-
τα) Vulg. sine Articulo. Hunc autem habent Par. 5, 8, Aug. 1, 2, Ald. Tayl.,
Harr.. Bekker., qui olim retinuerat, nuperrime omisit. Male. Articulus vim
auget, significanturque omnia sine exceptione, ut Xenoph. Mem. I, 4, 17: οἷσθαι
οὖν χρὴ καὶ τὴν ἐν τῇ παντὶ φρόνησιν τὰ πάντα, ὅπως ἂν αὐτῇ
ἡδὺ ᾖ, οὕτω τίθεσθαι. Rüdigerus apte comparat Olynth. I. §. 22: μεγάλη
γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν
ἀνθρώπων πράγματα. Cf. §. 64 πολλά δὲ καὶ τὰ τελευταῖα. Etiam an-
tecedens τὰ πολλά huic lectioni favet. — αὐτῶν) Reisk., Rüdig. e cod.
Dresd. Non probō; αὐτῶν gravius est et neque Subjectum mutatur, neque talis
est oppositio, in qua αὐτός reciproce poni solet. Quare non ex persona dicentis
accipiendum esse puto. Vid. ad §. 11 et 62. de Pac. §. 22.

§. 58. καὶ φίλος) Haec verba, quia absunt ab Aug. 1, 2, Harl., Σ, Dresd.,
omisit Rüdigerus. Male; nam augent ironiam et σύμμαχος καὶ φίλος con-

χίς, qui fauricem adeptus naturam
levi opera virtutes sibi acquirit,
quas, si maleficam nactus esset, ac-
quirere sibi nunquam potuisset, ut
Brem. ad Isocr. Paneg. p. 49. §.
44 explicat. — τελευτῶντες, tan-
dem, zuletzt. Nonnulla Participia
cum verbis finitis juncta Adverbii
vice funguntur. Huc pertinet for-
mula, de qua ad §. 22 diximus. Alia
exempla habent Matth. Gr. §. 557;
Rost. Gr. p. 668 sq. —

§. 58. καὶ γὰρ τοι, etenim pro-
fecto. Vid. ad §. 14. — τρεῖς κα-
τέστησε τυράννους Ἰππαρχον
— Κλείταρχον. Inde a Pace cum
Atheniensibus facta Philippus non
omiserat, vim et auctoritatem suam
in Euboea augere et quasi pro-
pugnaculum hanc insulam contra
illos facere. Dem. de fals. leg. §.
204. 220. Cujus rei ansam prae-
buerunt ii Euboeenses, qui regis
auxilio tyrannidem affectabant. Ac
re vera tyrannos ille constituit Cli-
tarchum Eretriae, Philistidem Orei,
alios aliis in locis. Quos ut a rege
avertent, postea Athenienses
Phocionem cum exercitu miserunt.
Dem. de Cor. §. 79—84. Phil. I. §.
57. de Pac. §. 5. Proleg. §. 10. Ac
re vera non multo post eas res, de

quibus b. l. sermo est (fortasse
Olymp. CLX, 2), id, quod vole-
bant, assecuti esse videntur, quum
postea, auctoribus Atheniensibus
regentibusque, conventus urbium
(συνέδριον) fieret et in pugna apud
Chaeroneam commissa Euboeenses
in libertatis defensoribus essent.
Demosthenes, cujus in hisce rebus
praecipua diligentia erat, corona
ornatus est. Olymp. CLX, 4. Chr.
541. Dem. de Cor. §. 84. Vid. ad
§. 35. Flath. Hist. Maced. I. p. 225. sq.
— σώζεσθαι, sc. τοὺς Ἐρετριεῖς.
Cum jam tandem sero sapere vellent.
Wolf. — τοιὲ μὲν — πάλιν δέ.
Vid. ad §. 24. Herm. ad Vig. p. 792.
Interdum sequitur ἄλλοις. Poëta
apud Xenoph. Mem. I, 2, 20: αὐτὰρ
ἀνὴρ ἀγαθὸς τοιὲ μὲν κακός, ἄλλοις
δ' ἐσθλός, pro τοιὲ δέ. Sall. Jug. 74:
modo adversum hostes, interdum
in solitudines pergere. Vid. Heind.
ad Hor. Sat. I, 9, 9. — Παρμε-
νίωνος. Hoc viro Philippus mul-
tum usus est. Is enim Illyrios, Thra-
ces et Paeones superavit. Vid. ad
Phil. I. §. 48. Dem. de fals. leg. p.
362 ult. δεσπότῃ διακονῶν dicitur;
ibid. p. 292, 20 Halum obsedis-
se, dum Athenienses de pace cum rege
agebant. Eum scernem Alexander

ταῦτ' ἐξελέλακεν ἐκ τῆς χώρας δις ἥδη βουλομένους σώζεσθαι, τότε μὲν πέμψας τοὺς μετ' Εὐρυλόχου ξένους, πάλιν δὲ τοὺς μετὰ Παρμενίωνος.

59 Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ἀλλ' ἐν Ὁρεῶϊ Φιλιστίδης μὲν ἔπραττε Φιλίππῳ καὶ Μένιππῳ καὶ Σωκράτῃ καὶ Θόας καὶ Ἀγαπαῖος, οἵπερ νῦν ἔχουσι τὴν πόλιν (καὶ ταῦτ' ἠδεσαν ἅπαντες), Εὐφραῖος δέ τις, ἄνθρωπος καὶ παρ' ἡμῖν ποτ' ἐνθάδε οἰκήσας, ὅπως ἐλεύθεροι καὶ μηδενὸς **60** δοῦλοι ἔσονται. Οὗτος τὰ μὲν ἄλλα ὥς ὑβρίζετο καὶ

juncta leguntur etiam §. 12. — τότε μὲν) Vulg. At recte Bekkerus dedit ΤΟΤΕ ΜΕΝ, probante Schaefero; nam positum est pro πρώτον μὲν. Vid. adn. — §. 59. ὑμῖν) Vulg. Bekkerus ex eod. Σ et P. Manut. dedit ἡμῖν. —

Magnus foede una cum Philota filio post multa merita trucidavit. Just. XII, 5. —

§. 59. Καὶ τί δεῖ — λέγειν; Vid. ad §. 25. „Forma loquendi multo usu trita, inprimis a simiis classicorum.“ Schaefer. Caveant sibi ingenui homines et inprimis adolescentes a servili usu formularum magnorum virorum, opinantes, his si utantur, ipsos habitum iri magnos viros. Brem. — τὰ πολλὰ, multa. Alias haec formula notat plurima. Vid. ad Phil. II. §. 54. — ἀλλ' ἐν Ὁρεῶϊ. Vid. ad §. 25 et 35. De Oreο vid. ad §. 12. 33. — ἔπραττε Φιλίππῳ — ὅπως — ἔσονται. Attende constructionis varietatem, quum ab uno verbo et Substantivum et tota enuntiatio pendeant. Vid. ad Phil. I. §. 4; II. §. 7; de Pac. §. 10: De ἔσονται post ὅπως, praecedente ἔπραττε, vid. ad §. 56. Ὅπως in hac constructione valet quomodo, wie, et orationem indirectam efficit de re, quam eventuram esse sperat is, qui agit. Rost. Gr. p. 628. Ita ut apud Latinos post verba sentiendi et declarandi, e. g. videre, probare, efficere al. notione quomodo ponitur, quamquam non semper vernacule wie vertitur, id quod non ex diversa significatione vocabuli ut exoritur, sed quod certas quasdam sententias aliter cogitamus atque Romani. Neque Modi pendent a particulis ὅπως, ut, sed a ratione enuntiatae sententiae. Cic. Tusc. Disp. I, 24: Effici vult

Socrates, ut discere nihil aliud sit, nisi recordari. Vid. Ramsh. Gr. §. 183. πράττειν τινί est facere cum aliquo, negotia alicuius agere, ei facere. Cf. §. 65: ποιῆσαι Φιλίππῳ. Dem. de fals. leg. p. 363, 15: Θηβαίοις τὰ πράγματα πράττει. Pro hoc supra fuit ἦγον τὰ πράγματα ἐπὶ Φιλίππῳ. Cic. Sull. c. 13, 36: L. Cassium dixerunt commemorasse, cum ceteris Autronium secum facere. Id pro Caec. 28. Corn. Nep. Ages. II, 5. — ἔχουσι τὴν πόλιν, tenent urbem, in potestate sua habent, ut de fals. leg. p. 440, 27: νῦν ἔχετε ἄνθρωπον. — Εὐφραῖος. Harpocrat. s. v. docet: οὗτος Ὁρεῖτης ἦν τὸ γένος, μέτεσχε δὲ καὶ τῆς Ἰλλυριωνος διατριβῆς. Hinc Athenis habitasse dici videtur. — Post ἄνθρωπος Reiskius cum Jacobsio desiderat aut μέτριος aut ἐπειρής aut simile verbum. Hanc suspicionem probat Augerus. Nullum in codicibus verbi omissi vestigium est, nec quidquam desideratur, si καὶ vertitur etiam, quod Rüdigerus bene monet. Euphraeum autem non omnibus notum fuisse, patet ex Pronomine indefinito τις, quod, ut Latinum quidam, usurpatur de hominibus ignotis.

§. 60. ὥς ὑβρίζετο καὶ προὔπηλατιζετο. Illud verbum continet notionem generis, hoc speciei s. partis, illudque determinat. Vid. ad §. 51. 61. Nos: misshandeln und mit Füßen treten. Dem. de Cor. p. 229, 9: ἐχθροῦ μὲν ἐπὶ ῥέειαν ἔχει, καὶ ὕβριν καὶ λοιδορίαν, καὶ προὔπηλα-

προϋπηλακίζετο ὑπὸ τοῦ δήμου [τοῦ τῶν Ὁρειτῶν], πολλὰ
 ἂν εἴη λέγειν· ἐνιαντῷ δὲ πρότερον τῆς ἀλώσεως ἐνέδειξεν
 ὡς προδότην τὸν Φιλιστίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, αἰσθό-
 μενος ἃ πράττουσι. συστραφέντες δὲ ἄνθρωποι πολλοὶ καὶ
 χορηγὸν ἔχαντες Φίλιππον καὶ πρυτανεύονενοι παρ' ἐκείνου
 ἀπάγουσι τὸν Εὐφραῖον εἰς τὸ δεσποτήριον, ὡς συνταράτ-

§. 60. προεπηλακίζετο) Vulg. Sed recte Aug. 1 habet προϋπηλακίζετο, quam formam Bekker recepit. Vid. ad §. 58 not. crit. — τοῦ τῶν Ὁρει-
 τῶν) Haec verba absunt ab App. Francf., Σ, Υ, et in Ald. Tayl. subnotata
 sunt. τοῦ etiam abest ab Aug. 2; quare Bekker, prius retenta nuperrime delevit.
 Fortasse ex seq. §. 61 huc translata sunt. Ego uncis inclusi. —

κισμὸν ἐμοῦ, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα.
 Dem. Mid. p. 516, quem locum citat
 Amm. de Diff. Voc. s. v. αἰκλῖαι καὶ
 ὄβρις: Αἰκλῖαι μὲν γὰρ εἰσιν αἱ
 ἀνευ προπηλακισμοῦ πληγαί. καθὰ
 καὶ Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ φησὶν·
 ὄβρισμαι μὲν ἐγώ, προπεπη-
 λάκισται δὲ τὸ σῶμα τοῦ μόυ.
 Suidas s. v. προπηλακίζων: ἀδικῶν,
 διασφύρων, ἐξουθενῶν — ἐλθται
 ἀπὸ τοῦ πηλόν ἐπιχρίσθαι τὰ πρόσ-
 ωπα τῶν αἰμιῶν καὶ ὄβριον καταψη-
 φισμέων. Xenoph. Mem. I. 2, 49.
 Προπηλακίζειν igitur est proprie
 luto aliquem allinere, lacessere; unde
 contumeliose tractare. Idem fere
 usus est verbi conculcare apud Latī-
 nos. Cic. Phil. II, c. 25, 57: quum
 Caesar in Hispaniam proficiscens huic
 conculcandam Italiam tradidisset.
 pro Flacc. c. 22, 55: pruterere et
 conculcare aliquem. — ἐνιαντῷ δὲ
 πρότερον τῆς ἀλώσεως, anno
 ante occupationem. Utraque lingua
 fere congruit in hac structura. Con-
 structio Praepositionis πρό cum Ge-
 nitivo transfertur etiam in Compar-
 ativum πρότερον et Superlativum
 πρώτος, quoniam omnino Compar-
 ativi et Superlativi Genitivum se-
 cum habent. Matth. §. 554 et 569.
 Herod. VII, 2, 15: ὑστερον τουτέων.
 Pind. Ol. X, 49: κακείνος ἀβούλιᾳ,
 ὕστατος ἀλώσιος ἀνίστας, θάνατον
 αἰπὺν οὐκ ἐξέφυγεν. — ἐνέδειξεν
 ὡς προδότην, proditiōnis reum
 fecit, accusavit. Ἐνδεικνέειν est
 verbum forense, deferre, denun-
 ciare aliquem in causa capitali, ma-
 jestatis aut perduellionis reum agere.
 Reisk. ind. Ἐνδείξεις, delatio homi-

nis, qui lege vel iudicio sive ab ali-
 quo loco sive a certis actionibus
 exclusus in vetito tamen deprehen-
 ditur. Butt. in ind. ad Mid. p. 171.
 Apud Latinos voces indicare, indi-
 cium, index sic usurpantur. Cf.
 Cc. Cat. III, 8. — ἃ πράττουσιν.
 De Praesente pro Praeterito in re
 praeterita vid. ad Phil. II, §. 20. —
 συστραφέντες, conspirati, con-
 globati, rariori significatione. Eo-
 dem sensu legitur, etiam adv. Ari-
 stocr. p. 677, 9: συστραφέντων τοῦ
 τε Βηρισάδου καὶ τοῦ Αἰμαδύχου.
 Alias hoc sensu dicitur συνίστασθαι.
 Vid. ad Phil. II, §. 35. — χορη-
 γόν. Proprie χορηγός erat is, qui
 pecuniam ad choros instruendos
 adornandosque suppeditabat, ope-
 ram insumebat totamque rem gu-
 bernabat. Vid. ad Phil. I, §. 36.
 Hoc loco tropice et cum contemptu
 Philippus χορηγός dicitur, quippe
 qui hosce homines pecunia condu-
 cebat subornabatque ad consilia sua
 peragenda. Reisk. in ind. citat Dem.
 de fals. leg. p. 408, 16: Φιλίππῳ
 χορηγῷ χρῶμενος. Sic Sueton. Aug.
 70 Octavium choragum dicit quasi
 praefectum scenae apparandae et
 suppeditatore expensae ac magi-
 strum convivii. Hoc tropicum ge-
 nus dicendi continetur sequenti
 verbo πρυτανεύονενοι, quod idem
 a forma rei publicae Atticae sump-
 tum est. — πρυτανεύονενοι, διο-
 χούμενοι καὶ διαστρεφόμενοι (me-
 lius διατρεφόμενοι), ut Harpocra.
 explicat, ducti tanquam a prytanē;
 nam Prytanes, qui senatui praes-
 debant, potestatem habebant con-

61 τοντα τὴν πόλιν. ὁρῶν δὲ ταῦθ' ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὁρει-
τῶν ἀντὶ τοῦ τῷ μὲν βοηθεῖν, τοὺς δ' ἀποτυμπανίσαι, τοῖς
μὲν οὐκ ὠργίζετο, τὸν δ' ἐπιτήδειον εἶναι ταῦτα παθεῖν
ἔφη καὶ ἐπέχαιρεν. μετὰ ταῦθ' οἱ μὲν ἐπ' ἐξουσίας ὁπόσης
ἤβούλοντο ἔπραττον, ὅπως ἡ πόλις ληφθῇσεται, καὶ κατε-

§. 61. ἔβούλοντο) Aliquot codd. Sed semper per ἡ scribendum, si non omnes

cionum regendarum (vid. Periz. ad Ael. V. II. IX, 39); unde omnino hoc verbum notat administrare, gubernare. Cf. de Pac. §. 6. Schol. ad Aristoph. Ach. 60 recte explicat: χορηγίζοντα, πράττοντα· πάντα γὰρ ὑπὸ τῶν πρωτάνεων διεπράττετο: Photius c. 346: Πρωτανεύοντα, κυρίως μὲν τοῦ πρωτάνεα ὄντα. ἀντὶ δὲ τοῦ διοικούντος Δημοσθένους ἐν Φιλιππηκοῖς. — ἀπάγουσι. Hoc verbum proprium et de iis, qui aut ad poenas a τοῖς ἐνδεκα efficiendas abducebantur, aut in vincula conjiciebantur ad quaestionem de iis instituendam. — Cf. Xenoph. Hell. II, 5, 54. Schoem. Att. Proc. p. 228. —

§. 61. ἀντὶ τοῦ — ἀποτυμπανίσαι. Articulus toti enuntiationi praefigitur. Cf. §. 65; vid. ad §. 7. De Praesente βοηθεῖν et Αοριστο ἀποτυμπανίσαι conjunctis vid. ad Phil. II. §. 11; supra §. 53 not. crit. Ἀποτυμπανίζειν, fustibus necare, contumeliose dictum est. Anecd. Bekk. p. 198: τὸ τυμπάνῳ ἀποκτείναι, ὅπερ ἐστὶ ξύλον, ὥσπερ ῥόπαλον. Eodem verbo orator de fals. leg. p. 385, 6 utitur. — ἐπιτιήδειον εἶναι — παθεῖν, idoneum esse poenae, i. e. jure meritoque subire hanc poenam. Eodem sensu ἐπιτήδειος legitur Xenoph. Anab. II, 3, 11: εἰς αὐτῷ δοκοῦν τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον ἔπαιεν ἄν, quem verbi usum primus explicavit Wytttenb. Bibl. crit. T. XII, p. 31. Thuc. VIII, 70: Καὶ ἀνδρὸς τὴν τινὰ ἀπέκτειναν οὐ πολλούς, οἳ ἐδόκουν ἐπιτιήδαιοι εἶναι ὑπεχαιρεθῆναι. Aesch. adv. Ctesiph. p. 623. §. 250: οὐκ ἐπιτήδειός ἐστι δίκην δοῦναι. Cf. Dem. adv. Andr. p. 610. Atque idem usus valde infrequens vocabuli idoneus est apud Sall. Cat. 51, 27: novum

illud exemplum ab dignis et idoneis (sc. aptis ad poenam) ad indignos et non idoneos transfertur. Cf. Jug. c. 20: opportunus injuriæ. — ἐπέχαιρεν. Insultabat Euphraeo, delectabatur ejus calamitate. Wolf: Hoc verbum notat gaudere ob aliquid, plerumque malo sensu, laetari malis alienis, quae est vitiosa hominis natura. Dem. Mid. p. 558 ult.: οἱ δὲ λοιποὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ἐκείνοις ἐπετίμων, ἀλλὰ σοι ἐπέχαιρον. Sic Eurip. Med. 136 verbo συνήδεσθαι utitur: οὐδὲ συνήδομαι, γύναι, ἄλγεσι δώματος, ubi Schaefer. explicat: neque una cum inimicis Medae laetor malis hujus domus. — Ammon. s. v.: Ἐπιχάιρειν καὶ Συγχάιρειν διαφέρει. Ἐπιχάιρειν μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ συνεπιγελᾶν (melius ἐπιγελᾶν) τοῖς ἄλλοις κακοῖς. Συγχάιρειν δὲ τὸ συνήδεσθαι τινος ἀγαθοῖς. Vid. Valcken. ad Amm. II, 1. p. 65. — ἐπ' ἐξουσίας ὁπόσης ἤβούλοντο, in potestate, quantam voluerunt i. e. tantam nacti potestatem, quantam voluerunt. Ἐπὶ cum Genitivo habet interdum notionem possessionis et respondet Praepositioni in apud Latinos; nos dicimus bei. Matth. §. 584. Cic. Cat. II. c. 9, 20: sed tamen hi sunt coloni, qui se in inspiratis repentinisque pecuniis (i. e. dum insperatas pecunias habebant, possidebant) sumptuosius insolentiusque jactarunt. „Βούλεσθαι cum ὅπως, ὁπόσος similibusque indicat libertatem agendi non circumscriptam.“ Brem. Similiter Latini vocem quantavis usurpant. Caes. bell. Gall. V, 28: quantavis magnas etiam copias Germanorum sustineri possomunitis hibernis, dicebant, i. e. tam magnas, quantas vel cogitatione tua vis eas esse, jede beliebig grosse Anzahl Truppen. Vid. Ramsh. Gr. lat.

σκευάζοντο τὴν πρᾶξιν· τῶν δὲ πολλῶν εἴ τις αἰσθοίτο, ἔσιγα καὶ κατεπέπληκτο, τὸν Εὐφραῖον, οἷα ἔπαθε, μεμνημένοι. οὕτω δ' ἀθλίως διέκειντο, ὥστε οὐ πρότερον ἐτόλμυσεν οὐδεὶς, τοιοῦτου κακοῦ προσιόντος, ἥξει φωνήν, πρὶν διασκευσάμενοι πρὸς τὰ τεῖχη προσήεσαν οἱ πολέμιοι· τηνικαῦτα δ' οἱ μὲν ἠνύοντο, οἱ δὲ προὔδιδosan. Τῆς δὲ πόλεως οὕτως ἀλούσης ἀσχυρῶς καὶ κακῶς, οἱ 62 μὲν ἄρχουσι καὶ τυραννοῦσι, τοὺς τότε σῶζοντας αὐτοὺς

codd. obstant. Vid. ad or. de Pac. §. 20 not. crit. — μεμνημένος) Vulg., etiam Bekker. Sed codd. Hav., F, Σ habent μεμνημένοι, quod cum Rüdigeri praetuli. Τίς saepe collective ponitur. Vid. ad or. de Pac. §. 4. Cf. Xenoph. Mem. I, 2, 62. II, 3, 2. Anab. I, 4, 8. Matth. §. 434. Similiter post ἕκαστος verbum in Plurali ponitur, de quo vid. ad or. de Pac. §. 19. — διέκειντο τῷ φόβῳ) Duo posteriora verba Reisk. et Auger. ex aliquot codd. addiderunt. Male; olent interpretamentum, nec prorsus necessaria sunt, quum jam ex tota enuntiatione eorum sensus appareat. — ἠνύοντο) Aug. 1, 2, Ald. Tayl. Male. Et sequens προὔδιδosan et ratio rei Aoristum respuunt; nam Imperfectum rem durantem et conatum exprimit.

§. 62. αὐτοὺς) Vulg., etiam Bekker. Sed cum Seagero, Schaefero et Rüdigeri probo αὐτούς, non tam quia τοὺς σῶζοντας interjectum est, quod putat Rüdigeri.

§. 191, 2. — κατεσκευάζοντο τὴν πρᾶξιν; i. e. callidis artibus dolisque machinabantur et comparabant effectiorem molitionis suae, nequam illius et insidiosae, et ad proditiōnem spectantis. Reisk. in ind. Nam ut κατασκευάζειν, de quo vid. ad §. 17, ita πρᾶξις interdum malo sensu dicitur de versuto et fraudulentō consilio, quo adversarius circumvenitur, apud Gallos practice, Coup, apud nos: Streich. Apud Polybium legitur πρᾶξιν συστήσασθαι vel κατασκευάζειν. Unde προεξιστῆσαι τὴν πόλιν apud eundem. Vig. p. 140. Eodem sensu dicit Cic. Nat. Deor. III, 29: nec quem dolum ad eum aut machinam commoliar scio. — τῶν πολλῶν, ex multitudine. — ἔσιγα καὶ κατεπέπληκτο, silebat attonitus. Vid. ad §. 4. 14. 60. — τὸν Εὐφραῖον, οἷα ἔπαθε, μεμνημένοι, pro οἷα Εὐφραῖος ἔπαθε, μεμνημένοι. Eandem constructionem §. 12 habuimus. — ἀθλίως διέκειντο, in misera conditione erant, misere cum iis agebatur. Verbo διακίσθαι addere solet Dem. Adverbia, quae conditionem significant, in qua quis versatur. Vid. ad §. 4. 6. 28. — ἥξει φωνήν, rumpere vocem. Herod. I, 85: ὁ δὲ

παῖς οὗτος ὁ ἀφώνος, ὡς εἶδε ἐπιόντα τὸν Πέρσην, ὑπὸ δέους τε καὶ κακοῦ ἔρρηξε φωνήν. Rumpere vocem pro loqui dicimus, sicut rumpere questus pro queri, quia vox et questus pectore rumpuntur, i. e. effunduntur; potissimum de eo, qui verba continere non potest, quamquam velit. Virg. Aen. II, 128 sq.: Vix tandem magnis Ithaci clamoribus actus, || Composito rumpit vocem, et me destinat arae. Cf. Ibid. III, 246. „Significanter dictum: loqui tanquam ruptis vinculis, quibus timor vocem constrinxerat.“ Schaefer. — διασκευσάμενοι, satis superque, omnibus partibus instructi, parati. At in Compositis non solum perfectionem et absolutionem, sed etiam distributionem indicat; unde Dem. adv. Aphob. p. 845, 15: διασκευσάμενος τὴν οὐσίαν, cum dissipasset opes.

§. 62. οὕτως ἀλούσης ἀσχυρῶς καὶ κακῶς. Notio, quae est in οὕτως, determinatur et augetur additis Adverbiis ἀσχυρῶς καὶ κακῶς. Cf. §. 64. Eodem modo particula sic in obijciendo et exprobrando cum vi ponitur, ita ut evehat sequens Adverbium. Cic. Cat. III,

καὶ τὸν Εὐφραῖον ἐτοιμοὺς ὀτιοῦν ποιεῖν ὄντας τοὺς μὲν ἐκβαλόντες, τοὺς δὲ ἀποκτείναντες, ὃ δ' Εὐφραῖος ἐκείνος ἀπέσφαξεν ἐαυτὸν, ἔργῳ μαρτυρήσας, ὅτι καὶ δικαίως καὶ καθαρῶς ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ἀνδραστήκει Φιλίππῳ.

63 Τί οὖν ποτ' αἴτιον, θαυμάζει' ἴσως, τοῦ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους καὶ τοὺς Ἐρετριεῖς καὶ τοὺς Ὠρεΐτας ἥδιον πρὸς τοὺς ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντας ἔχειν ἢ τοὺς ὑπὲρ ἐαυτῶν;

gerus, quam quia sequitur antithesis τὸν Εὐφραῖον ὀτιοῦν ποιεῖν. Nam in antithesi αὐτὸς reciproce poni, *me, te, se ipsum* etc., dictum est ad or. de Pac. §. 20. Vid. etiam ad §. 57. — καὶ δικαίως καὶ καθαρῶς) Sic cod. Obsop., Σ, Υ, Auger., Rüdiger. Recte; ceteri codd. et edd. prius καὶ omittunt. Sed bene monet Rüdiger.: „has notiones distingui, *se et legitima ratione et pura mente restituisse*. Vid. §. 67.“ Non raro καὶ modo omittitur, modo additur a librariis. —

9, 22: *Jam vero illa Allobrogum sollicitudo sic a Lentulo — tam demerita credita et barbaris* etc. — ἄρχουσι καὶ τυραννοῦσι. Illud vocabulum hoc explicatur in meliorem partem, pro ἄρχουσι τυραννοῦντες. Ista autem tyrannis explicatur sequentibus verbis τοὺς τότε σώζοντας — ἀποκτείναντες. Neque vero verba τοὺς σώζοντας, pendent a τυραννοῦσι, quod Reisk., Jacobs., A. G. Becker. putant, sed ab ἐκβαλόντες — ἀποκτείναντες ex regula, qua totum (genus) cum parte (specie) eodem casu ponitur, plerumque in partitionibus. Cf. §. 29. Phil. II. §. 11; I. §. 28. Thuc. I, 89: οἰκίαι αὖ μὲν πολλὰ ἐπεπλώκεσαν, ὀλίγαι δὲ περιῆσαν. Suet. Caes. c. 89: *damnati omnes, alius alio casu periit*. Cf. Caes. bell. Gall I, 55. Cic. Off. I, 41, 147; Tusc. V, 4, 9. Vid. Matth. §. 358. Praeterea verba τοὺς τότε σώζοντας αὐτοὺς καὶ τὸν Εὐφραῖον ποιεῖν ὄντας non explicanda sunt cum Wolfio: *eos, qui tum (cum urbs oppugnaretur) et se tuebantur* i. e. defendebant patriam, et Euphraeum, i. e. vinculis liberabant, qui pro defensione patriae nullum periculum recusabant, quem Reisk. et Brem. secuti sunt, sed cum Seagero Diar. Class. LII. p. 258: *illos, quorum opera incolumes ipsi conservati sunt, quum accusasset Euphraeus, et qui nihil non in Euphraeum maleficii admittere parati fuerunt*. Nam orator significare vult,

malum fructum imprudentes cives cepisse, qui se Philippi socii et mercenarii tradiderint. Cf. §. 61. Quare neque post Εὐφραῖον interpungendum est, quippe quod vocabulum a ποιεῖν pendet, neque post ὄντας colon, sed comma ponendum. Ceterum σώζοντας est Participium Imperfecti, de quo vid. ad §. 45. — ὀτιοῦν ποιεῖν, omnibus modis vexare, alles moegliche anthun. Schaefer. Similiter Terent. Phorm. II, 2, 80: *Itane es paratus facere me adversum omnia?* — δικαίως καὶ καθαρῶς, i. e. justis, legitimis et puris rationibus, non novarum rerum cupiditate nec lucri suorumque commodorum studio. Brem. Cic. Div. I, 53: *animus castus et purus*. pro Sull. c. 31 vos — *testor, integro me animo ac libero P. Sullae causam defendere*. —

§. 63. θαυμάζει' ἴσως, admiramini fortasse. Θαυμάζειν, admirari, non capere, improbandi adjuncta significatione (vid. ad Phil. II. §. 6), hic est *befremdend fragen*. Corn. Nep. Praef. 3: *non admirabuntur, nos in Grajorum virtutibus exponendis mores eorum secutos*. — ἥδιον πρὸς τοὺς — ἔχειν ἢ τοὺς ὑπὲρ ἐαυτῶν, magis addicti essent, faverent Philippi defensoribus, quam suis. Vid. ad §. 46 et de Pac. §. 15. Ad ἡ τοὺς Praepositio πρὸς ex antecedentibus intelligenda est, id quod post ἡ, ὥς, ὥς περ, ἀλλὰ al. fieri solet. Vid. supra §. 15;

ὅπερ καὶ παρ' ὑμῖν, ὅτι τοῖς μὲν ὑπὲρ τοῦ βελτίστου λέγουσιν οὐδὲ βουλομένοις ἐνεστὶν ἐνίοτε πρὸς χάριν οὐδὲν εἰπεῖν· τὰ γὰρ πράγματα ἀνάγκη σκοπεῖν ὅπως σωθῇσεται· οἱ δ' ἐν αὐτοῖς, οἷς χαρίζονται, Φιλίππῳ συμπραττουσιν. εἰσφέρειν ἐκέλευον, οἱ δ' οὐδὲν δεῖν ἔφασαν· 64 πολεμεῖν καὶ μὴ πιστεύειν, οἱ δ' ἄγειν εἰρήνην, ἕως ἔγκατε-

§. 63. παρ' ὑμῖν νῦν ἐστίν) Reisk. ex aliquot codd. In aliis libris post ὑμῖν solum νῦν, in aliis solum ἐστίν legitur; Par. 2, Aug. 1 utramque vocem habent. Quare verba νῦν ἐστίν delenda sunt, quum ad sensum necessaria non sint, et, iis omissis, oratio gravior existat. Sic nos quoque: *Dasselbe, wie bei uns, ut Jacobs. vertit.* —

de Pac. §. 14. Vid. etiam ad §. 25. Matth. §. 595. Nec tamen desunt loci, ubi Praepositio repetitur. Utriusque generis exempla congescit *Bremi* ad *Isochr. Paneg.* p. 51. Hoc saepe viros doctos vexavit. — ὅπερ καὶ παρ' ὑμῖν. Haec verba ad sequentia relata multo majorem gravitatem habere, admixta significatione derisionis et acerbae ironiae, quam si, signo interrogationis post παρ' ὑμῖν posito, ad antecedentia referantur, facile quis intelligit. — οὐδὲ βουλομένοις, ne πικρῶνται quidem. Velint quidem, sed non possunt gratificari cunctis, quoniam rei publicae salus istis gratificationibus blanditiisque perdat. His verbis sibi auditorum benevolentiam comparat et se suae similes liberat opprobrio, quasi gaudeat dicere ea, quae injucunda populo sint. Cf. *Phil.* II. §. 5: τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥήστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον. — τὰ πράγματα, salus et libertas rei publicae. Vid. ad §. 46; ad or. de Pac. §. 13. Cf. §. 65. — ἐν αὐτοῖς, iis ipsis i. e. per ea ipsa. Praepositionem ἐν causam s. instrumentum exprimere, jam §. 2: ἐν οἷς εὐδοκίμοις, vidimus. Vid. ad *Olynth.* II. §. 10. Igitur iis gratificationibus *Philippum* adjuvant. —

§. 64. εἰσφέρειν ἐκέλευον, οἱ δ' οὐδὲν δεῖν ἔφασαν. Illi sunt οἱ ὑπὲρ τοῦ βελτίστου λέγοντες, hi οἱ συμπραττοντες *Φιλίππῳ*. Omititur per has enuntiationes priori membro οἱ μὲν, sequente οἱ δέ, quod non raro fit, ubi plura per antithesin opponuntur. Vid. ad

§. 66. Vig. p. 4, ubi citatur *Plut. περὶ παιδ. ἀγωγ.*: τοῖς παισὶ τοῖς πλουστοῖς οἱ πατέρες νήφειν παραινοῦσιν, οἱ δὲ (sc. κόλακες) μεθύειν. σωφρονεῖν, οἱ δὲ ἀσελγαίνειν κ. τ. λ. Alia exempla congescit *Stallb.* ad *Plat. Symp.* p. 119. *Herm.* ad Vig. a *Fischer* ad *Well.* I. p. 326 et 329 sqq. citat *Eurip.* *Orest* 1497: νεκροὶ δ' ἐπιπτον, οἱ δ' ἐμὲλλον, οἱ δ' ἐκείνῃ. Idem usus invenitur apud Latinos. *Caes. bell. Gall.* I, 8: *Helvetii, ea spe defecti, navibus junctis ratibusque compluribus factis, alii vadis Rhodani, — si perumpere possent, conati sunt.* Vid. *Ramsh. Gr.* §. 205, 6, 2; ad *Cic. Rosc.* A. c. 45, 130, ubi partim semel tantum positum est. — De ratione pecuniae conferendae (εἰσφέρειν) vid. ad *Olynth.* I. §. 29. *Εἰσφορά* significat pecuniam ad necessitates belli conferendam, unde praecipue stipendium militi persolveretur. *Fr. A. Wolf.* ad *Lept.* p. 52 ed. *Brem.* Dissert. ad ἀποφορά. *Ammon.* de *Diff. Voc.* s. v. ἀποφορά: *Ἀποφορά μὲν ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις παρεχόμενα χρήματα, ἣν καὶ ἀναφοράν καλοῦσιν. Εἰσφορά δὲ τὰ ὑπὸ τῶν πολιτῶν. — μὴ πιστεύειν, sc. Φιλίππῳ. De ἀπιστίᾳ, quam orator Atheniensibus suadet, vid. *Phil.* II. §. 24. — ἄγειν εἰρήνην. Vid. ad *Phil.* II. §. 36. — ἔγκατετέλῃ φθισαν, donec amicis destituti in discrimine deciperentur, h. e. ab exitio occuparentur intercepti, veluti pisciculi reti. Reisk. in ind. *Caes. bell. Gall.* V, 59: *Huic accidit, ut nonnulli milites — repentinio equitum adventu intercipe-**

λήφθησαν. τὰλλα τὸν αὐτὸν τρόπον οἶμαι πάνθ', ἵνα μὴ καὶ ἕκαστα λέγω· οἱ μὲν, ἐφ' οἷς ἤδη χαριούνται, ταῦτ' ἔλεγον καὶ ἐλύπουν οὐδέν, οἱ δ', ἐξ ὧν ἐμελλον σωθῆσθαι, προσῆσαν δ' ἀπέχθεται. πολλὰ δὲ καὶ τὰ τελευταῖα οὐχ οὕτως οὔτε πρὸς χάριν οὔτε δι' ἄγνοιαν οἱ πολλοὶ προΐεντο, ἀλλ' ὑποκατακλινόμενοι, ἐπειδὴ τοῖς ὅλοις ἡττᾶσθαι ἐνόμι-

§. 64. καὶ ἐλύπουν οὐδέν α προσῆσαν δ' ἀπέχθεται) Haec verba in multis codd. leguntur, et recte Reisk. recepit. Alii omittunt, in aliis ad marginem scripta sunt. Et nexus orationis ea requirit, quia jam antecedente §. sermo erat de iis, qui in populi gratiam, ne laederent, verba faciebant, de iisque, qui vera, quamquam injucunda et molesta, dicebant, et concinnitas, quia, ut supra bina membra junguntur: πολεμεῖν καὶ μὴ πιστεύειν, et ἀγρεῖν εἰρήνην, ἕως ἐγκαταλήφθησαν, ita hoc quoque loco: ταῦτ' ἔλεγον καὶ ἐλύπουν οὐδέν et ἐμελλον σωθῆσθαι, προσῆσαν δ' ἀπέχθεται. Alii deuique libri habent οἷς δὲ προσῆσαν ἀπέχθεται. Sed vid. adn. — προΐεντο (ἐαυτούς) Aliquot codd. Male; Objectum πολλὰ jam praecessit. —

rentur. Et Graecum et Latinum verbum innuunt notionem exitii. Vid. Brem. ad Corn. Nep. Iphicr. II, 3. Hoc loco ἐγκαταλαμβάνειν etiam contemptum quendam continet, quum cives ob imprudentiam quasi reti, ut bruta animalia, caperentur. — ἵνα μὴ καὶ ἕκαστα λέγω. Observa egregiam Παράλειψιν. Non vult amplius de hac re dicere et tamen statim dicere pergit, simul mentem et animum utriusque partis significans, adjecta opinione eorum, qui animo fracti erant. — ἐφ' οἷς ἤδη χαριούνται, quae in praesentia delectarent. De significatione ἐπὶ vid. ad §. 54, ἤδη est idem, quod παραντίχα, statim. Opponitur verbo ἐμελλον. Vid. ad Phil. II. §. 23. Olynth. III. §. 2. — προσῆσαν δ' ἀπέχθεται, sc. αὐτοῖς, quod et supplendum esse et posse suppleri quum non videntur librarii, nonnulli scripserunt οἷς δὲ προσῆσαν ἀπέχθεται, quos male secutus est Augerus. Praeterea non raro fit, ut in oratione bimembri alterum membrum alium Pronominis casum postulet, qui supplendus est. Vid. ad §. 72 καὶ ἐποίησαμεν. Herm. ad Vig. §. 707. Matth. §. 428, qui citat Plat. Symp. p. 226: ὁμολόγηται, οὐ ἐνδεής ἐστι καὶ μὴ ἔχει, τοῦτον ὁρᾷ. Nec inusitatum est Latinis, ut, quum duo verba, diversos casus regentia, ad idem nomen aequae referantur, ne

Nomen aut Pronomen minus suaviter repetatur, in utrovis regimine semel ponatur, altero omissio. Porson. ad Eurip. Med. 734. Cic. Cat. III, 7, 16: nihil erat, quod non ipse obiret, occurreret, vigilaret etc. Vid. Schaeff. ad Plin. Paneg. c. 86. Vid. etiam ad §. 47 et Olynth. II. §. 24. — οὐχ οὕτως οὔτε πρὸς χάριν, non tam (i. e. re non pensitata) vel gratiae causa. Vid. ad §. 5. De οὕτως vid. ad §. 44. 62. Butt. Ind. Mid. p. 180 sq. — πολλὰ δὲ καὶ τὰ τελευταῖα. Multa eaque ultima; vulgo postremo. — Rüdiger. De πολὺς cum Adjectivo particula καὶ juncto vid. ad or. de Pac. §. 5. — ὑποκατακλινόμενοι, vi necessitatis cedentes, succumbentes, nos: sich unter das Joch beugen. Sic succumbere apud Latinos ponitur de iis, qui fracti sunt, ita debili animo, ut ferre fortiter quidquam nequeant. Cic. Fin. II, 29, 95: Turpe esse viro Debilitari, dolere, frangi, succumbere. — τοῖς ὅλοις, in summare, omnino; summam rei publicae salutem perditam esse putaverunt. Vid. ad Olynth. III. §. 3, ubi docetur, τὰ ὅλα, τὸ ὅλον, aut addito, aut omissio Substantivo, significare id, a quo tota res pendeat, ut apud Latinos vocabulum summus. Cic. Rose. A. c. 51: summa res publica (τὰ ὅλα πράγματα) in hujus periculo tentatur. —

ζον. ὁ, νῆ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω, δέδοικα ἐγὼ μὴ 65
πάθῃτε ὑμεῖς, ἐπειδὴν ἴδητε ἐκ λογισμοῦ μηδὲν ὑμῖν ἐνόν.
Καίτοι μὴ γένοιτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ πράγματ' ἐν
τούτῳ: τεθνάναι γὰρ μυριάκις κρεῖττον ἢ χολακεία τι ποι-
ῆσαι Φιλίππῳ καὶ προσέσθαι τῶν ὑπὲρ ὑμῶν λεγόντων τινάς.

§. 65. Ἀπόλλωνα) Harl., Dresd. „Hoc Ἑλληνικόν, nostrum (Ἀπόλλω)
Ἰνδικόν. Vid. Moer. p. 33. Thom. M. p. 98.“ Schaefer. Vid. adn. —
ἐγώ γε) Vulg. Sed Aug. 1, 2, Harl., Σ et Dresd. habent ἐγώ. — λογι-
ζόμενοι) Aug. 1, 2, Harr., Harl., Dresd. ἐκλογιζόμενοι) Par. 5, Σ.
„Non spernam Participium, seu simplex malis seu compositum.“ Schaefer. Durum
mihi videtur Participium. ἐκ λογισμοῦ opponitur antecedenti δι' ἄγνοϊαν.
Vid. adn. — καὶ τοὺς εἰς τοῦθ' ὑπάγοντας ὑμᾶς ὁρῶν οὐκ
ὁρῶσθ' ὧ, ἀλλὰ θυσιάζομαι. ἢ γὰρ ἐξεπίτηδες ἢ δι' ἄγνοϊαν
εἰς χολακίαν πρᾶγμα ὑπάγουσι τὴν πόλιν) Haec verba post ἐνόν
in editionibus ante Bekkerum leguntur, qui prius ea uncis inclusit, postea plane
delevit, notans, a recentiore manu ea in margine esse Σ, Υ; absunt etiam a Bav.
et plerisque Bekkeri. Harpocr. ea s. v. θυσιάζομαι habet, unde intelligitur, jam
mature a librario aliquo addita esse. „Adeo languet, adeo frangit vim reliquorum,
ut vix dubitem, pannum esse ab ineptissimo homine olim assutum purpureae oratoris.
Egregium vero, quod dicitur, istos homines talia machinari ἢ ἐξεπίτηδες ἢ δι'
ἄγνοϊαν! Taceo alia, quae nemo non rationi et orationi Demosthenicae satis
assuetus per se facile intelligat: cujusmodi est usus verborum ὁρῶσθ' ὧ
θυσιάζομαι.“ Schaefer. — μὴ γένοιτο μὲν — τεθνάναι δέ)
Sic Rüdig. dedit, illud ex Harr., Aug. 1, 2, Ald. Tayl., Dresd., Σ, hoc ex Σ et
Arist. Τέχνη. p. 200.: tum optandum, ut ne res eo redeant, tum potius est,
mori, quam etc. Sed Bekker. vulgatam retinuit. Mihi non arridet illa lectio
utpote duritiam quandam continens. Fortasse μέν genuinum est, secundum quod
nonnulli librarii δέ pro γάρ scribendum esse putaverunt. Saepo δέ et γάρ
confunduntur. — ὑμῶν αὐτῶν) Reisk. ex Par. 5, Aug. 1, Ald. Tayl., Harl.,
Sed recte Auger. et Bekk. αὐτῶν omiserunt utpote prorsus supervacuum. —

§. 65. νῆ τὸν Δία καὶ τὸν
Ἀπόλλω. Vid. ad §. 54. Ἀπόλλωνα
et Ἀπόλλω scribitur; hanc formam
Buttm. Gr. ampl. I. p. 202 putat se
animadvertisse in Attica prosa non-
nisi praeposito Articulo positam
esse. Ea autem est ad structuram
commodior et suavius sonat. Vid.
Person. ad Eurip. Orest 584. Gre-
gor. Cor. p. 164 ed. Schaefer. Vid.
not. crit. — δέδοικα, vereor. Per-
fecti forma habet significationem
Praesentis, quo effectus actionis,
quae continetur in Graeco verbo,
exprimitur. Nam δέδοικα (a δέω,
δειδω) proprie est perterritus sum,
unde timeo, vereor. Huc pertinent
κίχημαι, μέμνημαι, οἶδα, τέθνηκα
(Ammon.: Ἀπέθανε μὲν νῦν, τέ-
θνηκε δὲ πάλαι), γεγάμηκα. Vid.
Buttm. Gr. §. 100. 2. — ἐκ λο-
γισμοῦ ἐνόν, vos consilio nihil
proficere, i. e. ubi vos omnia con-

silia destituerint. Wolf Athenien-
ses consiliis et decretis, non stre-
nue agendo res perficere voluerunt.
Animus defuit et voluntas, non in-
telligentia. Cf. Olynth. II. §. 3:
σύννοισα, τὰ πλεῖστα τῶν πραγμάτων
ὑμᾶς ἐκπεφνεύειναι τῷ μὴ βούλεσθαι
τὰ δεόντα ποιεῖν, οὐ τῷ μὴ συντί-
ναι. Reisk. in ind. citat Dem. de
fals. leg. p. 598, 5: ἐκ λογισμοῦ
τὰ δεινὰ ἐφυλάττεσθ' ὑμεῖς καὶ προ-
εωρᾶσθε. — καίτοι μὴ γένοιτο.
Aristid. de D. C. p. 200: βαρύντης
δὲ καὶ τὸ ἀπευχεσθαι τὰ ἄτοπα: καί-
τοι μὴ γένοιτο. — τεθνάναι —
μυριάκις. Cic. Off. I, 31, 113:
Millies oppetere mortem, quam illa
pati maluisset. — ἢ χολακεία —
καὶ προσέσθαι — τινάς. Haec
posteriora verba (καὶ προσέσθαι —
τινάς) indicant, quo pertineant
quidque spectent priora ἢ χολακεία
τι ποιῆσαι Φιλίππῳ. Est igitur epe-

66 Καλὴν γ' οἱ πολλοὶ νῦν ἀπειλήφασιν Ὁρειτῶν χάριν, ὅτι τοῖς Φιλίππου φίλοις ἐπέτρεψαν αὐτούς, τὸν δ' Εὐφραῖον ἐώθουν· καλὴν γ' ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἑρετριέων, ὅτι τοὺς μὲν ὑμετέρους πρέσβεις ἀπήλασε, Κλεिताρχῷ δ' ἐνέδωκεν αὐτόν· δουλεύουσί γε μαστιγούμενοι καὶ στρεβλούμενοι καλῶς Ὀλυνθίων ἐφείσατο τῶν τὸν μὲν Λασθένη ἱππαρχον **67** χειροτονησάντων, τὸν δὲ Ἀπολλωνίδην ἐκβαλόντων. μω-

§. 66. ἐμίσουν) Sic pro ἐώθουν habent Aug. 1, Ald. Tayl., App. Francf., Arist., Harl. Sed sine dubio interpretamentum est. — ὁ Ἑρετριέων) Vulg. et codd. Bekkeri, qui etiam τῶν omisit. Sed Articulum habent Par. 5, 7, Aug. 1, 2, Ald. Tayl., Dresd., Reisk., Auger., ut videtur, ne hiatus oriat. Cf. §. 61, ubi est ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὁρειτῶν sine codd. varietate. Vid. ad §. 53 et 42. — ἡμετέρους) Aug. 1, 2, Harl. probante Schaefero. — σφαιτιζόμενοι) pro στρεβλούμενοι Aug. 1, Ald. Tayl., App. Francf., Ald. Less. στρεβλούμενοι καὶ σφαιτιζόμενοι) cod. F. — Λασθένην) Vulg. Bekk. ex suis dedit Λασθένη.

regesis genus, quod jam §. 50 et 52 habuimus. —

§. 66. καλὴν γε οἱ πολλοὶ κ. α. λ. Magna inest gravitas et ironia in hac sententia per plures enuntiationes continuata. Particula γε scilicet, vero, exprimendae huic ironiae inservit. Vid. Butt. Mid. p. 109. c. 57, 2, ubi citatur Dem. adv. Aristocr. p. 673, 19: καλὰ γε, οὐ γάρ; ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ γεγραμμένα. Simillimum est illud Cicero-nis Cat. I, c. 11: An invidiam posteritatis times? praeclaram vero populo Romano refert gratiam, qui te — ad summum imperium per omnes honores gradus extulit. Philippus proditorem amavit, proditores ipsos oderat, quam ejus agendi rationem bene orator exprimit in oratione de Cor. p. 241. Vid. ad Phil. II. §. 21. — τοῖς Φιλίππου φίλοις. Omittitur μὲν, sequente δέ, id quod non raro fit apud Demosthenem; sic altera pars particula δέ magis effertur. In sequentibus additur μὲν. Vid. ad §. 64. — ἐνέδωκεν, sese tradidit, commisit, sc. ut, quidquid velit, de iis faciat. Est ergo verbum, quo exprimitur, aliquem plane alteri se subicere, nec quidquam facere, nisi quod hic maxime velle videatur. Vid. Ruhn. ad Timaei Lex. Plat. p. 101: παραδοῦναι ἢ καὶ εἶναι. Isocr. de

Pac. §. 155. p. 186: τοῖς γὰρ οὕτω διακειμένοις ἐχόντες καὶ τὰς ἡγεμονίας καὶ σφᾶς αὐτοὺς διδοῦσιν. Cf. Paneg. p. 69. §. 155. Paulo ante hoc sensu erat ἐπέτρεψαν. Cic. p. Red. ad Quir. 5, 13: quum duo consules, empti pactione provinciarum, auctores se inimicis rei publicae tradidissent. Id. ad Q. fratr. III, 3: Domum (ut debuimus) ad eum statim venimus eique nos totos tradidimus. Sic dare se alicui dicitur pro: facere omnia ad gratiam, loqui et assentire, quod quis velit et dicat. Gronov. ad Terent. Eun. III, 3, 10 Cic. Att. IX, 5: Optimatibus vero tuis nihil confido; — video, ut se huic dent, ut daturi sint. — δουλεύουσιν γε. Particula γε hic ironice explicativa est, scilicet. Brem. — μαστιγούμενοι καὶ στρεβλούμενοι, flagellis affecti et tormentis cruciati. Rem invidiose augeat orator. Vid. ad Olynth. I. §. 8. „Hesych.: στρεβλούμενοι· δεσμούμενοι, βασανιζόμενοι. Xenoph. Hell. III, 3, 11 jungit μαστιγούμενος καὶ κεντούμενος.“ Kridiger. — τὸν Λασθένη ἱππαρχον. Vid. ad §. 56. —

§. 67. ἐλπίζειν. Hoc explicatur sequentibus: καὶ κακῶς βουλευομένους καὶ — ἐθέλοντας — — τηλικαύτην ἡγεσίαν πόλιν οἰκεῖν τὸ μέγεθος, ὥστε κ. τ. λ. — βουλευο-

ῥα καὶ κακὰ τὰ τοιαῦτα ἐπιίξειν, καὶ κακῶς βουλευομένους καὶ μηδὲν ὧν προσήκει ποιεῖν ἐθέλοντας, ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λεγόντων ἀκρωμένους, τηλικαύτην ἡγεῖσθαι πόλιν οἰκεῖν τὸ μέγεθος, ὥστε μὴδ' ἂν ὀτιοῦν ἢ δεινὸν πεῖσεσθαι. Καὶ μὴν κακείνῳ γε αἰσχρόν, ὕστερόν ποτ' 68 εἰπεῖν συμβάντος τινός· „τίς γὰρ ἂν ᾤηται ταῦτα γενέσθαι;

§. 67. καὶ κακῶς) Vulg. καὶ omittitur. Sed recte Reisk. ex Par. 5, 7, Aug. 1, 2, Ald., P. Manut., Wolf, particulam addidit, quod idem Bekker. ex suis fecit; nam ea addita singula membra orationis magis efferuntur. Vid. ad §. 62. — αὐτοὺς) vulgo post βουλευομένους legitur, et Rüdiger. retinuit; abest a Par. 7, Σ, Y et Bekker. omisit, probante Schaefero. Recte. Vid. adn. Alia ratio est §. 71, ubi vid. adn. — ὥστε μὴδ' ὀτιοῦν ἂν δεινὸν πεῖσεσθαι) Aug. 2, Ald. Tayl., Harris., Harl., Dresd. Vid. adn. — §. 68. ἐκεῖνο) Vulgata, quam Bekker. prius dederat; sed nuperrime ex Aug. 4, Harl., Σ, Y et Dresd. recepit κακείνο, quod probandum est: nam antecedentibus μωρία καὶ κακία haec nova turpitudine adiungitur: etiam illud. Cf. §. 50.

μένους sc. τινές Vid. ad Phil. I. §. 5. Cic. Phil. II. c. 3: Quod quidem cuius temperantiae fuit, de M. Antonio querentem abstinere maledicto. Quare non opus est Pronomine αὐτοὺς, quod nonnulli codd. habent. Sensus autem bene exprimit Jenisch.: wenn man keine schicklichen Gegenanstalten trifft. — τηλικαύτην, tam potentem, ut Olynth. II. §. 13. Hoc Pronomen modo remminuit, ut Phil. I. §. 22, supra §. 49 τοιούτος tantillus, modo auget, ut h. l. et §. 21. Olynth. III. §. 9. — ὥστε μὴδ' ἂν ὀτιοῦν ἢ δεινὸν πεῖσεσθαι, i. e. ὥστε τὴν πόλιν, τηλικαύτην τὸ μέγεθος οὖσαν, δύνασθαι μηδουοῦν δεινὸν πάσχειν, ἀλλ' ἔξω παντὸς κινδύνου εἶναι. Wolf. Ad δεινὸν omissum est τι, quod saepe fit. Plat. Alcib. I. c. 9: εἰ μή τίς σοι καθερὸν καὶ ἄχραντον οἴσει, ibique. Stallbaum. V. Perizon. ad Ael. V. H. X, 21 et Valcken. ad Herod. p. 414. Plat. Protag. p. 340. D.: κακὸν ἄρα μοι εἰργασται. Quamquam nostro loco τι jam in ὀτιοῦν latet. Quare erravit Seager., qui l. c. LII, p. 239 notat. „Nunquam, quod sciam, vox δεινός per se τῷ πάσχειν adiungitur, nisi in plurali numero. Malim igitur: ὥστε μὴδὲν, ἂν ὀτιοῦν ἢ, δεινὸν πεῖσεσθαι, vel: ὥστε μὴδὲν, μὴδ' ἂν ὀτιοῦν ἢ, δεινὸν πεῖσεσθαι.“ Matth. §. 487. 5. Vid. etiam ad Phil. I. §. 5. De Fu-

turo πεῖσεσθαι, quod fluxit ex ἐπιίξειν, vid. ad Olynth. II. §. 9. Simile exemplum Futuri cum Particula ὥστε laudat Schaefer: Herod. I, 189: ἐπηπλήξε, οὕτω δὴ μιν ἀσθενέα ποιήσειν, ὥστε τοῦ λοιποῦ καὶ γυναῖκάς μιν εὐπειτέως τὸ γόνυ οὐ βρεχούσας διαβήσεσθαι. — ὀτιοῦν ἂν ἢ. De Coniunctivo cum ἂν vid. ad or. de Pac. §. 12. Phil. I. §. 26. Rost Gr. p. 630. —

§. 68. καὶ μὴν κακείνῳ γε αἰσχρόν, atqui profecto etiam illud certe turpe est, und wahrlich auch das ist doch entehrend. Vid. ad §. 30 et 40. Saepe, ut monuit Porson. ad Eur. Phoen. 1638, additur γε particulis ἀλλὰ μὴν, καὶ μὴν, οὐδὲ μὴν, οὐ μὴν, sed nunquam nisi interjecto alio vocabulo. Particula autem γε non ad μὴν, sed ad vocabulum interpositum refertur. Cf. Phil. II. §. 22. Olynth. III. §. 27. De omisso ἐστι vid. ad or. de Pac. §. 8. — συμβάντος τινός, si quid acciderit. Euphemistice dictum, ut Phil. I. §. 11: ἂν τι πάθῃ, ubi vid. adn. Συμβαίνειν interdum dicitur de rebus, quae adversae eveniunt. Dem. adv. Mid. p. 551, 15: ἂν τι συμβῇ, si quid ei inhumani acciderit. Alias omnino de eventu rerum dicitur. — τίς γὰρ ἂν ᾤηται, quisnam putasset. Suppleri potest: τοῦτο θαυμαστόν εἰ δεινὸν ἐστὶ. Vid. ad §. 15. 16. Par-

πῇ τὸν Δία, ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι. “
 Πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν Ὀλύνθιοι νῦν, ἂ τότ’ εἰ προείδοντο,
 οὐκ ἂν ἀπώλοντο· πόλλ’ ἂν ὤρεϊται, πολλὰ Φωκεῖς, πολλὰ
69 τῶν ἀπολωλότων ἕκαστοι. Ἀλλὰ τί τούτων ὕφελος
 αὐτοῖς; ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος, ἂν τε μεῖζον ἂν
 ἐλάττον ᾗ, τότε χρὴ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντα

— πολλὰ ἂν Φωκεῖς) Aug. 2; πόλλ’ ἂν Φωκ. non displicet Schaefero.
 Et sic statim malit πόλλ’ ἂν τῶν ἀπολ. Vid. adn. —

§. 69. ἕως γὰρ ἂν) Aug. 1, M, Cc, De, Dresd., Reisk., Auger. Male; Asgn-
 deton hujus loci, de quo jam Hermog. p. 348 disputat, non dissolvendum est. —

τίcula ἂν cum Indicativo praeteriti
 temporis saepe exprimit nostrum
kōunen. Matth. §. 598, b, ubi ci-
 tatur Xenoph. Cyr. VII, 1, 38: *ἐνθα*
δὴ ἔγνω ἂν τις, ὅσον ἄξιον εἴη τὸ φι-
λεῖσθαι ἀρχοντα ὑπὸ τῶν ἀρχομένων.
 Latini sic Conjunctivo utuntur in
 formulis *crederes, putares, videres*.
 In rebus praesentibus Optativo cum
 ἂν utendum est, qui est potentialis,
 ut paulo post *πολλὰ ἂν — ἔχοιεν*. —
πῇ τὸν Δία. Haec *εἰρωνικῶς καὶ*
μυμητικῶς a Demosthene responden-
 tur. Wolf. Subaudita sententia:
stulte fecimus, pergit *ἔδει γὰρ*. Lau-
 dat totum hunc locum *Hermogenes*
 p. 264 et 348 ob enuntiationes *ἔσυν-*
δέτως junctas. Vid. ad Phil. II. §.
 4. Phil. I. §. 13. 54. Adverte etiam
 ad vocabulum *πολλὰ* graviter repe-
 titum et ad sermonem abruptum.
 — *τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι*. Docet
 Matth. in Gr. Gr. §. 286, hanc for-
 mulam usurpari, si aut persona aut
 res reticeatur, quoniam pro varia
 rerum ratione varia esse pos-
 sit. Dem. de Cor. p. 308, 4: *εἰ*
τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν, οὐκ ἂν ἀπέ-
θανεν. Ibid. p. 347: *Εἰ τὸ καὶ τὸ*
ἐποίησεν ἄνθρωπος, οὐκ ἂν ἀπέ-
θανεν. Latini dicunt *hoc et illud*.
 Huc pertinet ὁ *δεῖνα καὶ δεῖνα*, de
 quo vid. ad Olynth. I. §. 51. Vid.
 etiam ad Phil. II. §. 15 init. De
ἔδει, omisso ἂν, vid. ad §. 6. De
 sententia cf. de Pac. §. 2. — *ἂ τότ’*
εἰ προείδοντο, quae si tum praevi-
 didissent, non periiissent, pro *οἷς*, *εἰ*
τότε ταῦτα προείδοντο, οὐκ ἂν ἀπ.
 Sic in enuntiatione bimembri Rela-
 tivum ad prius verbum applicatur,
 ita ut Pronomen demonstrativum

in se contineat. Est hoc commune
 Latinis. Cic. Cat maj. c. 1: *Nunquam*
igitur laudari satis digne philoso-
phia potest, exi qui pareat, omne
tempus aetatis sine molestia possit
degere. Sall. Cat. 11, 2: *ille vera via*
nititur; huius quia bonae artes desunt,
dolis atque fallaciis contendit. Gram-
 matici hanc constructionem Antip-
 tosin vocant. Vid. ad Cic. Phil. II.
 c. 39, 101. — *πολλὰ Φωκεῖς*.
 Ex praecedentibus ἂν hic cogitatio-
 ne repetendum est. *Hermann*. Ap-
 pend. ad Vig. p. 944: Est hoc usi-
 tatum, inquit, Graecis, ubi oratio
 ex duobus membris constat, quo-
 rum alterum cum altero vel alia ra-
 tione conjunctum est, vel ejus repe-
 titionem quandam continet, in
 posteriore omittitur ἂν. Cf. Xenoph.
 Mem. II, 1, 18; IV, 4, 17. Phocenes
 non immerito Atheniensibus diffi-
 ssi ad Philippum confugerant, bel-
 lum et patriae excidium deprecatur-
 ri, quae res praeter opinionem
 cecidit. Vid. Proleg. §. 2. Supra
 §. 11. —

§. 69. ἕως ἂν σώζηται, *dum*
servari possit. Conjunctivi propria
 vis est, ut aliquid fieri posse signi-
 ficet et ad praesens futurumque
 tempus spectet. Res enim, ut *Ru-*
digerus monet, adhuc agitur et ma-
 net usque ad illud tempus, quo alia
 eam excipit. Xenoph. Cyr. I, 6, 10:
ἕως ἂν ἔχωσι τὰ δέοντα οἱ στρατιώ-
ται, ὑπηρετοῦσί σοι. Vid. ad §. 10.
 — *τὸ σκάφος*. „Vox propria ora-
 tionis altius surgentis.“ *Schaefer*. —
ἂν τε μεῖζον — ἐλάττον ᾗ. Vid. ad
 §. 16. — *τότε* cum gravitate vim
 antecedentium repetit. Vid. ad or.

ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι, καὶ ὅπως μὴ ἔσται μὴ ἄκων
μηδεὶς ἀνατρέψῃ, τοῦτο σκοπεῖσθαι· ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα
ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδή.

Καὶ ἡμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἕως ἔσμεν **70**
σῶοι, πόλιν μεγίστην ἔχοντες, ἀφορμὰς πλείστας, ἀξίωμα
κάλλιστον, τί ποιῶμεν; πάλαι τις ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων

ἐφεξῆς πρόθυμον) Vulg. Sed Bekk. ex Aug. 1, Harl., Par. 7, Σ, Hermog.
p. 264 nostram lectionem recepit. Schaeferus comparat Dem. adv. Timocr. p. 722,
29: τάναντία δ' ἐξῆς πάντα. —

§. 70. καὶ ἡμεῖς — κάλλιστον· τί ποιῶμεν, πάλαι) Vulg. Quare
nos quoque, dum etc., quid agamus, jam dudum etc. Bekkerus in una editio-
num suarum interpunxit: κάλλιστον. Τί ποιῶμεν, πάλαι — „ubi ad καὶ
ἡμεῖς τοίνυν subaudias tale quid: οὕτω ποιήσομεν, εἰ γε σωφρονοῦμεν.
Vere, ut opinor.“ Schaefer. Hoc durum videtur. Idem Bekker. nuper post
ποιῶμεν signum interrogationis posuit, quod nuperrime commate mutavit. Sim-
plicissima interpungendi ratio mihi cum Rüdigerō, et Frotscherō esse videtur, ut
dedi. Vid. adn. — ἴσως) abest a Par. 5, 7, Aug. 2, Bav., App. Francf., Y.

de Pac. §. 13. — ναῦτην. Singu-
laris pro Plurali collective positus
est, quod saepe fit apud Latinos.
Vid. ad Olynth. III. §. 23. Caes.
bell. Gall. V, 9: *naves ad ancoram*
deligatas. Cf. ibid. VII, c. 47. —
πάντα — ἐξῆς, omnino omnes, nul-
lo excepto. Conjunguntur haec vo-
cabula eodem sensu, quo πάντες
ὁμοίως, ad unum omnes, quem usum
illustravimus ad Phil. II. §. 6. —
ὑπέρσχη, sc. τοῦ σκάφους. Male
igitur Reisk. in Ind. explicat: *maris*
aestus humanam vim superat. Aptē
comparat Rüdig. Xenoph. Hell. III,
5, 5: ὡς μηδὲ τὰ δόρατα ὑπερέχειν
τοῦ βάρους. — μάταιος sc. ἐστ.

§. 70. καὶ ὑμεῖς. Opponuntur
Athenienses Olynthiis, Oritis, Pho-
censibus. — ἀφορμὰς πλείστας,
maximas opes et facultates, subsidia.
Vid. ad Phil. I. §. 29. Dicitur omnino
de apparatu ad res gerendas. Dem.
adv. Lept. p. 477, 15: παρ' ὑμῶν
οὐδ' ἡντιοῦν ἀφορμὴν λαβών, ubi ad
pecuniam, naves, milites, omnem
denique apparatus belli gerendi
pertinet. Vid. Fr. A. Wolf. ad h. l.
Buttm. ad Mid. p. 559. §. 157: ἀφορ-
μὴν, ἥπερ ἰσχυρόν ποιεῖ καὶ φοβε-
ρόν τὸν κατὰνυστον τουτιονί. —
ἀξίωμα κάλλιστον. Ob egregia
facta majorum, qui omnem turpi-
tudinem a civitate removerunt et
minus validas civitates a validioribus
tuiti sunt. Vid. §. 45 et 73; ad

Phil. I. §. 3. — τί ποιῶμεν; Anto
haec verba Bekkerus pausae notam
posuit, fortasse ut indicaret, ab-
ruptam esse orationem aut clamore
populi aut ab ipso oratore, qui ali-
quamdiu vocem suppresserit. Hoc
monet Bremius, qui addit: „facile
supplebitur, quod dicere voluit
Demosthenes: καὶ ἡμεῖς τοίνυν, ἕως
ἔσμεν σῶοι, τοῦτο σκοπεῖσθαι, ὅπως
μὴ ἀνατραπήσεται ἡ πόλις.“ Sed non
opus est hac satis distorta explican-
di ratione. Vid. not. crit. — Sensus
est: Quare nos quoque. — quid
faciamus? Certe hoc jam dudum ali-
quis ex hoc consensu libenter rogaret.
— ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων.
Docuit Schaeferus, particulam ἂν
non ad Participium ἐρωτήσων, sed
ad ἴσως pertinere, duoque haec
vocabula ἐκ παραλλήλου, posita et
seorsim intelligenda esse, ut τάχ'
ἂν, cui si addatur Optativus, facile
ἂν huic iterum apponi. Vid. ad
Phil. I. §. 17. Plat Phaedr. p. 257.
C.: τάχ' οὖν ἂν ὑπὸ φιλοτιμίας ἐπι-
σχοι ἡμῖν ἂν τοῦ γράφειν, ubi τάχ'
ἂν, notat idem, quod τάχ' ἂν ἴσως,
wohl, gewiss, de quo vid. Ast. ad
Plat Leg. §. 78; eodemque sensu
nostro quoque loco ἴσως ἂν, accipi
potest. Vid. ad Phil. I. §. 50. Phil.
II. §. 18 not. crit. Olynth. III. §. 16,
21. „Recte scriptum πάλαι τις ἡδέως
ἂν ἴσως ἐρωτήσων κάλειται. Plana
res est, quod, simulatque inter-

κάθηται. Ἐγὼ νῆ Δ' ἐρῶ, καὶ γράψω δέ, ὥστε, ἂν βού-
λησθε, χειροτονήσατε. αὐτοὶ πρῶτον ἀμυνόμενοι καὶ παρα-
σκευαζόμενοι, (τριήρεσι καὶ χρήμασι καὶ στρατιώταις λέγω·
καὶ γὰρ ἂν ἅπαντες δῆπὸν δουλεύειν συγχωρήσωσιν οἱ ἄλλοι,
71 ἡμῖν γ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιστέον) ταῦτα δὴ
πάντα αὐτοὶ παρεσκευασμένοι καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἑλλήσι
φανερὰ, τοὺς ἄλλους ἤδη παρακαλῶμεν, καὶ τοὺς ταῦτα

Male. Vid. adn. — χειροτονήσετε) Vulg. Sed Aug. 1, 2, Ald. Tayl. et
Dresd. habent χειροτονήσατε. Recte. Vid. adn. — δουλεύειν δῆπου)
Vulg. Male; oppositio praecipuorum verborum ἅπαντες et ὑμῖν γ' recepta
collocatione verborum magis effertur. — ὑμῖν) Vulg. Male; nam sequitur
παρακαλῶμεν. —

§. 71. αὐτοί) Vulgo abest. Sed bene Reisk. et Bekk. ex Aug. 1, 2, Par. 7, Ald.
Tayl., Σ addiderunt; nam opponitur sequenti τοὺς ἄλλους. Cf. §. 73. —
παρασκευασμένοι) Vulg. Sed melius Bekker. ex cod. Σ, Harl. dedit

pungas, apparet: πάλαι τις, ἡδὲ ὧς
ἂν ἴσως, ἐρωτήσων κάθηται. Sup-
plendum est enim ἐρωτῶν sive τοῦτο
ποιῶν. Herm. de Particul. ἂν p.
184. — καὶ γράψω δέ, atque
etiam, id quod magis est, decernam.
Cf. §. 76. Particulis καὶ δέ, quibus vo-
cabulum, cuius maxima vis est, in-
terponitur, novum quid idque majus
et gravius solet opponi antecedenti-
bus. Vid. ad Olynth. II. §. 15: καὶ
γνώμαι πάντων ὑμεῖς οὐράται τοῖς ῥή-
μασι, καὶ πρᾶξι δὲ δυνήσεσθε νῦν,
ἐὰν ὀρθῶς ποιήτε. Aesch. Prometh.
974: χλιδῶντας ὥστε τοὺς ἐμούς ἐγώ
|| Ἐχθροὺς ἴδοιμι. καὶ σε δ' ἐν
τούτοις λέγω. Vid. Herm. ad Vig.
p. 847. — ὥστε χειροτονήσατε.
Hoozeveen. ad Vig. p. 558 docet,
ὥστε, quando cum Imperativo con-
struatur, commode reddi: itaque.
Soph. El. 1171 sq.: θνητοὺ πέφυκας
παῖδός, Ἡλέκτρα, φρόνει || θνητὸς
δ' Ὀρέστης ὥστε μὴ λίαν στένε.
Et Herm. ad Vig. p. 852 monet, par-
ticulam ὥστε in plurimis formulis
cum anacolutho conjunctam esse:
unde abrupta post hanc particulam
constructione orationem rectam in-
ferri. Bene Brem.: und so —
beschliessen. — αὐτοὶ πρῶτον.
Saepe orator Athenienses hortatur,
ut ipsi bono exemplo praeceuntes
ceteras civitates ad virtutem exci-
tent. Cf. Olynth. I. §. 25. Tacit.
Hist. I, 55: ceteri silentio proximi

cujusque audaciam expectantes: in-
sita mortalibus natura, propere sequi,
quae piget inchoare. — λέγω, dico,
et quidem. Vid. ad Olynth. III. §.
27. Lobeck. ad Soph. Aj. p. 306;
etiam Erf. ad h. l. Brem. ad Aesch.
adv. Ctesiph. §. 205. Cf. §. 71. Cic.
Phil. II. c. 39: Mimos dico et mi-
mas — in agro Campano colloca-
tos. —

§. 71. ταῦτα δὴ πάντα. His
verbis oratio parenthesi interrupta
adnectitur, cui rei inprimis δὴ in-
servit, ut apud Latinos itaque, igitur,
inquam, ergo, de qua re ad
Phil. I. §. 21 diximus. Vid. ad Cic.
Phil. II. §. 77. — παρεσκευασμέ-
νοι καὶ ποιήσαντες. De varie-
tate temporum vid. ad §. 26. —
ἤδη. Haec particula rarius post
Participium ad sensum ante dicto-
rum repetendum infertur. Vid. ad
or. de Pac. §. 13. Cf. proxime §.
73. — ταῦτα διδάξοντας, sc.
vos parare bellum contra Philip-
pum tanquam hostem totius Grae-
ciae. Idem Dem. monet Olynth. I.
§. 11: πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβέαν
πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦ-
τα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ, ubi vid. adn.;
Olynth. III. §. 2: πρεσβέαν πέμ-
πειν, ἥτις ταῦτα ἐρεῖ, sc. τὰ ψη-
φίσματα, decreta esse auxilia, de-
lectus haberi Athenis, apparari bel-
lum; de Chers. p. 109. §. 76: λέγω
— πρέσβεις ἐκπέμπειν πανταχοῦ

διδάξοντας ἐκπέμπωμεν πρέσβεις πανταχοῖ, εἰς Πελοπόννησον, εἰς Ῥόδον, εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω (οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνων συμφερόντων ἀφέστηκε τὸ μὴ τοῦτον, ἔασαι πάντα καταστρέψασθαι), ἵν', ἔάν μὲν πείσῃτε, κοινωνοὺς ἔχητε καὶ τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἀναλωμάτων, ἂν τι δέη, εἰ δὲ μὴ, χρόνους γε ἐμποιῇτε τοῖς πράγμασιν. Ἐπειδὴ γὰρ 72 ἔστι πρὸς ἄνδρα καὶ οὐχὶ συνεσιώσης πόλεως ἰσχυρὸν ὁ πόλεμος, οὐδὲ τοῦτ' ἄχρηστον, οὐδ' αἱ πέρυαι πρεσβεῖαι αἱ

Perfectum. Vid. adn. — πανταχοῦ) Vulg. Male. Nulla hto quietis significatio est. Vid. ad Phil. II. §. 30. Cf. Phil. I. §. 21: πανταχοῦ οἴχεται πλεονία.

Confunduntur hae formulae: — εἰς βασιλέα) Harr. Male. Vid. adn. —

§. 72. πρεσβεῖαι περὶ) Reisk. Articulum αἱ post πρεσβεῖαι da suo addidit. Recte. —

τοὺς διδάξοντας, νοουθετήσοντας, πράξοντας, ὅσα ἂν δύνωνται τῇ πόλει. De Futuro vid. ad §. 7. — εἰς Ῥόδον, εἰς Χίον. Cum incolis harum insularum bellum sociale gesserant Athenienses. Vid. Proleg. P. I. §. 6. Tum eas Mausolo, regi Cariae, ne iterum bello implicarentur, permiserant. In pace autem facta Idrleo, qui Artemisiae, Mausoli uxori, in imperio successerat, tradiderant. Vid. de Pac. §. 25. Nunc Dem. ad societatem contra Philippum eas vult provocari. — ὡς βασιλέα, ad regem Persarum. Vid. ad §. 16 et Phil. I. §. 48. Is, si non copiis, tamen pecunia Athenienses juvare potuit. Quare, quum Philippus expugnationes in finibus regni Persarum extenderet et consilium, eos aliquando aggrediendi, satis aperte indicaret (vid. Proleg. §. 5), orator putavit illum ad foedus cum Atheniensibus facile commoveri posse; ac re vera multum diuque de foedere ineundo agebatur, ob quam rem et Athenienses a Philippo in epistola Athenas missa (p. 160, 6) illudebantur, et Demosthenes ipse postea male ab adversariis audit, eum Persarum auro corruptum esse. Dinarch. c. Demosth. p. 14. Becker. in transl. p. 447. Plutarcho teste in suspicionem orator noster ceciderat, ac si a rege Persarum, qui crescentem Philippi potestatem ac magnitudinem metuebat, corruptus Athenienses contra Macedones concitaret. —

οὐδὲ — ἀφέστηκε, non abhorret, i. e. maxime congruit. De Cor. p. 291, 1: διόπερ οὐδὲ νῦν ἀποστήσεται ὁ Ἀθηναίων δῆμος τῶν Θηβαίους συμφερόντων. Vid. ad §. 19. — καταστρέψασθαι, in rem suam convertere. — εἰ δὲ μὴ, in minus, i. e. si non persuaseritis. Vid. Phil. I. §. 1. — χρόνους γε ἐμποιῇτε, ut certe tempus inferatis, i. e. tempus differatis. Cf. Dem. adv. Aristocr. p. 651, 26: οἱ γραψάμενοι καὶ χρόνους ἐμποιήσαντες. Alias legitur ἐμποιεῖν διατριβάς, λήθην, συνήθειαν, ταραχήν, πόλεμον, στάσιν al. Vid. Brem. ad Isocr. Paneg. §. 104. Caes. bell. Civ. III, 75: moram ad insequendum intulit. Cic. pro Caecin. 6: acquirere moram ad aliquid agendum etc. Stat. Theb. IX, 779: Moram fati lucrari. —

§. 72. συνεσιώσης πόλεως, conjunctae civitatis. Vid. ad §. 28. Cf. de Chers. §. 11: δύναμις συνεστικυία. Ibid. §. 17: στρατεύματα συνεστικός. De Praepositione πρὸς repetenda vid. ad §. 63. de Pac. §. 14. — οὐδὲ τοῦτ', ne hoc quidem. — αἱ πέρυαι πρεσβεῖαι, superioris anni legationes. Subaudiendum est ἄχρηστοι ἐγένοντο. In hyperbolis rhetoricis hanc numerat Weiskius de Hyperb. P. I. p. 56; legationem enim unam tantum Demosthenis in Peloponnesum Olymp. CIX. 1. a. Chr. 344 statuendam esse, non duas; hanc autem orationem habitam esse Olymp. CIX. 3. a. Chr. 342; ergo πέρυαι hic non aretius

περὶ τὴν Πελοπόννησον ἐκείναι καὶ κατηγορεῖται, ὃς ἐγὼ καὶ Πολύευκτος ὁ βέλτιστος ἐκείνοσι καὶ Ἡγήσιππος καὶ Κλειτόμαχος καὶ Αὐκοῦργος καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις περιήλθομεν, καὶ ἐποιήσαμεν ἐπισχεῖν ἐκείνον καὶ μὴτ' ἐπ' Αὐβρακίαν 73 ἐλθεῖν μὴτ' ἐς Πελοπόννησον δοῦναι. Οὐ μέντοι λέγω μηδὲν αὐτοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγκαῖον ἐθέλοντας ποιεῖν

§. 73. αὐτῶν) Vulg. Male; non hoc opponitur sequentibus, sed αὐτοῦς, quod

esse urgendum et omnino significare nuper. Vid. ad §. 27. Phil. II. §. 19. Proleg. §. 7: *Jacobsius* olim putaverat, illam orationem (Phil. II.) in fine anni primi Olymp. CIX, hanc autem, assentiente Lucchesinio, initio anni tertii Olymp. CIX habitam esse, et Demosthenem fortasse ex communi usu strictim tantum πέρουσι dixisse. *Πέρουσι*: ὁ παρελθὼς χρόνος. *Hezych.* At illius legationis, quam orator Phil. II. §. 19 sqq. refert, eventus haud prosper fuit; haec autem legatio, de qua nostro loco sermo est, bene successit; ergo alteram legationem statuendam esse censeo, Olymp. CIX, 2. a. Chr. 343, in qua Aesch. adv. Ctesiph. p. 487. §. 97 eum Peloponnesi et Acarnaniae populos contra Philippum bono successu concitavisse commemorat. Vid. ad Phil. II. §. 26. Idem statuit nunc *Jacobsius*, sententia priori mutata, secutus *Winieteskium* (Comment. hist. p. 152). Nec dissentit *Rüdigerus*, qui putat, non unam legationem spectare videri oratorem, sed utramque, ita ut per πέρουσι non tantum annus proximus intelligatur, sed etiam superior; quare oratorem dicere: ἐποιήσαμεν ἐπισχεῖν καὶ μὴτ' Αὐβρακίαν ἐλθεῖν μὴτ' ἐς Πελοπόννησον δοῦναι. — ὃς — περιήλθομεν. Zeugmate haec verba cum vocabulo κατηγορεῖται junguntur, quum proprie tantum cum πρέσβειαι jungi possint. Similiter *Isocr.* Paneg. p. 51. §. 54: τὰς (sc. ἐκείνας) μὲν οὖν ἡ νεωστὶ γεγενημένας ἢ περὶ μικρῶν ἐλθούσας παραλείπω, ubi proprie dicendum erat ἐκείνας ἐλθούσας. Cf. Phil. I. §. 35. Vid. ad or. de Pac. §. 10. Eo magis autem hoc fieri potuit,

quoniam πρέσβειαι καὶ κατηγορεῖται efficiunt ἐν διαδοχῇ: legationes ad accusationes faciendas institutae. Vid. ad §. 29. Praepositio περί significat, legatos varias Peloponnesi civitates urbesque adiisse, ut Herod. VIII, 114 cit. *Rüdigerus*: ἔλεξης ἢν περὶ Θεσσαλίαν. — Πολύευκτος — καὶ Ἡγήσιππος καὶ Κλειτόμαχος καὶ Αὐκοῦργος. Hi viri, qui salutis patriae re vera consulere studebant, et orationibus et factis consilia oratoris nostri adjuverunt. Exstant eorum singula scripta aut fragmenta, excepto Clitomacho. *Hegesippo* veteres critici orationem de Halonneso tribuunt. Vid. A. G. Beck. p. 319 et 447. Ceterum Demosthenes, Lysurgus et Polyæuctus in iis fuerunt, quos Alexander sibi tradi voluerat. *Plut.* Dem. c. 23; *Phoc.* c. 17. — καὶ ἐποιήσαμεν. Ex Accusativo superiori ὃς huc repetendum est εἰς δ' ὃς, de quo usu diximus ad §. 64: προσῆσαν δ' ἀπέχθεται. — ἐπισχεῖν. Ex μεταφορᾷ τῶν προθυμουμένων ἡπλων δοκεῖν καὶ ἐπεχομένων. *Ulpian.* ad Phil. I. §. 1. Sic inhibere, quod proprie verbum nauticum est, apud Latinos usurpatur. *Cic.* de Orat. I. c. 33, 153: quum remiges inhibuerunt. *Cic.* Att. XIII, 21: Inhibere illud tuum, quod valde mihi arriserat, vehementer displicet. Est enim verbum totum nauticum. — μὴτ' ἐπ' Αὐβρακίαν ἐλθεῖν μὴτ' ἐς Πελοπόννησον δοῦναι. Plura de his rebus diximus ad Phil. II. §. 9. 15 et supra §. 27. —

§. 73. οὐ μέντοι λέγω — οὐ λέγω ταῦτα. Magna cum vi et οὐ et λέγω repetuntur. Saepae obijcit orator Atheniensibus id, quod per has enuntiationes exprimitur. Vid.

τοὺς ἄλλους παρακαλεῖν· καὶ γὰρ εὖθες τὰ οἰκεῖα αὐτοὺς προῖεμένους τῶν ἀλλοτρίων φάσκειν κήδεσθαι, καὶ τὰ παρόντα περιορῶντας ὑπὲρ τῶν μελλόντων τοὺς ἄλλους φοβεῖν. οὐ λέγω ταῦτα, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐν Χερσωνήσῳ χρηματ' ἀποστέλλειν φημί δεῖν καὶ τάλλα, ὅσα ἀξιοῦσι, ποιεῖν, αὐτοὺς δὲ παρασκευάζεσθαι, καὶ πρώτους ἂν χρη ποιοῦντας τότε καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας συγκαλεῖν, συνάγειν, διδάσκειν, νοθετεῖν· ταῦτ' ἐστὶ πόλεως ἀξίωμα ἐχούσης ἡλικὸν ὑμῖν ὑπάρχει. Εἰ δ' οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν **74** ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ

recte cum leni scribitur. — προεμένους) Vulg. Sed Par. 5, 7, 8, Aug. 1, 2, Ald. Tayl. recte habent προῖεμένους. Orator universe loquitur, non de singulis et praeteritis rebus, quod patet etiam ex sequenti περιορῶντας. — οὐδ' ἐ) Par. 5, 7, 8, Aug. 1, Ald. Tayl. Male. οὐ δ' ἤ) Rüdig. ex cod. Dresd. secundum rationem, de qua ad §. 71 init. diximus. Sed multo gravius esse solum οὐ puto. — καὶ πρώτους ἂν χρη ποιοῦντας τότε καὶ τοὺς ἄλλους) Vulg. Rüdigerus ex codd. Bekkeri et Par. 2, 3, Aug. 3, App. Francf. scripsit παρασκευάζεσθαι τοὺς δ' ἄλλους Ἕλληνας. Sane quidem aliquam suspitionem movet vulgata, quia etiam in Ald. Tayl. pro verbis τότε καὶ τοὺς ἄλλους legitur τοὺς δ' ἄλλους, et ab Aug. 2 abest et primum καὶ et τότε καί. Sed Demosth. eas res, in quibus vis sita est, pluribus verbis exponere solet, et in hac sententia, Atheniensibus bono exemplo praeceundum esse, multum versatur; quare §. 71 dicit παρεσκευασμένοι καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἕλλησι φανερά. nec quidquam in dictione est, quod Demosthene indignum videatur. — ἡμῖν) Vulg. Sed per has omnes enuntiationes secunda persona orator utitur. — §. 74. ἀποδράσεσθε) Vulg. Sed Aug. 1, cod. Σ recte habent Infinitivum.

Phil. I. §. 7. Olynth. I. §. 25. 25; II. §. 55. — φάσκειν, praetendere, dicitare. Vid. ad §. 8. — τοῖς μὲν ἐν Χερσωνήσῳ. Vid. ad §. 19. — δεῖν ἀποστέλλειν. De Infinitivo Activi sine Subjecto vid. ad Phil. II. §. 2. — συγκαλεῖν, συνάγειν, διδάσκειν, νοθετεῖν. Egregia inest gradatio in his verbis; deinde observa plures notiones असुन्देत्स junctas. „Συγκαλεῖν in universum est invitare; συνάγειν, congregare, quod fortius est, instantis et urgentis; διδάσκειν, congregatos edocere de vera rerum conditione iisque, quae inde consequutura sint; νοθετεῖν, edoctos oratione et momentorum gravitate ad factum compellere.“ Brem. — τοῦτ' ἐστὶ πόλεως — ὑμῖν ὑπάρχει. Vid. ad §. 8. — ταῦτ' ἐστὶ πόλεως ἐχούσης ἀξίωμα, ἡλικὸν ὑμῖν ὑπάρχει. Proprie pergere debuit ἡλικὸν τῇ ὑμετέρᾳ ὑπάρχει, pro quo

gravius et Atheniensibus jucundius auditu ὑμῖν ponit. —

§. 74. Χαλκιδέας — ἢ Μεγαρέας. Consulto et cum aliqua irrisione nominat duas urbes nequaquam adeo opulentas et validas, ut Graeciam tueri aut liberare possint. Chalcis in Euboea sita erat, — ὑμεῖς δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, vos autem negotia fugituros esse. Contr. Mid. p. 567. pen. οὐκ ἀπέδρα ταύτην τὴν στρατείαν. Verbum ἀποδιδράσκειν, quum de nequissimo servorum genere, de captivis, desertoribus, proprie dicatur, quam malam notionem involvat, facile intelligitur. Discrimen inter ἀποδιδράσκειν et ἀποφεύγειν, quae verba interdum copulantur (Plat. Phaed. p. 99. c. 47), docuit Ammon: ἀποδράναι καὶ ἀποφεύγειν διαφέρει. Αποδράναι μὲν γὰρ τὸ ἀναχωρήσαντά τινα ἄδελον εἶναι ὅπου ἐστίν, ἀποφεύ-

ὁρθῶς οἴεσθε· ἀγαπητὸν γάρ, ἂν αὐτοὶ σάξωνται τούτων ἕκαστοι. ἀλλ' ὑμῖν τοῦτο πρακτέον· ὑμῖν οἱ πρόγονοι τοῦτο τὸ γέρας ἐκτήσαντο καὶ κατέλιπον μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν 75 καὶ μεγάλων κινδύνων. εἰ δ' ὁ βούλεται ζητῶν ἕκαστος καθεδεῖται καὶ ὅπως μηδὲν αὐτὸς ποιήσει ἀκοπῶν, πρῶτον μὲν οὐ μῆποδ' εὖρη τοὺς ποιήσαντας· εἰ γὰρ ἦσαν, εὖρην'

Nominativus ὑμεῖς librarios permovisse videtur, ut ἀποδράσεσθε scriberent. Vid. adn. — πολλῶν καὶ καλῶν καὶ μεγάλων. Sic Froisch. et Rüdig. ex plerisque codd., probante Schaefero. Bekker. ex Aug. 2 et cod. Σ καὶ καλῶν omisit. Codicum copiae h. l. cedendum et καὶ καλῶν recipiendam est. Vid. ad Olynth. II. §. 36. „Haec abundantia, si quae est (sed locum pensitanti nulla apparet), mihi videtur oratorem vel maxime decere. Schaefer. Vid. adn. —

§. 75. ὁ βούλεται) Par. 5, 8, Ald. Tayl., Aug. 1, 2, Dresd.; nec displicet Schaefero. — ποιήσῃ) Vulg. Male; vid. ad or. de Pac. §. 13 et proxime γένησεται. — οὐδὲ μὴ ποθ' εὖρη) Vulg. Alii habent εὐρήσει. Vid. adn. — εἰ γὰρ ἦσαν — εἰσίν) Haec verba, quae absunt a Par. 2, Bav., Aug.

γείν' δὲ τὸ μὴ δύνασθαι ἐπιληφθῆναι. Αἰεὶ δὲ Ξενοφῶν τὴν διαφοράν ἐν τῇ Ἀναβάσει (I, 4, 8): Οὐτε ἀποδεδράκασιν, οἶδα γὰρ ὅπου οἰχονίμ' οὔτε ἀποπεφεύγασιν, ἔχω γὰρ τρήρεις, ὥστε εἶεν τὸ ἐκείνων πλοῖον. Eodem sensu fugere pro aspernari Latinis in usu est. „Notandum, ad praecedentem Infinitivum Subjectum fuisse in Accusativo; et sic esse oportebat: erat enim diversum ab eo, quod erat apud verbum primarium, unde pendet Infinitivus, εἰ δ' οἴεσθε. Ad nostrum autem Infinitivum ἀποδράσεσθαι Subjectum est in Nominativo ὑμεῖς, quoniam idem est, quod ad verbum, unde ἀποδράσεσθαι pendet.“ Brem. Vid. ad Olynth. II. §. 21. — ἀγαπητὸν κ. τ. λ. Satis habent, si ipsi incolumes sint, i. e. non communem omnium salutem, sed suam tantum respiciunt. Vid. ad Olynth. II. §. 51. Plane a sensu huius loci, in quo irrisio horum populorum latet, aberravit Reiskius, scribens: Immo vero οὐκ ἀγαπητόν. „Non decet vos hoc satis habere, si hi populi ipsi suo Marte salvi hospitesque evadant, nullis alienis opibus adjuti; sed hoc vobis agendum est, ut eos periculo eripiat vestris armis et opibus studiisque.“ Demosthenes hoc vult: tam imbecilli sunt illi, vix ut se ipsos tueri

possint; Graeciam universam servatum iri illorum opibus si quis sperat, insanit. Schaefer. — ὑμῖν τοῦτο πρακτέον, i. e. vobis consulendum est communi Graeciae saluti et libertati, quod mox appellat τοῦτο τὸ γέρας. Vid. supra §. 45. Non exigua vis est in repetito ὑμῖν. — μετὰ πολλῶν — κινδύνων. Similiter Olynth. II. §. 36: μὴ παραχωρεῖν τῆς τάξεως, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν κινδύνων κτησάμενοι κατέλιπον. Isocr. Paneg. p. 51. §. 52: οὐ γὰρ μικροὺς οὐδ' ὀλίγους οὐδ' ἀφανεῖς ἀγῶνας ὑπέμειναν, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ δεινοὺς καὶ μεγάλους.

§. 75. ὁ βούλεται ζητῶν. „Meditans semper nova, quae cupiat, sed parum sollicitus, ut gravissima consequatur.“ Brem. Sensus omnino est: si ignavus sedet, quum adniti debeat ad id, quod vult, consequendum. — καθεδεῖται, sed debet iners. Vid. ad or. de Pac. §. 15. — οὐ μὴ ποθ' εὖρη, nunquam inveniat, i. e. non timeo, ne unquam inveniat. Οὐ μὴ cum gravitate negat et indicat, non esse timendum, ne aliquid fiat. Construitur saepe in interrogatione cum secunda Singularis Futuri, et extra interrogationem cum Coniunctivo Aoristi 1 Pass. et Aor. 2 Act. et Medii. Pro Aoristo 1 Act.

ἂν πάλαι ἔνεκά γε τοῦ μηδὲν ἡμᾶς αὐτοὺς ποιεῖν ἐθέλειν· ἀλλ' οὐκ εἰσὶν· ἔπειτα δέδοικα, ὅπως μὴ πάνθ' ἅμα, ὅσα οὐ βουλόμεθα, ποιεῖν ἡμῖν ἀνάγκη γενήσεται.

Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα λέγω, ταῦτα γράφω· καὶ οἶμαι **76** καὶ νῦν ἐτι παρρησιασθῆναι ἂν τὰ πράγματα, τούτων γιγνομένων. εἰ δέ τις ἔχει τούτων τι βέλτιον, λεγέτω καὶ συμβουλευέτω. ὃ τι δ' ὑμῖν δόξει, τοῦτ', ὧ πάντες θεοί, συνενέγκαι.

8, App. Francf., Ald. Tayl. et plerisque Bekkeri, vulgo post γενήσεται leguntur, ita ut non apte cum antecedentibus cohaereant; quare Bekker. uncis inclusit. Sed recte Schaeferi genuina videntur, modum inserantur post ποιήσαντας, quo in loco etiam Rüdiger, partim praecedente cod. Dresd., posuit. Nec se vera oratore nostro indigna sunt. — ἔνεκα) sine γε edd. Aldi et Felio. Auger. Male. Vid. ad §. 40. — πάνθ' ἅμα) Sic Bekkeri. ex cod. Σ; ceteri omnes ἅμα omittunt. Auger vim sententiae, et, quod Rüdiger. monet, obsequens ὅσα facile delittere potuit. — γένηται) Par. 3, 8, Aug. 1, Harl., solita varietate. Vid. §. 56 et adn. ad h. l. —

§. 76. ἂν πάντα τὰ πράγματα) Harl., Par. 5, 7, 8, Aug. 1, 2, 3, Bav., Ald., P. Manut. „πάντα tot librorum auctoritate firmatum vix repudiem.“ Schaefer. Diversitatem a simili sono vocum ἂν τὰ et πάντα ortam esse putat Rüdiger. Assentio. Universe orator loquitur: res emendari posse existimo, die Sache wird sich wieder herstellen, ut Jacobs. verbit. — δόξει) Vulg. Sed Bekkeri ex lectione codicis Σ δόξει dedit δόξει. Recte. Vid. adn. — συνενέγκαι) Aug. 1, App. Francf., Harr., Harl., Ald. Tayl., Dresd. et Y. Rüdiger. „συνενέγκαι Atticis videtur magis placuisse.“ Schaefer. Idem docent Matth. et Buttm. in Gr. n. v. φέρω. —

vi ponitur Futurum. Matth. §. 516. b. Rost. Gr. p. 691. Phil. I. §. 44: οὐδέποτε οὐδὲν ἡμῖν οὐ μὴ γένηται τῶν θεόντων. Soph. Phil. 105: οὐ μὴ πίθηται i. e. οὐ πείσεται. Cf. Isocr. Paneg. §. 91. — ἔνεκά γε, quoniam quidem certe. Vid. ad §. 40. — πάνθ' ἅμα, omnia simul. Vid. ad Phil. II. §. 6; etiam supra §. 69. Ceterum ἅμα et ὁμοῦ differunt. Amm. de Diff. Vocab. s. v.: ἅμα μὲν ἐστὶ χρονικὸν ἐπίρρημα, ὁμοῦ δὲ τοπικόν. — ὅπως μὴ — γενήσεται. Post verba cavendi, metuendi ὅπως μὴ cum Indicativo Futuri ponitur, si putamus, id, quod speramus, certe eventurum esse. Cf. §. 51. 56. Vid. ad Olynth. I. §. 2. Rost. Gr. p. 629. §. 76. οἶμαι — παρρησιασθῆναι ἂν, puto, res emendatum iri, i. e. emendari posse. Aoristus gravior est, quam Futurum, et cer-

tiorem persuasionem exprimit, fore, ut res emendentur. Vid. ad Olynth. III. §. 14; ad or. de Pac. §. 4. Supra §. 4. 5. 21. ἂν (avoh) additum iterum dubitationem aliquam significat. Non raro enim oratorem nostrum metus invaserat, ne res Graecorum prorsus perditae essent. Solet ἂν Infinitivis et Participiis adjungi, de qua re vid. ad Phil. II. §. 40. Eandem sententiam profert orator supra §. 4, et cum gravitate ad animos civium erigendos in fine repetit. — ὃ τι — δόξει. Indicativus δόξει bene se habet; certo enim Atheniensibus aliquid placere oportuit, et Coniunctivus si in enuntiationibus relativis ponitur, particulam ἂν apud scriptores prosae orationis secum habet. Vid. §. 67. Vid. ad or. de Pac. §. 12. — De clausula orationis vid. Phil. I. fin.

A d d e n d a.

Or. de Pac. §. 3. De οἶμαι et οἶσμαι vid. *Benseler*. ad *Isocrat.* *Areop.* pag. p. 75 sq.

Ibid. §. 13. De voce σύγχαξις multa affert *Bensel.* ad *Isocr.* *Areop.* p. 97 sq.

Ibid. §. 13. ἀναισθήτους. *Theophr.* *Charact.* c. 15 ἀναισθησίαν, vitium intelligentiae, definit βραδύτητα ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσι. opponitur τῇ ἀγχινοίᾳ i. e. οὐρύτητι ψυχῆς.

Phil. II. §. 1. not. crit. Φίλιππος. Addo lectionem codd. Υ, Ω ὁ Φίλιππος. *Ibid.* τὰ δέοντα. Cod. Harl. τὰ omittit. Male; sequitur etiam τῶν δέοντων, cui opponitur. *Ibid.* γιγνόμενον. Codd. Υ, App. Francf., Ald. Tayl. habent γενόμενον. Male; per totam enim enuntiationem Praesentia ponuntur et γιγνόμενον est: neque factum est nec fit quidquam eorum, quae recta sunt. Vid. ad §. 2. 5. 12. — *Ibid.* de lectione ἐνεκα et εἵνεκα cf. *Buttm.* *Gr. maj.* II. p. 293. *Bensel.* ad *Isocr.* *Areop.* p. 351 sq.

Ibid. §. 2. τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην. Melius est ἡμῶν, ut §. 1 τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους, quod recte monet *Dr. Funkhaenel.* vir doctus ac valde humanus, in recensione Philippicae II a Voemelio editae (in *Ephemerid. scholast. Darmst.* P. II. Fasc. III. 1833. Nr. 26 sqq.), quam recensionem sero, hac oratione jam typis exscripta, ad me pervenisse etiam atque etiam doleo. *Ibid.* ad verba τί χρὴ ποιεῖν cod. Ω τὸ omittit, quod probat *Funkh.* l. l. secundum regulam *Rostii*, de qua vid. ad *Phil.* III. §. 28 ὥστε — δυνάμεθα.

Ibid. §. 3. ὅτι, πάντας κ. τ. λ. *Funkh.* l. l. praefert lectionem codd. Σ prima manu, Aug. 1, 3, Vind. 1 πάντες, ut hoc πάντες utpote totum in-enuntiationis initio positum ad ejus partes priorum μὲν ἡμεῖς οἱ παρόντες et ἐπειδ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι referatur, quo fiat, ut, toto πάντες priori loco posito, et partibus ἡμεῖς οἱ παρόντες et ὑμεῖς οἱ καθήμενοι sequentibus, membra periodi satis longae contineantur. Recte.

Ibid. §. 4 adn. De ἰσως Attica urbanitate in re certa usurpato *Funkh.* citat *Buttm.* in *Ind.* ad *Plat.* *Dialog.* s. v. ἰσως. De ἄν eadem ratione in re certa posito vid. ad *Phil.* III. §. 76.

Ibid. §. 6 not. crit. πρῶτον μὲν οὖν κ. τ. λ. Codd. F, Σ et Bav. omittunt οὖν, quod fieri posse dicit *Funkh.* l. l., quoniam oratio §. 6 incipiens sit sententia explicativa enuntiationis antecedentis: οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὅσπερ — προαιρετόν, ubi οὖν omitti soleat. Recte quidem. Vid. ad §. 15. 25 not. crit. Sed quia h. l. transitus fit ad orationem ipsam, οὖν retinendum putavi. Cf. §. 28. Idem cum *Schaefero* lectionem hujus §. ἐφ' ἡμᾶς praefert, quod magis oratorem patriae amantem deceat. Recte. — *Ibid.* fin. pro προσθήσθε cod. Σ habet προσθήσεσθε, quod verum judicat *Funkhaenel.* l. l., ita ut membrum posterius εἰάν δ' οἱ θαρρόντες — προσθήσεσθε absolutam efficiat enuntiationem a priori, ἔν', εἰάν μὲν ἐγὼ — πεισθῆτε, non pendentem, unde oratio haec sit: ἔν', εἰάν μὲν ἐγὼ — πεισθῆτε· εἰάν δ' οἱ θαρρόντες — τοῦτοις προσθήσεσθε. Cf. §. 27 init. not. crit. Hoc ingeniose quidem, nec tamen

- vere opinatur vir doctus. Nam quid sentirent de rerum publicarum conditione οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, sciebant quidem Athenienses; quid sentiret Demosthenes, ex hac ejus oratione ipsis intelligendum erat; ea autem demum audita statuere potuerunt, quae vera sit sententia, num illorum an hujus: ergo finis orationis a Demosthene habitae pertinet et ad τὴν — πεισθήτε et ad τὴν — προσθήθε.
- Ibid. §. 10 adn. ὡς ἐιέρως. De ejusmodi formulis vid. etiam Bensel. ad Isocr. Areop. p. 305, qui docet, ὡς sic usurpari solere in affirmationibus, ut sit idem fere, quod ὡς δυνατόν.
- Ibid. §. 12 not. crit. τὴν ἀρχὴν εὗρηκε. Par. 8 et App. Francf. habent ἤρηται pro εὗρηκε, et Harl. τὴν pro τὴν exhibet, Schaefero utramque lectionem non improbante. At locus Dem. Mid. p. 577, 22 certe nostro εὗρηκε favet, quod recte judicat Funkhaenel. l. l. — Ibid. adn. de constructione verbi ἀγαπᾶν monet Funkh., etiam οἱ aut Participium poni. Cf. Dem. de Contrb. p. 175, 3: ἀγαπᾷ κατασκευάζουσα τὰς ὁδοὺς. Etiam Infinitivus legitur. Vid. Schaefer. ad Dem. adv. Callicl. p. 1276, 28: μὴ ὅτι δίκην λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ προσοφείλειν, ἀγαπήσαιμ' ἂν. Vid. nunc Bensel. ad Isocr. Areop. p. 300, ubi multa harum constructionum exempla congesta sunt.
- Ibid. §. 13: τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν. Sic ex codd. (vid. not. crit.) scribendum erat pro recepta collocatione vulgata et ob sensum suaviorem et quia verba δικαιότερα τοὺς Θηβαίους, in quibus maxima vis est, in initio ponenda et conjungenda sunt, quod docet Funkhaenel. l. l.
- Ibid. §. 15: συμβάλλειν. Non sequi debui Voemelium interpretantem hoc verbum: committere aliquem cum aliquo ad certamen etc.; notat enim nihil aliud, quam: impetum facere cum aliquo in aliquem, quam interpretationem sensus orationis requirit.
- Ibid. §. 18 not. crit. θεραπεύει τινὰς Θηβαίων καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦτά βουλομένους τούτοις. Ante Reiskium pro τούτοις vulgo ex codd. legebatur αὐτῷ, de qua lectione A. Wolfius notat: nisi placeat τούτῳ pro αὐτῷ. Idem tamen in farragine praefert τούτοις. Funkhaenel. autem l. l. iterum recipi vult αὐτῷ, quia difficilior lectio sit, ut, commate post Πελοποννησίων posito, verba τινὰς Θηβαίων καὶ Πελοποννησίων conjungantur et unum idemque Praedicatum habeant, τοὺς ταῦτά βουλομένους τούτῳ. Non probo; nam sequitur οὗς κτλ, quae verba ad τούτοις sc. Θηβαίοις pertinent, et αὐτῷ, οὗς durum videtur; hoc si voluisset orator, puto, scripsisset: αὐτῷ, ὅς vel ὅτι διὰ μὲν κτλ. Neque idem, quod Philippus, voluerunt Thebani et Peloponnesii; ille enim totius Graeciae imperium affectabat, hi vero ejus auxilium aut adversus domesticos hostes aut ad ditionem aliquantum augendam petiverunt. Cf. de Pac. §. 14 sq. 20 sq. Ceterum in eadem orat. §. 18 similis formula dicendi est: καὶ τινες τῶν λοιπῶν Πελοποννησίων, ὅσοι γε δὴ τὰ αὐτὰ τούτοις φρονούσι. — Ibid. adn. καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα. De hoc Accusativo cum Infinitivo Funkhaenel. l. c. laudat Hermannii praecepta in Ephemerid. Lips. 1829. Nro. 50. p. 240, ex quibus Accusativus Pronominis in hac enuntiationum ratione ponitur, si persona secundariae enuntiationis diversa cogitatur ab ea, quae in enuntiatione primaria est, id quod fieri solet in oppositionibus, ut h. l., ita ut altera persona magis efferatur. Sed Nominativus quoque ponitur. Vid. ad Phil. III. §. 74. Utramque constructionem conjunxit Dem. de fals. leg. p. 455, 26: οἱ νομίζοντες αὐτοὺς ἀξιοχρεῶς εἶναι τοῦ Φιλίππου ξένοι καὶ φίλοι προσαγορεύεσθαι, ad quem locum

Schaefer, notat: „Hic quoque, ut aliis locis innumerabilibus, attractionis vis mirabilis perimit syntacticam rationem. Alioqui orator scripsisset sic: οἱ νομίζοντες ξαντοὺς ἀξιόχρεως εἶναι τοῦ Φιλίππου ξένους καὶ φίλους προσωγορεύεσθαι. Sed poterat etiam sic: οἱ νομίζοντες ἀξιόχρεω εἶναι τοῦ Φιλίππου ξένοι καὶ φίλοι προσωγορεύεσθαι. Utraque constructio canonī syntactico accuratissime congruit. Quam ex ambabus h. l. conflata legimus, ut videatur *σολοικοφανής* tamen bene Graeca est.“

Ibid. §. 20. De genere nominis *Ἀνθεμούς* vid. Buttm. Gr. I. p. 152 sq. Not. 6.

Ibid. §. 21. n. crit. αὗται λίαν οὐκ αἰσίου. Bene *Funkh.* l. l. vocem *λίαν* contra *Schaeferum* sic defendit: Demosthenes, quum coram Messeniis et Argivis, cum Philippo conjunctis, verba faceret, consulto *λίαν* restringens et limitans posuit, ne conjunctione liberarum civitatum cum regibus prorsus vituperata illos laederet. Articulus autem αἱ iterandus, non est contra codicum auctoritatem, quod *Funkh.* cum *Schaefero* opinatur. Nam Pronomen οὗτος inter Articulum et ejus Substantivum ponitur, si hoc secum habet Praedicatum, quod efferendum est. Rost. Gr. p. 450 sq., citat Thuc. VIII, 80: αἱ μὲν τῶν Ἑλλοποννησίων αὗται νῆες. Plat. Protag. p. 313. B: τῷ ἀφικόμενῳ τούτῳ ξένῳ, ubi *Heindorf.* corrigebat τούτῳ τῷ ξένῳ, quem refutans *Astius* notat: „sed τούτῳ cum praegressis τῷ ἀφικόμενῳ cohaeret, ut sit i. q. τούτῳ τῷ ἀφικόμενῳ ξένῳ.“

Ibid. §. 23. not crit. ἂν σωφρονήτῃ, *Funkhaenel.* cum cod. Σ. praefert εἰ σωφρονεῖτε δῆ. Sed vid. not crit.

Ibid. §. 24. not crit. οὐδὲν μὴ δεινὸν πάσῃτε. De παθεῖν absolute posito *Funkhaen.* l. c. addit Dem. in Aristog. I. p. 798, 8: οὐδὲ παθῶν ἐνουθετήθη. Dem. or. de cor. trierarch. p. 1232, 18: τοὺς μετὰ τοῦ παθεῖν μανθάνοντας. ibid. lin. 20: οἵτινες οὐδὲ πεπονθότες πολλάκις ἤδη φυλάττεσθε.

Ibid. §. 27 not crit. ἀλλ' ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ πλ. Hanc enuntiationem una cum antecedente εἰ Μεσσήνιοι — πράξουσιν ab ἔσιν αἰτοπον pendere, quod postulet collocatio verborum ἀλλ' οὐ τοῦτο ἔσιν αἰτοπον, quae oppositionem verbis ἀλλ' ὑμεῖς πλ incipientem requirant, recte putat *Funkh.* contra Engelhardtum p. 47.

Ibid. §. 28 adn. ἦν μὲν οὖν δίκαιον —, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, — καλεῖν. Ego cum omnibus interpretibus et Libanii (vid. Ὑπόθεσις) et verborum specie ductus opinatus eram, re vera Demosthenem provocasse Aeschinem ejusque socios, ut responsa legatis darent. Vid. Proleg. §. 8 sub fin. et adn. ad h. l. Sed meliora docuit *Dr. Spengel.*, Prof. Monacensis, qui pro magno ingenii acumine atque doctrina in ephemeridibus scholast. Darmst. P. II. Fasc. V. 1933. Nro. 61 probabile reddidit, non in animo habuisse Demosthenem, istos vocare, id quod ex verbis §. 32: τοὶς δ' ἐμοὶ προσκρούσασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου, satis appareat; istos enim, si essent vocati, responsuros fuisse, jure meritoque Philippum de pace violata conqueri; non autem populum conari pacem violare, sed Demosthenem ejusque similes, unde intelligatur, plus sibi obfuturum ista provocatione oratorem, quam profuturum fuisse. Hunc autem simulantem, ac si istos vocare velit, id quod per plures enuntiationes interrogativas §. 29 καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. τίνας; τοὺς καὶ, §. 31 Τί δὴ ταῦτα γὰρ λέγω καὶ κ. τ. λ., repetat, tandem ad veram provocationis causam venire, quae non in verbis §. 32 αἶμα παθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἃ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ νυνὶ σὶτα σὶτ, sed in verbis §. 34: Φοβοῦμαι δὴ μὴ τῶν πρεσβέων ἀσισσηνικῶν — ὀργῇ ἀφίεντας, ita ut sensus sit: Demosthenes, qui interitum pa-

triae imminet veretur ejusque noscit auctores, neque deesse vult patriae, et adesse periculosum existimat, timens, ne populus ingratus abreptusque cupiditate, si res male cessissent, non in veros malorum auctores, corruptos istos oratores, qui jam diu ab omni parte rei publicae sese abduxerint, sed in ipsum et socios, qui in extremo rerum discrimine labentem civitatem fulcire et ab interitu servare tentarint, irae virus effundat. Ut igitur, ingruente fato, cives sui noscant eos, qui illud paraverint, neve innocentes pro nocentibus poena afficiant, se designare istos dicit Demosthenes et esse designaturum, dum fieri possit, §. 35: *ἔως οὖν ἔτι μέλλει κτλ.*

Ibid. §. 56 not. crit. *οὐδὲν ἂν ἦν τῇ πόλει.* De νῦν post ἦν jure omisso citat *Funkh.* l. c. Hermannum ad Eur. Hec. 61 et Schaeff. ad Dem. p. 1084, 5. Dem. de Cor. p. 274 fin. §. 141 — Ibid. fin. *Funkh.* τότε recte explicans enuntiationem sic resolvit: *τότ' ἐπεθύμησεν, ὅτ' ἐπεθύμησεν* et citat Aesch. Agam. 799, ubi Chorus ad Agamemnonem, cui rem notam in memoriam revocat, dicit: *σὺ δέ μοι τότε μὲν στέλλων στρατιάν || Ἑλλήης ἔνεκ', οὐ γὰρ ἐπικεύσω, || χάρι' ἀπομούσως ἡσθα γεγραμμένος κτλ.* — Ibid. adn. de *εἰρήνην ἀγειν* et *ἔχειν* vid. nunc etiam *Bensel.* ad Isocr. Areop. p. 91 sq.

Phil. III. §. 8 adn. De oppositione vocabulorum *ἔργον* et *ὄνομα* et simil. vid. *Bensel.* ad Isocr. Areop. p. 182 sq.

Ibid. §. 16 adn. *ἦν βασιλεύς.* De Articulo ante vocem *βασιλεύς*, si de rege Persarum sermo est, modo omisso, modo posito, *Bensel.* l. c. p. 124 sq. haec notat: „Ubi rex Persarum in universum (non certus certoque nomine appellatus) intelligitur, ita ut eodem jure regnum Persicum scribi possit, ibi *βασιλεύς* ubique sine Articulo est scriptum.“ Idem multa exempla ad h. l. ex Isocrate congessit.

Ibid. §. 41 not. crit. De *ἐκείνος* et *ῥεῖνος* s. *κείνος* vid. *Bensel.* l. l. p. 407 sq.

Ibid. §. 57 adn. *ἀπαλλαγέντος. Ἀπαλλάττειν* etiam absolute ponitur, ut Accusativus suppleatur, de quo usu vid. *Bensel.* l. l. p. 267 sq.

Ibid. §. 65 not. crit. *τεθνάναι γάρ.* De confusione conjunctionum *γάρ* et *δέ* vid. *Bensel.* l. c. p. 288. „Saepenumero ex arbitrio scriptoris pendet, utrum sequentia ita annectere velit, ut ratio sequentium reddatur, an ut annectantur et tanquam novum quid addantur.“ In talibus autem enuntiationibus librarii saepe offendunt.

INDEX VEBBORUM.

A.

ἂ πᾶσι προσήκει male inculcatum est. Phil. III. §. 1 not. crit.
ἄβέλτερος explicatur. Phil. III. §. 14.

ἀγαπᾶν notio et constructio. Phil. II. §. 12. Addend. ad h. l.

ἀγείν καὶ φέρειν expl. Phil. III. §. 52. Moderari: ἀγείν τινά ἐλεύθερον. Phil. III. §. 56. ἀγείν εἰρήνην differt ab ἔχειν εἰρήνην. Phil. II. §. 56. Vid. Add. h. l. ἀγείν τὸν πόλεμον, invadere bellum. Pac. §. 19. ἀγείν ἐπὶ τινι τὰ πράγματα, alicui studere, alicujus partes sequi. Phil. III. §. 57.

ἀγορά: ἐξ ἀγορᾶς proverbialiter de rebus villioribus. Phil. III. §. 59.

ἀγών et πόλεμος differunt. Phil. III. §. 52.

ἀεὶ ἅπαντες junguntur. Phil. II. §. 1.

αἰρεσθαι πόλεμον. Pac. §. 5.

ἀκούειν de rebus fama et narratione acceptis. Phil. II. §. 11. Notione temporis praeteriti. Phil. II. §. 20. Cum Participio et Infinitivo constr. Phil. II. §. 11. Obtemperare. Phil. III. §. 27. Differt ab ἀκροᾶσθαι. Phil. III. §. 55.

ἀκούσαντες non admittendum est. Phil. II. §. 26 not. crit.

ἀκροᾶσθαι differt ab ἀκούειν. Phil. III. §. 55.

ἀλαζονεία, jactatio, magniloquentia. Pac. §. 11.

ἀλαζών expl. Pac. §. 11.

ἄλλᾶ, sed potius. Phil. II. §. 53; III. §. 5. 54. Post interrogacionem elliptice ponitur. Phil. III. §. 25. Ut Latinorum at usurpa-

tum. Phil. III. §. 45. Ironice refutat. Phil. II. §. 14; III. 15.

Si, re aliqua omissa, ad gravio-rem oratio transit. Phil. III. §. 35.

ἀλλὰ μὴν et οὐ μὴν ἀλλὰ confunduntur. Pac. §. 3. not. crit.

ἀλλὰ μὴν — γε, atqui profecta — certe. Phil. III. §. 50. 68.

ἀλλ' οὖν et ἀλλ' οὖν γε, at certe, saltem, objectioni inserviunt. Phil. III. §. 50.

ἀλλήλων et ἄλλων confund. Phil. II. §. 35 not. crit.

ἄλλος male additur. Phil. III. §. 48 n. crit.

ἄλλατριώω cum Genitivo. Phil. III. §. 48.

ἄλλως: τὴν ἄλλως et ὡς ἄλλως confund. Phil. II. §. 32 not. crit.

ἄμα vocibus πᾶς et ἅπας additum. Phil. II. §. 6. Differt ab ὁμοῦ.

Phil. III. §. 75. Non omittendum est. Ibid. not. crit.

ἀμύνειν et ἀμύνεσθαι diff. Phil. III. §. 20.

ἀμφισβητεῖν, disceptare, differt ab ἐρζέειν, contendere. Phil. III. §. 11.

ἄν cum Indicativo praeteriti temporis. Phil. III. §. 68. Participiis et Infinitivis adjunctum.

Phil. II. §. 10. 18 not. crit. Ad ἐροῦν, ἔδει non additum. Phil. III. §. 6. Non ad Optativum, sed

ad ὥσπερ relatum. Phil. II. §. 8. Indicativo Futuri additum. Phil. II. §. 8. Cum Indicativo cuiusvis temporis conjunctum. Phil. III. §. 13. 30. 48. Non ad verbum, sed ad ἵσως aliaque ejusmodi vocabula relatum ἐκ παραλήλου cum iis ponitur. Phil. III. §. 70; II. §. 18 not. crit. Bis positum. Phil. II. §. 46. Pac. §. 12.

- Ad Infinitivum relatum ei vim futuri temporis tribuit. Pac. §. 14. 16. Cogitatione repetendum est. Phil. III. §. 68. Differt ab *ei*. Pac. §. 3. Dubitationem quandam rei cum certa persuasione expressae addit. Phil. III. §. 76. Non admittendum est. Phil. III. §. 45 not. crit. Non omittendum est. Phil. III. 48. n. crit.
- ἄν τε* — *ἄν τε*. Phil. III. §. 16. *ἄν τ' ἐπὶ μικροῦ* — *ἀντ' ἐπὶ μεγάλου*. Ibid.
- ἀναβάλλειν* et *ἀναβάλλεσθαι*. Phil. III. §. 14. 19.
- ἀναβάλλεσθαι* et *ἔαν* confund. Phil. III. §. 19 not. crit.
- ἀνάγειν*, *naves in mare deducere*. Pac. §. 25.
- ἀναγκάζειν* et *βιάζεσθαι* differunt. Phil. III. §. 13.
- ἀναγκαῖος*: τὰ ἀναγκαῖα, *res ad victum necessariae*, conjunctum cum τὰ ὄλβια. Pac. §. 26.
- ἀναγράφειν*, *anschreiben*, modo in bonam, modo in malam partem accipitur. Phil. III. §. 43.
- ἀναίσθητος*. Pac. §. 15. Vid. Addend. ad h. 1.
- ἀναρπάζειν*. Phil. III. §. 47.
- ἀνέχεσθαι* cum Genitivo, *perferre*. Phil. III. §. 6. Cum Participio. Ibid. §. 35.
- ἀνθραπος* cum contemptu dicitur. Phil. III. §. 27. Cum ratione humanae angustiae et infirmitatis. Pac. §. 12.
- ἀνίστασθαι*, *surgere ad dicendum*. Pac. §. 3.
- ἄνπερ*, *si quidem*. Phil. III. §. 52.
- ἀνταίρειν*, *reniti*, *hostiliter exurgere*. Phil. II. §. 5.
- ἀντέχεσθαι*, *tucri*, *mordicus retinere*. Phil. II. §. 24.
- ἀντί* praestantiam designat. Phil. II. §. 9. Inculcatum videtur. Phil. II. §. 5.
- ἀντιποιεῖσθαι*, *sibi vindicare aliquid*. Phil. II. §. 20.
- ἄνω κάτω*. Phil. III. §. 56.
- ἄνωθεν*: οἱ ἄνωθεν χρόνοι. Phil. III. §. 41.
- ἀπάγειν* verbum forense. Phil. III. §. 60.
- ἀπαλλάττειν* cum Accusativo notat *removere*, *auferre*. Phil. III. §. 57. Vid. Add. ad h. 1.
- ἅπαντες* et *πάντες* confund. Pac. §. 1 not. crit.
- ἅπασι* et *ἅπαντα* conf. Phil. III. §. 40 not. crit.
- ἅπας*, *omnino*. Phil. III. §. 47. Differt a *πᾶς*. Pac. §. 1 n. crit.
- ἀπέθανε* et *τέθνηκε* diff. Phil. III. §. 65.
- ἀπεύχεσθαι*, *deprecari*. Phil. II. §. 25.
- ἀπέχεσθαι*, *nullum habere commercium*. Phil. II. §. 26.
- ἀπέχθεια* sensu activo et passivo usurpari potest. Phil. II. §. 3.
- ἀπηρημένος* opponitur *προσηρημένος*. Pac. §. 12.
- ἀπό* fontem et originem indicat. Pac. §. 12. Cum vocabulis *δῆλον εἶναι*, *δοκεῖν* constructum notat *propter*. Phil. II. §. 16.
- ἀπογινώσκειν*, *desperare de aliquo*. Phil. II. §. 16.
- ἀποδιδράσκειν*, *fugere*, *aspernari*. Phil. III. §. 74. Differt ab *ἀποφεύγειν*. Ibid.
- ἀπόκνειν*, *cunctanter facere*. Pac. §. 8.
- ἀποκρίνεσθαι* de responso, quod est decernendum. Phil. II. §. 28.
- ἀπολείπειν οὐδέν*. Phil. III. §. 32.
- Ἀπόλλω* et *Ἀπόλλωνα*. Phil. III. §. 65.
- ἀπολογεῖσθαι* diff. ab *ἀπολογίζεσθαι*. Phil. III. §. 11.
- ἀποτυμπανίζειν*, *fustibus necare*. Phil. III. §. 61.
- ἀποφορά* et *εἰσφορά* differunt. Phil. III. §. 64.
- ἄπτεσθαι τινος* de hostili impetu. Phil. III. §. 17.
- ἄρα*, igitur, ergo, concludendi et refutandi vi positum. Pac. §. 24. Post *εἰ* et *ἐάν* ironicum. Phil. III. §. 20. Eodem sensu ironico post *ὥς*. Ibid. §. 47. *ἄρα* et *ἄρα* conf. Pac. §. 24 not. crit.
- ἄρχεις*, *simpliciter*. Phil. III. §. 48. Differt a *πυλατος*. Ibid.
- ἄρχειν*, *imperium capessere*. Phil. III. §. 24.
- ἄρχεσθαι*: *ἀρξάμενος ἀπό τινος*. Phil. III. §. 22.
- ἀσέλγεια*, *immoderatio*, *insolentia*. Phil. III. §. 35.
- ἄτιμία* vulgaris et maxima. Phil. III. §. 42.

αἰτιμος, ignominiosus, detestabilis.

Phil. III. §. 42.

αἰτοπος, stultus, stupidus, Phil. III. §. 6.

αἰτιχῆς expl. Phil. III. §. 57.

αὐξάνειν, notio in Activo et Passivo. Phil. III. §. 21.

αὐτός reciproce positum. Pac. §.

20. αὐτοῖς, non αὐτοῖς scribendum. Pac. §. 20 not. crit. Cf.

ibid. §. 22. Phil. II. §. 9 not. crit.; §. 22 n. crit.; III. §. 11. 62. αὐ-

τός et αὐτοῖς confund. Phil. II. §. 20 n. crit. αὐτός et αὐτόν conf.

Phil. III. §. 9 n. crit. αὐτοὶ πάντες et αὐτοὶ πάντα confund. Phil.

II. §. 33. αὐτὰ male omittitur. Phil. III. §. 1 n. crit. αὐταὶ λίαν

οὐκ αὐταὶ αὐταὶ αὐτὰ λίαν οὐ. Phil. II. §. 21 n. crit. ὁ αὐτός, idem,

cum Dativo, Phil. II. §. 18. ταῦτα βούλεσθαι, idem sentire. Phil. II.

§. 18. αὐτοὶ non omittendum est. Phil. III. §. 71 not. crit. αὐτός,

suapte. Phil. II. §. 20. αὐτῶν i. q. ἀλλήλων. Phil. III. §. 12.

αὐτός ἐκαστος. Phil. III. §. 33 et 54. αὐτός omittitur. Phil. III. §.

30. αὐτῷ ad διαφέρειν omittendum. Phil. III. §. 50 n. crit. Item

αὐτοῖς post Particip. Phil. III. §. 67 n. crit.

ἀφαιρεῖσθαι, constructio. Phil. III. §. 14.

ἀφανής de pecunia, servis, animalibus. Pac. §. 8.

ἀφελόμενος non omittendum est. Phil. III. §. 54 not. crit.

ἀφεςιχέναι, dissentire ab aliquo. Phil. III. §. 19.

ἀφικέναι: Augmentum et terminatio Imperfecti. Phil. II. §. 20.

ἀφικναι τὴν ὀργήν, effundere iram. Phil. II. §. 34.

ἀφισιάναι cum Genitivo, abhor-tere. Phil. III. §. 71.

ἀφορμή expl. Phil. III. §. 70.

ἄχρι τῆς ἑσθης, aequae usque co. Pac. §. 17.

B.

Βαδίζειν de hostili invasione. Phil. III. §. 10.

βάλλειν et τοξεύειν proverbialiter junguntur. Phil. III. §. 17.

βαρβαρος: ἡ, omissa voce γῆ, rarissimum est. Phil. III. §. 27.

βασιλεύς, de rege Persarum. Phil. III. §. 16. Vid. Add. ad h. l.

βιάζειν et ἀναγκάζειν differunt. Phil. III. §. 13.

βλέπειν et ἀποβλέπειν conf. Phil. III. §. 35 not. crit.

βοηθεῖν et βοηθήσειν confund. Pac. §. 16 not. crit.

βούλεσθαι cum ὅπως, ὅπως. Phil. III. §. 61. Βούλεσθε et βού-

λοισθε confund. Phil. III. 23 not. crit.

βουλεύεσθαι et βουλεύειν differunt. Phil. III. §. 20. βουλεύεσθαι et βουλεύσασθαι confund. Phil.

II. §. 5 n. crit.; III. §. 7 n. crit.; III. §. 20 not. crit.

βραχύς: ἐκ βραχέος λόγου, breviter. Phil. III. §. 26.

Γ.

Γάρ, non admittendum est. Phil. III. §. 69 not. crit. In interro-

gatione positum. Phil. III. §. 68. Elliptice usurpatum. Phil. III. §.

15. 16. 68. Conf. cum δέ. Phil. III. §. 65. not. crit. Vid. Add.

ad h. l.

γέ ironicum. Phil. III. §. 66. Prae-

gressum vocabulum acuit. Pac. §. 8. 20. Notat doch, wohl, ja.

Phil. II. §. 15; III. 40. scilicet. Phil. III. §. 66. Ad ἀλλὰ μὲν, καὶ

μὲν, οὐδὲ μὲν additum. Phil. III. §. 68. Certe, in formula τοῖς γε

σώφροσιν. Phil. II. §. 19. Omittendum est. Phil. III. 57. n. crit.

Non omittendum est. Phil. III. 75. n. crit.

γε δὲ, sane quidem, non omitti debet. Pac. §. 18 n. crit.

γέγονε supplendum. Pac. §. 19. γῆ Ellipsis. Phil. III. §. 27.

γίγνεσθαι ἐν οὐρα. Phil. III. §. 30. γίγνεσθαι de rerum natura-

lium origine et motu. Phil. III. §. 33. Cum Dativo personae de

emolumentis ex pactione concessis. Phil. II. §. 9. γίγνται et γένη-

ται conf. Phil. II. §. 33 n. crit.; III. 18 n. crit.

γλίχεται, gestire. Phil. II. §. 14. γνήσιοι τῆς Ἑλλάδος, natī Graeci.

Phil. III. §. 50. γράμματα, documenta publica. Phil. III. §. 61.

γράφειν, *inscribere*. Phil. III. §. 41. Cum *προγράφειν* conf. Phil. III. 42 n. crit.
γραφῇ δωροδοκίας. Phil. III. §. 37.
γυμνασάρχης expl. Pac. §. 8.

A.

Δαιμόνιον τὰ πράγματα ἐλαύνει. Phil. III. §. 54.
δέ conf. cum *γάρ*. Phil. III. 65 n. crit. in interrogatione antecedentibus opposita. Phil. III. §. 16. Indignationem et contemptum exprimit. Ibid. Antecedente *πρῶτον μὲν*. Phil. III. §. 48. Omisso *μὲν*. Phil. III. §. 66. Saepius repetitur. Phil. III. §. 33. Tertio loco pos. Phil. III. 27 n. crit.
δέδοικα cum significatione Praesentis. Phil. III. §. 65.
δεῖ cum Infinitivo sine Subjecto. Phil. II. §. 2. *δεῖ δυοῖν θάτερον*. Phil. III. §. 11.
δεινόν i. q. *οὐκ ἀνεκτόν*. Pac. §. 8. Phil. III. §. 55.
δεινότης, τίς, acumen ingenii. Pac. §. 11. Jungitur cum voce *σοφία*. Ibid. et §. 12.
δέλξειν et *δεῖ ποιεῖν* confund. Pac. §. 24.
δεκαρχία num in Thessalia instituta sit. Phil. II. §. 22.
δέον cum aliis Impersonalibus absolute ponitur. Phil. II. §. 3.
δέος et *φόβος* diff. Phil. III. §. 7.
δή post Parenthesin. Phil. III. §. 71. Jam. Phil. II. §. 34 not. crit.; III. §. 56 n. crit. Sententiam repetit. Phil. III. §. 44. Ironice in interrogatione. Phil. II. §. 28. *δή* et *δέ* conf. Phil. II. §. 34; III. §. 7 et 44. 56 n. crit. *δή* et *ἤδη* conf. Phil. II. §. 28 n. crit.
ἤλον ὅτι, aperte, sine dubio. Pac. §. 25.
ἤλος personaliter construitur. Phil. II. §. 16.
ἤπου, videlicet, nimirum, ironice dictum. Phil. III. §. 29. Modo serio. Phil. III. §. 15. modo joco et ironia ponitur. Phil. II. §. 36.
ἤπου et *πῶ* conf. Phil. III. §. 15 not. crit.
διὰ, propter, vel respectum, vel operam, vel culpam, significat.

Phil. II. §. 5. Cum Genitivo et Accusativo in una enuntiatione vario sensu construitur. Phil. II. §. 6. Pac. §. 22. In Compositis perfectionem et distributionem indicat. Phil. III. §. 61. Cum Genitivo adverbialiter positum. Phil. II. §. 6.
διακείσθαι cum Adverbis. Phil. III. §. 4. 61.
διάνοια et *λογισμός* diff. Phil. III. §. 53.
διασπένδωσθαι expl. Phil. III. §. 61.
διατιθέναι, adducere in aliquam conditionem. Phil. III. §. 1.
διαφέρεσθαι: οὐ διαφέρουσι, mea nihil refert. Phil. III. §. 8.
διερχέσθαι, narrare. Phil. II. §. 3.
δίλην διδόναι. Phil. III. §. 1. *δίλην δικάζειν*. Phil. III. §. 44.
δικάζειν et *δικάζεσθαι* *δίλην*. Phil. III. §. 44.
δίκαίος i. q. *ἀληθής*. Pac. §. 9. Personaliter construitur. Phil. II. §. 37. *δίκαιοι λόγοι, argumenta*. Phil. II. §. 3. *δίκαιον* Substantivi loco ponitur. Phil. II. §. 35. *δικαίως καὶ καθαρώς*. Phil. III. §. 62.
διοικεῖν et *διοικεῖν* conf. Pac. §. 10 n. crit.
διοικίζειν oppon. *συνοικίζειν*. Pac. §. 10.
διορθοῦσθαι, recte constituere, constructio. Phil. III. §. 6. Differt ab *ἐπανορθοῦσθαι*. Phil. III. §. 4.
διορύσσεσθαι tropice usurpatum. Phil. III. §. 28.
δοκεῖν et *φαίνεσθαι* diff. Phil. II. §. 1.
δοῦλος et *οἰκίτης* diff. Phil. III. §. 3. *δοῦλος* invidiose de regum ministris. Phil. III. §. 32.
δύνασθαι pro δυνατόν εἶναι. Phil. III. §. 2.
δυσκολον de rebus arduis junctum cum *χλεπόν*. Pac. §. 2. *Inhumanum*. Phil. II. §. 30.
δωροδοκεῖν ἐπὶ τινι, dona accipere, ut aliquid facias. Phil. II. §. 34. Sensu activo et neutrali. Phil. III. §. 45.

E.

Εάν diff. ab *εἰ*. Pac. §. 3. Cum

Conjunctivo in protasi, sequente Indicativo Futuri. Phil. III. §. 2.
ἐάν et **ἀναβάλλεσθαι** conf. Phil. III. §. 19 not. crit.
ἐαυτὸν — **ἐαυτοῖς** in una enuntiatione ad diversa relata. Phil. II. §. 9.
ἐγγονος et **ἐκγονος** diff. Phil. II. §. 31.
ἐγκαταλαμβάνειν, *intercipere*. Phil. III. §. 64.
ἐγκλημα, *facinus, de quo quis queritur*. Pac. §. 14.
ἐγνώτε et **ἐγνώκατε** conf. Pac. §. 5 not. crit.
ἐδύναντο et **ἠδύναντο** conf. Pac. §. 20 n. crit. Cf. §. 22.
ἐδεῦσθε et **ἐδεάσασθε** conf. Pac. §. 7 not. crit.
ἐθνη, *civium ordines*. Phil. III. §. 26.
εἰ diff. ab **ἐάν**. Pac. §. 3. Cum Optativo in protasi, sequente Indicativo in apodosi. Pac. §. 14. Phil. III. §. 11. Post **ἂν** **οἶον** **ἔστι**. Phil. II. §. 26. Cum Optativo in protasi, sequente Optativo cum **ἂν** in apodosi. Pac. §. 15. Cum Imperfecto vel Aoristo Indicativi, sequente eodem tempore et modo cum **ἂν**. Pac. §. 7. Cum Praesente aut Futuro Indicativi, sequente eodem modo et tempore in apodosi. Phil. II. §. 4. Cum Indicativo in protasi, sequente Optativo cum **ἂν**. Phil. III. §. 16. Notat *utrum, an*. Phil. III. §. 7. Pro **ὅτι**. Phil. II. §. 26. **εἰ** ejiciendum est. Phil. II. §. 27 not. crit.
εἰ καὶ notat modo *etsi*, modo *etiam* si. Pac. §. 15. **εἰ καὶ** et **καὶ εἰ** diff. Phil. III. §. 4.
εἰ μὴ, *nisi forte*. Phil. III. §. 17.
εἰ μὴ ἄρα. Phil. III. §. 20.
εἶδε et **οἶδε** confund. Phil. II. §. 7 not. crit.
εἰδέναι cum Participio et Infinitivo constructur. Pac. §. 4.
εἶναι ad **ἔτοιμος** al. plerumque omittitur. Pac. §. 8. *Existere*. Phil. III. §. 15; III. 56. Cum Participiis aut Adjectivis verbalibus junctum. Phil. II. §. 29. Pro **ἔσθαι**. Phil. II. §. 19; III. 4. **εἶναι** *τινας*, *alicui addictum esse, ab alicujus parte stare*. Phil. III. §. 56. conf. cum **φρονεῖν** **τὸν** **τινός**. Ibid. **εἶναι** **πρὸς** **τι**. Phil.

III. §. 2. **εἶναι** i. q. **ζῆν**, *σῶς ὑπάρχειν, incolumem esse*. Pac. §. 17. Phil. III. §. 56. **τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένας**, locutio Demostheni adamata. Pac. §. 5. **εἶναι** cum Dativo possessionis. Pac. §. 21. **εἶναι** et **ἔσθαι** confund. Phil. II. §. 12. Omittendum. Phil. III. §. 43 not. crit.
εἰπεῖν et **λέγειν** diff. Phil. II. §. 11. **ἂν τις εἰποι**, formula obijciendi. Phil. II. §. 13.
εἴπερ, *si quidem*. Phil. III. §. 10.
εἰς et **πρὸς** in una enuntiatione. Phil. III. §. 11. **εἰς** et **ἐπὶ** in una enunt. Phil. II. §. 35. **εἰς** cum Accusativo Substantivi pro Genitivo seu pro Praepositione **ἐκ** s. **παρά**. Phil. II. §. 10. Pac. §. 6.
εἰς ἕκαστος ἐν μέλει. Pac. §. 26.
εἰσάγειν πόλεμον. Pac. §. 19. **εἰσάγειν** de mercibus importatis. Phil. III. §. 39.
εἰσφέρειν de pecunia ad bellum conferenda. Pac. §. 8. Phil. III. §. 64.
εἰσφορά et **ἀποφορά** diff. Phil. III. §. 64.
εἴτε in initio interrogationis. Phil. II. §. 25. Post **πρῶτον μέν**. Phil. III. §. 9.
εἴτε — **εἴτε**, *sive — sive*. Pac. §. 13.
ἐκ cum casu suo adverbialiter usurpatur. Phil. III. §. 26. Causam et originem indicat. Pac. §. 2. **ἐκ παρατάξεως**. Phil. III. §. 49. **ἐκ**, ubi expectaveris **ἐν**. Phil. III. §. 39 et 49. **ἐκ πλεόστου** s. **χρόνου**. Phil. III. §. 51. **ἐκ βραχέος λόγου**. Phil. III. §. 26.
ἐκαστος in Singulari, verbo in Plurali posito, additum. Pac. §. 4. 19. Cum **πᾶς** et **εἰς** jungitur. Pac. §. 19. **ἐκαστοι καθ' ἑαυτοῦς**. Phil. III. §. 33. Omittendum est. Phil. III. §. 22 not. crit.
ἐκβάλλειν absolute positum de exsulis. Phil. III. §. 56.
ἐκγονος et **ἐγγονος** diff. Phil. II. §. 31.
ἐκδέχεσθαι, *expectare et aucupari aliquid, quod alteri praeeripias*. Pac. §. 18.
ἐκείνα ita positum, ut ad sequentia pertineat. Pac. §. 24. Vid. ibid. ad §. 8. **ἐκεῖνοι** et **κεῖνοι** conf. Phil. III. 41 n. crit. **ἐκεῖ-**

νοις et *ἐκείνῃ* conf. Phil. III. 53
 not. crit.
ἐκκλησία et *κατάκλησις* diff. Phil.
 III. §. 1.
ἐκπίπτειν, excidere, expelli. Phil.
 II. §. 21.
ἐκτραχηλίσσθαι, *cervices fran-*
gere, in perniciem ruerē. Phil. III.
 §. 51.
ἐκφεύγειν tropice dictum. Pac.
 §. 2.
ἐλαύνειν, *agitare*. Phil. III. §. 54.
ἑλληγίδας omittendum est. Phil.
 III. §. 52 n. crit.
ἐλπες vox media, de expectatio-
 ne rerum malarum. Phil. III. §.
 67. Sequente Infinitivo Aoristi.
 Phil. III. §. 5.
ἐμποιεῖν χρόνον, *moram inferre*.
 Phil. III. §. 71.
ἐμοί et *μοι* conf. Phil. III. 29 n. cr.
ἐν causam et instrumentum indi-
 cat. Phil. III. §. 2. 63. *ἐν* et *ἐπὶ*
 confund. Pac. §. 5 n. crit. Phil.
 III. §. 2 not. crit. *ἐν τινι εἶναι*,
versari in aliqua re. Phil. II. §. 3.
ἐνδείκνυειν, *deferre, denuntiare*.
 Phil. III. §. 60.
ἐνδείκνυσθαι, *se jactare in aliqua*
re. Phil. II. §. 8.
ἐνδιδόναι *ἑαυτόν*, *se committere,*
tradere. Phil. III. §. 66.
ἐνεῖναι et *εἶναι* confund. Phil. II.
 §. 12; III. 30 not. crit. *Inesse* et
licere. Phil. III. §. 50.
ἐνεκα et *ἐνεκα*. Phil. II. §. 1.
ἐνεχ' et *ἐνεκα γε* confund. Pac.
 §. 17 not. crit.
ἐξ pro *ἐν*. Phil. III. §. 39.
ἐξαρτᾶσθαι tropice usurpatum,
conjunctum, compositum esse. Phil.
 III. §. 49. Conf. cum *ἐξαρθῆσθαι*.
 Ibid.
ἐξαρθῆναι. Phil. III. §. 49.
ἐξείναι verbum militare. Phil. III.
 §. 50.
ἐξελέγχειν, *convincere, deprehen-*
dere. Phil. II. §. 2.
ἐξετάζειν λογισμούς πρὸς τι. Phil.
 II. §. 7.
ἐξῆς et *ἐπεξῆς* confusa. Phil. III.
 §. 69 not. crit.
ἐξόν absolute positum. Phil. II. §. 3.
ἐπαγγέλλεσθαι, *profiteri*. Phil.
 II. §. 26.
ἐπαμύνειν cum Dativo. Phil. III.
 §. 20.

ἐπαγορθεῖν et *διορθεῖν* diff.
 Phil. III. §. 4.
ἐπεὶ τοι et *ἐπεὶ τοι γε* confund.
 Phil. III. §. 5 not. crit.
ἐπειτα post *πρῶτον μέν*. Phil. III.
 §. 9.
ἐπέρχασθαι de oratoribus, qui
 prodeunt. Phil. II. §. 3. Cum
 Dativo, rarius cum Accusativo
 personae, *in mentem venire, aut*
incedere. Phil. III. §. 54.
ἐπέχειν, *inhibere*, tropice dictum.
 Phil. III. §. 72.
ἐπὶ cum Genitivo finem indicat.
 Phil. II. §. 3. Notat *in, bei*. Phil.
 III. §. 61. *ἐπὶ τινος εἶναι*, *versari*
in aliqua re, spectare aliquid. Phil.
 II. §. 5. *οὐ ἐπὶ τῶν πραγμάτων*.
 Ibid. Cum Dativo est *rem admi-*
nistrare. Phil. III. §. 50. Notat
ob. Phil. II. §. 54. Aut studium
 aliquid adipiscendi, aut conditio-
 nem exprimit. Phil. II. §. 12. 54.
 Pac. §. 5. Notat *adversus*, in per-
 niciem alicujus. Phil. II. §. 18.
 33. Notat *pene*. Phil. III. §. 7.
 Cum Accusativo apud verba mo-
 tum significantia finem exprimit.
 Phil. II. §. 29. Notat *adversus*.
 Phil. II. §. 6. *ἐπὶ* et *εἰς* confund.
 Pac. §. 12 not. crit.
ἐπιδιδόναι, *incrementum capere*.
 Phil. III. §. 47. Confunditur cum
ὑποδιδόναι. Ibid.
ἐπικρυβεῖσθαι est *ἀπαξ λεγόμενον*.
 Pac. §. 18.
ἐπικρυβεῖσθαι expl. Pac. §. 18.
ἐπιπολάζειν, *emergere*. Phil. III.
 §. 25.
ἐπισκέπτεσθαι tropice usurp.
 Phil. III. §. 12.
ἐπισπᾶσθαι i. q. *ἐπελκύνεσθαι*.
 Pac. §. 19.
ἐπιτήδειος, *poena dignus*. Phil.
 III. §. 61.
ἐπιχειρεῖν, *lactari malis alienis*.
 Phil. III. §. 61.
ἐπιχειρεῖν, *cogitare, velle*. Phil.
 II. §. 8.
ἐποίησαν et *ποίησαι* *ἐδυνήθησαν*
 conf. Phil. III. §. 13 not. crit.
ἐργον et *λόγος* oppon. Phil. II. §.
 3. Opponitur *δνόματι*. Phil. III.
 §. 8. Vid. etiam Add. ad h. l.
ἐρίζειν, *contendere*, diff. ab *ἐμ-*
μασθεῖν, *disceptare*. Phil. III.
 §. 11. Diff. a *ζηλοῦν*. Ibid.

ἔξω ὡς θαλάσσης, κελύειν. Pac. §. 22.

ἕτερος diff. ab ἄλλος. Phil. III. §. 8. ἕτερος et ἕτερος conf. Pac. §. 11. not. crit.

ἔτι sequentibus verbis jungendum. Phil. III. §. 4. not. crit.

ἐν ante οὐδ' ὅτι saepe omittitur. Phil. III. §. 1. not. crit.

εὐδοκίμειν ἐπιτελεῖν ἐν τῇ. Phil. III. §. 2.

εὐήθης, modo bono, modo malo sensu. Pac. §. 26. Phil. III. §. 47. 51.

εὐρίσκειν, invenire, percipere. Phil. II. §. 11. Arte et dolo sibi comparare. Phil. II. §. 12. εὐρίσκειν ἀρχὴν proverbialiter usurpatum. Phil. II. §. 12.

ἐφεδρεῖν tropice dictum. Pac. §. 15.

ἐφεδρος expl. Pac. §. 15.

ἐφίστασθαι de rebus subito ingruentibus. Phil. II. §. 5. Ἐπε-

στέλλειν scilicet τὸν νοῦν, adotare, animum adtendere. Phil. II. §. 18.

ἔχειν cum Accusativo Substantivi in se habere. Pac. §. 1. Cum Ad-

verbis constructum. Pac. §. 15. Phil. II. §. 14; III. 36. Cum Par-

ticipio. Phil. III. §. 12. ἔχειν πρὸς τι, statuere et judicare. Phil. III. §. 46; ὑπὲρ τινος. Phil. III. §. 31. Cum Infinitivo constructum. Pac. §. 3. ἔχειν χρῆσθαι. Phil. II. §. 17. ἔχειν πρὸς τι de animo, quo quid accipimus aut sustine-

mus. Phil. III. §. 36. ἔχειν εὐχὴν, ἡσυχίαν. Phil. II. §. 36.

ἔως, constructio. Phil. III. §. 10. 69.

Z.

Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοί. Phil. III. §. 54.

H.

ἡ conf. cum καὶ. Phil. III. 45 n. cr. ἡ δὲ ὡς ἔχειν, bene cupere. Pac. §. 15.

ἡ δὲ de tempore futuro a praesente non longe remoto. Phil. II. §. 23.

Cum vi in clausula positum, tandem aliquando. Phil. III. §. 19.

Post Participia positum, Phil. III. §. 71. Notat actionem maturatam, statim. Phil. III. §. 64. Male omittitur. Phil. III. §. 17 n. crit.

ἡ δὲ ὡς παρακίνα. Phil. II. §. 27.

ἡ δὲ ὡς plerumque notionem Per-

fecti involvit. Pac. §. 10. Cum significatione redeundi. Pac. §. 10.

Phil. II. §. 29.

ἡκούετε et ἡκούσατε conf. Pac. §. 7 not. crit.

ἡτιᾶσθαι cum Genitivo et Dativo. Phil. III. §. 36.

Θ.

Θάτερον θυόν ἢ — ἢ formula. Phil. III. §. 11.

θαυμάζειν, admirari, non capere. Phil. II. §. 6; III. 63. Sequitur et. Phil. II. §. 26.

θεός; ὁ θεός, Apollo. Phil. III. §. 52.

θεραπεύειν expl. Phil. II. §. 18.

θεωρεῖν ἐκ τινος, Phil. II. §. 16.

θορυβεῖν notat interdum approbationem. Phil. II. §. 26.

θορυβός de clamore improbatum. Pac. §. 5.

I.

ἱερόν, templum, omittitur. Pac. §. 7.

ἴσος; ἐξ ἴσου, aequaliter, vicissim. Phil. II. §. 32. ἀχρὶ τῆς ἴσης. Pac. §. 17.

ἰσχύειν, auctoritate valere. Phil. III. §. 23.

ἰσως, profecto. Phil. II. §. 4. Add. ad h. l. Notat id, quod dixatws.

Pac. §. 10. ἰσως ἂν junguntur. Phil. II. §. 18 not. crit.; III. 70.

Non omittendum est. Phil. III. §. 70 not. crit.

K.

καθ' ἕνα cum Genitivo. Phil. III. §. 22. Vice Adverbii fungitur. Phil. III. §. 55.

καθαρός, qui caede maculatas manus non habet. Phil. III. §. 44.

Cum δικάσις junctum, Phil. III. §. 62.

καθέλκειν de trutina, quae detrahitur. Pac. §. 12.

καθέσταξε confund. cum κατέστησεν. Phil. III. §. 26 n. crit.

καθῆσθαι interdum industriam notat. Pac. §. 15. De iis, qui sedent ad oratorem audiendum. Phil. II. §. 5.

καθέζεσθαι, industriam notat. Pac. §. 15.

καί, etiam, adeo. Phil. II. §. 25; III. 3. 17. 19. 24. Vim explicati-

nam habet, *id est*. Pac. §. 2. 40.
 Phil. III. 46. Cum vi intensiva,
et quidem, seu explicativa, *id est*.
 Phil. II. §. 1. *Et quidem*. Phil. II.
 §. 13; III. 15. Non omittendum
est. Phil. III. §. 62. Non abundat.
 Pac. §. 2. Omittendum est. Phil.
 II. §. 5; III. 46 n. crit. In initio
 orationis, *et profecto*. Phil. II. §.
 31; III. §. 4. Male abest. Phil. II.
 §. 45 not. crit.; III. §. 56 n. crit.
 Ibid. 62 n. crit. 67. Non admit-
 tendum est. Phil. II. §. 26 n. crit.
 Phil. III. 37 not. crit.; ibid. §. 40
 n. crit. Cum *ἡ* conf. Phil. III.
 §. 45 not. crit.
καὶ γάρ τοι *et καὶ γάρ*, etenim
profecto. Pac. §. 46. Phil. III. 14.
καὶ — *δέ*, *et quod majus est*. Phil.
 III. §. 70.
καὶ — *δή* i. q. *ἤδη*, *protinus*. Pac.
 §. 9. Conf. cum *καὶ δὴ καὶ*. Ibid.
 not. crit.
καὶ ἐξ de re, quae sumitur tantum
 ut vera. Phil. III. §. 4. Diff. ab
ἐξ καὶ. Ibid.
καὶ κρίνειν βουλευμένων omitti
 possunt. Phil. III. §. 44.
καὶ μήν, *et vero*. Phil. III. §. 10.
καὶ μήν — *γε*. Phil. III. §. 68.
καὶ μήν καὶ, *quin etiam*. Phil. III.
 §. 30.
καὶ νῦν, *καὶ νῦν* et *κέρην* conf. Phil.
 II. §. 32 not. crit.
καὶ οὐκ, *et non*, *ac non*. Phil. III.
 §. 2.
καὶ πάλιν respondent antecedenti
 τοῦτο μέν. Phil. III. §. 24.
καὶ ταῦτα, *idque*, *praesertim*. Phil.
 III. §. 13.
καίροι, *necessitates*, *incommoda*.
 Phil. III. §. 12.
καιρός a χρόνος differt. Phil. III.
 §. 12. καιρόν ἔχειν i. q. *κυρίον*,
ἀφελίμον εἶναι. Pac. §. 13.
καίτοι, *quamquam*, inservit transi-
 tioni. Pac. §. 8. Particula *γε* omis-
 sa est. Phil. III. §. 25 n. crit.
καίτοι ταῦτα *et καὶ ταῦτα* conf.
 Phil. III. §. 15 not. crit.
καίχειν et *έχειν* confusa. Phil.
 III. 68 not. crit.
καλεῖν, *vocare*, de magistratibus
 et iudicibus, qui reum ad judi-
 cium vocant. Phil. II. §. 28.
καλός ironice usurpatum. Phil. III.
 §. 66.

καλός, rectè *ais*, *gut*, sensu ironia-
 co. Phil. II. §. 44.
Κάθ' ὃ Κάθ' pro ὅτων Καθ' ὅτων βα-
 σιλεύς. Pac. §. 25.
καὶ δ notat rem singulatim factam.
 Pac. §. 26. Cum Genitivo *de*, et
 in bonam et in malam partem ac-
 cipi potest. Phil. II. §. 9. Similia-
 tudinem et consensionem notat.
 Pac. §. 4.
κατὰ ταῦτα ἡγεσθαι i. q. *ὁμογνο-
 μονεῖν*. Pac. §. 1.
καταβολή, accessio et impetus
ἡδὲ. Phil. III. §. 29.
κατάγειν τὰ πλοῖα, *subducere navi-
 gia*. Pac. §. 25.
κατασκευάζειν de fraudulentis
 machinationibus. Phil. III. §. 17.
 Bonò sensu dictum. Pac. §. 13.
κατασκευή et *παρασκευή* confusa.
 Phil. III. §. 40.
κατέστησεν conf. cum *καθέστηκεν*.
 Phil. III. §. 26 n. crit.
κατήγορεῖν, *exprobrare*, construc-
 tio. Phil. III. §. 46.
κελεύειν de eo, qui instat. Pac.
 §. 24. Cum Dativo et Accusativo
 personae. Phil. II. §. 13.
κερδαίνειν τὸν χρόνον. Phil. III.
 §. 29.
κινδυνεύειν τινί pro *κινδυνεύειν
 περὶ* τινος. Phil. III. §. 48.
κινεῖν, *perturbare*, de his, qui se-
 ditiones movent. Phil. III. §. 24.
κινεῖσθαι tropice de eo, qui vic-
 tus est, quia loco suo motus est.
 Phil. III. §. 5. *Castra movere*. Phil.
 III. §. 51.
κληρονόμος, *legitimus heres aut
 possessor*. Phil. III. §. 50.
κολάζειν et *τιμωρεῖσθαι* diff. Phil.
 III. §. 45.
κρατεῖν, *notio et constructio*. Pac.
 §. 17. *κρατὼν* omittendum est.
 Phil. III. 50 n. crit.
κρίσις de discrimine seu momen-
 to belli. Pac. §. 22.
Κῶν et *Κῷ* conf. Pac. §. 25 n. crit.

A.

ἀανθάνειν τινά τι. Phil. II. §. 5.
λέγειν oratorum est. Phil. II. §. 11.
Subere. Phil. III. §. 44. *Dico*, *et
 quidem*. Phil. III. §. 70. *λέγειν* εἰς
 τινα. Pac. §. 6. Phil. II. §. 10.
λέγειν et *πράττειν* junguntur. Phil.
 III. §. 4.

λειτουργεῖν expl. Pac. §. 8.
 λῆμμα expl. de Pac. §. 5.
 λῆαν non omittendum. Vid. Add.
 ad Phil. II. §. 21.
 λογίσασθαι πρὸς τινα. Pac. §. 24.
 λογίζεσθαι — λογισμούς Paronomasiam efficiunt. Phil. III. §. 20.
 λογισμός et διάνοια diff. Phil. III. §. 53. λογισμός expl. Phil. III. §. 20. ἐκ λογισμοῦ et λογιζόμενοι conf. Phil. III. 65 n. crit.
 λόγοι, nugae, effusiae verborum. Phil. III. §. 14.
 λόγον ποιεῖν. Phil. II. §. 32.
 λόγος, vox media. Phil. III. §. 36. τῷ λόγῳ εἰπεῖν emphatice dictum. Phil. II. §. 14. λόγους ποιεῖσθαι, verba facere. Phil. II. §. 32.
 λογοποιεῖν. Phil. II. §. 14.
 λοιδορεῖν et λοιδορεῖσθαι, constructio. Phil. III. §. 54.
 λυμάνεσθαι, forma et constructio. Phil. III. §. 36.
 λωποδύτης de homine nequissimo. Phil. III. §. 22.

M.

Μαινεσθαι, insanum esse. Phil. III. §. 9.
 μαλακίζειν et μαλκίζειν conf. Phil. III. §. 55 not. crit.
 μάλλον ad προαιρεῖσθαι additum. Phil. III. §. 2.
 μαρτυρεῖν τινα. Pac. §. 9.
 μέγας verbo αὐξάνειν additum. Phil. III. §. 21.
 μέγεθος pro οὕτω μέγας. Phil. II. §. 5.
 μέγιστος: τὸ μέγιστον ἀπάντων, formula mediae enuntiationi interposita. Phil. II. §. 31.
 μέλει omittitur in interrogatione. Phil. III. §. 44.
 μέλλειν ambigue usurpatum. Phil. II. §. 14. Sequentē Infinitivo Praesentis aut Futuri. Phil. II. §. 27.
 μεμνησθαι cum Accusativo et Participio. Phil. II. §. 30.
 μέν omittitur. Phil. II. §. 11 not. crit. Ibid. §. 33; III. 33 n. crit. Non sequente δέ. Phil. III. §. 9. 20. Notat nun. Phil. II. §. 15.
 μὲν δὲ. Phil. III. §. 21.
 μὲν οὖν, ei quidem. Phil. II. §. 28. Post interrogationem immo vero. Ibid. μὲν οὖν, ubi οὖν omittendum. Phil. II. §. 11 not. crit.

μέντοι pro δὲ post μὲν. Phil. III. §. 20.
 μεταδιδόναι, constructio. Phil. III. §. 3.
 μή post verba, quae negationem continent. Phil. III. §. 54. μή et οὐ μή cum Coniunctivo Aoristi I Pass. et Aor. II. Act. et Med. Phil. III. §. 75. Cum Coniunctivo, intellecto οὐ φοβητέον. Phil. II. §. 24 not. crit. Cum Imperativo Praesentis aut Coniunctivo Aoristi. Pac. §. 15. Suppleri solet ex sequente μηδέ. Pac. §. 1. μή et μηκέτι conf. Phil. II. §. 35 not. crit.
 μή μοι δορυβήσῃ μηδέ. Pac. §. 15. μηδέ, ne quidem, ita positum, ut ex eo μή ad antecedentia suppleatur. Pac. §. 1. μηδ' et μηδ' conf. Phil. II. §. 55. μηδὲ εἰς fortius est, quam μηδέ. Pac. §. 7. μηδ' et οὐδ' conf. Phil. III. §. 51 n. cr.
 μήτε — μήτε post negationem. Pac. §. 6.
 μηχανήματα ἐπιστάνται, opera admove. Phil. III. §. 50.
 μικρόν et μέγα conjungi solent et affirmando et negando. Phil. III. §. 5.
 νημονεύειν cum Accusativo et Participio. Phil. II. §. 30.
 μόνον ante ἀλλά interdum omittitur. Phil. II. §. 53. Priori orationis membro additum ita, ut etiam ad posterius pertineat. Phil. III. §. 55.
 μόνον οὐχί, tantum non. Pac. §. 5.
 μυρία, sexcenta. Phil. III. §. 52.
 μυριάχως τεθνάναι. Phil. III. §. 65.

N.

Νομίζω et νομίζει conf. Phil. II. §. 18 not. crit.
 νοσεῖν tropice de turbulentis civitatibus. Phil. III. §. 12.
 νῦν male abest. Pac. §. 4 not. crit. Omitti potest. Phil. II. §. 36 not. crit. et Add. ad h. l.
 νυνί et νῦν diff. Pac. §. 25.

O.

Ὅ et ᾧ conf. Phil. III. 73 not. crit.
 ὁ αὐτός, ὡς περ. Phil. II. §. 5.
 ὁ δέ· οὗτος δέ. Phil. II. §. 15.
 ὁ μὲν ante ὁ δέ. omisum. Phil. III. §. 64.

ὁ μὲν — ὁ δὲ totum (genus) suo casu secum habet. Phil. II. §. 11; III. §. 29. 62.

οἷδ', ἴσθι, ἴσπερ ὅτι mediae orationi interponuntur. Pac. §. 10. Sine εὔ. Phil. III. §. 1.

οἰκέτος: τὰ οἰκεία de urbibus, possessionibus. Pac. §. 26.

οἰκέω et οἰκίζω conf. Phil. III. §. 26 n. crit.

οἴμαι, crede mihi, opinor, mediae orationi interpositum. Phil. II. §. 4. Urbane et modeste positum. Pac. §. 3. οἴμαι et οἴομαι diff. Pac. §. 3. Vid. Addend. ad h. l.

οἴον, exempli gratia. Pac. §. 20. οἷος ἢν omissum ante Relativum. Phil. II. §. 56.

οἰχομαι adjuncto Participio ab-
itum significante. Pac. §. 8. 12.

ὀλέθρος pro ὀλέθριος. Phil. III. §. 31.

ὀλιγοῦ δειν, fere, paene, absolute positum. Phil. III. §. 1.

ὀλος: τὸ ὅλον, τὰ ὅλα cum Substantivo aut per se positum, id quod maximum momentum habet. Phil. III. §. 64. τὰ ὅλα, omnino.

Phil. III. §. 64. ὀλος apud Numeralia. Phil. III. §. 25.

ὁμοίως vocibus πᾶς et ἅπας additum. Phil. II. §. 6.

ὁμωμόκει et ὁμωμώκει. Phil. III. §. 15 not. crit.

ὁμως post Participium. Pac. §. 4. Non praecedente, sed cogitato καίπερ. Phil. III. §. 47.

ὄνομα et ἔργον oppon. Phil. III. §. 8.

ὅπερ et ἅπερ confund. Phil. II. §. 50 not. crit. In formula ὅπερ καὶ παρ' ὑμῶν omissenda sunt verba γυνέστιν. Phil. III. §. 63 n. crit.

ὀπλῖται. Phil. III. §. 48.

ὅπως cum Futuro Indic. constr. Pac. §. 13. Etiam post πρᾶττειν. Phil. III. §. 56. 59. 61.

ὅπως μὴ cum Futuro. Phil. III. §. 51. 56. 75.

ὅπως ὥς male conjunguntur. Phil. III. §. 6.

ὀρεῖν, providere, cavere. Pac. §. 14.

ὀργήν ἀφιέναι. Phil. II. §. 34.

ὀρθόν φαίνεται, rectum, verum appareat. Pac. §. 12.

ὀρίζεσθαι, statuere, affirmare. Phil. III. §. 19.

ὅς post ὁμοίως. Phil. II. §. 36.

ὅςπερ et ὥςπερ confusa. Phil. II. §. 5 not. crit.

ὅτι cum Indicativo et Optativo. Pac. §. 10. In Asyndeto omissum. Phil. II. §. 4. Cum ὅτι conf. Phil. III. 25 n. crit. Non omittendum. Phil. III. §. 37 n. crit.

οὐ post verba negationem continentia. Phil. III. §. 54. οὐ sequitur οὐδ', non μηδ'. Phil. III. §. 51 not. crit. οὐ Asyndeton pro οὐδέ. Pac. §. 16. οὐ, οὐδέ et οὐ δὴ conf. Phil. III. 75 n. crit.

οὐ μὰ τὸν Δία non scribendum. Phil. III. 54 n. crit.

οὐ μᾶλλον — ἢ, minus — quam. Pac. §. 22.

οὐ μὴ notio et constructio. Phil. III. §. 75.

οὐ μὴν ἀλλὰ, verum enim vero. Pac. §. 3.

οὐδέ in initio enuntiationis positum, sequente οὐ in eadem enuntiatione. Pac. §. 16. ne — quidem. Phil. II. §. 1. οὐδ' et οὐχ conf. Phil. II. 16 n. crit. οὐδ' et μηδ' conf. Phil. III. §. 51 not. crit.

οὐδὲ γάρ. Phil. III. §. 10.

οὐδὲ γέ, nec adeo quidem. Pac. §. 20.

οὐδὲ εἰς, ne unus quidem, diff. ab οὐδεὶς et οὐχ εἰς. Pac. §. 7.

οὐδέ — οὔτε — οὔτε — οὐδέ quare junguntur. Pac. §. 11.

οὐδὲ πολλοῦ δει, multum abest, minime gentium. Phil. III. §. 23.

οὐδέν et οὐδέ ἐν conf. Pac. §. 12 not. crit. Cf. Phil. II. 4 not. crit.

Conf. cum οὐδεὶς. Phil. III. 47 not. crit.

οὐδὲν ἀπολείπειν. Phil. III. §. 52.

οὐδὲν δεινὸν μὴ et οὐδὲν μὴ δεινὸν conf. Phil. II. §. 24.

οὐδὲν μὴ i. q. οὐ μὴ sequente Coniunctivo Aoristi. Phil. II. §. 24.

οὐδὲν μοι ἔστι, nihil mihi est, nihil consequor. Pac. §. 21.

οὐχ inculcatum. Phil. II. §. 20 n. cr.

οὐχ ἄχρι τῆς ἰσῆς. Pac. §. 17.

οὐκ οὖν et οὐκ οὖν confusa. Phil. III. §. 2 not. crit. οὐκ οὖν, proinde, ergo. Phil. II. §. 14.

οὐκ οὖν οὐδέ cum vi junguntur. Phil. III. §. 2.

οὐκ οὖν cum ironia et indignatione interdum positum. Phil. III. §. 45.

οὐν saepe a librariis additum. Phil.

II. §. 15. Non admittendum est. Phil. II. §. 25 not. crit. In interrogatione omittitur. Phil. II. §. 15. Retinendum, Phil. II. §. 6. et Addend. ad h. 1.
 οὐσία ἀφανής καὶ φανερά. Pac. §. 8.
 οὔτε μικρόν οὔτε μέγα proverbialiter ponuntur. Phil. III. §. 5.
 οὔτε — οὔτε post Negationes. Pac. §. 6.
 οὔτε — τε, neque et. Pac. §. 24.
 οὗτος cum contemptu. Pac. §. 14. Phil. III. §. 12. De rebus notis et propinquis. Phil. III. §. 12. Post Participia aut Infinitivos positum. Phil. II. §. 22; III. §. 17. ταῦτα repetit ante dicta. Phil. II. §. 3. Cum τοιαῦτα solet confundi. Ibid. ταῦτα ad sequentia pertinet. Pac. §. 8. οὗτος et οὗτος diff. Phil. III. §. 25. De rebus paulo ante gestis. Ibid. ταύτην omittendum est. Phil. III. §. 24 not. crit.
 οὕτω, tam negligenter, emphaticè dictum. Phil. III. §. 22. Temere, re non pensitata. Phil. III. §. 44.
 οὕτως, tantopere. Phil. II. §. 27. Determinatur et augeatur additis Adverbiis. Phil. III. §. 62.
 οὐχ ὅπως — ἀλλὰ καὶ, non solum non, sed etiam. Phil. II. §. 9.
 οὐχί ex antecedente οὐχί repetendum est. Phil. III. §. 54.
 ὀφλεῖν ἀσχύνην, debere dedecus. Pac. §. 5. ὀφλεῖν et ὀφείλειν diff. Pac. §. 5.

II.

Πάλιν, alio tempore. Phil. II. §. 22. πάλιν τοίνυν respondet antecedenti πρῶτον μὲν. Pac. §. 6.
 πάνθ' et ταύθ' conf. Phil. II. §. 27 not. crit.
 πάντα et πάνθ' ἃ conf. Phil. II. §. 16. not. crit.
 πάντα adverbialiter positum. Phil. III. §. 57. Scribendum est τὰ πάντα. Phil. III. §. 57 not. crit. πάντα omittendum est. Phil. III. §. 76. not. crit.
 πανταχοῦ et πανταχοῖ conf. Phil. III. 71 not. crit.
 παρὰ, imprimis propter. Phil. III. §. 2. Cum Accusativo, praeter, contra. Phil. II. §. 26. Per, de tempore durante. Pac. §. 2. παρὰ

ut ab apud Latinos pro Genitivo. Phil. III. §. 47. of παρ' αὐτοῦ et oi παρ' αὐτῶ. diff. Phil. III. §. 14. παρὰ γνώμην, praeter opinionem. Phil. II. §. 14.
 παραβαίνειν τὴν εἰρήνην. Phil. III. §. 6.
 παραιρεῖσθαι, auferri, suffurari. Phil. III. §. 26. Cunsund. cum περιαιρεῖσθαι. Ibid.
 παρακρούεσθαι tropice usurp. Phil. II. §. 23. Ibidem vid. de Perfecto.
 παρασκευὴ et κατασκευὴ conf. Phil. III. §. 40.
 παρασιῆναι ἐν τῇ γνώμῃ, stare in sententia. Phil. II. §. 6.
 παρατάττεσθαι de copiis, quae hostibus ex adverso ponuntur. Phil. III. §. 49.
 παρανίκα: ἡ παρανίκα χάρις, ἡ δόνη. Phil. II. §. 27.
 παρῆναι, praesto esse. Phil. III. §. 12.
 παρέρχον, opus subsecivum. Pac. §. 1.
 παρέρχεσθαι sc. διὰ Πυλῶν. Phil. II. §. 30.
 παριέναι de oratoribus, qui prodeunt. Phil. II. §. 3.
 περιστασθαι: ἐμοὶ παρῆσθη, stat mihi sententia. Phil. II. §. 6.
 πάροδος, ingressus, Durchmarsch. Phil. III. §. 11.
 παρόντι: τὰ παρόντι πράγματα, hic rerum status. Phil. II. §. 5. Pac. §. 3.
 παροξύνειν, ira et indignatione accendere. Phil. II. §. 18.
 παρῶντα, licentia in dicendo. Pac. §. 2.
 πᾶς et ὁμοῦς, ἅμα, ὁμοῦ, ἐξῆς junguntur. Phil. II. §. 6; III. §. 69.
 πᾶς ἕκαστος junguntur. Pac. §. 19.
 πᾶς et ἅπας diff. Pac. §. 1 n. crit.
 πᾶς, omnino. Phil. III. §. 47. πάντες pro ἅλλοι πάντες. Phil. III. §. 48.
 πάσχειν: παθόντα γινώσκειν et similia. Pac. §. 5. Absolute ponitur. Phil. II. §. 24 et Add. ad h. 1.
 πέρα i. q. παρὰ, contra. Pac. §. 19. Cum περὶ conf. Ibid.
 περὶ, de, i. e. contra. Pac. §. 19. περὶ τι εἶναι vel. ἔχειν, aliqua re occupari. Phil. III. §. 2. περὶ et πέρα conf. Pac. §. 19.

περιεργον, opera et diligentia ju-
sto major. Pac. §. 1.

περιέρχεσθαι πρεσβελας. Phil.
III. §. 72.

περιϋόντες ἀγοραῖοι. Phil. II. §. 14.

περικόπτειν, detrachere de ali-
cujus gloria aut commodo. Phil.
III. §. 22.

περίοδος καὶ κατάβολή junguntur
et ἐν διὰ δυοῖν efficiunt. Phil.
III. §. 29.

περιπίπτειν cum Dativo. Phil. II.
§. 34.

περιστοιχίζεσθαι, laqueis irre-
tiri, tropice usurp. Phil. II. §.
27. Cum περιτειχίζεσθαι conf.
Phil. II. §. 27 not crit.

περιτειχίζεσθαι, ἐπιτειχίζεσθαι
et περιστοιχίζεσθαι conf. Phil. II.
§. 27 not. crit.

πέρυσι non arctius urgendum.
Phil. III. §. 72.

πλεονάζειν expl. Phil. III. §. 24.

πλεονεξία, studium, plus sibi prae-
ter jus et aequum vindicandi. Phil.
II. §. 7.

πλήθος in Plurali. Phil. II. §. 24.

ποιεῖν est poetarum. Phil. II. §.
11. ποιεῖν et ποιῆσαι confusa.

Phil. II. §. 27 not. crit.

ποικίλος, οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ σόφον.
Phil. III. §. 57.

πόλεμος et ἀγών diff. Phil. III.
§. 52. πόλεμον εἰσάγειν. Pac. §. 19.

πόλις et χώρα confusa. Phil. II.
§. 11 not. crit. πόλις sine Articulo
urbis, non civitas. Pac. §. 3. πόλις
et ἄστυ, Phil. III. §. 2.

πολιτεία, libera civitas. Phil. II.
§. 21. In Plurali. Phil. III. §. 3.

πολιτικὸν σιράτευμα. Phil. III. §. 48.

πολιτικῶς, civiliter, i. q. δικαίως.
Phil. III. §. 48.

πολλὰ, multa, tā πολλὰ, plurima.
Phil. II. §. 34; III. §. 57. τὰ πολλὰ
interdum plerumque. Phil. II. §.

34; multa. Phil. III. §. 59. πολλοὶ
καὶ κалоὶ καὶ μεγάλοι κίνδυνοι con-
junguntur. Phil. III. §. 74. n. crit.

πολλοί: οἱ πολλοί, vulgus, multi-
tudo. Phil. III. §. 61.

πολλοστίς, minimus. Phil. III. §. 25.

πολλοῦ δέω, tantum abest. Phil.
III. §. 19. Pac. §. 24. πολλοῦ δεῖ.
Phil. III. §. 19. 24.

πολύς cum Adjectivo per καὶ jun-
gitur. Pac. §. 5. πολλῆς non ad-

DEMOSTH. II

mittendum. Phil. II. §. 24 n. crit.

Admittendum. Phil. III. §. 31 n. crit.

πόνειν: τὰ πεπονημένα, quae ma-
gno cum labore parata sunt. Pac.
§. 20.

πον et δήπου conf. Phil. III. §. 15.
not. crit.

πράγμα de re molesta. Phil. II.
§. 36.

πράγματα, res summae, salus rei
publicae. Pac. §. 13. οἱ ἐπὶ seu
ἐν τοῖς πράγμασι, Phil. III. §. 2.
56. Res publica, status rei publi-
cae. Phil. III. §. 46. τὰ πράγματα
et τὰ γιγνόμενα conjunguntur.
Phil. III. §. 4.

πρᾶξις de fraudulentio consilio.
Phil. III. §. 61.

πράττειν cum Accusativo occulte
moliri. Phil. II. §. 52. πράττειν
εὖ, καλῶς, κακῶς. Pac. §. 21. πράτ-
τειν τινί, facere cum aliquo. Phil.
III. §. 59. πράττειν καὶ βιάζεσθαι
junguntur. Phil. II. §. 1. πράττειν
absolute usurp. Phil. II. §. 26 not.
crit.

πρὸ οδοῦ i. q. προὔργου, quod ex-
pedit. Pac. §. 1.

προε et προῦ in Compositis. Phil.
III. §. 56 et 60 n. crit.

προάγειν et προάγεσθαι, illicere,
permoveere, sensu malo. Pac. §. 14.

προαιρεῖσθαι μᾶλλον. Phil. III.
§. 2. τί τινος. Phil. II. §. 5 n. crit.

προβαίνειν de malis crescentibus.
Phil. II. §. 33.

προβάλλειν, projicere, contemp-
tim, et προβάλλεσθαι conf. Phil.
III. §. 8 not. crit.

προδίδωσθαι et πιπράσκεισθαι
proverbialiter usurpantur. Phil.
II. §. 21.

προεῖνι, πρόεινι, πρόοινι con-
fusa. Pac. §. 15 not. crit. Cf.

Phil. II. §. 8 not. crit.

προειπεῖν, praedicere, edicere.
Phil. III. §. 14.

προῖσθαι et προσέσθαι conf. Phil.
III. §. 51.

προτέσθαι, negligere, profundere.
Phil. III. §. 1.

προῖσθαι i. q. προφασίζεσθαι.
Pac. §. 19.

προλέγειν, denuntiare, de minis.
Phil. III. §. 13.

προμαντεία τοῦ θεοῦ expl. Phil.
III. §. 52.

προορᾶν, *praevidendo cavere*. Pac. §. 24.
 προσηλασίζειν, *contumeliose tractare*. Phil. III. §. 60.
 πρὸς cum Accusativo, *quod attinet*. Phil. II. §. 23. Pac. §. 21. 24. Adverbialiter vertendum. Pac. §. 7.
 πρὸς δὲ adverbialiter positum. Pac. §. 24.
 προσδοκᾶν, *expectare*, praesertim mala futura. Phil. II. §. 18.
 προσέσθαι τὸν πόλεμον. Phil. III. §. 51.
 προσέχειν τινί, *aliquem sequi*. Phil. III. §. 20.
 προσήκε et προσήκει confusa. Phil. III. §. 5 not. crit.
 προσήκειν: οὐ προσήκων, *glienus*. Phil. III. §. 30.
 προσηρημένον expl. Pac. §. 12.
 προσέσθαι τὸν πόλεμον, *admittere bellum*. Phil. III. §. 51.
 προσκρούειν τινί, *offendere aliquem*. Phil. II. §. 52.
 προσοφλεῖν et προσόφλειν. Pac. §. 5 not. crit.
 προσποιεῖσθαι, *sibi vindicare, arrogare*. Pac. §. 11.
 προστίθεσθαι τινί, *assentire alicui, sequi aliquem*. Phil. II. §. 6. 12.
 προσφέρεισθαι τινι cum Adverbio. Phil. III. §. 24. Pac. §. 26.
 πρότερον male ad τότε additum. Phil. II. §. 36 not. crit. Cum Genitivo. Phil. III. §. 60.
 πρότερος et φθάνειν pleonastice junguntur. Phil. II. §. 18. πρότερος et πρότερον conf. Ibid. n. crit.
 προὔργον, *utile, quod rem promovet*. Pac. §. 1.
 προσηφίξεσθαι, *προσηφηρίξεσθαι et ψηφίξεσθαι confusa*. Phil. II. §. 51 not. crit.
 πρυτανεύειν, *administrare, gubernare*. Phil. III. §. 60. Pac. §. 6.
 πρῶην non πρῶην scribendum. Phil. III. §. 27 not. crit.
 πρῶτον μὲν, *sequente δέ*. Phil. III. §. 48.
 πρῶτος καὶ μόνος. Pac. §. 5.
 Πύθια θεῖναι. Pac. §. 22.
 Πυλαία, *jus Amphictyonicae dignitatis*. Pac. §. 23. Phil. II. §. 22.

P.

ῥάδιον καὶ πόνος οὐδείς πρόσεστι
 ἰψὲν πράγματι. Phil. II. §. 4.

ῥαστώνη expl. Phil. II. §. 27.
 ῥήγνυναι τὴν φωνήν, *rumpere vocem*. Phil. III. §. 61.

Σ.

Σχαιότης, *tarditas, caecitas mentis*. Phil. II. §. 19.
 σκάφος vox orationis altius surgentis. Phil. III. §. 69.
 σκέπτεσθαι diff. a σκήπτεσθαι. Phil. III. §. 15.
 σκευωρεῖσθαι de clandestinis machinationibus. Phil. III. §. 17.
 σκήπτεσθαι, *praetendere*. Phil. II. §. 13. Diff. a σκέπτεσθαι. Phil. III. §. 15.
 σόγος ironice dictum. Phil. III. §. 37.
 σιῶδιον. Phil. III. §. 11.
 σιτρεβλοῦσθαι expl. Phil. III. §. 66. Conf. cum σφάπτεσθαι. Ibid.
 συγγράφειν diff. ab ἱστορῆσαι. Phil. II. §. 11.
 συκοφαντία expl. Pac. §. 6.
 συμβαλίνειν de rebus adversis. Phil. III. §. 68.
 συμβάλλειν et συνεισβάλλειν conf. Phil. II. §. 15 not. crit. Vid. Add. ad h. l.
 συμπλέκειν, *manus conserere*. Phil. III. §. 51.
 συνέβη supplendum. Pac. §. 19.
 συνεπιστρατεύειν. Pac. §. 16.
 συνίστασθαι, *constari, existere*. Phil. II. §. 35; III. 28.
 σύνοιδα cum Dativo Participii. Phil. II. §. 34.
 συνοικίζειν oppon. διοικίζειν. Pac. §. 10.
 σύνταξις expl. Pac. §. 13.
 συντάττειν de callidis machinationibus. Phil. II. §. 16.
 συστρέφεισθαι, *conspirare*. Phil. III. §. 60.
 σώζειν pro ἀνασώζειν, *recuperare*. Phil. II. §. 15; III. 62. Pac. §. 3.
 Bellum incipientes ab interitu servare. Pac. §. 10.
 σώζοντ' ἄν et σώσαντ' ἄν confusa. Phil. II. §. 5 not. crit.
 σῶμα de hominibus. Phil. III. §. 40.
 σῶς τε εἶναι et ὥςτε εἶναι conf. Pac. §. 17 not. crit.

T.

Τὰ ἐκεῖ et τὰκεῖ conf. Pac. §. 8 not. crit.
 τὰ μὲν, τὰ δέ ad antecedens ταῦτα

apposita interpretationis causa. Phil. III. §. 41.
ταῦτα et *ταῦτά* conf. Pac. §. 1 n. crit. Cf. Phil. II. §. 9 not. crit.
Cum καὶ τοιαῦτα conf. Phil. II. §. 3 n. crit. *Cum τοῦτο* conf. Phil. III. §. 42 not. crit.
τέχ' ἄν junguntur. Phil. III. §. 70.
τε et *δέ* confusa. Pac. §. 24 n. crit.
τέθνηκε et *ἀπέθανε* diff. Phil. III. §. 65.
τελευτῶντες, *tandem*. Phil. III. §. 57.
τειραρχία in urbibus Graeciae instituta. Phil. II. §. 22.
τηλικούτος sensu deminutivo. Phil. III. §. 49. *Tam potens*. Phil. III. §. 67. *τηλικούτος* et *τοιούτος* conf. Phil. III. §. 47 not. crit.
τί interrogativum sequente Plurali. Phil. III. §. 39. Repetitur. Phil. III. §. 35.
τι indefinitum ad Adjectiva omittitur. Phil. III. §. 67. Ad *πράττειν* non admittendum. Phil. II. §. 26. Male abest. Pac. §. 13 not. crit.
τί δει τοὺς ἄλλους λέγειν; formula transitionis. Phil. III. §. 25. Cf. ibid. §. 59.
τί φημι δεῖν. Pac. §. 17.
τιθέναι τὰ Πύθια. Phil. III. §. 32.
τιμωρεῖσθαι differunt a *κολάζειν*. Phil. III. §. 45,
τις ad Participia omittitur. Phil. III. §. 67. *Nonnemo*. Phil. II. §. 6. Certum quendam notat. Pac. §. 5. Phil. III. §. 6. Interponitur vocabulis Genitivi partitivi. Phil. II. §. 8. Pronominibus aut Adjectivis subicitur eorumque vim augeat. Pac. §. 13. Numeralibus adjicitur. Phil. II. §. 24. Pluralis sequitur. Pac. §. 4. Phil. III. §. 61.
τὸ καὶ τό. Phil. III. §. 68.
τὸ πρᾶγμα et *τὰ πράγματα* conf. Phil. II. §. 33 not. crit.
τοίνυν, *porro*, *progressivum* est. Pac. §. 6. Confirmat, *profecto*. Phil. II. §. 25. *Atqui*. Phil. III. §. 15.
τοιούτος, *tantillus*, sensu deminutivo. Phil. III. §. 49. Sine copula pluribus enumeratis partibus adjicitur. Phil. III. §. 49. Ea, quae praecesserant, cum irrisione complectitur. Pac. §. 10. Conf.

cum τηλικούτος. Phil. III. 47 not. crit.
τολμαῖν, *audere*, *a se impetrare*. Pac. §. 4.
τότε post Participia cum vi positum. Pac. §. 13. Recte omittitur. Pac. §. 9 not. crit. Conf. cum *τοτέ*. Phil. III. 58 n. crit.
τότε μὲν — *πάλιν δέ*. Phil. III. §. 58. Cf. ibid. §. 24.
τοῦτο μὲν — *πάλιν δέ*. Phil. III. §. 24. Cf. ibid. §. 58.
τούτοις et *τούτῳ* conf. Phil. II. §. 18.
τρίηραρχος. Pac. §. 8.
τρόπος, *mens*, *ingenium*. Phil. II. §. 19.
τροφᾶν, *fastidire*. Phil. III. §. 4.
τυγχάνειν: *ὅτι ἂν τύχητε*, formula personalis. Phil. III. §. 54.
τυφοῦσθαι tropice usurp. Phil. III. §. 20.
τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένας. Pac. §. 5.
τῶν et *τόν* conf. ad nomen proprium. Phil. III. §. 33 n. crit. *Cum τοῦ* eadem ratione conf. Phil. III. 42 n. crit.

Υ.

ὑβρίζειν et *προπηλακίζειν* junguntur. Phil. III. §. 60.
ὕγιαλνεν metaphorice usurpatum. Phil. III. §. 20.
ὑδωρ πίνων de homine anxio et moroso. Phil. II. §. 30.
ὕμᾶς omittendum, ne *Anacoluthia* exsistat. Phil. III. §. 3 not. crit.
ὕμεις de urbe Atheniensium. Phil. III. §. 24.
ὕμιν male omittitur. Phil. III. §. 19 not. crit. *τὰ παρ' ὑμῖν*, *res, quae apud vos aguntur*. Pac. §. 6.
ὕπαγειν, *inducere*, *decipere*. Phil. II. §. 51. Pac. §. 10.
ὕπαγεσθαι, *aliquo perducere*. Phil. III. §. 1.
ὕπακούειν cum Genitivo et Dativo construitur. Phil. II. §. 11.
ὑπέρ, *de*, *propter*, finem aliquid accipiendi aut conservandi notat. Phil. III. §. 54.
ὑπερέχειν de aqua superfluente. Phil. III. §. 69.
ὕπό, *per*. Phil. III. §. 40. Cum Dativo subjectionem exprimit. Phil. II. §. 7.

ὑπόδειγμα et ὑπόμνημα conf. Phil. III. §. 41 not. crit.

ὑποκατακλίνεσθαι. Phil. III. §. 64.

ὑπὸ χρητῆς ποιητής. Pac. §. 6.

ὑπόλοιπον: τὰ ὑπόλοιπα, res, quae salutem sustinere possunt, ceteris amissis. Pac. §. 1.

ὑπομένειν, tolerare, subire, conari. Phil. II. §. 11. Pac. §. 24.

ὑπομνήματα, monumenta. Phil. III. §. 41.

ὑποπίτος active positum. Phil. II. §. 14.

ὑστερος et ὑστερον diff. Phil. II. §. 18.

ὑφίστασθαι, non cedere. Phil. III. §. 47.

Φ.

φαίμεν et φαίημεν conf. Pac. §. 24 not. crit.

φαίνεσθαι et δοκεῖν diff. Phil. II. §. 1. Pac. §. 11. Cum Participio et Infinit. constr. Pac. §. 11.

φανερὸς de bonis, quae in conspectum cadunt. Pac. §. 8.

φάσκειν, dictitare, verba dare. Phil. III. §. 8. Pac. §. 14.

φειλαίειν expl. Pac. §. 10.

φέρει, age, oratione ad plures habita. Phil. III. §. 16.

φεύγων de exsulis. Pac. §. 18.

φημί, ajo, concedo. Phil. III. §. 1. φησί pleonastice positum. Phil. III. §. 44. φήσκει et φήσκει conf. Pac. §. 15 not. crit.

φθάνειν et πρότερος junguntur. Phil. II. §. 18.

φιλανθρωπία sensu activo et passivo usurp. Phil. II. §. 3.

φιλάνθρωποι λόγοι. Phil. II. §. 1. φονικοὶ νόμοι. Phil. III. §. 44.

φρονεῖν τὰ τινας, a partibus aliquis stare. Phil. III. §. 18. Pac. §. 18. Conf. cum εἶναι τινας. Phil. III. §. 56 not. crit.

φρουραὶ καὶ ξένοι. Phil. III. §. 52.

Χ.

Χαίρειν λέγειν, κελεύειν. Pac. §. 22. χεῖρ: οἱ ὑπὸ χεῖρα, proximi quique. Phil. II. §. 34.

χειροποίητον expl. Phil. II. §. 24. χειροτονεῖν expl. Phil. III. §. 1.

χορηγός. Pac. §. 8. Tropice usurpatum. Phil. III. §. 60.

χρῆ, non iterandum est. Phil. III. §. 53 not. crit.

χρήματα de pecunia. Phil. III. §. 40. χρῆσθαι τινι, se gerere in aliquem. Phil. III. §. 35.

χρόνος diff. αἰετός. Phil. III. §. 12. χώρα vel γῆ omitti solet. Phil. II. §. 21.

χώρα et πόλις conf. Phil. II. §. 11. χωρεῖν, capere, sufficere. Phil. III. §. 27.

Ψ.

Ψηφίζεσθαι num Participium secum habeat. Phil. II. §. 28.

Ω.

ὦ πρὸς τοῦ Λύος. Phil. III. §. 15. ὠμολογοῦμεν et ὁμολογοῦμεν conf. Phil. III. §. 6 not. crit.

ὦν et ὄν conf. Pac. §. 16 n. crit. ὦρα et ὥρατα, opportunitatem anni tempus. Phil. III. §. 48.

ὥς Participiis additum. Phil. II. §. 13; III. §. 20. Adjectivis et Adverbiis adjunctum. Phil. II. §. 10. Infinitivo junctum, ut ὥστε. Phil. II. §. 37. Cum Indicativo et Opt. constr. Pac. §. 10. Post τοῦτο positum rationem, non finem significat. Pac. §. 24. ὥς inculcatum. Phil. II. §. 27 not. crit.

ὥς Praepositio, ad, de re animata poni solet. Phil. III. §. 71.

ὥς ἄλλως et τὴν ἄλλως conf. Phil. II. §. 32 not. crit.

ὥς ἂν, ὥσπερ ἂν, quasi, tanquam. Phil. II. §. 8.

ὥς ἂν cum Optativo et rationem et finem indicat. Phil. II. §. 3.

ὥς ἄρα, ac si, videlicet, cum ironia. Phil. III. §. 47.

ὥς εἰσιν. Phil. II. §. 26.

ὥς ἐπος εἰπεῖν, prope, prope dixim. Phil. II. §. 1.

ὥς ἐτέρως in fine enuntiationis positum. Phil. II. §. 10.

ὥς τὰ πολλά, plerumque. Phil. II. §. 34.

ὥσπερ post τὸν αὐτὸν τρόπον. Phil. II. §. 5.

ὥσπερ ἂν ita positum, ut verbum ex superioribus repetendum sit. Phil. III. §. 50; II. 8.

ὥστε cum Imperativo constructum, itaque. Phil. III. §. 70. Positum,

ubi Conjunctionem, quae conditionem exprimit, expectaveris.

Phil. II. §. 11. Cum Indicativo et Infinitivo. Phil. III. §. 28.

II.

INDEX GRAMMATICUS.

A.

Abstracta in Plurali posita. Phil. II. §. 24. Pac. §. 8. Abstractum pro persona. Phil. III. §. 31.
Accusativus ad Infinitivum, ubi expectaveris Nominativum. Phil. II. §. 18. Addend. ad h. l.
Adjectivum usu proleptico positum. Phil. III. §. 21. Substantivum suum in Genitivo assumit, servato genere ejus. Phil. II. §. 13. Loco Adverbii positum. Phil. II. §. 18.
Adverbia motus brachylogice ponuntur. Phil. II. §. 50 not. crit.
Alliteratio, figura. Phil. III. §. 20.
Anacoluthiae exempla. Phil. III. §. 26.
Anaphora, figura. Phil. III. §. 68.
Ἀνθροποποιά. Phil. II. §. 7. 28.
Antiptosis. Pac. §. 22. Phil. III. §. 12.
Aoristus et Perfect. conf. Phil. III. §. 71 not. crit. Aor. Passivi significatione media. Phil. III. §. 54. Aorist. et Praesens copulantur. Phil. II. §. 11; III. 53 not. crit. Aorist. habet notionem *solere*. Phil. II. §. 7. Aoristi Infinitivus, ubi expectaveris Infinitivum Futuri. Phil. II. §. 10. Aorist. pro Praesente cum notione *factum volo*, de rebus, quae certo et statim fieri debent. Phil. II. 6. 29. Aor. post *ἐπεί*, *οἷμαι* al. pro Futuro rem certius designat. Phil. III. §. 5. 21. 76. Pac. §. 4. Aor. Conjunctivus post *μή* et *οὐ μή* pro Futuro. Phil. III. §. 75. Aor. Conj. post *πρίν* *ἄν*. Phil. III. §. 55; post *ἐάν*. de Pac. §. 3. Aorist. et Praesens confusa. Phil. II. §. 5. III. 53 not. crit.; ibid. §. 75. Aor. et Perfectum variantur. Phil. III. §. 26. Aor. et Imperf. conf. Phil. III. §. 61 not. crit. Aor. et Futu-

rum conf. Phil. III. §. 70 not. crit.

Apostrophe, figura. Phil. II. §. 20.
Argumentum ab absurdo. Phil. III. §. 17.

Articulus male abest. Phil. II. §. 28 not. crit. III. 53 n. crit. III. 23 et 42. 66 not. crit. Recte abest. Phil. III. §. 3 not. crit. Articulus toti enuntiationi praefixus. Phil. III. §. 7. 61. Multis verbis a Substantivo suo aut Infinitivo disjunctus. Phil. II. §. 2. 29. Pac. 8. Pro Pronomine Demonstrativo positus. Phil. II. §. 15. Articulus ad nomen proprium in Genitivo non poni solet a Demosthene, si ille pendet a nomine appellativo, ad quod Articulus repetitur. Phil. III. §. 35. Addendus est. Phil. III. §. 72 not. crit. Articulus non addendus est. Phil. II. 24 Add.
Asyndeton. Phil. II. §. 4. 17; III. 1. 39. 52. 68.

Attractio. Phil. II. 17; III. §. 25.
Augmentum in *ἠμωμόξει*. Phil. III. §. 15 not. crit. In *δύνασθαι* et *βούλεσθαι*. Pac. §. 20. 22. In *ἀφίεμαι*. Phil. II. §. 20.

B.

Brachylogia. Phil. II. §. 16. 36; III. 29. Brach. Adverbiorum quietis et motus. Phil. II. §. 30.

C.

Collocatio verborum elegans et numerosa. Pac. §. 5.
Conjunctivus apud Relativa. Pac. §. 12. Phil. III. 67. Post particulas temporis. Pac. §. 12. Phil. III. 10. Ad *ἐάν*, sequente Indicativo Futuri aut Imperativo. Phil. III. §. 2. Ad *ἐν* post Perfectum. Phil. III. §. 26. In rebus, quae fieri

possunt, domicilium habet in rebus futuris et praesentibus. Phil. III. 69. Conj. Aoristi cum μή habet vim Imperativi. Pac. §. 15. *Constructio* mutatur. Phil. III. §. 19. 27. Non mutanda. Vid. Add. ad Phil. II. §. 6. Variatur. Phil. III. 59. II. 7. Pac. 10. Constr. modorum mutatur. Phil. II. 8. *Constructio* Partitivorum totum suo casu assumptum. Phil. II. 11; III. 29. 62. Constr. ad sensum. Phil. III. 26. 30. Constr. a Relativo ad Demonstrativum transit. Phil. III. 47. Duae enuntiationes ab una pendent *ἐκ παραλλήλου*. Phil. II. §. 27 in Add. ad h. l.

D.

Dativus cum Substantivo *ἐπικρου-
ματα*. Pac. §. 18. Dat. ethicus. Pac. 15. Commodi. Pac. 6. Phil. II. 22. Pro Genitivo. Pac. 18. Incommodi. Phil. III. 24; II. 2. A Substantivo pendens. Phil. III. 24. Instrumentum s. causam notat. Pac. 1. Dat. a verbo, unde pendet, Substantivo se junctus. Phil. II. §. 8. *Demonstrativum* pro Relativo. Phil. III. §. 47. *Διτογραφία* in Demosthene. Phil. III. §. 26 not. crit.

E.

Ellipsis verbi μέλει. Phil. III. §. 44. Subst. γῆ, χώρα. Phil. II. 21; III. 27. Subjecti. Phil. III. 44. 47. *Ἐν διὰ δύοιν*. Phil. II. §. 8; III. 29. *Enallage* Subjecti. Pac. §. 22. *Enthymema*. Phil. III. §. 5. *Enuntiationes* breves attentionem excitant. Phil. II. §. 17. Abruptae. Phil. III. 68. En. secundaria in primariam mutata. Pac. §. 24. *Epexegetis*. Phil. II. §. 17 not. crit.; III. 50. 52. 65. Pac. 12. 22. *Ἐπιμονή*, commoratio, figura. Pac. §. 11. *Ἐπιτροχασμός*, percursorio, figura. Phil. III. §. 27. *Epizeuxis*, figura. Phil. III. §. 36. *Euphemismus*. Phil. II. §. 6. *Exordium* a difficultate causae et conditionis oratoris sumptum. Pac. §. 1.

F.

Formulae confirmationis causa additae. Phil. II. §. 9. *Futurum* notat id, quod quis fieri vult. Phil. III. §. 7. Fut. Indicativi cum negatione pro Imperativo. Phil. II. §. 25. Fut. cum Praesente addito *ἄν* copulatur. Pac. 16. Futurorum duorum in una enuntiatione exemplum. Pac. §. 16. Fut. post ὥστε et ἐλπίζειν. Phil. III. §. 67. Futurum cum ἄνωσ post Imperfectum. Phil. III. 59. Futurum et Optativus confunduntur. Phil. III. 76 not. crit.

G.

Genitivus absolutus pro Dativo. Phil. II. §. 20. Spatii. Phil. III. 11. Partitivus, omissō *ἐν*. Pac. §. 4. Genitivi duo, ita ut alter explicatio sit Substantivi cum Genitivo suo. Pac. §. 22. Gen. pretii. Phil. II. 10; III. 9. *Gradatio*, *κλίμαξ*. Phil. III. §. 75.

H.

Hyperbaton. Pac. §. 8. Phil. II. 2. 29.

I.

Imperativus post ὥστε. Phil. III. §. 70. Post hypothesin. Phil. II. 25. Imperativi forma secunda. Phil. III. §. 42. 44. *Imperfectum* in modum Impersonalium *ἐχορῆν*, *ἔδει* etc. constructum. Phil. II. §. 28. Cum vi Plusquamperfecti. Phil. II. §. 29. Pac. 7. Conatum exprimit. Phil. III. 29. Ad particulas diversi temporis constructum. Phil. III. 56. Imperfectum Participii. Phil. III. 45. Imperf. *προσηκε*, *ἐχορῆν* non pro Praesenti ponuntur. Phil. III. §. 5 not. crit. Imperfecti verbi *ἀφ' ἑνός* terminatio. Phil. II. 20. *Impersonalia* absolute ponuntur. Phil. II. §. 5. *Indicativus* in oratione obliqua. Phil. II. §. 9. In enunt. hypothetica ad *εἰ*. Pac. 7. Phil. II. 4. Indic. sine *ἄν* in apodosi enuntiationis hypoth. Phil. III. 6. Ind. et Optativus in una enuntiatione junguntur. Pac. 15. Phil. II. 8. Indic. post *ὅτι* et *ὥς*. Pac. 10.

Post ὅπως, Pac. 15. Ind. Aoristi addito ἄν de rebus, quae fiebant, quotiescunque occasio ita ferebat, ubi Latini Coniunctivo utuntur. Phil. III. 15. 48. Indic. et Imperat. coniunguntur. Phil. II. 25. Ind. in enuntiationibus relativis. Phil. III. 76. Pac. 13. In rebus, quae fieri debuerunt nec factae sunt. Phil. II. 28.

Infinitivus sine Subjecto ad δει, χρῆ. Phil. II. §. 2. Loco Gerundii latini positum. Phil. II. 20. Inf. epexegesis causa additus. Phil. II. 17; III. 15. Ad γαίνεσθαι. Pac. 11. Inf. pro ὥστε cum Infinitivo. Pac. 17. Phil. III. 15. Inf. cum Article Subjecti sive omnino Substantivi loco positus. Phil. II. 2; III. 25. Inf. loco Subjecti, quando non Nominativum, sed Accusativum secum habeat. Pac. 13. Post εἶναι. Pac. 3. Post εἰδέσθαι. Pac. 4. Inf. et Indic. confunduntur. Phil. III. 74 n. crit.

Interrogatio iteratur. Phil. III. §. 55. Interrogationes ad movendam attentionem. Phil. II. 7. 31. Int. in Singulari, sequente Plurali. Phil. III. 39.

Inversio. Phil. II. §. 10.

L.

Litotes, figura. Phil. III. §. 11.

M.

Modi variantur. Pac. §. 15. Phil. II. 8.

N.

Negatio significationem oppositam verbo tribuit. Phil. III. §. 11. Negatio Coniunctionum seu negatio duplex. Phil. III. 27. Repetita. Phil. III. 31. Negationes cumulatæ. Pac. 12. Negationum conjunctio. Pac. 6. Phil. III. 2.

Neutrum de hominibus. Phil. III. §. 47. Neutrum cum Masculino. Phil. II. 25.

Nominativus et Accusat. cum Infinitivo pendentes ab eodem verbo. Phil. III. §. 74.

O.

Optativus apud Relativa. Pac. §. 12. Phil. II. 50. Ad εἰ, sequente Op-

tativo cum ἄν in apodosi. Pac. 15. Post particulas temporis. Pac. 12. Phil. III. 10. Opt. modestiam exprimit. Pac. 12. 15. Optat. post οὔ, ὥς. Pac. 10. Opt. et Indic. in una enuntiatione ponuntur. Phil. II. 8. Optativus potentialis. Phil. II. 8. 11. Opt. potentialis suppressa enuntiatione conditionalis. Phil. II. 30. Opt., ubi expectaveris Coniunctivum, si in protasi formula optandi est. Phil. II. 57. Optativus Aor. 1 et 2 in verbo συμμέρω. Phil. III. 76 not. crit.

Oratio ab omnibus ad singulos transit. Phil. III. §. 29. Orat. obliqua in directam transit. Phil. III. 7.

P.

Παράλειψις, praeteritio, figura. Phil. II. §. 11; III. 26. 50. 64.

Paradoxon. Phil. III. §. 5.

Paronomasiae exemplum. Phil. III. §. 20.

Participium generis neutrius loco Substantivi positum. Phil. II. §. 50. Part. addito Article loco Substantivi. Pac. 18. Phil. II. 35. Ex Infinitivo subaudiendum est. Phil. III. 33. Adverbii vice fungitur. Phil. III. 57. Part. omisso Pronomine τις. Phil. III. 67. Continet conditionem. Phil. III. 45. In Plurali ad Collectiva constructum. Pac. 19. Part. Futuri cum Futuro. Pac. 16. Part. ad γαίνεσθαι. Pac. 11. Part. pro Substantivo. Phil. II. 23. Post εἰδέσθαι. Pac. 4. Participium Imperfecti. Phil. III. 45.

Perfectum celeritatem et quod necessario faciendum est, exprimit. Pac. §. 12. Phil. II. 28. Perf., ubi Praesens expectaveris. Phil. II. 25. Habet notionem solere. Pac. 12. Phil. III. 39. Perf. et Praesens junguntur. Pac. 12. Perfect. et Aoristus junguntur. Phil. III. 26.

Περὶ αὐτολογία non molesta. Pac. §. 4.

Personae mutantur. Phil. II. §. 8.

Pers. prima post nomen generale in Plurali. Phil. III. §. 28. Pers. secunda adhibetur, quamquam plura Subjecta adsunt. Phil. III.

25. Pers. secunda infinite usurpatur. Pac. 12.
Pleonasmus. Phil. II. §. 1.
Pluralis cum Singulari Collectivorum. Pac. §. 19. De Abstractis. Pac. 8. Phil. II. 24; III. 3. Post Collectivum *τις*. Pac. 4. Pluralis *ταῦτα* de una re. Phil. III. 13. A Plurali ad Singularem transit oratio. Phil. III. 29.
Polysyndeton. Phil. III. §. 26. Pac. 18.
Praepositiones in altero membro omittuntur. Phil. III. §. 49; praesertim post *ἦ*, *ὥς*, *ὥςπερ* al. Phil. III. 65. Pac. 14. Praepositiones *ἐν* et *εἰς* in una enuntiatione variant. Phil. II. 35. Praep. ad verbum male repetitur. Phil. III. 18 not. crit.
Praesumptio, *πρόληψις*, figura. Pac. §. 11. 24.
Praesens et Aoristus copulantur. Phil. II. §. 11. Praes. pro Futuro. Phil. II. §. 15. 33 not. crit. Pac. 11. Praes. de re praeterita, quae ad alios quoque homines pertinet. Phil. II. 20. Conatum exprimit. Phil. II. 29. Futurum quoque tempus involvit. Phil. II. 32. 33 not. crit. Pac. 24. Ad varii temporis particulas constructum. Phil. II. 12. Praes. ita ponitur, ut etiam Praeteriti notio sub eo lateat. Phil. II. 12; III. 28. Saeperefertur ad tempus nullis certis finibus descriptum. Pac. 25. Phil. II. 2. 5. Praes. et Perfectum junguntur. Pac. 12. Praes. addito *αὖ* et Futurum junguntur. Pac. 16. Praes. et Imperfectum junguntur. Phil. III. 16. Praes. et Aorist. confusa. Phil. II. 5.
Pronomen Demonstrativum post Participia aut Infinitivos positum. Phil. II §. 22. Subjective positum ad Praedicatum construitur. Phil. III. 9. Saepere in altero orationis membro alio casu, quam quo praegressum Relativum positum est, supplendum. Phil. III. 64. Item Relativum sic supplendum est. Phil. III. 72. Pron. a Relativo saepe ad Demonstrativum deflectit. Phil. III. 47. 64. Relativum in oratione binembri ad prius verbum applicatum. Phil. III. 68. Pron. interrogativum ad

Infinitivum enuntiationem claudentem repetitur. Phil. III. 53.

R.

Regressio, *ὑποστροφή*, figura. Pac. §. 9.

Relativa constructio in Demonstrativam transit. Phil. III. §. 47.

S.

Singularis e Plurali. Pac. §. 19. Sing. et Plural. confund. Phil. III. §. 17 not. crit. Ibid. 61 n. crit. Singularis Pronominis interrogativi *τι*, sequente Plurali. Phil. III. 59. Singularis collective positus. Phil. III. 69.

Subjectio, figura. Phil. II. §. 7. 24. Pac. 17.

Subjectum ad *δει*, *χρὶ* omitti solet. Phil. II. §. 2. Ex verbo vel alio vocabulo elicitur. Phil. III. §. 44. Subjectum enuntiationis sequentis tanquam Objectum ad antecedentem enuntiationem trahitur. Pac. 22. Phil. III. 12.

Substantivum loco Adjectivi positum. Phil. II. §. 5. Substantiva duo opponuntur uni eique gravi. Phil. II. §. 2; III. 21. Subst. subaudiri solet. Phil. III. 44.

Synonyma a Demosthene adhibentur ita, ut alterum vocabulum antecedens explicet. Pac. §. 2.

T.

Totum in initio positum ad partes sequentes refertur, ut membra longae periodi contineantur. Vid. Addend. ad Phil. II. §. 3.

V.

Verbalia quomodo construuntur. Phil. II. §. 5. Interdum cum Accusativo personae. Ibid.

Verbum ita construitur, ut Substantivum et Infinitivus ab eo pendeant. Phil. III. §. 59. Verb. supprimitur vivida oratione. Phil. III. 44. Cum vi repetitur. Phil. III. 5. Ex superioribus repetendum. Pac. 17. Phil. III. 9. 30. Verba se invicem determinant. Phil. III. 8. 47. Ita ponuntur, ut alterum notionem generis, alterum speciei contineat. Phil. III. 47. 60. Pac. 2. 10. Verb. antec-

dens sequenti explicatur. Phil. II. §. 1; III. 56. 47. Verb. ἀπὸ κοινοῦ positum. Pac. 23. Verba simplicia eandem saepe potestatem, quam composita, habent. Phil. III. 35 not. erit. Verba cum Substantivis ejusdem radices conjunguntur. Phil. III. 44.

Vocabulum posterius causam prioris indicat. Phil. III. §. 4. 14. 35. Cum irrisione antecedens explicat. Pac. §. 10. Phil. III. 46. Verb., in quo magna vis inest, in ultima

enuntiationis sede positum. Pac. 5. Verb. ἀπὸ κοινοῦ positum. Pac. 12. 23. Vocabula se invicem determinant. Pac. 2; se invicem interpretantur. Phil. III. 50.

Vocalium concursus consulto quaesitus. Phil. III. §. 40.

Vocativus inter duos Genitivos positus. Phil. III. §. 19.

Z.

Zeugmatis exempla. Pac. §. 10. Phil. III. §. 72.

III.

INDEX RERUM.

A.

Aeschines, orator, a Demosthene vituperatur. Phil. II. §. 35.

Alexander, Amyntae filius, rex Macedoniae, legatus Persarum ad Athenienses mittitur. Phil. II. §. 11.

Ambraciam, urbem Epiri, Philippus Corinthiis eripere conatus est. Phil. III. §. 27.

Amphictyonum concilium quando et ubi habitum sit. Pac. §. 14. 23. Non admodum in honore erat aetate Demosthenis. Pac. 14. In eorum numerum Philippus receptus est. Phil. II. 7; III. 32. Pac. 14. Eorum communio umbra dicitur. Pac. 26. Eorum de Phocensibus edictum. Pac. 18.

Amphipolis in pace facta a Philippo retinetur. Pac. §. 10. 25.

Anthemus, urbs Macedoniae, Olynthiis a Philippo donatur. Phil. II. §. 20.

Apollonia, urbs socia Olynthii. Phil. III. §. 26.

Argivi quomodo in bellis Persicis contumeliam sibi contraxerint. Phil. II. §. 11. A Lacedaemoniis petiti auxilium Philippi implorent. Phil. II. §. 9.

Artemisia, Mausoli conjux. Pac. §. 25.

DEMOSTH. II.

Arthmius Zelita notatur infamia ab Atheniensibus. Phil. III. §. 42.

Asini umbra. Pac. §. 26.

Athenienses tutores Graeciae libertatis et infirmiorum contra potentiores haberi voluerunt. Phil. III. §. 20. 45. 70. Plurima decernunt, pauca exsequuntur. Pac. §. 2. Eorum copiae. Phil. III. 40. Belli cum Philippo initium. Phil. II. 17. Ath. criminationibus, disceptionibus rebusque judiciariis delectabantur. Pac. 3. Phil. II. 32. Post pacem a Philippo decepti. Phil. II. 5. Militiam detrectantes vituperantur. Phil. II. 5. Legatos ad Messenios et Argivos mittunt. Phil. II. 9. Eorum virtus et magnanimitas in bello Persico. Phil. II. 11. Res gestae omni descriptione majores. Phil. II. 11. Eorum legati a Philippo donis affecti sunt. Phil. II. 32. Ath. magna humanitate et liberalitate in peregrinos servosque utebantur. Phil. III. 3. Coloniam in Chersonesum deducunt. Phil. III. 15. Quam diu principatum habuerint. Phil. III. 23. Crudeles in socios fuerunt. Phil. III. 24. Iis προμαρτεια τοῦ θεοῦ eripitur. Phil. III. 32. Eorum majores ob integritatem et communis salutis studium laudantur. Phil. III. 42 sq. Ath. dicendi

facultate excellunt. Phil. II. 3. 4. Eorum socordia. Phil. III. 21. Ath. omnium rerum Graecarum arbitri esse voluerunt. Phil. II. 7. 8. Ath. et Thebani vetus odium exercebant. Pac. 15. Ath. multa amisisse Dem. queritur. Pac. 1. Praepostere ac perverse deliberrant. Pac. 2. Voluptatum studio si vituperantur. Pac. 7. Phocenses deseruerunt. Pac. 10. Amphictyonum concilium a Philippo convocatum non agnoscunt. Pac. 14. Inter bellum Phocense cum Lacedaemoniis conjuncti fuerunt. Pac. 18. Commoda Peloponnesi civitatibus praerepturi dicuntur. Pac. 18. Exsules aliarum civitatum in urbem suam recipere solebant. Pac. 18. Expeditionem in Euboeam sumptuosam et ignobilem faciunt. Pac. 5. Eorum magnanimitas et honoris studium. Phil. III. 45. Ath. ex Ponto frumentum importabant. Pac. 25. Ath. non malorum auctoribus, sed proximis oratoribus succensebant. Phil. II. 34. Ath. injuriam immemores. Phil. II. 30. Eorum intelligentia. Phil. II. 27.

B.

Bocotorum stupor. Phil. II. §. 19. *Byzantii* brevis historia. Phil. III. §. 19. Cf. Pac. 25. Ejus incolae navigia Atheniensium subducunt. §. 25. Iis in pace facta maritimum vectigal concessum est. Pac. 25. Byzantini Atheniensium socii. Phil. III. 34.

C.

Cardia, urbs primaria Chersonesi, cum Philippo conjuncta. Phil. III. §. 35. Etiam in pace a Chersoneso sejuncta mansit. Pac. §. 25.

Cares armorum amantes et barbaro servilique ingenio erant. Pac. §. 25. In proverbium abierunt. Pac. 25.

Chalcis, urbs Euboeae. Phil. III. §. 74.

Chersonesus Atheniensibus a Cersoblepte traditur. Phil. II. §. 50. Ejus brevis historia. Phil. III. §. 16.

Chius, insula, Idriceo, Cariae regi,

in pace conceditur. Pac. 25. Phil. III. 7.

Choragus. Pac. §. 8.

Civitates Graeciae in Athenienses infensae. Pac. §. 17.

Clitarchus Eretriae tyrannus a Philippo constituitur. Phil. III. 55. 58.

Clitomachus fuit in legatis in Peloponnesum una cum Demosthene missis. Phil. III. §. 72.

Conciones Atheniensium clamore repletae. Pac. §. 3.

Conditiones pacis cum Philippo factae. Pac. §. 10. 24. 25.

Corsiae. Pac. §. 18.

Coronea, urbs Boeotiae. Pac. §. 21.

Coronei Athenas confugerunt ibique benigne excepti sunt. Pac. §. 18.

D.

Δεξαδάρα in Thessalia. Phil. II. §. 22.

Demosthenes Atheniensium iram deprecatur. Phil. III. §. 3. Rem minuit. Phil. III. 24. Sobrius fuit. Phil. II. 50. Iniquioribus animis,

quam Neoptolemus histrio, a civibus suis auditur. Pac. 7. Erat in legatis ad Philippum missis ab iisque decipiebatur. Pac. 10. Non

decepit cives suos. Pac. 10. Ejus integritas. Pac. 12. Plerumque cum contemptu de Thebanis loquitur. Pac. 15. Rem augere solet. Phil. II. 11; III. 40. 66. Fortunae multum tribuit. Pac. 12.

Dii eorum hominum, quos perdere vellent, mentem pervertere credebantur. Phil. III. §. 54.

Dionysia. Pac. §. 7.

Diopithes, dux Atheniensium, in Chersonesum missus Philippi ditionem vexavit accusatusque a Demosthene defensus est. Phil. III. §. 15.

Doricum, Thraciae urbem, Philippus cepit, dum de pace cum Atheniensibus egit. Phil. III. §. 15.

E.

Echinus, urbs Phthiotis. Phil. III. §. 34.

Elatea, urbs Phocidis, a Philippo muniri dicitur. Phil. II. §. 14.

Elin in Peloponneso Philippus tenet. Phil. III. §. 27.

Eretria, urbs Euboeae. Phil. III. §. 33.

Euboeam et Oropum Philippus Atheniensibus se restitutum esse pollicetur. Phil. II. §. 30. *Euboea* commota. Pac. §. 5.

Euphraeus, discipulus Platonis. Phil. III. §. 59.

Euthyocrates Olynthius, Philippo addictus. Phil. III. §. 56.

F.

Fortunae vis. Pac. §. 12. Phil. III. 38.

G.

Graeci inter se discordes et disjuncti sunt. Phil. III. §. 24. 28. 35. 50. Exhortandi sunt contra Philippum. Phil. III. §. 74.

Gymnasiarchus. Pac. §. 8.

Γομπαρεύς oratori addi solebat. Phil. III. §. 46.

H.

Hegesippus orator, Demostheni aequalis et socius. Phil. III. §. 72.

Hellespontum Philippus aggredi dicebatur. Phil. III. §. 27.

Hipparchus tyrannus in Euboea a Philippo institutus. Phil. III. §. 58.

Histriones incolumitate fruebantur. Pac. §. 6.

I.

Idrieus, rex Cariae, Rhodum, Chium et Coum in pace facta retinuit. Pac. §. 25.

Ἰερόν ὄρος, mons sacer atque munus in Thracia. Phil. III. §. 15.

L.

Lacedaemonii oligarchiam, quam dicunt, in urbibus adjuvabant. Phil. II. §. 22. Eorum opes. Phil. III. 47. Lac. Messeniam imperiumque Peloponnesi semper affectabant. Phil. II. 15. Pac. 18. Eorum principatus. Phil. III. 25. Lac. Megalopolitanos aggressi sunt. Pac. 18. Socios suos male tractabant. Phil. III. 24.

Lasthenes Olynthius, praefectus equitatu, hunc Philippo prodidit. Phil. III. §. 56.

Legatio duplex ad Philippum de pace missa. Pac. §. 10. Legatio Atheniensium ad Lacedaemonios

non satis perspecta. Pac. §. 18. Legationes Demosthenis. Phil. III. §. 72.

Leucas in insula Leucadia. Phil. III. §. 34.

Leuctrica calamitas Lacedaemoniorum. Phil. III. §. 23.

Liturgiae apud Athenienses. Pac. §. 8.

M.

Macedones graeca origine orti. Phil. III. §. 31.

Macedonia ne servos quidem idoneos habere dicitur. Phil. III. §. 31.

Mardonius Atheniensibus conditiones proposuit. Phil. II. §. 11.

Mausolus, rex Cariae, Rhodum, Chium et Coum cepit. Pac. §. 25.

Megalopotitani. Pac. §. 18.

Messenii et Argivi a Lacedaemoniis petiti auxilium Philippi implicant. Pac. §. 18. Phil. II. 9.

N.

Naupactus, urbs Aetoliae. Phil. III. §. 34.

Neoptolemus histrio prodit Athenienses. Pac. §. 6. A Demosthene accusatur. Pac. §. 7.

Nicaea, urbs ad Oetae radices sita, fidei Thessalorum a Philippo tradita est. Phil. II. §. 22. Phalaecus, dux Phocensium, eam Philippi cessit. Phil. III. §. 11.

O.

Olynthus proditorum ope a Philippo capta et deleta est. Phil. II. §. 21; III. 26. 56.

Oratores populo blandientes. Phil. III. §. 2. Oratores blandi precationibus pro populi salute, non libera oratione utebantur. Phil. II. §. 5. Or. difficultatem rei in exordio proponunt. Pac. §. 1.

Orchomeniorum cum Thebanis controversiae. Pac. §. 21.

Oreus, urbs Euboeae. Phil. III. §. 12.

Oropus, urbs Boeotiae. Phil. II. §. 20. Multum de hac urbe Athenienses et Thebani disceptabant. Pac. §. 16.

P.

Parmenio, dux Philippi. Phil. III. §. 58.

Persarum regem ad societatem contra Philippum provocandum esse Dem. dicit. Phil. III. §. 71.

Philippus bella non indicabat. Phil. II. §. 21. Pagasas occupat. Phil. II. §. 22. Thermopylas occupat et Phocenses vincit. Pac. §. 10. Phil. II. 7. In Amphictyonum concilium receptus est. Phil. II. §. 7; III. 32. Cersobleptem superavit. Pac. 10. Phil. II. 7. Atheniensibus se favere simulat. Phil. II. §. 7. Thebanorum commodo inservit. Pac. 21. 22. Phil. II. 7. 15. Rebus Messeniorum et Argivorum se immiscet. Phil. II. 9; III. 17. Pacem ab Atheniensibus impetravit. Phil. II. 12. Ejus mores. Phil. II. 18. Phil. *δεξαδαρχίας* s. *τετραρχίας* in Thessalia instituit. Phil. II. §. 22. Thespias et Plataeas munire dicitur. Phil. II. 30. Pac. 10. Chersonesum perfodere dicitur. Phil. II. 30. Pacem violat. Phil. III. 1. Olynthum aggreditur et vastat. Phil. II. 21; III. 11. Post Thermopylas expugnatas Athenienses et Phocenses decepit. Phil. III. §. 11. Horum terram vastat. Phil. III. §. 26. Rebus Oritensium sese immiscet. Phil. III. §. 12. Megaram aggredi dicitur. Phil. III. §. 17. Tyrannos in Euboea instituit. Phil. III. §. 17. 37. Byzantium aggredi dicitur. Phil. III. §. 20. Imperium suum in singulos quoque ordines et genera hominum extendit. Phil. III. §. 26. Pythia constituit. Phil. III. §. 32. *Προμαρτείας* τῷ θεῷ accepit. Phil. III. §. 32. Tyrannos in Euboea constituit atque vim suam et auctoritatem in hac insula augere studet. Phil. III. 58. Proditionem amavit, proditores ipsos oderat. Phil. III. §. 66. Atheniensium hostis. Phil. II. 5. Ejus perfidia. Phil. II. 20—25. Barbarus vocatur. Phil. III. §. 31. Pacem in ore, in pectore bellum habebat. Phil. II. §. 2; III. 8. Asper erat in proditores Olyathi. Phil. II. 21; III. 66. Ejus cupiditas, alienis rebus se immiscendi. Phil. II. 5. Quid fecerit, dum de Pace agebatur. Pac. §. 10. Phocenses ser-

vare dicitur. Pac. §. 10. Thebas dissipaturus dicitur. Pac. §. 10. Cum *ἐπεδωκεν* comparatur. Pac. §. 15. Thebanorum superbiam reprimere velle credebatur. Pac. §. 21.

Philistides Orei tyrannus a Philippo institutus. Phil. III. §. 33. 58. Ab Atheniensibus ejectus. Phil. III. §. 33.

Philocrates, homo turpis et Demostheni adversarius. Proleg. §. 1 adn. 16.

Phocenses a Philippo decepti ei se tradunt. Phil. III. §. 11. A Philippo pace exclusi sunt. Pac. §. 10. Ab Atheniensibus deserti sunt. Pac. §. 10.

Phocion, dux Atheniensium, in Euboeam mittitur. Pac. §. 5.

Plutarchus, tyrannus Eretriac, ab Atheniensibus contra Glitarchum adjuvatur, dissuadente Demosthene. Pac. §. 5. Urbe ejectus oratorie dicitur. Phil. III. §. 57.

Polyeuctus ὁ βέλτιστος honoris causa a Demosthene nominatur. Phil. III. §. 72.

Porthmum, urbem Euboeae, Philippus mercenarios mittit. Phil. III. §. 33.

Proverbia: *ἐξ ἀγορᾶς*, de rebus vilioribus. Phil. III. §. 39. Sero sapiunt Phryges. Pac. §. 5. *Βοιωτῶν ὄν*. Pac. 15. *ἐν Καπρὶ τὸν κλέθυρον*. Pac. 23. *Περὶ ὄνου σκιάς*. Pac. 26. *Ἀρχὴν εὐρηκέναι*. Phil. II. 12. *ὁδὸς πίων οὐδὲν ἂν τέχοις καλόν*. Phil. II. §. 25.

Prytanes Atheniensium. Phil. III. §. 60.

Pythia quinto quoque anno celebratur. Phil. III. §. 32. Pac. §. 22.

R.

Rhodum et Chium insulas ad societatem contra Philippum provocandos esse Dem. dicit. Phil. III. §. 71.

S.

Sententiae: Omnia peccata paria sunt, ex Stoicorum philosophia. Phil. III. §. 16. Tempus, quo alius perit, homines stulti sibi in lucro ponunt. Phil. III. §. 29. Fortuna opportunitatem praebet

et diligentibus et negligentibus. Phil. III. §. 38. Ante, non post factum, considerandum est. Pac. §. 2. Fortuna rerum domina. Pac. §. 12. Οὐ δεῖ μνησικαχεῖν. Phil. II. 30. Ἀπιστία φυλακτῆριον ἄριστον. Phil. II. §. 23 sq. Ἐν τι κοινοὶ ἢ φύσις τῶν εὐφρονοῦντων ἐν ταυτῇ κέκλιται φυλακτῆριον — τὴν ἀπιστίαν. Phil. II. §. 24. Οὐκ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν ὁμιλίαι. Phil. II. §. 24. Ex alio facto aliud conjici potest. Phil. III. §. 10. Non verbis, sed factis pax est ponderanda. Phil. III. §. 15.

Serrhium, urbem Thraciae, Philippus cepit, dum de Pace agebatur. Phil. III. §. 15.

Similitudines; febris intermittens cum hoste, qui quemque aggredi potest. Phil. III. §. 29. Legitimi heredis patrimonium suum profundentis cum Graecis, qui mala sibi invicem inferebant. Phil. III. §. 30. Corruptionis cum trutina. Pac. 12.

Societatum apud Graecos ratio. Pac. §. 16. 17.

T.

Thebani et Lacedaemonii sibi invicem inveni. Phil. II. §. 15. In

bellis Persicis contumeliam sibi contraxerunt. Phil. II. §. 11. A Philippo adjuvantur. Phil. II. §. 7. 13. Eorum principatus. Phil. III. §. 23. Thebani multum Philippo debuerunt. Pac. §. 15. 21. Eorum stupor. Pac. 15. Thebani plurimas opes in bellum Phocense consumpserunt, Philippus autem gloriam belli confecti iis praeripuit. Pac. §. 19. 20. Bello Phocensi dedecus sibi contraxerunt. Pac. §. 21. Principatum in Euboeae urbes affectaverunt et crudeliter exercuerunt. Pac. §. 21. Atheniensibus infensi. Pac. 14. 15. 18.

Thespieae, urbs Boeotiae, a Thebanis dirutae. Pac. §. 10. Phil. II. §. 30.

Thessali jus suffragii in concione Amphictyonum per Philippum receperunt. Phil. II. §. 22. Phocensibus infestissimi fuerunt. Pac. §. 18. A Phocensibus dejecti jure Amphictyonici concilii id per Philippum receperunt. Pac. §. 23. Eorum equitatus. Phil. II. §. 14. Thessaliam Philippus descripsit. Phil. II. §. 22.

Z.

Zelea, urbs Mysiae. Phil. III. §. 42.

C o r r i g e n d a .

- Pag. 22. col. a. v. 16 ab ult. l. ὄν.
 — 25. col. b. v. 10 ab ult. l. ἐπ'.
 — 59. col. a. v. 15 ab ult. l. ποινοῦ.
 — 40. col. b. v. 13 ab init. l. τῇ.
 — 53. col. a. v. 6 ab init. l. Schaefer.
 — 54. col. a. v. 44 ab ult. l. σοφῶ.
 — 64. v. 2. (text.) l. ὦν.
 — 70. v. 5 ab init. (not. crit.) l. 327.
 — 78. col. b. v. 2 ab init. l. δίζην.
 — 99. col. a. v. 23 ab ult. l. ἔχειται.
 — 118. v. 15 ab ult. dele comma.
 — 120. col. a. v. 6 et 13 ab init. l. ὁλ-
 γου.
 — 121. col. b. v. 4 ab ult. l. διάχει-
 σθε.
 — 140. col. b. v. 3 ab ult. l. valebat.

- Pag. 143. v. 8 ab ult. (not. crit.) l. has.
 — 148. col. a. v. 11 ab ult. l. προστὰ-
 τα.
 — 149. v. 2 ab ult. (not. crit.) l. §. 2.
 — 156. v. 1 ab init. (text.) l. τὰν-
 θρώπων.
 — 157. col. a. v. 22 ab ult. l. ἔν.
 — ibid. — v. 12. — l. συνθῆ-
 και.
 — 175. col. b. v. 15 ab init. l. carmine.
 — 211. in titulo l. Addenda.
 — ibid. v. 2 ab init. l. παρόντες.
 — ibid. v. 22 ab init. l. ἡ.
 — 212. v. 20 ab ult. l. a Libanio.
 — 214. in titulo l. Verborum.

6/17

Buchbinderel

1. Teil

Digitized by Google

